

OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W POZNANIU

WYNIKI
EGZAMINU MATURALNEGO

RAPORT

**WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIE*WIELKOPOLSKIE*ZACHODNIOPOMORSKIE
2008**

Opracowanie: Gabriela Ciszak, Witold Dziamski, Anna Gontarz, Adela Łabuzińska, Albert Łukaszewicz, Beata Majewska, Joanna Marchewka, Maciej Młynarczyk, Krzysztof Pleban, Karolina Prymas-Józwiak, Anna Przybył-Prange, Lidia Skibińska

Współpraca: Elżbieta Dittmajer, Halina Kalek, Edyta Kaźmierczak, Daniela Kraus-Burzyńska, Barbara Lewińska, Beata Promińska, Armin Mikos von Rohrscheidt, Małgorzata Stefaniak, Ewa Szymańska

Skład i łamanie: Marek Trzcíński

Redakcja: Zofia Hryhorowicz, Krystyna Grykiel

Nr ISBN 978-83-61106-03-6

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22
61-655 Poznań

Wydawnictwo, druk, oprawa:
Drukarnia Beyga
Glinno 126, 64-300 Nowy Tomyśl
Tel./fax 061 44 26 033

*Umysł rzetelny ocenia książkę
nie tylko wg myśli,
które ona zawiera, ale także
według myśli, które ona budzi
/Artur Górski/*

Szanowni Państwo.

Przekazujemy sprawozdanie z kolejnej, wspólnie wykonanej pracy. Mamy nadzieję, że oprócz danych o egzaminie wzbudzimy tą publikacją refleksję, która służyć będzie kolejnym rocznikom absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Niniejsza publikacja jest tylko jednym ze źródeł informacji o egzaminie 2008 r. Zachęcamy Państwa do korzystania ze stron internetowych: www.oke.poznan.pl oraz www.scholaris.pl.

Wierzymy, że przekazane Państwu informacje pozwolą na analizę wyników dotyczącą każdego absolwenta, każdej szkoły, gminy, powiatu, województwa. Mogą Państwo – po wykorzystaniu znanych sobie kontekstów – ww. wyniki odnieść do każdego z wymienionych w zdaniu powyżej - podmiotów, a także umiejscowić je na mapie kraju. Wnioski, refleksje nad wynikami 2008 r. będą przesłankami do kreowania lokalnej, szkolnej polityki oświatowej.

Wyniki w opracowaniu przedstawiamy w różnych skalach (punktowej, procentowej, poprzez współczynniki łatwości, wyniki standaryzowane, tendencje ...) i w kilku aspektach (wielkości miejscowości, w której funkcjonuje dana szkoła, statusu szkoły, płci...).

W dniach 25–29.08.08 r. przeprowadzone zostaną – po raz pierwszy od wprowadzenia formuły tzw. nowej matury – egzaminy „poprawkowe” dla tych, co nie zdali w sesji majowej jednego egzaminu. W Okręgu poznańskim w sierpniu przystąpi ponad 7 tys. absolwentów w ponad 800 szkołach. Wyniki indywidualne egzaminów będą udostępnione szkołom już tradycyjnie drogą internetową a wyniki dla wszystkich zainteresowanych na ogólnie dostępnej stronie internetowej OKE.

Dziękując za współpracę, życzę wiele satysfakcji w roku szkolnym 2008/2009 oraz radości w pracy na rzecz młodszych pokoleń.

Z poważaniem
Dyrektor

Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej
w Poznaniu

Spis treści

1. Wstęp – informacje ogólne	7
1.1 Dane statystyczne	7
2. Analiza wyników egzaminu maturalnego.....	20
2.1 Język polski	20
2.2 Język ukraiński.....	45
2.3 Języki obce nowożytne.....	50
2.4 Języki klasyczne (łaciński i grecki) i kultura antyczna.....	74
2.5 Biologia	78
2.6 Chemia.....	92
2.7 Fizyka i astronomia.....	103
2.8 Geografia.....	118
2.9 Historia	132
2.10 Historia muzyki.....	152
2.11 Historia sztuki	159
2.12 Matematyka.....	165
2.13 Informatyka.....	178
2.14 Wiedza o społeczeństwie	185
2.15 Wiedza o tańcu.....	199
3. Tendencje rozwojowe województw z poszczególnych przedmiotów	203
Aneks	219

1. Wstęp – informacje ogólne

1.1 Dane statystyczne

Egzamin maturalny w sesji wiosennej roku 2008 był przeprowadzony w dniach od 5 do 31 maja. Egzamin pisemne trwały od 5 do 21 maja, a do 31 maja odbywały się egzaminy ustne.

W bieżącym roku do egzaminu maturalnego przystąpiło 68 223 absolwentów z 1512 szkół ponadgimnazjalnych, w tym 61547 zdających egzamin po raz pierwszy. Wszystkie informacje, analizy oraz interpretacje w niniejszym opracowaniu dotyczą absolwentów z roku szkolnego 2007/2008.

Tabela 1. Liczby przystępujących do egzaminu maturalnego w 2008 r. (LO – licea ogólnokształcące, LP – licea profilowane, LU – licea uzupełniające, T - technika TU – technika uzupełniające

	Okręg			Województwo lubuskie			Województwo wielkopolskie			Województwo zachodniopomorskie		
	Pierwszy raz	Kolejny raz	Razem	Pierwszy raz	Kolejny raz	Razem	Pierwszy raz	Kolejny raz	Razem	Pierwszy raz	Kolejny raz	Razem
LO	36000	3847	39847	5998	630	6628	19726	2206	21932	10276	1011	11287
LP	6488	1093	7581	1374	280	1654	3819	539	4358	1295	274	1569
LU	1504	144	1648	251	30	281	808	84	892	445	30	475
T	16457	1525	17982	2600	270	2870	9893	838	10731	3964	417	4381
TU	1098	67	1165	98	4	102	859	60	919	141	3	144
Razem	61547	6676	68223	10321	1214	11535	35105	3727	38832	16121	1735	17856

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych przystępujący do egzaminu maturalnego zdawali dwa obowiązkowe egzaminy ustne – z języka polskiego i wybranego języka obcego nowożytnego oraz trzy obowiązkowe egzaminy pisemne – z języka polskiego, języka obcego nowożytnego i jednego przedmiotu wybranego. Ponadto 22 maturzystów w Okręgu zdawało obowiązkowy egzamin ustny i pisemny z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej.

Z roku na rok zmniejsza się liczba maturzystów wybierających przedmioty dodatkowe. W tym roku szkolnym tylko do trzech przedmiotów obowiązkowych przystąpiło 71% (tj. 43983) absolwentów; 15674 maturzystów (26%) zdawało jeden przedmiot dodatkowy, 1807 (3%) - dwa, a tylko 82 - trzy przedmioty dodatkowe.

Przeważająca część zdających rozwiązywała zadania z arkuszy standardowych (oznaczonych symbolem A1 lub A4 - arkusze z powiększoną czcionką), w tym 3029 absolwentów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o dysleksji, których prace egzaminatorzy matury z języka polskiego oraz języków obcych oceniali zgodnie z kryteriami dostosowanymi do tej dysfunkcji. Dostosowane arkusze przygotowano dla niewidzących (A6 – napisane alfabetem Braille'a) oraz słabo słyszących i niesłyszących (A7 – skonstruowane wg odrębnych standardów).

W maju 2008 r. do egzaminów maturalnych z różnych przedmiotów przystąpiło po raz kolejny 6676 absolwentów z lat 2005-2007, którzy podwyższali wynik swojego egzaminu. W tabelach nr 2 oraz 3 zawarto zestawienie liczb tych zdających, z uwzględnieniem osób, które przystępowały do egzaminu w celu podwyższenia wyniku i tych, które osiągnęły cel (uzyskały aneks do świadectwa). Aneksy do świadectw otrzymało 2726 absolwentów, którzy podwyższyli wynik egzaminu maturalnego.

Tabela 2. Liczby maturzystów z lat 2005 - 2007 przystępujących w roku 2008 do pisemnego egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów

Przedmiot	Poziom	Liczba zdających				Liczba zdających, którzy podnieśli wynik			
		Okręg	Województwo			Okręg	Województwo		
			L	W	Z		L	W	Z
Język polski	podstawowy	1050	239	522	289	714	161	353	200
Język polski	rozszerzony	322	50	189	83	113	17	69	27
Język angielski	podstawowy	1761	331	910	520	1373	252	713	408
Język angielski	rozszerzony	519	95	309	115	256	48	156	52
Język angielski	dwujęzyczny	1	-	1	-	-	-	1	-
Język niemiecki	podstawowy	274	56	149	69	139	32	77	30
Język niemiecki	rozszerzony	115	38	63	14	44	10	32	2
Język rosyjski	podstawowy	42	9	19	14	21	4	10	7
Język rosyjski	rozszerzony	5	-	5	-	2	-	2	-
Język francuski	podstawowy	9	5	4	-	6	3	3	-
Język francuski	rozszerzony	19	1	13	5	12	-	8	4
Język hiszpański	podstawowy	1	1	-	-	-	-	-	-
Język hiszpański	rozszerzony	9	2	4	3	2	1	-	1
Język włoski	rozszerzony	2	-	-	2	-	-	-	-
Język łaciński	rozszerzony	1	-	1	-	-	-	-	-
Biologia	podstawowy	385	72	192	121	141	27	64	50
Biologia	rozszerzony	1329	193	829	307	241	33	127	81
Chemia	podstawowy	18	-	11	7	3	-	1	2
Chemia	rozszerzony	978	151	594	233	417	68	225	124
Fizyka i astronomia	podstawowy	26	5	17	4	19	4	12	3
Fizyka i astronomia	rozszerzony	371	79	154	138	149	33	56	60
Geografia	podstawowy	912	166	485	261	580	121	285	174
Geografia	rozszerzony	307	49	215	43	101	13	74	14
Historia	podstawowy	104	14	68	22	44	7	28	9
Historia	rozszerzony	319	51	187	81	132	17	82	33
Historia muzyki	podstawowy	3	-	-	3	1	-	-	1
Historia muzyki	rozszerzony	2	-	1	1	-	-	-	-
Historia sztuki	podstawowy	13	2	7	4	7	1	3	3
Historia sztuki	rozszerzony	42	8	21	13	9	-	6	3
Matematyka	podstawowy	208	35	129	44	110	22	63	25
Matematyka	rozszerzony	278	48	178	52	68	10	46	12
Matematyka	dwujęzyczny	1	-	1	-	1	-	1	-
Informatyka	rozszerzony	16	2	12	2	7	1	5	1
Wiedza o społeczeństwie	podstawowy	262	75	106	81	64	23	26	15
Wiedza o społeczeństwie	rozszerzony	369	71	192	106	57	12	26	19

Tabela 3. Liczby maturzystów z lat 2005 - 2007 przystępujących w roku 2008 do ustnego egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów

Przedmiot	Poziom	Liczba zdających				Liczba zdających, którzy otrzymali aneks do świadectwa			
		Okręg	Województwo			Okręg	Województwo		
			L	W	Z		L	W	Z
Język polski	-	674	123	337	214	386	64	213	109
Język angielski	podstawowy	836	143	448	245	585	98	311	176
Język angielski	rozszerzony	143	25	88	30	44	7	31	6
Język niemiecki	podstawowy	290	68	138	84	186	42	91	53
Język niemiecki	rozszerzony	50	13	32	5	10	1	9	-
Język francuski	podstawowy	8	1	6	1	5	-	4	1
Język francuski	rozszerzony	9	1	5	3	1	-	-	1
Język hiszpański	podstawowy	1	-	1	-	-	-	-	-
Język hiszpański	rozszerzony	10	2	6	2	1	-	1	-
Język rosyjski	podstawowy	40	5	24	11	19	3	10	6
Język rosyjski	rozszerzony	3	-	3	-	-	-	-	-
Język włoski	rozszerzony	2	-	-	2	-	-	-	-

Egzaminy ustne absolwentów 2008

Dane dotyczące liczby oraz zdawalności ustnych egzaminów maturalnych w Okręgu oraz województwach: lubuskim (L), wielkopolskim (W) i zachodniopomorskim (Z), przedstawiono w tabelach nr 4 - 6.

Tabela 4. Liczby przystępujących w Okręgu i województwach do ustnego egzaminu maturalnego z języka polskiego i języka ukraińskiego

Przedmiot	Okręg		L		W		Z	
	Przystąpiło	Zdawalność w %	Przystąpiło	Zdawalność w %	Przystąpiło	Zdawalność w %	Przystąpiło	Zdawalność w %
Język polski	59503	97,10	9863	97,62	34040	96,79	15600	97,44
Język ukraiński	22	100	-	-	-	-	22	100

Tabela 5. Liczby przystępujących w Okręgu i województwach do ustnego egzaminu maturalnego z poszczególnych języków wybieranych jako obowiązkowe

Przedmiot	Województwo									Okręg		
	L			W			Z					
	PP	PR	D	PP	PR	D	PP	PR	D	PP	PR	D
Język angielski	5866	310	8	22928	1064	25	10994	533	-	39788	1907	33
Język niemiecki	3244	111	-	8679	247	26	3532	136	28	15455	494	54
Język rosyjski	315	4	-	841	18	-	394	10	-	1550	32	-
Język francuski	97	10	-	288	31	46	38	5	-	423	46	46
Język hiszpański	3	-	-	49	7	-	2	1	-	54	8	-
Język włoski	8	-	-	5	-	-	9	-	-	22	-	-

Tabela 6. Zdawalność (w %) ustnego egzaminu maturalnego w Okręgu i województwach z poszczególnych języków wybieranych jako obowiązkowe

Przedmiot	Województwo						Okręg	
	L		W		Z			
	PP	PR	PP	PR	PP	PR	PP	PR
Język angielski	94,51	99,35	94,28	99,15	95,82	99,25	94,74	99,21
Język niemiecki	94,82	99,10	93,62	100	94,08	99,26	93,98	99,60
Język rosyjski	93,33	75,00	88,35	100	94,42	100	90,90	96,88
Język francuski	98,97	100	94,10	100	100	100	95,74	100
Język hiszpański	100	-	97,96	100	100	100	98,15	100
Język włoski	100	-	100	-	100	-	100	-

Egzaminy pisemne absolwentów 2008

Dane dotyczące liczb przystępujących do pisemnych egzaminów maturalnych wybieranych jako obowiązkowe w Okręgu i trzech województwach przedstawiono w tabelach nr 7 oraz 8.

Tabela 7. Liczby przystępujących w Okręgu i województwach do pisemnego egzaminu maturalnego z poszczególnych języków obcych wybieranych jako obowiązkowe

Przedmiot	Województwo						Okręg		Wybieralność w %
	L		W		Z				
	PP	PR	PP	PR	PP	PR	PP	PR	
Język polski	9491	737	32760	2124	14870	1120	57121	3981	-
Język ukraiński	-	-			12	10	12	10	0,04
Język angielski	5539	772	21964	2380	10471	1260	37974	4412	69,91
Język niemiecki	3211	226	8661	449	3510	236	15382	911	27,04
Język rosyjski	315	6	842	25	387	15	1544	46	2,64
Język francuski	96	13	265	56	33	10	394	79	0,87
Język hiszpański	3	-	49	6	2	1	54	7	0,12
Język włoski	9	-	5	-	9	-	23	-	0,05
Język angielski dwujęzyczny*	8		25		-		33		0,05
Język francuski dwujęzyczny*	-		46		-		46		0,09
Język niemiecki dwujęzyczny*	-		26		28		54		0,08

* - jeden poziom egzaminu

Tabela 8. Liczby przystępujących w Okręgu i województwach do pisemnego egzaminu maturalnego z przedmiotów wybieranych jako obowiązkowe

Przedmiot	Województwo						Okręg		Wybieralność w %
	L		W		Z		PP	PR	
	PP	PR	PP	PR	PP	PR			
Biologia	1050	632	4002	2287	2051	997	7103	3916	21,27
Chemia	123	129	531	526	163	128	817	783	6,73
Fizyka i astronomia	77	20	255	30	116	34	448	84	5,33
Geografia	2797	359	10336	1769	4410	483	17543	2611	37,59
Historia	573	166	2213	578	915	263	3701	1007	9,75
Historia muzyki	5	4	42	7	22	5	69	16	0,17
Historia sztuki	31	26	83	64	20	53	134	143	0,75
Matematyka	875	387	2824	1638	1458	493	5157	2518	15,75
Wiedza o społeczeństwie	2587	377	6884	738	3839	509	13310	1624	32,32
Wiedza o tańcu	-	-	4	-	2	-	6	-	0,01

Absolwenci oddziałów dwujęzycznych, wybierający podczas egzaminu maturalnego jako obowiązkowy przedmiot, który był nauczany dwujęzycznie, mieli obowiązek przystąpić do rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych z tego przedmiotu w języku obcym, będącym drugim językiem nauczania. W tabeli nr 9 przedstawiono liczby absolwentów klas dwujęzycznych, zdających egzamin z poszczególnych przedmiotów w języku nauczania.

Tabela 9. Przedmioty wybierane przez absolwentów klas dwujęzycznych, zdawane w danym języku nauczania

Przedmiot	Okręg	Województwo		
		L	W	Z
Biologia – j. angielski	8	2	6	-
Biologia – j. francuski	5	-	5	-
Chemia – j. angielski	6	-	6	-
Chemia – j. francuski	5	-	5	-
Fizyka – j. niemiecki	5	-	5	-
Fizyka – j. francuski	3	-	3	-
Geografia – j. francuski	2	-	2	-
Geografia – j. niemiecki	16	-	8	8
Historia – j. francuski	26	-	26	-
Historia – j. niemiecki	6	-	5	1
Matematyka – j. angielski	13	3	10	-
Matematyka – j. francuski	14	-	14	-
Matematyka – j. niemiecki	34	-	31	3

Od 6 do 13 czerwca przeprowadzono dodatkowe egzaminy dla osób, które z powodów losowych nie przystąpiły do matury w maju.

Tabela 10. Liczby przystępujących w Okręgu do egzaminów pisemnych w terminie dodatkowym

Przedmiot	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Razem
Język polski	27	6	33
Język angielski	27	4	31
Język niemiecki	3	2	5
Język rosyjski	2	-	2
Biologia	8	9	17
Chemia	2	5	7
Fizyka	-	2	2
Geografia	12	7	19
Historia	3	2	5
Historia sztuki	1	-	1
Matematyka	3	4	7
Wiedza o społeczeństwie	9	1	10
Razem	97	42	139

Aby zdać maturę należało otrzymać 30% możliwych do uzyskania punktów na wybranym poziomie (podstawowym lub rozszerzonym) z każdego z obowiązkowych przedmiotów zdawanych w części pisemnej i ustnej. Egzamin ustny z języka polskiego i ukraińskiego był zdawany na jednym poziomie, a z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Spośród 61547 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, przystępujących w Okręgu pierwszy raz do egzaminu maturalnego, 77,3% otrzymało w czerwcu świadectwa maturalne. Maturzyści, którzy nie zdali jednego z obowiązkowych egzaminów w części pisemnej lub ustnej mogli w sierpniu przystąpić do egzaminu poprawkowego. W tabeli nr 11 zestawiono liczby zdających oraz procentowe wskaźniki zdawalności w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych w Okręgu oraz w trzech województwach. Dane dotyczą absolwentów przystępujących do matury po raz pierwszy i nie uwzględniają egzaminu w sierpniu 2008.

Tabela 11. Wyniki egzaminu maturalnego w Okręgu (LO – licea ogólnokształcące, LP – licea profilowane, T – technika, SU – licea i technika uzupełniające)

Województwo	Liczba przystępujących do egzaminu					Zdawalność w %				
	ogółem	LO	LP	T	SU	ogółem	LO	LP	T	SU
L	10321	5998	1374	2600	349	76,82	87,15	62,23	65,46	41,55
W	35105	19726	3819	9893	1667	77,66	88,70	69,34	66,76	30,83
Z	16121	10276	1295	3964	586	78,73	86,95	65,95	66,93	42,66
Okręg	61547	36000	6488	16457	2602	77,80	87,94	67,15	66,60	34,93

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy uzyskali tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej, byli zwolnieni z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu i otrzymywali na świadectwie maturalnym wynik 100% pkt. W bieżącym roku było w Okręgu 165 takich maturzystów. W tabeli nr 12 przedstawiono dane dotyczące liczby absolwentów zwolnionych z egzaminu maturalnego w Okręgu i w poszczególnych województwach.

Tabela 12. Liczby laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych zwolnionych z egzaminu maturalnego

Przedmiot	Liczba laureatów i finalistów			
	Okręg	L	W	Z
Język polski	31	6	13	12
Język angielski	1	-	-	1
Język niemiecki	6	2	1	3
Język rosyjski	10	-	3	7
Język francuski	4	-	4	-
Język łaciński i kultura antyczna	1	-	-	1
Biologia	21	5	8	8
Chemia	9	2	2	5
Fizyka i astronomia	8	2	4	2
Geografia	8	2	5	1
Historia	16	3	7	6
Historia muzyki	4	3	-	1
Historia sztuki	9	1	5	3
Informatyka	1	1	-	-
Matematyka	9	2	2	5
Wiedza o społeczeństwie	27	8	10	9
Razem	165	37	64	64

Zgodnie z obowiązującym prawem, naruszenie procedur egzaminacyjnych, w tym niesamodzielność pracy zdającego, skutkowało unieważnieniem egzaminu. Decyzję o unieważnieniu mógł podjąć przewodniczący przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego lub, na wniosek egzaminatorów, Dyrektor OKE w Poznaniu. W bieżącym roku unieważnione zostały 72 egzaminy pisemne. Dane dotyczące unieważnień przedstawione zostały w tabeli nr 13.

Tabela 13. Unieważnienia egzaminów pisemnych w Okręgu i województwach

Przedmiot	W Okręgu	W województwach		
		L	W	Z
Język polski	15	1	12	2
Język angielski	35	2	30	3
Język niemiecki	7	-	7	-
Biologia	1	-	1	-
Geografia	10	-	2	8
Matematyka	4	-	2	2
Razem	72	3	54	15

Zdawalność egzaminu maturalnego w Okręgu z poszczególnych przedmiotów w części pisemnej była bardzo zróżnicowana, ale we wszystkich przedmiotach wyższa na poziomie rozszerzonym niż na poziomie podstawowym. Wszyscy absolwenci, którzy przystąpili do obowiązkowego egzaminu na poziomie podstawowym z języka ukraińskiego, hiszpańskiego oraz wiedzy o tańcu, zdali egzamin. Najmniej egzaminów na poziomie podstawowym zdali maturzyści, którzy wybrali biologię oraz matematykę. Na poziomie rozszerzonym najwyższa zdawalność występuje wśród zdających, którzy przystąpili do egzaminów z języków obcych oraz języka polskiego. W tabeli nr 14 przedstawiono procentową zdawalność egzaminów pisemnych i średnie wyniki procentowe egzaminów z poszczególnych przedmiotów, wybieranych jako obowiązkowe i zdawanych na poziomie podstawowym, a w tabeli nr 15 - dla przedmiotów wybieranych jako obowiązkowe i zdawanych na poziomie rozszerzonym.

Tabela 14. Liczby zdających w poszczególnych województwach oraz wyniki egzaminów pisemnych z przedmiotów wybieranych jako obowiązkowe na poziomie podstawowym

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język niemiecki	Język rosyjski	Język francuski	Język hiszpański	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
lubuskie	Liczba przystępujących do egzaminu	9491	-	5539	3211	315	96	3	9	1050	123	77	2797	573	5	31	875	2587	-
	Zdało egzamin w %	92,08	-	90,36	90,63	93,97	91,67	100	88,89	86,48	86,99	92,21	90,10	97,73	80,00	80,65	86,29	89,14	-
	Średni wynik wyrażony w %	49,59	-	60,92	56,38	58,68	54,08	75,00	55,78	41,41	48,94	47,32	46,50	55,40	45,00	44,84	53,20	40,80	-
wielkopolskie	Liczba przystępujących do egzaminu	32760	-	21964	86,61	842	265	49	5	4002	531	255	10336	2213	42	83	2824	6884	4
	Zdało egzamin w %	94,36	-	91,23	88,95	89,79	92,45	100	100	81,89	89,83	91,37	90,74	97,38	95,24	81,93	87,25	90,12	100
	Średni wynik wyrażony w %	51,61	-	62,15	53,90	54,83	60,11	68,45	85,60	40,27	53,84	52,82	46,39	58,06	52,71	47,02	54,23	41,07	57,25
zachodnio - pomorskie	Liczba przystępujących do egzaminu	14870	12	10471	3510	387	33	2	9	2051	163	116	4410	915	22	20	1458	3839	2
	Zdało egzamin w %	94,11	100	91,36	88,92	90,18	93,94	100	77,78	82,69	87,12	93,97	91,88	96,94	100	80,00	88,82	89,58	100
	Średni wynik wyrażony w %	51,66	73,10	63,13	55,06	55,90	69,00	83,00	50,89	40,98	49,01	56,47	46,71	55,71	63,86	50,70	56,97	41,36	50,00

Tabela 15. Liczby zdających w poszczególnych województwach oraz wyniki egzaminów pisemnych z przedmiotów wybieranych jako obowiązkowe na poziomie rozszerzonym

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język niemiecki	Język rosyjski	Język francuski	Język hiszpański	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie
lubuskie	Liczba przystępujących do egzaminu	737	-	772	226	6	13	-	632	129	20	359	166	4	26	387	377
	Zdało egzamin w %	98,10	-	98,58	100	83,33	92,31	-	89,40	98,45	95,00	98,33	98,80	100	96,15	93,02	90,72
	Średni wynik wyrażony w %	55,99	-	68,23	68,93	63,50	64,00	-	49,87	68,49	61,58	58,72	58,82	86,00	52,62	62,52	44,88
wielkopolskie	Liczba przystępujących do egzaminu	2124	-	2380	449	25	56	6	2287	526	30	1769	578	7	64	1638	738
	Zdało egzamin w %	98,78	-	99,45	100	100	96,43	100	89,29	96,58	100	98,08	96,89	100	92,19	91,03	91,87
	Średni wynik wyrażony w %	57,14	-	70,55	72,41	74,92	65,73	63,17	49,88	65,29	67,56	57,05	57,65	59,14	59,94	59,38	45,17
zachodnio - pomorskie	Liczba przystępujących do egzaminu	1120	10	1260	236	15	10	1	997	128	34	483	263	5	53	493	509
	Zdało egzamin w %	98,48	100	99,60	100	100	100	100	92,78	94,53	100	98,55	95,82	100	100	96,55	92,34
	Średni wynik wyrażony w %	57,33	77,00	72,52	72,86	86,20	75,50	82,00	54,29	68,68	72,79	59,74	56,73	75,60	54,68	65,40	47,12

Egzamin maturalny przeprowadzono w zasadzie (poza nielicznymi przypadkami) w macierzystych szkołach absolwentów. Część ustną oceniały przedmiotowe zespoły egzaminacyjne, powołane w szkołach przez dyrektorów. Egzaminy pisemne sprawdzali i oceniali egzaminatorzy zatrudnieni przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną. Egzaminatorzy pracowali w zespołach, w wyznaczonych ośrodkach, pod kierunkiem przewodniczącego. Zespół egzaminatorów składał się przeciętnie z 20 egzaminatorów oraz trzech weryfikatorów, których rolą było sprawdzanie poprawności oceny wszystkich arkuszy sprawdzanych przez zespół. Kolejny etap weryfikacji miał miejsce podczas scytywania i wprowadzania wyników do baz danych.

Na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu powołano 227 zespołów egzaminatorów, które pracowały w 20 ośrodkach. Liczby zespołów oraz egzaminatorów z poszczególnych przedmiotów przedstawiono w tabeli nr 16.

Tabela 16. Liczby egzaminatorów sprawdzających i oceniających egzamin pisemny

Przedmiot	Liczba zespołów egzaminatorów	Liczba egzaminatorów	Liczba egzaminatorów weryfikatorów
Język polski	60	1104	187
Język angielski	35	622	98
Przedmioty zdawane w języku angielskim	1	13	-
Język niemiecki	27	527	79
Język rosyjski	3	47	9
Język francuski	2	29	4
Język hiszpański	1		
Język włoski	1		
Biologia	14	284	42
Chemia	8	156	24
Fizyka i astronomia	7	106	20
Geografia	19	322	54
Historia	13	193	37
Historia sztuki	1	7	1
Historia muzyki	1	4	1
Informatyka	1	12	2
Matematyka	18	359	54
Wiedza o społeczeństwie	13	254	40
Historia dla niesłyszących	1	4	-
Język polski dla niesłyszących	1	9	2
Razem	227	4056	658

Arkusze z przedmiotów rzadko wybieranych przez zdających lub wymagające specjalnego przygotowania egzaminatorów były sprawdzane i oceniane przez zespoły powołane dla całego kraju. Dotyczyło to: języka ukraińskiego, języka łacińskiego i kultury antycznej, języka polskiego, angielskiego, niemieckiego oraz historii dla niesłyszących, historii muzyki, wiedzy o tańcu oraz arkuszy z przedmiotów zdawanych w języku nauczania przez absolwentów klas dwujęzycznych.

Raport zawiera szczegółową analizę wyników uzyskanych z poszczególnych przedmiotów przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych przystępujących do egzaminu maturalnego po raz pierwszy. Wyniki komunikujemy poprzez skalę procentową. Aby mówić o poziomie osiągnięć maturzystów, nie można poprzestać na zdawalności i średnich wynikach procentowych; będziemy posługiwali się współczynnikiem łatwości, wynikiem standaryzowanym, a także skalą staninową.

Przypomnijmy wspólne rozumienie poszczególnych pojęć.

Współczynnik łatwości zadania/arkusza obliczamy, dzieląc liczbę punktów uzyskanych przez zdającego/grupę zdających (klasę, szkołę) za rozwiązanie zadania/arkusza przez maksymalną liczbę punktów możliwych do uzyskania za to zadanie/arkusz. Na przykład: za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza I z geografii zdający mógł uzyskać 50 pkt, a otrzymał 30 pkt. Współczynnik łatwości za ten arkusz, dla tego zdającego, wynosi $30 : 50 = 0,60$. Jeżeli znamy średnią klasy/szkoły za określone zadanie/arkusz, to współczynnik łatwości dla tego zadania/arkusza możemy obliczyć, dzieląc średnią przez maksymalną liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie czy arkusz. Poszczególnym przedziałom wartości współczynnika łatwości odpowiadają opisy dydaktyczne, określające odpowiedni stopień trudności.

Tabela 17. Wartości współczynnika łatwości

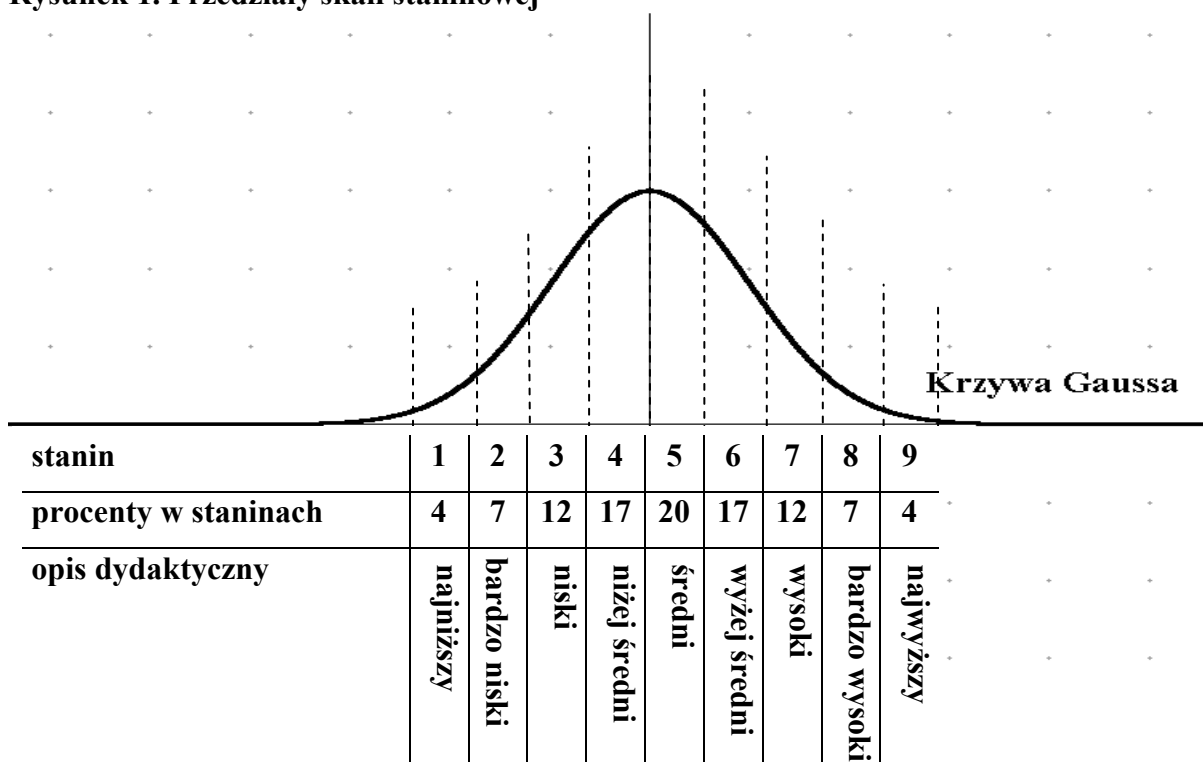
Wartość współczynnika łatwości	Stopień trudności (opis)
0,00 – 0,19	bardzo trudne
0,20 – 0,49	trudne
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne
0,70 – 0,89	łatwe
0,90 – 1,00	bardzo łatwe

Każdy absolwent, nauczyciel przedmiotu, wychowawca klasy, dyrektor szkoły itd. może sam obliczyć współczynnik łatwości za określone zadania czy arkusze i znaleźć odpowiedź na pytanie, które zadania, a także jakie umiejętności czy wiadomości sprawdzane poprzez te zadania, sprawiły zdającym trudność, a które były łatwe.

Wynik standaryzowany jest zobiektywizowaną miarą osiągnięć egzaminacyjnych, informującą o tym, w jakim odchyleniu od średniej uzyskanej w danej populacji (kraju, Okręgu, województwie, powiecie) znajduje się dany wynik. Wynik standaryzowany oblicza się, dzieląc przez odchylenie standardowe dla danej populacji różnicę średniego wyniku punktowego określonej grupy (np. województwa, liceów profilowanych) i średniego wyniku punktowego populacji, na tle której wynik analizujemy (kraju, Okręgu). Im wyższa wartość bezwzględna wyniku standaryzowanego w danej grupie (województwie, typie szkoły), tym bardziej wynik ten odbiega od średniej w całej populacji; ujemna wartość wyniku standaryzowanego świadczy o niższych osiągnięciach w stosunku do kraju czy Okręgu.

Chcąc ocenić wynik uzyskany w danym roku przez zdającego na tle wyników całej populacji lub ocenić średni wynik danej szkoły na tle wyników innych szkół, posługujemy się **znormalizowaną (dziewięciopunktową) skalą staninową**¹. Skala ta składa się z dziewięciu przedziałów (stanin) od najniższych do najwyższych, którym odpowiada określony i stały procent wyników oraz opis dydaktyczny (np. średni, wyżej średni itp.). Wynik najniższy (stanin pierwszy), to wynik uzyskiwany przez 4% wszystkich zdających, wynik bardzo niski (stanin drugi), to wynik osiągany przez 7% populacji itd. Na rysunku nr 1 przedstawiono schemat ilustrujący przedziały skali staninowej. Granice tych przedziałów ustalone są bez względu na trudność arkusza.

Rysunek 1. Przedziały skali staninowej

Na stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu (www.oke.poznan.pl) znajdują Państwo:

- wstępny raport (tekst, który szkoły otrzymały wraz ze świadectwami),
- tabele staninowe dla absolwentów i szkół w województwach i Okręgu dla poszczególnych przedmiotów i poziomów (w kraju te tabele nazywane są kartami wyników),
- współczynniki łatwości zadań we wszystkich arkuszach oraz średnie wyniki procentowe dla wszystkich arkuszy (w odniesieniu do powiatów),
- ogólne dane statystyczne o egzaminie maturalnym w Okręgu (m. in. liczby zdających, łatwość arkuszy, najwyższy i najniższy uzyskany wynik),
- arkusze egzaminacyjne wraz z przykładowymi rozwiązaniami wszystkich zadań.

¹ Bolesław Niemierko, *Pomiar wyników kształcenia*, WSiP, Warszawa 1999.

2. Analiza wyników egzaminu maturalnego

2.1 Język polski

CZĘŚĆ USTNA EGZAMINU

I. Opis egzaminu

Do ustnego egzaminu maturalnego z języka polskiego na terenie działania OKE w Poznaniu przystąpiło 59503 absolwentów szkół; 9863 w województwie lubuskim, 34040 w województwie wielkopolskim i 15600 w zachodniopomorskim.

Egzaminy ustne przeprowadzane są w szkołach i oceniane przez szkolne zespoły egzaminacyjne. Ustna część matury z języka polskiego jest **obowiązkowa** dla wszystkich maturzystów; nie ma dwóch odrębnych poziomów wymagań. Egzamin ustny sprawdza m. in. umiejętność **samokształcenia** maturzysty, który wybiera ze szkolnej listy temat i pracuje nad nim w ostatnim roku nauki. Uczeń ma także prawo złożyć własną propozycję tematu, który może być wpisany na listę. Zredagowane przez zespół polonistów tematy obejmują zagadnienia związane z literaturą, związkami literatury z innymi dziedzinami sztuki oraz z językiem. Egzamin składa się z dwóch części. W pierwszej zdający **prezentuje realizację wybranego tematu, a w drugiej uczestniczy w rozmowie** z członkami komisji egzaminacyjnej. Wynik egzaminu określa osiągnięcia zdającego w zakresie:

- rozwiązywania problemu badawczego (interpretowania tekstów kultury, argumentowania tezy, trafności doboru literatury podmiotu i przedmiotu, wartościowania zjawisk kulturowych);
- logicznego porządkowania toku wypowiedzi (hierarchizacji treści, rzeczowego udzielania odpowiedzi, uzasadniania własnego stanowiska);
- poprawnego oraz swobodnego wypowiedzania się na określony temat.

Punktacja i normy zaliczeń dla ustnego egzaminu maturalnego z języka polskiego

Za ustną część egzaminu maturalnego z języka polskiego można maksymalnie uzyskać 20 punktów. Zdający zalicza egzamin, jeżeli za prezentację, kompozycję, rozmowę i język uzyska co najmniej 30 % punktów, tj. 6 pkt.

Tabela 1. Punktowy i procentowy udział poszczególnych kryteriów oceny egzaminu

Kryteria oceny		Liczba pkt	Waga w %
prezentacja	treść	3	25
	kompozycja	2	
rozmowa		7	35
język prezentacji i rozmowy *		8	40

*jeśli zdający nie podjął rozmowy, nie przyznaje się punktów za język

Podczas tegorocznego ustnego egzaminu z języka polskiego po raz pierwszy zastosowano inne przedziały punktów przy ocenie języka, zachowując tę samą maksymalną liczbę punktów (kryteria opisane w Informatorze *maturalnym od 2008 roku*). Doświadczenie egzaminacyjne z lat poprzednich spowodowało konieczność wprowadzenia czterech poziomów oceny języka (2, 4, 6, 8 pkt) zamiast trzech, jak było dotychczas. Modyfikacja ta pozwoliła na bardziej precyzyjne określenie zróżnicowania sprawności językowej zdających.

II. Interpretacja osiągnięć zdających ustną maturę z języka polskiego

Podstawowe dane statystyczne, takie jak zdawalność oraz średnie wyniki punktowe i procentowe pozwalają na skomentowanie wyników tegorocznego ustnego egzaminu z języka polskiego (tabela 2.).

Tabela 2. Wyniki matury ustnej z języka polskiego – zróżnicowanie terytorialne

Rodzaj danych	Okręg	Województwo:		
		lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
zdawalność w procentach	97,90	97,62	96,78	97,41
średni wynik punktowy	13,26	13,82	13,09	13,26
średni wynik procentowy	66,31	69,15	65,49	66,31

Zdawalność egzaminu uznać można za wysoką i bardzo zbliżoną we wszystkich województwach Okręgu (z niewielką, bo około 1% różnicą na niekorzyść Wielkopolski). Najwyższe wyniki uzyskali maturzyści zdający na terenie województwa lubuskiego (o 3% wyższe w stosunku do Okręgu), a najniższe wielkopolskiego; średnia procentowa w województwie zachodniopomorskim była taka sama jak w Okręgu. We wszystkich województwach średnia przyjmowała wartość poniżej 70% punktów możliwych do uzyskania, a zatem osiągnięć zdających nie można uznać za zadowalające.

Najbardziej wyraziste zróżnicowanie wyników egzaminacyjnych widoczne jest przy analizie osiągnięć absolwentów różnych typów szkół (tabela 3.). Czynnikiem ten determinuje wyniki w stopniu dużo większym niż typ miejscowości, w której szkoła jest zlokalizowana, oraz status szkoły (patrz dane w tabeli poniżej oraz w aneksie raportu).

Tabela 3. Wyniki matury ustnej z języka polskiego w roku 2008 z uwzględnieniem typów szkół w Okręgu i w poszczególnych województwach

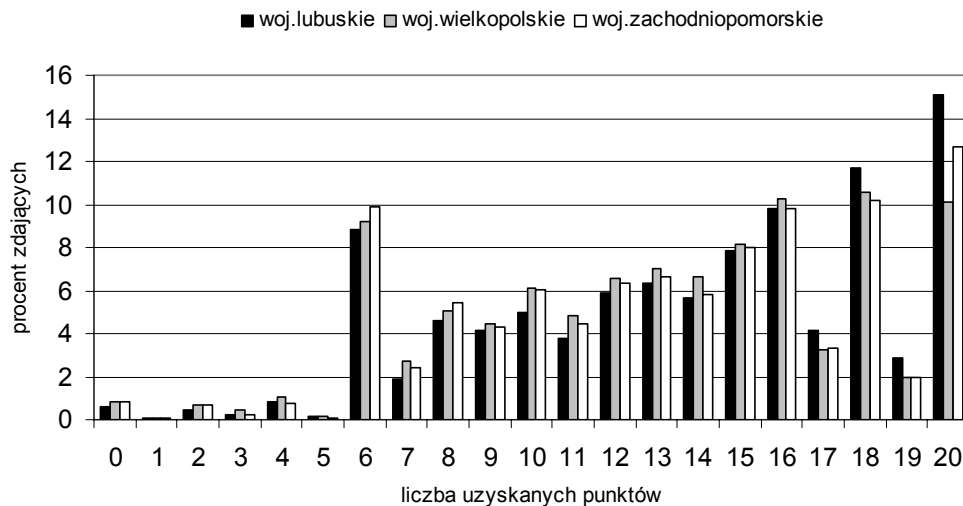
Rodzaj danych:	średni wynik punktowy				średni wynik procentowy			
Typy szkół w województwie:	LO	LP	T	SU	LO	LP	T	SU
lubuskim	14,81	12,02	12,74	11,14	74,07	60,15	63,7	55,71
wielkopolskim	14,08	11,92	11,92	10,45	70,42	59,61	59,61	52,25
zachodniopomorskim	13,91	11,77	12,29	11,11	69,56	58,89	61,48	55,57
Ogółem w Okręgu	14,15	11,91	12,13	10,69	70,78	59,58	60,69	53,47

Z powyższego zestawienia danych wynika, że najwyższe we wszystkich województwach są osiągnięcia absolwentów liceów ogólnokształcących, ale tylko

w lubuskim i wielkopolskim mieściły się one w przedziale wyników zadowolających. Dla pozostałych maturzystów ustna matura z języka polskiego była egzaminem umiarkowanie trudnym. Absolwenci techników zlokalizowanych na terenie województwa lubuskiego i zachodniopomorskiego zdobyli o około 3% wyższy wynik niż ich koledzy z liceów profilowanych, podczas gdy w Wielkopolsce w obu typach szkół efekty kształcenia okazały się identyczne. Mimo że absolwenci szkół uzupełniających w Okręgu zdobyli wyższe wyniki niż w ubiegłym roku, to nadal dzieli ich ogromny dystans od najlepszych (w województwie lubuskim i wielkopolskim o 18% punktów mniej w SU niż w LO; w zachodniopomorskim różnica ta wynosi 14% punktów).

Na bardziej szczegółową analizę osiągnięć tegorocznych maturzystów z ustnej części egzaminu z języka polskiego pozwala uwzględnienie rozkładu wyników (wykres 1.).

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających w poszczególnych województwach Okręgu

Rozkład asymetryczny - lewoskośny oznacza, że statystycznie więcej osób uzyskiwało wyniki wysokie. W dwóch województwach Okręgu procentowo najbardziej liczna grupa osób uzyskała wynik maksymalny – 20 punktów (w województwie zachodniopomorskim 13% absolwentów, a w lubuskim 15%); w wielkopolskim najczęściej występował wynik 18 punktów (uzyskany przez 11 % maturzystów). We wszystkich województwach bardzo często przyznawano wyniki: 20, 18, 16 punktów, z czego można wywnioskować, że zróżnicowanie umiejętności najlepiej przygotowanych do tej części egzaminu najczęściej dotyczyło sprawności języka (ocenianej skokowo, co dwa punkty). Wypiętrzenie wykresu przy wartości 6 punktów jest związane z progiem wymagań koniecznych do zdania egzaminu (6 punktów stanowi 30% wymagań w tej części egzaminu). Podkreślenia wymaga fakt, że 9% zdających w województwie lubuskim i zachodniopomorskim oraz 10% w wielkopolskim opanowało umiejętności sprawdzane podczas tego egzaminu na poziomie wymagań elementarnych, warunkujących zdanie egzaminu.

WNIOSKI

Obserwacje wynikające z porównania wyników egzaminu ustnego uzyskiwanych w kolejnych latach od 2005 do 2008¹ pokazują **ogólną tendencję do obniżania się osiągnięć absolwentów**. W 2005 roku egzamin ten był łatwy dla zdających, ale już w kolejnych latach wyniki mieściły się w przedziale punktów poniżej poziomu zadowalającego. W województwie wielkopolskim tendencja spadkowa wyników utrzymała się także na tegorocznej maturze, podczas gdy w dwóch pozostałych województwach wyniki nieznacznie wzrosły od ubiegłego roku (w lubuskim o 2% średniej punktów, a w zachodniopomorskim o 1%).

Niskie ambicje maturzystów zdających egzamin w formule, która w założeniu miała być dla nich atrakcyjna (samodzielne przygotowanie prezentacji) potwierdza dodatkowo rozkład wyników. Bardzo duże skupienie wyników przy punktacji progowej świadczy o tym, **że duża liczba zdających zainteresowana jest tylko zaliczeniem egzaminu, bez aspiracji osiągnięcia wyższych wyników**.

Niepokojącym zjawiskiem jest **liberalizacja przez zespoły egzaminatorów wymagań wobec maturzystów słabo przygotowanych**. W sytuacji, gdy trzeba podjąć decyzję o zdaniu egzaminu, skłonni są przyznawać minimum punktów dające pozytywny wynik (uwidacznia to dysproporcja między przyznawaniem 5 punktów i 6 - stanowiących 30% wymagań). Podobna tendencja dotyczy przyznawania maksimum punktów; jest to najczęściej występujący wynik w Okręgu. Oznacza to, że **w grupie absolwentów dobrze przygotowanych nie różnicuje się należycie poziomu umiejętności, lecz stosuje maksymalną punktację** (dysproporcja między liczbą ocen na 19 i 20 punktów).

Zastanawia też brak korelacji między wynikami ustnej i pisemnej części egzaminu z języka polskiego. Obie części egzaminu w swej istocie różnią się i sprawdzają w sposób szczegółowy inne umiejętności zdających, lecz niektóre kryteria oceny pozostają zbieżne (ocena kompozycji wypowiedzi, sprawności językowej). Niepokoi zatem fakt, że **spośród zdających w Okręgu, którzy na maturze ustnej uzyskiwali wysokie wyniki (w przedziale punktów 18 - 20) matury pisemnej nie zdało 150 osób** (w tym dwie na poziomie rozszerzonym).

Analiza wyników matury ustnej wskazuje na konieczność motywowania uczniów (zwłaszcza ze szkół uzupełniających) do rozwijania sprawdzanych na tym egzaminie umiejętności - bardzo potrzebnych z punktu widzenia społecznej komunikacji. Zespoły egzaminacyjne powinny natomiast w sposób konsekwentny stosować obowiązujące kryteria oceny, gwarantujące porównywalność i obiektywizm oceniania.

---

¹ Zestawienie jest możliwe, ponieważ wprowadzane modyfikacje (większa waga punktowa rozmowy niż prezentacji od 2006, cztery progi punktowe przy ocenie języka od 2008) nie zmieniły formuły egzaminu ani ogólnej punktacji.

CZĘŚĆ PISEMNA EGZAMINU

I. Opis egzaminu

W roku 2008, podobnie jak w 2007, przystępujący do matury pisemnej z języka polskiego dokonywali wyboru poziomu podstawowego lub rozszerzonego. Do egzaminu na poziomie podstawowym przystąpiło w naszym Okręgu 57121 absolwentów (9491 w województwie lubuskim, 32760 w województwie wielkopolskim i 14870 w zachodniopomorskim). Poziom rozszerzony wybrało 3981 absolwentów (737 w województwie lubuskim, 2124 w województwie wielkopolskim i 1120 w zachodniopomorskim).

1. Punktacja i normy zaliczeń dla egzaminu maturalnego z języka polskiego

Na obu poziomach obowiązywał taki sam próg zaliczenia, tzn. zdający musiał otrzymać 30% punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań z danego arkusza.

Tabela 4. Punktacja za rozwiązanie arkuszy pisemnego egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym w 2008 roku

Poziom egzaminu	Za część 1. - test do uzyskania:		Za część 2. - wypracowanie do uzyskania:		Za cały arkusz do uzyskania:	Próg zaliczenia	
	20 pkt	29%	50 pkt	71%		70 pkt	od 21 pkt
podstawowy	20 pkt	29%	50 pkt	71%	70 pkt	od 21 pkt	30%
rozszerzony	10 pkt	20%	40 pkt	80%	50 pkt	od 15 pkt	30%

Struktura arkuszy oraz zasady punktowania na poziomie podstawowym i rozszerzonym są analogiczne, różne są natomiast proporcje punktów możliwych do uzyskania za test i wypracowanie: na poziomie podstawowym za te części arkusza można uzyskać po 50% punktów, na rozszerzonym większą wagę punktową ma wypracowanie.

2. Wymagania egzaminacyjne na poszczególnych poziomach

W części 1. arkusza sprawdza się w formie zadań zamkniętych i otwartych umiejętność rozumienia tekstu nieliterackiego, natomiast część 2., polegająca na napisaniu wypracowania w związku z fragmentami dzieł literackich zamieszczonymi w arkuszu, pozwala sprawdzić umiejętności: analizy i interpretacji tekstu literackiego oraz tworzenia tekstu własnego. Część I na poziomie podstawowym i rozszerzonym różni się stopniem trudności czytanego tekstu oraz rodzajem sprawdzanych umiejętności i sposobem formułowania zadań. Wypracowania różnią się doбором tekstów literackich (na poziomie podstawowym tekst z kanonu lekturowego, na rozszerzonym - spoza kanonu, lecz reprezentujący konwencje literackie uwzględnione w podstawie programowej) oraz stopniem trudności postawionego problemu i rodzajem sprawdzanych umiejętności (na poziomie

podstawowym wymaga się odbioru dzieła literackiego głównie w zakresie treści oraz idei, na rozszerzonym - na poziomie struktury i organizacji języka).

Różnice między wymaganiami dotyczącymi wypracowania na obu poziomach egzaminu określają również kryteria oceny poszczególnych aspektów treściowych i formalnych pisemnej analizy i interpretacji tekstu literackiego, a także proporcje punktów możliwych do przyznania za odpowiadające im umiejętności zdających.

Tabela 5. Proporcje punktowe za poszczególne kryteria wypracowania maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym w 2008 r.

Kryteria oceny wypracowania	Poziom podstawowy		Poziom rozszerzony			
	Liczba punktów	Udział procentowy	Liczba punktów	Udział procentowy		
rozwińnięcie tematu	0 – 25	50%	0 – 26	60%		
kompozycja	0, 1, 3, 5	10%	50%	0, 1, 2	40%	
styl	0, 1, 3, 5	10%		0, 1, 2		5%
język	0, 1, 3, 6, 9, 12	24%		0, 1, 2, 4, 6, 8		20%
zapis	0, 1, 2, 3	6%		0, 1, 2		5%
szczególne walory*	0 - 4	kryterium fakultatywne	0 - 4	kryterium fakultatywne		

* **kryterium** pozwala na przyznanie dodatkowych punktów za takie aspekty wypracowania, których nie obejmują podstawowe wymagania opisane w kryteriach.

Należy zauważyć, że na poziomie podstawowym za rozwinięcie tematu można uzyskać tyle samo punktów, co za formalny kształt (kompozycję, styl, język i zapis) wypowiedzi, natomiast na poziomie rozszerzonym wyższa jest waga punktów do uzyskania za interpretację tekstu literackiego w stosunku do punktów za formę wypracowania.

3. Opis zestawów egzaminacyjnych zastosowanych na maturze w 2008 roku

Arkusze egzaminacyjne zredagowane zostały zgodnie z zasadami określonymi w standardach wymagań egzaminacyjnych oraz **zmodyfikowaną formułą egzaminu, opisaną w Informatorze maturalnym od 2008 roku (www.cke.edu.pl)**.

Arkusz dla poziomu podstawowego

1. **Część 1.** zawierała zadania sprawdzające rozumienie czytanego tekstu publicystycznego autorstwa Igora Jankego *Nieznośna szybkość bloga*. Zadaniem zdającego było udzielenie odpowiedzi na 15 pytań (w tym 2 zadań zamkniętych), sprawdzających rozumienie tekstu na poziomie znaczeń dosłownych i przenośnych, funkcjonalności kompozycji oraz intencji nadawcy i sposobów ich zakomunikowania odbiorcy.

2. **Część 2.** zawierała teksty literackie i propozycje dwóch tematów wypracowania do wyboru przez zdającego. Oba tematy dotyczyły utworów należących do kanonu lektur, czyli tekstów poznanych przez zdających w toku edukacji szkolnej. Maturzyści mieli możliwość wyboru

między interpretacją zamieszczonego w arkuszu fragmentu dziewiętnastowiecznej powieści realistycznej a interpretacją porównawczą wierszy: wczesnoromantycznego i młodopolskiego.

Temat 1.: „Analizując fragment *Ody do młodości* Adama Mickiewicza i wiersz *Któż nam powróci* Kazimierza Przerwy-Tetmajera, porównaj przedstawione w nich obrazy młodego pokolenia oraz stosunek młodych do pokolenia ojców. Wykorzystaj konteksty historycznoliterackie” – polegał na ukierunkowanej analizie porównawczej wierszy na poziomie idei (z uwzględnieniem uwarunkowań światopoglądowych romantyzmu i młodopolskiego dekadentyzmu) oraz określeniu relacji między podmiotem i adresatem lirycznym.

Temat 2.: „Sen jako sposób prezentowania postaci literackiej. Analizując i interpretując podany fragment *Lalki* Bolesława Prusa, wyjaśnij, co marzenie senne mówi o bohaterce powieści i jej stosunku do ważnych w jej życiu osób – ojca i Wokulskiego” - wymagał ukierunkowanej tematem analizy i interpretacji fragmentu prozy powieściowej, charakteryzowania postaci w aspekcie jej relacji z innymi bohaterami, a także znajomości kontekstu macierzystego powieści.

Arkusz dla poziomu rozszerzonego

1. **Część 1.** zawierała test sprawdzający rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego – fragmentu wstępu do *Historii literatury polskiej od roku 1939* autorstwa Czesława Miłosza. Zadania krótkiej odpowiedzi (w liczbie 7) dotyczyły, analogicznie jak w części 1. arkusza podstawowego, rozumienia tekstu na poziomie znaczeń, struktury, relacji między nadawcą i odbiorcą oraz funkcjonalności języka. Na poziomie rozszerzonym, w odróżnieniu od podstawowego, zadania sprawdzały głównie umiejętność odczytywania całościowego i rozumienia ogólnego sensu tekstu.

2. **Część 2.** zawierała teksty literackie spoza kanonu lektur i zredagowane do nich tematy wypracowania. Zdający mógł wybrać analizę i interpretację opowiadania o charakterze parabolicznym lub interpretację porównawczą wiersza i fragmentu prozy.

Temat 1.: „Zanalizuj i zinterpretuj opowiadanie Sławomira Mrożka *Lolo*, zwracając uwagę na sposób kreowania bohaterów i paraboliczny charakter sytuacji przedstawionej w tekście” stawiał przed zdającymi zadanie scharakteryzowania bohaterów na podstawie analizy zabiegów artystycznych służących ich wykreowaniu oraz zinterpretowania parabolicznego sensu utworu.

Temat 2.: „Rola słów w relacjach międzyludzkich. Analizując i interpretując fragment powieści Wiesława Myśliwskiego *Kamień na kamieniu* oraz wiersz Tadeusza Różewicza *Słowa*, zwróć uwagę na przedstawione sytuacje i sposoby kreowania podmiotu mówiącego.”- wymagał porównawczej analizy zabiegów artystycznych i środków językowych zastosowanych w wierszu i prozie celem wykreowania podmiotu mówiącego w określonej sytuacji oraz ukierunkowanej tematem interpretacji sensu i przesłania obu utworów.

II. Interpretacja osiągnięć zdających pisemną maturę z języka polskiego

Celem jakościowej interpretacji wyników jest trafne określenie poziomu wiedzy i umiejętności zdających pisemną maturę z języka polskiego w 2008 r. oraz wskazanie ich mocnych i słabych stron. Podstawą do przeprowadzenia tego rodzaju analizy są przede wszystkim współczynniki łatwości uzyskane w województwach Okręgu za główne umiejętności oraz poszczególne zadania w arkuszach na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Następnym etapem jest analiza wyników w różnorodnych aspektach dydaktycznych i pomiarowych (jak np. zależność wyniku uzyskanego za wypracowanie od wyboru tematu czy specyficznych trudności w uczeniu się – dysleksji).

Wieloaspektowa analiza wyników pozwala na sformułowanie wniosków, wpływających zarówno z analizy statystycznej wyników ogólnych, jak i jakościowej interpretacji osiągnięć zdających maturę z języka polskiego w roku 2008.

1. Wyniki uzyskane za arkusze na poziomach: podstawowym i rozszerzonym

O zróżnicowaniu wyników uzyskanych przez zdających stosownie do zróżnicowania ich umiejętności jest **odchylenie standardowe**; dla populacji w Okręgu rozwiązującej zadania z arkusza na poziomie podstawowym wynosi ono **10,73**, natomiast na poziomie rozszerzonym **7,20**. Jako większe niż 1/8 skali punktowania (norma przyjęta w pomiarze dydaktycznym), dla obu arkuszy przyjmuje wartość zadowalającą. Odchylenie standardowe służy również do obliczania wyników standaryzowanych dla każdej z podpopulacji (np. województwo, powiat, szkoła – zob. wstęp do niniejszego raportu).

Dane, które posłużą ogólnemu scharakteryzowaniu oraz porównaniu wyników uzyskanych za całe arkusze na poziomie podstawowym i rozszerzonym w poszczególnych województwach, przedstawiono w tabelach nr 6 i 7 (podstawowe wyniki w odniesieniu do Okręgu) oraz na wykresach nr 1 i 2 (rozkłady wyników uzyskanych przez zdających w województwach na tle krajowych norm staninowych).

Tabela 6. Wyniki uzyskane za cały arkusz na poziomie podstawowym w poszczególnych województwach Okręgu

Populacja:	Zdawalność w %	Średni wynik procentowy	Średni wynik punktowy	Modalna (wynik najczęściej występujący)
woj. lubuskie	92,08	49,59%	34,7	38
woj. wielkopolskie	94,36	51,61%	36,1	39
woj. zachodniopomorskie	94,11	51,66%	36,1	38
Okręg ogółem	94,20	50,70%	35,9	38

We wszystkich województwach na terenie działania OKE w Poznaniu wysokiej zdawalności matury pisemnej z języka polskiego towarzyszą średnie wyniki, które nie są zadowalające: absolwenci w Okręgu uzyskali średnio około połowy liczby punktów możliwych do zdobycia, natomiast najczęściej występujący wynik wynosił 38 punktów (tylko w woj. wielkopolskim - wynik o 1 pkt wyższy). Zróżnicowanie wyników w województwach nie jest duże, w praktyce oznacza to jednak, że wynik statystycznego maturzysty zdającego egzamin woj. lubuskim był niższy o ok. 2 pkt (czyli 1, 5%) niż średni wynik zdających w pozostałych województwach Okręgu (warto zauważyć wzrost osiągnięć zdających w województwie zachodniopomorskim, szczególnie na poziomie rozszerzonym).

Nieco wyższe od wyników z poziomu podstawowego są we wszystkich województwach Okręgu zarówno zdawalność, jak i średnie wyniki uzyskane przez zdających na poziomie rozszerzonym. Mniej wyraźne niż na poziomie podstawowym jest natomiast zróżnicowanie wyników uzyskanych w poszczególnych województwach (dane w tabeli 7.)

Tabela 7. Wyniki uzyskane za cały arkusz na poziomie rozszerzonym w poszczególnych województwach Okręgu

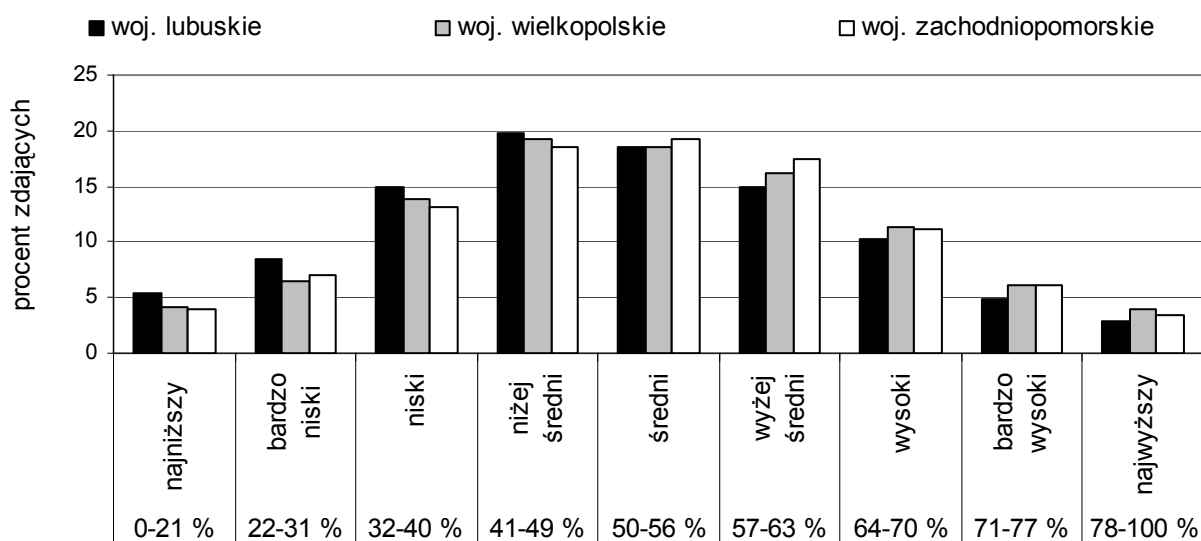
Populacja:	Zdawalność w %	Średni wynik procentowy	Średni wynik punktowy	Modalna (wynik najczęściej występujący)
woj. lubuskie	98,10	55,99%	27,99	27
woj. wielkopolskie	98,78	57,14%	28,44	31
woj. zachodniopomorskie	98,48	57,33%	28,55	31
Okręg ogółem	98,60	57,00%	28,39	31

Nieco niższe niż w pozostałych województwach są wyniki uzyskane w lubuskim: statystyczny absolwent szkoły zlokalizowanej w tym województwie, zdający pisemną maturę z języka polskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskał o ok. 0,5 pkt (1%) mniej od maturzystów z województwa wielkopolskiego i zachodniopomorskiego.

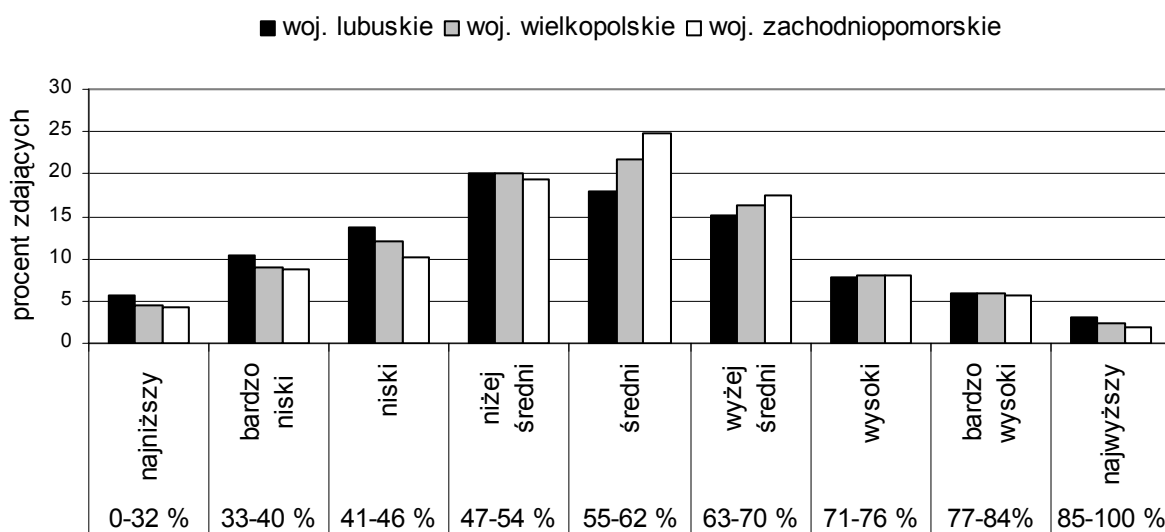
Różnice między średnimi wynikami uzyskanymi w poszczególnych województwach warto zinterpretować również w aspekcie jakościowym, jaki stanowi odniesienie do krajowej skali staninowej, której przedziałom przypisano określoną charakterystykę dydaktyczną.

Dane przedstawione na wykresach nr 1 i 2 wskazują, ile procent wyników zdających w danym województwie mieści się w każdym z przedziałów znormalizowanej skali krajowej, co należy odnieść do odpowiadających tym przedziałom procentów wyników zdających w kraju (zgodnie ze strukturą skali staninowej: w przedziałach najwyższym i najniższym mieści się po 4% wyników, w bardzo wysokim i bardzo niskim – po 7%, w wysokim i niskim – po 12%, w wyżej i niżej średnim – po 17%, a w średnim - pozostałych 20% wyników).

Wykres 1. Wyniki procentowe absolwentów uzyskane z poziomu podstawowego w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Wykres 2. Wyniki procentowe absolwentów uzyskane z poziomu rozszerzonego w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Porównawcza analiza procentowych wyników uzyskanych w województwach naszego Okręgu w odniesieniu do populacji w kraju pozwala stwierdzić zjawiska **niekorzystne**: na obu poziomach pisemnej matury z języka polskiego wyższy niż w kraju jest procentowy udział wyników w staninach niskich (1.-3.), natomiast niższy niż w kraju - procentowy udział wyników w staninach wysokich (7.-9.); warto podkreślić, że w stosunkowo największym stopniu dotyczy to województwa lubuskiego, w najmniejszym natomiast – zachodniopomorskiego. Charakterystyczny dla rozkładu wyników tego

województwa jest najwyższy w Okręgu, a na poziomie rozszerzonym również wyższy niż w kraju – procentowy udział wyników sytuujących się w staninach: średnim i wyżej średnim.

2. Wyniki uzyskane za sprawdzane umiejętności

Szczegółowy opis umiejętności wymaganych na każdym z poziomów pisemnej matury z języka polskiego znajduje się w pierwszym podrozdziale niniejszego raportu przedmiotowego: w tym miejscu przypomnimy tylko, że zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym sprawdza się dwie główne umiejętności:

- **rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego**, odpowiadające **II obszarowi** standardów wymagań egzaminacyjnych – **korzystanie z informacji** (1. część arkusza – złożona z zadań wymagających wskazania lub samodzielnego sformułowania krótkiej odpowiedzi),
- **analizowanie i interpretowanie tekstu literackiego** lub jego fragmentu - wymagające zarówno **korzystania z informacji - II obszar** standardów, jak i **tworzenia informacji - III obszar** (2. część arkusza - wypracowanie na określony temat).

Wiedza i rozumienie wiadomości (I obszar standardów wymagań egzaminacyjnych) niezbędne są zarówno do rozwiązania testu, jak i do napisania wypracowania na danym poziomie egzaminu.

Określenie stopnia opanowania przez zdających umiejętności sprawdzanych na pisemnej maturze z języka polskiego umożliwi interpretacja współczynników łatwości uzyskanych za obie części arkuszy i poszczególne zadania na każdym z poziomów egzaminu.

Ze względu na przydatność wniosków w celu planowania procesu dydaktycznego w szkołach oraz decydowania w różnych sprawach dotyczących oświaty, w analizie uwzględniono zróżnicowanie uzyskanych wyników ze względu na typy szkół oraz ich lokalizację w województwach na terenie działania OKE w Poznaniu.

Wyniki uzyskane na poziomie podstawowym

Stopień opanowania przez zdających głównych umiejętności sprawdzanych poprzez obie części arkusza: test i wypracowanie określają współczynniki łatwości; przedstawiono je w tabeli 8.

Tabela 8. Współczynniki łatwości uzyskane w różnych typach szkół w województwach Okręgu za główne umiejętności sprawdzane na poziomie podstawowym

Sprawdzana umiejętność	Rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego				Wypracowanie – analiza i interpretacja tekstu literackiego			
	LO	LP	T	SU	LO	LP	T	SU
Typy szkół w województwie:								
lubuskim	0,69	0,55	0,57	0,45	0,49	0,38	0,39	0,28
wielkopolskim	0,70	0,56	0,57	0,46	0,52	0,42	0,41	0,30
zachodniopomorskim	0,70	0,57	0,58	0,46	0,50	0,43	0,41	0,32
ogółem w Okręgu	0,70	0,56	0,57	0,46	0,51	0,42	0,41	0,30

Absolwenci wszystkich typów szkół na terenie województw Okręgu, podobnie jak w latach poprzednich, umiejętność rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego opanowali na poziomie wyższym niż umiejętność analizy i interpretacji tekstu literackiego. Kolejny raz stwierdzić też można stosunkowo niewielkie zróżnicowanie między osiągnięciami zdających w poszczególnych województwach (na niekorzyść lubuskiego, z niewielką przewagą zachodniopomorskiego). Wyraźne, a nawet pogłębiające się, jest natomiast zróżnicowanie wyników uzyskanych przez absolwentów różnych typów szkół na terenie każdego z województw. Test na czytanie okazał się łatwy dla zdających w liceach ogólnokształcących, umiarkowanie trudny – w liceach profilowanych i technikach, a trudny w liceach i technikach uzupełniających, natomiast wypracowanie, które sprawiło umiarkowaną trudność absolwentom liceów ogólnokształcących, okazało się trudne dla absolwentów pozostałych typów szkół (w liceach i technikach uzupełniających średni wynik sytuował się w okolicach progu zaliczenia).

Istotnym aspektem interpretacji osiągnięć zdających w województwach Okręgu jest określenie łatwości poszczególnych zadań w arkuszu, które posłużyły sprawdzeniu tych umiejętności (szczegółowe opisy umiejętności, a także przykłady typowych i nietypowych rozwiązań zadań, znajdują się w krajowym sprawozdaniu opracowanym przez wszystkie komisje egzaminacyjne).

Tabela 9. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym w województwach Okręgu

Współczynnik łatwości	Zadanie	Klasyfikacja łatwości zadań dla zdających w województwie:		
		lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim
0,00 – 0,19	bardzo trudne	13	13	-----
0,20 – 0,49	trudne	2, 3, wypracowanie	2, 6, wypracowanie	2,3,13, wypracowanie
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	4, 6, 8, 12	3, 4, 8, 12	4, 6, 8, 12
0,70 – 0,89	łatwe	1, 5, 7, 9, 10, 11, 14, 15	1, 5, 7, 9, 10, 11, 14, 15	1, 5, 7, 9, 10, 11, 14, 15
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-----	-----	-----

We wszystkich województwach rozwiązanie zdecydowanej większości zadań sprawdzających rozumienie tekstu publicystycznego autorstwa Igora Jankego *Nieznosna lekkość bloga* było dla zdających łatwe lub co najwyżej sprawiło im umiarkowaną trudność; bardzo nieliczne zadania – poza wypracowaniem – okazały się trudne, a tylko zadanie 13. było bardzo trudne dla absolwentów szkół w województwach: lubuskim i wielkopolskim (w zachodniopomorskim okazało się trudne).

Jeszcze bardziej szczegółowych spostrzeżeń, przydatnych przede wszystkim nauczycielom języka polskiego przygotowującym uczniów do matury, dostarczyć może

analiza współczynników łatwości, uzyskanych w każdym z województw za szczegółowe umiejętności sprawdzane poprzez poszczególne zadania testowe (tabela 10.) i określone kryteriami oceny wypracowania (tabela 11.). Dodatkowy aspekt interpretacji osiągnięć w zakresie każdego zadania (kryterium oceny) stanowić będzie procent zdających, którzy za dane zadanie otrzymali 0 pkt (a więc nie podjęli próby rozwiązania lub przedstawili odpowiedź całkowicie błędną). Informacje te uwzględniają również tabele nr 10 i 11.

Tabela 10. Osiągnięcia w zakresie poszczególnych zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu publicystycznego na poziomie podstawowym w województwach na terenie Okręgu

Zadanie:	Współczynniki łatwości uzyskane w województwie:				Procent odpowiedzi ocenionych na 0 punktów w województwie:			
	lubuskim	wielko-polskim	zachodnio-pomorskim	Okręgu ogółem	lubuskim	wielko-polskim	zachodnio-pomorskim	Okręgu ogółem
1.	0,77	0,78	0,78	0,78	23	22	22	22
2.	0,20	0,21	0,22	0,21	80	79	78	79
3.	0,49	0,50	0,48	0,49	40	38	41	39
4.	0,50	0,51	0,52	0,51	50	49	48	49
5.	0,79	0,79	0,80	0,79	7	7	7	7
6.	0,50	0,49	0,50	0,50	17	19	19	19
7.	0,80	0,81	0,81	0,81	20	19	19	19
8.	0,61	0,61	0,61	0,61	39	39	39	39
9.	0,87	0,87	0,88	0,87	13	13	12	13
10.	0,74	0,74	0,74	0,74	11	11	10	11
11.	0,82	0,82	0,83	0,82	18	18	17	18
12.	0,64	0,64	0,66	0,65	14	14	12	14
13.	0,19	0,18	0,20	0,19	81	82	80	81
14.	0,83	0,85	0,85	0,85	17	15	15	15
15.	0,71	0,72	0,72	0,72	29	28	28	28
ogółem	0,63	0,63	0,64	0,64	4	2	1	3

Spośród sprawdzanych tegorocznym testem umiejętności rozumienia tekstu nieliterackiego **bardzo trudne (a w województwie zachodniopomorskim – trudne) okazało się tylko odczytanie znaczenia wyrazu** (zadanie 13.). W tym województwie zachodniopomorskim jeden na pięciu zdających znał lub odczytał z kontekstu znaczenie słowa *sążnisty*, a następnie zastąpił je synonimem; pozostali nie udzielali odpowiedzi lub podawali odpowiedzi zupełnie błędne. W pozostałych województwach niewłaściwych rozwiązań tego zadania było ponad 80%.

Umiejętnością **trudną** dla absolwentów szkół we wszystkich województwach było **rozpoznawanie środków językowych pełniących określoną funkcję w tekście**; niemal 80% zdających nie potrafiło wskazać nazwy środka stylistycznego (gradacji), służącego

oddaniu zmienności tempa (zadanie 2.). Dla zdających w województwach: lubuskim i zachodniopomorskim trudne (a w wielkopolskim umiarkowanie trudne) było zadanie 3., wymagające nazwania dwóch zabiegów językowych dynamizujących i ożywiających wypowiedź. Z kolei rozpoznanie stylu publicystycznego i określenie dwóch jego właściwości (zadanie 6., oceniane na 1 + 1 pkt), trudne dla zdających w województwie wielkopolskim, sprawiło umiarkowaną trudność zdającym w pozostałych województwach. 50% zdających nie potrafiło wskazać nazwy stylu (o czym świadczy współczynnik łatwości), a 80% nie potrafiło również określić jego cech (tym samym otrzymując 0 pkt za całe zadanie). Rozpoznanie i nazwanie przytoczonych z tekstu kolokwializmów (zamknięte zadanie 8) w całym Okręgu okazało się umiarkowanie trudne.

Umiarkowaną trudność sprawiły zdającym w całym Okręgu umiejętności: przetwarzania **informacji** - zastąpienia wyrażen z języka ogólnego wyrazami z żargonu internautów (zadanie 4.) oraz wyodrębnienia zastosowanych w tekście argumentów uzasadniających przekonanie autora i samodzielne ich sformułowania (zadanie 12). Sprawdzające analogiczną umiejętność zadanie 10 okazało się łatwe. Trzeba jednak podkreślić, że ok. 10% absolwentów rozwiązujących oba te zadania nie potrafiło sformułować ani jednego argumentu, otrzymując 0 punktów.

Łatwe dla absolwentów szkół we wszystkich województwach Okręgu były przede wszystkim umiejętności **odczytywania tekstu na poziomie dosłownych znaczeń**: słów w kontekście (zadanie 9.), akapitu (zadania: 11. i 14.), kilku akapitów (zadania: 5. i 7.). Trudności nie sprawiło zdającym także **rozpoznanie nadawcy tekstu** (zadanie 1.), a nawet **określenie głównej myśli**; podkreślić jednak należy, że umiejętność ta sprawdzana była w formie zadania zamkniętego (nr 15).

Analizowane dane ujawniają również fakt, że **średnio 1 na ok. 30 absolwentów szkół w Okręgu w ogóle nie opanował umiejętności rozumienia czytanego tekstu, otrzymując 0 punktów za cały test** (warto jednak odnotować, że w województwie lubuskim testu w ogóle nie rozwiązało czterech na 100 zdających, w wielkopolskim dwóch, a w zachodniopomorskim tylko jeden).

Jeden na 100 zdających w każdym z województw w ogóle nie otrzymał punktów za wypracowanie (zob. dane w tabeli 11.), ponieważ pisał zupełnie niezgodnie z tematem, popełnił kardynalne błędy rzeczowe, wskazujące na nieznamość lektury, lub też w ogóle nie podjął trudu pisania wypracowania. W województwie lubuskim 0 pkt za treść wypracowania otrzymało o 1% więcej absolwentów szkół – napisali oni wypracowania pozbawione konkretnych rozpoznań analityczno-interpretacyjnych.

Punktów za formę pracy (kryteria oceny: kompozycji, stylu, języka i zapisu) nie przyznawano w ogóle w przypadku wypracowań niespełniających wymogu minimum 250 słów; prace takie napisało 4 na 100 absolwentów szkół w województwie lubuskim i 3 na 100 zdających w wielkopolskim i zachodniopomorskim.

Tabela 11. Osiągnięcia w zakresie pisania analizy tekstu literackiego (zadanie 16.) na poziomie podstawowym w województwach na terenie Okręgu

Kryteria oceny:	Współczynniki łatwości uzyskane w województwie:				Procent zadań nierozwiązanych (0 punktów) w województwie:			
	lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	Okręgu ogółem	lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	Okręgu ogółem
1. treści	0,43	0,45	0,45	0,44	2	1	1	1
2. kompozycji	0,47	0,50	0,50	0,49	6	5	4	5
3. stylu	0,49	0,52	0,52	0,52	4	3	3	3
4. języka	0,45	0,48	0,48	0,47	4	3	3	3
5. zapisu	0,38	0,41	0,41	0,41	34	29	27	29
6. walorów	0,02	0,02	0,01	0,02	94	93	95	94
formy pracy (kryteria: 2-5)	0,45	0,48	0,38	0,47	4	3	3	3
wypracowania	0,44	0,47	0,47	0,46	1	1	1	1

Podobnie jak w latach ubiegłych, dla absolwentów szkół zlokalizowanych w województwie lubuskim trudne okazało się spełnienie wszystkich wymagań określonych w poszczególnych kryteriach oceny treści i formy wypracowania, dla zdających w wielkopolskim i zachodniopomorskim – niemal wszystkich; umiarkowaną trudność sprawiło im jedynie poprawne skomponowanie pracy oraz spełnienie wymogów jasności i stosowności stylu (za te umiejętności przyznano średnio ok. 50% możliwych do uzyskania punktów, warto jednak zwrócić uwagę na kilkuprocentowe grupy zdających, którzy nie spełnili nawet minimalnych wymagań, otrzymując 0 punktów).

Na ubiegłorocznym poziomie kształtują się również wyniki uzyskane za sprawność językową (przestrzeganie norm poprawności fleksyjnej, leksykalnej, frazeologicznej i składniowej). Zdający w województwach: wielkopolskim i zachodniopomorskim otrzymali średnio 48% maksymalnej liczby punktów, nieco mniej, bo 45% punktów, przyznano absolwentom szkół z województwa lubuskiego.

Wyniki uzyskane w tym roku za przestrzeganie reguł poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej kolejny raz potwierdzają fakt, że **praktyczna znajomość zasad zapisu jest umiejętnością wykształconą w szkołach naszego Okręgu na najniższym poziomie**; zdający w województwach: wielkopolskim i zachodniopomorskim spełnili normy poprawnego zapisu w 41%, w lubuskim natomiast – tylko w 38%. Trzeba również podkreślić, że ok. **30% absolwentów szkół przystępujących do matury (a więc prawie co trzeci ze zdających) nie opanował reguł ortografii i interpunkcji nawet na elementarnym poziomie**, o czym świadczy fakt, że otrzymali za tę umiejętność 0 pkt.

Sporadycznie (choć dwukrotnie częściej niż w poprzednich latach) przyznawano punkty za szczególne walory (które dotyczyć mogły zarówno realizacji tematu, jak i kompozycji, stylu czy języka wypracowania); współczynnik łatwości 0,02 oznacza w praktyce, że punkt z tej puli otrzymało średnio 2 na 100 zdających.

Wyniki uzyskane na poziomie rozszerzonym

Analiza stopnia opanowania umiejętności przez zdających, którzy rozwiązywali zadania z arkusza rozszerzonego, zostanie zaprezentowana w porządku: od głównych umiejętności (tabela 12.) do bardziej szczegółowych, związanych z interpretacją współczynnika łatwości za poszczególne zadania i kryteria oceny (tabele 13. i 14).

Tabela 12. Współczynniki łatwości uzyskane w różnych typach szkół na terenie województw Okręgu za główne umiejętności sprawdzane na poziomie rozszerzonym

Sprawdzana umiejętność	Rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego				Wypracowanie – analiza i interpretacja tekstu literackiego			
	LO	LP	T	SU	LO	LP	T	SU
Typy szkół w województwie:								
lubuskim	0,47	0,32	0,35	-----	0,6	0,46	0,5	-----
wielkopolskim	0,47	0,32	0,34	0,25	0,61	0,53	0,5	0,41
zachodniopomorskim	0,5	0,28	0,38	-----	0,61	0,42	0,51	-----
ogółem w Okręgu	0,48	0,31	0,36	0,25	0,60	0,47	0,50	0,41

Dla absolwentów wszystkich typów szkół w Okręgu rozumienie czytanego tekstu okazało się umiejętnością trudniejszą niż napisanie pracy interpretacyjnej – odwrotnie niż w roku ubiegłym.

W poszczególnych typach szkół województwa lubuskiego i wielkopolskiego współczynnik łatwości dla części pierwszej arkusza przyjmował prawie identyczne wartości, mieszcząc się w przedziale umiejętności trudnych. Wyższe niż w innych województwach są osiągnięcia absolwentów liceów ogólnokształcących w województwie zachodniopomorskim – tylko dla nich rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego okazało się umiarkowanie trudne.

Poziom opanowania umiejętności pisania własnego tekstu interpretacyjnego w poszczególnych typach szkół jest również bardzo zbliżony. Z rozwiązaniem drugiej części arkusza najlepiej poradzili sobie absolwenci liceów ogólnokształcących, nieco gorzej absolwenci techników, choć dla nich również test okazał się umiarkowanie trudny. Spośród zdających w liceach profilowanych, dla których napisanie wypracowania było umiejętnością trudną, maturzyści z województwa wielkopolskiego zdystansowali kolegów nie tylko z tego samego typu szkoły, lecz także z techników w innych województwach.

Najniższe wyniki w Okręgu, zarówno za pierwszą część arkusza, jak i za wypracowanie, osiągnęli absolwenci liceów profilowanych w województwie zachodniopomorskim oraz nieliczni absolwenci szkół uzupełniających, którzy tylko w województwie wielkopolskim zdecydowali się zdawać egzamin na poziomie rozszerzonym.

Klasyfikacja zadań według przyjętych w pomiarze norm łatwości pozwoli na spostrzeżenia dotyczące poziomu opanowania konkretnych umiejętności sprawdzanych za pomocą tych zadań.

Tabela 13. Klasy łatwości zadań sprawdzających umiejętności na poziomie rozszerzonym w województwach Okręgu

Współczynnik łatwości	Zadanie	Klasyfikacja łatwości zadań dla zdających w województwie:		
		lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-----	-----	-----
0,20 – 0,49	trudne	1, 2, 3, 5, 6, 7	2, 3, 5, 6, 7	2, 5, 6
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	wypracowanie	1; wypracowanie	1, 3, 7 wypracowanie
0,70 – 0,89	łatwe	4	4	4
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-----	-----	-----

Zróźnicowanie współczynnika łatwości za poszczególne zadania w pierwszej części arkusza rozszerzonego jest niewielkie. Znacząca większość zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu okazała się dla zdających w Okręgu trudna. W województwie zachodniopomorskim liczby zadań trudnych i umiarkowanie trudnych są porównywalne. W tej części arkusza nie było zdań, które dla zdających w Okręgu byłyby bardzo trudne lub bardzo łatwe. Warto zwrócić uwagę, że zastosowane w tym roku zadania na rozumienie czytanego tekstu na poziomie rozszerzonym w dużej mierze posłużyły sprawdzeniu umiejętności nadrzędnej – uważnego czytania poleceń, które wskazywały dodatkowe warunki poprawnego rozwiązania zadania (np. zadanie 1.), wymagały wykonania podwójnych czynności (jak np. w zadaniu nr 3 – *wyjaśnij i wymień*, nr 5 – *zapisz sądy i argumenty*; nr 7 – *określ funkcje i wypisz przykłady*). Na poprawność wykonania zadania wpływało też precyzyjne formułowanie odpowiedzi (zwłaszcza w zadaniach nr 3 i 5).

Obserwację tę potwierdza dodatkowo analiza zróźnicowania łatwości zadań sprawdzających ten sam standard umiejętności (II/22). Jak wynika z danych w poniższej tabeli, zadanie 4. sprawdzające rozumienie funkcji cytatu użytego w tekście, było dla wszystkich zdających łatwe; zadanie 6., wymagające wskazania środków językowych charakterystycznych dla określonego stylu – dla wszystkich trudne; zadanie nr 7, sprawdzające rozumienie cudzośłowu użytego w tekście - trudne albo łatwe dla zdających w zależności od województwa.

Tabela 14. Osiągnięcia w zakresie poszczególnych zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu publicystycznego na poziomie rozszerzonym w województwach na terenie Okręgu

Zadanie:	Współczynniki łatwości uzyskane przez zdających w województwie:				Procent zadań nierozwiązanych (0 punktów) w województwie:			
	lubuskim	wielko-polskim	zachodnio-pomorskim	Okręgu ogółem	lubuskim	wielko-polskim	zachodnio-pomorskim	Okręgu ogółem
1.	0,48	0,51	0,53	0,50	50,88	48,99	45,93	48,48
2.	0,38	0,36	0,39	0,37	61,09	63,64	60,59	62,31
3.	0,49	0,47	0,50	0,48	32,65	33,82	30,47	32,66
4.	0,70	0,75	0,76	0,74	29,12	24,49	22,61	24,82
5.	0,39	0,38	0,40	0,39	43,27	44,42	40,93	43,22
6.	0,39	0,40	0,44	0,41	44,35	42,11	37,35	41,19
7.	0,46	0,47	0,52	0,48	52,93	52,80	46,92	51,17
Cały test	0,45	0,46	0,49	0,46	3,54	2,45	2,14	2,56

Analiza współczynników łatwości uzyskanych za poszczególne zadania wskazuje, że na najwyższym poziomie rozwiązali je zdający w województwie zachodniopomorskim. Wyższe umiejętności zdających w tym województwie najwyraźniej widać na przykładzie zadania 7., sprawdzającego **rozumienie cudzysłowu użytego w tekście**, które okazało się umiarkowanie trudne, podczas gdy w Okręgu było to zadanie trudne. Ponad połowa zdających, poza województwem zachodniopomorskim, uzyskała za nie zero punktów, najczęściej z powodu nieodpowiedniego dobrania przykładu do określonej funkcji. Również zadanie nr 3, wymagające **odczytania sensu kilku akapitów**, tylko dla zdających w województwie zachodniopomorskim było umiarkowanie trudne (w innych województwach - trudne).

Najwięcej trudności sprawiło zdającym we wszystkich województwach Okręgu zadanie nr 2 – sprawdzające **rozumienie zależności przyczynowo – skutkowych**. Ponad 60% zdających (pkt 0-1) nie uzyskało punktu za jego rozwiązanie. Przyczyną niepowodzenia mogło być niezrozumienie pojęcia użytego w poleceniu (*historyzm*) lub niepełna odpowiedź (wymagano trzech wskazań). Zjawisko przewagi błędnie udzielonych odpowiedzi nad poprawnymi wystąpiło także przy rozwiązywaniu zadania 1. przez maturzystów z województwa lubuskiego. Ponad połowa zdających nie potrafiła trafnie **rozpoznać intencji nadawcy tekstu**.

Tabela 15. Osiągnięcia w zakresie pisania analizy tekstu literackiego na poziomie rozszerzonym w województwach na terenie Okręgu

Kryteria oceny:	Współczynniki łatwości uzyskane w województwie:				Procent zadań nierozwiązanych (0 punktów) w województwie:			
	lubu- skim	wielko- polskim	zachodnio- pomorskim	Okręgu ogółem	lubu- skim	wielko- polskim	zachodnio- pomorskim	Okręgu ogółem
1. treść	0,54	0,54	0,56	0,54	0,00	0,05	0,00	0,03
2. kompozycja	0,68	0,71	0,72	0,70	3,40	2,07	1,70	2,21
3. styl	0,64	0,67	0,65	0,66	2,86	1,84	1,97	2,06
4. język	0,69	0,71	0,67	0,70	0,14	0,09	0,09	0,10
5. zapis	0,52	0,56	0,56	0,55	24,49	21,67	18,14	21,20
6. szczególne walory	0,03	0,06	0,03	0,04	91,70	82,81	89,19	86,25
forma wypracowania pkt 2 - 5	0,63	0,66	0,64	0,65	0,14	0,05	0,09	0,08
Całe wypracowanie	0,58	0,60	0,59	0,59	0,00	0,05	0,00	0,03

Rozumienie istoty czytanego tekstu sprawdzano poprzez zadanie nr 5 – wymagające **wyodrębnienia tezy i argumentacji**. Dla wszystkich zdających w Okręgu okazało się ono trudne; najczęściej rozwiązywano je połowicznie, otrzymując punkty cząstkowe. Ponad 43 % absolwentów nie rozwiązało go w ogóle.

W ocenie kompetencji polonistycznych zadaniem nadrzędnym jest pisanie własnego tekstu o charakterze interpretacyjnym. Współczynniki łatwości dla kryteriów oceny wypracowania pozwalają na określenie stopnia opanowania przez zdających zarówno umiejętności odbioru tekstu literackiego, jak i tworzenia tekstu własnego.

Dla wszystkich zdających w Okręgu napisanie wypracowania okazało się **umiejętnością umiarkowanie trudną** (niemal o identycznym jak w ubiegłym roku współczynniku łatwości).

Zauważyć należy, że podczas tegorocznej matury utrzymała się taka sama tendencja, jak w roku ubiegłym - **forma wypowiedzi była dla maturzystów ze wszystkich województw Okręgu umiejętnością łatwiejszą niż rozpoznanie treści analizowanych dzieł. Zastosowanie procedur analityczno – interpretacyjnych w odczytywaniu idei utworów, dostrzeganie funkcjonalności struktury artystycznej tekstów i celowego doboru środków językowych, posługiwanie się trafnymi kontekstami to umiejętności, które okazały się umiarkowanie trudne dla wszystkich zdających w Okręgu.** W Wielkopolsce tyle samo procent zdających otrzymało 0 punktów za realizację tematu, jak i za formę wypowiedzi. Oznacza to, że ta grupa absolwentów albo zupełnie nie podjęła zadania z drugiej części arkusza, albo nie sprostała nawet podstawowym wymaganiom.

Umiejętności związane z realizacją formy wypracowania (kompozycja, styl, język, zapis) należą również do umiejętności trudnych dla zdających w naszym Okręgu,

choć uzyskano za nie o około 10 % punktów więcej niż za trafność rozpoznań interpretacyjnych. **Najlepiej opanowaną umiejętnością kształtowania wypowiedzi pisemnej okazała się kompozycja.** Podstawowe wymagania w tym zakresie (nadawanie treści logicznego układu oraz dbałość o spójność wewnętrzną tekstu) na zadowalającym poziomie spełnili zdający w województwie wielkopolskim i zachodniopomorskim.

Tylko dla absolwentów z Wielkopolski pisanie poprawne pod względem językowym jest umiejętnością łatwą. W konsekwencji ubiegłorocznych doświadczeń w ocenianiu języka wypracowań zdających na dwóch poziomach, traktowanych odrębnie – wprowadzono na poziomie rozszerzonym dodatkowy przedział oceny języka o wartości 1 punktu. Skorzystali na tym zdający, którzy popełniają liczne błędy, ale język ich wypowiedzi spełnia warunki komunikatywności. **Niepokojącym zjawiskiem jest też obniżenie wyników za styl;** dla ubiegłorocznych absolwentów była to umiejętność łatwa, dla tegorocznych już umiarkowanie trudna. W Okręgu średnio trzech zdających na stu nie otrzymywało punktów za to kryterium ze względu na dobór środków językowych nieadekwatny do pracy o charakterze interpretacyjnym.

Umiejętnością opanowaną na najniższym poziomie jest we wszystkich województwach Okręgu zapis. Należy podkreślić, że nastąpiło obniżenie tej sprawności w stosunku do roku ubiegłego. **Na maturze w 2008 roku co czwarty maturzysta otrzymywał zero punktów za to kryterium z powodu nierespektowania zasad ortografii i interpunkcji.**

Szczególne walory są kryterium fakultatywnym; z tej puli punktów dodatkowych absolwenci zdający egzamin na poziomie rozszerzonym nagradzani byli dwa razy częściej niż zdający na poziomie podstawowym. W tym roku za umiejętności wykraczające poza przyjęte w modelu kryteria najwięcej punktów uzyskali maturzyści z Wielkopolski.

3. Wyniki a wybór tematu wypracowania

Istotnym aspektem interpretacji osiągnięć zdających pisemną część egzaminu maturalnego jest zbadanie zależności uzyskanych wyników od wyboru tematu wypracowania, którego sformułowanie ukierunkowuje analizę i interpretację zamieszczonego w arkuszu tekstu literackiego. Szczegółowy opis tematów z tegorocznych arkuszy znajduje się w pierwszym rozdziale niniejszego raportu o wynikach matury z języka polskiego. W tym miejscu przypomnijmy tylko, że zdający mieli do wyboru dwa tematy: na poziomie podstawowym mogli analizować i interpretować fragment powieści Prusa (z elementami charakterystyki postaci) lub podjąć interpretację porównawczą wierszy Mickiewicza i Tetmajera. Na poziomie rozszerzonym wybierali między interpretacją opowiadania Mrożka a porównawczą analizą i interpretacją wiersza Różewicza i fragmentu powieści Myśliwskiego.

Wybory, jakich dokonali maturzyści w poszczególnych województwach, warto zinterpretować również z uwzględnieniem typów szkół, w których uczyli się i zdawali maturę.

Tabela 16. Wybory tematu wypracowania przez absolwentów zdających pisemną maturę z języka polskiego w województwach i typach szkół – dane w %

Współczynniki łatwości uzyskane za:		w Okręgu ogółem	w województwach:			w typach szkół:			
			lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	LO	LP	T	SU
poziom podstawowy	temat 1. (Prus)	20,7	21,3	19,5	23,0	21,9	21,0	19,5	18,9
	temat 2. (Mickiewicz, Tetmajer)	79,3	78,7	80,5	77,0	78,0	79,0	80,5	81
poziom rozszerzony	temat 1. (Mroźek)	45,5	44,3	43,3	50,3	45,3	54,4	50,0	49,3
	temat 2. (Mysliwski, Różewicz)	54,5	55,7	56,7	49,7	54,7	45,6	50,0	50,7

Mimo że zdającym na poziomie podstawowym w obu tematach zaproponowano do analizy teksty z kanonu lekturowego (*Lalka*, *Oda do młodości*) oraz tekst reprezentujący konwencję literacką, którą powinni znać (dekadencki, modernistyczny wiersz Tetmajera) niemal 80% absolwentów w Okręgu (a w województwie wielkopolskim nawet ponad 80%) wybrało temat wymagający analizy fragmentu prozy, a tylko ok. 20% (w województwie lubuskim 23%) zdecydowało się na interpretację wierszy (po raz pierwszy zaproponowaną maturzystom zdającym na poziomie podstawowym, przy wymaganiach odczytania idei).

Podstawowym kryterium wyboru wydaje się zatem typ tekstów do analizy (proza, nie poezja) oraz ich liczba (jeden, nie dwa). Znamienny jest również fakt, że wyboru o takim charakterze w niemal równym stopniu dokonali absolwenci liceów ogólnokształcących, jak liceów profilowanych (gdzie poezję wybrało tylko o ok. 1% mniej zdających), a także techników i szkół uzupełniających (o 2% mniej wyborów poezji niż w LO).

Na poziomie rozszerzonym, przeciwnie niż w roku ubiegłym, nie ma tak wielkiej dysproporcji w wyborach tematu: w skali Okręgu ok. 55% zdających wybrało temat 2. (interpretację porównawczą wiersza i fragmentu prozy), a ok. 10% mniej - zdecydowało się na analizę i interpretację opowiadania o charakterze parabolicznym; warto zauważyć, że różnica ta jest większa w województwie wielkopolskim niż w lubuskim, natomiast w zachodniopomorskim wybory są niemal proporcjonalne. Dostatecznie duże jest zróżnicowanie wyborów tematu ze względu na typ szkoły: nieznaczna większość (ok. 55%) absolwentów liceów ogólnokształcących zdecydowała się na interpretację porównawczą poezji i prozy, zdający w technikach równie często wybierali oba tematy, natomiast absolwenci liceów profilowanych i szkół uzupełniających nieco częściej wybierali interpretację opowiadania.

Tabela 17. Zależność wyników uzyskanych za poszczególne kryteria wypracowania od wyboru tematu

Wybór:	Współczynniki łatwości uzyskane przez zdających na poziomie									
	podstawowym za:					rozszerzonym za:				
	treść	komp.	styl	język	zapis	treść	komp.	styl	język	zapis
tematu 1.	0,42	0,50	0,49	0,45	0,43	0,52	0,69	0,67	0,69	0,54
tematu 2.	0,45	0,49	0,52	0,48	0,40	0,56	0,72	0,65	0,70	0,56

Porównawcza analiza wyników uzyskanych w obrębie danego poziomu matury za wypracowania na każdy z tematów nie wskazuje na znaczącą zależność osiągnięć zdających od wyboru tematu. Zarówno w zakresie stylu, języka i zapisu, jak też w zakresie rozwinięcia tematu i kompozycji (treści i ich układu, które w większym stopniu mogłyby być zależne od realizowanego tematu) zaobserwowane różnice współczynników łatwości sięgają zaledwie 0,03. **Brak znaczących różnic, zwłaszcza w aspekcie treści i kompozycji wypowiedzi, może być interpretowany jako dowód porównywalnego stopnia trudności wypracowania, niezależnie od wyboru tematu przez zdającego.**

4. Wyniki za wypracowanie uzyskane przez absolwentów z dysleksją i bez dysfunkcji

Maturzyści ze zdiagnozowaną dysleksją rozwojową stanowili w 2008 roku 5% populacji zdających język polski w Okręgu (na poziomie podstawowym o 1% więcej niż na rozszerzonym). Należą oni do grupy osób, która korzysta z dostosowania sposobu oceniania, polegającego na zastosowaniu zmodyfikowanego kryterium oceny zapisu (niektóre typy błędów ortograficznych traktowane są jako drugorzędne lub graficzne). Porównanie wyników absolwentów z dysleksją i bez tej dysfunkcji pozwoli zaobserwować zakres wpływu specyficznych trudności w uczeniu się na osiągnięcia egzaminacyjne.

Tabela 18. Wyniki uzyskane przez absolwentów bez dysfunkcji i z dysleksją zdających maturę na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Absolwenci	Współczynniki łatwości uzyskane przez zdających na poziomie									
	podstawowym za:					rozszerzonym za:				
	treść	komp.	styl	język	zapis	treść	komp.	styl	język	zapis
bez dysfunkcji	0,45	0,49	0,52	0,48	0,41	0,55	0,71	0,66	0,70	0,55
z dysleksją	0,44	0,49	0,49	0,44	0,45	0,51	0,64	0,59	0,60	0,48

Analiza współczynników łatwości uzyskanych za poszczególne kryteria wypracowania pozwala zauważyć, **dysproporcje w kompetencjach polonistycznych na poziomie rozszerzonym i na podstawowym** świadczą o mniejszych umiejętnościach osób z dysleksją. Należy pamiętać, że poziom rozszerzony wybierają absolwenci o najwyższych aspiracjach i przynajmniej w założeniu lepiej przygotowani. Wpływ na różnice

w osiągnięciach między porównywanymi grupami zdających ma także zastosowanie na poziomie rozszerzonym mniejszej liczby przedziałów punktowych za poszczególne kryteria.

Na poziomie rozszerzonym specyficzne problemy w uczeniu się miały największy wpływ na ocenę języka. Dla maturzystów z dysleksją sprawne posługiwanie się polszczyzną pisaną było umiejętnością trudną, podczas gdy dla zdających bez dysleksji - łatwą. Taka sama prawidłowość dotyczy kryterium kompozycji. Warto także odnotować, że w roku ubiegłym wyniki za tę umiejętność w obu grupach zdających były zadowalające. **Poprawny zapis, mimo dostosowania kryteriów oceny, okazał się umiejętnością trudną dla osób z dysleksją, podczas gdy dla pozostałych zdających – umiarkowanie trudną.**

Na poziomie podstawowym tak znacząca różnica w opanowaniu umiejętności stosowania zasad pisowni i interpunkcji między porównywanymi grupami zdających już nie występuje, a nawet daje się zauważyć (podobnie jak w roku ubiegłym) nieco wyższe wyniki osób z dysleksją. Na poziomie podstawowym różnica w stopniu opanowania umiejętności dotyczy również stylu. Dla zdających bez dysfunkcji zachowanie poprawności stylistycznej jest umiarkowanie trudne, a dla osób o specyficznych problemach w uczeniu się – trudne.

Porównanie wyników za wypracowanie zdających z dysleksją i bez dysfunkcji pozwala na jeszcze jedną konkluzję – **brak wyraźnych dysproporcji w opanowaniu umiejętności analizy i interpretacji tekstów literackich (kryterium treści) świadczy o tym, że ten rodzaj dysfunkcji nie ma znaczącego i bezpośredniego wpływu na odbiór literatury.**

III. Wnioski

Na sprawdzenie swoich umiejętności na rozszerzonym poziomie wymagań **zdecydowało się 6% populacji zdających w Okręgu (podczas gdy w roku 2007. – 11%)** Świadczy to z jednej strony o rozważnych decyzjach maturzystów, ale z drugiej wskazuje na coraz mniejsze zainteresowanie przedmiotem. Zjawisko to w perspektywie lat może mieć bardzo negatywny wpływ na edukację polonistyczną (marginalizacja kształcenia literacko – kulturowego wykraczającego poza podstawowe standardy wymagań).

Osiągnięcia absolwentów z poszczególnych województw Okręgu nie odbiegają od siebie w sposób znaczący. Odnotować jednak warto, że **zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym najwyższy średni wynik procentowy za arkusz uzyskiwali maturzyści w województwie zachodniopomorskim.** Absolwenci szkół w tym województwie najlepiej opanowali umiejętność rozumienia czytanego tekstu na obu poziomach oraz pisanie wypracowania na poziomie podstawowym, natomiast interpretację tekstu literackiego na poziomie rozszerzonym lepiej napisali maturzyści z Wielkopolski. Uwzględniając typy szkół, należy zauważyć, że na obu poziomach egzamin najlepiej zdali absolwenci liceów ogólnokształcących i techników w województwie zachodniopomorskim, spośród liceów profilowanych wyróżniali się maturzyści w województwie wielkopolskim.

Wnioski dotyczące poziomu podstawowego

- 1. Zdający potrafią dobrze odczytywać sensy tekstu publicystycznego nie tylko na poziomie dosłownych znaczeń** w zakresie kilku akapitów (jak w latach poprzednich), lecz również na poziomie ogólnym (nadawca, główna myśl). Niepokoić musi natomiast niezrozumienie znaczenia istotnych dla odczytania sensu tekstu słów (nie tylko obcego pochodzenia) oraz ogólnie niski poziom świadomości językowej, zwłaszcza nieumiejętność określenia funkcji środków językowych czy cech stylu.
- 2. Przyczyną porażek zdających często jest nie tyle brak wiedzy i umiejętności, ile niezrozumienie lub nieuważne czytanie poleceń** i udzielanie odpowiedzi w niewłaściwej formie czy liczbie lub nieumiejętność sformułowania rozwiązania - odpowiedzi niekomunikatywne lub zastąpione cytatami z tekstu.
- 3. Odrzucenie przez zdających po raz pierwszy zaproponowanych do analizowania na maturze wierszy, których sensy i poetyka powinny być młodzieży znane z lekcji, nie najlepiej świadczy o nauczaniu poezji w szkole.** Potwierdzają to wnioski z lektury wypracowań, która ujawnia rażące błędy interpretacyjne oraz nieznaną kontekstów historycznoliterackich (np. zaliczanie wierszy Mickiewicza i Tetmajera do literatury wojennej lub kojarzenie ich z bitwą pod Grunwaldem). Brakowi elementarnej wiedzy z zakresu podstawy programowej języka polskiego (o utworach, epokach, konwencjach literackich) towarzyszy nieznaną podstawowych faktów z historii Polski.
- 4. Niedostatkiem wiedzy w sposób szczególny rzutującym na niepowodzenia egzaminacyjne zdających jest nieznaną dzieł z kanonu lekturowego, będąca również skutkiem czytania streszczeń zamiast utworów literackich.** Maturzyści, którzy nie czytali „Lalki” i wybrali temat 2. w fałszywym przeświadczeniu, że wystarczy scharakteryzować bohaterkę na podstawie fragmentu, nie znając całości dzieła, nie mogli pogłębić charakterystyki postaci ani określić źródła i charakteru jej relacji z innymi bohaterami. **Popelnianie kardynalnych błędów rzeczowych, świadczących o nieznaną lektury powoduje przyznanie 0 punktów za całe wypracowanie.**
- 5. Pisemne prace przystępujących do matury absolwentów szkół bardzo często są obrazem niezrozumienia tekstów literackich,** nawet na poziomie najbardziej dosłownych znaczeń; niezrozumienie fragmentów powieści w dużym stopniu uwarunkowane jest nieznaną całości dzieła, w przypadku poezji barierę stanowi artystyczna struktura i język utworu.
- 6. Brak umiejętności pisania analizy i interpretacji dzieł literackich** powoduje próby jej zastępowania nieudolną parafrazą tekstu z arkusza, która jest traktowana jak praca niesamodzielna, czy też niezgodnym z tematem streszczeniem zamieszczonego fragmentu lub całego dzieła. Inne formy ucieczki od analizy utworu to mniej lub bardziej poprawne reprodukcje ogólnej wiedzy o autorze, epoce, utworze, bohaterach lub snucie swobodnych, niezwiązanych z tematem dywagacji (np. na temat snów czy młodości). Przypadki skrajne i tylko sporadycznie występujące to pisanie w związku

z innymi utworami lub na dowolny temat (np. opis sytuacji w sali egzaminacyjnej). Wszystkie tego rodzaju wypowiedzi, jako niezgodne z tematem, oceniane są na 0 punktów.

7. Analiza wypowiedzi pisemnych maturzystów, podobnie jak to było w poprzednich latach, ujawnia **ograniczenie stylistycznej i językowej sprawności większości z nich tylko do poziomu komunikatywności** (przy dosyć licznych i rażących błędach językowych); rzadkością są prace napisane jasnym i poprawnym językiem. **Jeszcze niżej oceniono poprawność zapisu w pracach maturalnych; co trzeci zdający popełniał liczne i rażące błędy ortograficzne i interpunkcyjne (otrzymując za zapis 0 punktów).**

Wnioski dotyczące poziomu rozszerzonego

1. Częstą przyczyną niepowodzenia w rozwiązywaniu zadań testowych był **brak precyzji w formułowaniu odpowiedzi** (np. podawanie przykładów zamiast argumentów). Konieczne są ćwiczenia językowe kształcące umiejętność rzeczowego i komunikatywnego wyrażania myśli.
2. **Treningu wymaga uważne czytanie i rozumienie poleceń**, wskazujących na sposób rozwiązania zadań oraz praca nad wykształceniem nawyku uwzględniania w formułowaniu odpowiedzi wszystkich określonych w poleceniu wymagań.
3. **Brak rozumienia tekstu literackiego często prowadził absolwentów do nadużyć interpretacyjnych**. Uczniowie muszą być przekonani, że celność spostrzeżeń zależy od trzymania się granic znaczeń tekstu literackiego. **Konieczne jest wymaganie dyscypliny myślowej**, od której zależy między innymi umiejętność przywoływania **tylko trafnych i uzasadnionych kontekstów**, a nie ciągu swobodnych skojarzeń kulturowych.
4. **Doskonalenia wymaga stosowanie procedur analizy i interpretacji tekstów literackich**. Trudność w realizacji tematu na poziomie rozszerzonym nie wynika z nieznamomości lektur, lecz słabo opanowanego warsztatu teoretycznoliterackiego. (w konsekwencji – zamiast interpretacji występowały sprawozdania z treści prozy Mrożka).
5. **Niezadowalające wyniki za kryterium stylu są związane z nieadekwatnością środków językowych stosowanych w wypowiedzi interpretacyjnej** (styl kwiecisty, afektowany). Zdający powinni wiedzieć, że praca interpretacyjna musi cechować się jasnością i precyzją, możliwą między innymi dzięki wykorzystaniu terminologii teoretycznoliterackiej.

Wszystkie wyżej sformułowane spostrzeżenia upewniają w przekonaniu o ścisłym związku i wzajemnym uwarunkowaniu dwóch kluczowych umiejętności: czytania i pisania. Kto nie czyta, ten nie rozumie (nawet poleceń), nie potrafi analizować i interpretować tekstu, nie ma utrwalonych w świadomości wzorów jasnego stylu, nie jest obeznany z poprawnym językiem i zapisem.

2.2 Język ukraiński

Do egzaminu z języka ukraińskiego mogli przystąpić absolwenci szkół, w których język ten ma status języka mniejszości narodowej. Na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu znajduje się tylko jedna taka szkoła, zlokalizowana w województwie zachodniopomorskim. Należy zaznaczyć, że w tej części raportu wszystkie dane statystyczne będą dotyczyły niewielkiej populacji – 22 absolwentów.

CZĘŚĆ USTNA EGZAMINU

I. Opis egzaminu i osiągnięcia zdających

Egzamin ustny, w odróżnieniu od części pisemnej, zdawany jest na jednym poziomie. Przedmiotowe zespoły egzaminacyjne oceniają absolwentów według kryteriów szczegółowo opisanych w *Informatorze od 2008 r.*

Zdający przygotowuje się do egzaminu w ostatnim roku nauki, wybierając jedno zagadnienie z listy tematów zredagowanych przez zespół nauczycieli przedmiotu z danej szkoły. Wykorzystany przez siebie materiał lekturowy oraz literaturę przedmiotu maturzysta podaje w bibliografii, którą przedkłada w szkole na miesiąc przed egzaminem. Egzamin składa się z dwóch części – prezentacji wybranego tematu oraz rozmowy absolwenta z członkami komisji na temat przedstawionych zagadnień i pozycji książkowych zamieszczonych w bibliografii.

Za ustną część egzaminu maturalnego z języka polskiego można maksymalnie uzyskać 20 punktów. Zdający zalicza egzamin, jeżeli uzyska co najmniej 30 % tej puli punktów, tj. 6 pkt.

Egzamin ustny z języka ukraińskiego miał 100% zdawalność. Okazał się dla zdających łatwy, o czym świadczy bardzo wysoki współczynnik łatwości (0, 79) i średnia punktów (15,9). Najczęściej występującym wynikiem było maksimum punktów. Bardzo wysokim stopniem opanowania umiejętności sprawdzanych na egzaminie wykazało się aż 8 na 22 zdających. Najniższą liczbą przyznanych punktów było 7 – taki wynik uzyskał 1 maturzysta.

CZĘŚĆ PISEMNA EGZAMINU

I. Opis egzaminu

Koncepcja egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego jest taka sama, jak w przypadku wszystkich pozostałych języków mniejszości narodowych oraz języka polskiego.

Zdający wybiera poziom wymagań egzaminacyjnych (podstawowy lub rozszerzony). Arkusze egzaminacyjne dla obu poziomów mają analogiczną strukturę. **Część pierwsza** składa się z zadań testowych, poprzez które sprawdza się komunikacyjny odbiór współczesnego tekstu nieliterackiego. **Część druga** arkusza zawiera teksty literackie (lub ich fragmenty) oraz propozycje bezpośrednio z nimi związanych tematów (dwa do wyboru), na które zdający wypowiada się w formie adekwatnej do postawionego problemu.

Zdający zdawał egzamin, jeśli uzyskał wynik co najmniej 30%. Maksymalnie za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym maturzysta mógł uzyskać 70 punktów. **Warunkiem zaliczenia egzaminu było więc zdobycie co najmniej 21 punktów.** Za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym można było otrzymać 60 punktów. **Maturzyści, którzy zdecydowali się przystąpić do egzaminu na tym poziomie, zdawali go, gdy zdobyli co najmniej 18 punktów.**

II. Opis zestawów egzaminacyjnych

Na poziomie podstawowym część pierwsza badała umiejętność rozumienia czytanego tekstu na podstawie fragmentu artykułu Bogdana Osadczyka. Tekst poświęcony był współpracy Jerzego Giedroycia z paryską „Kulturą” i jej wpływowi na wzajemne relacje polsko-ukraińskie. Zadania (14 zadań krótkiej odpowiedzi) sprawdzały umiejętności zdających w zakresie rozumienia treści, struktury oraz języka czytanego tekstu.

W części drugiej temat pierwszy wymagał od zdających rozwinięcia poetyckiej koncepcji młodości na podstawie analizy i interpretacji utworu Bogdana Igora Antonicza *Elegia o śpiewających drzwiach*, temat drugi zobowiązywał maturzystów do analizy fragmentu utworu Michaiła Kociubińskiego *Kwiat jabłoni* i sformułowania wypowiedzi na temat podejścia pisarza do rzeczywistości.

Na poziomie rozszerzonym część pierwsza sprawdzała umiejętność rozumienia tekstu nieliterackiego na podstawie fragmentu artykułu Tarasa Woźniaka *Fenomen Zakarpacia*. Do artykułu poświęconego procesowi samoświadomości i regionalnemu pluralizmowi mieszkańców Zakarpacia sformułowano 10 zadań (1 zamknięte i 9 krótkiej odpowiedzi), sprawdzających rozumienie treści, struktury oraz stylu wypowiedzi.

W części drugiej realizacja tematu pierwszego polegała na dostrzeżeniu dziedzictwa Tarasa Szewczenki na podstawie analizy porównawczej *Testamentu* jego autorstwa z wierszem Bogdana Igora Antonicza *Państwo Zwiastowania Najświętszej Marii Panny*. **Temat drugi** wymagał od maturzystów skonstruowania wypowiedzi poświęconej znaczeniu legend ukazujących życie narodu na podstawie analizy fragmentów *Rosyjskiego latopisu*.

III. Interpretacja osiągnięć zdających

Do określenia poziomu opanowania umiejętności sprawdzanych na egzaminie służy współczynnik łatwości. Posługując się tą miarą, można wskazać, w jakim stopniu wyniki zdających były zadowalające (dane za poszczególne arkusze) oraz sprawności, które wymagają doskonalenia (wyniki za poszczególne zadania oraz kryteria oceny wypracowania). Poniższe dane odnoszą się do 12 zdających na poziomie podstawowym i 10 na poziomie rozszerzonym.

Tabela 1. Współczynniki łatwości uzyskane za poszczególne części arkuszy na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Część arkusza	Współczynniki łatwości uzyskane na poziomie	
	podstawowym	rozszerzonym
Test	0,81	0,83
Wypracowanie	0,69	0,74
Cały arkusz	0,74	0,77

Dla tegorocznych maturzystów przystępujących do rozwiązywania zadań **na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, wymagania egzaminacyjne okazały się łatwe**, o czym świadczą współczynniki łatwości obu części arkusza przyjmujące wartości powyżej 0,70.

Zauważyć także można, że umiejętność rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego była dla zdających na obu poziomach dużo łatwiejsza niż napisanie wypracowania, wymagające także analizy i interpretacji tekstów literackich. Maturzyści, czytający artykuł Bogdana Osadczyka, w osób zadowolający poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi jego rozumienie, ale druga część arkusza podstawowego okazała się dla nich umiarkowanie trudna. Absolwenci, którzy wybrali arkusz rozszerzony, dobrze rozwiązali zadania sprawdzające rozumienie tekstu Tarasa Woźniaka. Napisanie wypracowania także było dla nich łatwe, ale osiągnęli za nie średnio o 10% mniej punktów niż za test.

Na bardziej wnikliwe wnioski pozwoli analiza współczynnika łatwości uzyskanego za poszczególne zadania z pierwszej części arkusza egzaminacyjnego.

Tabela 2. Klasy łatwości zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Opis dydaktyczny	Zadania na poziomie podstawowym	Zadania na poziomie rozszerzonym
0,00 – 0,19	bardzo trudne	12	
0,20 – 0,49	trudne	-----	10
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	13	-----
0,70 - -0,89	łatwe	3, 7, 8, 11	3, 6, 7, 8
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	1, 2, 4, 5, 6, 9, 10, 14	1, 2, 4, 5, 9,

Dla maturzystów rozwiązujących zadania z poziomu podstawowego **bardzo łatwe i łatwe okazały się następujące umiejętności:**

- wyodrębnianie z tekstu określonych informacji;
- odczytanie znaczenia zastosowanej metafory;
- rozumienie sensu akapitu lub kilku akapitów;
- określenie głównej tezy artykułu;
- dobieranie synonimów do podanych słów;
- określanie poruszanych w tekście tematów.

Trudność zdającym sprawiało:

- określenie perspektywy czasowej rozmyślań autora artykułu;
- nadanie właściwej kwalifikacji wskazanym w poleceniu jednostkom językowym.

Na poziomie rozszerzonym zdający odpowiadali na większość zadań w sposób zadowalający, co świadczy o **dobrym i bardzo dobrym opanowaniu następujących umiejętności:**

- rozumienia sensu i istoty poszczególnych akapitów;
- określenia funkcji przytoczenia cudzych poglądów;
- definiowania pojęć w kontekście przeczytanego tekstu;
- rozumienia intencji i postawy autora artykułu;
- nazywania wskazanych jednostek językowych.

Zadaniem trudnym było rozpoznanie formy tekstu, co może dziwić, gdy uwzględni się wyrazistość cech artykułu Tarasa Woźniaka oraz zamkniętą formę zadania.

Ogólnie można więc stwierdzić, że umiejętności rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego zostały dobrze opanowane przez zdających pisemną maturę z języka ukraińskiego zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym.

W zakresie tworzenia własnego tekstu (wypracowania) maturzyści zdający na poziomie podstawowym lepiej radzili sobie z realizacją tematu aniżeli ich koledzy, którzy wybrali poziom rozszerzony. Dane, których analiza pozwoli wyciągnąć wnioski bardziej szczegółowe, znajdują się w tabeli 3.

Tabela 3. Współczynniki łatwości kryteriów zadania otwartego na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Kryteria oceny wypracowania:	Współczynniki łatwości	
	na poziomie podstawowym	na poziomie rozszerzonym
rozwinięcie tematu	0,71	0,68
poprawność składniowa, fleksyjna	0,68	0,86
sprawność leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna	0,65	0,72
zapis (poprawność ortograficzna, interpunkcyjna)	0,72	0,95
kompozycja	0,66	0,80

Absolwenci realizujący tematy z arkusza rozszerzonego za pozostałe kryteria uzyskali wyniki zadowalające, a ponadto wykazali się prawie bezbłędną ortografią i interpunkcją. Maturzystom zdającym na poziomie podstawowym poprawny zapis też nie sprawiał poważniejszych problemów, natomiast zachowanie poprawności językowej było dla nich umiejętnością umiarkowanie trudną.

IV. Wnioski

Analiza osiągnięć egzaminacyjnych tak nielicznej grupy zdających język ukraiński w Okręgu nie pozwala na uogólnienia o charakterze statystycznym. Wnioski i spostrzeżenia odnoszą się do ściśle określonej populacji absolwentów.

Wyniki uzyskane na maturze w 2008 roku są wysokie, podobnie jak w latach ubiegłych. Utrzymuje się stuprocentowa zdawalność, a podstawowe umiejętności określone w standardach wymagań egzaminacyjnych opanowane zostały na poziomie zadowalającym, tak w części ustnej, jak i pisemnej egzaminu.

Bardziej szczegółowe porównanie osiągnięć zdających maturę w roku 2007 i roku bieżącym wykazuje, że tegorocznym maturzyści zdający na poziomie podstawowym operowali dużo mniej sprawnym językiem, zarówno w aspekcie składni, jak i leksyki (w 2007 r. zachowanie poprawności językowej było umiejętnością bardzo łatwą, w 2008 r. – umiarkowanie trudną). Absolwenci, którzy przystąpili w tym roku do poziomu rozszerzonego, mieli trudności z ukształtowaniem formalnym wypowiedzi pisemnej.

Analiza wyników pozwala sformułować następujące sugestie przydatne w dydaktyce szkolnej:

1. konieczność systematycznej pracy nad poprawnością językową wypowiedzi pisemnych;
2. ćwiczenie umiejętności analizowania i interpretowania dzieł literackich, zwłaszcza w formie pisemnej;
3. uczenie sztuki logicznego komponowania wypowiedzi;
4. ćwiczenie rozpoznawania wyznaczników stylu, kompozycji oraz intencji nadawcy zarówno w wypowiedziach o charakterze literackim, jak i publicystycznym czy popularnonaukowym.

2.3 Języki obce nowożytne

CZĘŚĆ USTNA EGZAMINU

W sesji egzaminacyjnej 2008 przystępujący do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego mogli dokonać trojakiemu wyborowi:

1. **języka** (angielski, niemiecki, rosyjski, francuski, hiszpański lub włoski);
2. **poziomu pisemnego i ustnego egzaminu obowiązkowego** – (podstawowy lub rozszerzony niezależnie);
3. **przedmiotu dodatkowego** (1, 2, lub 3 języki obce nowożytne) - przystępowali do tego egzaminu na poziomie rozszerzonym w części pisemnej i ustnej.

I. Opis egzaminu

Zestawy egzaminacyjne do wszystkich języków obcych nowożytnych zostały przygotowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu. Za część ustną egzaminu maturalnego z każdego języka na każdym poziomie zdający mógł uzyskać maksymalnie 20 punktów. Aby zdać egzamin w tej części, należało uzyskać 6 punktów (30%). Egzamin ustny z każdego języka obcego nowożytnego miał na celu sprawdzenie u zdających różnych umiejętności komunikacyjnych. Do oceny poziomu opanowania tych umiejętności brane były pod uwagę różne kryteria, które zostały przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za poszczególne kryteria podczas egzaminu na poziomie podstawowym

Kryteria oceny		Liczba punktów	Waga w %
uzyskiwanie, udzielanie informacji		3	15
relacjonowanie wydarzeń		3	15
negocjowanie		3	15
opisywanie ilustracji		2	10
wyrażanie opinii	pytanie 1.	2	20
	pytanie 2.	2	
umiejętności językowe		5	25

Informacje zamieszczone w powyższej tabeli dotyczą możliwej do zdobycia liczby punktów za każde z kryteriów oraz ich wagi wyrażonej w procentach. Trwający 10 minut (nie wliczając 5 minutowego czasu przeznaczonego na zapoznanie się z treścią zestawu) egzamin ustny z języka obcego nowożytnego przeprowadzany na poziomie podstawowym składał się z dwóch części. W części pierwszej zdający powinien przeprowadzić trzy rozmowy sterowane, symulujące autentyczne sytuacje komunikacyjne. Część druga polegała na opisanie przez zdającego zawartej w zestawie ilustracji oraz udzieleniu odpowiedzi na dwa związane z tą ilustracją pytania, wyłącznie z wylosowanego przez siebie zestawu.

Egzamin ustny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym wymaga od zdającego innych, niż na poziomie podstawowym, umiejętności.

W tabeli 2 przedstawiono kryteria oceny stosowane na tym egzaminie wraz z przysługującą za ich spełnienie punktacją oraz wagą każdego z kryteriów wyrażoną w procentach.

Tabela 2. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za poszczególne kryteria podczas egzaminu na poziomie rozszerzonym

Kryteria oceny	Liczba punktów	Waga w %
prezentacja materiału stymulującego	2	10
interpretowanie, wyrażanie opinii	4	20
prezentacja tematu	3	15
udział w dyskusji, wyrażanie opinii, argumentowanie	4	20
umiejętności językowe	7	35

Egzamin ustny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym trwał 15 minut i również składał się z dwóch części. Podobnie jak w przypadku egzaminu ustnego na poziomie podstawowym, do czasu trwania egzaminu nie wliczano czasu potrzebnego zdającemu na zapoznanie się z treścią zestawu egzaminacyjnego (w tym przypadku 15 minut). Część pierwsza egzaminu polegała na przeprowadzeniu przez egzaminatora rozmowy ze zdającym na podstawie materiału stymulującego. Egzaminujący mógł zadać wyłącznie pytania zawarte w zestawie dla egzaminowanego. W części drugiej zdający powinien był zaprezentować jeden z dwóch tematów zawartych w przeznaczonym dla siebie zestawie oraz przeprowadzić dyskusję z egzaminującym na zaprezentowany temat. Pytania egzaminującego zadane po prezentacji mogły dotyczyć jej konstrukcji, treści, zaprezentowanych opinii lub przytoczonych argumentów.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Egzamin na poziomie podstawowym

W sesji egzaminacyjnej 2008 do egzaminu ustnego z języków obcych nowożytnych przystąpiło łącznie 59912 maturzystów, w tym 95,76% (57292 osoby) zdawało ten egzamin na poziomie podstawowym. Absolwenci szkół i oddziałów dwujęzycznych, którzy wybrali język angielski (33 osoby) lub niemiecki (54 osoby) lub francuski (46 osób), jako przedmiot obowiązkowy, będący drugim językiem nauczania, zdawali ten język zarówno w części ustnej, jak i pisemnej na jednym, odrębnym poziomie, określonym w standardach wymagań dla szkół i oddziałów dwujęzycznych. Poniżej w tabeli 3. zaprezentowane zostały dane dotyczące łącznej liczby zdających egzamin ustny z poszczególnych języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym.

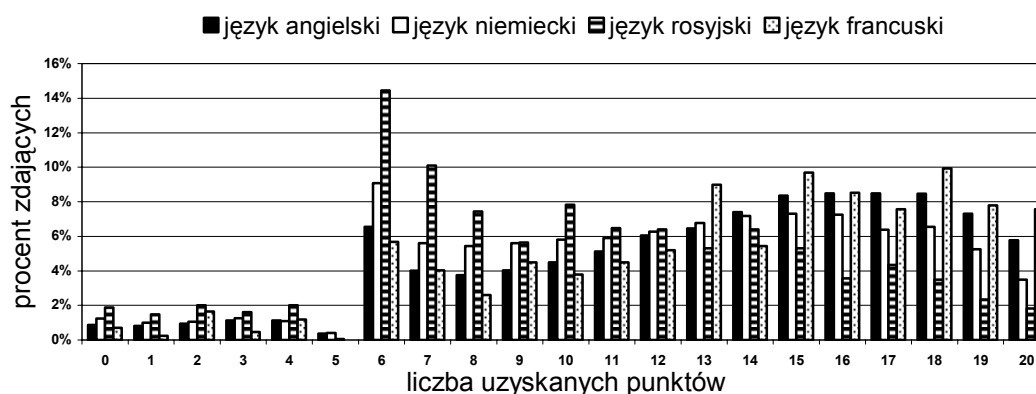
Tabela 3. Liczba przystępujących do egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym na terenie działania OKE w Poznaniu z podziałem na województwa

Język obcy nowożytny	Liczba zdających, którzy przystąpili do egzaminu			
	Okręg	L	W	Z
angielski	39788	5866	22928	10994
niemiecki	15455	3244	8679	3532
rosyjski	1550	315	841	394
francuski	423	97	288	38
hiszpański	54	3	49	2
włoski	22	8	5	9

Wybieralność języków obcych nowożytnych jest zróżnicowana. Największa populacja maturzystów zdawała język angielski i język niemiecki, najmniejsza natomiast - język włoski (0,04% liczby wszystkich zdających egzamin ustny na poziomie podstawowym) i hiszpański (0,09% wszystkich zdających). Ze względu na tak małą populację zdających te dwa nowożytne języki obce, w dalszych analizach nie uwzględniono tej grupy maturzystów (szczegółowe dane znajdują się we *Wstępie* oraz *Aneksie*).

Rozkład wyników osiągniętych przez zdających język angielski, niemiecki, rosyjski i francuski przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających na poziomie podstawowym

Spośród przystępujących do ustnego egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym (57292 osób), 5,6% nie osiągnęło 30% punktów (6 punktów na 20 możliwych do uzyskania). Powyższy wykres przedstawia lewoskośny rozkład punktowych wyników uzyskanych przez absolwentów zdających język angielski, niemiecki i francuski (największe grupy zdających uzyskały wysokie wyniki punktowe). Widoczna jest dysproporcja występująca między liczbą tych, którzy nie zdali tego egzaminu i uzyskali 25% możliwych do zdobycia punktów (5 punktów), a liczbą tych, którzy uzyskali wynik 6 punktów gwarantujący zdanie egzaminu maturalnego z tego przedmiotu. Opisana dysproporcja najwyraźniej występuje w rozkładzie wyników uzyskanych podczas egzaminu

ustnego z języka rosyjskiego. Taki rozkład wyników ma wpływ również na poziom zdawalności egzaminu ustnego z języków obcych nowożytnych, co przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Zdawalność ustnego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym

Język obcy nowożytny	Liczba zdanych egzaminów wyrażona w %			
	Okręg	L	W	Z
angielski	94,74	94,51	94,28	95,82
niemiecki	93,98	94,82	93,62	94,08
rosyjski	90,90	93,33	88,35	94,42
francuski	95,74	98,97	94,10	100
hiszpański	98,15	100	97,96	100
włoski	100	100	100	100

Analiza danych przedstawionych w tabeli 4. pozwala wyciągnąć wniosek, że zdawalność egzaminu ustnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym waha się w stosunku do lat ubiegłych o około 2%, lecz w tym roku jest najwyższa (94,2% w 2006 r., 92,02% w 2007 r.). W przypadku języka niemieckiego procent liczby zdających, którzy uzyskali co najmniej 30% możliwych do zdobycia punktów, w bieżącym roku jest najwyższy w stosunku do lat ubiegłych (91,6% - 2006; 89,87% - 2007). Podobnie w przypadku języka rosyjskiego; w 2006 roku egzamin ten zdało 90,9% populacji zdających, a w roku 2007 86,22%, języka hiszpańskiego (89,1% - 2006; 86,76% - 2007) oraz włoskiego (100% - 2006; 92% - 2007). Tylko populacja zdających egzamin ustny z języka francuskiego, którzy zdobyli 6 punktów co stanowi 30% możliwych do zdobycia, pozostaje na tym samym procentowo poziomie (95,5 - 2006; 95,54% - 2007).

Egzamin na poziomie rozszerzonym

Do egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym przystąpiło 2620 maturzystów, co stanowi 4,37% zdających te egzaminy. Wyjątkiem jest egzamin z języka włoskiego, do którego nie przystąpił żaden zdający. Liczebność maturzystów podejmujących egzamin z języka obcego na poziomie rozszerzonym przedstawiona została w tabeli 5.

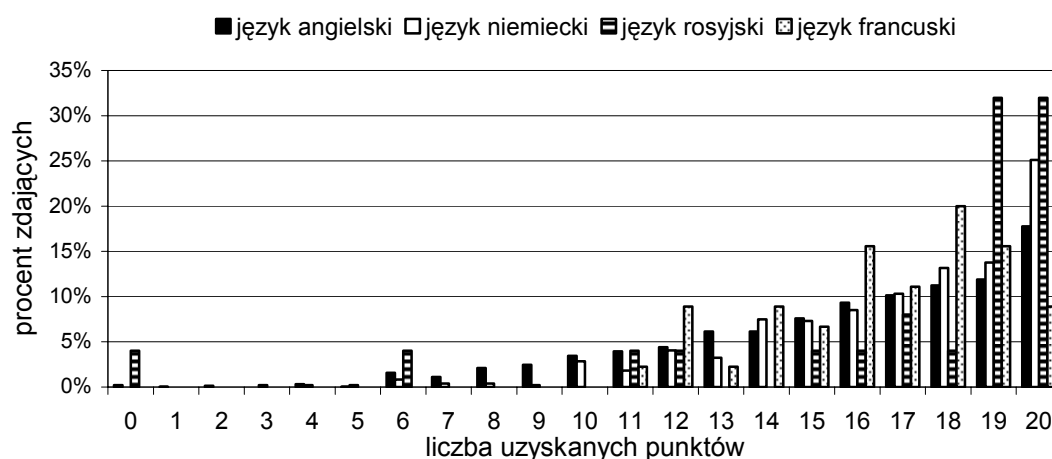
Tabela 5. Liczba przystępujących do egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym na terenie działania OKE w Poznaniu z podziałem na województwa

Język obcy nowożytny	Liczba zdających, którzy przystąpili do egzaminu			
	Okręg	L	W	Z
angielski	1907	310	1064	533
niemiecki	494	111	247	136
rosyjski	32	4	18	10
francuski	46	10	31	5
hiszpański	8	-	7	1
włoski	-	-	-	-

Liczby zdających egzaminy z języków obcych na poziomie rozszerzonym w województwach są różne, ale proporcjonalne do liczebności zdających na poziomie podstawowym. Ze względu na małą populację zdających egzamin z języka hiszpańskiego (8 zdających), w dalszych szczegółowych analizach nie uwzględniano tej grupy maturzystów.

Poniżej na wykresie 2. przedstawiono rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin ustny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym.

Wykres 2. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających na poziomie rozszerzonym

Przedstawiony powyżej lewoskośny rozkład wyników uzyskanych podczas egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego wskazuje, że tegoroczni maturzyści zdający ten egzamin trafnie ocenili swoje umiejętności oraz kompetencje językowe. Większość z nich uzyskała wysokie wyniki.

Szczegółowe dane dotyczące zdawalności egzaminu ustnego z języka obcego przedstawiono poniżej w tabeli 6.

Tabela 6. Zdawalność ustnego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym

Język obcy nowożytny	Liczba zdanych egzaminów wyrażona w %			
	Okręg	L	W	Z
angielski	99,21	99,35	99,15	99,25
niemiecki	99,60	99,10	100	99,26
rosyjski	96,88	75,00	100	100
francuski	100	100	100	100
hiszpański	100	-	100	100

Egzamin ustny z każdego z języków obcych nowożytnych zdali prawie wszyscy przystępujący do tego egzaminu. Tylko w województwie lubuskim liczba tych, którzy z egzaminu ustnego z języka rosyjskiego uzyskali przynajmniej 30% możliwych do zdobycia punktów, jest o ponad 20% niższa niż w pozostałych województwach. Analiza wyników uzyskanych w latach poprzednich z pozostałych języków pokazuje, że coraz więcej

młodzieży przygotowującej się do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym dokonuje trafnej oceny swoich umiejętności i kompetencji językowych. W roku 2007 zdający egzamin ustny z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym, których prace oceniono na 30% możliwych do zdobycia punktów, stanowili 98,43%; z języka niemieckiego procent ten prawie nie zmienił się (97,75%), języka rosyjskiego 91,67%, a z języka francuskiego natomiast stanowili również 100%. Szczegółowe dane dotyczące liczebności populacji zdającej ustny egzamin z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym, którzy otrzymali 30% możliwych do zdobycia punktów, znajdują się w tabeli 6.

CZĘŚĆ PISEMNA EGZAMINU

Wśród przystępujących do pisemnego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych można rozróżnić tych, którzy zdawali ten egzamin jako obowiązkowy na poziomie podstawowym lub rozszerzonym oraz tych, którzy wybrali go jako dodatkowy (poziom rozszerzony). Liczebność populacji zdających egzamin pisemny z języków obcych nowożytnych przedstawiona jest w tabeli 7. Dane zamieszczone w tabeli poniżej dotyczą zdających na terenie działania OKE w Poznaniu z podziałem na województwa.

Tabela 7. Liczby zdających pisemny egzamin maturalny z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym

Język obcy nowożytny	Okręg			L			W			Z		
	Egzamin											
	obowiązkowy		dodatkowy	obowiązkowy		dodatkowy	obowiązkowy		dodatkowy	obowiązkowy		dodatkowy
	P	R	R	P	R	R	P	R	R	P	R	R
angielski	37974	4412	439	5539	772	77	21964	2380	224	10471	1260	138
niemiecki	15382	911	271	3211	226	46	8661	449	137	3510	236	88
rosyjski	1544	46	29	315	6	5	842	25	14	387	15	10
francuski	394	79	62	96	13	8	265	56	41	33	10	13
hiszpański	54	7	15	3	0	1	49	6	14	2	1	0
włoski	23	0	6	9	0	4	5	0	1	9	0	1

I. Opis zestawów egzaminacyjnych

Zestaw egzaminacyjny dla każdego z języków obcych nowożytnych składał się z trzech arkuszy: jednego dla egzaminu na poziomie podstawowym i dwóch dla poziomu rozszerzonego. Arkusz egzaminacyjny dla poziomu podstawowego zawierał sześć zadań zamkniętych i dwa zadania otwarte. Egzamin pisemny z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym był natomiast dwuczęściowy. Zdający wypełniali arkusz części I, który zawierał dwa zadania zamknięte i jedno otwarte oraz rozwiązywali sześć zadań

zamkniętych arkusza części II. Egzamin na obu poziomach sprawdzał opanowanie umiejętności rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu czytanego oraz konstruowania wypowiedzi pisemnej. Dodatkowo na poziomie rozszerzonym sprawdzana była umiejętność stosowania (część I) i rozpoznawania struktur leksykalno - gramatycznych (część II). Maksymalna liczba punktów, jaką zdający mógł uzyskać, wynosiła 50 niezależnie od poziomu zdawanego egzaminu. Różnorodna struktura egzaminu pisemnego z języków obcych nowożytnych miała na celu sprawdzenie różnych umiejętności w ramach poszczególnych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych. Punktowa oraz procentowa waga umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych zaprezentowana jest w tabeli 8.

Tabela 8. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Rozumienie ze słuchu		Rozumienie tekstu czytanego		Wypowiedź pisemna	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	15	30	20	40	15	30
Arkusz PR cz. I	-	-	5	10	18	36
Arkusz PR cz. II	15	30	12	24	-	-

Egzamin pisemny na poziomie podstawowym trwał 120 minut (w tym trwająca 20 minut część mająca na celu sprawdzenie umiejętności rozumienia ze słuchu w trzech zadaniach zamkniętych typu prawda/fałsz, na dobieranie i wielokrotnego wyboru). Pozostała część arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym posłużyła sprawdzeniu umiejętności rozumienia tekstu czytanego i składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na trzech różnorodnych tekstach: informacyjnym, publicystycznym oraz literackim. Zadania takiego samego typu jak w poprzedniej części mieściły się w takich zakresach tematycznych jak człowiek i praca. Ostatnią część stanowiły dwa zadania otwarte wymagające wykazania się umiejętnością konstruowania wypowiedzi w postaci krótszej i dłuższej formy pisemnej.

Egzamin na poziomie rozszerzonym trwał 190 minut, z czego arkusz części I 120 minut, a części II – 70 minut. Część pierwszą stanowiły dwa zadania sprawdzające umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych (słowotwórstwo i transformacje) oraz formułowania wypowiedzi pisemnej. Za tę część egzaminu zdający mógł otrzymać 23 punkty, co stanowi 46% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym. Arkusz części drugiej zawierał zadania sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu czytanego oraz rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych. Zastosowano zadania typu prawda/fałsz, na dobieranie i wielokrotnego wyboru, które wymagały od zdającego opanowania umiejętności rozumienia ze słuchu, oparte na autentycznych tekstach publicystycznych, narracyjnych i informacyjnych typu komunikat, wypowiedź lub wywiad. Sprawdzenie umiejętności rozumienia tekstu czytanego obejmowało dwa zadania odnoszące się do tekstów: literackiego i publicystycznego, oraz zadanie

sprawdzające rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych (tekst publicystyczny). Umiejętności zdających sprawdzono za pomocą zadań typu: na dobieranie, wielokrotnego wyboru oraz uzupełnienia.

I. Interpretacja osiągnięć zdających

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

Wyniki uzyskane przez zdających egzamin pisemny z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym przedstawiono poniżej w tabeli 9. Dane zamieszczone w tabeli dotyczą zdających na terenie działania OKE w Poznaniu z podziałem na województwa.

Tabela 9. Zdawalność pisemnego obowiązkowego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym

Język obcy nowożytny	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %
	Okręg		L		W		Z	
angielski	91,14	62,24	90,36	60,92	91,23	62,15	91,36	63,13
niemiecki	89,29	54,68	90,63	56,38	88,95	53,90	99,92	55,06
rosyjski	90,74	55,88	93,97	58,68	89,79	54,83	90,18	55,90
francuski	92,39	59,38	91,67	54,08	92,45	60,11	93,94	69,00
hiszpański	100	69,35	100	75,00	100	68,45	100	83,00
włoski	86,96	60,34	88,89	55,78	100	85,60	77,78	50,89

Mimo wysokiej zdawalności egzaminu ze wszystkich języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym bardzo zróżnicowane były średnie wyniki, jakie uzyskali zdający. Najwyższe były osiągnięcia maturzystów, którzy przystąpili do zdawania języków: hiszpańskiego, angielskiego i włoskiego. Populacja zdających język hiszpański i włoski jest niewielka, ale wyniki świadczą o dobrym przygotowaniu maturzystów i właściwej ocenie przez nich swoich możliwości. W przypadku języka angielskiego 8,86% populacji przystępujących nie zdało egzaminu z tego języka. Biorąc pod uwagę fakt, że ze wszystkich języków obcych nowożytnych język angielski cieszy się największą popularnością wśród maturzystów, to zarówno zdawalność, jak i średni wynik, jaki uzyskali świadczy o ich dobrym przygotowaniu. Najmniejszą populacją tych, którzy egzaminu pisemnego z języka obcego nie zdali (7,61%) są zdający język francuski. Egzamin z tego języka cieszy się najmniejszą popularnością (poza hiszpańskim i włoskim). Wybieralność języka francuskiego (0,87%) jest wyższa tylko, poza wspomnianymi już dwoma językami, od wybieralności historii muzyki, historii sztuki, informatyki i wiedzy o tańcu, a średni wynik, jaki uzyskali zdający, jest wyższy (nie porównujemy wyniku egzaminu z informatyki, który odbywał się wyłącznie na poziomie rozszerzonym). Warte uwagi są dane dotyczące poszczególnych

województw. Najskuteczniej przygotowani do egzaminu z języka obcego nowożytnego byli maturzyści z województwa zachodniopomorskiego. W tym województwie w porównaniu z pozostałymi notujemy najwyższą zdawalność, ze wszystkich, poza rosyjskim i włoskim, języków, co nie świadczy o najwyższych średnich wynikach uzyskanych na wszystkich egzaminach z języków. Maturzyści województwa zachodniopomorskiego najwyższy średni wynik uzyskali z języka angielskiego, francuskiego i hiszpańskiego a najniższy z włoskiego. W województwie wielkopolskim zdawalność oraz średni wynik wyższy niż w pozostałych województwach notujemy tylko z języka włoskiego. Najniższą wartość parametry te przyjmują w tym województwie w przypadku egzaminu z języka niemieckiego i rosyjskiego. Województwo lubuskie natomiast przoduje w Okręgu pod względem wyników egzaminu z języka niemieckiego oraz rosyjskiego, z którego pozytywny wynik uzyskało również najwięcej maturzystów zdających ten język w okręgu. Najmniejszą zdawalność i najniższy średni wynik w Okręgu uzyskali maturzyści tego województwa zdający egzamin z języka angielskiego i francuskiego.

Wysoka zdawalność związana jest ze strukturą zastosowanych w tym roku arkuszy egzaminacyjnych. Poniżej w tabeli 10 zestawiono parametry statystyczne opisujące wyniki uzyskane za zadania z arkuszy podstawowych wszystkich zdawanych w roku 2008 języków obcych nowożytnych. W tabeli nie ujęto wszystkich wyników zdających egzamin z języka hiszpańskiego i włoskiego, ze względu na małą populację zdających.

Egzamin maturalny z języka włoskiego pisało w Okręgu 29 maturzystów, co stanowi 0,05% ogólnej liczby wszystkich zdających egzamin pisemny z języka obcego nowożytnego w 2008 roku. 23 osoby wybrały język włoski jako przedmiot obowiązkowy na poziomie podstawowym.

Do pisemnego egzaminu maturalnego z języka hiszpańskiego przystąpiło w Okręgu 76 absolwentów, co stanowi zaledwie 0,12% populacji wszystkich zdających egzamin pisemny z języka obcego nowożytnego w sesji wiosennej 2008. Język hiszpański na poziomie podstawowym wybrało 54 absolwentów.

Tabela 10. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Język angielski							
31,12	11,08	32	43	50	0	62,24	0,62
Język niemiecki							
27,34	9,82	27	28	50	1	54,68	0,55
Język rosyjski							
27,94	9,65	28	20	50	0	55,88	0,55
Język francuski							
29,69	10,38	29	35	50	7	59,38	0,59

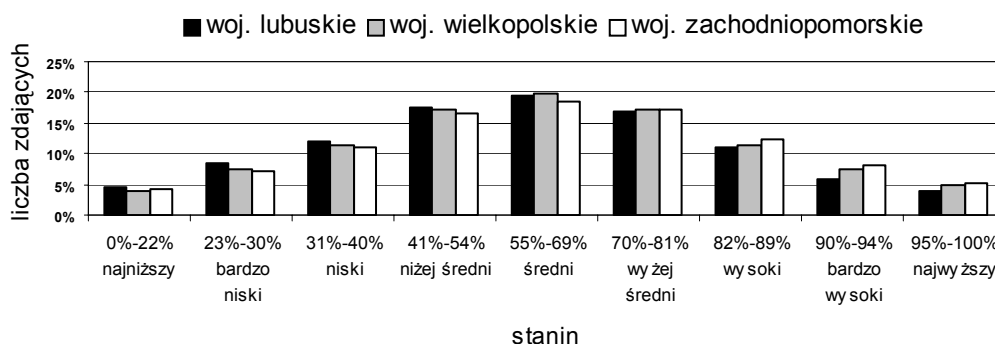
Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Język hiszpański							
34,34						68,68	0,69
Język włoski							
30,17						60,34	0,60

Współczynniki łatwości arkuszy egzaminacyjnych ze wszystkich języków obcych wskazują, że egzaminy te były dla populacji zdających umiarkowanie trudne.¹ Różny natomiast jest wynik najczęściej występujący. Wynik, jaki uzyskała większość zdających egzamin pisemny z języka angielskiego i francuskiego, jest znacznie wyższy od wyniku średniego. W przypadku tych, którzy zdawali język rosyjski, najwięcej zdających osiągnęło wynik 40%, a więc niższy niż średni dla tego języka (55,88%) co oznacza, że ci maturzyści wykazali się mniejszymi umiejętnościami niż przeciętny zdający egzamin z języka rosyjskiego. Najbardziej zróżnicowane były osiągnięcia zdających język angielski i francuski (odchylenie standardowe, świadczące o tym zróżnicowaniu, wynosi w tych przypadkach analogicznie 11,08 i 10,38).

Wynik, jaki uzyskali maturzyści nie jest najistotniejszy. W przypadku egzaminu zewnętrznego, któremu poddawana jest cała populacja zdających, szczególnie gdy egzamin okazał się, jak w przypadku tego pisemnego z języków obcych nowożytnych z poziomu podstawowego, umiarkowanie trudny, istotna jest informacja o pozycji wyniku danego zdającego wśród wyników, jakie uzyskano w całej populacji zdających. Poniżej przedstawione zostały wyniki uzyskane przez zdających egzaminy na poziomie podstawowym z poszczególnych języków w odniesieniu do krajowej skali staninowej (wykresy 3a-d).

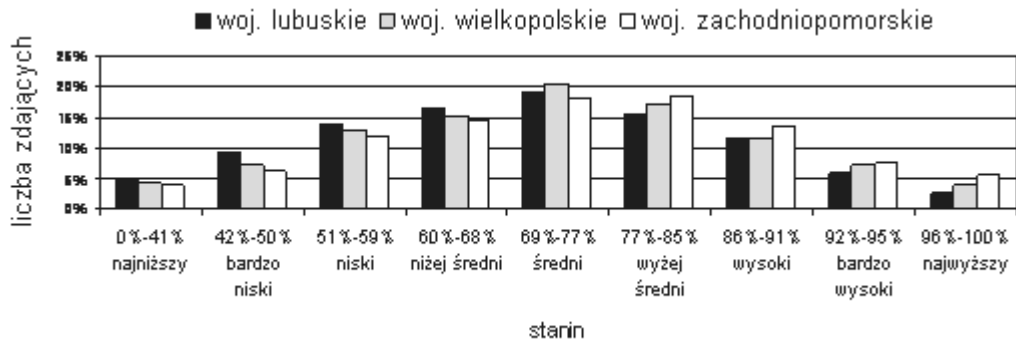
Wykres 3. Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym uzyskane przez zdających w województwach Okręgu odniesione do krajowej skali staninowej

a) język angielski

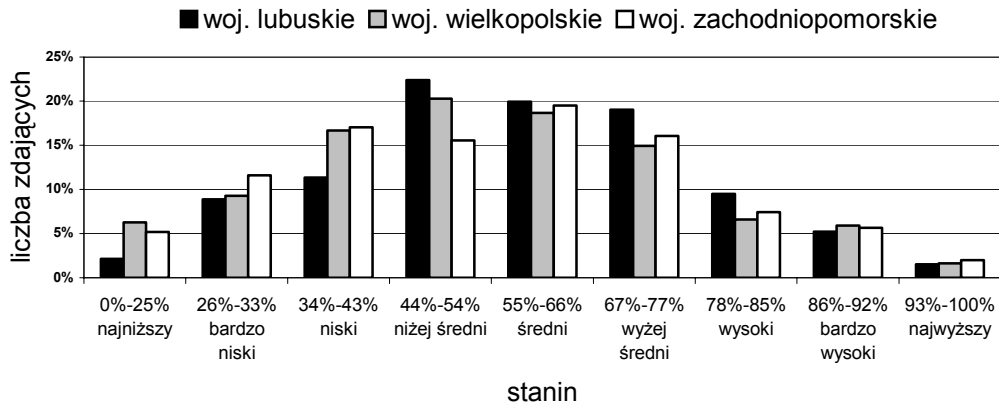

¹ B. Niemierko *Pomiar wyników kształcenia*, WSiP Warszawa 1999.

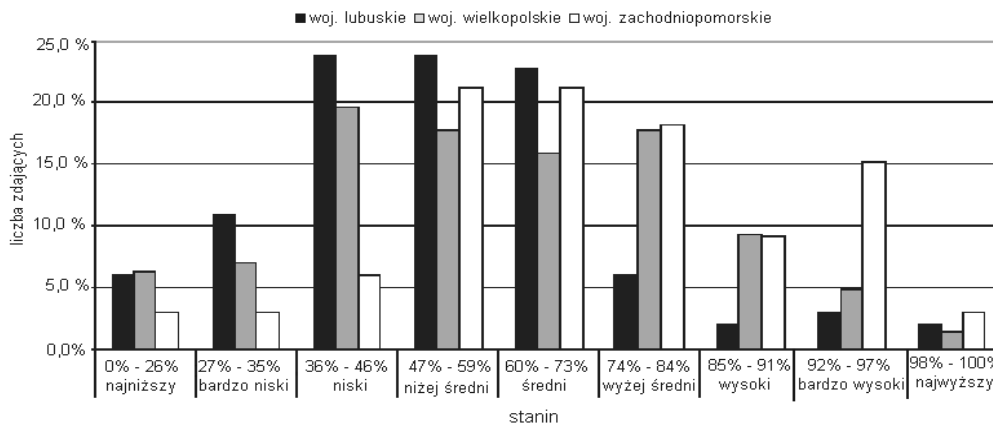
b) język niemiecki

c) język rosyjski

d) język francuski

Na podstawie wykresu 3 można porównać wyniki zdających egzamin z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym uzyskane przez zdających w Okręgu.

- Język angielski** - wyniki zdających egzamin z tego języka rozłożyły się równomiernie. Wyniki najwyższe, bardzo wysokie i wysokie uzyskała największa liczba maturzystów z województwa zachodniopomorskiego. Najmniej liczna populacja zdających, których wyniki znalazły się w 7, 8, 9 staninie, pochodzi z województwa lubuskiego. Z tego też województwa największa część populacji

- Okręgu uzyskała wyniki niżej średnie i niższe. Największy procent maturzystów z województwa wielkopolskiego uzyskało wyniki średnie.
- Język niemiecki** - zdający egzamin pisemny z języka niemieckiego na poziomie podstawowym uzyskali wyniki, które dały rozkład równomierny. Największa populacja zdających, którzy uzyskali wyniki średnie pochodzi ze szkół województwa lubuskiego. Wyniki wyższe niż średni wynik dla populacji uzyskali zdający również z lubuskiego ale też zachodniopomorskiego.
  - Język rosyjski** - najliczniejsza grupa zdających pisemny egzamin z języka rosyjskiego uzyskała wyniki poniżej średnie i niskie. Wynik niżej średnie osiągnęło 22,4% zdających w Okręgu z województwa lubuskiego, 20,28% z województwa wielkopolskiego i 15,55% z województwa zachodniopomorskiego. Wyniki średnie uzyskało w każdym z województw około 19% (lubuskie -19,93%, wielkopolskie - 18,66%, zachodniopomorskie 19,51%). Wykres przedstawiający wyniki maturzystów zdających ten egzamin jest prawoskośny. Najmniej liczna populacja, bez względu na województwo osiągnęła najwyższe wyniki. W każdym z województw Okręgu najlepsi zdających stanowią od 1,53% do 1,98% populacji zdających.
  - Język francuski** - wyniki zdających język francuski na poziomie podstawowym są bardzo zróżnicowane. Najbardziej liczna populacja zdających z województwa lubuskiego podobnie jak z województwa wielkopolskiego uzyskała wyniki poniżej średniej. Największa populacja maturzystów, szczególnie tych którzy uzyskali wyniki bardzo wysokie pochodzi z województwa zachodniopomorskiego.

Na wynik całego egzaminu mają wpływ wyniki, jakie zdający uzyskują za poszczególne zadania z arkusza egzaminacyjnego. Osiągnięcia zdających w zakresie wiadomości i umiejętności, które sprawdzone za pomocą poszczególnych zadań przedstawione zostały dla wszystkich języków w tabeli 11. W celu porównania poziomu opanowania sprawdzanych umiejętności zestawiono m.in. wartości współczynników łatwości dla poszczególnych zadań z arkuszy egzaminacyjnych na poziomie podstawowym.

Tabela 11. Współczynniki łatwości dla części pisemnej egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych z poziomu podstawowego

Język angielski						
Sprawdzone umiejętności	Nr zad.	Max. liczba pkt	Sprawdzany standard	Wsp. łatwości za zadanie	Zadanie	Współczynnik łatwości obszaru
Rozumienie ze słuchu	1	5	II – 1c, d	0,71	łatwe	0,59
	2	5	II – 1a	0,49	trudne	
	3	5	II – 1c,d, e	0,56	umiarkowanie trudne	
Rozumienie tekstu czytanego	4	7	II – 2 b	0,65	umiarkowanie trudne	0,61
	5	6	II – 2 c, d	0,66	umiarkowanie trudne	
	6	7	II – 2 a ,c, d	0,50	umiarkowanie trudne	
Wypowiedź pisemna	7	5	I – 1, III – 2, e; IV – 2b, c; V – 2	0,75	łatwe	0,68
	8	10	I – 1, 2b; III – 2a,b, e,f; IV – 2b c; V – 2	0,61	umiarkowanie trudne	

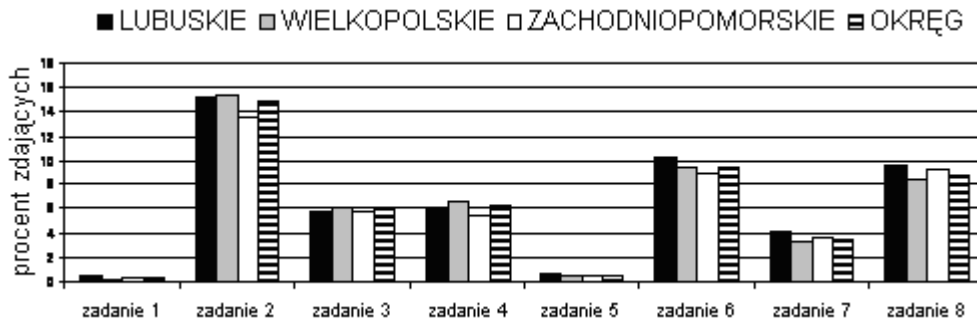
Język niemiecki						
Rozumienie ze słuchu	1	5	I	0,53	umiarkowanie trudne	0,59
	2	5	I	0,71	łatwe	
	3	5	I	0,53	umiarkowanie trudne	
Rozumienie tekstu czytanego	4	6	II	0,44	trudne	0,50
	5	8	II	0,37	trudne	
	6	6	II	0,68	umiarkowanie trudne	
Wypowiedź pisemna	7	5	III	0,69	umiarkowanie trudne	0,66
	8	10	III	0,62	umiarkowanie trudne	
Język rosyjski						
Rozumienie ze słuchu	1	5	II – 1a	0,79	łatwe	0,63
	2	4	II – 1a, d	0,63	umiarkowanie trudne	
	3	5	II – 1d, e	0,47	trudne	
Rozumienie tekstu czytanego	4	8	II – 2 a, c	0,67	umiarkowanie trudne	0,63
	5	6	II – 2 a, d	0,69	umiarkowanie trudne	
	6	6	II – 2 d, a	0,54	umiarkowanie trudne	
Wypowiedź pisemna	7	5	I – 1, 2b; III – 2a, e; IV – 2b, c; V – 2	0,45	trudne	0,46
	8	10	I – 1, 2b; II – 2a, b, d, e, f; IV – 2b; V – 2	0,47	trudne	
Język francuski						
Rozumienie ze słuchu	1	5	II-1c.	0,57	umiarkowanie trudne	0,49
	2	5	II-1d.	0,49	trudne	
	3	5	II-1d.	0,52	umiarkowanie trudne	
Rozumienie tekstu czytanego	4	7	II-1c,d.	0,47	trudne	0,59
	5	6	II-1c.	0,67	umiarkowanie trudne	
	6	7	II-1c,d.	0,64	umiarkowanie trudne	
Wypowiedź pisemna	7	5	I-1,2b, III-2e, IV-b,c.	0,72	łatwe	0,72 0,67
	8	10	I-1, 2b, III-a, b,c,d,e,f, IV-2b,c, V-2.	0,67	umiarkowanie trudne	

Dla wszystkich zdających egzamin z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu czytanego oraz sformułowania wypowiedzi pisemnej były umiarkowanie trudne. Również umiejętność rozumienia ze słuchu przez większość zdających była dobrze opanowana, a zadania z tego obszaru umiejętności – umiarkowanie trudne. Tylko przystępującym do egzaminu z języka francuskiego zrozumienie tekstu słuchanego sprawiało trudność, w przeciwieństwie do zadań sprawdzających umiejętność pisania tekstów użytkowych.

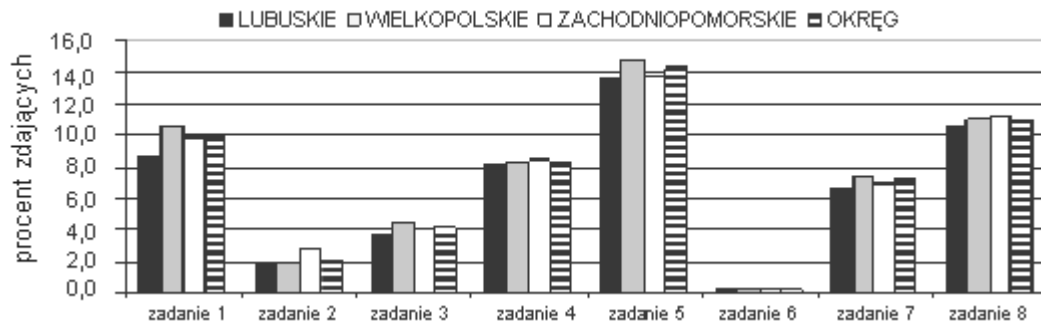
Dodatkowy obraz przygotowania tegorocznych maturzystów do egzaminu z języka obcego nowożytnego niesie informacja o procencie zdających egzamin, którzy nie podjęli próby rozwiązania niektórych zadań lub rozwiązali je błędnie. Poniżej na wykresie 4 przedstawiono dane dotyczące właśnie tej grupy zdających. Analiza porównawcza danych dla różnych języków oraz dla różnych województw pozwoli ocenić, które umiejętności były gorzej opanowane i wskazać wspólną cechę całej populacji zdających.

Wykres 4. Procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązyali zadań arkusza na poziomie podstawowym z języków obcych nowożytnych

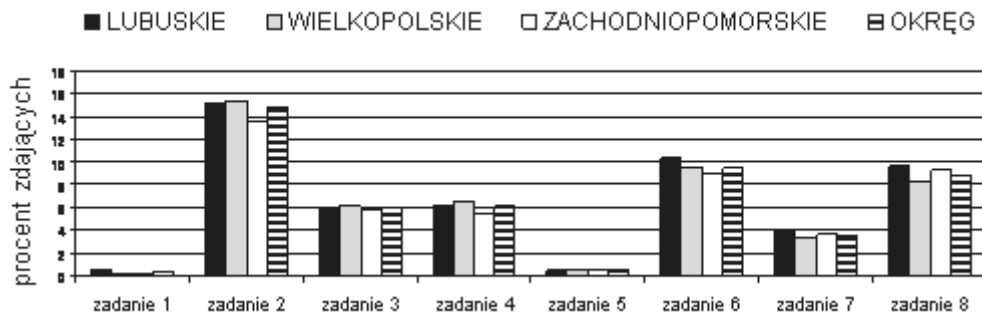
a) język angielski

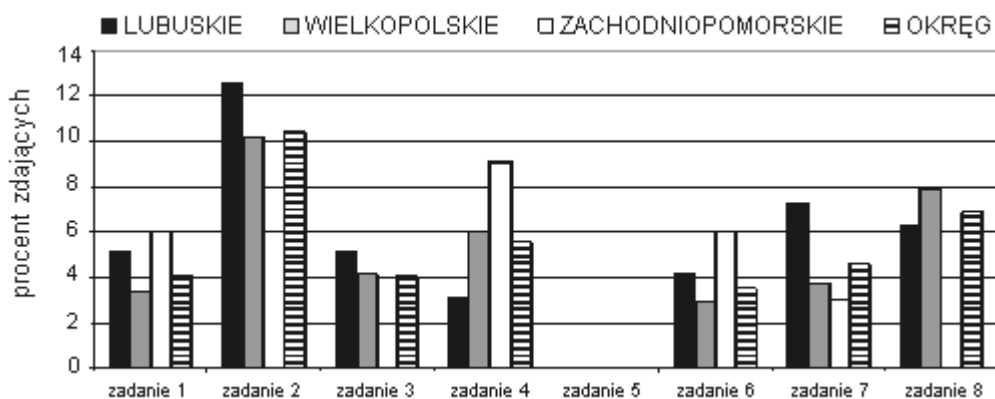
b) język niemiecki

c) język rosyjski

d) język francuski

Na podstawie danych przedstawionych na wykresach 4 a – d można ocenić, z którymi zadaniami nie poradzili sobie zdający.

1. **Język angielski** - zdającym egzamin z tego języka sprawiały trudność pojedyncze zadania ze wszystkich trzech obszarów. Największy problem stanowiło zadanie 2. sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu słuchanego oraz stosowania struktur leksykalno – gramatycznych. Zadanie to nie zostało rozwiązane przez 14,93% zdających w Okręgu. Trudność sprawiło również zadanie sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu czytanego (zadanie 6. – za które 10% zdających uzyskało zero punktów). Napisanie listu formalnego lub dłuższej wypowiedzi pisemnej przerastało poza umiejętności językowe 8% grupy zdających, którzy w ogóle nie podjęli próby rozwiązania tego typu zadań.
2. **Język niemiecki** - największa grupa zdających nie rozwiązała zadania 5. sprawdzającego umiejętność rozumienia tekstu czytanego. Zadanie to polegało na dobraniu poprawnych pytań do przedstawionych fragmentów wywiadu. Wśród zdających egzamin maturalny z języka niemieckiego, 14,24% nie podjęło próby rozwiązania tego zadania. Okazało się ono najtrudniejsze dla maturzystów z województwa wielkopolskiego. Część zdających nie opanowała umiejętności pisania krótkiej formy, takiej jak list czy treść pocztówki (zadanie 7. zostało ocenione na zero punktów u 7% zdających, a zadanie 8. – 11% zdających).
3. **Język rosyjski** - w przypadku zdających egzamin z tego języka tak jak w poprzednich przypadkach najczęściej nierozwiązanym zadaniami okazały się: sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu oraz polegające na napisaniu listu prywatnego.
4. **Język francuski** - zadaniem, za które zdający otrzymywali zero punktów, było w przypadku egzaminu z języka francuskiego zadanie 2. Polegało ono na wysłuchaniu pięciu wypowiedzi z zakresu tematycznego *Praca, popularne zawody i związane z nimi czynności*. Zadanie zdającego polegało na wybraniu, z podanych sześciu propozycji zawodów, tych pięciu, o których była mowa w nagraniu. Największa

populacja tych, którzy nie wykonali tego zadania poprawnie bądź opuścili to polecenie, pochodzi z województwa lubuskiego (ponad 12% zdających otrzymało 0 punktów), najmniejsza natomiast z województwa zachodniopomorskiego (6% zdających). Tylko w przypadku egzaminu z języka francuskiego w arkuszu znalazło się zadanie, za które żaden ze zdających ten egzamin w Okręgu nie otrzymał 0 punktów. Było to zadanie 5., typu prawda – fałsz, polegające na sprawdzeniu, które z podanych w zadaniu informacji z zakresów tematycznych: *Sport-popularne dyscypliny sportu* oraz *Życie rodzinne i towarzyskie-formy spędzania czasu* są zgodne z treścią przeczytanego tekstu, a które nie są z nim zgodne.

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

Wyniki uzyskane przez zdających egzamin pisemny z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym przedstawiono poniżej w tabeli 12.

Tabela 12. Zdawalność pisemnego obowiązkowego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym

Język obcy nowożytny	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %
	Okręg		L		W		Z	
angielski	99,34	70,71	98,58	68,23	99,45	70,55	99,60	75,52
niemiecki	100	71,66	100	68,93	100	72,41	100	72,86
rosyjski	97,83	77,11	83,33	63,50	100	74,92	100	86,20
francuski	96,20	66,68	92,31	64,00	96,43	65,73	100	75,50
hiszpański	100	65,86	-	-	100	63,17	100	82,00
włoski	-	-	-	-	-	-	-	-

W dalszych szczegółowych analizach nie zostały uwzględnione egzaminy z języka włoskiego i hiszpańskiego z powodu niewielkiej populacji zdających (język włoski jako przedmiot dodatkowy wybrało 6 absolwentów; egzamin obowiązkowy z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym zdawało 7, a 15 osób wybrało ten język jako przedmiot dodatkowy).

Poniżej w tabeli 13 przedstawiono wyniki jakie uzyskali zdający podczas pisemnego egzaminu z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym.

Tabela 13. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Język angielski								
wszyscy	35,45	7,47	36,00	39	50	5,5	70,90	0,71
obowiązkowo	35,35	7,34	36,00	40	50	5,5	70,70	0,70
dodatkowo	36,48	8,64	38,50	45	50	8,5	72,90	0,72

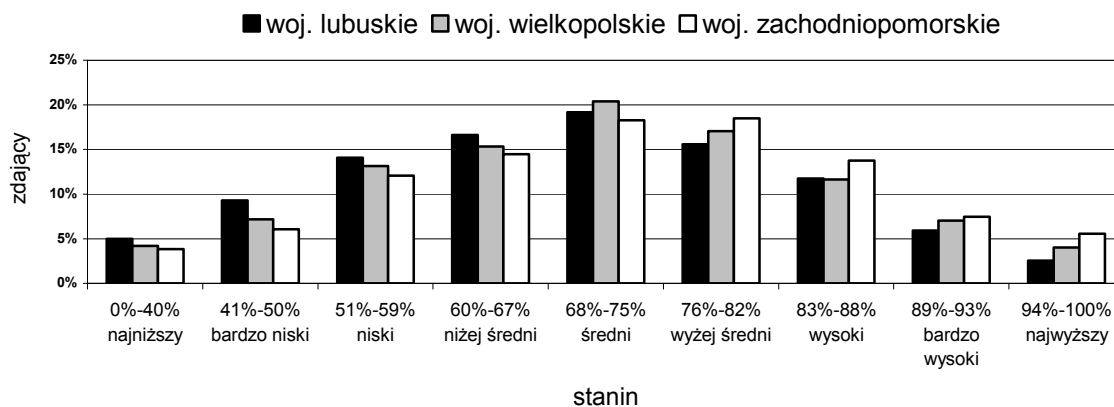
Język niemiecki								
wszyscy	35,85	7,83	36,50	40	50	5,5	71,70	0,72
obowiązkowo	35,59	7,58	36,00	33,50	50	12,0	71,19	0,71
dodatkowo	36,74	8,60	38,50	42	50	5,5	73,23	0,73
Język rosyjski								
wszyscy	38,92	8,53	39,50	50	50	11,0	77,80	0,77
obowiązkowo	38,55	9,2	39,00	50	50	11,0	77,10	0,77
dodatkowo	39,50	7,46	41,00	36	50	20,0	79,00	0,79
Język francuski								
wszyscy	34,10	8,77	35,00	38	50	10,5	68,21	0,68
obowiązkowo	33,34	8,77	34,50	21,5; 28,0; 29,0; 31,5; 38,0; 39,0; 40,0; 42,0; 43,0	48	10,5	66,68	0,67
dodatkowo	35,07	8,75	35,50	30,5; 35,5; 36,5 38,0	50	17,0	70,15	0,70
Język hiszpański								
wszyscy	32,93						65,86	0,66
obowiązkowo	31,27						62,54	0,63
dodatkowo	32,81						65,62	0,64
Język włoski								
obowiązkowo	-	-	-	-	-	-	-	-
dodatkowo	28,41						56,82	0,57

Analiza danych przedstawionych w powyższej tabeli pozwala stwierdzić, że maturzyści wybierający egzamin z danego języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym trafnie ocenili swoje umiejętności i możliwości. Współczynniki łatwości dla tego egzaminu, obliczone dla każdego z języków wskazują, że dla większości zdających egzamin ten był łatwy lub trudny umiarkowanie. Średni wynik, jaki uzyskali maturzyści, nie był niższy od 62% (poza egzaminem z języka włoskiego – 56,82%). Najwyższy wynik uzyskali zdający dodatkowy egzamin z języka rosyjskiego. W przypadku wszystkich języków średni wynik uzyskany z egzaminu dodatkowego jest wyższy niż w przypadku egzaminu obowiązkowego. W większości egzaminów, poza egzaminem obowiązkowym z języka niemieckiego i egzaminami z języka francuskiego, wynik najczęściej występujący jest wyższy od wyniku średniego dla populacji zdających. Wyniki egzaminów z języka francuskiego są nietypowe: takie same liczby zdających uzyskały 9 wyników za egzamin obowiązkowy i 4 wyniki w przypadku egzaminu dodatkowego.

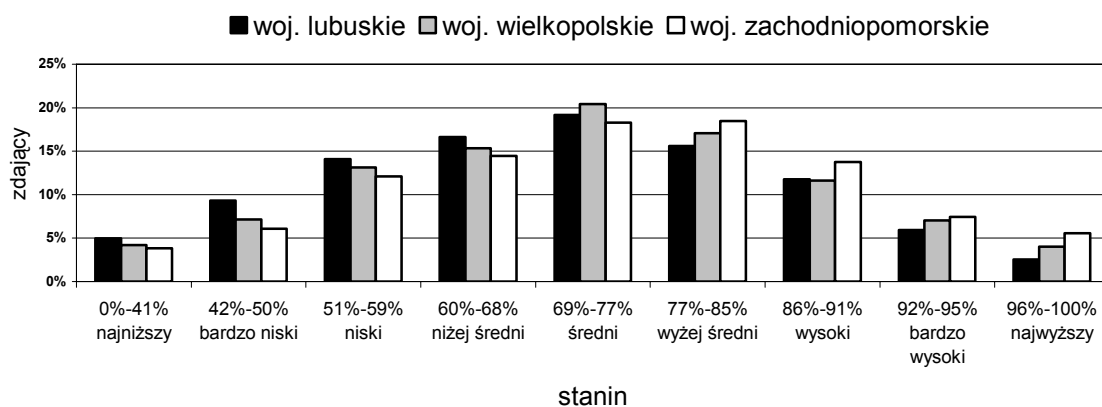
Dla zdających egzaminy maturalne najistotniejsze z punktu widzenia ich przyszłości są nie tyle wyniki uzyskane podczas egzaminów, ale ich umiejscowienie w wynikach całej populacji zdających. O tym, w jakiej grupie tegorocznych maturzystów znajdzie się dany wynik egzaminu, informuje skala staninowa. Poniżej na wykresach 5. a – d wyniki tegorocznych maturzystów, zdających egzamin z języka obcego nowożytnego przedstawione zostały w odniesieniu do krajowej skali staninowej.

Wykres 5. Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym uzyskane przez zdających w województwach Okręgu odniesione do krajowej skali staninowej

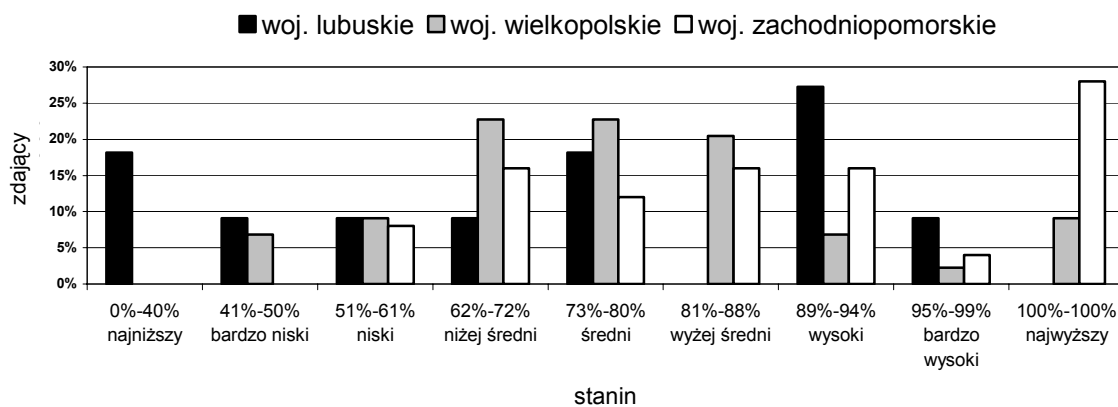
a) język angielski

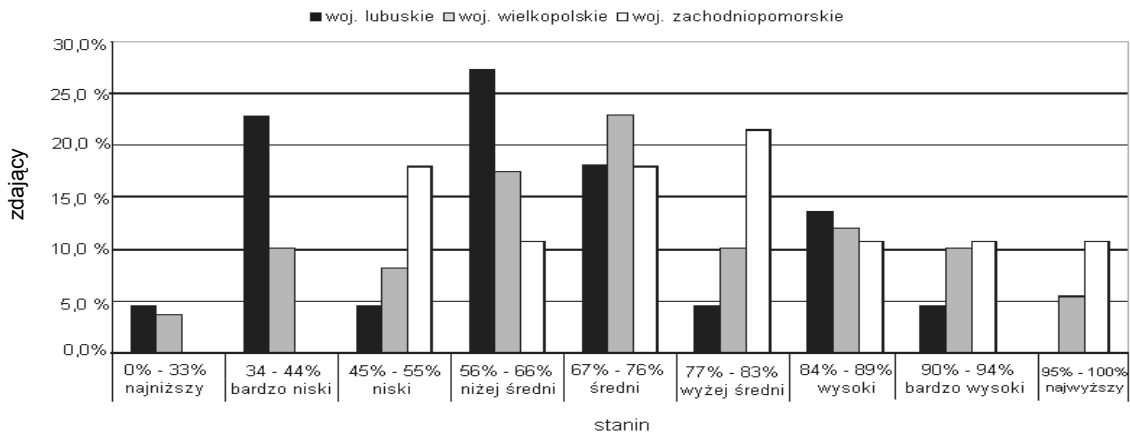
b) język niemiecki

c) język rosyjski

d) język francuski

1. **Język angielski** - rozkład wyników uzyskanych przez zdających egzamin z tego języka na poziomie rozszerzonym jest równomierny. Największe procentowo grupa zdających uzyskała wyniki średnie. Najbardziej równomiernie wyniki te rozłożyły się dla województwa wielkopolskiego. W województwie lubuskim minimalnie większą populację zdających stanowią ci, którzy uzyskali wyniki niskie, niż ci z wynikami bardzo wysokimi.
2. **Język niemiecki** - rozkład wyników jakie uzyskali maturzyści z województwa wielkopolskiego i zachodniopomorskiego jest lewoskośny - -większa populacja zdających uzyskała wyniki powyżej średniej i wysokie. Większość maturzystów z województwa lubuskiego natomiast wyniki poniżej średniej i niższe.
3. **Język rosyjski** - w przypadku egzaminu z języka rosyjskiego rozkład wyników jest bardzo nierównomierny. Najniższe wyniki uzyskali zdający tylko w województwie lubuskim, ale też maturzyści z tego województwa stanowią największą populację tych, którzy uzyskali wyniki wysokie, nie osiągając najwyższych. Natomiast zdający z województwa zachodniopomorskiego stanowią największą populację, która uzyskała na egzaminie z tego języka najwyższe wyniki.
4. **Język francuski** - najliczniejszą grupę maturzystów, którzy za egzamin pisemny na poziomie rozszerzonym z języka francuskiego uzyskali wynik wyżej średni stanowią absolwenci szkół województwa zachodniopomorskiego. Zdający z województwa lubuskiego natomiast osiągnęli wyniki niżej średni i niskie. Rozkład wyników uzyskanych przez maturzystów z województwa wielkopolskiego jest równomierny, ale zdecydowanie większa populacja zdobyła wyniki powyżej średni i wysokie.

Bezpośrednio na wynik egzaminu z danego przedmiotu mają wpływ zadania jakie znalazły się w arkuszu egzaminacyjnym. Dane dotyczące zadań z arkuszy

egzaminacyjnych z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym zostały zebrane w tabeli 14.

Tabela 14. Współczynniki łatwości dla części pisemnej egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych – części I i II, poziom rozszerzony

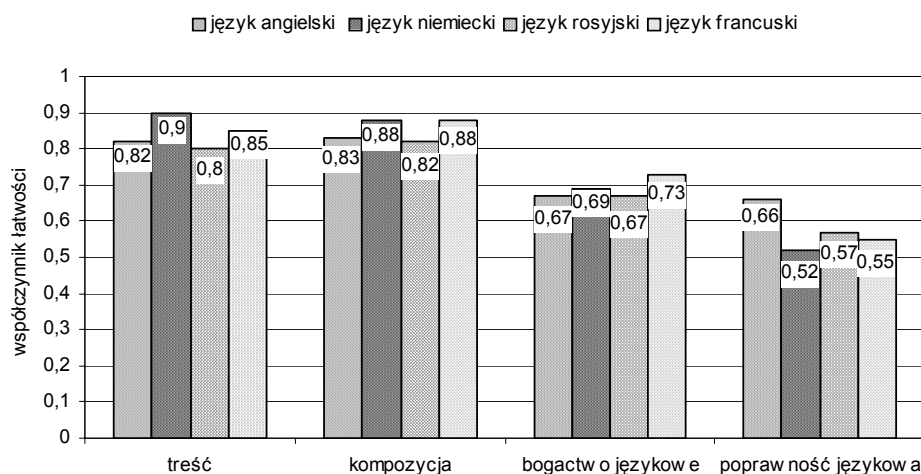
Język angielski						
Część I (23 pkt)						
Sprawdzane umiejętności	Nr zad.	Max. liczba punktów	Sprawdzany standard	Wsp. łatwości za zadanie	Zadanie	Wsp. łatwości za umiejętność
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	1	2,5	II – 2f; V- 2b	0,36	trudne	0,41
	2	2,5	V – 2 b	0,46	trudne	
Wypowiedź pisemna	3	18	I – 1, 2b; III – 2a, b, c, d, e, f	0,74	łatwe	0,74
Część II (27 pkt)						
Rozumienie ze słuchu	4	5	II – 1c, d	0,74	łatwe	0,76
	5	5	II – 1a	0,81	łatwe	
	6	5	II – 1c, d	0,65	umiarkowanie trudne	
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	7	5	II – 2c,d	0,75	łatwe	0,76
	8	4	II – 2f	0,88	łatwe	
	9	3	II – 2f, j	0,51	umiarkowanie trudne	
Język niemiecki						
Część I (23 pkt)						
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	1	2,5	III (przetwarzanie tekstu)	0,40	trudne	0,56
	2	2,5	III (przetwarzanie tekstu)	0,71	trudne	
Wypowiedź pisemna	3	18	III (tworzenie tekstu)	0,75	łatwe	0,75
Część II (27 pkt)						
Rozumienie ze słuchu	4	5	I	0,77	łatwe	0,67
	5	5	I	0,50	umiarkowanie trudne	
	6	5	I	0,74	łatwe	
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	7	4	II	0,80	łatwe	0,74
	8	5	II	0,79	łatwe	
	9	3	II	0,62	umiarkowanie trudne	
Język rosyjski						
Część I (23 pkt)						
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	1	2,5	II – 2f; V- 2b	0,31	trudne	0,30
	2	2,5	V – 2a, b	0,28	trudne	
Wypowiedź pisemna	3	18	I-1,2b; III-2a,b, c, d, e, f	0,46	trudne	0,46
Część II (27 pkt)						
Rozumienie ze słuchu	4	5	II – 1b, d	0,91	bardzo łatwe	0,84
	5	4	II – 1d, e	0,81	łatwe	
	6	6	II – 1c, a	0,80	łatwe	
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	7	5	II – 2a,d	0,78	łatwe	0,65
	8	4	II – 2b, d	0,91	bardzo łatwe	
	9	3	II – 2f, j	0,27	trudne	

Język francuski						
Część I (23 pkt)						
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	1	2,5	II-2f, V-2b.	0,43	trudne	0,42
	2	2,5	V-2b.	0,39	trudne	
Wypowiedź pisemna (do wyboru)	3 RO	18	I-1, 2b, III-2a,b,c,d,e,f.	0,24	trudne	0,24
	3 RE	18		0,20	trudne	0,20
	3 OP	18		0,76	łatwe	0,76
Część II (27 pkt)						
Rozumienie ze sluchu	4	5	II-1b.	0,80	łatwe	0,71
	5	5	II-1c, d.	0,68	łatwe	
	6	5	II-1c, d.	0,64	umiarkowanie trudne	
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	7	5	II-2c, d.	0,66	umiarkowanie trudne	0,66
	8	4	II-2e, j.	0,72	łatwe	
	9	3	II-2j.	0,57	umiarkowanie trudne	

Analiza danych przedstawionych w tabeli 14 wskazuje na te umiejętności, które nie są w sposób dostateczny opanowane przez zdających. Największą trudność sprawiło tegorocznym maturzystom zdającym egzamin pisemny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych każdego ze zdawanych języków, podczas gdy ich stosowanie było umiejętnością umiarkowanie trudno a często łatwą. Zdający język angielski i niemiecki nie mieli trudności z formułowaniem wypowiedzi pisemnej przeciwnie do maturzystów, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego. W przypadku zdających egzamin pisemny z języka francuskiego trudność przysparzało napisanie rozprawki oraz recenzji, natomiast napisanie opowiadania nie sprawiło im kłopotu. Wszyscy zdający egzamin pisemny z języków obcych nowożytnych nie mieli trudności zarówno ze zrozumieniem słuchanego tekstu, jak i tekstu czytanego.

Podczas tworzenia własnego tekstu (wypracowania) zdający radzili sobie różnie z kryteriami oceny i wypowiedzi pisemnej. Dane, których analiza pozwoli wyciągnąć wnioski bardziej szczegółowe przedstawione zostały w postaci wykresu 6.

Wykres 6. Współczynniki łatwości dla poszczególnych kryteriów zadania otwartego z języków obcych nowożytnych arkusza na poziomie rozszerzonym

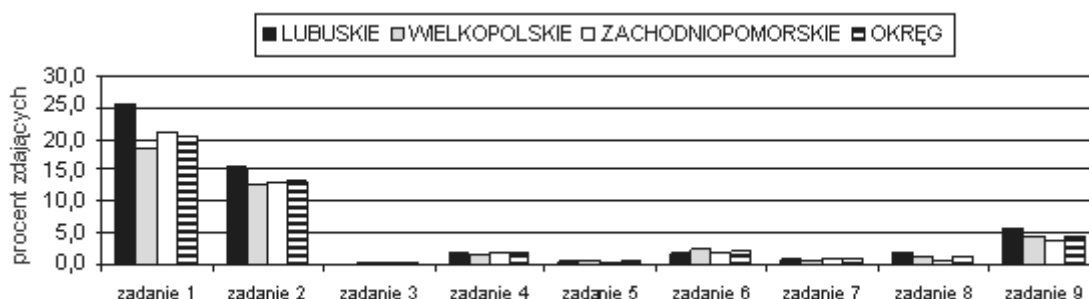

Absolwenci piszący wypracowania z języków obcych na ogół radzili sobie bardzo dobrze z treścią o raz kompozycja swej wypowiedzi. Najlepiej opanowaną umiejętnością w tym zakresie wykazali się zdający język niemiecki. Wykazanie się erudycją z zastosowaniem bogatego słownictwa okazało się zadaniem najłatwiejszym dla zdających język francuski, dla pozostałych wykazanie się bogatym słownictwem było zadaniem umiarkowanie trudnym. Trudność sprawiała również znajomość ortografii i interpunkcji.

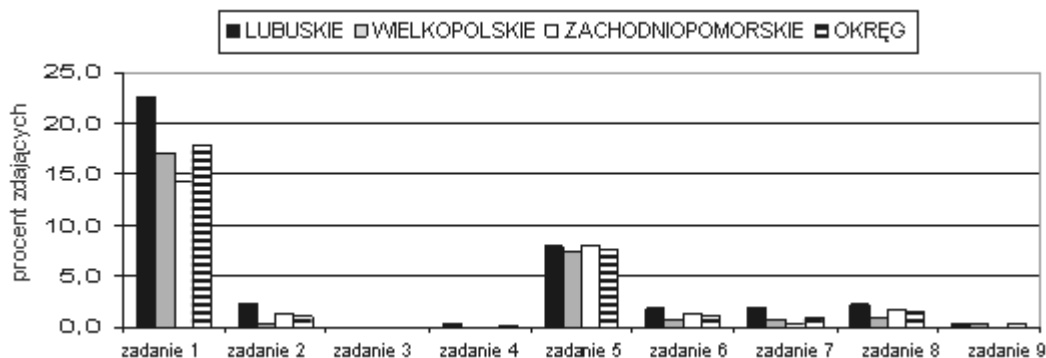
Należy również wspomnieć o tych maturzystach, dla których niektóre z zadań okazały się zbyt trudne, aby je poprawnie rozwiązać lub w ogóle podjąć taką próbę.

Wykres 7. Procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązali zadań arkusza na poziomie rozszerzonym z języków obcych nowożytnych

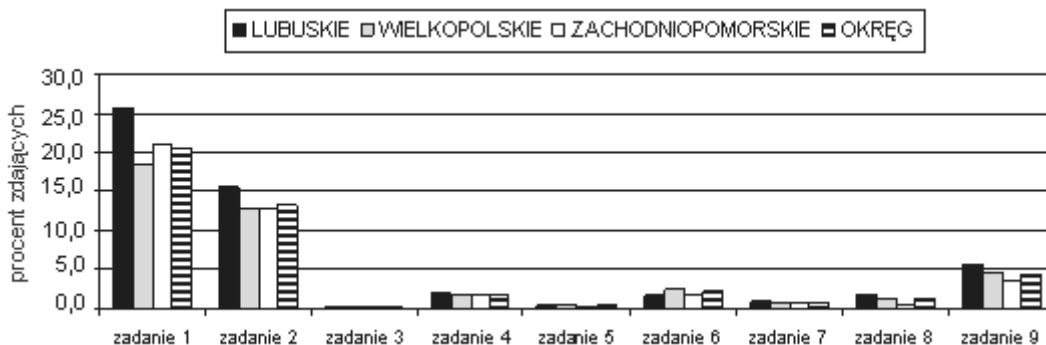
a) język angielski

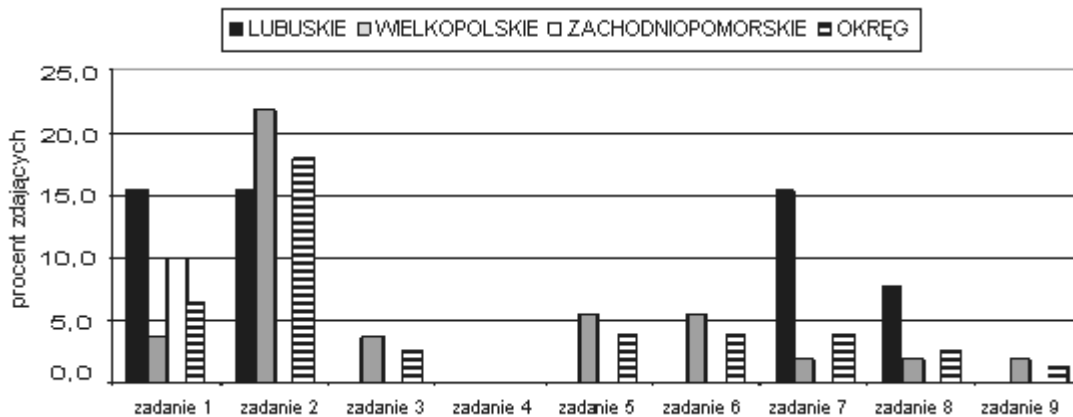
b) język niemiecki

c) język rosyjski

d) język francuski

Największa frakcja opuszczeń oraz zadań błędnie wykonanych dotyczyła zadania 1. lub 1. i 2., w których należało wykazać się umiejętnością rozpoznawania i stosowania struktur leksykalno – gramatycznych.

III. Wnioski

Na podstawie analizy arkuszy egzaminacyjnych oraz wyników uzyskanych przez zdających egzamin maturalny z języków obcych nowożytnych na obszarze działania OKE w Poznaniu można sformułować i przedstawić kilka wniosków:

- wyższy procent zdawalności z języków obcych nowożytnych, w porównaniu do roku 2007, pozwala stwierdzić, że absolwenci opanowali umiejętności sprawdzane i oceniane na egzaminie w stopniu zadowalającym, jednakże alarmująco niski jest poziom przygotowania absolwentów szkół uzupełniających,
- przy tworzeniu wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym tegoroczní absolwenci wykazali się umiejętnością wykorzystania informacji zawartych w poleceniach,
- najłatwiejsze dla zdających okazały się zadania sprawdzające czytanie tekstu ze zrozumieniem (II obszar),
- wyniki osiągnięte przez zdających egzamin pisemny na poziomie rozszerzonym po raz kolejny potwierdziły fakt, że umiejętność stosowania właściwych struktur leksykalno-gramatycznych na poziomie zaawansowanym jest opanowana w stopniu niezadowalającym, w związku z tym należałoby wprowadzić większą liczbę ćwiczeń rozwijających umiejętności rozpoznawania i stosowania struktur leksykalno-gramatycznych,
- w pracy dydaktycznej szkoły należy położyć większy nacisk na wzbogacanie słownictwa i jego stosowanie,
- należy rozwijać umiejętność rozumienia ze słuchu poprzez regularny odsłuch różnorodnych tekstów w językach obcych nowożytnych odpowiednio na poziomie

podstawowym lub rozszerzonym, a także motywować ucznia do doskonalenia tej umiejętności we własnym zakresie,

- wskazane byłoby, aby systematycznie ćwiczyć różnorodne formy wypowiedzi pisemnych, zwracając uwagę na ich wyznaczniki gatunkowe oraz zgodność treści z tematem.

2.4 Język łaciński i kultura antyczna

W 2008 roku język łaciński był jedynym językiem klasycznym, który można było zdawać na maturze. Podobnie jak w latach poprzednich, mógł on być wybrany wyłącznie jako przedmiot dodatkowy, był więc zdawany na poziomie rozszerzonym.

I. Opis zestawu egzaminacyjnego (arkusza)

Arkusze egzaminacyjny z języka łacińskiego i kultury antycznej składał się z trzech części:

Część I stanowił test leksykalno-gramatyczny, za pomocą którego sprawdzono znajomość oraz umiejętność poprawnego zastosowania słownictwa i zasad gramatyki łacińskiej. Test składał się z 7 zadań zamkniętych: jedno z nich polegało na rozpoznaniu czterech struktur składniowych oraz dobraniu ich nazw spośród pięciu podanych, 6 pozostałych zadań polegało na wybraniu poprawnej odpowiedzi spośród czterech podanych. Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać maksymalnie 10 punktów.

Część II posłużyła sprawdzeniu umiejętności tłumaczenia tekstu łacińskiego; zawierała 2 fragmenty tekstów do wyboru oraz polecenie przetłumaczenia jednego z nich. Za tę część egzaminu zdający mógł maksymalnie uzyskać 25 punktów.

Część III zawierała jedno zadanie zawierające polecenie napisania w języku polskim wypracowania na wskazany temat, z wykorzystaniem trzech fragmentów tekstów oraz reprodukcji obrazu. To zadanie posłużyło sprawdzeniu umiejętności samodzielnego i twórczego zastosowania wiedzy z zakresu kultury antycznej oraz wskazywania i interpretowania związków między tradycją antyczną i kulturą współczesną. Za napisanie wypracowania można było otrzymać maksymalnie 15 punktów.

Łącznie za wszystkie zadania w arkuszu egzaminacyjnym z języka łacińskiego i kultury antycznej zdający mógł uzyskać 50 punktów; punktację oraz wagę procentową testu i zadań rozszerzonej odpowiedzi w arkuszu egzaminacyjnym przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Punktowa i procentowa waga poszczególnych części w arkuszu egzaminacyjnym z języka łacińskiego i kultury antycznej

	Część I arkusza - test gramatyczny		Część II arkusza - tłumaczenie tekstu		Część III arkusza - wypracowanie	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusze PR	10	20	15	30	25	50

W części I arkusza egzaminacyjnego sprawdzano umiejętności z **I obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych (wiadomości i rozumienie)**, części II i III posłużyły sprawdzeniu zintegrowanych umiejętności z obszarów: **II (korzystanie z informacji)** i **III (tworzenie informacji)**.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Do egzaminu z języka łacińskiego i kultury antycznej na terenie działania OKE w Poznaniu przystąpiło 18 absolwentów liceów ogólnokształcących: 3 osoby z województwa lubuskiego, 9 z województwa wielkopolskiego i 6 z województwa zachodniopomorskiego.

Interpretując wyniki osiągnięte przez zdających egzamin maturalny z języka łacińskiego i kultury antycznej (zestawienie w tabeli 2.), należy pamiętać o ograniczonej możliwości statystycznej analizy danych dotyczących tak niewielkiej populacji zdających.

Tabela 2. Współczynniki łatwości uzyskane na egzaminie pisemnym z języka łacińskiego i kultury antycznej w roku 2008

Województwo:	część I test	część II tłumaczenie	część III wypracowanie	arkusz
lubuskie	0,44	0,46	0,87	0,59
wielkopolskie	0,62	0,39	0,92	0,64
zachodniopomorskie	0,49	0,56	0,98	0,68
Okręg ogółem	0,52	0,47	0,92	0,63

Maturzyści zdający na terenie działania OKE w Poznaniu język łaciński i kulturę antyczną uzyskali średnio 63% maksymalnej liczby punktów; ujęte w standardach wymagań umiejętności, sprawdzane poprzez arkusz egzaminacyjny, były umiarkowanie trudne dla absolwentów szkół ze wszystkich województw (zdający w województwie zachodniopomorskim opanowali je na poziomie nieco wyższym niż w pozostałych województwach).

Najmniej trudności sprawiło napisanie wypracowania (dla zdających w województwach: wielkopolskim i zachodniopomorskim okazało się ono bardzo łatwe, w lubuskim – łatwe). Warto podkreślić, że było to wypracowanie w języku polskim, którego temat brzmiał: *Na podstawie własnej wiedzy i załączonych materiałów przedstaw krótko mit o Ceres i Prozerpinie. Analizując teksty literackie i ikonograficzne, wyjaśnij, z czego wynikała popularność mitu Ceres w starożytności i wiekach późniejszych.* Za rozwinięcie tego tematu (zastosowanie wiedzy z kultury antycznej, wykorzystanie tekstów kultury oraz prezentację własnego stanowiska) zdający uzyskali wyniki nieco niższe niż za poprawność stylistyczną i językową oraz kompozycję (za którą wszystkim zdającym w Okręgu przyznano maksymalną liczbę punktów).

Umiarkowanie trudne dla absolwentów zdających w województwie wielkopolskim, a trudne w pozostałych województwach okazało się rozwiązanie zadań z testu (część I arkusza), za pomocą których sprawdzono zastosowanie wiedzy leksykalno-gramatycznej. W teście leksykalno-gramatycznym najmniej trudności sprawiły

zdającym zadania polegające na wskazaniu poprawnego przekształcenia zdania wyjściowego (z zachowaniem jego znaczenia), umiarkowanie trudne było wskazanie nazw konstrukcji składniowych: przyczynowych, czasowych, przyzwalających, dopełniających i warunkowych. Podobnie jak w roku ubiegłym, najbardziej trudne okazały się zadania wymagające poprawnego uzupełnienia łacińskich konstrukcji składniowych.

Umiejętnością, która sprawiła maturzystom zdającym łacinę największą trudność, okazało się przełożenie na język polski jednego z liczących ok. 130 słów tekstów łacińskich (do wyboru fragmenty: *Ab Urbe condita* Tytusa Liviusza lub *Pro Archia poeta* Marka Tulliusza Cicerona); to zadanie tylko dla zdających w województwie zachodniopomorskim było umiarkowanie trudne, w pozostałych województwach okazało się trudne. Warto zauważyć, że opracowanie przekładu pod względem treści sprawiło zdającym jeszcze większą trudność niż zachowanie poprawności językowej i stylistycznej (uwarunkowane przez trafny dobór polskich odpowiedników leksykalnych oraz zastosowanie poprawnych pod względem składniowym technik przekładu).

III. Wnioski

Umiejętności ujęte w standardach wymagań, które sprawdzono za pomocą zadań w arkuszu maturalnym z języka łacińskiego i kultury antycznej, dla zdających w 2008 we wszystkich województwach w Okręgu roku były nieco mniej trudne niż dla zdających w roku ubiegłym. Wypracowanie oraz tłumaczenie tekstu łacińskiego najlepiej napisali zdający w województwie zachodniopomorskim, z rozwiązaniem testu leksykalno-gramatycznego najlepiej poradzili sobie maturzyści z województwa wielkopolskiego.

Wnioski z analizy wyników pozwalają na potwierdzenie zjawisk zaobserwowanych w latach poprzednich:

1. **Łacinę (zdawaną jako przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym) wybrała bardzo nieliczna grupa maturzystów - wyłącznie absolwentów miejskich liceów ogólnokształcących.** Przedmiot ten być może będzie wybierany częściej od roku 2009, gdy po raz pierwszy będzie można zdawać język łaciński i kulturę antyczną jako przedmiot obowiązkowy – na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.
2. Trudności, jakie również i w tym roku sprawiło przełożenie krótkiego fragmentu tekstu łacińskiego na język polski, świadczą o **konieczności doskonalenia umiejętności dobierania polskich odpowiedników łacińskich wyrazów i związków frazeologicznych oraz stosowania technik oddawania łacińskich konstrukcji składniowych w języku polskim.** Posłużyłoby to nie tylko lepszemu rozumieniu łaciny, lecz także powiększeniu zasobu leksykalnego polszczyzny.

3. Maturzyści opanowali podstawy gramatyki łacińskiej oraz umiejętności rozpoznawania i nazywania konstrukcji składniowych; obrazem niedociągnięć w zakresie posługiwania się wiedzą o języku świadczą natomiast trudności z uzupełnianiem zdań właściwą formą wyrazową lub konstrukcją składniową. **Doskonalenia wymaga zatem przede wszystkim sprawność językowa zdających.**
4. **Jeszcze lepiej niż w roku ubiegłym wypadło wypracowanie w języku polskim;** wprawdzie temat był bardziej odtwórczy (przedstawienie mitu o Ceres i Prozerpinie), jednak rozwinięcie, oprócz wykorzystania wiedzy o kulturze antycznej, wymagało również wyprowadzenia wniosków z analizy i interpretacji porównawczej fragmentów trzech utworów z literatury starożytnej i współczesnej oraz wyjaśnienia źródeł popularności mitu. **Bardzo wysokie wyniki uzyskane za sprawności językowe oraz kompozycję pracy świadczą o dobrym opanowaniu umiejętności nadawania wypowiedzi logicznej struktury oraz posługiwania się jasną i precyzyjną polszczyzną przez absolwentów zdających maturę z łaciny.**

2.5 Biologia

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Maturzyści mogli wybierać egzamin z biologii jako przedmiot zdawany obowiązkowo lub dodatkowo. Zdający, którzy wybrali biologię jako przedmiot obowiązkowy, mogli przystąpić do egzaminu na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Warunkiem zdania egzaminu na każdym z poziomów było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Absolwenci, którzy wybrali biologię jako przedmiot dodatkowy, zdawali egzamin na poziomie rozszerzonym. Wynik egzaminu z przedmiotu dodatkowego nie decyduje o otrzymaniu świadectwa

Arkusz dla zdających egzamin z biologii na poziomie podstawowym składał się z 30 zadań, za pomocą których sprawdzano wiadomości i umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych z tego zakresu¹. Osiem zadań miało formę zamkniętych, 20 otwartych, a dwa zadania składały się z części zamkniętej i otwartej. Wśród zadań zamkniętych przeważały zadania wielokrotnego wyboru, a wśród otwartych zadania krótkiej odpowiedzi. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów. Na rozwiązanie wszystkich zadań absolwenci mieli 120 minut.

Arkusz dla zdających egzamin z biologii na poziomie rozszerzonym składał się z 35 zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych. Cztery miały formę zadań zamkniętych, a pozostałe to zadania otwarte, w większości krótkiej odpowiedzi. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów. Na rozwiązanie zadań maturzyści mieli 180 minut.

Tabela 1. Punktowy i procentowy udział umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	26	52	11	22	13	26
Arkusz PR	27	45	15	25	18	30

¹ Arkusze egzaminacyjne, przykładowe rozwiązania i komentarze do wszystkich zadań z arkuszy znajdują się na stronie internetowej www.oke.poznan.pl

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Do egzamin maturalnego z biologii 12 maja 2008 r. przystąpiło w Okręgu 14 746 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Spośród 13 027 zdających egzamin po raz pierwszy 11 019 wybrało biologię jako przedmiot obowiązkowy (7103 na poziomie podstawowym oraz 3916 na poziomie rozszerzonym), a 2008 jako przedmiot dodatkowy.

Trzydziestu absolwentów klas dwujęzycznych, którzy wybrali podczas egzaminu maturalnego biologię jako przedmiot obowiązkowy, przystąpiło do egzaminu pisemnego z biologii zdawanego w języku nauczania: 8 rozwiązywało arkusz w języku angielskim, a 5 w języku francuskim.

86 % tegorocznych maturzystów ze szkół ponadgimnazjalnych z województwa lubuskiego, wielkopolskiego oraz zachodniopomorskiego, którzy wybrali biologię jako przedmiot obowiązkowy, zdało egzamin. Zdawalność egzaminu na poziomie rozszerzonym wynosiła 90 % i była o ponad 7 % wyższa od zdawalności egzaminu na poziomie podstawowym.

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

Za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu podstawowego maturzyści w Okręgu uzyskiwali średnio 41% punktów możliwych do zdobycia, czyli zestaw zadań z tego arkusza okazał się dla nich trudny. Parametry statystyczne wyników uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym przedstawiono w tabeli nr 2.

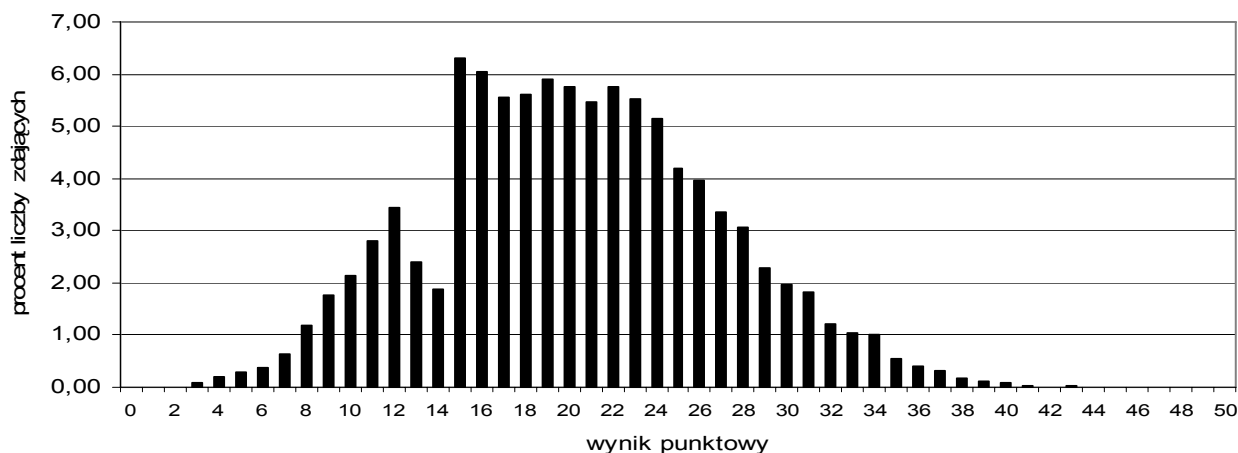
Tabela 2. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
20,32	6,56	20	15	43	2	40,64%	0,41

Najczęściej występujący wynik (modalna) wynosi 15 punktów, czyli 30% punktów możliwych do zdobycia (jest to jednocześnie wynik decydujący o zdaniu egzaminu). Modalna jest o ponad 5 punktów niższa od wyniku średniego. Rozstęp wyników wynosi 41, a wartość odchylenia standardowego (6,56) świadczy o skupieniu większości wyników wokół średniej.

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających w Okręgu egzamin maturalny z biologii na poziomie podstawowym przedstawiono na wykresie nr 1.

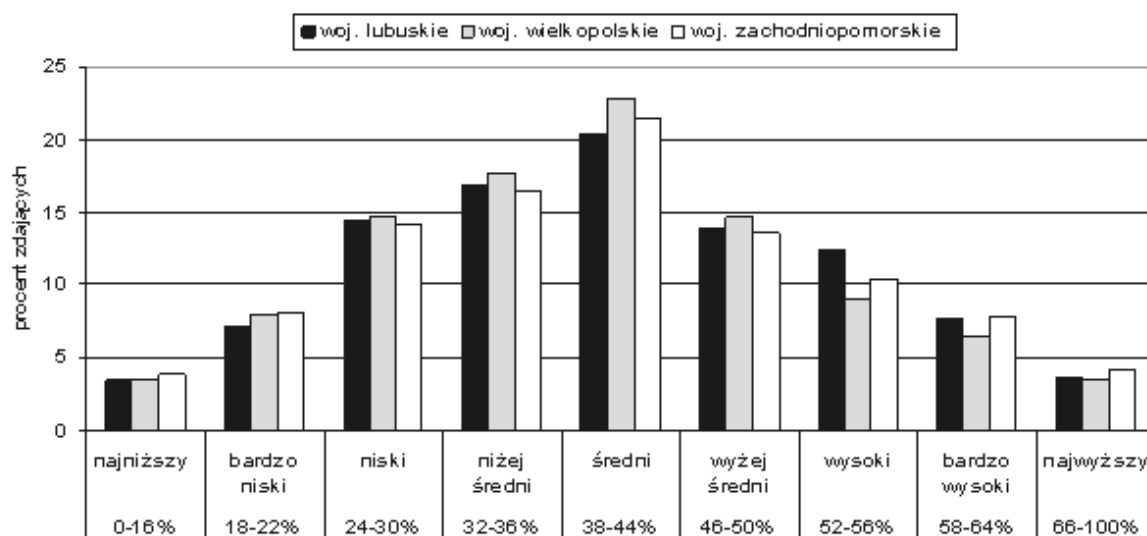
Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym

Wykres przedstawiający rozkład wyników punktowych uzyskanych przez maturzystów z Okręgu za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu podstawowego jest prawoskośny, co oznacza przesunięcie w stronę wyników niskich. Widoczne jest wyraźne wypiętrzenie na wysokości modalnej, która wynosi 15 punktów (jest to jednocześnie wynik decydujący o zdaniu egzaminu). Modalna jest o ponad 5 punktów niższa od wyniku średniego, który wynosi 20,32 pkt. Wyniki na poziomie zadowalającym, czyli 35 i więcej punktów, uzyskało zaledwie 1,8% maturzystów. Żaden maturzysta przystępujący do egzaminu na poziomie podstawowym nie zdobył wyniku maksymalnego, czyli 50 punktów. Najwyższy wynik - 43 punkty- uzyskało dwóch zdających.

Na wykresie nr 2 przedstawiono wyniki maturzystów z poszczególnych województw w skali staninowej na tle wyników krajowych.

Wykres 2. Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym, uzyskane przez absolwentów w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

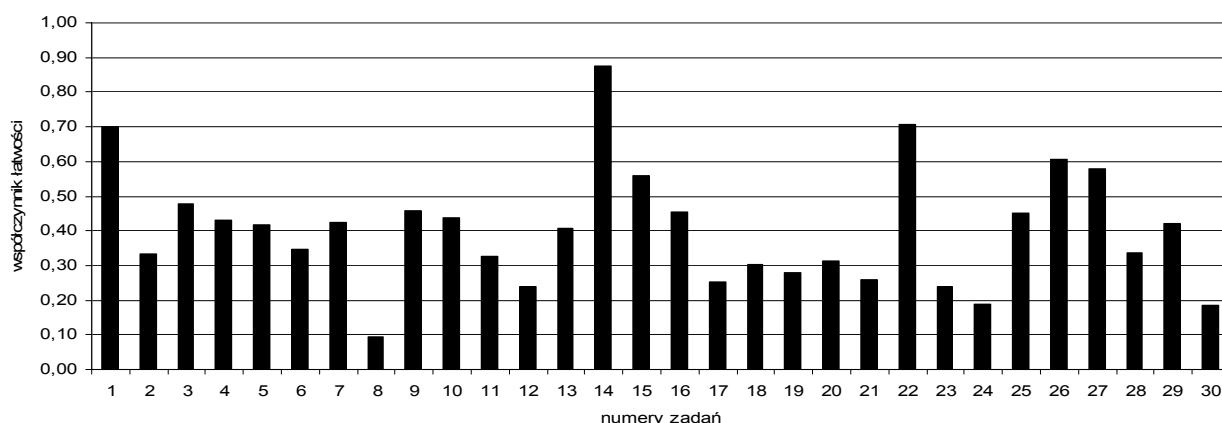

W przedziale wyników najwyższych oraz bardzo wysokich najwyższy jest procentowy udział zdających z województwa zachodniopomorskiego, wyniki wysokie uzyskiwali najczęściej zdający z województwa lubuskiego, natomiast wyniki niżej średnie, średnie oraz wyżej średnie najczęściej uzyskiwali zdający z województwa wielkopolskiego.

Na wykresie nr 3 przedstawiono współczynniki łatwości zadań z arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym dla wszystkich zdających w Okręgu, a w tabeli nr 3 ich klasyfikację.

Wykres 3. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym

Tabela 3. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym

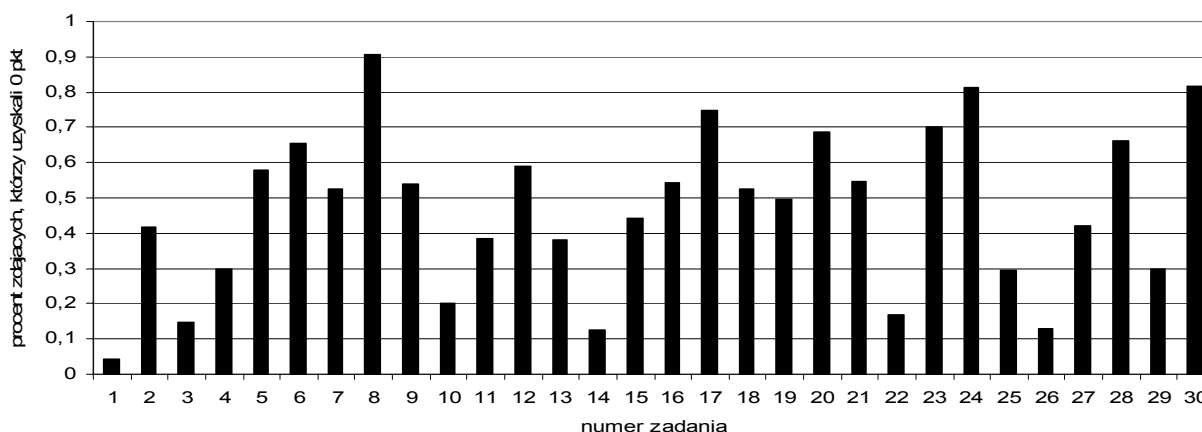
Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	8, 24, 30
0,20 – 0,49	trudne	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 28, 29,
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	15, 26, 27,
0,70 – 0,89	łatwe	1, 14, 22,
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

Aż 21 zadań z 30 zamieszczonych w arkuszu z poziomu podstawowego to zadania trudne dla zdających; nie było zadań bardzo łatwych. Spośród trzech zadań łatwych najmniej problemów sprawiło zdającym zadanie wielokrotnego wyboru nr 14 (współczynnik łatwości 0,88), w którym należało wskazać zachowania pozwalające utrzymać stres na bezpiecznym poziomie. Łatwe było również opisywanie cech makrocząsteczek na przykładzie białek - zadanie nr 1, zamknięte typu prawda - fałsz (współczynnik łatwości 0,70) oraz wyróżnianie typów mutacji i ich konsekwencji biologicznych (zadanie nr 22, zamknięte wielokrotnego wyboru, współczynnik łatwości 0,71). Najtrudniejsze w arkuszu okazało się zadanie nr 8 (współczynnik łatwości 0,09), w którym należało wykazać związek przyczynowo-

skutkowy między niedotlenieniem organizmu spowodowanym zablokowaniem hemoglobiny przez czad a wydolnością fizyczną organizmu.

Na 30 zadań zamieszczonych w arkuszu aż 15, czyli połowa, to zadania, za które 50% zdających nie uzyskało ani jednego punktu. Na wykresie nr 4 przedstawiono zdających (w %), którzy nie uzyskali punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym (tzn. nie rozwiązali poprawnie zadania lub nie podjęli próby jego rozwiązania).

Wykres 4. Zdający, którzy uzyskali 0 punktów za poszczególne zadania zamieszczone w arkuszu dla poziomu podstawowego

W arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym znajdowały się zadania ilustrujące standardy wymagań egzaminacyjnych z trzech obszarów wiadomości i umiejętności dla tego poziomu. W tabelach nr 4 - 6 przedstawiono współczynniki łatwości umiejętności opisywanych przez poszczególne standardy oraz obszary standardów. W nawiasach przy numerach zadań podane są ich współczynniki łatwości.

Tabela 4. Współczynniki łatwości dla wiadomości i umiejętności z I obszaru standardów (wiadomości i ich rozumienie) - arkusz z poziomu podstawowego

Standard	Numery zadań i wskaźniki ich łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości dla I obszaru
1) opisywanie budowy i funkcji organizmu człowieka	1.(0,70), 12.(0,24), 18.(0,30),	6	0,41	0,44
2) przedstawianie związków między strukturą i funkcją w organizmie człowieka	15.(0,56), 16.(0,46)	2	0,51	
3) przedstawianie i wyjaśnianie zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem	19.(0,28), 26.(0,60), 28.(0,34), 29.(0,42)	8	0,42	
4) przedstawianie i wyjaśnianie zjawisk oraz procesów biologicznych	9.(0,46), 10.(0,41), 14.(0,88), 17.(0,25), 21.(0,26), 22.(0,71), 23.(0,24)	12	0,44	
Razem	16	28		

Tabela 5. Współczynniki łatwości dla umiejętności z II obszaru standardów (korzystanie z informacji) - arkusz z poziomu podstawowego

Standard	Numery zadań i wskaźniki ich łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości II obszaru
1) odczytywanie informacji przedstawionych w różnej formie	3.(0,48)	2	0,48	0,42
2) selekcjonowanie, porównywanie informacji	5.(0,42), 27.(0,58)	2	0,50	
3) przetwarzanie informacji według podanych zasad	7.(0,42), 11.(0,33)	5	0,37	
Razem	5	9		

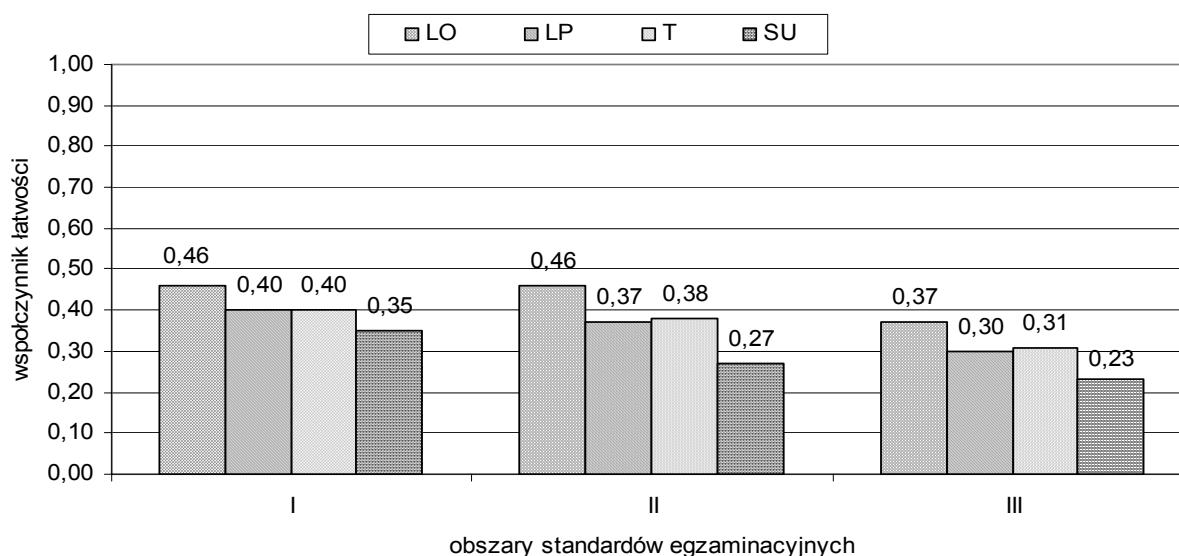
Tabela 6. Współczynniki łatwości dla wiadomości i umiejętności z III obszaru standardów (tworzenie informacji) - arkusz z poziomu podstawowego

Standard	Numery zadań i wskaźniki ich łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości III obszaru
1) planowanie działania na rzecz własnego zdrowia i ochrony środowiska	4.(0,43)	2	0,43	0,34
2) interpretowanie informacji i wyjaśnianie zależności przyczynowo-skutkowych pomiędzy prezentowanymi faktami	2.(0,33), 6.(0,35), 13.(0,41), 20.(0,31)	6	0,36	
3) formułowanie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii na podstawie analizy informacji	8.(0,09), 24.(0,19), 25.(0,45), 30.(0,18)	5	0,27	
Razem	9	13		

Tegorocznym maturzyści, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z biologii na poziomie podstawowym, nie opanowali w stopniu zadowalającym żadnej z umiejętności opisanej w standardach wymagań egzaminacyjnych, badanych podczas egzaminu. Większość sprawdzanych umiejętności okazała się trudna, jedynie przedstawianie związków między strukturą i funkcją w organizmie człowieka (standard I.2.) oraz selekcjonowanie i porównywanie informacji (standard II.2.) były umiarkowanie trudne. Najtrudniejsze dla zdających okazało się formułowanie wniosków oraz argumentów i uzasadnianie opinii na podstawie analizy przedstawionych informacji (standard III.3.) – współczynnik łatwości 0,27.

Na wykresie nr 5 przedstawiono współczynniki łatwości dla umiejętności z poszczególnych obszarów standardów egzaminacyjnych uzyskane przez absolwentów różnych typów szkół.

Wykres 5. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie podstawowym

Podobnie jak w latach ubiegłych, absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy stanowili prawie 56% zdających egzamin na poziomie podstawowym, opanowali umiejętności i wiadomości na wyższym poziomie niż absolwenci pozostałych typów szkół ponadgimnazjalnych. Jednak wszystkie umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych okazały się dla nich trudne. Osiągnięcia absolwentów techników oraz liceów profilowanych są bardzo zbliżone, ale umiejętności korzystania z informacji oraz tworzenia informacji nieznacznie lepiej opanowali absolwenci techników. Najniższe wyniki uzyskali absolwenci zdający w szkołach uzupełniających - statystyczny absolwent tego typu szkoły nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie pozwalającym na zdanie egzaminu maturalnego z biologii na poziomie podstawowym. Dla absolwentów wszystkich typów szkół najtrudniejsze okazało się tworzenie informacji, czyli rozwiązywanie zadań, które wymagały formułowania wniosków, argumentowania, czy stosowania posiadanej wiedzy do wyjaśniania różnych zagadnień.

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

Za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego maturzyści w Okręgu uzyskiwali średnio 48 % punktów możliwych do zdobycia, czyli zestaw zadań z tego arkusza okazał się dla nich trudny. Średni wynik procentowy absolwentów, którzy wybrali egzamin z biologii na poziomie rozszerzonym jako obowiązkowy, jest wyższy o 7,31 % od średniego wyniku absolwentów, dla których egzamin z biologii był egzaminem dodatkowym. Parametry statystyczne wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym przedstawiono w tabeli nr 7.

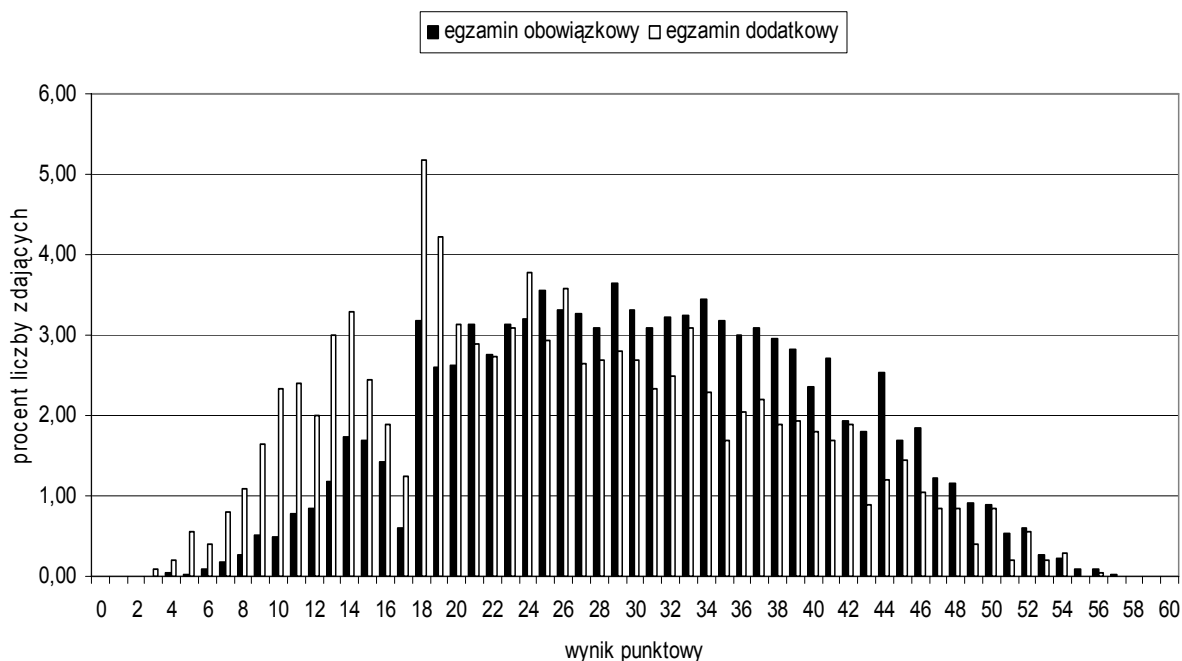
Tabela 7. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	28,97	10,77	29	18	57	3	48,28	0,48
obowiązkowo	30,46	10,23	30	29	57	4	50,76	0,51
dodatkowo	26,07	11,19	25	18	56	3	43,45	0,43

Najczęściej występujący wynik (modalna) dla wszystkich zdających egzamin na poziomie rozszerzonym wynosi 18 punktów, ale dla zdających egzamin obowiązkowy ma on wartość 29 punktów i jest zbliżony do wyniku średniego dla tej grupy zdających (30,46 pkt). Odchylenie standardowe wyników uzyskanych przez zdających egzamin jako dodatkowy jest wyższe niż w przypadku wyników zdających egzamin jako obowiązkowy - świadczy to o większym rozproszeniu wyników.

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających w Okręgu egzamin maturalny z biologii na poziomie rozszerzonym, z uwzględnieniem zdających przedmiot jako obowiązkowy i dodatkowy, przedstawiono na wykresie nr 6.

Wykres 6. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym

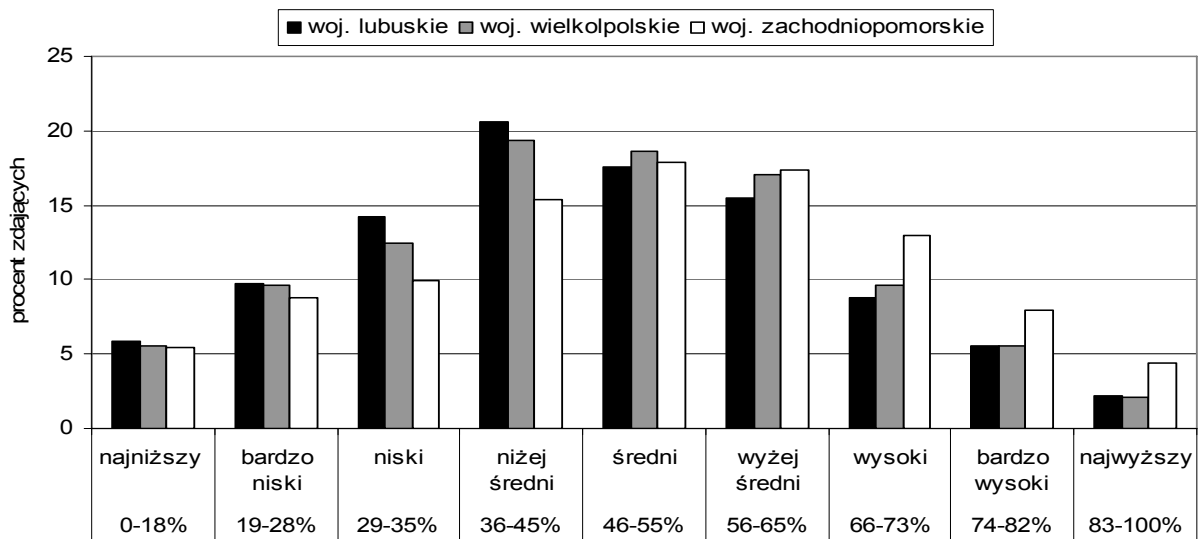

Widoczne jest zróżnicowanie wyników zdających w zależności od statusu egzaminu (obowiązkowy czy dodatkowy). Wykres przedstawiający rozkład wyników punktowych

uzyskanych przez maturzystów za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego zdawanego jako egzamin obowiązkowy ma kształt zbliżony do rozkładu normalnego, natomiast wykres ilustrujący rozkład wyników egzaminu dodatkowego jest prawoskośny, co oznacza przesunięcie w stronę wyników niskich. Spośród zdających egzamin z biologii jako dodatkowy wynik niższy niż 18 punktów uzyskało ok. 20% zdających. Rozstęp wyników dla wszystkich zdających wynosi 54 punkty i wskazuje na bardzo duże zróżnicowanie ich wiadomości oraz umiejętności. Wyniki na poziomie zadowalającym, czyli 42 i więcej punktów, uzyskało 16 % maturzystów zdających egzamin z biologii jako obowiązkowy oraz 11 % spośród zdających egzamin jako dodatkowy. Żaden z maturzystów przystępujących do egzaminu z biologii na poziomie rozszerzonym nie zdobył wyniku maksymalnego, czyli 100% punktów. Taki wynik mają zapisany na świadectwie jedynie zwolnieni z egzaminu laureaci i finaliści olimpiady biologicznej. Najwyższy wynik - 57 punktów - uzyskał jeden zdający, który wybrał biologię jako przedmiot obowiązkowy.

Na wykresie nr 7 przedstawiono wyniki maturzystów z poszczególnych województw w skali staninowej na tle wyników krajowych.

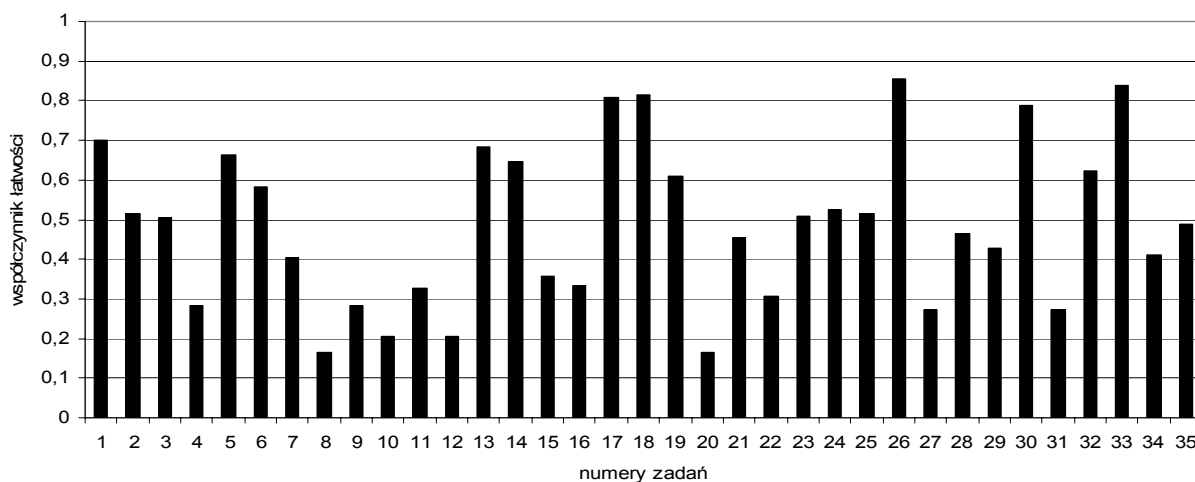
Wykres 7. Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskane przez absolwentów w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

W przedziale wyników najwyższych, bardzo wysokich oraz wysokich największy procent stanowią zdający z województwa zachodniopomorskiego, natomiast wyniki niskie uzyskała najmniejsza grupa zdających z tego województwa, co świadczy o tym, że osiągnięcia maturzystów z zachodniopomorskiego, zdających egzamin na poziomie rozszerzonym, są wyższe niż osiągnięcia zdających z województwa wielkopolskiego oraz lubuskiego.

Na wykresie nr 8 przedstawiono współczynniki łatwości zadań z arkusza egzaminu na poziomie rozszerzonym dla wszystkich zdających w Okręgu, a w tabeli nr 8 ich klasyfikację wg stopnia trudności.

Wykres 8. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

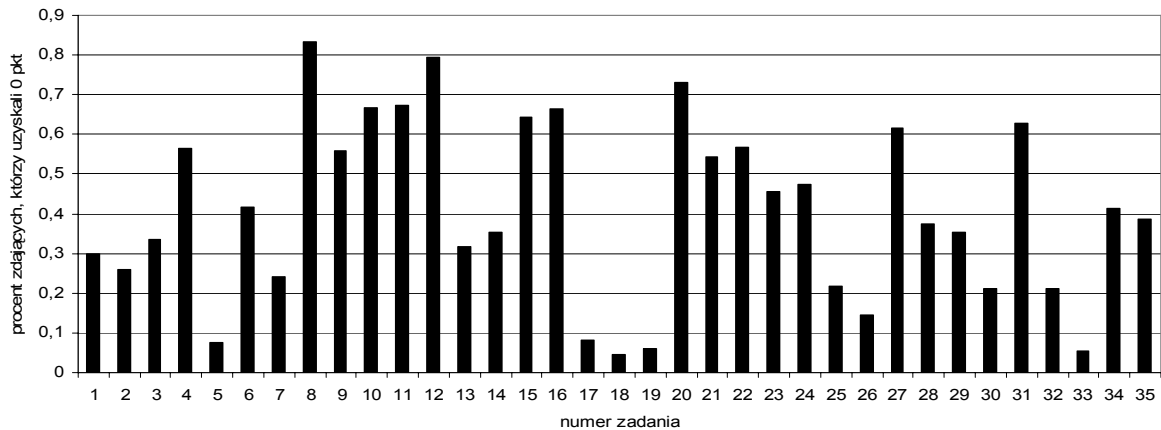
Tabela 8. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	8, 20
0,20 – 0,49	trudne	4, 7, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 21, 22, 27, 28, 29, 31, 34, 35
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	2, 3, 5, 6, 13, 14, 19, 23, 24, 25, 32
0,70 – 0,89	łatwe	1, 17, 18, 26, 30, 33
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

Ponad połowa zadań z arkusza dla poziomu rozszerzonego ma współczynniki łatwości niższe niż 0,50, co oznacza, że maturzyści nie byli dobrze przygotowani do egzaminu. Szesnaście zadań było trudnych, dwa bardzo trudne, sześć łatwych, a jednaście pozostałych to zadania umiarkowania trudne. Najtrudniejsze dla zdających okazały się dwa zadania – nr 8 i nr 20 (współczynnik łatwości 0,17). Pierwsze z nich wymagało od absolwentów ustalenia oraz uzasadnienia, że dane na przedstawionym wykresie dotyczą rośliny światłolubnej, natomiast w drugim należało określić wpływ dwóch wybranych czynników (wilgotność, temperatura, dostęp tlenu) na zapoczątkowanie kiełkowania nasion. Najłatwiejsze w arkuszu okazało się zadanie nr 26 (współczynnik łatwości 0,85), wymagające zapisania i zinterpretowania testowej krzyżówki genetycznej do I prawa Mendla. Nieco niższy współczynnik łatwości (0,84) ma zamknięte zadanie nr 33, w którym zdający wybierali spośród podanych przykłady określonych zależności międzypopulacyjnych.

Na 35 zadań zamieszczonych w arkuszu wystąpiło 13 zadań, za które 50% zdających nie uzyskało ani jednego punktu. Na wykresie nr 9 przedstawiono procent zdających, którzy nie uzyskali punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym (tzn. nie rozwiązyli poprawnie zadania lub nie podjęli próby jego rozwiązania).

Wykres 9. Zdający, którzy uzyskali 0 punktów za poszczególne zadania zamieszczone w arkuszu z poziomu rozszerzonego

W arkuszu egzaminacyjnym z poziomu rozszerzonego znajdowały się zadania ilustrujące standardy wymagań egzaminacyjnych z trzech obszarów wiadomości i umiejętności dla tego poziomu. W tabelach nr 9 - 11 przedstawiono współczynniki łatwości umiejętności opisanych przez poszczególne standardy oraz obszary standardów. W nawiasach przy numerach zadań podane są ich współczynniki łatwości.

Tabela 9. Współczynniki łatwości dla wiadomości i umiejętności z I obszaru standardów (wiadomości i ich rozumienie) - arkusz z poziomu rozszerzonego

Standard	Numery zadań i współczynniki ich łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości I obszaru
1) opisywanie budowy i funkcji na różnych poziomach organizacji życia i u różnych organizmów	1.(0,70), 2.(0,51), 12.(0,21)	4	0,48	0,47
2) przedstawianie związków między strukturą i funkcją na różnych poziomach organizacji życia	3.(0,51)	2	0,51	
3) przedstawianie i wyjaśnianie zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem	11.(0,33), 13.(0,68), 33.(0,84),	4	0,67	
4) przedstawianie i wyjaśnianie zjawisk oraz procesów biologicznych	9.(0,28), 10.(0,20), 16.(0,33), 17.(0,81), 20.(0,17), 22.(0,31), 23.(0,51), 24.(0,52), 26.(0,85), 28.(0,46)	17	0,42	
Razem	17	27		

Tabela 10. Współczynniki łatwości dla wiadomości i umiejętności z II obszaru standardów (korzystanie z informacji) – arkusz dla poziomu rozszerzonego

Standard	Numery zadań i współczynniki ich łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości II obszaru
1) odczytywanie informacji przedstawionych w różnej formie	4.(0,28), 7.(0,40), 25.(0,51)	8	0,41	0,55
2) selekcjonowanie, porównywanie informacji	18.(0,82), 30.(0,79)	3	0,81	
3) przetwarzanie informacji według podanych zasad	5.(0,66), 6.(0,58)	4	0,64	
Razem	7	15		

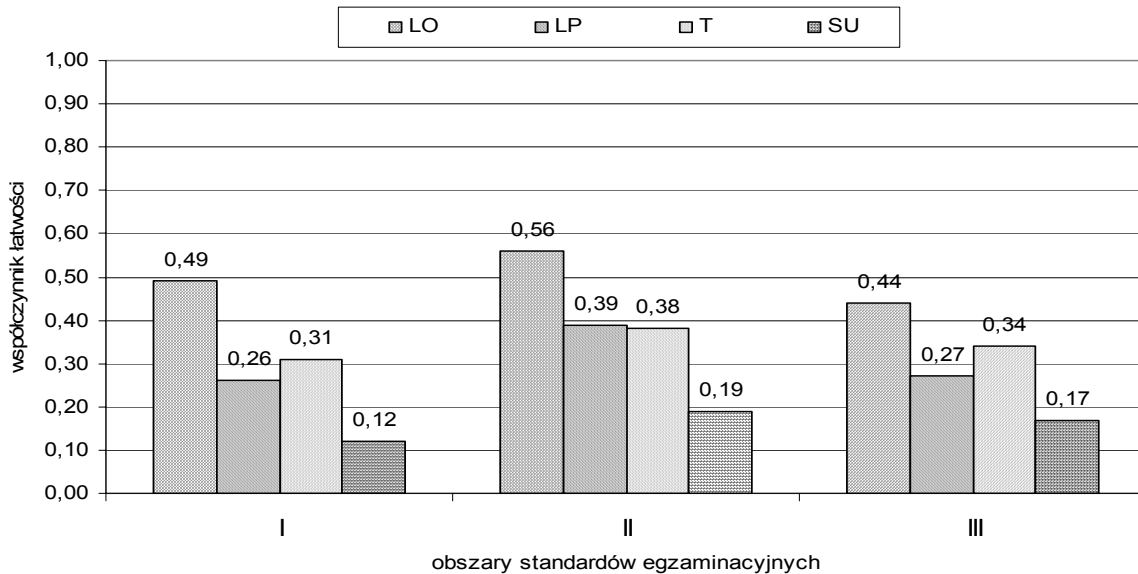
Tabela 11. Współczynniki łatwości dla umiejętności z III obszaru standardów (tworzenie informacji) - arkusz z poziomu rozszerzonego

Standard	Numery zadań i współczynniki ich łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości III obszaru
1) planowanie działań, eksperymentów i obserwacji	21.(0,46)	1	0,46	0,44
2) interpretowanie informacji i wyjaśnianie zależności przyczynowo-skutkowych pomiędzy prezentowanymi faktami	14.(0,65), 19.(0,61), 27.(0,27), 31.(0,27), 32.(0,62)	9	0,46	
3) formułowanie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii na podstawie analizy informacji	8.(0,17), 15.(0,36), 29.(0,43), 34.(0,41), 35.(0,49)	8	0,40	
Razem	11	18		

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z biologii na poziomie rozszerzonym, opanowali w stopniu zadowalającym jedynie umiejętność selekcjonowania i porównywania informacji (standard II.2. - współczynnik łatwości 0,81). Większość umiejętności okazała się trudna, jedynie przedstawianie i wyjaśnianie zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem (standard I.3.) oraz przetwarzanie informacji według podanych zasad (standard II.2.) było umiarkowanie trudne. Najtrudniejsze dla zdających okazało się formułowanie wniosków oraz argumentów i uzasadnianie opinii na podstawie analizy informacji (standard III.3) – współczynnik łatwości 0,40. Porównanie współczynników łatwości uzyskanych za umiejętności z trzech obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych wskazuje, że najtrudniejsze dla tegorocznych maturzystów zdających egzamin na tym poziomie było tworzenie informacji, a najmniej problemów sprawiały im zadania sprawdzające umiejętność przetwarzania informacji.

Na wykresie nr 10 przedstawiono współczynniki łatwości dla umiejętności z poszczególnych obszarów standardów egzaminacyjnych wśród absolwentów różnych typów szkół.

Wykres 10. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie rozszerzonym

Absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy stanowili ponad 94 % zdających egzamin na poziomie rozszerzonym, opanowali umiejętności i wiadomości na wyższym poziomie niż absolwenci pozostałych typów szkół ponadgimnazjalnych. Osiągnięcia absolwentów techników są wyższe niż absolwentów liceów profilowanych pod względem wiadomości i ich rozumienia oraz tworzenia informacji, ale umiejętność przetwarzania informacji na nieco wyższym poziomie opanowali absolwenci liceów profilowanych. Najniższe wyniki uzyskali absolwenci szkół uzupełniających – dla statystycznego absolwenta tego typu szkoły wszystkie badane umiejętności okazały się bardzo trudne.

III. Wnioski

Analiza wyników tegorocznego egzaminu maturalnego z biologii uzyskanych przez absolwentów z terenu działania OKE w Poznaniu pozwala sformułować i przedstawić kilka wniosków:

- zastosowane w tym roku w celu sprawdzenia wiadomości i umiejętności absolwentów arkusze, zarówno z poziomu podstawowego jak i rozszerzonego, okazały się trudne dla zdających;
- największy problem dla zdających egzamin, niezależnie od poziomu, stanowiło tworzenie informacji (umiejętności z III obszaru standardów), a szczególnie formułowanie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii na podstawie analizy przedstawionych informacji;
- dla maturzystów zdających egzamin na poziomie podstawowym większość umiejętności okazała się trudna, jedynie przedstawianie związków między strukturą i funkcją w organizmie człowieka oraz selekcjonowanie i porównywanie informacji były umiarkowanie trudne;

- maturzyści przystępujący do egzaminu na poziomie rozszerzonym w stopniu zadowalającym opanowali jedynie umiejętność selekcjonowania i porównywania informacji, większość umiejętności okazała się dla nich trudna, jedynie przedstawianie i wyjaśnianie zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem oraz przetwarzanie informacji według podanych zasad było umiarkowanie trudne;
- zdający najlepiej radzili sobie z zadaniami zamkniętymi oraz zadaniami otwartymi wymagającymi krótkiej, konkretnej odpowiedzi, natomiast sformułowanie poprawnej językowo, jasnej, dłuższej wypowiedzi, zawierającej uzasadnienie lub argumenty stanowiło duży problem dla wielu zdających, zwłaszcza na poziomie podstawowym.

2.6 Chemia

CZĘŚĆ PISEMNA EGZAMINU

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Maturzyści mogli zdawać chemię jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy. Zdający, którzy wybrali chemię jako przedmiot obowiązkowy, mieli możliwość przystąpić do egzaminu na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Warunkiem zdania egzaminu na każdym z poziomów było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia, czyli 15 punktów za arkusz na poziomie podstawowym lub 18 punktów za arkusz na poziomie rozszerzonym. Maturzyści, którzy wybrali chemię jako przedmiot dodatkowy, zdawali egzamin na poziomie rozszerzonym, który nie posiada progu zaliczenia.

Arkusz na poziomie podstawowym składał się z 30 zadań, w tym 23 zadań otwartych i 7 zadań zamkniętych. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu na poziomie podstawowym zdający mógł otrzymać 50 punktów. Zadania te posłużyły sprawdzeniu wiadomości i umiejętności określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych dla poziomu podstawowego.

Zdający chemię na poziomie podstawowym musieli wykazać się następującymi wiadomościami i umiejętnościami:

- posługiwania się terminologią i systematyką chemiczną,
- odczytywania i interpretowania informacji z układu okresowego,
- zapisywania równań reakcji chemicznych w formie cząsteczkowej i jonowej,
- zapisywania równań reakcji zgodnie ze schematem,
- stosowania bilansu elektronowego do uzgadniania równań reakcji utleniania- redukcji z zastosowaniem związków nieorganicznych,
- wykonywania prostych obliczeń stechiometrycznych,
- określania typowych właściwości substancji chemicznych,
- projektowania doświadczeń z zastosowaniem związków nieorganicznych i organicznych,
- wyjaśniania zjawisk spotykanych w przyrodzie, w życiu codziennym, posługując się wiedzą chemiczną.

Arkusz na poziomie rozszerzonym zawierał 35 zadań, w tym 23 zadania otwarte i 11 zadań zamkniętych oraz jedno zadanie w podpunkcie a) otwarte, natomiast w podpunkcie b) zamknięte (zadanie nr 34). Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu na poziomie rozszerzonym zdający mógł otrzymać 60 punktów. Zadania te sprawdzały wiadomości i umiejętności określone w standardach wymagań egzaminacyjnych zarówno dla poziomu podstawowego, jak i rozszerzonego.

Maturzyści zdający chemię na poziomie rozszerzonym musieli, oprócz umiejętności i wiadomości z poziomu podstawowego, wykazać się następującymi wiadomościami oraz umiejętnościami z poziomu rozszerzonego:

- uzupełniania brakujących danych na podstawie informacji podanych w formie tekstu o tematyce chemicznej lub schematu procesu chemicznego,
- formułowania wniosków,
- dokonywania analizy i selekcji informacji podanych w formie rysunków, tablic chemicznych i tekstów o tematyce chemicznej,
- zapisywania w formie równań reakcji utleniania i redukcji,
- przewidywania kierunku reakcji utleniania i redukcji,
- przedstawiania przebiegu reakcji elektrolizy wodnych roztworów soli,
- projektowania otrzymywania substancji w procesie elektrolizy,
- interpretacji wykresów zmiany szybkości reakcji,
- projektowania doświadczeń pozwalających na odróżnienie węglowodorów na podstawie ich właściwości chemicznych,
- opisywania typowych właściwości grup węglowodorów i ich pochodnych oraz ich otrzymywania,
- wykonywania obliczeń chemicznych.

Punktową i procentową wagę umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	27	54	14	28	9	18
Arkusz PR	25	41,67	23	38,33	12	20

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Egzamin maturalny z chemii zdało 92,70% absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy wybrali ten przedmiot jako obowiązkowy na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Zdawalność egzaminu maturalnego z chemii na poziomie podstawowym wynosiła 88,86 %, natomiast na poziomie rozszerzonym 96,55%.

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

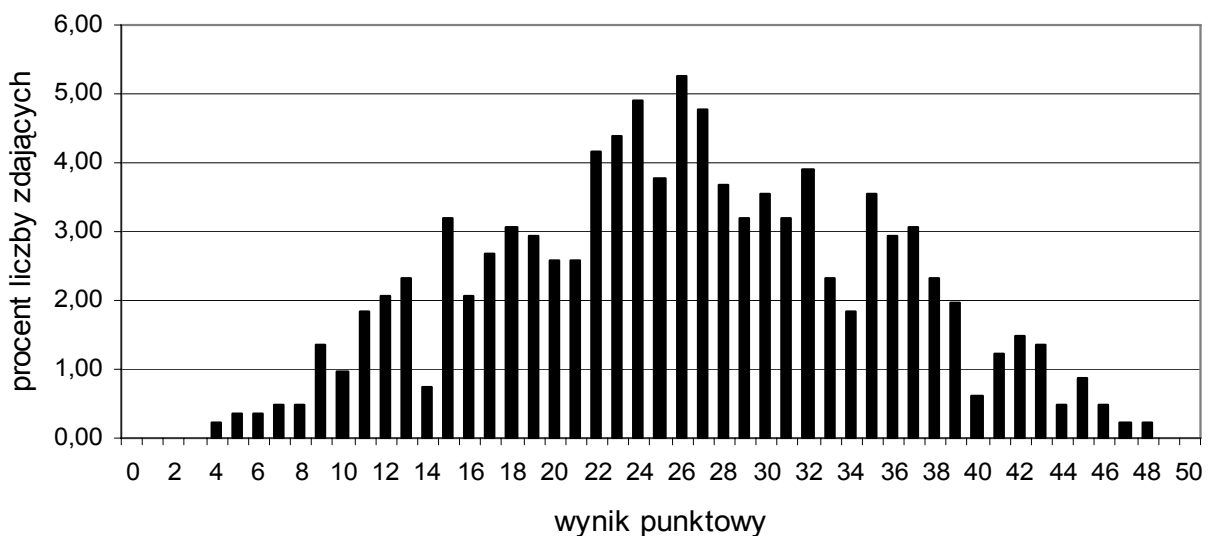
W tabeli nr 2 znajdują się podstawowe parametry statystyczne wyników za zadania z tego arkusza. Średni wynik punktowy za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym wynosi 26,05 punktu. Najczęściej występujący wynik to 26 punktów (52% liczby punktów możliwych do uzyskania).

Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu podstawowego

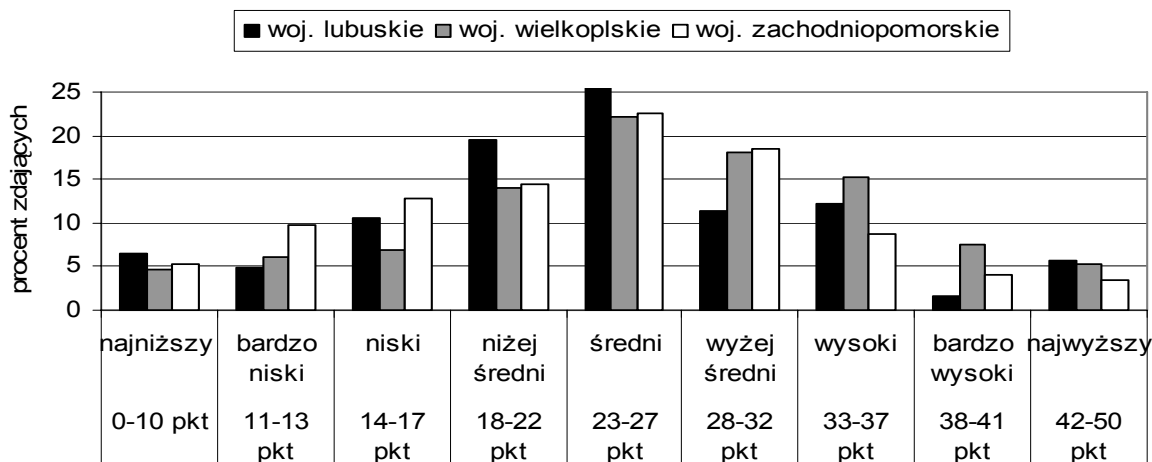
Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
26,05	9,16	26	26	48	4	52,14	0,52

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez wszystkich zdających rozwiązujących zadania z arkusza na poziomie podstawowym przedstawiono na wykresie 1. Rozstęp wyników wynosi 44 punkty, a w przedziale między 17 a 38 punktów mieści się 74% wyników, co wskazuje na duże zróżnicowanie umiejętności zdających. Rozkład wyników z poziomu podstawowego wykazuje prawoskośność - przesunięcie w kierunku wyników wyższych. Nikt ze zdających nie uzyskał wyniku maksymalnego 50 punktów. Wynik najwyższy, 48 punktów, osiągnęło 2 zdających. Zadania z arkusza na poziomie podstawowym okazały się umiarkowanie trudne dla zdających, ponieważ współczynnik łatwości arkusza wyniósł 0,52.

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym

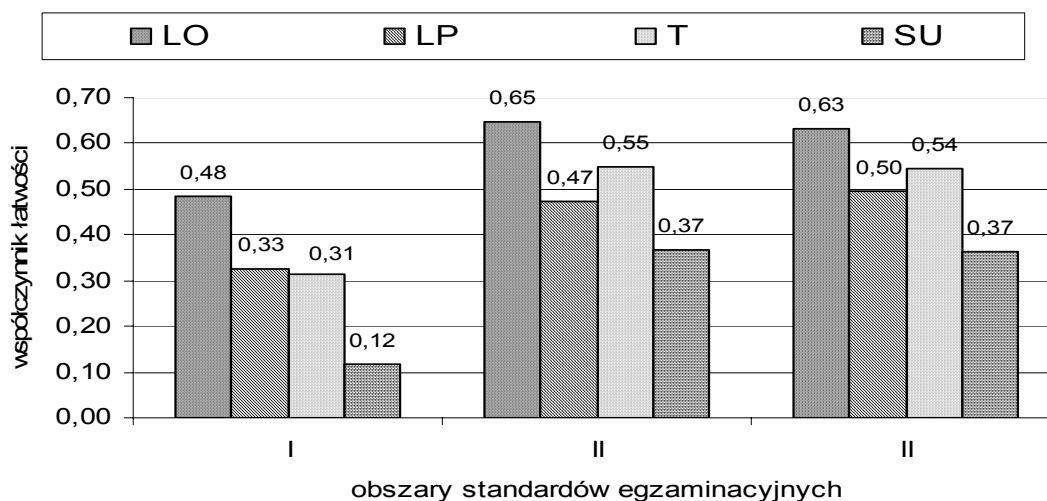
Wykres 2. Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym, uzyskane przez zdających w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Na wykresie 2. przedstawiono rozkład wyników w skali staninowej, uzyskanych przez zdających egzamin maturalny z chemii na poziomie podstawowym w trzech województwach: lubuskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim. W województwie lubuskim największy procent zdających uzyskał wyniki najniższe, mieszczące się w staninie 1. Wyniki bardzo niskie i niskie, usytuowane w staninie 2. i 3., w największym procencie uzyskali maturzyści w województwie zachodniopomorskim. Największa liczba zdających w województwie wielkopolskim osiągnęła wyniki wysokie i bardzo wysokie, natomiast w województwie lubuskim - najwyższe.

Ważnym elementem analizy wyników egzaminacyjnych jest określenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności, ujętych w trzech obszarach standardów egzaminacyjnych. Na wykresie 3. przedstawiono współczynniki łatwości dla arkusza egzaminacyjnego z poziomu podstawowego w odniesieniu do obszarów standardów egzaminacyjnych z uwzględnieniem typów szkół.

Wykres 3. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie podstawowym

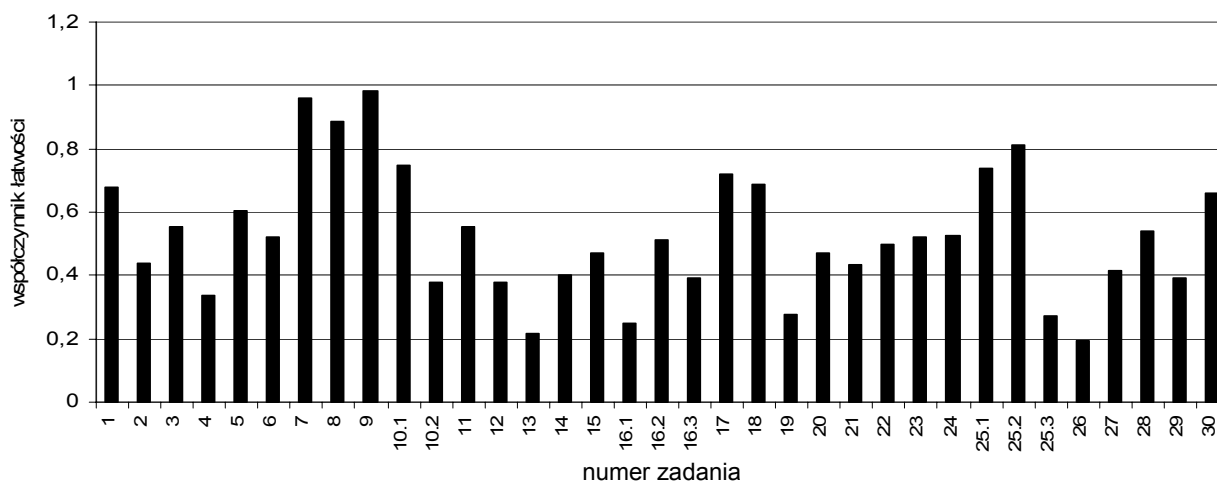
Na podstawie analizy powyższego wykresu można zauważyć zróżnicowanie w opanowaniu przez tegorocznych absolwentów poszczególnych umiejętności zawartych w trzech obszarach standardów w zależności od typu szkoły. Zdający, którzy ukończyli licea ogólnokształcące, w każdym z obszarów osiągnęli najlepsze wyniki, chociaż nie są one zadowalające. Maturzyści z techników wykazali się wyższym opanowaniem umiejętności z II obszaru standardów (korzystanie z informacji) oraz III obszaru (tworzenie informacji) od maturzystów liceów profilowanych, natomiast porównywalnie z nimi opanowali umiejętności z I obszaru standardów (wiadomości i rozumienie).

Istotnym elementem pomiaru dydaktycznego jest określenie współczynnika łatwości zadań w arkuszu. Dane przedstawione w tabeli 3. i na wykresie 4. umożliwiają interpretację jego wielkości dla wszystkich zadań z poziomu podstawowego.

Tabela 3. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	26
0,20 – 0,49	trudne	2, 4, 12, 13, 14, 15, 16.1, 16.3, 16.3, 20, 21, 25.3, 27
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 3, 5, 6, 10.2, 11, 16.2, 18, 22, 23, 24, 28, 29, 30
0,70 – 0,89	łatwe	8, 10.1, 17, 25.1, 25.2
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	7, 9

Wykres 4. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym

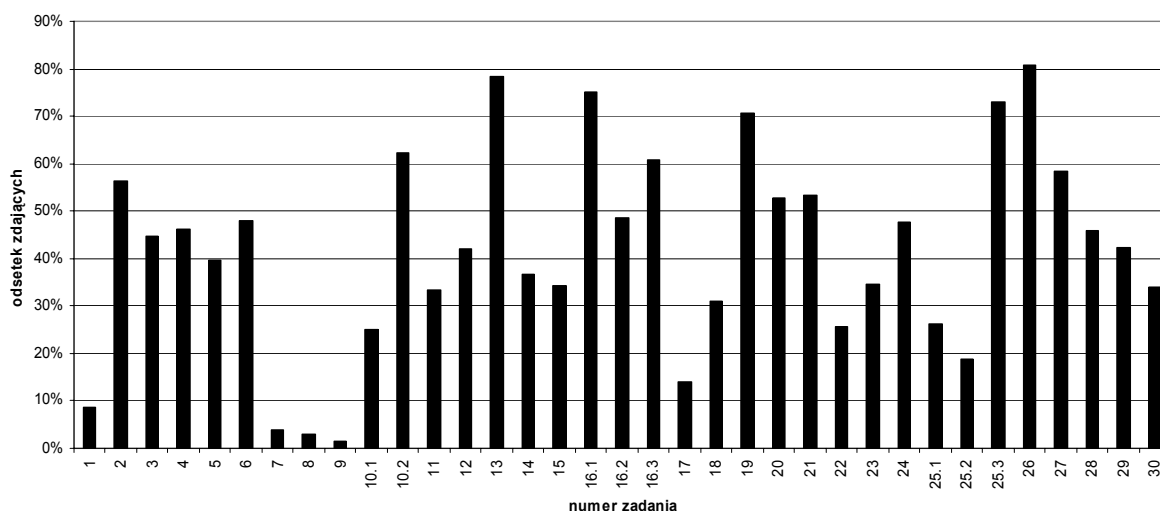
Większość zadań w arkuszu na poziomie podstawowym okazała się dla zdających trudna i umiarkowanie trudna, a współczynnik łatwości za cały arkusz wynosi 0,52. Dwa zadania były dla absolwentów bardzo łatwe; są to zadania nr 7 i 9. Zadanie nr 7 sprawdzało umiejętność konstruowania wykresu na podstawie podanych danych, a zadanie nr 9 umiejętność formułowania wniosków na podstawie interpretacji tego wykresu. Trzynastcie

zadań było zadaniami trudnymi. Największą trudność sprawiło tegorocznym maturzystom zadanie nr 26 z I obszaru standardów egzaminacyjnych, sprawdzające znajomość i rozumienie pojęć związanych z izomerią konstytucyjną alkoholi jednowodorotlenowych. Najniższe współczynniki łatwości uzyskali oni również za zadania nr 13 (0,22), 16.1 (0,25), 25.3 (0,27), 19 (0,28) i 10.2 (0,38). Świadczy to niskim poziomie opanowania następujących umiejętności: wyjaśnianie przebiegu zjawisk spotykanych w życiu codziennym (zadanie nr 13 – III obszar standardów), stosowanie zasady bilansu elektronowego do uzgadniania reakcji utleniania-redukcji (zadanie nr 16.1 – I obszar standardów), wykonywanie obliczeń chemicznych z zastosowaniem pojęcia mola i objętości molowej gazów w warunkach normalnych (zadanie nr 19 – II obszar standardów) oraz zapisywanie przewidywanych obserwacji do zaprojektowanych doświadczeń (zadanie nr 25.3 i zadanie nr 10.2 – III obszar standardów). Za zadania nr : 8, 10.1, 17, 25.1 i 25.2 uzyskano współczynniki łatwości powyżej 0,70. Umiejętności sprawdzane poprzez te zadania zostały opanowane na poziomie zadowalającym. Należą do nich: odczytywanie informacji z wykresu (zadanie nr 8 – II obszar standardów), projektowanie doświadczeń polegające na uzupełnieniu schematu doświadczenia poprzez wybór potrzebnych odczynników z podanej listy (zadania nr: 10.1, 25.1, 25.2 – III obszar standardów) oraz dokonywanie selekcji informacji z tekstu o tematyce chemicznej (zadanie nr 17 – II obszar standardów).

Na 30 zadań zamieszczonych w arkuszu wystąpiło 11 zadań, za które 50% zdających nie uzyskało ani jednego punktu. Na wykresie nr 5 przedstawiono procent zdających, którzy nie uzyskali punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym (tzn. nie rozwiązali poprawnie zadania lub nie podjęli próby jego rozwiązania). Jednego zadania (nr 26) nie rozwiązało ponad 80% maturzystów, zadanie to należy do zadań bardzo trudnych. Są tylko trzy zadania, które rozwiązało 95% absolwentów.

Wykres 5. Zdający, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

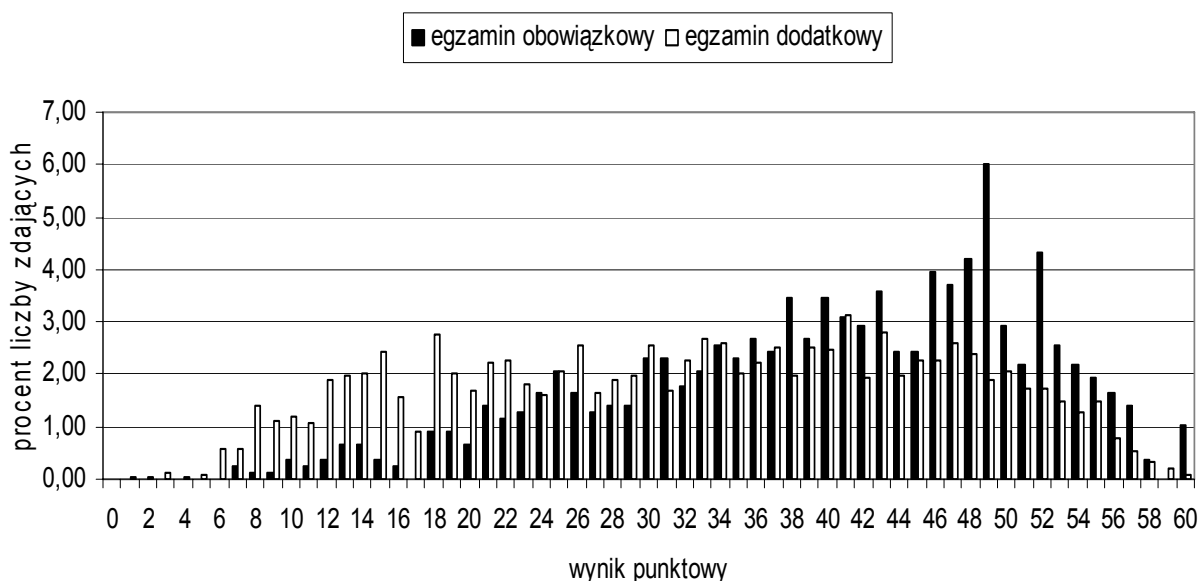
W tabeli 4. i na wykresie 6. znajdują się podstawowe parametry statystyczne wyników uzyskanych za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym.

Tabela 4. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	34,06	13,4	35	41	60	1	56,8	0,57
obowiązkowo	39,82	11,2	41	49	58	7	66,37	0,66
dodatkowo	32,39	13,6	33	41	60	1	54	0,54

Średni wynik punktowy wszystkich zdających za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym wynosi 34,06 punktu. Najczęściej występujący wynik to 41 punktów, co stanowi 68,3% liczby punktów możliwych do uzyskania.

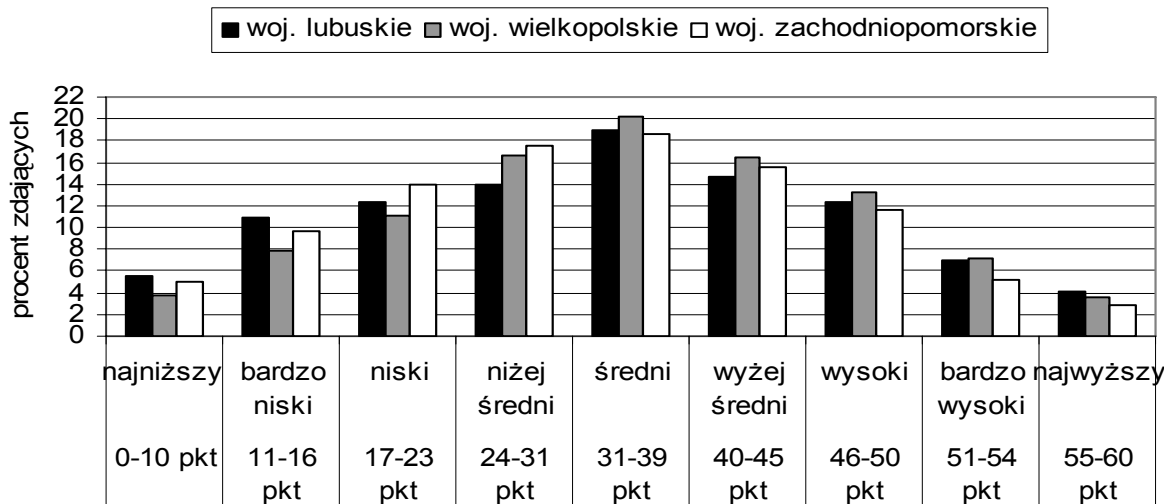
Wykres 6. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym

W grupie maturzystów przystępujących do egzaminu maturalnego z chemii na poziomie rozszerzonym 76,4% to osoby, które wybrały ten przedmiot jako dodatkowy. Parametry statystyczne wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym (tabela 4.) i rozkład wyników punktowych (wykres 5.) ilustrują różnicę między osiągnięciami zdających maturę z chemii jako egzamin obowiązkowy i zdających ten egzamin jako dodatkowy. Średni wynik punktowy w przypadku egzaminu zdawanego jako obowiązkowy jest o 7,43 punktu wyższy

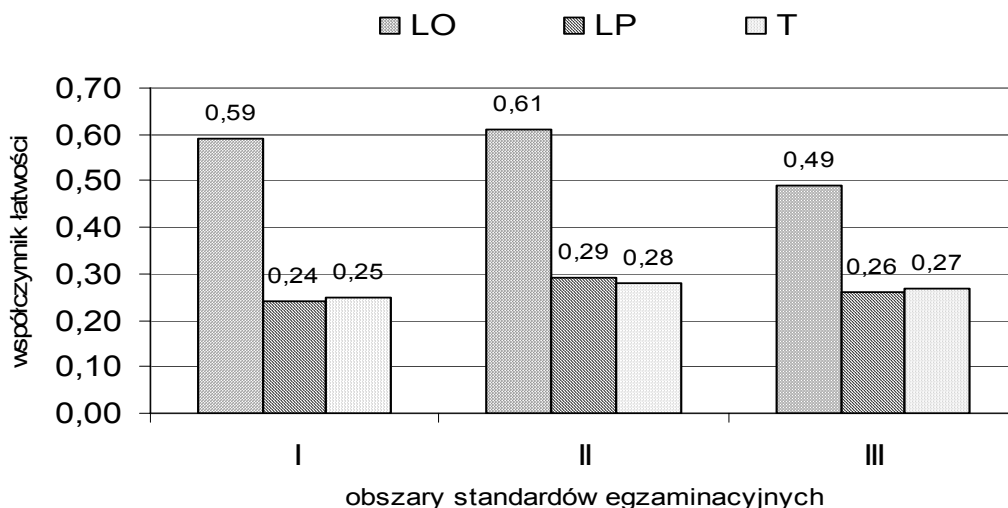
od średniego wyniku egzaminu zdawanego jako dodatkowy, natomiast w przypadku najczęściej występującego wyniku ta różnica wynosi 8 punktów. Wynik najwyższy uzyskany na egzaminie obowiązkowym to 58 punktów na 60 możliwych do zdobycia, a na dodatkowym 60 punktów.

Wykres 7. Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskane przez zdających w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Powyższy wykres przedstawia w krajowej skali staninowej rozkład wyników uzyskanych przez zdających egzamin maturalny z chemii na poziomie rozszerzonym w trzech województwach: lubuskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim. W województwie lubuskim największa grupa zdających uzyskała wyniki najniższe i bardzo niskie mieszczące się w staninie 1. i 2., ale zarazem w tym samym województwie osiągnięto najwięcej wyników mieszczących się w staninie najwyższym, czyli 9. Największa procentowo grupa zdających osiągnęła wyniki wysokie i bardzo wysokie w województwie wielkopolskim, zaś w województwie zachodniopomorskim najmniej liczna grupa zdających osiągnęła wyniki najwyższe.

Wykres 8. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie rozszerzonym

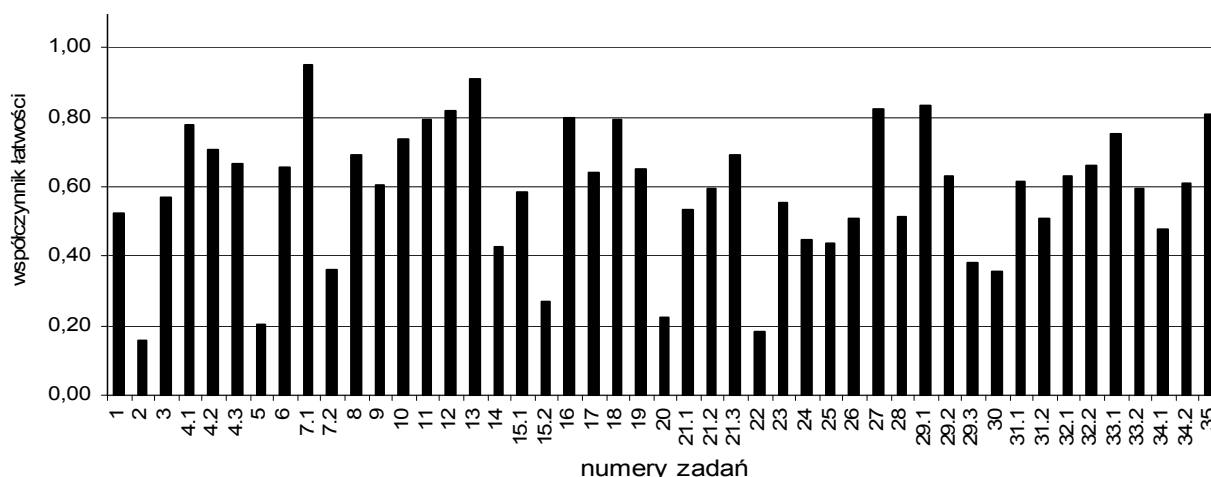
Na podstawie danych przedstawionych na wykresie można stwierdzić, że umiejętności badane podczas tegorocznego egzaminu maturalnego najlepiej opanowali maturzyści z liceów ogólnokształcących. Współczynniki łatwości zadań z poszczególnych obszarów standardów są bardzo zbliżone dla wyników absolwentów liceów profilowanych i techników, ale znacznie niższe niż wyniki zdających z liceów ogólnokształcących. Różnice wartości współczynników łatwości dla poszczególnych obszarów standardów wynoszą około 0,30 w obszarze I i II oraz około 0,20 w obszarze III.

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli 5. i na wykresie 9. można dokonać klasyfikacji zadań z tegorocznego arkusza na poziomie rozszerzonym pod względem ich trudności i określić, w jakim stopniu zostały opanowane umiejętności sprawdzane za pomocą tych zadań.

Tabela 5. Klasyfikacja zadań - według współczynnika łatwości - z arkusza na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	2, 5, 22
0,20 – 0,49	trudne	7.2, 15.2, 20, 24, 25, 29.3, 30
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 3, 6, 8, 9, 14, 15.1, 17, 19, 21.1, 21.2, 21.3, 23, 26, 29.2, 30, 31.1, 31.2, 32.1, 32.2, 33.2, 34.1, 34.2
0,70 – 0,89	łatwe	4.1, 4.2, 4.3, 10, 11, 12, 16, 18, 27, 29.1, 33.1, 35
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	7.1, 13

Wykres 9. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

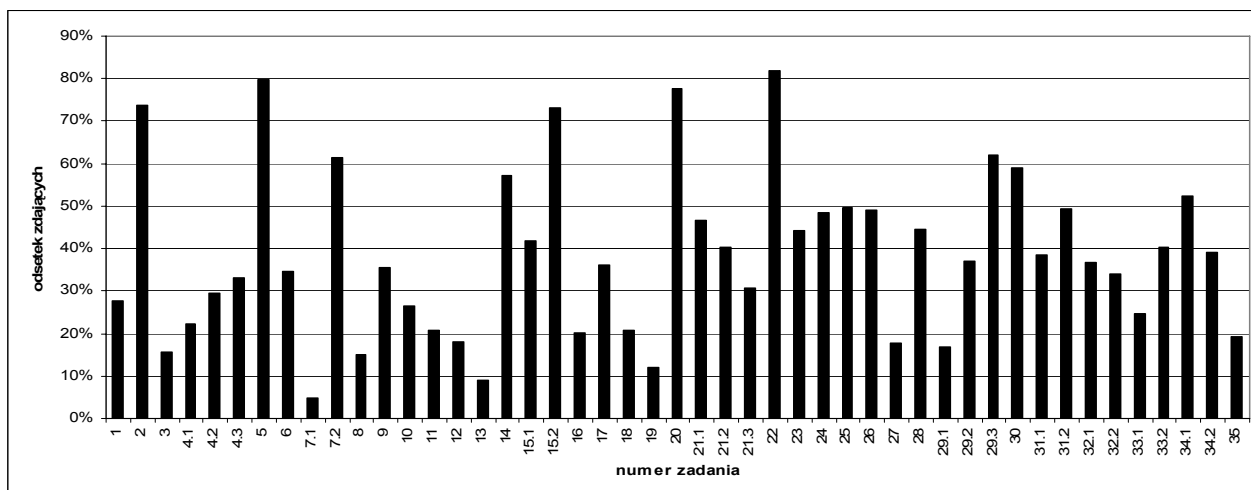
Większość zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym okazała się dla zadających umiarkowanie trudna, a współczynnik łatwości dla całego arkusza wynosi 0,57. Bardzo łatwymi były dla tegorocznych maturzystów dwa zadania: 7.1. i 13. z II obszaru standardów

egzaminacyjnych. Zadanie nr 7.1 sprawdzało umiejętność odczytywania informacji z wykresu, natomiast zadanie nr 13 dotyczyło uzupełniania brakujących danych na podstawie informacji podanych w formie tekstu o tematyce chemicznej. Największym problemem okazało się rozwiązanie zadania nr 2, które polegało na opisywaniu typowych właściwości tlenków, wodorotlenków, kwasów, soli (I obszar standardów), zadania nr 5, polegającego na wyjaśnianiu z wykorzystaniem wiedzy z dziedziny chemii zjawisk przebiegających w życiu codziennym, (III obszar standardów) oraz zadania nr 22, sprawdzającego umiejętność wyjaśniania właściwości substancji, wynikających ze struktury elektronowej drobin (III obszar standardów).

W arkuszu na poziomie rozszerzonym dziewięć zadań okazało się trudnymi dla maturzystów. Najniższy współczynnik łatwości uzyskały zadania: 20. (0,22), 15.2. (0,27), 7.2. (0,36) i 30. (0,36). Za pomocą tych zadań sprawdzono następujące umiejętności: przewidywanie kierunku przebiegu reakcji utleniania i redukcji w ogniwie (zadanie nr 20 – III obszar standardów), określanie rodzaju produktów powstających w reakcji hydrolizy soli (zadanie nr 15.2 – III obszar standardów), obliczanie stężenia molowego roztworu (zadanie nr 7.2 – II obszar standardów), a także opisywanie typowych właściwości grup węglowodorów i ich pochodnych oraz ich otrzymywania (zadanie nr 30 – I obszar standardów).

Współczynnik łatwości powyżej 0,70 zdający uzyskali za dziesięć zadań. Umiejętności sprawdzane poprzez te zadania należy uważać za opanowane na poziomie zadowalającym przez tegorocznych absolwentów zdających egzamin maturalny z chemii na poziomie rozszerzonym. Do tych umiejętności należą: projektowanie reakcji strąceniowych przy wykorzystaniu tablicy rozpuszczalności (zadanie nr 4 – II obszar standardów), podawanie przykładów kwasów i zasad wg teorii Brönsteda (zadanie nr 10 – I obszar standardów), zapisywanie wyrażenia na stałą równowagi (zadanie nr 11 – I obszar standardów), przewidywanie położenia stanu równowagi (zadanie nr 12 – III obszar standardów), wskazywanie reduktora (zadanie nr 18 – I obszar standardów), wyjaśnianie znaczenia zapisu $\Delta H < 0$ (zadanie nr 27 – I obszar standardów), uzupełnianie brakujących danych na podstawie informacji podanych w formie schematu procesu chemicznego (zadanie 33.1 – II obszar standardów).

Wykres 10. Zdający, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Po przeanalizowaniu danych przedstawionych na wykresie nr 10 można stwierdzić, że są tylko dwa zadania (nr 6 i 13), które rozwiązało około 95% zdających; ponad 50% absolwentów nie rozwiązało dziesięciu zadań. Dwóch zadań (nr 5 i 22) nie rozwiązało około 80% absolwentów, którzy przystąpili do egzaminu na poziomie rozszerzonym.

III. Wnioski

- Egzamin z chemii zdawało 6,73% populacji przystępujących do matury w roku 2008. Nie zdało go około 11% ogółu zdających na poziomie podstawowym i około 4,5% ogółu zdających na poziomie rozszerzonym.
- Zdawalność egzaminu maturalnego z chemii jest zdecydowanie wyższa na poziomie rozszerzonym niż na poziomie podstawowym.
- Na wyniki egzaminu maturalnego z chemii ma wpływ typ szkoły, którą ukończyli maturzyści. Zdecydowanie wyższe wyniki osiągają maturzyści z liceów ogólnokształcących w porównaniu z absolwentami innych typów szkół.
- Uczniowie szkół uzupełniających nie wybierają chemii na poziomie rozszerzonym.

Tegoroczni maturzyści w sposób zadowalający opanowali następujące umiejętności:

- znajomość i rozumienie podstawowych praw, pojęć i zjawisk chemicznych,
- wykorzystywanie informacji przedstawionych w formie wykresu lub tabeli,
- konstruowanie wykresu na podstawie podanych danych,
- planowanie typowych doświadczeń chemicznych,
- posługiwanie się terminologią chemiczną na poziomie podstawowym,
- dokonywanie selekcji informacji z tekstu o tematyce chemicznej.

Do umiejętności opanowanych na najniższym poziomie należą:

- znajomość właściwości najważniejszych pierwiastków i związków chemicznych,
- ilustrowanie właściwości substancji chemicznych za pomocą równań reakcji, szczególnie w formie jonowej,
- odróżnianie atomu od jonu (maturzyści nie znają istoty reakcji jonowych),
- rozwiązywanie zadań rachunkowych, przy czym należy zauważyć, że zdający znają metodę rozwiązania zadania, a popełniają błędy rachunkowe lub pomijają jednostkę,
- formułowanie opisów obserwacji (najczęściej zdający mylą obserwacje z wnioskami),
- znajomość wpływu budowy cząsteczek substancji na jej właściwości oraz określanie roli, jaką odgrywa dana substancja w procesie chemicznym.

Niepokojącym faktem jest brak u zdających (zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym) umiejętności posługiwania się symbolami lub wzorami jonów. Szczególnie widoczne jest to w przypadku zapisywania ładunku jonów i stopni utlenienia pierwiastków w zadaniach wymagających bilansu elektronowego. Zdający egzamin na poziomie rozszerzonym bardzo często nie odnotowują faktu, że reakcje są odwracalne (np. reakcja hydrolizy), a w przypadku pracy ogniwa zapisują, że ustala się stan równowagi chemicznej, co świadczy o braku zrozumienia tych procesów.

2.7 Fizyka i astronomia

Pisemny egzamin maturalny z fizyki i astronomii odbył się w całym kraju 15 maja 2008 roku. Przedmiot ten mógł być wybrany jako **obowiązkowy** i wówczas był zdawany na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Jako przedmiot **dotatkowy**, zdający rozwiązywali arkusz tylko na poziomie rozszerzonym.

Egzamin na poziomie podstawowym trwał 120 minut, natomiast na poziomie rozszerzonym 150 minut.

Warunkiem zdania egzaminu obowiązkowego było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na wybranym poziomie egzaminu.

Absolwenci szkół i oddziałów dwujęzycznych zdawali w dniu 11 czerwca 2008 r. egzamin maturalny z fizyki i astronomii nauczany w języku obcym, rozwiązując w ciągu 80 minut dodatkowy arkusz, zawierający zadania w drugim języku nauczania. W Okręgu przystąpiło do egzaminu w języku niemieckim 5 osób, a w języku francuskim 3 zdających. Wynik tego egzaminu nie miał wpływu na zdanie matury.

Do matury z fizyki i astronomii przystąpiło w Okręgu 3269 absolwentów, a więc około 5,33% wszystkich zdających. Wybieralność tego przedmiotu na egzaminie maturalnym nie zmieniła się w porównaniu z latami ubiegłymi (w roku 2007 – 3805 zdających, tj. 5,4%, a w roku 2006 – 3212, tj. 5,22%). Jako obowiązkowy wybrały ten przedmiot 534 osoby, co stanowi 16,34% zdających ten przedmiot, natomiast jako egzamin dodatkowy wybrało fizykę i astronomię 2735 maturzystów, tj. 83,66% zdających. Do egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym przystąpiło 450 maturzystów, tj. 13,77% zdających. Zdecydowana większość, czyli 2813 (86,05%) absolwentów, zdawała egzamin z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym.

Ewenementem wśród przedmiotów zdawanych w całym kraju jest dysproporcja pomiędzy liczbą maturzystów zdających ten przedmiot jako obowiązkowy i dodatkowy na poziomie rozszerzonym. Zdający ten przedmiot na poziomie rozszerzonym jako egzamin dodatkowy stanowili w Okręgu 83,48% zdających fizykę i astronomię, w skali kraju około 95% wszystkich zdających ten przedmiot¹. W Okręgu różnica ta jest jeszcze większa, gdyż do egzaminu obowiązkowego na poziomie rozszerzonym przystąpiły po raz pierwszy 84 osoby, co stanowi 3% zdających na tym poziomie, podczas gdy do dodatkowego – 2729 maturzystów (97%).

Spośród absolwentów, którzy wybrali fizykę i astronomię jako obowiązkowy przedmiot maturalny, co najmniej 30% punktów uzyskało 92,19% maturzystów zdających egzamin na poziomie podstawowym, a 98,81% - na poziomie rozszerzonym. Egzamin obowiązkowy na poziomie rozszerzonym nie zdała jedna osoba na 84 zdające.

---

¹ Sprawozdanie z egzaminu maturalnego w maju 2008. Osiągnięcia maturzystów w roku 2008, str.14. CKE 2008

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Arkusze egzaminacyjne z fizyki i astronomii miały na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności określonych w **standardach wymagań egzaminacyjnych**. Zadania były więc zróżnicowane ze względu na rodzaj sprawdzanych umiejętności i treści oraz poziom arkusza. Problemy postawione zdającym fizykę i astronomię wymagały rozumienia fizyki jako nauki empirycznej o otaczającym nas świecie, jak również pewnych elementarnych umiejętności logicznego myślenia i sprawności rachunkowej. W trakcie egzaminu zdający mogli korzystać z *Karty wybranych wzorów i stałych fizycznych*, prostego kalkulatora oraz linijki.

Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu dla poziomu podstawowego zdający mógł otrzymać 50 punktów (w tym 10 za zadania zamknięte), natomiast za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu dla poziomu rozszerzonego – 60 punktów.

Arkusz z poziomu podstawowego zawierał 22 zadania, w tym 10 zadań zamkniętych, ocenianych w systemie 0 – 1 punkt. Pozostałe zadania były zadaniami otwartymi krótkiej lub rozszerzonej odpowiedzi, punktowanymi w skali od 0 do 6 punktów. Poprzez zadania zawarte w tym arkuszu sprawdzano umiejętności z zakresu treści z podstawy programowej dla poziomu podstawowego. Wymagano od zdającego znajomości zagadnień związanych z kinetyką, różnymi rodzajami oddziaływań występujących w przyrodzie, optyką geometryczną i falową, termodynamiką, energią i jej przemianami, budową i ewolucją wszechświata, fizyką jądrową, a także wyjaśniania przebiegu zjawisk.

Arkusz dla poziomu rozszerzonego zawierał 5 zadań o rozbudowanej treści, ocenianych od 0 do 12 punktów. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów. Każde zadanie składało się z kilku poleceń, które sprawdzały wiedzę i umiejętności określone w standardach wymagań egzaminacyjnych dla poziomu rozszerzonego. W ramach jednego zadania wykonanie każdego kolejnego polecenia wymagało wiadomości o narastającym stopniu trudności. Zdający musiał wykazać się szczególnie umiejętnością analizy zagadnienia oraz powiązania go z otaczającym światem.

Szczegółowe przyporządkowanie sprawdzanych w arkuszach obu poziomów umiejętności poszczególnym zadaniom i standardom przedstawione zostało w tabeli 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	25	50	15	30	10	20
Arkusz PR	17	28	24	40	19	32

Zdający, wykazując się podstawową wiedzą z fizyki i astronomii oraz rozumieniem zjawisk fizycznych, mógł uzyskać wynik na poziomie 50% punktów możliwych do zdobycia. Sama natomiast umiejętność korzystania z informacji podanych w treści zadań oraz *Karty wybranych wzorów i stałych fizycznych* pozwalała na uzyskanie wyniku gwarantującego zdanie matury. Opanowanie prostych umiejętności z obszarów standardów I i II mogło dać wynik, który większość zdających zadowoliliby, a który, jak pokażą dalsze analizy, osiągnęło zaledwie 12% zdających w kraju. Jedyne najlepsi spośród zdających wykazywali się umiejętnością tworzenia informacji i wyciągania wniosków.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

W tabeli 2. przedstawiono parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym. Zdawalność i umiejętności maturzystów w Okręgu są zróżnicowane pod względem terytorialnym i w taki sposób zostały zademonstrowane. Poniżej na wykresie 1. zilustrowany jest rozkład wyników procentowych zdających z uwzględnieniem krajowych przedziałów staninowych. Takie przedstawienie wyników tegorocznych maturzystów pozwala na umiejscowienie ich osiągnięć na tle całej populacji zdających w 2008 r.

Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	26,38	8,81	26	32	48	3	52,76	0,53
L*	23,66	8,18	24	19	41	3	47,32	0,47
W	26,41	8,89	26	30	48	3	52,82	0,53
Z	28,24	8,58	29	32	6	46	56,47	0,56

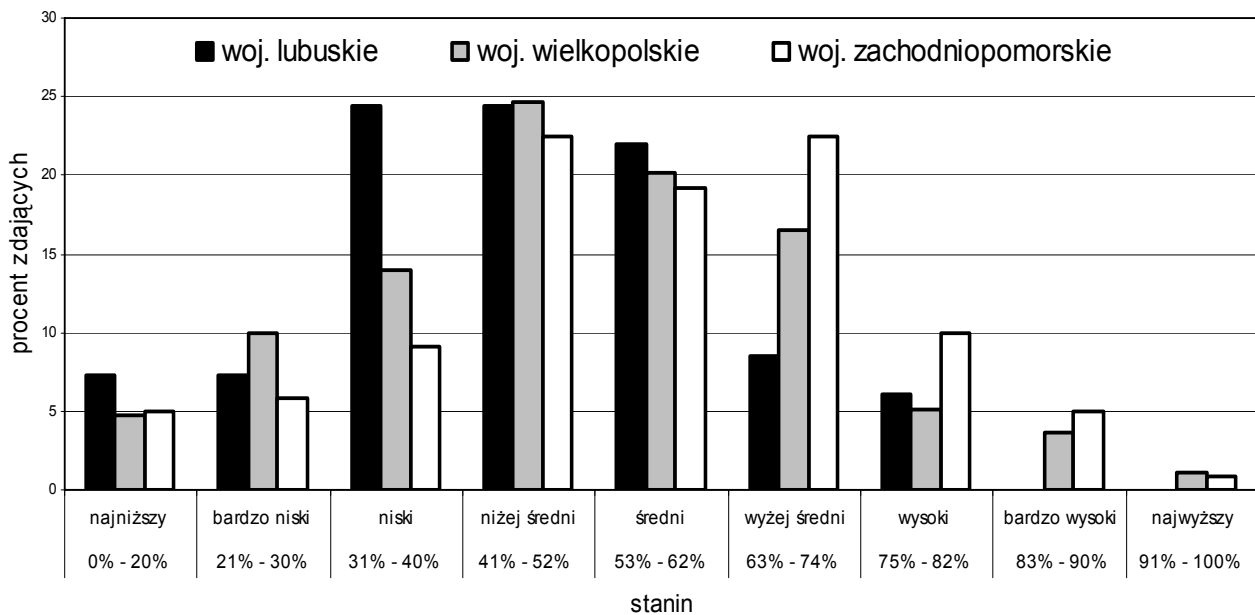
*) L – województwo lubuskie, W – województwo wielkopolskie, Z – województwo zachodniopomorskie

Analiza parametrów statystycznych wyników egzaminu na poziomie podstawowym wskazuje na znaczne zróżnicowanie osiągnięć tegorocznych maturzystów zdających w poszczególnych województwach. Ten sam zestaw zadań, który dla zdających w całym Okręgu był umiarkowanie trudny, podobnie jak dla maturzystów z województwa wielkopolskiego i zachodniopomorskiego, dla młodzieży z województwa lubuskiego był trudny.¹ Niepokojący jest najczęściej występujący w tym województwie wynik 38%, a więc niewiele przewyższający próg zaliczenia egzaminu (30%). Na takim poziomie w całym

¹ B. Niemierko, *Pomiar wyników kształcenia*, WSiP 1999.

Okręgu zdało maturę 22 maturzystów, w tym: w województwie lubuskim 10 osób, w województwie wielkopolskim 7, a w zachodniopomorskim 5. Średni wynik procentowy uzyskany przez maturzystów zdających fizykę i astronomię na terenie OKE w Poznaniu wynosi 52,76%, co jest o prawie 5% niższym wynikiem niż ten, który uzyskali zdający na terenie całego kraju (57%)¹. Jedynie absolwenci z województwa zachodniopomorskiego zbliżyli się do wyniku osiągniętego w kraju, zdobywając średnio 56,47%.

Wykres 1. Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym, uzyskane przez zdających w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Trudność, jaką sprawiło zdającym rozwiązywanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym, ma swoje odzwierciedlenie w rozkładzie wyników. Jak widać, ani jeden tegoroczny maturzysta z województwa lubuskiego nie osiągnął wyników bardzo wysokich (od 83% do 100%). Najniższe wyniki (do 40%) zdobyło w tym województwie prawie 40% zdających. Na uwagę natomiast zasługują osiągnięcia maturzystów z województwa zachodniopomorskiego. Dla tego województwa rozkład wyników jest lewoskośny. Trochę ponad 38% zdających osiągnęło wyniki przewyższające średnią uzyskaną w kraju. W województwie wielkopolskim rozkład jest równomierny, tzn. prawie połowa (47%) wyników mieści się w przedziale od średniego do najwyższego.

¹ Sprawozdanie z egzaminu maturalnego w maju 2008. Osiągnięcia maturzystów w roku 2008, str.23. CKE 2008

Dane w tabeli 3. przedstawiają procent zdających, którzy nie rozwiązali poszczególnych zadań z arkusza dla poziomu podstawowego (uzyskali zero punktów), co oznacza, że nie opanowali umiejętności, które dane zadanie sprawdzało.¹ Większość wyników jest prostą konsekwencją poziomu trudności danego zadania. Jednak niektóre wartości są niepokojące. Zadania nr 12 nie rozwiązało w Okręgu ponad 60% maturzystów, co oznacza to, że zdający nie rozumieją pojęcia pracy mechanicznej i jej związku z energią. Najczęstszym błędem było korzystanie, **wbrew poleceniu**, z II zasady dynamiki i równań ruchu. Niestaranność w czytaniu, a co za tym idzie, niezrozumienie treści poleceń, zdarzały się tegorocznym maturzystom niepokojąco często.

Tabela 3. Zdający, którzy uzyskali zero punktów za poszczególne zadania

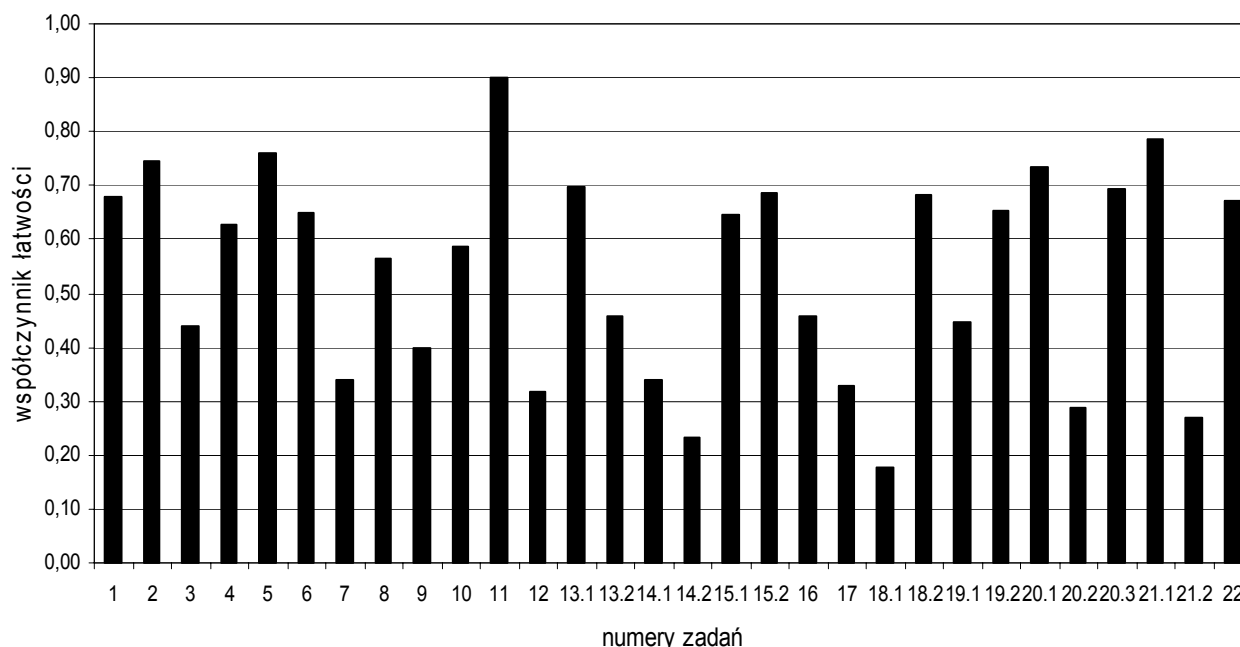
Poziom podstawowy - zadania zamknięte											
nr zadania		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	32,07	25,61	56,12	37,42	24,05	34,97	66,15	43,43	60,13	41,43
	L	42,31	28,21	53,85	44,87	30,77	37,18	60,26	55,13	64,10	42,31
	W	30,86	25,78	56,64	35,94	23,05	34,38	65,63	41,02	61,33	39,45
	Z	27,83	23,48	56,52	35,65	21,74	34,78	71,30	40,87	54,78	45,22
Poziom podstawowy - zadania otwarte											
nr zadania		11	12	13.1	13.2	14.1	14.2	15.1	15.2	16	17
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	6,46	61,02	10,24	49,67	52,56	74,16	34,30	22,94	33,63	67,04
	L	6,41	65,38	12,82	56,41	67,95	82,05	38,46	33,33	39,74	73,08
	W	6,64	64,06	10,55	51,17	51,95	78,91	35,16	23,83	31,64	67,19
	Z	6,09	51,30	7,83	41,74	43,48	58,26	29,57	13,91	33,91	62,61
nr zadania		18.1	18.2	19.1	19.2	20.1	20.2	20.3	21.1	21.2	22
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	69,27	27,62	46,55	34,52	12,25	60,36	25,39	14,92	67,71	32,96
	L	74,36	32,05	56,41	26,92	14,10	78,21	33,33	14,10	82,05	28,21
	W	68,75	27,73	43,75	35,16	10,94	57,03	27,73	14,84	69,92	34,38
	Z	66,96	24,35	46,09	38,26	13,91	55,65	14,78	15,65	53,04	33,04

Niską rozwiązywalność miały także zadania 14.1 i 14.2. Pierwsze z nich, podobnie jak zadanie 12., dotyczyło mechaniki punktu materialnego i polegało na przeanalizowaniu sytuacji spotykanej w życiu codziennym i łatwej do wyobrażenia sobie. Zdający miał narysować siły, jakie działają na uchwyt zamocowany pod sufitem tramwaju podczas awaryjnego hamowania. Zadanie to, wydawałoby się typowe, stanowiło dla maturzystów dużą trudność. Najczęściej powtarzającymi się błędami były: rysowanie dwóch sił zamiast trzech (siły ciężkości, bezwładności i naciągu) oraz nieuwzględnienie wychylenia uchwyty. Części zdającym nieznanym było pojęcie siły naciągu. Poza tym, zdający często niedokładnie czytali polecenie i nie nazywali narysowanych przez siebie sił. W zadaniu 14.2 na podstawie analizy wykonanego wcześniej rysunku pomocniczego należało obliczyć opóźnienie tramwaju podczas hamowania. Najwięcej trudności sprawiło zdającym zapisanie w prawidłowej postaci zależności trygonometrycznej między działającymi na uchwyt siłami.

¹ Sprawozdanie z egzaminu maturalnego w maju 2008. Osiągnięcia maturzystów w roku 2008, str.14. *CKE 2008 Komentarz do zadań z fizyki i astronomii.*

Poniżej na wykresie 2. przedstawione są współczynniki łatwości poszczególnych zadań z arkusza dla poziomu podstawowego.

Wykres 2. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Dla prawie połowy zadań współczynnik łatwości przyjmuje wartości poniżej 0,50, a więc umiejętności sprawdzane poprzez te zadania okazały się trudne dla tegorocznych maturzystów.

Najtrudniejsze okazało się zadanie, w którym na podstawie informacji z treści zadania, podanego wykresu i z użyciem elementarnej wiedzy należało obliczyć pewną masę gazu podlegającego przemianie izotermicznej. Wynik ten jest zaskakujący, zwłaszcza, że do poprawnego rozwiązania tego zadania wystarczyła elementarna znajomość praw gazowych, a właściwie wyłącznie odczytanie równania Clapeyrona z *Karty wybranych wzorów i stałych fizycznych* oraz znajomość formuły na objętość i liczbę moli gazu czy substancji.

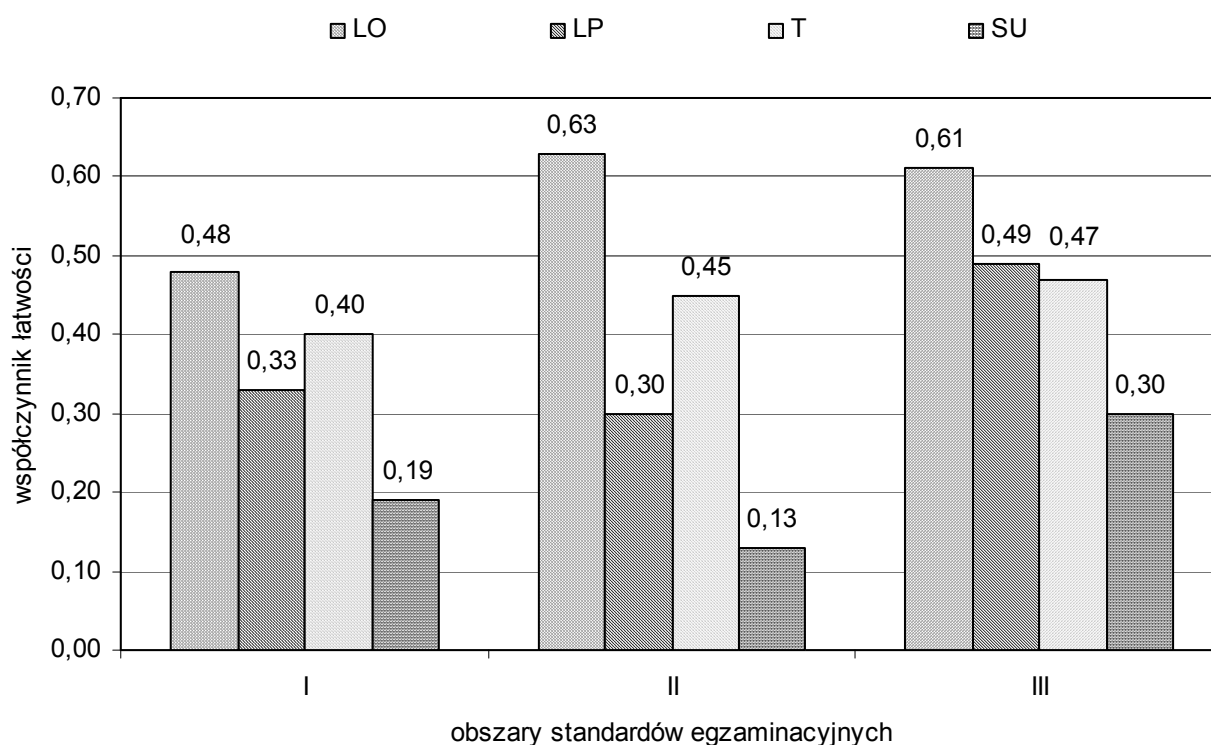
Maturzyści nie mieli trudności z rozwiązaniem zadania z kinetyki, w którym należało wykazać się podstawowymi umiejętnościami wykonywania operacji na równaniach kinetycznych punktu materialnego.

Dokładniejsza analiza współczynników łatwości wyników uzyskanych za zadania z arkusza na poziomie podstawowym w całym Okręgu pokazała, że zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte były dla absolwentów umiarkowanie trudne. Współczynnik łatwości zadań zamkniętych, za które łącznie można było zdobyć 10 punktów, wyniósł 0,57. Samo jednak poprawne rozwiązanie wszystkich zadań z tej części arkusza nie gwarantowało

otrzymania świadectwa dojrzałości. Współczynnik łatwości zadań otwartych wyniósł 0,50. Ich trudność była więc dla zdających jeszcze umiarkowana, ale już na granicy zadań trudnych.

Poniżej, na wykresie 3, przedstawione są współczynniki łatwości zadań w zakresie poszczególnych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych, uzyskane przez absolwentów czterech typów szkół: liceów ogólnokształcących i profilowanych, techników oraz szkół uzupełniających.

Wykres 3. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie podstawowym

Najmniej trudności rozwiązanie zadań z arkusza dla poziomu podstawowego sprawiło absolwentom liceów ogólnokształcących, z których to szkół do fizyki i astronomii przystąpiła największa liczba uczniów. Jak widać, tej grupie zdających najmniejszą trudność sprawia też korzystanie z podanych informacji, ich tworzenie i wyciąganie wniosków. Wiadomości konieczne do rozwiązania problemów postawionych w zadaniach oraz rozumienie zjawisk fizycznych absolwenci liceów i techników opanowali na niemal tym samym poziomie. Decyzja absolwentów szkół uzupełniających o zdawaniu fizyki dotyczy niewielkiej grupy (3 osoby w Okręgu – 1 z woj. lubuskiego i 2 z woj. wielkopolskiego). Zadania z każdego obszaru standardów sprawiły tym zdającym wielką trudność, co skutkowało u wszystkich negatywnym wynikiem egzaminu maturalnego.

Wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Przy analizie wybieralności fizyki i astronomii jako przedmiotu maturalnego mamy do czynienia z pewną jej inwersją w stosunku do innych przedmiotów. Maturę na poziomie podstawowym z tego przedmiotu zdaje około 16,5% wszystkich zdających fizykę i astronomię w Okręgu. Ta inwersja ma swój obraz w parametrach statystycznych arkusza na poziomie rozszerzonym. Poniżej, w tabeli 4. przedstawiono parametry statystyczne opisujące wyniki za zadanie z arkusza na poziomie rozszerzonym z uwzględnieniem wyników zdających ten egzamin jako obowiązkowy i dodatkowy. Podział taki jest konieczny również ze względu na dysproporcje w liczbie zdających ten egzamin jako obowiązkowy (86 osób) i dodatkowy (2735 osób). Analiza danych przedstawionych poniżej wyraźnie wskazuje na lepsze przygotowanie zdających decydujących się na wybór obowiązkowego egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym. Wyniki tego egzaminu znacząco odbiegają od wyników egzaminu zdawanego jako dodatkowy. Niewątpliwie za decyzją podjęcia takiego wyzwania, jak zdawanie fizyki w części obowiązkowej, musi stać przekonanie o wystarczającym i gruntownym przygotowaniu, dobrym rozumieniu zjawisk fizycznych i praw przyrody oraz o sprawnym aparacie matematycznym. Wyniki świadczą o tym, że w większości przypadków wybór ten nie mógł być przypadkowy.

Tabela 4. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Wszyscy								
Okręg	30,32	11,64	30	33	60	0	50,53	0,51
L*	31,45	12,19	32	27	58	4	52,42	0,52
W	29,85	11,48	29	33	60	0	49,75	0,50
Z	32,53	11,68	33	33	57	4	54,22	0,54
Obowiązkowo								
Okręg	40,92	10,37	41	44	57	3	68,21	0,68
L*	36,95	13,00	42	21	55	15	61,58	0,62
W	39,86	8,34	41	44	53	22	67,56	0,67
Z	43,18	7,79	42	56	57	27	72,79	0,73
Dodatkowo								
Okręg	30,06	11,59	30	18	60	0	50,1	0,50
L*	32,23	12,09	31	27	58	4	52,04	0,52
W	29,66	11,44	29	33	60	0	49,43	0,49
Z	32,25	11,65	33	40	56	4	53,75	0,54

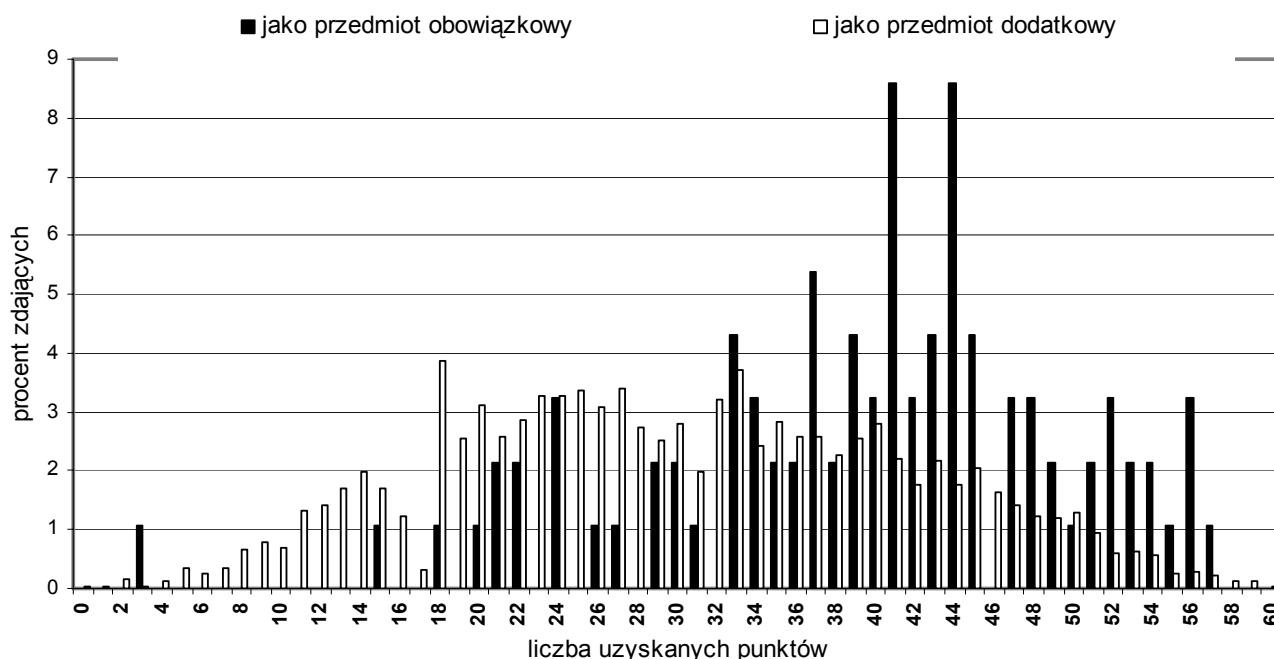
^{*)} L – województwo lubuskie, W – województwo wielkopolskie, Z – województwo zachodniopomorskie

Wyniki egzaminu maturalnego z fizyki i astronomii zdawanego na poziomie rozszerzonym wskazują na wyraźną przewagę osiągnięć zdających w województwie zachodniopomorskim oraz na niepokojąco niski poziom opanowania umiejętności przez

absolwentów w województwie lubuskim. Wspomniane wyżej zróżnicowanie poziomu osiągnięć najwyraźniej ukazuje analiza wartości modalnej. Egzamin zdawany jako obowiązkowy wyodrębnia grupę bardzo zdolnych uczniów. Najczęściej uzyskiwany przez zdających w województwie zachodniopomorskim wynik egzaminu obowiązkowego z fizyki i astronomii to 56 punktów (93%). Niepokojący jest natomiast poziom osiągnięć maturzystów z województwa lubuskiego. Tylko w tym województwie wynik najczęściej występujący wśród zdających egzamin na poziomie rozszerzonym w części przedmiotów obowiązkowych jest niższy niż w przypadku egzaminu dodatkowego.

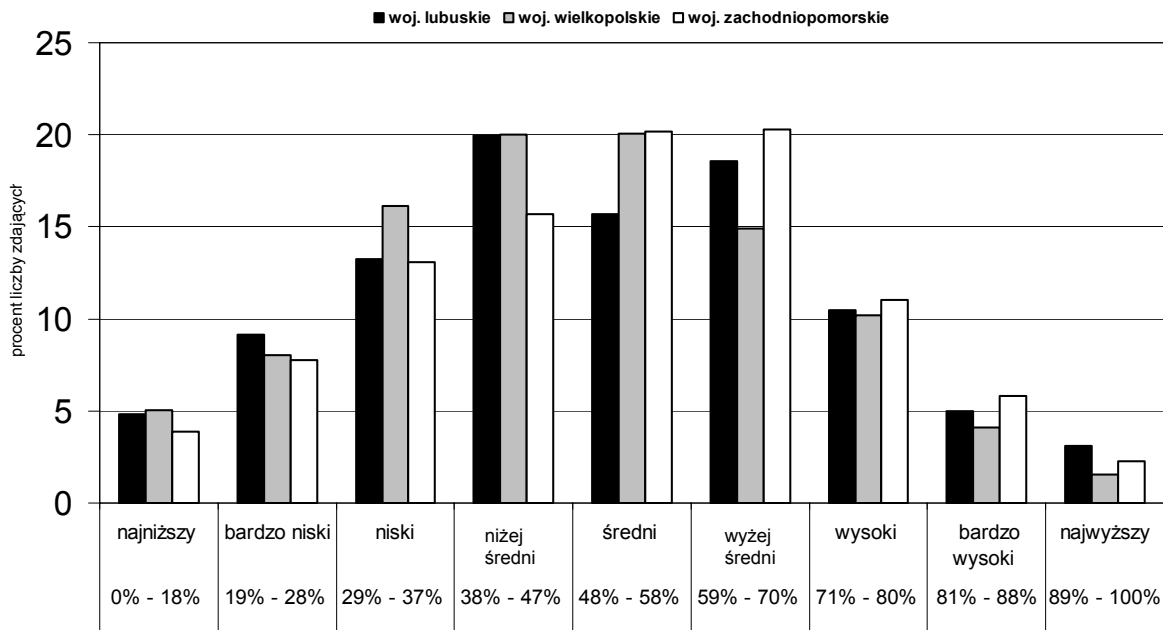
Rozkład punktowy wyników uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym przedstawiony jest na wykresie 4. Dla lepszej czytelności dane przedstawiono nie w odniesieniu do liczby zdających, ale do ich procentowego udziału w całej populacji Okręgu zdającej egzamin maturalny z fizyki i astronomii. Rozkład wyników egzaminu obowiązkowego jest lewoskośny, co wskazuje na to, że wielu zdających uzyskało wysokie wyniki. Natomiast wyniki egzaminu dodatkowego rozkładają się równomiernie w całej skali punktacji z wyraźną dominacją wyników średnich.

Wykres 4. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym

W celu przedstawienia wyników uzyskanych w województwach Okręgu na tle wyników całej populacji zdających egzamin maturalny na poziomie rozszerzonym w kraju sporządzono wykres 5. Przedstawia on wyniki maturzystów Okręgu umiejscowione w krajowych przedziałach staninowych. Jeszcze raz wyraźnie widać, że wyników wyżej średnich i wysokich najwięcej jest w województwie zachodniopomorskim, natomiast wyników niżej średnich i bardzo niskich – województwie lubuskim.

Wykres 5. Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskane w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

W tabeli 5. przedstawiono procenty zdających, którzy za poszczególne zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym uzyskali 0 punktów (a więc nie rozwiązali ich wcale lub rozwiązali błędnie). Analizę tę przeprowadzono odrębnie dla zdających egzamin jako obowiązkowy oraz jako dodatkowy w całym Okręgu i w poszczególnych województwach.

Najlepsze wyniki uzyskali maturzyści za zadanie 2.1 oraz 2.2. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że zadanie 2.1 polegało na odczytaniu z podanej tabeli wartości temperatury odczuwalnej, wynik ten nie powinien dziwić. Zadanie 2.2 polegające na określeniu (na podstawie informacji podanej w postaci tekstu i tabeli), wartości prędkości wiatru, przy której rzeczywista temperatura powietrza równa -30°C jest niebezpieczna dla odkrytych części ciała człowieka, również nie przysporzyło zdającym trudności. Jego rozwiązywalność w skali kraju wyniosła 72%. Wśród zdających egzamin obowiązkowy w Okręgu prawidłowo rozwiązało to zadanie około 94%. Na tej samej podstawie maturzyści mieli w zadaniu 2.3 oszacować minimalną wartość prędkości wiatru, znajdując zmiany wartości prędkości przypadające na odpowiednią zmianę temperatury odczuwalnej lub zauważyć, że wystarczy wyliczyć średnią z dwóch kolejnych wartości prędkości. Zadania tego nie wykonało prawidłowo prawie 22% zdających egzamin jako obowiązkowy i co trzeci zdający jako egzamin dodatkowy.

Tabela 5. Zdający, którzy uzyskali zero punktów za zadanie arkusza na poziomie rozszerzonym

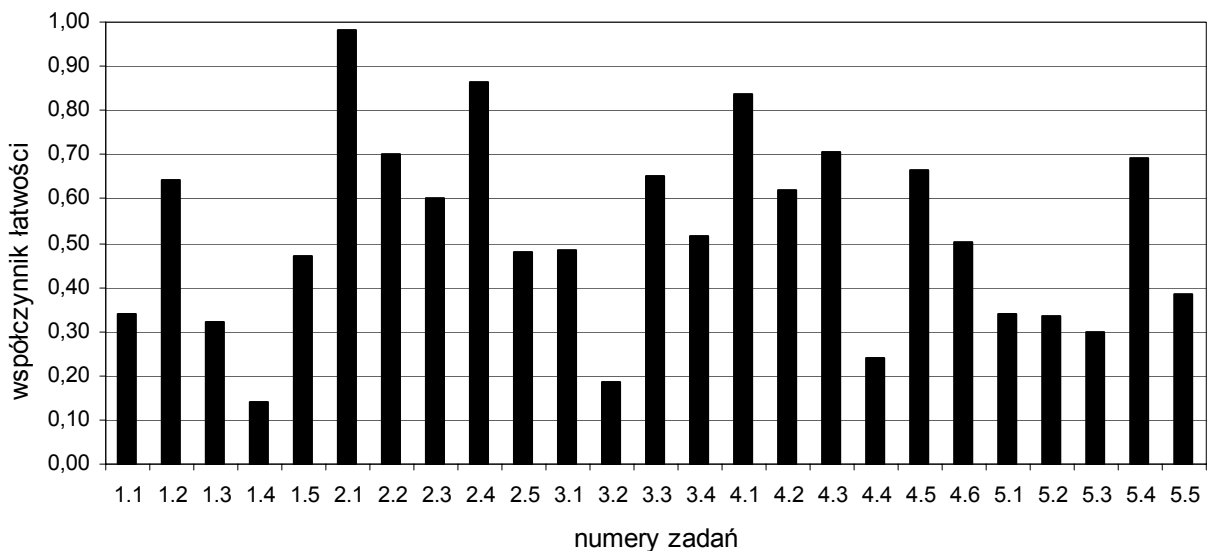
Poziom rozszerzony - obowiązkowy											
nr zadania		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	32,93	10,98	29,27	65,85	28,05	1,22	6,10	21,95	1,22	28,05
	L	40,00	10,00	35,00	70,00	40,00	0,00	15,00	20,00	0,00	50,00
	W	31,03	17,24	37,93	75,86	24,14	0,00	3,45	20,69	3,45	17,24
	Z	30,30	6,06	18,18	54,55	24,24	3,03	3,03	24,24	0,00	24,24
nr zadania		3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	15,85	37,80	12,20	7,32	7,32	13,41	6,10	50,00	8,54	19,51
	L	35,00	45,00	10,00	10,00	20,00	10,00	10,00	40,00	10,00	35,00
	W	13,79	41,38	17,24	6,90	3,45	10,34	3,45	55,17	13,79	20,69
	Z	6,06	30,30	9,09	6,06	3,03	18,18	6,06	51,52	3,03	9,09
nr zadania		5.1	5.2	5.3	5.4	5.5					
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	41,46	19,51	37,80	17,07	28,05					
	L	50,00	30,00	60,00	20,00	30,00					
	W	44,83	17,24	41,38	27,59	17,24					
	Z	33,33	15,15	21,21	6,060	36,36					
Poziom rozszerzony - dodatkowy											
nr zadania		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	50,52	32,36	60,25	82,81	48,67	1,81	4,30	33,29	3,30	42,56
	L	46,60	29,20	54,60	79,40	48,80	1,60	4,80	38,60	3,80	47,40
	W	52,23	33,70	64,79	85,99	50,92	1,77	3,66	32,59	3,53	43,52
	Z	49,68	31,77	55,02	78,78	44,22	2,03	5,21	31,26	2,54	37,61
nr zadania		3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	28,31	57,09	30,76	19,61	10,69	34,35	18,05	68,63	24,94	43,30
	L	28,20	57,00	28,60	18,40	11,20	31,40	18,80	68,40	26,00	42,2
	W	28,40	57,92	33,12	21,34	11,85	36,71	18,32	68,26	26,77	45,16
	Z	28,21	55,53	27,57	17,03	8,13	31,64	17,03	69,50	20,71	40,41
nr zadania		5.1	5.2	5.3	5.4	5.5					
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	65,26	37,12	63,30	24,72	47,92					
	L	61,40	36,40	66,40	24,20	44,00					
	W	69,57	38,29	66,36	26,37	52,88					
	Z	59,34	35,32	55,40	21,86	40,79					

Niepokojący jest brak umiejętności udzielania krótkiej odpowiedzi. Tego typu zadaniem, które rozwiązało 72% zdających fizykę i astronomię obowiązkowo i 58,5% tych, którzy zdawali ten przedmiot jako egzamin dodatkowy, było zadanie 2.5. Maturzyści mieli krótko sformułować uzasadnienie, wyjaśniając pozorną sprzeczność, dlaczego przy braku wiatru temperatura odczuwalna może być nieco wyższa niż rzeczywista, jeśli człowiek nie wykonuje żadnych ruchów. Dodatkowo była podana wskazówka, aby w odpowiedzi uwzględnić fakt, że ludzkie ciało emituje ciepło. Oceniając odpowiedzi zdających, łatwo można było rozpoznać tych, którzy przygotowywali się również do matury z biologii. Wyjaśniali oni opisane zjawisko, opierając się swej wiedzy z fizjologii człowieka,

nie używając żadnych argumentów natury fizycznej. Taka odpowiedź, nawet poprawna z punktu widzenia biologii, nie była satysfakcjonująca. Nieuznawane były również odpowiedzi tych maturzystów, którzy używali kryptocytatu, uzasadniając, że zjawisko takie zachodzi z powodu emitowania przez ludzkie ciało ciepła. Zaskakujące natomiast były stwierdzenia, że za opisane odczuwanie odpowiedzialny jest fakt, że ludzkie ciało nie emituje ciepła.

Poniżej na wykresie 6. zilustrowano wartości współczynników łatwości dla każdego zadania.

Wykres 6. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

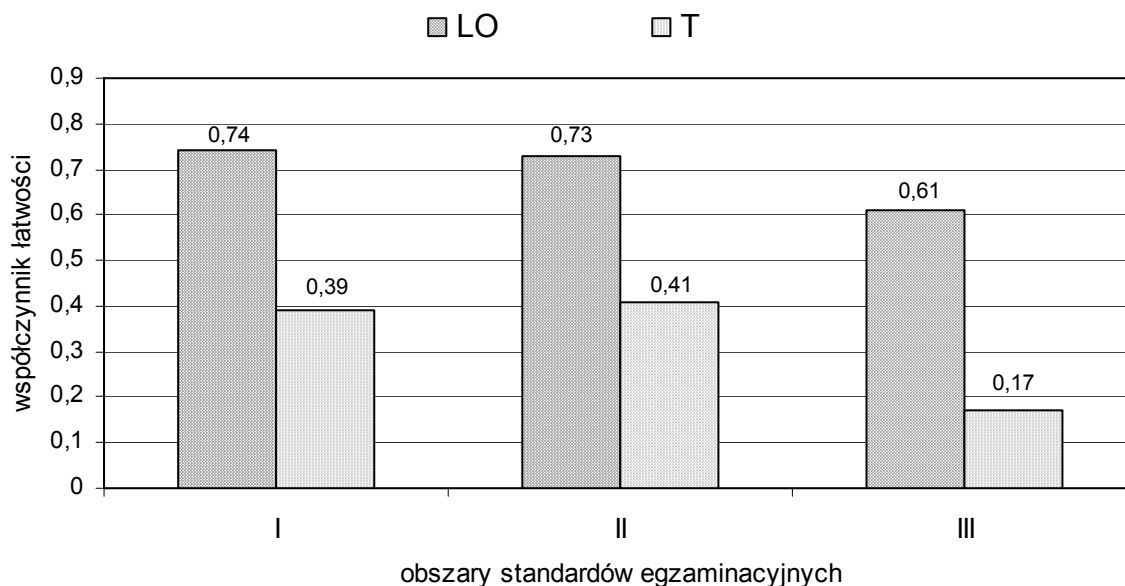

Z analizy przedstawionych danych wynika, że większość zadań była dla zdających umiarkowanie trudna i trudna, bez względu na status egzaminu. Współczynnik łatwości zadań z tego arkusza rozwiązywanych na egzaminie obowiązkowym wyniósł 0,66, a na egzaminie dodatkowym 0,50 (łącznie – 0,51).

Najwięcej trudności sprawiły zdającym zagadnienia związane z dynamiką bryły sztywnej. Niska rozwiązywalność zadania 1.4 jest o tyle zastanawiająca, że zdający radzili sobie z zasadą zachowania energii mechanicznej bryły sztywnej w poprzednim zadaniu, a już nie potrafili przywołanych formuł i zasad zastosować do zadania 1.4. Tego zadania nie rozwiązało prawie 66% zdających egzamin obowiązkowy oraz około 83% zdających egzamin dodatkowy. Innego rodzaju trudności sprawiło zdającym budowanie prostych modeli fizycznych i matematycznych do opisu zjawisk fizycznych. Podstawową przyczyną tych trudności był brak umiejętności matematycznych. Niewiele problemów sprawiło zdającym odczytywanie informacji w formie tabel i ich analiza (zad. 2.1).

W celu uzupełnienia analizy wyników uzyskanych przez zdających egzamin maturalny z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym, na wykresie 7. i 8. przedstawiono współczynniki łatwości odpowiadające obszarom standardów egzaminacyjnych odpowiednio egzaminu obowiązkowego i dodatkowego z rozróżnieniem typów szkół.

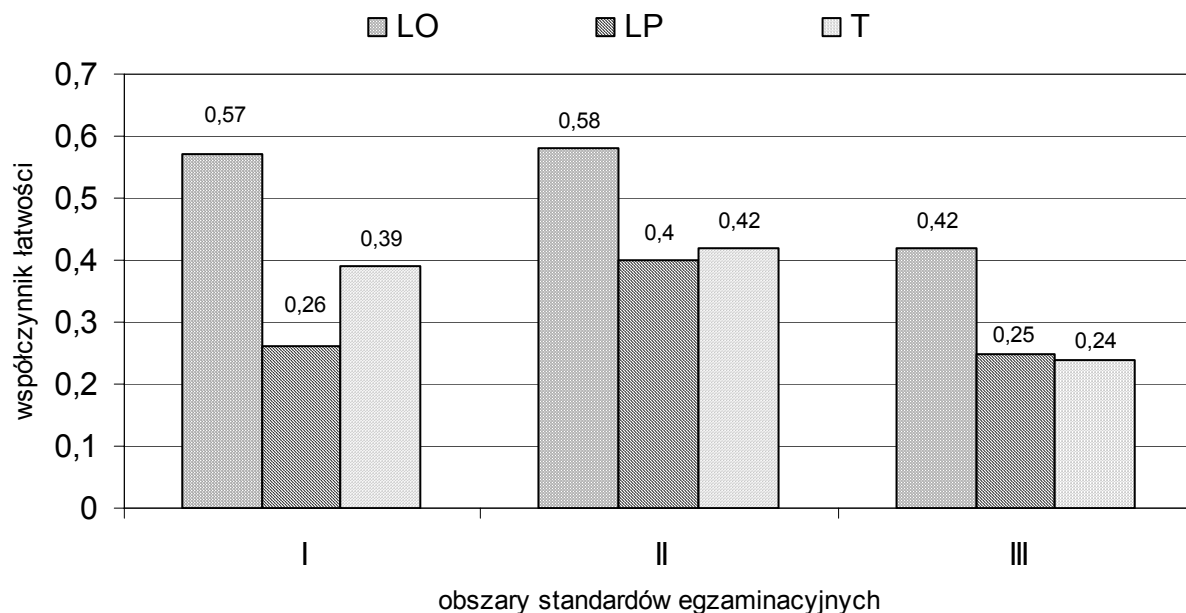
Wykres 7. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie rozszerzonym obowiązkowym

Uczniowie liceów profilowanych nie podejmują próby zdawania egzaminu obowiązkowego z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym. Nie jest zaskoczeniem informacja, że dla uczniów liceów ogólnokształcących tegoroczny egzamin był łatwy w zakresie stosowania posiadanych wiadomości, rozumienia zjawisk fizycznych oraz korzystania z podanych informacji. Pewne trudności sprawiło im jedynie wyciąganie wniosków. Dla uczniów techników, którzy podjęli próbę zdawania fizyki jako egzaminu obowiązkowego, był on trudny w każdym aspekcie, chociaż poradzili sobie z tym wyzwaniem i uzyskali wynik na poziomie około 43%.

Analogiczne dane przedstawione są na wykresie 8. Dotyczą one egzaminu dodatkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym. Podobnie jak egzamin obowiązkowy był łatwiejszy dla maturzystów liceów ogólnokształcących.

Wykres 8. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie rozszerzonym dodatkowym

Absolwentom liceów profilowanych i techników najwięcej trudności sprawiło stosowanie posiadanej wiedzy na temat zjawisk fizycznych oraz tworzenie informacji i wyciąganie wniosków z opisu zjawisk fizycznych.

III. Wnioski

Po przeanalizowaniu wyników egzaminu maturalnego można sformułować następujące wnioski:

- wybieralność fizyki i astronomii na egzaminie maturalnym nie zmieniła się w porównaniu z latami ubiegłymi;
- egzamin obowiązkowy na poziomie podstawowym zdało 92,19% maturzystów, a egzamin obowiązkowy na poziomie rozszerzonym zdało 98,81% maturzystów; zdawalność jest więc znacznie wyższa niż w roku ubiegłym;
- tak wysoka zdawalność świadczyć może o trafności wyboru przez maturzystów poziomu egzaminu oraz o właściwej ocenie własnych możliwości i umiejętności;
- zdający wykazali się w tym roku większą niż w latach ubiegłych, lecz nadal niezadowalającą, starannością wykonywania wykresów;
- analiza rozwiązań zadań wskazuje na nieopanowanie przez zdających podstawowej wiedzy fizycznej, nieumiejętność obserwacji świata i przyrody oraz braki w zakresie umiejętności matematycznych, nawet na podstawowym poziomie;
- dużym problemem jest również brak umiejętności rozumienia treści poleceń;

- w zadaniach krótkiej odpowiedzi wielu zdających stosuje kryptocytaty, nie opierając się na wiedzy fizycznej;
- niepokojący jest fakt, że często wynik jest przyjmowany przez zdających bezkrytycznie, stąd pojawianie się rozwiązań, które są w sposób oczywisty nieprawdopodobne. Związane jest to z nieznajomością wartości wielkości charakteryzujących materię i jej własności;
- najwięcej trudności sprawiają zdającym zagadnienia z astronomii i kosmologii oraz z prostej optyki geometrycznej, jeżeli tylko zagadnienie jest mniej typowe;
- coraz mniejsza i mniej utrwalona jest wiedza z zakresu fizyki i astronomii oraz umiejętność analizy informacji podanej w formie tekstu, tabel lub wykresów.

2.8 Geografia

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Arkusz egzaminacyjny z poziomu podstawowego

Arkusz egzaminacyjny składał się z 31 zadań, wśród których dwa zawierały podpunkty a i b. 18 zadań to zadania otwarte krótkiej odpowiedzi, a 13 - zamknięte, w tym: wielokrotnego wyboru, prawda – fałsz lub na dobieranie. Za rozwiązanie każdego z zadań można było uzyskać od 0 do 2 punktów, a za rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu – maksymalnie 50 punktów.

W czasie egzaminu można było korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora. Do zadań w arkuszu dołączono różnorodny materiał źródłowy. Przede wszystkim barwną mapę szczegółową fragmentu Mazurskiego Parku Krajobrazowego w skali 1: 50 000, z której korzystano rozwiązując zadania 1. – 9. Ponadto w arkuszu dla 14 zadań zamieszczono inne źródła informacji geograficznej w postaci fotografii, rysunków, wykresów, map, danych statystycznych oraz tekstów. Wykorzystanie wymienionych źródeł oraz odwołanie do wiedzy zdającego umożliwiło sprawdzenie opanowania wiedzy i umiejętności zapisanych w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych dla tego poziomu: I - wiadomości i rozumienie, II - korzystanie z informacji, III - tworzenie informacji.

Arkusz egzaminacyjny z poziomu rozszerzonego

Arkusz egzaminacyjny dla poziomu rozszerzonego składał się z 35 zadań, wśród których siedem zawierało podpunkty a i b. 20 to zadania otwarte krótkiej odpowiedzi, a 15 – zamknięte: wielokrotnego wyboru lub na dobieranie. W czterech zadaniach występowały zadania zamknięte i otwarte krótkiej odpowiedzi. Za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu można było otrzymać maksymalnie 60 punktów.

W czasie rozwiązywania zadań można było korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora. Do zadań w tym arkuszu dołączono różnorodny materiał źródłowy. Podobnie jak w przypadku arkusza na poziomie podstawowym, była to barwna mapa szczegółowa fragmentu Mazurskiego Parku Krajobrazowego w skali 1: 50 000, z której korzystano rozwiązując zadania 1. – 9. Ponadto w arkuszu zamieszczono inne źródła informacji geograficznej stanowiące podstawę do wyjaśniania, analizowania i oceniania zjawisk przyrodniczych i antropogenicznych w różnych skalach czasowych oraz przestrzennych. Wykorzystanie wymienionych źródeł informacji geograficznej i odwołanie się do wiedzy zdającego umożliwiło sprawdzenie opanowania umiejętności zapisanych w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych dla poziomu podstawowego i rozszerzonego (w arkuszu dla poziomu rozszerzonego zamieszczono zadania z zakresu standardów wymagań egzaminacyjnych dla poziomu podstawowego). Za rozwiązanie tych zadań można było uzyskać 30 % punktów możliwych do zdobycia.

Wagę procentową punktów, możliwych do uzyskania za wiadomości i umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań sprawdzanych w arkuszach na obydwu poziomach egzaminu, przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	21	42	23	46	6	12
Arkusz PR	21	35	28	47	11	18

W arkuszach z obu poziomów przeważają zadania sprawdzające umiejętności z zakresu obszaru II (korzystanie z informacji).

II. Interpretacja osiągnięć zdających

W sesji wiosennej 2008 roku na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu do egzaminu maturalnego z geografii przystąpiło 23 023 maturzystów. Około 76,2 % zdawało ten egzamin na poziomie podstawowym, a 23,8 % na poziomie rozszerzonym. W 2008 roku, podobnie jak w latach 2005 – 2007, geografia należała do przedmiotów najczęściej wybieranych w Okręgu; wybieralność geografii wyniosła 37,59 %.

Zdawalność matury z geografii w bieżącym roku była wyższa aniżeli w ubiegłorocznej sesji i wyniosła odpowiednio 90,93 % (w roku 2007 – 79,03 %) dla poziomu podstawowego oraz 98,2 % (w roku 2007 – 91,29 %) dla poziomu rozszerzonego.

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

Średni wynik za rozwiązanie zadań z poziomu podstawowego wyniósł **23,2 punktu**, co stanowi **46,49 %** punktów możliwych do uzyskania.

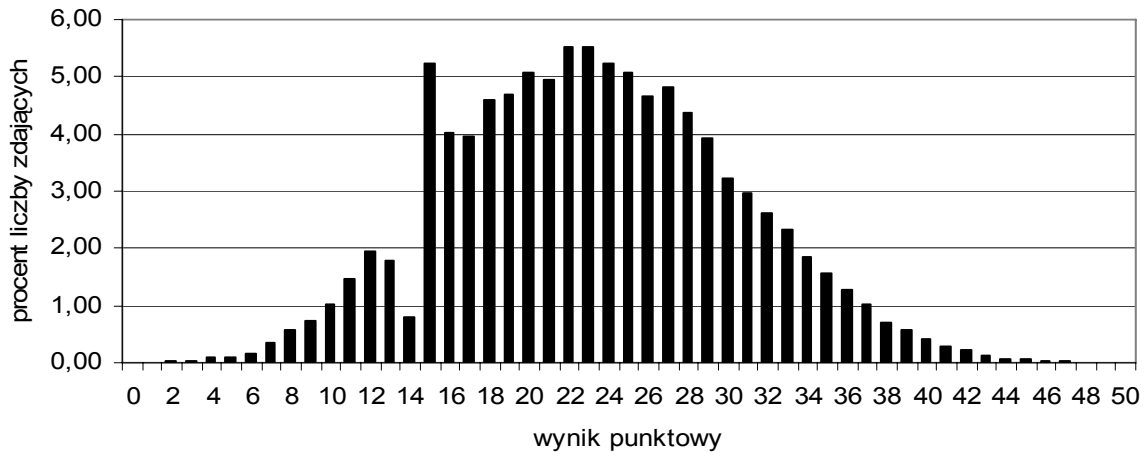
W tabeli nr 2 przedstawiono parametry statystyczne charakteryzujące wyniki uzyskane za zadania arkusza egzaminu na poziomie podstawowym.

Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
23,2	7,11	23	22	48	0	46,49	0,46

Na wykresie nr 1 przedstawiono rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym w Okręgu.

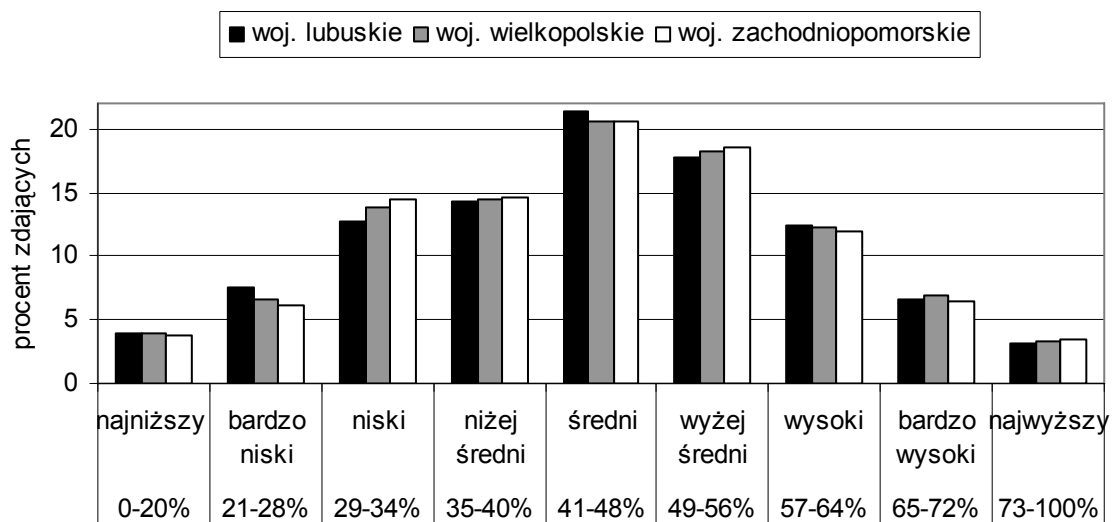
Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym

Rozkład wyników punktowych z poziomu podstawowego jest zbliżony do normalnego. Najwięcej wyników skupiało się wokół wyniku środkowego (23 punkty). Maturzyści najczęściej osiągnęli wynik 22 punkty (modalna), a więc nieco niższy od średniego (23 punkty). Wyniki na poziomie zadowalającym (35 punktów i więcej) osiągnęło około 6,3 % zdających. Żaden z maturzystów nie uzyskał wyniku maksymalnego – 50 punktów. Znaczna różnica (rozstęp) między wynikiem najniższym i najwyższym – 48 punktów - świadczy o dużym zróżnicowaniu umiejętności zdających egzamin maturalny z geografii.

Na wykresie nr 2 przedstawiono procentowe grupy zdających, które w danym województwie uzyskały wyniki w poszczególnych przedziałach krajowej skali staninowej.

Wykres 2. Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym, uzyskane w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Najwięcej wyników najniższych i bardzo niskich uzyskali zdający w szkołach w województwie lubuskim, a wyników bardzo wysokich i najwyższych - absolwenci z województwa wielkopolskiego.

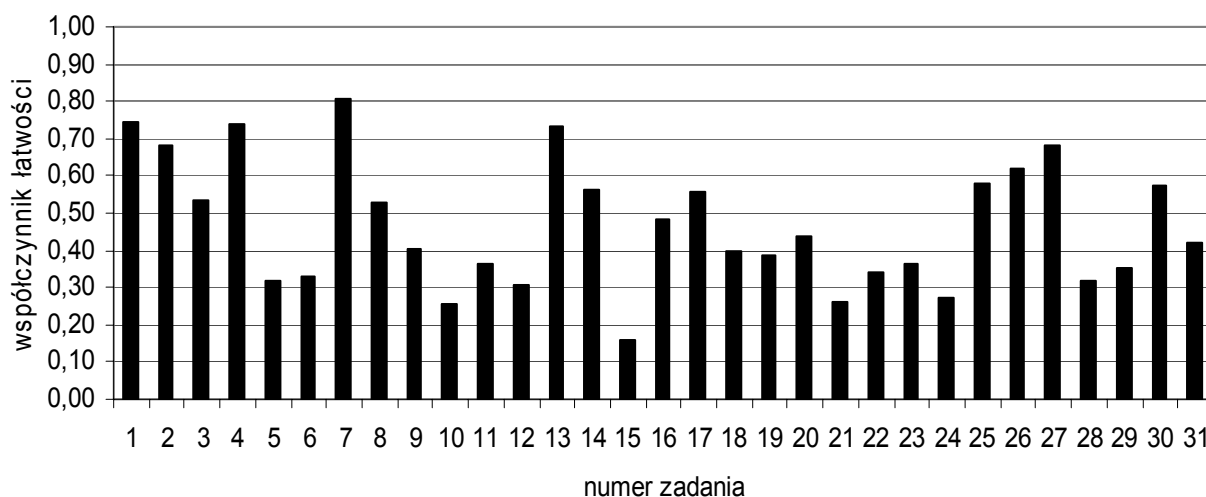
Do analizy poziomu opanowania wiadomości i umiejętności wykorzystano współczynniki łatwości zadań w arkuszu egzaminacyjnym dla poziomu podstawowego oraz współczynniki łatwości poszczególnych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych. Arkusz egzaminacyjny z poziomu podstawowego, zastosowany podczas egzaminu maturalnego w sesji wiosennej 2008 roku, okazał się dla absolwentów w całym Okręgu **trudny (współczynnik łatwości 0,46)**, co oznacza, że maturzyści nie byli dobrze przygotowani do egzaminu.

W tabeli nr 3 przedstawiono współczynnik łatwości arkusza egzaminacyjnego z poziomu podstawowego dla Okręgu i poszczególnych województw, na wykresie nr 3 współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań arkusza, natomiast tabela nr 4 zawiera klasyfikację zadań według tego współczynnika; dane te pozwolą na analizę stopnia opanowania umiejętności sprawdzanych przez poszczególne zadania.

Tabela 3. Współczynnik łatwości arkusza egzaminacyjnego z poziomu podstawowego dla Okręgu i poszczególnych województw

Okręg	Województwo lubuskie	Województwo wielkopolskie	Województwo zachodniopomorskie
0,46	0,47	0,46	0,47

Wykres 3. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym dla Okręgu

Tabela 4. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numer zadania
0,00 – 0,19	bardzo trudne	15
0,20 – 0,49	trudne	5, 6, 9, 10, 11, 12, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 31
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	2, 3, 8, 14, 17, 25, 26, 27, 30
0,70 – 0,89	łatwe	1, 4, 7, 13
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

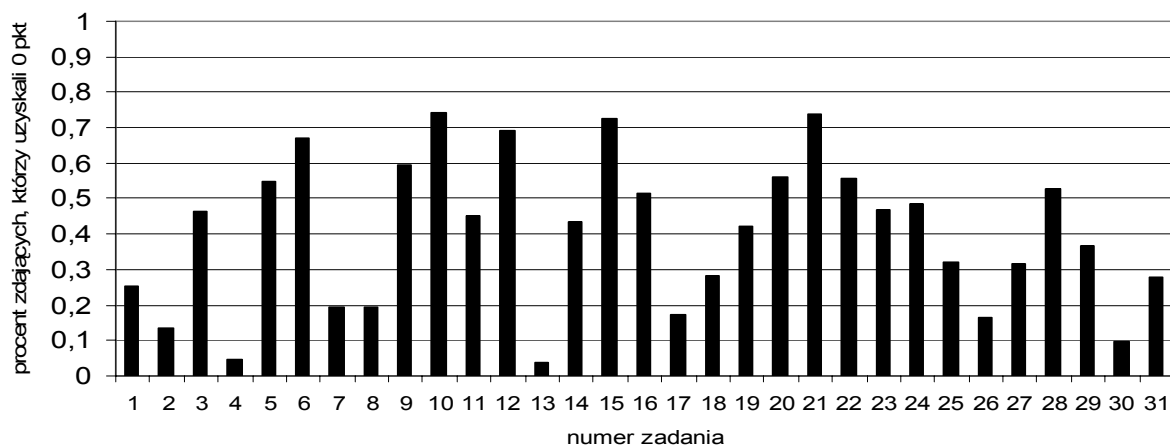
W arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym najwięcej było zadań, których współczynnik łatwości mieścił się w przedziale 0,20-0,49 (zadania trudne). W arkuszu z tego poziomu było jedno zadanie bardzo trudne, nie było natomiast zadań bardzo łatwych. Tylko cztery zadania okazały się dla maturzystów łatwe. Wartości współczynnika łatwości dla poszczególnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym dla absolwentów mieszkających w poszczególnych województwach w obrębie Okręgu są zbliżone.

Zdający egzamin dobrze poradzili sobie z rozpoznaniem obiektów przedstawionych na fotografii (zadanie nr 1, współczynnik łatwości 0,74). Na poziomie zadowalającym opanowali umiejętność wskazywania na podstawie mapy walorów przyrodniczych i pozaprzyrodniczych ośrodka turystycznego (zadanie nr 4, współczynnik łatwości 0,73) oraz obiektów umożliwiających poznanie walorów przyrodniczych rezerwatów (zadanie nr 7, współczynnik łatwości 0,79). Również nie mieli problemów z wykorzystaniem danych w celu dobrania cech klimatycznych do wskazanych stacji meteorologicznych (zadanie nr 13, współczynnik łatwości 0,73).

Bardzo trudne dla piszących okazało się zadanie sprawdzające rozumienie zjawisk dynamicznych w przyrodzie przy pomocy związków przyczynowo – skutkowych. Niestety, wielu zdających nie odróżniało procesu od czynnika, który go powoduje (zadanie nr 15, współczynnik łatwości 0,16). Niskie wartości współczynnika łatwości świadczą również o niskim poziomie opanowania wiedzy związanej z podstawami astronomii, konkretnie z tematyką dotyczącą wpływu kształtu i ruchów Ziemi na funkcjonowanie jej systemu przyrodniczego. Często zdający wymieniali konsekwencje ruchu obrotowego Ziemi zamiast skutków ruchu obiegowego (zadanie nr 10, współczynnik łatwości 0,26). Niezadowalająca jest również znajomość geograficznych uwarunkowań zróżnicowania gleb i świata organicznego. Rozwiązujący zadania mieli do dyspozycji mapę rozmieszczenia głównych rejonów występowania czarnych ziem w Polsce oraz krótki opis genezy gleby. Słabo radzili sobie z analizą tego materiału źródłowego (zadanie nr 21, współczynnik łatwości 0,26). Niepokoi również fakt, że zdający w niewielkim stopniu potrafili wykorzystać dane do wykonania prostych obliczeń z zakresu geografii społeczno – ekonomicznej (zadanie nr 24, współczynnik łatwości 0,28). Pomimo możliwości korzystania z prostego kalkulatora, pojawiały się błędy rachunkowe.

Przydatna może być również analiza procentowego udziału wśród zdających tych absolwentów, którzy otrzymali 0 punktów za poszczególne zadania (nie rozwiązali poprawnie zadania lub też nie podjęli próby jego rozwiązania). Zostało to przedstawione na wykresie nr 4.

Wykres 4. Zdający, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym

W arkuszu na poziomie podstawowym znajdowało się 11 zadań, za które 0 punktów otrzymało ponad 50% przystępujących do egzaminu na tym poziomie, a tylko 3 zadania, które rozwiązało ponad 90% absolwentów. Za rozwiązanie zadań: 10., 15. oraz 21. powyżej 70 % zdających, czyli ponad 12000 absolwentów, otrzymało 0 punktów. Te zadania okazały się dla nich trudne i bardzo trudne.

W arkuszu dla poziomu podstawowego znajdowały się zadania z zakresu trzech obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych dla tego poziomu. W tabeli nr 5 przedstawiono współczynniki łatwości dla umiejętności opisywanych w poszczególnych obszarach standardów. Współczynniki łatwości zadań podana są w nawiasach.

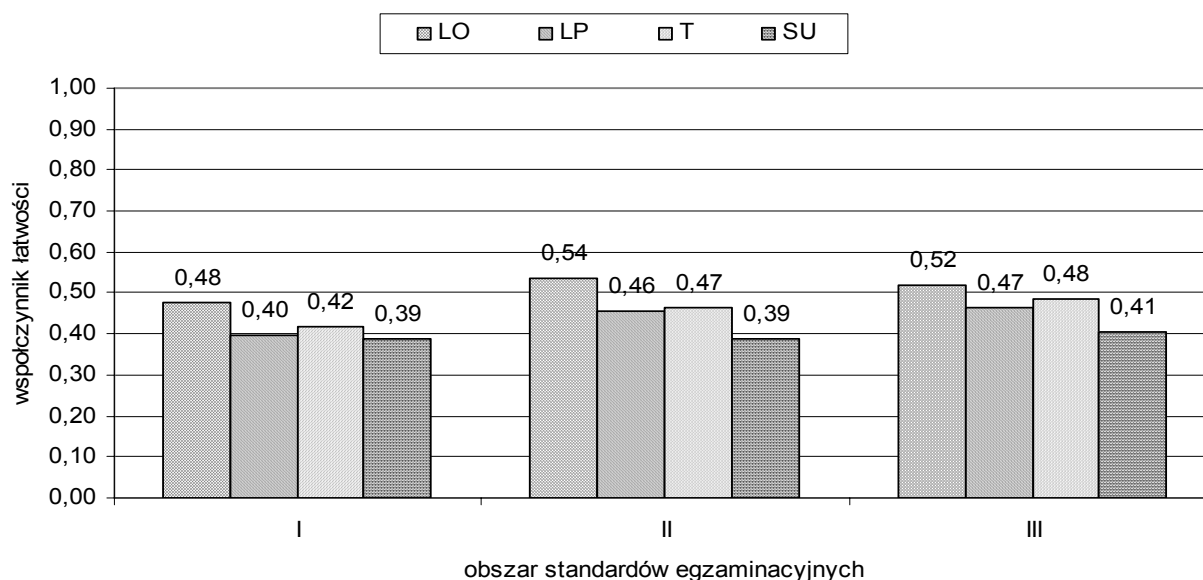
Tabela 5. Współczynniki łatwości zadań oraz umiejętności z I, II i III obszaru standardów z arkusza dla poziomu podstawowego

Obszar standardów	Numer zadania	Liczba punktów	Współczynnik łatwości obszaru
I wiadomości i rozumienie	11(0,36), 12(0,31), 15(0,16), 16(0,49), 18(0,40), 19(0,38), 20(0,44), 21(0,26), 22(0,34), 25(0,58), 26(0,62), 27(0,68), 29(0,35)	21	0,43
II korzystanie z informacji	1(0,75), 2(0,68), 3(0,54), 4(0,74), 5(0,32), 6(0,33), 7(0,81), 9(0,41), 10(0,26), 13(0,73), 14(0,56), 17(0,56), 24(0,28), 28(0,32), 31(0,42)	23	0,50
III tworzenie informacji	8(0,53), 23(0,36), 30(0,57)	6	0,50

Z zamieszczonego zestawienia wynika, że tegoroczni maturzyści przystępujący do egzaminu na poziomie podstawowym najczęściej trudności mieli z zadaniami wymagającymi wykazania się posiadanymi wiadomościami; zadania sprawdzające umiejętności z zakresu wiadomości i rozumienia (I obszar standardów) w większości były dla zdających trudne. Umiejętności i wiadomości z II i III obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych, sprawdzane za pomocą zadań z tego arkusza, okazały się dla zdających umiarkowanie trudne.

Na wykresie nr 5 przedstawiono współczynniki łatwości uzyskane za wiadomości i umiejętności z trzech obszarów standardów dla poziomu podstawowego w różnych typach szkół w Okręgu.

Wykres 5. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności obszarów standardów egzaminu na poziomie podstawowym z uwzględnieniem typów szkół

Umiejętności badane tegorocznym arkuszem egzaminacyjnym na najwyższym poziomie opanowali absolwenci liceów ogólnokształcących a na najniższym absolwenci szkół uzupełniających. Osiągnięcia absolwentów techników są nieco wyższe niż osiągnięcia absolwentów liceów profilowanych. Dla maturzystów z liceów ogólnokształcących umiejętności z II i III obszaru standardów okazały się umiarkowanie trudne, natomiast dla zdających z pozostałych typów szkół - trudne. Największe problemy wszystkim zdającym sprawiało rozwiązanie zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności z I obszaru standardów, które największe trudności sprawiły absolwentom szkół uzupełniających (współczynnik łatwości 0,39) a najmniejsze - absolwentom liceów ogólnokształcących (0,48).

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

Średni wynik za rozwiązanie zadań z poziomu rozszerzonego wyniósł **31,6 punktu**, co stanowi **52,7 %** punktów możliwych do uzyskania.

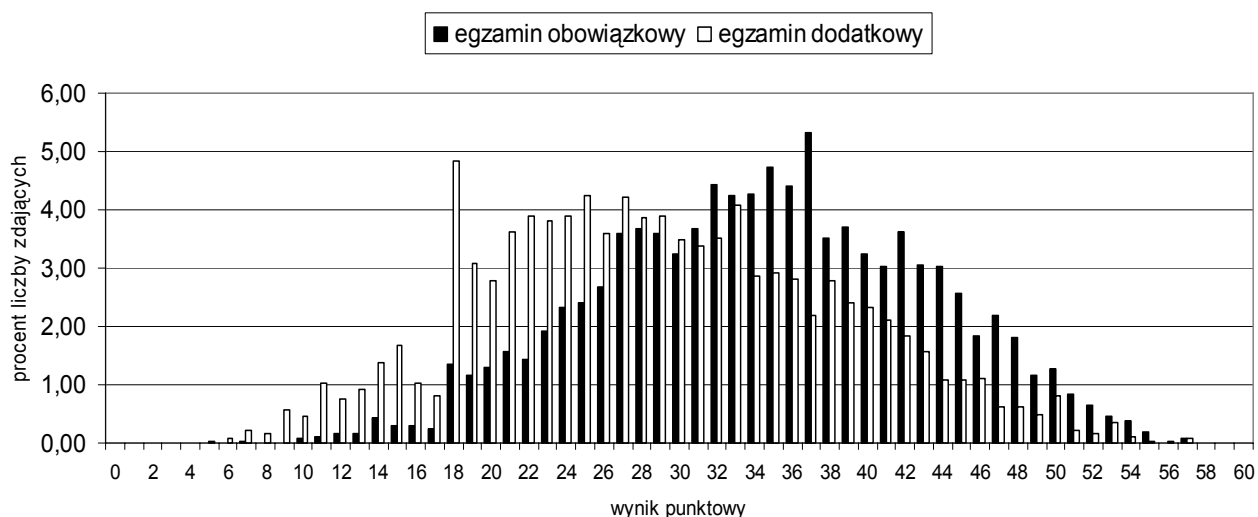
W tabeli nr 6 przedstawiono parametry statystyczne charakteryzujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym.

Tabela 6. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania arkusza egzaminacyjnego na poziomie rozszerzonym

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	31,6	9,48	32	33	57	4	52,7	0,53
obowiązkowo	34,6	8,60	35	37	57	10	57,7	0,58
dodatkowo	28,7	9,48	28	18	57	4	47,8	0,48

Wykres nr 6 przedstawia rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym w Okręgu.

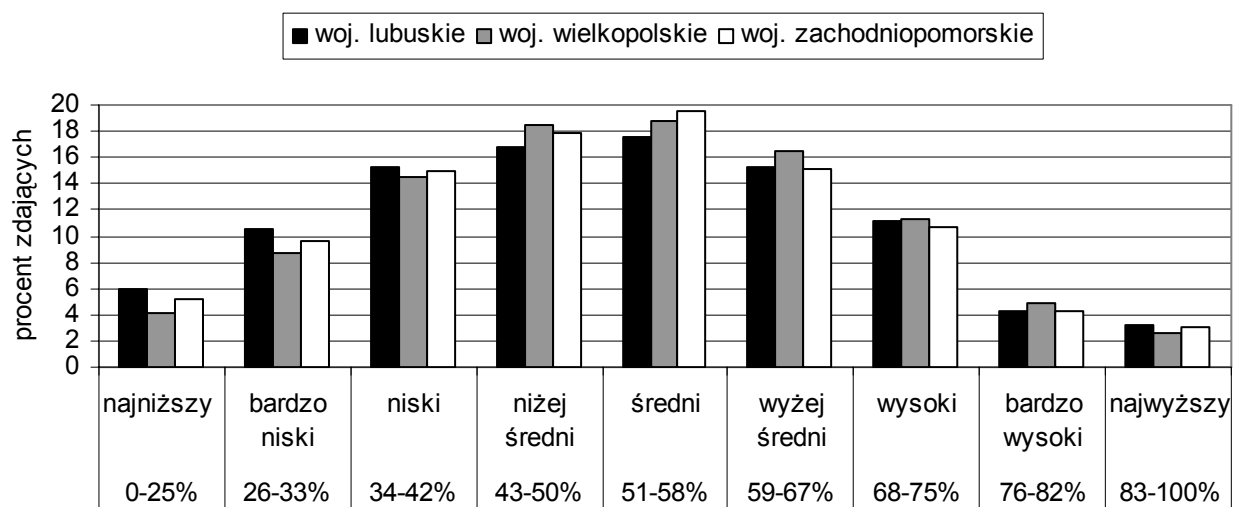
Wykres 6. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym

Rozkład wyników z egzaminu na poziomie rozszerzonym jest zbliżony do normalnego, zarówno w przypadku egzaminu obowiązkowego, jak i dodatkowego. Dla zdających egzamin obowiązkowy jest on przesunięty na osi w prawo. Świadczy to o tym, że większa liczba zdających uzyskała wyższe wyniki niż w przypadku zdających egzamin jako dodatkowy. Najwięcej wyników skupia się wokół wyniku środkowego (35 punktów – dla egzaminu obowiązkowego i 28 punktów – dla egzaminu dodatkowego).

Maturzyści najczęściej osiągnęli wynik 33 punkty (37 punktów - egzamin obowiązkowy, 18 punktów - egzamin dodatkowy). Wyniki na poziomie zadowalającym – 42 punkty i więcej (70 % punktów możliwych do uzyskania) osiągnęło około 15,3 % zdających egzamin. Umiejętności zdających były zróżnicowane, o czym świadczy duży rozstęp, czyli różnica między najniższym i najwyższym wynikiem uzyskanym przez wszystkich piszących egzamin (47 punktów dla zdających egzamin obowiązkowy, 53 punkty dla zdających egzamin dodatkowy).

Wykres 7. Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskane w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Najwięcej wyników najniższych i bardzo niskich uzyskali zdający w województwie lubuskim, a wyników bardzo wysokich i najwyższych - absolwenci z obszaru województwa wielkopolskiego.

Aby przeprowadzić analizę poziomu opanowania wiadomości i umiejętności wykorzystano współczynniki łatwości zadań w arkuszu egzaminacyjnym z poziomu rozszerzonego oraz współczynniki łatwości poszczególnych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych. Zróżnicowanie wartości współczynnika łatwości umożliwia wyodrębnienie wiadomości i umiejętności, które dla zdających okazały się łatwe bądź trudne, co pozwala na ocenę osiągnięć absolwentów.

Zadania z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego okazały się dla tegorocznych absolwentów umiarkowanie trudne (współczynnik łatwości 0,53). Dla zdających, którzy zadeklarowali egzamin jako obowiązkowy, również umiarkowanie trudne (0,58), a dla tych, którzy zdawali egzamin jako dodatkowy - trudne (0,48).

W tabeli nr 7 przedstawiono współczynniki łatwości zadań z arkusza egzaminacyjnego z poziomu rozszerzonego dla Okręgu i poszczególnych województw, na wykresie nr 8 współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań arkusza w formie graficznej, natomiast tabela nr 8 zawiera klasyfikację zadań według tego współczynnika.

Tabela 7. Łatwość arkusza egzaminacyjnego z poziomu rozszerzonego dla Okręgu i poszczególnych województw

Okręg	Województwo lubuskie	Województwo wielkopolskie	Województwo zachodniopomorskie
0,53	0,52	0,53	0,52

Wykres 8. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym dla Okręgu

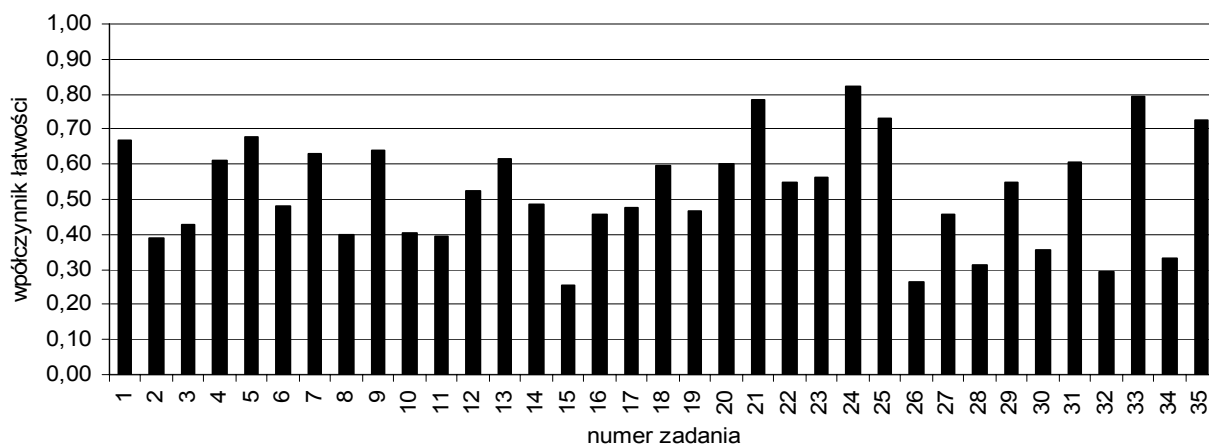

Tabela 8. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numer zadania
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	2, 3, 6, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 26, 27, 28, 30, 32, 34
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 4, 5, 7, 9, 12, 13, 18, 20, 22, 23, 29, 31
0,70 – 0,89	łatwe	21, 24, 25, 33, 35
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

Najwięcej w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie rozszerzonym było zadań, których współczynnik łatwości mieścił się w przedziale 0,20 – 0,49, czyli takich, które okazały się dla zdających trudne. W arkuszu z poziomu rozszerzonego nie było zadań bardzo trudnych ani bardzo łatwych dla tegorocznych absolwentów. Wartości współczynnika łatwości poszczególnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie rozszerzonym uzyskane przez absolwentów szkół z poszczególnych województw w Okręgu są zbliżone.

Umiejętnością opanowaną przez tegorocznych absolwentów na zadowalającym poziomie było zastosowanie wiedzy na temat podejmowania działań w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (zadanie nr 21, współczynnik łatwości 0,78).

W większości przypadków absolwenci poprawnie uzasadniali koncentrację ludności świata na wybrzeżach morskich (zadanie nr 24, współczynnik łatwości 0,82). Również na poziomie zadowalającym opanowali umiejętność korzystania z mapy ilustrującej podział administracyjny Polski, przyporządkowując podanym województwom przyczyny zmian ich liczby ludności (zadanie nr 25, współczynnik łatwości 0,73).

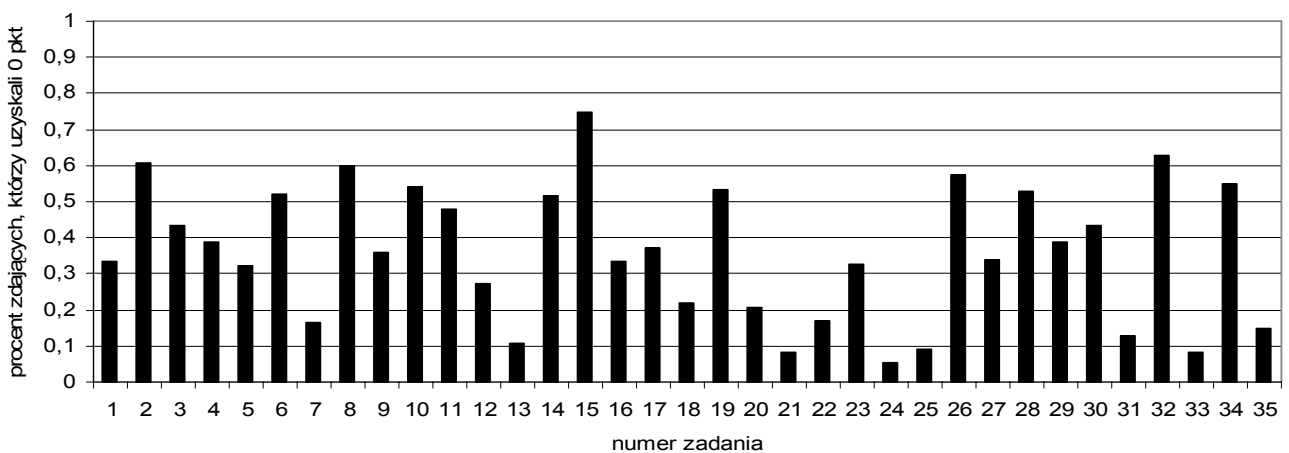
Łatwe dla tegorocznych maturzystów okazało się zadanie, poprzez które sprawdzano wiedzę dotyczącą znajomości organizacji pozarządowych i ich cech (zadanie nr 33, współczynnik łatwości 0,79). Zdający nie mieli problemów z uzupełnieniem schematu odnoszącego się do skutków utworzenia tamy i sztucznego zbiornika na Nilu (zadanie nr 35, współczynnik łatwości 0,72).

Najwięcej trudności sprawiały zdającym zadania, które wymagały od nich:

- wskazania wśród podanych metod tej, którą należy zastosować do badań bezwzględnego wieku danego obszaru (zadanie nr 15, współczynnik łatwości 0,25),
- przyporządkowania struktury zatrudnienia do województw (zadanie nr 26, współczynnik łatwości 0,26); zadanie wymagało uważnej analizy wykresów,
- przyporządkowania portom Polski struktury towarów, w których przeładunku dane porty się specjalizują (zadanie nr 32, współczynnik łatwości 0,29); absolwenci wykazali brak szerszej wiedzy z zakresu gospodarki Polski,
- przyporządkowania surowcom mineralnym jednostek tektonicznych, w których zasięgu one występują oraz wskazanie obszarów położenia jednostek na mapie Polski (zadanie nr 28, współczynnik łatwości 0,31); zadanie ujawniło brak umiejętności lokalizowania jednostek tektonicznych na mapie lub brak znajomości występowania podstawowych surowców mineralnych Polski.

Procenty zdających, którzy otrzymali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań (nie rozwiązali poprawnie zadania lub też nie podjęli próby jego rozwiązania) zostały przedstawione na wykresie nr 9.

Wykres 9. Zdających, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym.

W arkuszu z poziomie rozszerzonego znajdowało się 11 zadań, za które 0 punktów otrzymało ponad 50 % przystępujących do egzaminu na tym poziomie, a tylko 4 zadania, które rozwiązało ponad 90 % absolwentów. Za rozwiązanie zadania 15. powyżej 70 % zdających, czyli ponad 3800 absolwentów, otrzymało 0 punktów.

W tabeli nr 9 przedstawiono współczynniki łatwości dla umiejętności opisanych w poszczególnych obszarach standardów. W nawiasach, przy numerach zadań, podane są ich współczynniki łatwości.

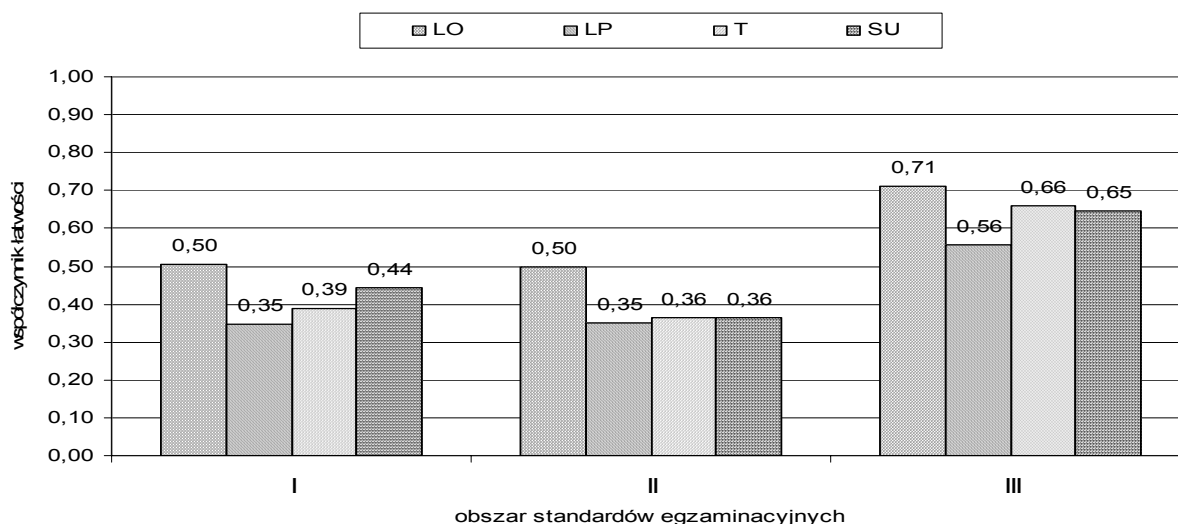
Tabela 9. Współczynniki łatwości zadań oraz umiejętności z I, II, III obszaru standardów z arkusza dla poziomu rozszerzonego

Obszar standardu	Numer zadania	Liczba punktów	Współczynnik łatwości obszaru
I wiadomości i rozumienie	2(0,39), 11(0,40), 12(0,53), 14(0,48), 18(0,59), 19(0,47), 22(0,55), 23(0,56), 27(0,46), 28(0,31), 32(0,29), 33(0,79)	21	0,49
II korzystanie z informacji	1(0,67), 3(0,43), 4(0,61), 5(0,68), 6(0,48), 7(0,63), 8(0,40), 10(0,40), 13(0,61), 15(0,25), 16(0,46), 17(0,48), 25(0,73), 26(0,26), 29(0,55), 30(0,35), 34(0,33)	28	0,48
III tworzenie informacji	9(0,64), 20(0,60), 21(0,76), 24(0,82), 31(0,61), 35(0,72)	11	0,70

Z zestawienia zamieszczonego powyżej wynika, że dla tegorocznych maturzystów, rozwiązujących zadania z poziomu rozszerzonego, umiejętności i wiadomości z I i II obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych, sprawdzane za pomocą zadań z tego arkusza, okazały się trudne (choćby wynik jest zbliżony do wartości 0,50 granicznej dla umiarkowanej trudności). Natomiast umiejętności z III obszaru standardów (tworzenie informacji) były łatwe.

Na wykresie nr 10 przedstawiono współczynniki łatwości za wiadomości i umiejętności z trzech obszarów standardów dla poziomu rozszerzonego w różnych typach szkół w Okręgu.

Wykres 10. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie rozszerzonym

Absolwentom wszystkich typów szkół najmniej problemów sprawiły zadania ilustrujące III obszar standardów, czyli tworzenie informacji. Zadania badające umiejętności zapisane w tym obszarze okazały się w przypadku absolwentów liceum ogólnokształcącego łatwe (współczynnik łatwości 0,71), a w przypadku pozostałych typów szkół umiarkowanie trudne. Zadania ilustrujące I obszar standardów (wiadomości i rozumienie) oraz II obszar (wykorzystanie informacji) okazały się dla absolwentów liceum ogólnokształcącego umiarkowanie trudne, natomiast dla absolwentów pozostałych szkół trudne. Wiadomości i umiejętności ze wszystkich obszarów standardów na najniższym poziomie opanowali absolwenci liceów profilowanych.

III. Wnioski

Po przeanalizowaniu wyników uzyskanych przez zdających tegoroczny egzamin maturalny z geografii na obszarze działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu można sformułować i przedstawić kilka wniosków.

- Liczba przystępujących do egzaminu maturalnego z geografii wyróżnia ten przedmiot wśród innych przedmiotów maturalnych. W bieżącym roku, jak i w latach ubiegłych, byli oni jedną z najliczniejszych grup maturzystów (w 2008 r. stanowili 37,59 % absolwentów).
- Do egzaminu obowiązkowego na poziomie rozszerzonym przystępowali przede wszystkim maturzyści z liceów ogólnokształcących (93,9 % zdających geografię na tym poziomie), a na poziomie podstawowym głównie absolwenci z pozostałych typów szkół (61,2% zdających geografię na tym poziomie).
- Wyniki uzyskane w roku bieżącym są wyższe niż w ubiegłorocznej sesji egzaminacyjnej. Maturzyści którzy przystąpili do egzaminu na poziomie rozszerzonym osiągnęli wyniki tylko nieco wyższe niż zdający na poziomie podstawowym.
- Zdający egzamin maturalny z geografii na poziomie podstawowym na wyższym poziomie opanowali umiejętności korzystania z informacji (II obszar standardów) oraz tworzenia informacji (III obszar standardów); niż z zakresu wiadomości i rozumienia (I obszar standardów).
- Zdający egzamin maturalny z geografii na poziomie rozszerzonym najlepiej rozwiązali zadania wymagające tworzenia informacji (III obszar standardów) natomiast trudniejsze okazały się dla nich zadania sprawdzające umiejętność korzystania z informacji (II obszar standardów) oraz zadania z zakresu wiadomości i rozumienia (I obszar standardów).
- Merytoryczna analiza odpowiedzi pozwala na stwierdzenie, że zdający egzamin na obu poziomach prezentują wyższy stopień poziomu opanowania umiejętności dotyczących np.:
  - ✓ analizy mapy szczegółowej; sporadyczne błędy wynikają z niedbałości w jej czytaniu, pośpiechu i nieuzasadnionego braku chęci do sprawdzenia tego, co zostało zapisane,
  - ✓ obliczania na podstawie mapy odległości i powierzchni; błędy wynikały z niedbałości w rachunkach oraz zapisie skali mianowanej i polowej.

- Zdający egzamin na poziomie rozszerzonym wykazali się dobrą orientacją w jednym z globalnych problemów współczesnego świata, jakim jest ograniczanie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery oraz znajomością przykładów zasad działania funkcjonowania organizacji pozarządowych.
- Dostyc liczna grupa zdających na poziomie rozszerzonym wykazała się znajomością i rozumieniem faktów, pojęć geograficznych oraz umiejętnością wykorzystania i przetwarzania materiałów źródłowych.
- Tegorocznymi absolwenci w nieco wyższym stopniu opanowali wiadomości z zakresu geografii społeczno – ekonomicznej niż geografii fizycznej.
- Po analizie wyników uzyskanych przez zdających w sesji wiosennej 2008 r., można stwierdzić, iż w pracy dydaktycznej powinno być uwzględniane w większym stopniu:
  - pogłębianie i utrwalanie wiedzy z zakresu geografii fizycznej, geologii dynamicznej i historycznej, podstaw astronomii oraz geografii społeczno – ekonomicznej,
  - rozwijanie umiejętności łączenia wiedzy geograficznej z wiedzą z innych przedmiotów, np. matematyką, przy rozwiązywaniu praktycznych zadań geograficznych,
  - doskonalenie umiejętności stosowania właściwej terminologii i poprawnego słownictwa geograficznego,
  - uważne analizowanie materiałów źródłowych (diagramów, danych statystycznych, tekstów) pod kątem zróżnicowania informacji, które zawierają,
  - doskonalenie umiejętności wyjaśniania, formułowania wniosków z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej,
  - doskonalenie umiejętności czytania poleceń ze zrozumieniem,
  - kształtowanie umiejętności udzielania bardziej szczegółowych, precyzyjnych i logicznych odpowiedzi.

2.9 Historia

Egzamin maturalny z historii został przeprowadzony w całym kraju 13 maja 2008 r. i miał formę pisemną. Do egzaminu przystąpiło w Okręgu 6006 osób, tj. 9,75% wszystkich zdających. Maturzyści mogli zdawać historię jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowo wybrany. Jako obowiązkowy wybrało ten przedmiot 4798 maturzystów.

Historia jako przedmiot obowiązkowy mogła być zdawana na poziomie podstawowym albo na poziomie rozszerzonym, a jako przedmiot dodatkowy tylko na poziomie rozszerzonym. Wyboru poziomu dokonywał zdający, składając deklarację maturalną.

Absolwenci, którzy wybrali historię jako przedmiot dodatkowy, zdawali egzamin, rozwiązując takie same zadania egzaminacyjne, jak maturzyści zdający historię jako przedmiot obowiązkowy.

Egzamin na poziomie podstawowym trwał 120 minut, natomiast na poziomie rozszerzonym 180 minut.

Warunkiem zdania egzaminu było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na danym poziomie w części obowiązkowej egzaminu.

Absolwenci szkół i oddziałów dwujęzycznych zdający egzamin maturalny z historii nauczanej w języku obcym, będącym drugim językiem nauczania, rozwiązywali w dniu 14 maja 2008 r. dodatkowy arkusz, zawierający zadania w drugim języku nauczania. W Okręgu przystąpiło do egzaminu w języku niemieckim 6 osób, a w języku francuskim 26 zdających. Ta część egzaminu trwała 80 minut, a jej wynik nie miał wpływu na to, czy maturzysta zdał egzamin maturalny.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Zadania zawarte w arkuszach egzaminacyjnych sprawdzały umiejętności odpowiadające standardom wymagań egzaminacyjnych z historii. Pozwalały zdającym wykazać się:

- znajomością faktografii i terminologii historycznej w stopniu umożliwiającym rozumienie przeszłości w odniesieniu do:
  - państw – ich organizacji, struktury władzy, terytorium,
  - systemów politycznych,
  - struktury i organizacji społeczeństw,
  - życia gospodarczego,
  - wydarzeń politycznych i militarnych oraz konfliktów i kryzysów społecznych, gospodarczych, religijnych i ideologicznych,
  - działalności najważniejszych postaci, dynastii, grup społecznych,

- życia religijnego,
  - osiągnięć cywilizacyjnych,
  - osiągnięć kultury i sztuki, myśli politycznej, społecznej i filozoficznej,
- umiejętności stosowania faktografii i terminologii historycznej do wyjaśniania procesu historycznego,
- umiejętności przedstawiania oraz oceniania wydarzeń i zjawisk historycznych, a także formułowania przejrzystej i logicznej wypowiedzi pisemnej.

Wagę procentową punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu szczegółowo przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu.

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II Korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt za standard	Waga w %	Liczba pkt za standard	Waga w %	Liczba pkt za standard	Waga w %
Arkusz PP	27	27	57	57	17	17
Arkusz PR	3	6	18	32	29	58

Arkusz na poziomie podstawowym zawierał 33 zadania, w tym zadania złożone (dwu- lub czteroczęściowe), w których w poszczególnych częściach badano szczegółowe umiejętności. Zadania obejmowały historię Polski i historię powszechną w epokach od starożytności do XX wieku. Uwzględniono wszystkie standardy wymagań egzaminacyjnych. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym zdający mógł uzyskać maksymalnie 100 punktów.

Arkusz dla poziomu rozszerzonego składał się z trzech części. Część I sprawdzała wiadomości i umiejętności ustalone w standardach wymagań egzaminacyjnych z historii dla poziomu podstawowego. Zadania otwarte i zamknięte różnego typu sprawdzały treści związane z historią Polski i historią powszechną. Za poprawne rozwiązanie 14 zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

Część II i część III została zatytułowana *Polska i Węgry w polityce europejskiej od średniowiecza do XX wieku*. Zdający wykonywali polecenia do zamieszczonych w arkuszu różnorodnych źródeł wiedzy historycznej i pisali wypracowanie na jeden z dwóch zaproponowanych tematów. W części II uczniowie rozwiązywali 7 zadań związanych z analizą źródeł, dotyczących historii średniowiecza i XIX wieku. Za poprawne rozwiązanie zadań w części II zdający mogli uzyskać maksymalnie 10 punktów.

W części III arkusza zdający pisali wypracowanie na jeden z dwóch tematów. Tematy dotyczyły polityki Polski i Węgier wobec Turcji w XVI i XVII wieku oraz postawy obu państw wobec przełomowych wydarzeń w dziejach Europy w XX wieku. Zaproponowane tematy poruszały problemy dotyczące innych epok historycznych niż zamieszczone materiały źródłowe. Za poprawne wypracowanie zdający mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

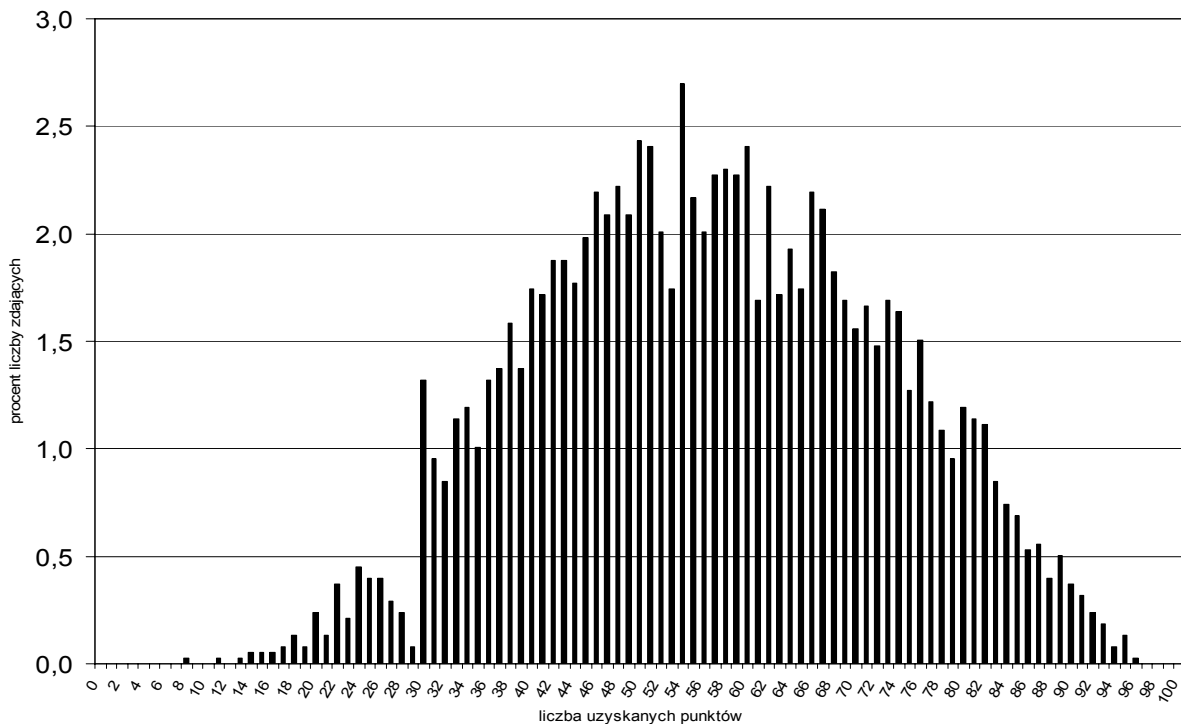
Wyniki z egzaminu na poziomie podstawowym

W tabeli nr 2 znajdują się podstawowe parametry statystyczne wyników za zadania z arkusza na poziomie podstawowym. Natomiast rozkład wyników punktowych, uzyskanych przez wszystkich zdających rozwiązujących zadania z arkusza, przedstawiono na wykresie nr 1.

Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące zadania z arkusza na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
56,57	16,10	56	54	96	8	56,57	0,57

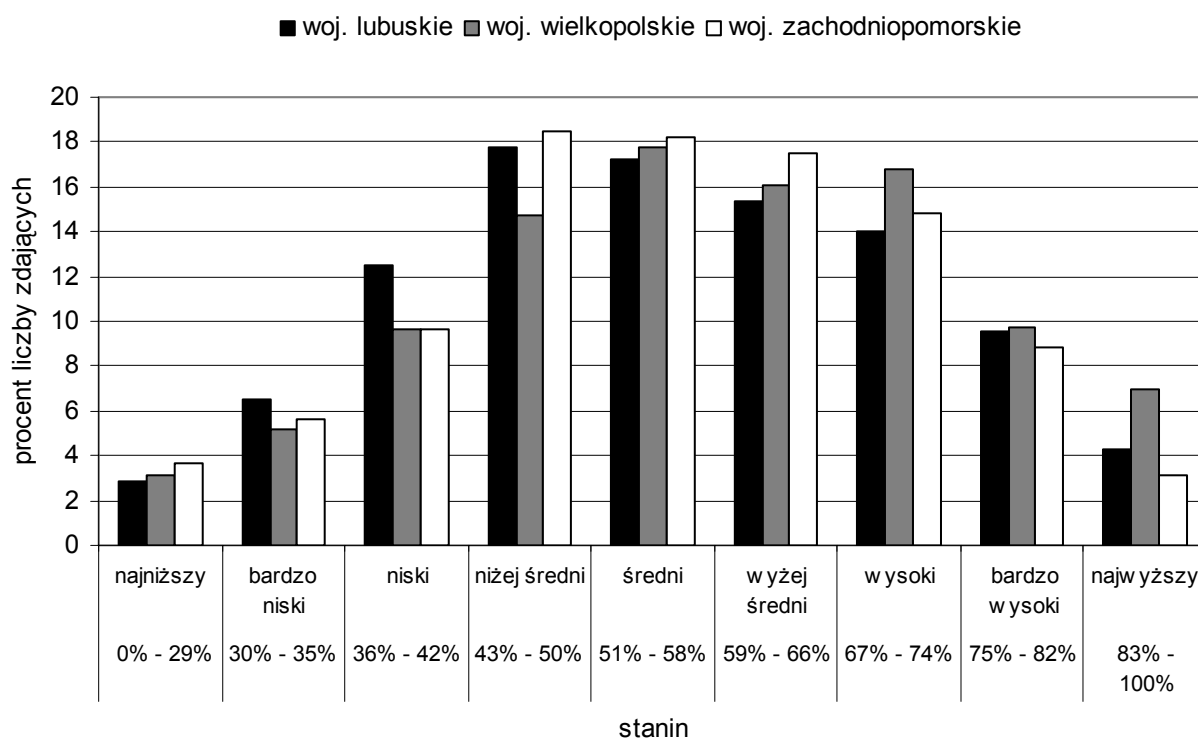
Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym

Statystyczny maturzysta uzyskał wynik 56,67 punktu, co stanowi 56,67% liczby punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym. Miary tendencji centralnej: średnia arytmetyczna (56,67 pkt), mediana (56 pkt) i modalna (54 pkt) w przybliżeniu są sobie równe, co sugeruje symetryczny i zbliżony do normalnego rozkład wyników. Nieco niższa od średniej arytmetycznej wartość mediany i modalnej wskazuje nieznacznie przesunięcie wyników w lewo – rozkład jest lekko prawoskośny. Oznacza to, że maturzyści uzyskali mniejszą liczbę wyników najwyższych. Rozstęp wyników wynosi 88 punktów i wskazuje na duże zróżnicowanie umiejętności zdających. 70% wyników zawiera się w przedziale między 40 a 73 punkty. Nikt nie uzyskał wyniku maksymalnego – 100 punktów. Wynik najwyższy – 96 punktów – osiągnął 1 zdający w Okręgu.

Porównanie wyników, w krajowej skali staninowej, uzyskanych przez zdających w poszczególnych województwach Okręgu przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres 2. Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym uzyskane przez zdających w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

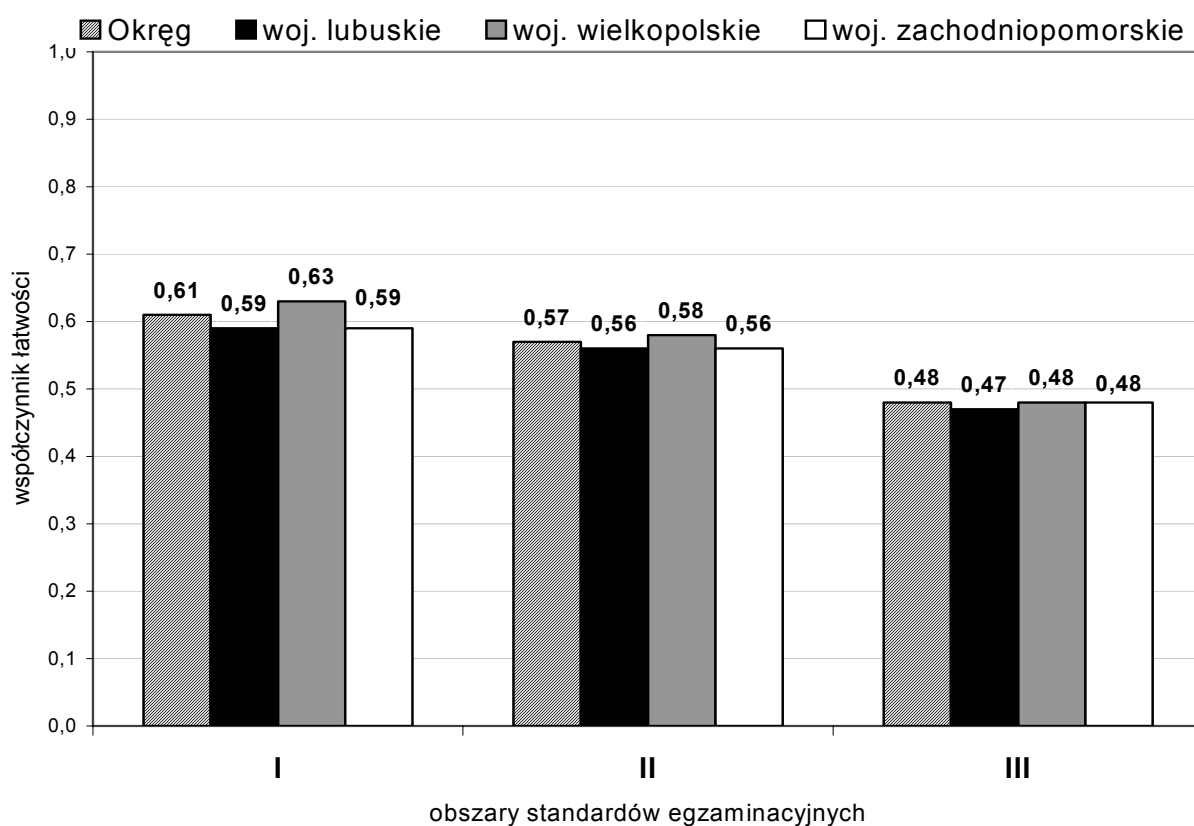

W województwie zachodniopomorskim największa grupa zdających uzyskała wynik poniżej progu zaliczenia (1 stanin) – 3,7% maturzystów, natomiast w województwie lubuskim taki wynik uzyskało 2,9% zdających. W województwie wielkopolskim jest najwięcej wyników w najwyższym staninie – 7%, natomiast najmniej takich wyników uzyskali zdających w województwie zachodniopomorskim – 3,2%. Takie zestawienie wskazuje, iż największy procent maturzystów z Wielkopolski uzyskał wyniki wysokie, natomiast

najwyższy procent zdających z województwa lubuskiego otrzymał wyniki niskie. Wyniki średnie uzyskał największy procent osób z województwa zachodniopomorskiego.

Umiejętności sprawdzane za pomocą zadań z arkusza na poziomie podstawowym sprawiały różną trudność absolwentom. Aby ten fakt zaobserwować, wykorzystujemy współczynnik łatwości. Wykres nr 3. przedstawia porównanie współczynników łatwości umiejętności z obszaru standardów egzaminacyjnych dla maturzystów w poszczególnych województwach Okręgu.

Wykres 3. Osiągnięcia absolwentów w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie podstawowym z uwzględnieniem układu terytorialnego

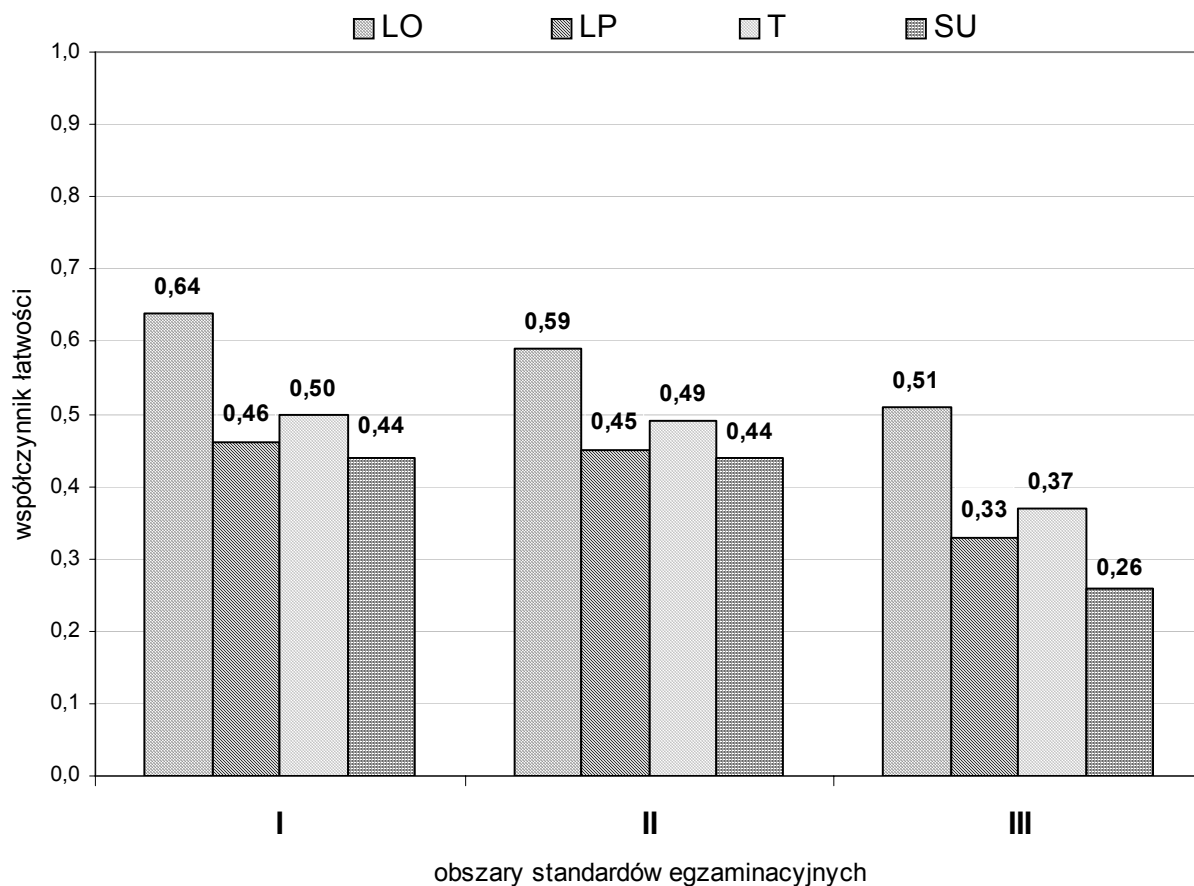

Współczynnik łatwości umiejętności w odniesieniu do standardów wymagań egzaminacyjnych świadczy o tym, że zdający nie w pełni opanowali wszystkie umiejętności sprawdzane podczas egzaminu maturalnego. Zróznicowanie między poszczególnymi województwami w Okręgu jest niewielkie, przy czym należy zauważyć, iż najlepiej opanowali umiejętności zdający w województwie wielkopolskim.

Większe zróznicowanie w opanowaniu umiejętności możemy zauważyć, analizując wyniki uzyskane na poziomie podstawowym w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych. Wykres nr 4 przedstawia porównanie współczynników łatwości uzyskanych za umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych dla maturzystów z różnych typów szkół.

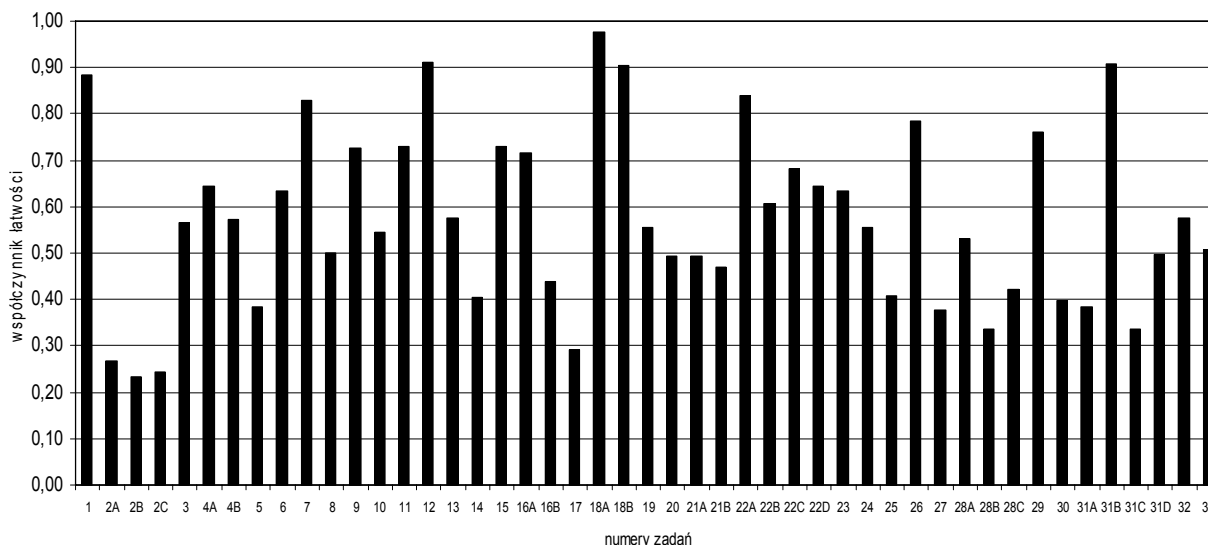

Wykres 4. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie podstawowym

Umiejętności sprawdzane za pomocą zadań z tegorocznego arkusza najlepiej opanowali absolwenci liceów ogólnokształcących. W pozostałych typach szkół współczynniki łatwości są zbliżone i nie przekraczają wartości 0,5, czyli za umiejętności historyczne statystyczny maturzysta z tych grup zdających uzyskał poniżej 50% maksymalnej liczby punktów w poszczególnych obszarach. Musi to budzić niepokój, gdyż absolwenci liceów profilowanych, techników oraz szkół uzupełniających nawet z zadaniami, które wymagały znajomości i rozumienia faktografii i terminologii historycznej (obszar I – wiadomości i rozumienie) mają duże problemy. Należy zauważyć, iż osiągnięcia wśród zdających z tych typów szkół utrzymują się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym, ponieważ wartości współczynnika łatwości we wszystkich obszarach są podobne.

Ilustrację realizacji poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym stanowi wykres nr 5 i tabela nr 3, gdzie przedstawiono współczynniki łatwości wszystkich zadań z arkusza na poziomie podstawowym dla wszystkich zdających w Okręgu.

Wykres 5. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym**Tabela 3. Klasy łatwości zadań w arkuszu na poziomie podstawowym**

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	2A, 2B, 2C, 5, 14, 16B, 17, 20, 21A, 21B, 25, 27, 28B, 28C, 30, 31A, 31C
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	3, 4A, 4B, 6, 8, 10, 13, 19, 22B, 22C, 22D, 23, 24, 28A, 31D, 32, 33
0,70 – 0,89	łatwe	1, 7, 9, 11, 15, 16A, 22A, 26, 29
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	12, 18A, 18B, 31B

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli nr 3 i na wykresie nr 5 można stwierdzić, że zdający na poziomie podstawowym nie mieli problemów z rozwiązaniem zadania nr 12 – wyszukiwanie informacji w tablicy genealogicznej, zadania nr 18 – analiza danych z tabeli statystycznej oraz zadania nr 31B – identyfikacja wydarzenia historycznego opisanego we fragmencie wiersza. W arkuszu nie było zadań, które były dla zdających bardzo trudne. Natomiast 17 zadań okazało się trudnymi. Do tej grupy należą zadania związane z analizą i interpretacją źródeł ikonograficznych (zadania nr: 14, 20, 25 i 30), z rozpoznaniem wydarzeń historycznych na podstawie tekstu źródłowego oraz z uzasadnieniem swojej odpowiedzi (zadania nr: 2, 16, 28, 31A i C), z analizą mapy historycznej (zadania nr: 2C i 27), z rozpoznaniem pojęcia z języka łacińskiego (zadanie nr 5) oraz z powiązaniem wydarzeń z historii Polski z władcami elekcyjnymi, za których panowania miały one miejsce (zadanie nr 17). Część z tych zadań sprawdzała umiejętności z pierwszego obszaru standardów egzaminacyjnych i trudność ich polegała na tym, iż zdający nie posiadali wiedzy historycznej czasami wręcz elementarnej, jak w przypadku zadania nr 17 czy nr 28. Jednak zadania z arkusza na poziomie podstawowym

okazały się umiarkowanie trudne dla zdających, ponieważ współczynnik łatwości arkusza jest równy 0,57.

Różnice w stopniu trudności rozwiązywania zadań z arkusza na poziomie podstawowym w poszczególnych województwach Okręgu prezentuje tabela nr 4. Przedstawiono tutaj współczynnik łatwości dla wszystkich zadań z arkusza na poziomie podstawowym dla zdających w Okręgu i w poszczególnych województwach. Kolorem szarym zaznaczono różnice stopnia trudności zadań w województwie w stosunku do Okręgu.

Tabela 4. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym w układzie terytorialnym

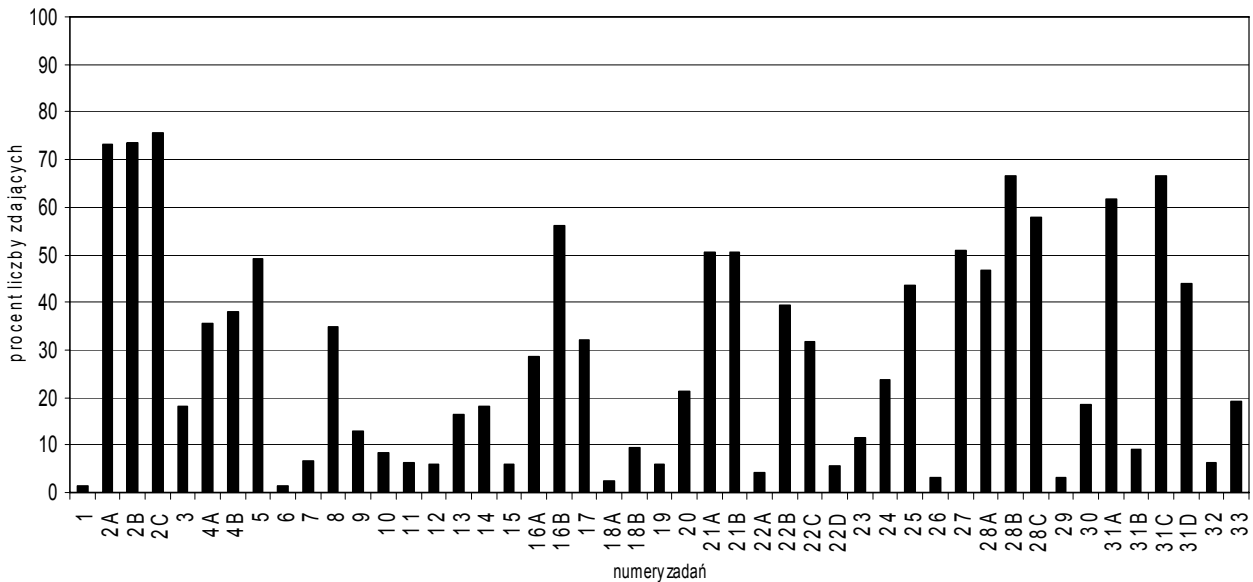
Nr zadania	Okręg	L	W	Z	Nr zadania	Okręg	L	W	Z
1	0,88	0,90	0,88	0,89	20	0,49	0,48	0,51	0,47
2A	0,27	0,22	0,28	0,27	21A	0,49	0,46	0,53	0,44
2B	0,23	0,19	0,25	0,23	21B	0,47	0,44	0,49	0,42
2C	0,24	0,24	0,26	0,21	22A	0,84	0,83	0,85	0,81
3	0,57	0,58	0,58	0,53	22B	0,61	0,57	0,64	0,56
4A	0,64	0,63	0,65	0,63	22C	0,68	0,65	0,70	0,66
4B	0,57	0,56	0,57	0,58	22D	0,64	0,63	0,66	0,62
5	0,39	0,35	0,39	0,40	23	0,63	0,64	0,62	0,66
6	0,63	0,62	0,65	0,60	24	0,56	0,55	0,56	0,55
7	0,83	0,84	0,82	0,83	25	0,41	0,37	0,42	0,41
8	0,50	0,48	0,52	0,46	26	0,78	0,79	0,79	0,77
9	0,73	0,71	0,75	0,68	27	0,38	0,36	0,39	0,37
10	0,55	0,55	0,55	0,53	28A	0,53	0,52	0,54	0,51
11	0,73	0,70	0,74	0,72	28B	0,34	0,30	0,36	0,31
12	0,91	0,90	0,92	0,91	28C	0,42	0,45	0,41	0,42
13	0,57	0,53	0,60	0,54	29	0,76	0,74	0,77	0,75
14	0,40	0,38	0,42	0,39	30	0,40	0,42	0,38	0,42
15	0,73	0,70	0,76	0,67	31A	0,38	0,34	0,41	0,34
16A	0,72	0,69	0,73	0,71	31B	0,91	0,92	0,92	0,89
16B	0,44	0,44	0,45	0,42	31C	0,33	0,28	0,35	0,33
17	0,29	0,26	0,31	0,27	31D	0,50	0,45	0,51	0,50
18A	0,98	0,98	0,98	0,97	32	0,57	0,55	0,58	0,57
18B	0,90	0,90	0,92	0,88	33	0,51	0,49	0,52	0,50
19	0,56	0,54	0,56	0,56					

Różnice wartości współczynnika łatwości zadań są niewielkie między poszczególnymi województwami. Poziom trudności zadań w województwie lubuskim w przypadku 5 zadań okazał się wyższy niż w Okręgu, a w przypadku jednego zadania – niższy. W województwie zachodniopomorskim 4 zadania były trudniejsze niż w Okręgu, natomiast w Wielkopolsce 3 zadania okazały się łatwiejsze dla zdających, a jedno zadanie trudniejsze.

Dla analizy wyników ważna też jest informacja, ile osób nie podjęło lub nie rozwiązało zadań z arkusza. Szczególnie ma to znaczenie w zadaniach wielopunktowych, gdzie sam współczynnik łatwości nie odzwierciedla trudności zadania.

Wykres nr 6 przedstawia procent zdających egzamin, którzy nie podjęli lub nie rozwiązyali poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym.

Wykres 6. Procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązyali zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Ponad 70% zdających nie udzieliło poprawnej odpowiedzi w zadaniu 2. dotyczącym organizacji igrzysk w starożytnej Grecji. Dwóch na trzech maturzystów nie знаło nawet roku bitwy warszawskiej i nie potrafiło podać konsekwencji układu Ribbentrop – Mołotow. Co drugi maturzysta nie potrafił wybrać z kilku pojęć tego, które pochodzi z języka łacińskiego, nie rozróżniał zasady jednomyślności w ustroju Rzeczypospolitej, miał problemy z rozpoznaniem powstania krakowskiego, analizą mapy historycznej oraz podaniem konsekwencji bitwy warszawskiej dla sytuacji międzynarodowej. W większości są to podstawowe wiadomości z historii.

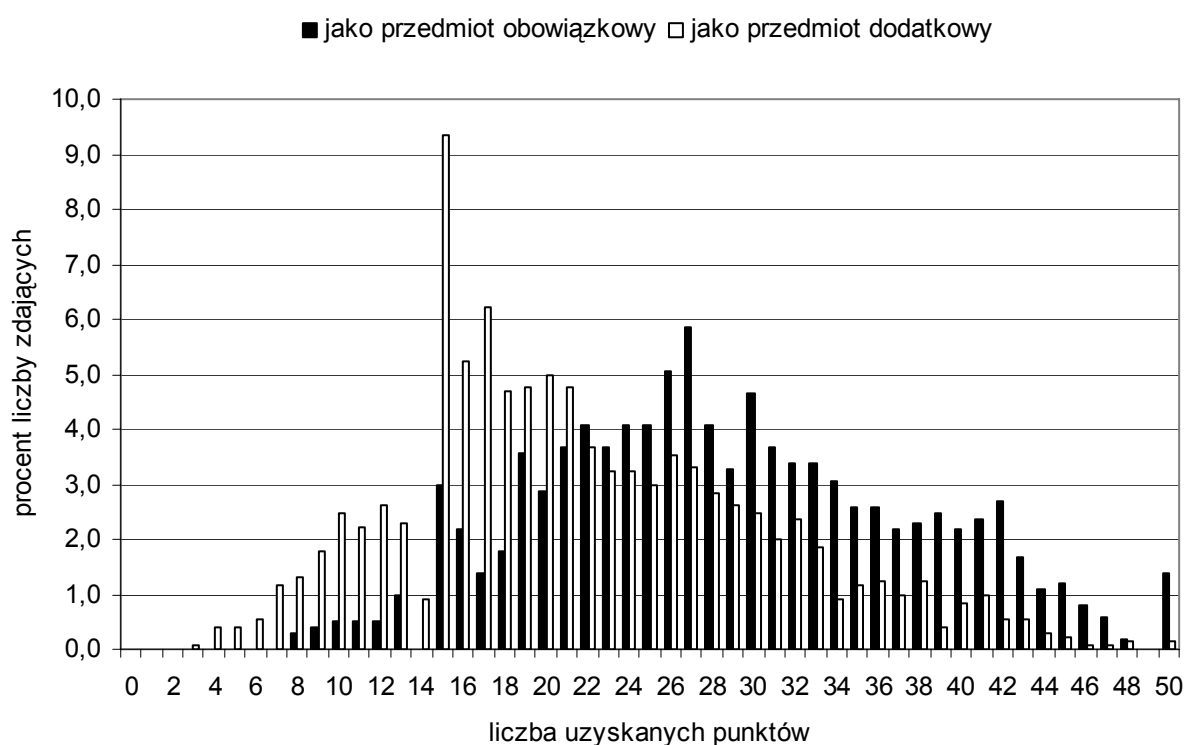
Wyniki z egzaminu na poziomie rozszerzonym

W tabeli nr 5 znajdują się podstawowe parametry statystyczne wyników uzyskanych za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym. Natomiast rozkład wyników procentowych uzyskanych przez zdających, wybierających historię jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy, rozwiązujących zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym, przedstawiono na wykresie nr 7.

Tabela 5. Parametry statystyczne opisujące wyniki zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	24,76	9,38	24	15	50	3	49,52	0,50
obowiązkowo	28,79	8,83	28	27	50	8	57,58	0,58
dodatkowo	21,65	8,58	20	15	50	3	43,3	0,43

Wykres 7. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym

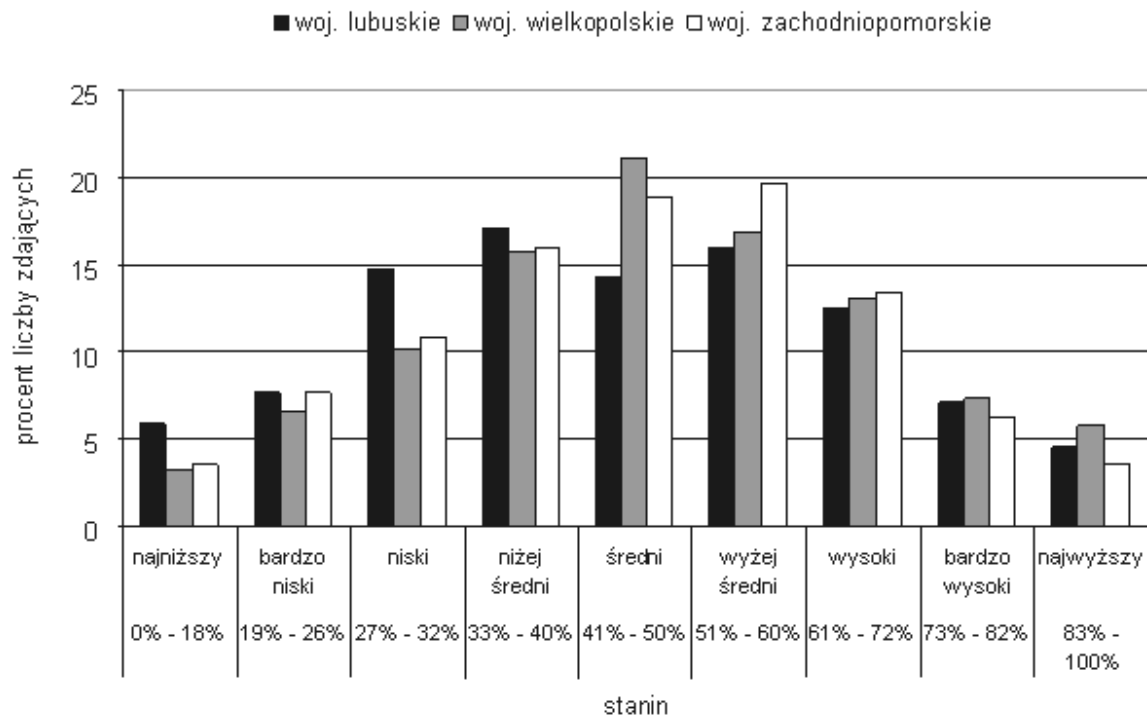

Statystyczny maturzysta uzyskał wynik 24,76 punktu, co stanowi 49,52% liczby punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań z **arkusza na poziomie rozszerzonym**. Wynik najczęściej występujący (modalna) ma wartość 15 punktów. Był to jednocześnie wynik stanowiący próg zaliczenia egzaminu. Modalna jest niższa od pozostałych miar tendencji centralnej: średniej arytmetycznej (24,76 pkt) i mediany (24 pkt) co sugeruje, że rozkład wyników nie jest symetryczny, a wyniki przesunięte są w lewo – rozkład jest prawoskośny. Oznacza to, że zdający uzyskali mniejszą liczbę wyników wysokich. Rozstęp wyników wynosi 47 punktów i wskazuje na bardzo duże zróżnicowanie umiejętności zdających. 70% wyników zawiera się w przedziale między 15 a 33 punkty. Na taki rozkład wpływ miały wyniki zdających historię jako przedmiot dodatkowy. Rozkład wyników jest prawoskośny, zarówno w przypadku przedmiotu obowiązkowego,

jak i dodatkowego, jednakże w przypadku zdających historię jako przedmiot obowiązkowy można zauważyć, że mniejsza grupa zdających uzyskała wyniki najniższe. Wynik maksymalny – 50 punktów osiągnęły w Okręgu 2 osoby zdające egzamin oraz 14 laureatów i finalistów Olimpiady Historycznej.

Porównując wyniki uzyskane przez zdających egzamin na obu poziomach można zaobserwować podobną sytuację w przypadku wyników wysokich (największy procent osób uzyskał je w Wielkopolsce) i niskich (najwięcej ich uzyskało maturzystów w województwie lubuskim). Natomiast zróżnicowanie nastąpiło wśród zadających egzamin na poziomie rozszerzonym w zakresie wyników średnich. Przedstawia to wykres nr 8.

Wykres 8. Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym uzyskane przez zdających w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

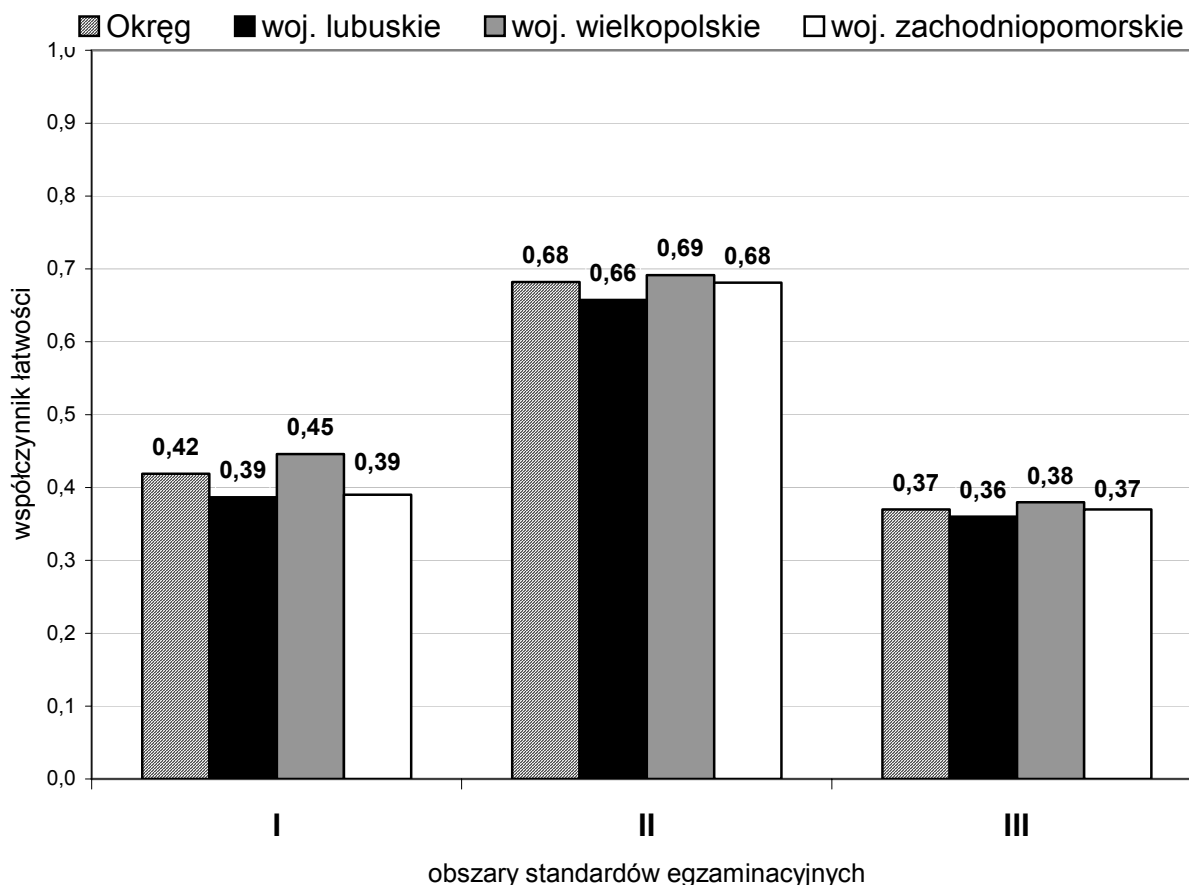

W województwie lubuskim najwięcej zdających uzyskało wynik w 1. i 2. staninie – 13,6% maturzystów, natomiast w województwie wielkopolskim jest najmniej takich zdających – 9,7%. Maturzyści w województwie wielkopolskim uzyskali najwięcej wyników w najwyższym staninie – 5,8%, a najmniej - zdający w województwie zachodniopomorskim – 3,6%.

Wprowadzona w roku ubiegłym nowa struktura arkusza na poziomie rozszerzonym spowodowała, iż zdający muszą już nie tylko wykazać się umiejętnościami lecz także konkretną wiedzą historyczną.

Poniższy wykres przedstawia porównanie współczynników łatwości uzyskanych za umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych przez maturzystów w poszczególnych województwach Okręgu.

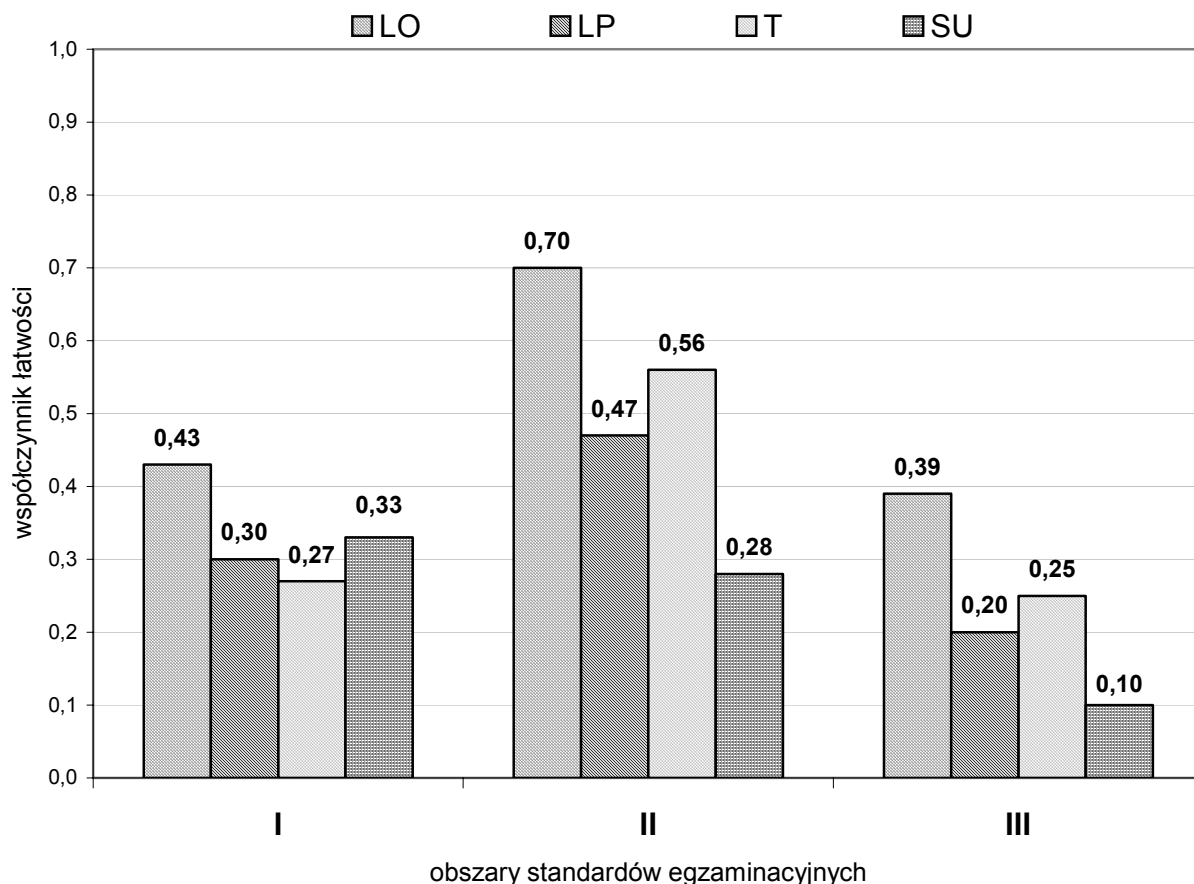
Wykres 8. Osiągnięcia absolwentów w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym z uwzględnieniem układu terytorialnego

Współczynniki łatwości uzyskane za umiejętności z zakresu standardów wymagań egzaminacyjnych świadczą o tym, że zdający nie w pełni opanowali wszystkie umiejętności sprawdzane podczas egzaminu maturalnego. Szczególnie widoczne jest to w przypadku pierwszego obszaru standardów egzaminacyjnych – wiedza i rozumienie. Potwierdza to fakt, że niepowodzenia na egzaminie są często wynikiem braku znajomości podstawowych wiadomości z historii. Różnicowanie między poszczególnymi województwami w Okręgu jest niewielkie, przy czym należy zauważyć, że najlepiej opanowali umiejętności zdający w województwie wielkopolskim.

Większe różnicowanie w opanowaniu umiejętności, podobnie jak w przypadku poziomu podstawowego, możemy zauważyć, analizując umiejętności sprawdzane za pomocą arkusza na poziomie rozszerzonym w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych. Wykres nr 9 przedstawia porównanie współczynników łatwości uzyskanych za umiejętności z obszaru standardów egzaminacyjnych przez maturzystów z różnych typów szkół.

Wykres 9. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym

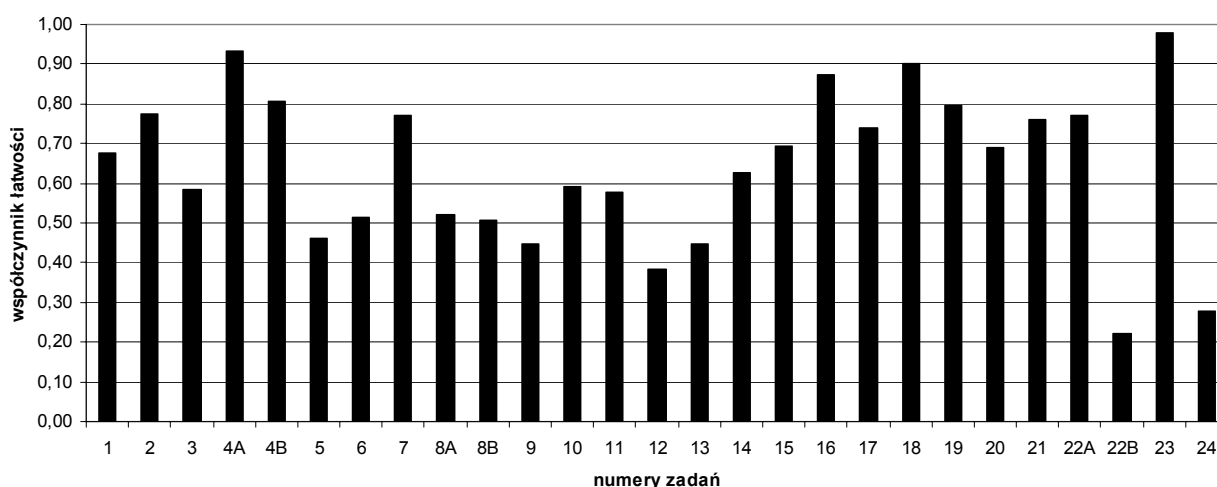

Współczynniki łatwości uzyskane za umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych świadczy o tym, że również zdający egzamin na poziomie rozszerzonym nie w pełni opanowali wszystkie umiejętności sprawdzane podczas egzaminu maturalnego. Podobnie jak w przypadku zadań z arkusza na poziomie podstawowym, umiejętności badane przez zadania z tegorocznego arkusza na poziomie rozszerzonym najlepiej opanowali absolwenci liceów ogólnokształcących. Jednak należy zauważyć, iż największe problemy mieli zdający, niezależnie od typu szkoły, rozwiązując zadania, w których wymagano wiedzy. We wszystkich typach szkół współczynnik łatwości dla tego obszaru standardów nie przekracza wartości 0,5, czyli umiejętności historyczne zostały opanowane przez statystycznego maturzystę w mniej niż 50%.

Dane, umożliwiające szczegółową analizę współczynników łatwości dla poszczególnych zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym, przedstawiono w tabeli nr 6 i na wykresie nr 10.

Wykres 10. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Tabela 6. Klasy łatwości zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	5, 9, 12, 13, 22B, 24
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 3, 6, 8A, 8B, 10, 11, 14, 15, 20
0,70 – 0,89	łatwe	2, 4B, 7, 16, 17, 19, 21, 22A
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	4A, 18, 23

W arkuszu na poziomie rozszerzonym największy problem dla zdających stanowiło zadanie nr 22B, polegające na podaniu nazwy porozumienia, w ramach którego podjęto interwencję zbrojną podczas Wiosny Ludów. Świadczy to o słabym opanowaniu wiedzy z zakresu historii powszechnej XIX wieku, a zwłaszcza o braku elementarnych informacji o porządku powiedeńskim w Europie. Podobnie było w przypadku zadania nr 5, wymagającego podstawowej wiedzy z zakresu historii powszechnej średniowiecza oraz zadania nr 9, w którym wykorzystuje się informacje z dziejów XVII – wiecznej Polski. Na obu poziomach problemem jest analiza rysunku satyrycznego (na poziomie rozszerzonym wymagało jej zadanie nr 12). Trudność zdającym sprawiała analiza źródła statystycznego dotyczącego okresu II wojny światowej. Natomiast bardzo łatwymi okazały się zadania: nr 4 i nr 18 – związane z wyszukiwaniem informacji w tablicy genealogicznej oraz nr 23 – wymagające umiejętności rozpoznania prawdziwości zdań dotyczących zestawu źródeł pisanych z okresu Wiosny Ludów. Uogólniając, można stwierdzić, że zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym okazały się umiarkowanie trudne dla zdających egzamin maturalny z historii; współczynnik łatwości dla tego arkusza wyniósł 0,50.

Porównanie, jak zdający radzili sobie z zadaniami z arkusza na poziomie rozszerzonym w poszczególnych województwach Okręgu, ukazuje tabela nr 7. Kolorem szarym zaznaczono różnice stopnia trudności zadań w województwie w stosunku do Okręgu.

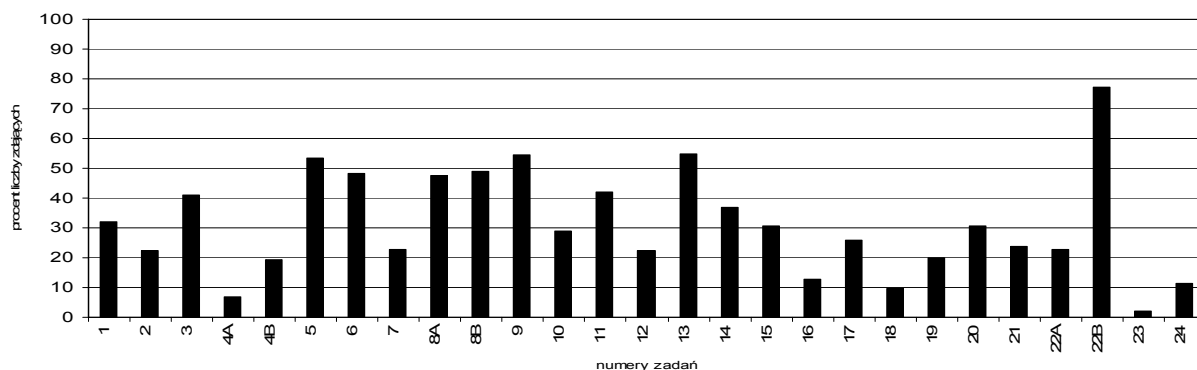
Tabela 7. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym w układzie terytorialnym

Nr zadania	Okręg	L	W	Z	Nr zadania	Okręg	L	W	Z
1	0,68	0,62	0,71	0,66	13	0,45	0,47	0,45	0,41
2	0,77	0,74	0,78	0,79	14	0,63	0,56	0,65	0,64
3	0,59	0,55	0,60	0,58	15	0,69	0,64	0,67	0,77
4A	0,93	0,91	0,94	0,94	16	0,87	0,87	0,87	0,88
4B	0,81	0,75	0,83	0,80	17	0,74	0,74	0,73	0,75
5	0,46	0,44	0,48	0,43	18	0,90	0,87	0,91	0,91
6	0,51	0,48	0,52	0,52	19	0,80	0,78	0,81	0,79
7	0,77	0,73	0,80	0,75	20	0,69	0,74	0,67	0,70
8A	0,52	0,48	0,54	0,52	21	0,76	0,76	0,74	0,79
8B	0,51	0,48	0,52	0,50	22A	0,77	0,75	0,78	0,77
9	0,45	0,42	0,49	0,39	22B	0,22	0,19	0,25	0,19
10	0,59	0,54	0,60	0,60	23	0,98	0,97	0,98	0,98
11	0,58	0,57	0,59	0,55	24	0,28	0,27	0,29	0,27
12	0,38	0,38	0,39	0,37					

Zróznicowanie współczynników łatwości zadań jest niewielkie między poszczególnymi województwami. Poziom trudności zadań w województwie lubuskim w przypadku pięciu zadań okazał wyższy niż w Okręgu, a w przypadku jednego zadania - niższy. W województwie zachodniopomorskim jedno zadanie było trudniejsze, a dwa łatwiejsze. W Wielkopolsce jedno zadanie okazało się łatwiejsze dla zdających. Zastanawiający jest znacząco wyższy współczynnik łatwości uzyskany w województwie zachodniopomorskim za zadanie nr 15, które sprawdzało umiejętność wnioskowania na podstawie informacji zawartych w tekście źródłowym.

W analizie warto również uwzględnić jaki procent zdających egzamin nie podjął lub nie rozwiązał poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym. Ukazuje to wykres nr 11.

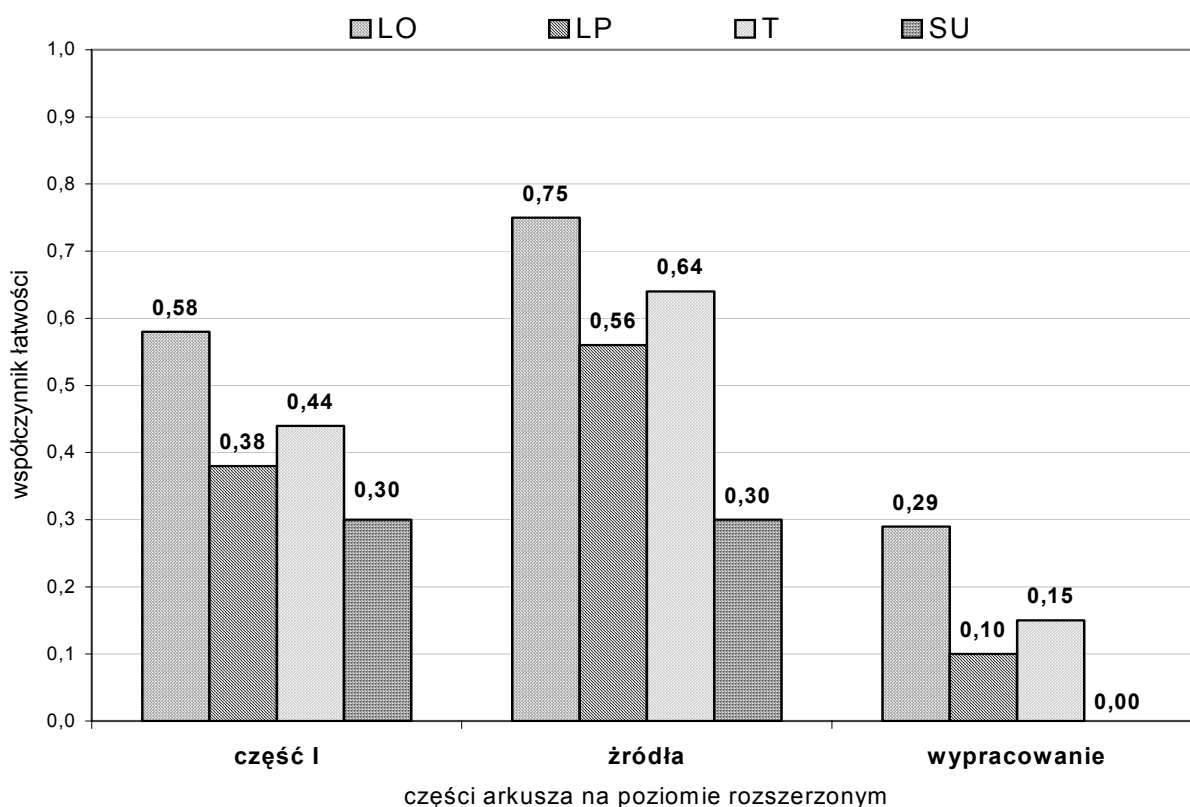
Wykres 11. Procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązyli zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Ponad połowa zdających nie potrafiła zidentyfikować plemienia Franków, podać głównodowodzących wojskami polskimi w najbardziej znanych XVII - wiecznych bitwach, dokonać analizy źródła statystycznego. Natomiast aż trzech na czterech zdających nie znało podstawowego układu, który ukształtował ład europejski w I połowie XIX wieku. Blisko połowa zdających również miała problem ze zidentyfikowaniem państwa, którego dotyczył tekst źródłowy, choć współczynnik łatwości zadania pozwala zaliczyć je do umiarkowanie trudnych. Podobne pod względem stopnia trudności zadanie, polegające na nadaniu tytułu mapie, poprawnie wykonała połowa zdających, mimo że ten typ zadania co roku powtarza się w arkuszach egzaminacyjnych.

Istotne jest, aby mieć również orientację, jak zdający z różnych typów szkół radzili sobie z poszczególnymi częściami arkusza na poziomie rozszerzonym. Przedstawia to wykres nr 12.

Wykres 12. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z poszczególnych części arkusza na poziomie rozszerzonym

Dane przedstawione na wykresie potwierdzają słuszność wcześniejszego stwierdzenia, iż problemem są zadania, w których zdający muszą odwołać się do wiedzy własnej. Świadczą o tym niższe współczynniki łatwości za część I w stosunku do części źródłowej.

Natomiast wypracowanie, jak można zaobserwować na wykresie, pozostaje najtrudniejszą dla wszystkich absolwentów częścią egzaminu maturalnego z historii. Dotyczy to również zdających z liceów ogólnokształcących. Różnice między poszczególnymi typami szkół są znaczne.

W bieżącym roku zdający mieli napisać wypracowanie na jeden z poniżej zaprezentowanych tematów:

1. *Trudne sąsiedztwo. Scharakteryzuj wpływ zagrożenia tureckiego na politykę Polski i Węgier w XVI i XVII wieku.*
2. *Polska i Węgry wobec przełomowych wydarzeń w Europie w XX wieku. Scharakteryzuj przemiany polityczne w Polsce i na Węgrzech w latach 1918 – 1956.*

Informację o wyborach tematów oraz średnich wynikach punktowych zamieszczono w tabeli nr 6.

Tabela 6. Wybieralność i średnie wyniki punktowe tematów wypracowań wśród zdających egzamin maturalny z historii w Okręgu, województwach oraz w poszczególnych typach szkół

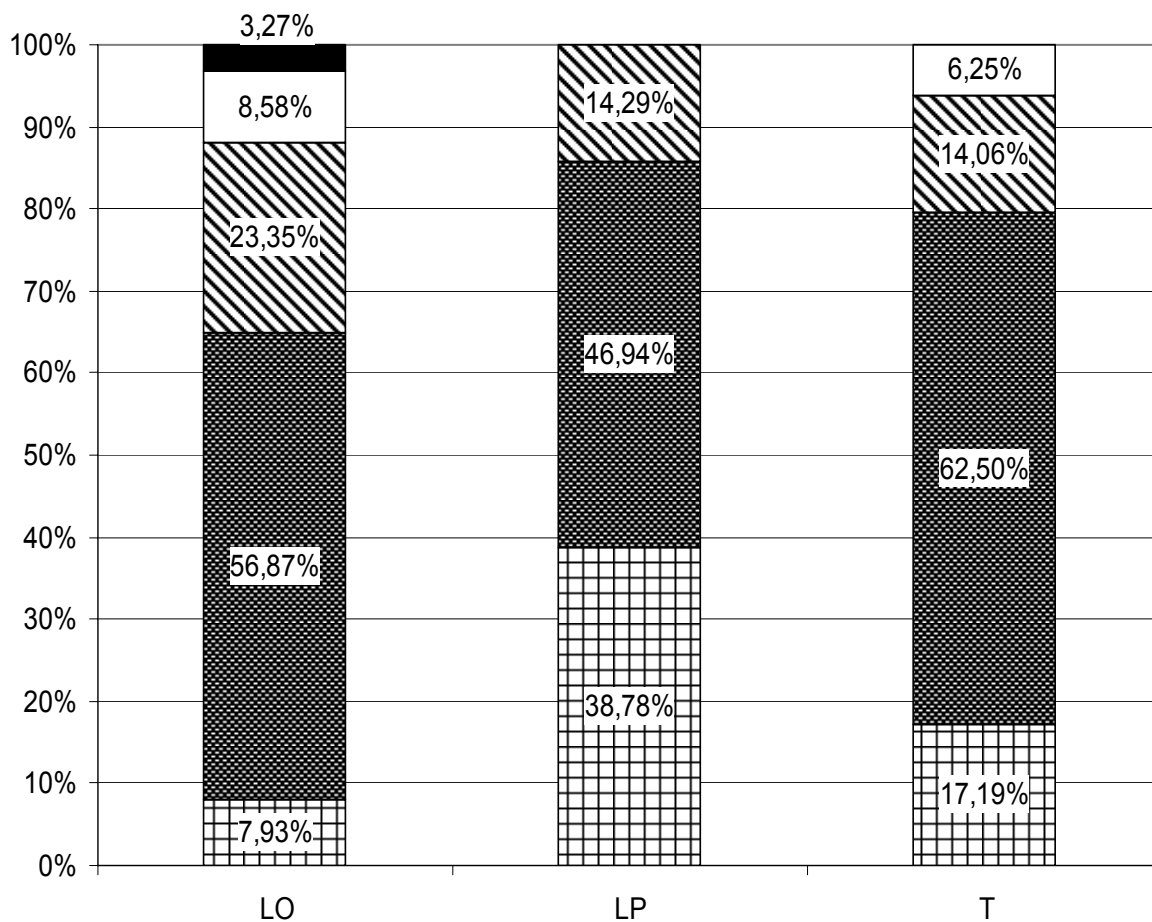
Absolwenci, którzy wybrali:	Okręg	Województwo:			Typy szkół:			
		L	W	Z	LO	LP	T	SU
Wybór tematów wypracowania								
temat 1	42,93%	45,15%	42,44%	42,37%	42,97%	40,24%	43,86%	100%
temat 2	57,07%	54,85%	57,56%	57,63%	57,03%	59,76%	56,14%	
Średnie wyniki punktowe uzyskane przez absolwentów								
temat 1	6,22	5,74	6,67	5,70	6,55	1,73	2,46	0,00
temat 2	4,93	4,79	4,95	4,99	5,09	2,27	3,50	

Oba tematy wypracowań nawiązywały do wzajemnych stosunków polsko – węgierskich. Zdający preferowali temat 2. związany z XX wiekiem, co potwierdzają dane przedstawione w tabeli nr 6. Podobnie często był on wybierany przez maturzystów w poszczególnych województwach Okręgu. Analogicznie kształtował się wybór tematów w poszczególnych typach szkół. Należy sądzić, iż nie tyle związane jest to z zainteresowaniem problematyką ostatniego stulecia, ile z faktem, że zagadnienia te realizowane są w szkole w ostatnim roku nauki i wydają się znane. Jednak o słabej znajomości zagadnień z tego okresu świadczą niskie wyniki zdających. Maturzyści, którzy wybrali temat 1., uzyskali znacząco wyższe wyniki. Na ten rezultat wpływ miały

głównie osiągnięcia absolwentów liceów ogólnokształcących, ponieważ wyniki w pozostałych typach szkół, zarówno za realizację tematu 1. jak i 2., są niskie.

Wyniki uzyskane za zredagowanie zadania rozszerzonej odpowiedzi podczas tegorocznej matury przedstawia wykres nr 13.

Wykres 13. Wyniki uzyskane przez zdających za zadanie rozszerzonej odpowiedzi (wypracowanie)

▣ 0 pkt. ▣ 1 - 5 pkt. I poziom ▣ 6 - 10 pkt. II poziom ▣ 11 - 15 pkt. III poziom ▣ 16 - 20 pkt. IV poziom

Wynik 0 punktów uzyskał co dziesiąty zdający w Okręgu. Rozkład wyników jest zróżnicowany ze względu na typ szkoły. W liceach profilowanych 0 pkt uzyskał co trzeci, a w technikumach co szósty maturzysta. W stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się znacząco liczba absolwentów, którzy nie potrafili zredagować rozszerzonej odpowiedzi. Natomiast obniżyły się poważnie osiągnięcia z poziomu III i IV. Tylko maturzyści z liceów ogólnokształcących – jedenastu piszących w Okręgu na temat 1. i dwóch piszących na temat 2. - uzyskało maksymalny wynik (tj. 20 punktów) za realizację tego zadania. Natomiast w liceum profilowanym najwyższy wynik to 10 punktów i uzyskało go w Okręgu 3 zdających (III poziom z wypracowania dla tej grupy maturzystów okazał się nieosiągalny), a w technikum – 15 punktów – osiągnęło 2 maturzystów.

Dostrzega się poważne braki w wiedzy i umiejętnościach, w tym problem stanowi znajomość dziejów ojczystych. Zdający, którzy uzyskali niskie wyniki, nie przeanalizowali dokładnie tematu, nie zastanowili się, czego się od nich oczekuje (np. w wypracowaniu na temat 1. często przedstawiano narodziny potęgi państwa tureckiego lub ukazywano stosunki polsko-węgierskie od czasów piastowskich, zapominając, iż jest to co najwyżej tło do przedstawienia problemu), ponadto nierzadko trudnością sprawiło podanie podstawowych informacji, takich jak chociażby, wskazanie władców elekcyjnych za panowania których toczyły się wojny z Turcją, podanie daty odsieczy wiedeńskiej. W temacie 2. ukazywano nierzadko przemiany polityczne w Polsce, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, że sytuacja na Węgrzech była podobna. Unikano odniesień do przełomowych wydarzeń w Europie. Większość zdających odtwórczo prezentowała wiedzę uzyskaną w szkole, często bez selekcji informacji. Maturzyści mieli problemy z uogólnianiem i syntetyzowaniem. Wielu nie potrafiło formułować wniosków. Niepokoić też musi niska sprawność językowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

III. Wnioski

- Egzamin maturalny z historii zdawało 9,75 % ogółu absolwentów. Następuje systematyczny spadek zainteresowania historią w porównaniu z latami ubiegłymi (22% w 2005 r.).
- Egzaminu maturalnego z historii nie zdało ok. 3% ogółu zdających ten przedmiot, na poziomie podstawowym oraz także ok. 3% na poziomie rozszerzonym. Jest to wynik wyższy w stosunku do wyników uzyskanych w kraju. Należy zauważyć, iż historia jest jedynym przedmiotem, podobnie jak w roku ubiegłym, w którym zdawalność na poziomie podstawowym jest wyższa niż na poziomie rozszerzonym. Zarówno zdawalność egzaminu, szczególnie w przypadku poziomu rozszerzonego, jak i średni wynik uzyskany przez zdających na tym poziomie, są znacząco wyższe w stosunku do roku ubiegłego.
- Na wyniki w zasadzie nie ma większego wpływu województwo, w którym zdają egzamin absolwenci. Porównując uzyskane przez maturzystów wyniki, można dostrzec, że są one zbliżone w poszczególnych województwach Okręgu. Natomiast duży wpływ ma typ szkoły, którą ukończyli zdający. Dobre wyniki uzyskali absolwenci z liceów ogólnokształcących, natomiast maturzyści z liceów profilowanych, techników i szkół uzupełniających uzyskali wyniki niezadowalające.
- Maturzystom w bieżącym roku nie sprawiała problemów praca z różnorodnymi źródłami informacji. Na ogół dobrze radzili sobie ze źródłami pisanymi. Nie mieli większych trudności z analizą tablic genealogicznych i źródeł statystycznych. Jednak dotyczy to wyszukiwania informacji w źródłach lub prostej ich analizy. Natomiast źródła ikonograficzne (szczególnie karykatura, rysunek satyryczny) stanowiły problem, szczególnie w interpretacji metaforycznej i w odniesieniu do kontekstu historycznego. Podobnie wyglądała sytuacja ze źródłem kartograficznym. Mapa jest jednym

z podstawowych źródeł informacji. Zadania, w których rozwiązaniu trzeba wykorzystać to źródło, należą do grupy trudnych. Dziwić musi, iż zadanie typowe, które pojawia się w arkuszach maturalnych od 2005 r., a dotyczące podania tytułu mapy historycznej, sprawia zdającym ciągle dużo trudności. Również zastosowanie innego niż do tej pory źródła dla informacji typowej powoduje dezorientację zdających. Przykładem jest określenie stylu architektonicznego na podstawie ilustracji przedstawiających nagrobki.

- Egzamin maturalny ukazał słabe miejsca w dziedzinie edukacji historycznej. W wiadomościach przedmiotowych brak znajomości dat, nazwisk, faktów, które występują na wszystkich etapach kształcenia historycznego. Przykładem może być nieznaną datę bitwy warszawskiej (podczas wojny polsko-bolszewickiej) czy wybuchu powstania warszawskiego, postaci hetmanów dowodzących w najważniejszych bitwach XVII wieku, gen. Bora-Komorowskiego, działalności polskich władców elekcyjnych. Problem stanowi znajomość i stosowanie pojęć historycznych – pojęcie zaczerpnięte z łaciny – „konsul”.
- Dłuższa wypowiedź pisemna w formie wypracowania nadal jest jednym z najtrudniejszych zadań. Ujawniło ono nieprzygotowanie wielu maturzystów, którzy mieli trudności ze zrozumieniem tematu i jego realizacją. Co dziesiąty maturzysta otrzymał 0 pkt za to zadanie. Należy zaznaczyć, że o ile problematyka Węgier jest mało reprezentowana na zajęciach szkolnych i w tym przypadku zdający mogli mieć pewne problemy, o tyle zagadnienia dotyczące historii Polski powinny być dobrze opanowane, gdyż treści, do których się odwoływano w temacie, są elementarne i omawiane już w szkole podstawowej. Podobnie jak w latach ubiegłych, problem było ujęcie wypracowania w spójną i logiczną wypowiedź, która charakteryzuje się co najmniej poprawną selekcją materiału rzeczowego, zawiera wyjaśnienie znaczenia wydarzeń historycznych oraz podsumowanie z wnioskami i oceną. Wydaje się, iż w szkołach nie ćwiczy się umiejętności przygotowania dłuższej wypowiedzi pisemnej. Stąd też wielu maturzystów jest rozczarowanych swoimi wynikami egzaminacyjnymi, gdy za to zadanie otrzymują niewielką liczbę punktów albo nie uzyskują ich wcale.
- Jedną z podstawowych umiejętności przydatnych podczas każdego rodzaju egzaminu jest uważna lektura poleceń. Tymczasem niektóre błędy podczas egzaminu z historii wynikały z tego, że maturzyści nie przeczytali dokładnie poleceń.

2.10. Historia muzyki

Egzamin maturalny z historii muzyki został przeprowadzony w całym kraju 16 maja 2008 r. i miał formę pisemną. Maturzyści mogli zdawać historię muzyki jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowo wybrany.

Historia muzyki jako przedmiot obowiązkowy mogła być zdawana na poziomie podstawowym albo na poziomie rozszerzonym, a jako przedmiot dodatkowy tylko na poziomie rozszerzonym. Wyboru poziomu zdający dokonywał, składając deklarację maturalną.

Absolwenci, którzy wybrali historię muzyki jako przedmiot dodatkowy, zdawali egzamin, rozwiązując takie same zadania egzaminacyjne, jak maturzyści zdający historię muzyki jako przedmiot obowiązkowy.

Egzamin na poziomie podstawowym trwał 120 minut, natomiast na poziomie rozszerzonym 180 minut.

Warunkiem zdania egzaminu było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na danym poziomie w części obowiązkowej egzaminu.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Zadania zawarte w arkuszach egzaminacyjnych sprawdzały umiejętności odpowiadające standardom wymagań egzaminacyjnych z historii muzyki. Pozwalały zdającym wykazać się:

- znajomością terminologii i pojęć z historii muzyki w odniesieniu do:
  - twórczości wybranych kompozytorów,
  - cech stylów muzycznych,
  - dzieł muzycznych,
- umiejętnością analizy słuchowej, wzrokowej i słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych,
- umiejętnością przedstawiania zjawisk z zakresu kultury muzycznej, a także formułowania przejrzystej i logicznej wypowiedzi pisemnej.

Wagę procentową punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu szczegółowo przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt za standard	Waga w %	Liczba pkt za standard	Waga w %	Liczba pkt za standard	Waga w %
Arkusz PP	46	46%	30	30%	24	24%
Arkusz PR	9	18%	16	32%	25	50%

Arkusz dla poziomu podstawowego składał się z 30 zadań zamkniętych i otwartych krótkiej i rozszerzonej odpowiedzi, za których rozwiązanie zdający mógł uzyskać 100 punktów. Zadania skonstruowane były na podstawie standardów wymagań egzaminacyjnych i obejmowały problematykę wielkich okresów w historii muzyki. Do zadań dołączono charakterystyczne dla przedmiotu różnorodne rodzaje źródeł (ikonograficzne, zapisy nutowe i fragmenty utworów muzycznych na płycie CD). Zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi dotyczyło rozwoju symfonii w XIX wieku. Zadania reprezentowały wszystkie obszary standardów egzaminacyjnych.

Arkusz dla poziomu rozszerzonego składał się z trzech części. W części I zadania otwarte i zamknięte różnego typu sprawdzały wiadomości i umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych z historii muzyki głównie dla poziomu podstawowego. Za poprawne rozwiązanie 14 zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

Część II i część III arkusza dotyczyła technik i form polifonicznych na przestrzeni różnych epok historycznych. W części II zdający rozwiązywali 4 zadania nawiązujące do czterech przykładów dźwiękowych zamieszczonych na płycie CD oraz do materiału nutowego. Za poprawne rozwiązanie zadań w tej części zdający mogli uzyskać maksymalnie 10 punktów.

W części III arkusza zamieszczono zadanie rozszerzonej odpowiedzi, w którym należało napisać wypracowanie na jeden z dwu zaproponowanych tematów związanych ze źródłami informacji, analizowanymi w części II. Za napisane poprawnie wypracowanie zdający mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

Zdający historię muzyki na poziomie rozszerzonym łącznie mógł uzyskać 50 punktów.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

W tabeli nr 2 znajdują się podstawowe parametry statystyczne charakteryzujące wyniki uzyskane za zadania z arkusza na poziomie podstawowym.

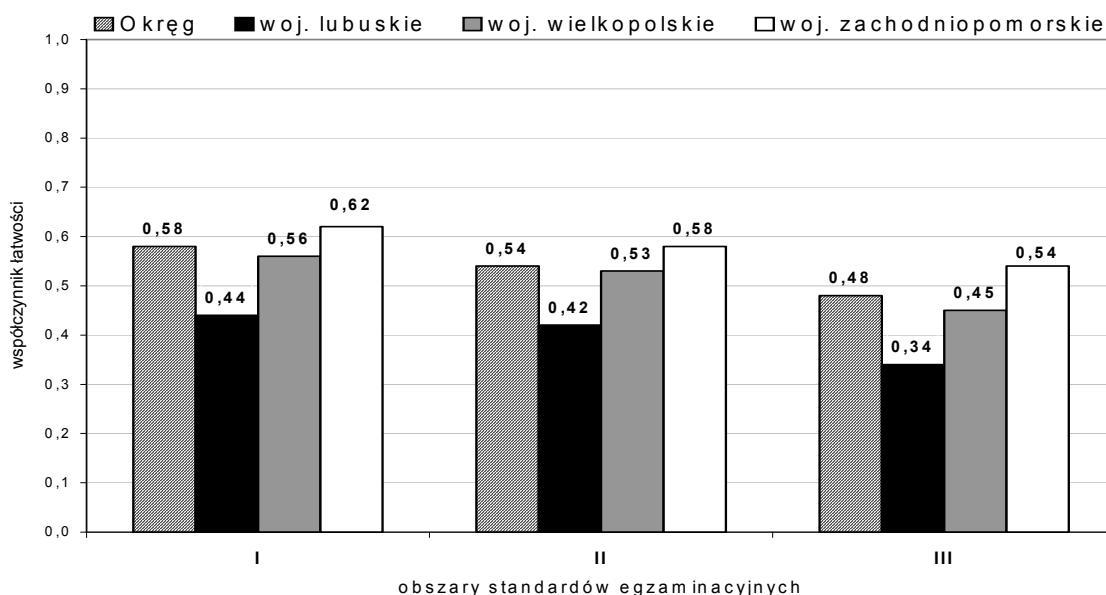
Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania arkusza na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
55,71	17,77	56	63 i 66	90	11	55,71%	0,56

Statystyczny maturzysta rozwiązujący zadania z **arkusza na poziomie podstawowym** uzyskał wynik 55,71 punktu, co stanowi 55,71% liczby punktów możliwych do otrzymania za rozwiązanie zadań z tego arkusza. Wyższa od średniego wyniku procentowego wartość mediany wskazuje, że maturzyści uzyskali wyniki wyższe. Rozstęp wyników wynosi 79 punktów i wskazuje na bardzo duże zróżnicowanie wiedzy i umiejętności zdających. W przedziale między 38 a 74 punktów mieści się 70% wyników. Nikt ze zdających nie uzyskał wyniku maksymalnego - 100 punktów. Wynik najwyższy - 90 punktów – osiągnął jeden zdający w Okręgu.

Umiejętności sprawdzane za pomocą arkusza na poziomie podstawowym sprawiały zróżnicowaną trudność absolwentom. Poniższy wykres przedstawia porównanie współczynników łatwości uzyskanych za umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych przez maturzystów zdających w poszczególnych województwach Okręgu.

Wykres 1. Osiągnięcia absolwentów w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie podstawowym z uwzględnieniem układu terytorialnego

Współczynniki łatwości umiejętności uzyskane z poszczególnych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych świadczą o tym, że zdający nie w pełni opanowali wszystkie umiejętności sprawdzane podczas egzaminu maturalnego. Zróżnicowanie między poszczególnymi województwami w Okręgu jest znaczne, przy czym najlepiej opanowali umiejętności zdający w województwie zachodniopomorskim. Należy zaznaczyć, iż wykres ten ilustruje poziom opanowania umiejętności w liceach ogólnokształcących, ponieważ zdecydowana większość zdających (tj. 96%) to absolwenci tego typu szkoły. Tylko 3 osoby były absolwentami liceum profilowanego. Dla województwa lubuskiego współczynniki łatwości nie przekraczają wartości 0,5, czyli umiejętności sprawdzane zostały opanowane przez statystycznego maturzystę z tego województwa poniżej 50% maksymalnej liczby punktów w poszczególnych obszarach, co może budzić niepokój i refleksję.

W tabeli nr 3 przedstawiono współczynniki łatwości wszystkich zadań z arkusza na poziomie podstawowym dla zdających w Okręgu.

Tabela 3. Klasyfikacja zadań z arkusza na poziomie podstawowym według współczynników łatwości

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numer zadania
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	1, 2, 5, 8, 11, 12, 18, 20, 25, 26, 30
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	3, 6, 14, 15, 16, 17, 19, 24, 27, 28, 29
0,70 – 0,89	łatwe	4, 7, 9, 10, 21, 22, 23
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	13

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli nr 3 można stwierdzić, że podczas egzaminu maturalnego z historii muzyki nie było zadań bardzo trudnych dla zdających. Najmniej problemów w arkuszu na poziomie podstawowym sprawiło zdającym zadanie nr 13 (współczynnik łatwości 0,93), sprawdzające znajomość obsady wykonawczej typowej dla danej epoki. Natomiast zadanie nr 11 okazało się dla zdających najtrudniejsze w arkuszu – współczynnik łatwości 0,37. Zadanie sprawdzało wiedzę na temat formy ronda i jego ewolucję w czasie. Zadania z arkusza na poziomie podstawowym okazały się umiarkowanie trudne dla zdających, o czym świadczy współczynnik łatwości za wszystkie zadania w arkuszu wynoszący 0,56.

W tabeli nr 4 znajdują się podstawowe parametry statystyczne wyników uzyskanych za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym.

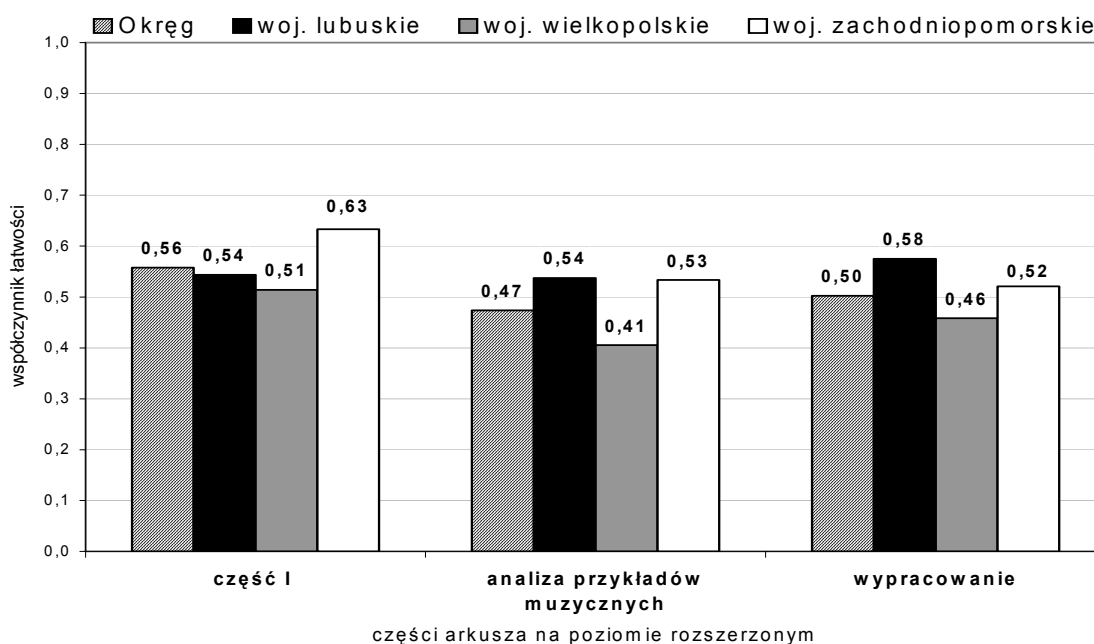
Tabela 4. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
26,50	14,39	28,50	35 i 50	50	1	53%	0,53

Statystyczny maturzysta rozwiązujący **arkusz na poziomie rozszerzonym** uzyskał wynik 26,5 punktu, co stanowi 53% liczby punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań z tego arkusza. Rozstęp wyników wynosi 49 punktów i wskazuje na duże zróżnicowanie wiedzy i umiejętności zdających. W przedziale między 14 a 43 punktami mieści się 70% wyników. Wartości modalnej i mediany są wyższe od średniej arytmetycznej; oznacza to, że maturzyści uzyskali mniejszą liczbę wyników najniższych. Nikt, poza laureatami i finalistami olimpiad (4 osoby), nie uzyskał wyniku maksymalnego - 50 punktów. Wynik najwyższy - 43 punkty – osiągnął jeden zdający w Okręgu.

W bieżącym roku szkolnym podczas egzaminu maturalnego arkusz egzaminacyjny z historii muzyki na poziomie rozszerzonym złożony był z trzech części. Wykres nr 2 przedstawia, jakim poziomie zdający opanowali sprawdzane umiejętności w poszczególnych częściach arkusza na poziomie rozszerzonym.

Wykres 2. Osiągnięcia absolwentów w zakresie wiadomości i umiejętności z poszczególnych części arkusza na poziomie rozszerzonym w układzie terytorialnym

Analizując wyniki z poziomu rozszerzonego, uzyskane przez maturzystów, można zauważyć, iż zdający najlepiej radzili sobie z częścią I obejmującą wiedzę o muzyce. Natomiast wyniki z zadań dotyczących analizy przykładów muzycznych, w których wykorzystywano fragmenty utworów zamieszczonych na płycie CD oraz materiał nutowy, są znacznie niższe niż w ubiegłym roku szkolnym. Inaczej niż w przypadku arkusza na poziomie podstawowym rozwiązując arkusz na poziomie rozszerzonym, dobrze radzili sobie zdający z województw lubuskiego i zachodniopomorskiego. Najniższe wyniki uzyskali absolwenci szkół w województwie wielkopolskim. Tegoroczni maturzyści preferowali (wybrany przez 79% zdających) temat 2., który dotyczył przedstawienia znaczenia technik

polifonicznych w rozwoju muzyki na wybranych przykładach z różnych epok. Rzadziej wybierali temat 1 (dotyczący fugi w twórczości instrumentalnej i wokально-instrumentalnej J. S. Bacha) wymagający dobrej znajomości twórczości kompozytora i epoki, w której tworzył.

Warto również zapoznać się ze współczynnikami łatwości dla innych zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym. Przedstawiono je w tabeli nr 5.

Tabela 5. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numer zadania
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	1, 2, 7, 11, 14, 17, 18
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	4, 5, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 19
0,70 – 0,89	łatwe	3, 6, 8,
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

Na podstawie danych można stwierdzić, że podczas egzaminu maturalnego z historii muzyki nie było dla zdających zadań bardzo trudnych oraz bardzo łatwych. Na poziomie rozszerzonym największym problemem dla maturzystów było zadanie nr 17 (współczynnik łatwości 0,32) – sprawdzające umiejętność analizy wzrokowo-słuchowej formy symfonii i wskazania podobieństw i różnic stylów historycznych oraz odczytywanie informacji w tekście źródłowym. Natomiast zadanie nr 6, sprawdzające wiedzę na temat starożytnej teorii etosu, okazało się dla tegorocznych maturzystów najłatwiejsze – współczynnik łatwości 0,86. Wszystkie zadania dla zdających egzamin maturalny z historii muzyki na poziomie rozszerzonym w Okręgu okazały się umiarkowanie trudne – współczynnik łatwości wyniósł 0,53.

III. Wnioski

- Historię muzyki wybrało 105 absolwentów w Okręgu, co stanowi 0,17% wszystkich zdających. Egzamin maturalny na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym okazał się umiarkowanie trudny.
- Maturzyści za rozwiązywanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym uzyskali średni wynik wyższy, niż za rozwiązywanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym, czyli odwrotnie niż w większości przedmiotów podczas tegorocznego egzaminu maturalnego. Wyniki świadczą o tym, że nie wszystkie umiejętności określone w standardach wymagań egzaminacyjnych zostały opanowane w stopniu zadowalającym.
- Zdający na ogół potrafili korzystać z różnorodnych źródeł informacji i dobrze poradzili sobie z zadaniami źródłowymi, zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym. Wciąż jednak była duża grupa zdających, którzy nie potrafili posługiwać się partyturami i słabo orientowali się w podstawowych dziełach literatury muzycznej.
- Większość zdających podjęła próbę napisania zadania rozszerzonej odpowiedzi, zarówno na poziomie podstawowym (uzyskali średnio 5 punktów na 13 możliwych)

- jak i na poziomie rozszerzonym (uzyskali średnio 10 punktów na 20 możliwych). Co drugi zdający miał trudność ze sformułowaniem tezy, a dla co czwartego maturzysty problem stanowiła synteza i kompozycja pracy.

Temat pierwszy wymagał przedstawienia roli fugi w twórczości J. S. Bacha. W realizacji tematu potrzebna była głęboka wiedza i znajomość twórczości J. S. Bacha oraz znajomość terminologii dotyczącej cech fugi i jej współczynników.

W pracach na **drugi temat** rzadko podejmowano zagadnienie znaczenia technik polifonicznych dla rozwoju muzyki, ograniczając się do wskazania jedynie przemian form i gatunków polifonicznych. Piszący wykazali się słabą znajomością dzieł kompozytorów, ograniczając się na ogół do wymieniania utworów, nie zawsze polifonicznych.

- Zdający zarówno na poziomie podstawowym, jak i na rozszerzonym wykazali się niskimi kompetencjami językowymi. Podczas sprawdzania i oceniania prac zwrócono uwagę na dość często występującą nieporadność językową, brak precyzji, chaotyczność i posługiwanie się zwrotami potocznymi.
- Zadowolenie budzi większa niż dotychczas znajomość wśród zdających polskiej kultury muzycznej.

2. 11 Historia sztuki

I. Opis egzaminu

1. Punktacja i normy zaliczeń dla egzaminu maturalnego z historii sztuki

W roku 2008 zdający egzamin maturalny z historii sztuki mogli wybrać (jak w roku ubiegłym) między poziomem podstawowym lub rozszerzonym. Na obu poziomach obowiązywał trzydziestoprocentowy próg zaliczenia egzaminu, co oznacza, że absolwent rozwiązujący zadania z arkusza podstawowego musiał zdobyć minimum 30 punktów, a w przypadku poziomu rozszerzonego co najmniej 15 pkt.

Tabela 1. Punktacja za rozwiązanie arkuszy egzaminu maturalnego z historii sztuki na poziomie podstawowym w 2008 roku

Arkusz PP	Za test do uzyskania:		Za cały arkusz do uzyskania:	Próg zaliczenia	
	100 pkt	100 %	100 pkt	od 30 pkt	30%

Tabela 2. Punktacja za rozwiązanie arkuszy egzaminu maturalnego z historii sztuki na poziomie rozszerzonym w 2008 roku

Arkusz PR	część 1. Test max.pkt		część 2. Analiza porównawcza max. pkt		część 3. Wypracowanie max. pkt		Za cały arkusz	Próg zaliczenia	
	20 pkt	40 %	20 pkt	40 %	10 pkt	20 %	50 pkt	od 15 pkt	30 %

2. Wymagania egzaminacyjne na poszczególnych poziomach

Dane przedstawione w powyższych tabelach ukazują, że zarówno struktura arkuszy, jak i zasady punktowania na obu poziomach różnią się zasadniczo. Na arkusz z poziomu podstawowego składają się zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte. Sprawdzają one głównie wiedzę z zakresu znajomości epok, stylów, kierunków, dzieł sztuki oraz ich chronologii, a także rozpoznawanie podstawowych gatunków i technik sztuk plastycznych oraz tematów ikonograficznych.

Na poziomie rozszerzonym zdający rozwiązuje zadania zamknięte oraz otwarte krótkiej odpowiedzi, przeprowadza analizę porównawczą obrazów według kryteriów sprecyzowanych w poleceniu, a także formułuje dłuższą wypowiedź na jeden z dwóch podanych tematów. Prawidłowe wykonanie tego zadania wymaga przeprowadzenia selekcji materiału pod kątem wybranego problemu, wykazania się znajomością nazwisk artystów, dzieł sztuki i kierunków plastycznych, ale także sformułowania i uzasadnienia własnych przemyśleń i opinii.

3. Opis zestawów egzaminacyjnych zastosowanych na maturze 2008

Zadania w arkuszach egzaminacyjnych odpowiadają treściom i zasadom określonym w standardach wymagań egzaminacyjnych opisanych w *Informatorze maturalnym od 2008 roku* (www.cke.edu.pl).

Arkusz dla poziomu podstawowego

Arkusz ten zawierał 27 pytań testowych, wśród których znalazło się 19 zadań otwartych (w tym trzy rozszerzonej odpowiedzi) i 8 zadań zamkniętych. Rozwiązanie zadań wymagało wykazania się wiadomościami dotyczącymi architektury, malarstwa, rzeźby, ornamentyki oraz ich rozumieniem.

Arkusz dla poziomu rozszerzonego

Arkusz rozszerzony składał się z trzech części. Część 1. zawierała 12 zadań otwartych i zamkniętych. Wśród nich znalazły się 2 pytania wymagające udzielenia dłuższej odpowiedzi. Test sprawdzał wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin sztuki (architektura, malarstwo, rzeźba, ikonografia i ornamentyka). Część 2. miała charakter analityczny i polegała na przeprowadzeniu analizy porównawczej dwóch obrazów: *Tańca pod szubienicą* (1568 r.) Pietera Bruegla Starszego i *Tańca* (1910 r.) Henri Matisse'a. W poleceniu wyszczególniono kryteria analizy: opis i cechy kompozycji, kolorystyka, światłocien i modelunek, ekspresja oraz środki wyrazu artystycznego. Zadanie wymagało także sformułowania krótkich wniosków dotyczących stylu i sposobu ujęcia tematu w obu dziełach. Część 3. polegała na sformułowaniu dłuższej wypowiedzi na zadany temat, przy czym zdający mógł wybrać jedno z podanych zagadnień:

Temat 1.: *Na podstawie trzech wybranych przykładów (innych niż zamieszczone w arkuszu) z różnych epok i kierunków przedstaw funkcje motywu tańca w sztuce, eksponując różnice formalne w ujęciach tematu. Zadanie to odnosiło się do przywołanego w arkuszu rozszerzonym motywu tańca i pozwalało piszącemu na prześledzenie ewolucji tego tematu w sztukach plastycznych.*

Temat 2.: *Omawiając treść i formę czterech dzieł reprezentujących odmienne kierunki artystyczne powstałe w pierwszym dziesięcioleciu XX wieku (innych niż zamieszczone w arkuszu), wykaż różnorodność źródeł inspiracji artystów współczesnych. Zadanie to, choć koncentrowało się na wąskim zakresie sztuki XX wieku, wymagało od zdającego precyzyjnego doboru dzieł tak, by odpowiednio ukazać wywołany pytaniem problem i zmieścić się w narzuconych ramach chronologicznych.*

Szczegółowa klasyfikacja zadań według obszarów standardów, badanych przez poszczególne zadania, pozwala zauważyć istotne różnice w wymaganiach stawianych maturzystom, którzy zdecydowali się przystąpić do egzaminu zdawanego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Tabela 3. Przyporządkowanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym i rozszerzonym do standardów wymagań egzaminacyjnych

Obszary standardów	Na poziomie podstawowym		Na poziomie rozszerzonym	
	Numery zadań	Maksimum punktów do uzyskania	Numery zadań	Maksimum punktów do uzyskania
I wiadomości i rozumienie	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 27	59	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11	12
II korzystanie z informacji	6, 12, 14, 20, 24	29	5, 12	8
III tworzenie informacji	26	12	13, 14	30

Zadania zawarte w arkuszu podstawowym weryfikowały wiadomości ujęte w standardzie I i ich rozumienie. W mniejszym stopniu sprawdzały umiejętność korzystania z informacji. Tylko jedno zadanie, najwyżej punktowane w całym zestawie, wymagając czynności analitycznych, sprawdzało umiejętność tworzenia informacji. Na poziomie rozszerzonym również większość zadań odnosiła się do I obszaru standardów, waga punktowa świadczy jednak o przewadze znaczenia umiejętności rozwiązywania problemu i tworzenia tekstu własnego nad odtwarzaniem wiadomości.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

1. Wyniki uzyskane za arkusze na poziomach: podstawowym i rozszerzonym

Osiągnięć tegorocznych maturzystów, wybierających historię sztuki zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, nie można uznać za zadowalające. Analiza podstawowych danych statystycznych obliczonych dla egzaminu z historii sztuki pozwala stwierdzić, że osiągnięcia absolwentów z różnych województw Okręgu są zbliżone.

Tabela 4. Wyniki egzaminu z historii sztuki na poziomie podstawowym i rozszerzonym z uwzględnieniem zróżnicowania terytorialnego

Poziom egzaminu:	podstawowy				rozszerzony			
	Okręg	L	W	Z	Okręg	L	W	Z
Zdawalność	81, 34	80, 65	81, 93	80	95,80	96,15	92,19	100
Średni wynik %	47,07	44, 84	47, 02	50,70	56,66	52,62	59,94	54,68

Osiągnięcia zdających na poziomie podstawowym są niższe niż wyniki absolwentów przystępujących do poziomu rozszerzonego. Statystycznie co 5 absolwent w Okręgu nie zdał egzaminu na poziomie podstawowym. Analiza wyników wskazuje również, że egzamin okazał się dla zdających na poziomie podstawowym trudny (tylko dla maturzystów uczęszczających do szkół w województwie zachodniopomorskim – umiarkowanie trudny). Absolwenci, którzy przystąpili do rozwiązywania zadań na poziomie rozszerzonym, osiągnęli rezultaty świadczące o średnim poziomie opanowania sprawdzanych umiejętności – zadania z arkusza były dla nich umiarkowanie trudne. Absolwenci z województwa wielkopolskiego zdobyli nieznacznie wyższe wyniki, natomiast tylko maturzyści z województwa zachodniopomorskiego zdali egzamin z historii sztuki w stu procentach.

Tabela 5. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez zdających historię sztuki jako przedmiot obowiązkowy i dodatkowy

Historia sztuki jako przedmiot:	Okręg	Województwo lubuskie	Województwo wielkopolskie	Województwo zachodniopomorskie
obowiązkowy na p. podstawowym	47,07	44,84	47,02	54,68
obowiązkowy na p. rozszerzonym	56,66	52,62	59,94	54,68
dodatkowy na p. rozszerzonym	39,75	39,22	39,59	40,52

Ważnym aspektem analizy wyników jest także uwzględnienie osiągnięć absolwentów, dla których historia sztuki była przedmiotem obowiązkowym lub dodatkowym. We wszystkich województwach Okręgu utrzymuje się taka sama prawidłowość - wyższe wyniki osiągają przystępujący do historii sztuki jako przedmiotu obowiązkowego. Po pierwsze; rzetelne przygotowanie tej grupy absolwentów związane jest z większą odpowiedzialnością – niezaliczenie egzaminu skutkuje niezdaniem matury (w przypadku przedmiotów wybranych jako dodatkowe obciążenia tego rodzaju nie ma). Po drugie; do egzaminu obowiązkowego przystępują najczęściej maturzyści, którzy przygotowywali się pod kierunkiem nauczycieli w liceach plastycznych i klasach humanistycznych liceów ogólnokształcących, a ponadto wiążą z tym przedmiotem dalsze plany edukacyjne (studia na kierunkach artystycznych).

2. Wyniki uzyskane za sprawdzane umiejętności

Bardziej wnikliwą ocenę poziomu opanowania wiadomości i umiejętności można przeprowadzić na podstawie analizy współczynników łatwości uzyskanych za poszczególne zadania.

Tabela 6. Klasyfikacja łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym i rozszerzonym według współczynnika łatwości

Współczynnik łatwości	Opis dydaktyczny	Zadania na poziomie podstawowym	Zadania na poziomie rozszerzonym
0,00 – 0,19	bardzo trudne	10, 26a	10
0,20 – 0,49	trudne	2, 4, 6b, 7, 9, 12, 13, 14b, 14c, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 26c	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13D, 13E, 14B, 14C,
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 3, 5, 6a, 6c, 8, 11, 14a, 15, 19, 20, 21, 22, 26b, 27	9, 13A, 13B, 13C, 14A, 14D,
0,70 - -0,89	łatwe		14 E
0,90 – 1,00	bardzo łatwe		

Jak wynika z tabeli nr 5, zarówno w arkuszu na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym przeważały zdania, które okazały się dla tegorocznych zdających trudne i umiarkowanie trudne. Należy zwrócić uwagę, że zaledwie jedno zadanie na poziomie rozszerzonym, a dokładniej jeden aspekt wypracowania (język i styl), nie sprawił piszącym problemu.

Znajomość i rozumienie faktów oraz zjawisk artystycznych stanowi konieczną bazę do rozwiązania testu. Jednak napisanie wypracowania na zadany temat także wymaga znajomości epok, stylów, kierunków, dzieł sztuk plastycznych i ich chronologii, co – jak wiadomo, wpisane jest w obszar wymagań I standardu. Nieopanowanie tych umiejętności nierzadko skutkuje poważnymi utrudnieniami w rozwiązywaniu zadań wymagających umiejętności z zakresu II i III obszaru standardów.

Tabela 7. Współczynniki łatwości uzyskane na poszczególne obszary standardów na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Obszary standardów	I obszar wiedza i rozumienie	II obszar korzystanie z informacji	III obszar tworzenie informacji
Poziom podstawowy	0,44	0,50	0,59
Poziom rozszerzony	0,32	0,47	0,53

Współzależność poziomu opanowania wiadomości z realizacją zadań o bardziej skomplikowanym charakterze, jak tworzenie wypowiedzi, ilustruje powyższa tabela. Słabe opanowanie wiadomości (umiejętność trudna) skutkuje niezadowolającymi osiągnięciami w zakresie korzystania z informacji i tworzenia ich (umiejętności umiarkowanie trudne).

III. Wnioski

Niskie wyniki osiągnięte na maturze z tego przedmiotu powinny uświadomić nauczycielom i maturzystom, że aby sprostać wymaganiom egzaminacyjnym, nie wystarczy okazjonalne interesowanie się zjawiskami kultury, lecz trzeba usystematyzowanej, rzeczowej wiedzy z zakresu tego przedmiotu.

Historia sztuki należy do przedmiotów nauczanych w nielicznych szkołach (liceach plastycznych oraz w niektórych liceach ogólnokształcących). Osiągnięcia maturzystów nie powinny być w związku z tym traktowane jako kryterium oceny pracy szkoły czy nauczyciela. Przedstawienie słabych stron w opanowaniu umiejętności przez tegorocznych absolwentów może natomiast stać się wskazówką dla zainteresowanych wyborem historii sztuki podczas egzaminu maturalnego w kolejnych latach.

Wnioski dotyczące egzaminu na poziomie podstawowym

Wiedza faktograficzna, którą sprawdza się w arkuszu podstawowym, wymaga rzetelnego uzupełnienia. Również umiejętności związane z opisem i analizą dzieła sztuki należy systematycznie rozwijać i udoskonalać. Absolwenci prezentują niski poziom znajomości chronologii dzieł sztuki, a także rażące braki w dziedzinie znajomości podstawowych pojęć plastycznych i tematów ikonograficznych. Problemem jest werbalizacja spostrzeżeń związanych z zaprezentowanymi dziełami sztuki i nieznanymi charakterystycznymi dla dyscypliny aparatami pojęciowymi. Okazuje się, że pytania, które dotyczyły wybitnych mecenasów znanych choćby z historii, także były dla zdających zbyt trudne.

Wnioski dotyczące egzaminu na poziomie rozszerzonym

Niepowodzenia egzaminacyjne na poziomie rozszerzonym wynikały z braku wiedzy faktograficznej, jak i problemowej (podawanie nielicznych lub banalnych przykładów, bardzo powierzchowny komentarz, przywoływanie dzieł spoza wyznaczonej epoki czy kierunku) oraz z nieporadności w posługiwaniu się formą eseju. Nieumiejętność stawiania tezy, formułowania wniosków, problemy z jasnym i logicznym przekazywaniem myśli również utrudniły zdającym osiągnięcie zadowalających rezultatów.

Należy jednocześnie odnotować, że analiza porównawcza dzieł wypadła lepiej niż pozostałe części arkusza, co najprawdopodobniej jest owocem ukierunkowanej pracy zdających, a dodajmy, że forma tego zadania jest niezmienna od 4 lat.

2.12 Matematyka

Do egzaminu maturalnego z matematyki w dniu 14 maja br. przystąpiło 11045 maturzystów, wśród nich 9690 zdawało egzamin maturalny po raz pierwszy. 5157 maturzystów zdecydowało się zdawać matematykę na poziomie podstawowym. Spośród 4533 maturzystów, którzy zadeklarowali zdawanie egzaminu z matematyki na poziomie rozszerzonym, 2563 wybrało go jako przedmiot obowiązkowy, a 1970 jako przedmiot dodatkowy.

Na rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza na poziomie podstawowym zdający mieli 120 minut, a na poziomie rozszerzonym 180 minut. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza egzaminacyjnego zarówno z poziomu podstawowego, jak i z poziomu rozszerzonego można było otrzymać maksymalnie 50 punktów. Podczas egzaminu zdający mogli korzystać z otrzymanego zestawu wzorów matematycznych, cyrkla, linijki i kalkulatora prostego.

Sześćdziesięciu jeden absolwentów klas dwujęzycznych skorzystało z możliwości zdawania matematyki w języku obcym, z czego trzynastu wybrało język angielski, czternastu język francuski, a trzydziestu czterech język niemiecki.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Arkusze egzaminacyjne, zarówno z poziomu podstawowego jak i z poziomu rozszerzonego, zawierały po 12 zadań otwartych o zróżnicowanym stopniu trudności. Zostały opracowane na podstawie założeń opisanych w rozporządzeniach resortu edukacji, przedstawionych w *Informatorze o egzaminie maturalnym od 2008. Matematyka* i uwzględniały zmianę podstawy programowej, która nastąpiła od 1 września 2007 roku.

Arkusz dla poziomu podstawowego

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Liczba punktów za zadanie	4	4	4	3	5	5	4	4	5	3	5	4

Arkusz dla poziomu rozszerzonego

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Liczba punktów za zadanie	4	4	5	4	5	3	4	4	4	4	5	4

Zadania 1., 6., 7., 11. i 12. w arkuszu dla poziomu rozszerzonego sprawdzały umiejętności z poziomu podstawowego – zdający mógł uzyskać za poprawne rozwiązanie tych zadań 20 punktów (40%).

Tabela 1. Waga procentowa punktów do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

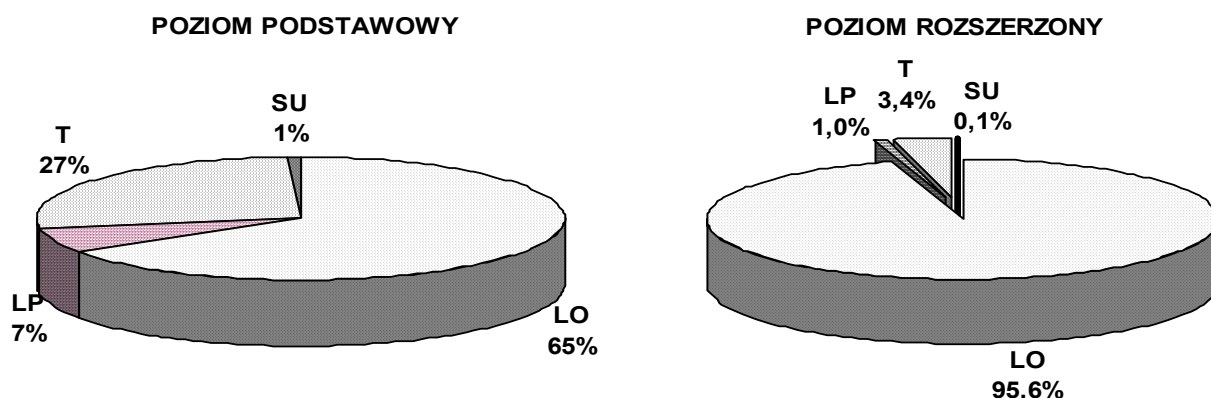
	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	8	16	31	62	11	22
Arkusz PR	0	0	31	62	19	38

W arkuszach z poziomu podstawowego i rozszerzonego dominują zadania sprawdzające umiejętności z obszaru drugiego standardów wymagań egzaminacyjnych. Brak udziału umiejętności z obszaru pierwszego standardów na poziomie rozszerzonym nie oznacza, że nie sprawdzano ich opanowania przez zdających, ponieważ każda z umiejętności zawartych w obszarze II i III standardów wymaga wiadomości i umiejętności opisanych w obszarze I.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Poziom zdawalności oraz osiągane przez maturzystów wyniki analizowane były ze względu na zróżnicowanie terytorialne (podział na województwa), wielkość miejscowości oraz typ szkoły. Okazało się, że czynnikiem, który miał największy wpływ na osiągnięcia maturzystów, był typ szkoły, do której oni uczęszczali. Dokonując analizy wyników, należy zwrócić uwagę na istotnie różną liczebność grup absolwentów z poszczególnych typów szkół. Zdecydowana większość spośród zdających matematykę ukończyła licea ogólnokształcące, a tylko nieliczni licea i technika uzupełniające, co ilustruje wykres 1. Musimy też pamiętać, że wyniki absolwentów szkół uzupełniających, ze względu na ich niewielką liczbę, mają mniejszą wagę statystyczną.

Wykres 1. Klasyfikacja zdających matematykę ze względu na typ szkoły, którą ukończyli

(LO – licea ogólnokształcące, LP – licea profilowane, T – technika, SU – szkoły uzupełniające, czyli licea uzupełniające (LU) oraz technika uzupełniające (TU)).

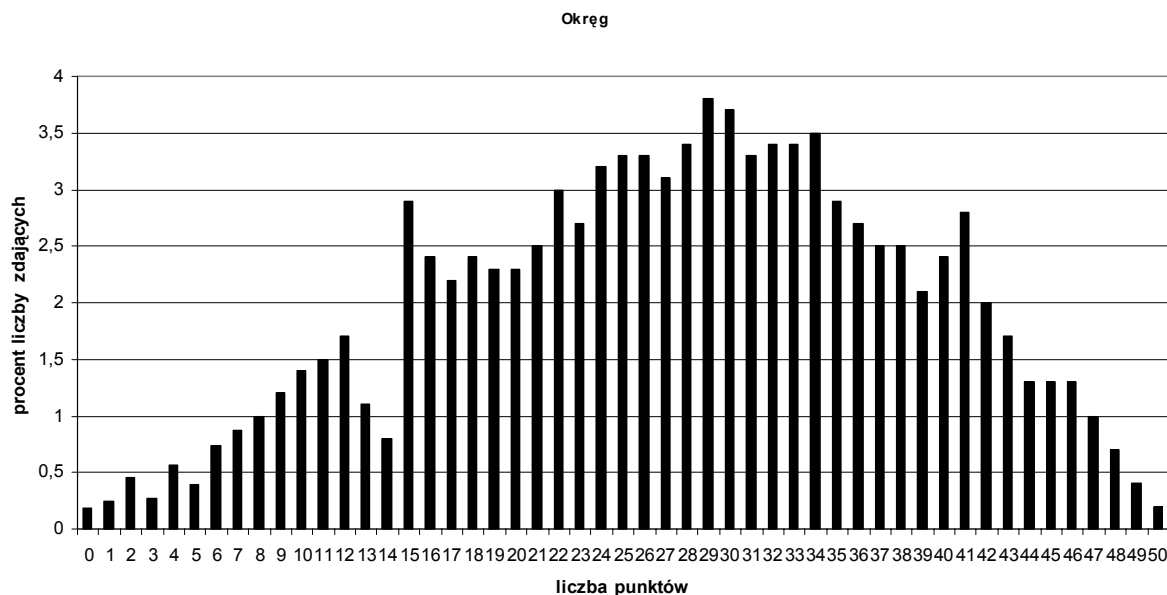
Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	27,42	10,77	28	29	50	0	54,83	0,55

Współczynnik łatwości arkusza z poziomu podstawowego wyniósł 0,55, co klasyfikuje go w grupie arkuszy umiarkowanie trudnych. Arkusz okazał się łatwiejszy od ubiegłorocznego, którego współczynnik łatwości wynosił 0,42. Najczęściej występujący wynik to 29 punktów. Połowa zdających osiągnęła wynik co najmniej 28 punktów (w latach 2006 i 2007 odpowiednio 33 i 20 punktów). Rozstęp wyników wynosi 50 punktów, co wskazuje, że wśród zdających były osoby, które uzyskały 0 punktów (10 zdających) jak również wynik najwyższy - 50 punktów (8 zdających).

Wykres 2. Rozkład wyników punktowych – arkusz na poziomie podstawowym

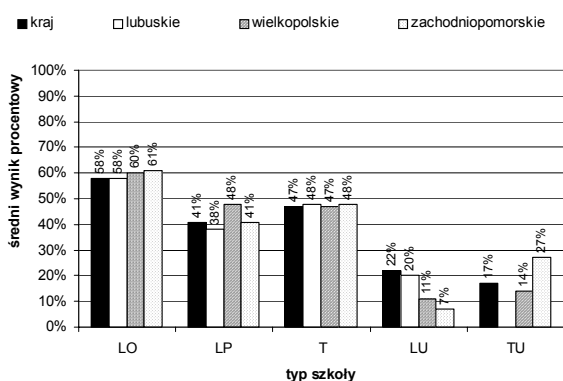
Przedstawione w tabeli 2. parametry statystyczne oraz rozkład wyników z poziomu podstawowego (wykres 2.) wskazują na względnie wysoki poziom wyników egzaminu.

Tabela 3. Zestawienie zdawalności i średnich wyników procentowych egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym

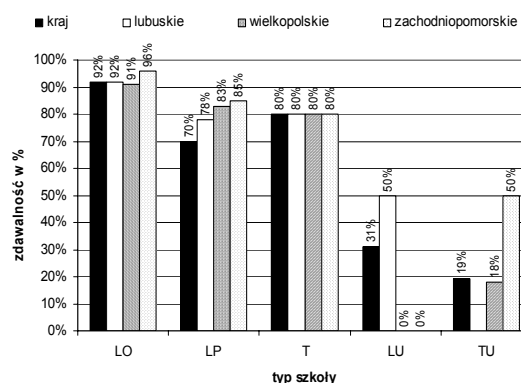
	Kraj		Okręg		woj. lubuskie		woj. wielkopolskie		woj. zachodnio-pomorskie	
	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy
Razem	86%	53%	88%	55%	86%	53%	87%	54%	89%	57%
LO	92%	58%	90%	60%	92%	58%	91%	60%	96%	61%
LP	70%	41%	78%	44%	78%	38%	83%	48%	85%	41%
T	80%	47%	80%	47%	80%	46%	80%	47%	80%	48%
LU	31%	22%	6%	12%	50%	20%	0%	11%	0%	7%
TU	19%	17%	22%	16%	-	-	18%	14%	50%	27%

Zdający egzamin z matematyki na poziomie podstawowym na terenie działalności OKE w Poznaniu osiągnęli nieco wyższe wyniki niż ich koleżanki i koledzy z pozostałej części kraju, co cieszy tym bardziej, że w roku ubiegłym wyniki w naszym Okręgu były nieznacznie niższe od krajowych. Dotyczy to zarówno poziomu zdawalności egzaminu, jak i średnich wyników punktowych. Na tak dobry rezultat Okręgu zapracowali przede wszystkim zdający z województwa zachodniopomorskiego, którzy średnio uzyskali o 2 punkty więcej niż maturzyści z pozostałej części kraju. Także zdający z województwa wielkopolskiego osiągnęli wyniki powyżej średniej krajowej, a uczniowie z województwa lubuskiego uzyskali wyniki równe średniej krajowej, co ilustruje tabela 3. i wykresy 3. i 4.

Wykres 3. Porównanie zdawalności egzaminu z matematyki na poziomie podstawowym

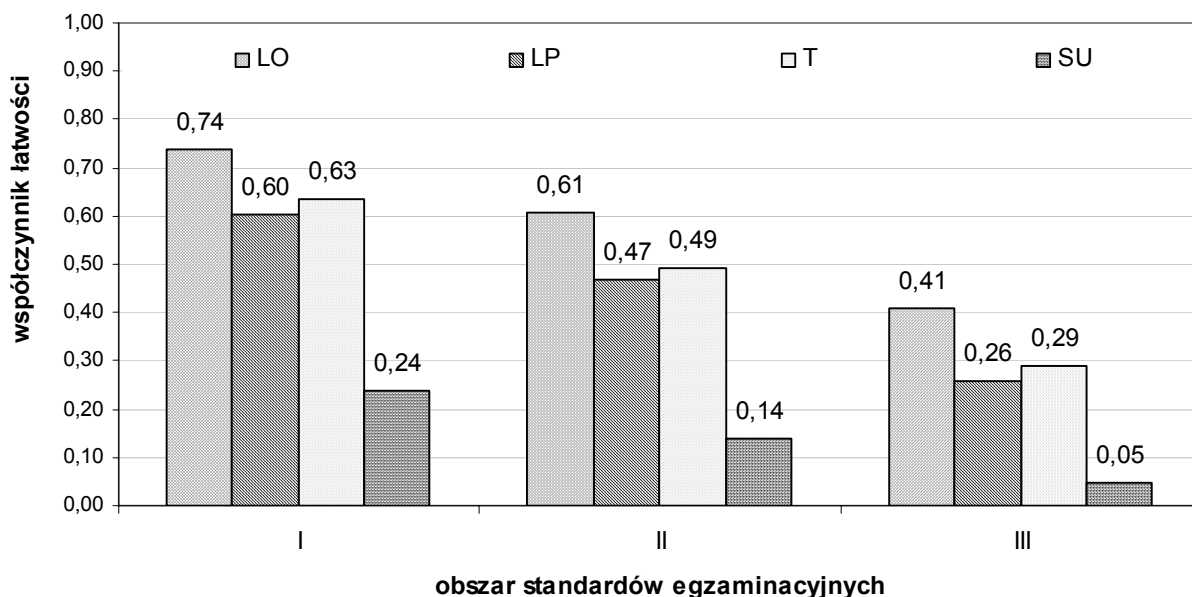

Wykres 4. Porównanie średnich wyników procentowych na poziomie podstawowym

Na poziom zdawalności i średnie wyniki uzyskane przez zdających duży wpływ miał typ szkoły, którą ukończyli. Podobnie jak w latach ubiegłych najwyższe wyniki osiągnęli absolwenci liceów ogólnokształcących, nieco niższe absolwenci techników, następnie liceów profilowanych, a najniższe szkół uzupełniających.

Wykres 5. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z poszczególnych obszarów standardów egzaminacyjnych, uzyskane w różnych typach szkół

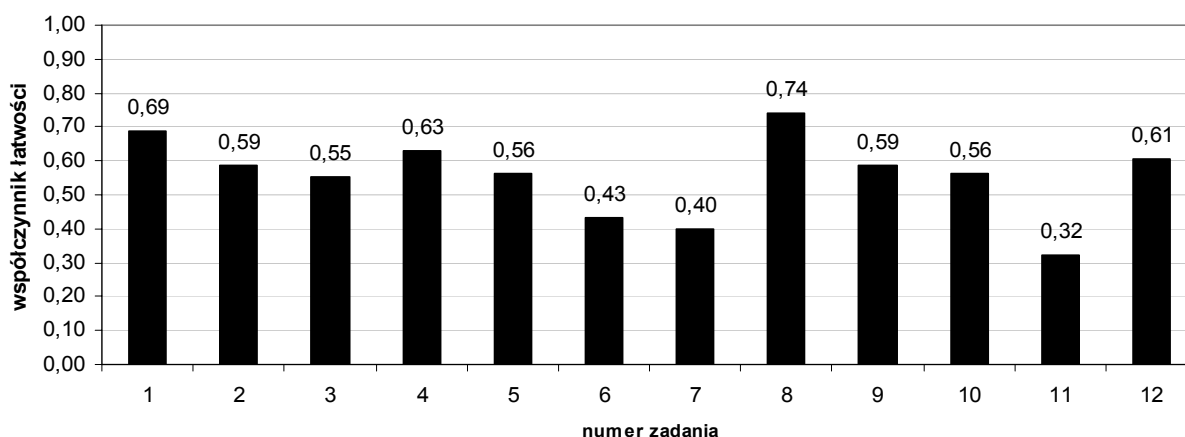
We wszystkich typach szkół najwyższy współczynnik łatwości uzyskano za umiejętności z obszaru I standardów wymagań egzaminacyjnych, co wskazuje, że zdający znają i potrafią stosować podstawowe pojęcia matematyczne, ale poziom ich opanowania może zadowalać tylko u absolwentów liceów ogólnokształcących. Maturzyści wyższe wyniki uzyskiwali za typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności, ale nie potrafili przeprowadzić analizy zadania i zbudować poprawnego modelu rozwiązania w sytuacjach problemowych. Na najniższym poziomie opanowane są umiejętności z obszaru III standardów, co oznacza, że zdający w prezentowanych rozwiązaniach mieli kłopoty z planowaniem strategii rozwiązania zadania i twórczym poszukiwaniem rozwiązań. Wykres 5. ilustruje także duże dysproporcje w poziomie wiedzy i umiejętności prezentowanym przez absolwentów poszczególnych typów szkół. Podobnie jak w latach ubiegłych najwyższe wyniki osiągnęli na egzaminie absolwenci liceów ogólnokształcących, następnie techników, nieco słabiej wypadli absolwenci liceów profilowanych, a zdecydowanie najniższe wyniki uzyskali zdający ze szkół uzupełniających.

Tabela 4. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	6, 7, 11
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12
0,70 – 0,89	łatwe	8
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

Współczynniki łatwości poszczególnych zadań w arkuszu na poziomie podstawowym wykazują niewielkie zróżnicowanie i mieszczą się w zakresie od 0,32 do 0,74. Dla tegorocznych maturzystów większość zadań z arkusza na poziomie podstawowym okazała się umiarkowanie trudna, trzy zadania były trudne, a tylko jedno łatwe. Żadne z zadań nie było ani bardzo łatwe, ani bardzo trudne. Stopień trudności poszczególnych zadań z arkusza ilustruje wykres 6.

Wykres 6. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym

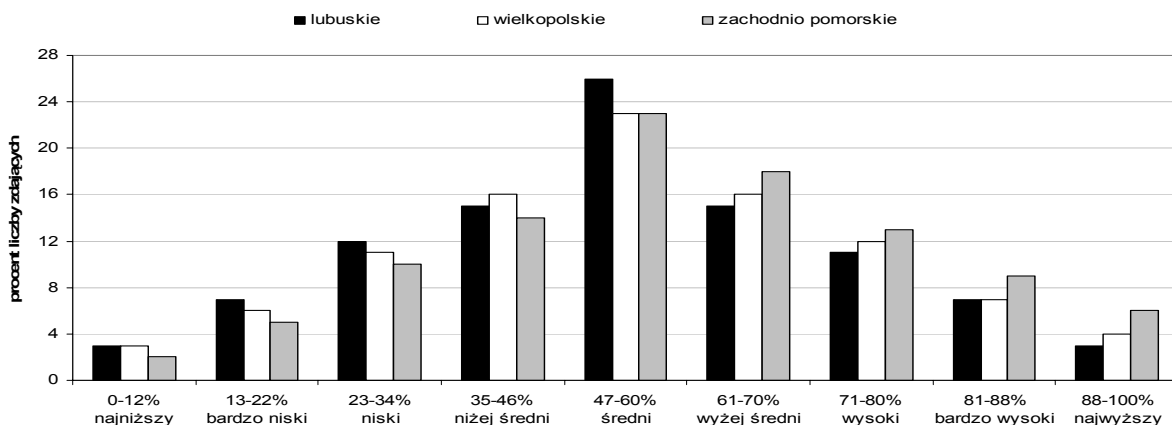
Najwyższy współczynnik łatwości miało zadanie 8., badające między innymi umiejętność zapisania wielomianu w postaci iloczynowej, i jedynie ono okazało się łatwe. Najtrudniejsze dla tegorocznych maturzystów były zadania nr: 11, 7 i 6, Warto podkreślić, że tematyka każdego z nich obejmowała zagadnienia związane z geometrią.

Wykres 7. Procent zdających, którzy za poszczególne zadania z arkusza na poziomie podstawowym uzyskali 0 lub maksymalną liczbę punktów.

Co trzecie rozwiązanie zadań: 8., 4. i 12. było całkowicie poprawne i zostało ocenione na maksymalną liczbę punktów, ale za więcej niż co czwarte rozwiązanie zadań: 7., 4., 6. i 11. zdający nie uzyskali ani jednego punktu. Wykres ilustruje fakt, że pewne zagadnienia, takie jak przedstawianie wielomianów w postaci iloczynowej, czy wykorzystanie obliczeń procentowych w prostych sytuacjach z życia wziętych, zostały opanowane przez zdających w zadowalającym stopniu, ale z drugiej strony potwierdza istnienie białych plam na mapie uczniowskich umiejętności. Szczególnie niepokoi fakt, że aż 40% zdających nie zdobyło żadnego punktu za zadanie nr 7, w którym należało między innymi wyznaczyć zależności między bokami trójkąta prostokątnego, będącego „połową” kwadratu lub „połową” trójkąta równobocznego, a są to zagadnienia znane już gimnazjalistom.

Wykres 8. Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym uzyskane w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Większy procent wyników wysokich i mniejszy procent niskich (wyższe słupki po prawej stronie wykresu i niższe po jego lewej stronie), świadczą o tym, że zdający, szczególnie z województwa zachodniopomorskiego i w mniejszym stopniu z wielkopolskiego, osiągnęli wyniki wyższe, a w przypadku województwa lubuskiego porównywalne z wynikami krajowymi. Wyniki zdających w Okręgu są nieco mniej zróżnicowane niż w kraju, szczególnie w województwie lubuskim zdecydowanie przeważają wyniki średnie, a mniej jest wyników najniższych i najwyższych.

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

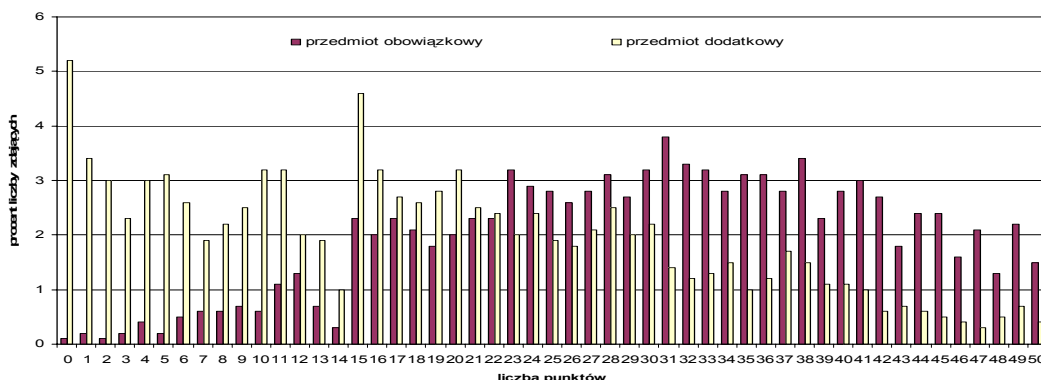
Do egzaminu z matematyki na poziomie rozszerzonym w 2008 roku przystąpiło 3472 maturzystów. Spośród nich 2518 (56%) wybrało ten przedmiot jako obowiązkowy, a 1954 (44%) jako dodatkowy. Ze względu na duże zróżnicowanie wyników obu grup wielokrotnie przy interpretacji będą one przedstawione jako dwie różne grupy.

Tabela 5. Parametry statystyczne opisujące wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	25,10	13,25	25	15	50	0	50,19	0,50
obowiązkowo	30,52	11,09	31	31	50	0	61,04	0,61
dodatkowo	18,39	12,71	17	0	50	0	36,78	0,37

Współczynnik łatwości arkusza obliczony dla wszystkich zdających na terenie działalności Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu wynosi 0,5 czyli znajduje się dokładnie na granicy między poziomem arkuszy trudnych i umiarkowanie trudnych. Zdecydowanie wyższe wyniki uzyskali maturzyści, którzy zadeklarowali zdawanie matematyki jako przedmiotu obowiązkowego. W tej grupie zdających łatwość arkusza wynosi 0,61, co klasyfikuje go jako umiarkowanie trudny. Natomiast dla maturzystów przystępujących do egzaminu z matematyki jako przedmiotu dodatkowego arkusz okazał się trudny. Wynikiem uzyskanym przez najliczniejszą grupę zdających jest 15 punktów, czyli próg zdania egzaminu. Odpowiadające mu na wykresie 9. słupki, wyraźnie wyższe od sąsiednich, świadczą, że świadomość wagi punktów progowych ma wpływ na decyzję egzaminatora.

Wykres 9. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym

Parametry statystyczne (tabela 5.) i rozkład wyników punktowych (wykres 9.) na poziomie rozszerzonym bardzo dokładnie ilustrują różnice między wynikami uzyskanymi przez grupy zdających egzamin obowiązkowy i egzamin dodatkowy. W pierwszej z tych grup przeważają wyniki wysokie. W drugiej grupie obserwujemy dużą liczbę wyników bardzo niskich, a wartością modalną jest 0, co może świadczyć o braku umiejętności obiektywnej oceny własnych możliwości i nieprzemyślanym wyborze przedmiotu egzaminacyjnego. Średni wynik punktowy w przypadku egzaminu obowiązkowego jest aż o 12 punktów wyższy od średniego wyniku egzaminu dodatkowego. Wynik najwyższy 50 punktów na egzaminie obowiązkowym uzyskało 38 zdających, a na dodatkowym 8 zdających (w roku ubiegłym wynik najwyższy uzyskało odpowiednio 31 i 4 absolwentów).

Tabela 6. Porównanie zdawalności egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie rozszerzonym

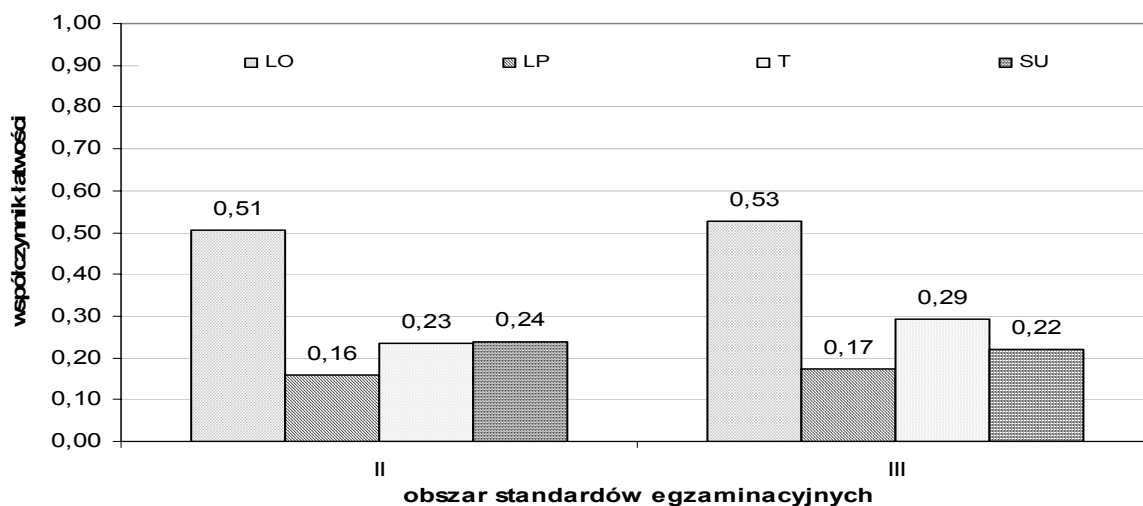
	Razem	LO	LP	T	LU	TU
Kraj	92%	93%	52%	71%	57%	0%
Okręg	92%	93%	78%	86%	50%	-
Województwo lubuskie	93%	93%	100%	100%	-	-
Województwo wielkopolskie	91%	91%	75%	83%	50%	-
Województwo zachodniopomorskie	97%	96%	-	100%	-	-

Zdawalność egzaminu z matematyki na poziomie rozszerzonym na terenie działalności OKE w Poznaniu i w kraju była jednakowa i wyniosła 92% (dla porównania w roku ubiegłym - odpowiednio 89% w Okręgu i 90% w kraju). Tabela 6. ilustruje dość znaczne różnice zdawalności w poszczególnych województwach naszego Okręgu. Procentowo najwięcej maturzystów zdało egzamin w województwie zachodniopomorskim, natomiast najwyższy procent zdających, którym nie udało się pokonać progu zdawalności, odnotowano w województwie wielkopolskim. Należy pamiętać, że na zdawalność egzaminu na poziomie rozszerzonym mają wpływ wyniki tylko tych zdających, którzy wybrali ten przedmiot jako obowiązkowy. Wyniki zdających matematykę jako przedmiot dodatkowy nie decydują o zdaniu egzaminu i dlatego nie były brane pod uwagę w powyższym zestawieniu. Ponadto maturzystom, którzy przystąpili do wszystkich obowiązkowych egzaminów i tylko jednego z nich nie zdali, przysługuje prawo do egzaminu poprawkowego, co oczywiście wpłynie na ostateczny poziom zdawalności egzaminu w bieżącym roku.

Tabela 7. Zestawienie średnich wyników procentowych egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie rozszerzonym

		Razem	LO	LP	T	LU	TU
Kraj	wszyscy	54%	56%	17%	27%	23%	0,4%
Okręg	wszyscy	50%	51%	16%	26%	23%	0%
	obowiązkowy	61%	61%	50%	54%	29%	-
	dodatkowy	37%	39%	7%	12%	0%	0%
Województwo lubuskie	wszyscy	52%	53%	16%	19%	-	-
	obowiązkowy	63%	63%	72%	53%	-	-
	dodatkowy	40%	42%	9%	11%	-	-
Województwo wielkopolskie	wszyscy	49%	50%	20%	28%	23%	0%
	obowiązkowy	59%	60%	48%	56%	29%	-
	dodatkowy	35%	37%	9%	11%	0%	0%
Województwo zachodnio-pomorskie	wszyscy	53%	54%	4%	20%	-	-
	obowiązkowy	65%	66%	-	44%	-	-
	dodatkowy	39%	41%	4%	15%	-	-

Wykres 10. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z poszczególnych obszarów standardów egzaminacyjnych, uzyskane w różnych typach szkół

Podobnie jak w roku ubiegłym, zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym sprawdzają tylko umiejętności z II i III obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych (należy jednak pamiętać, że do wykazania się umiejętnościami z tych obszarów standardów potrzebna jest wiedza i umiejętności z obszaru I standardów). Wykres 10. wskazuje, że sprawdzane w arkuszu umiejętności zarówno z II, jak i III obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych charakteryzowały się porównywalnymi współczynnikami łatwości.

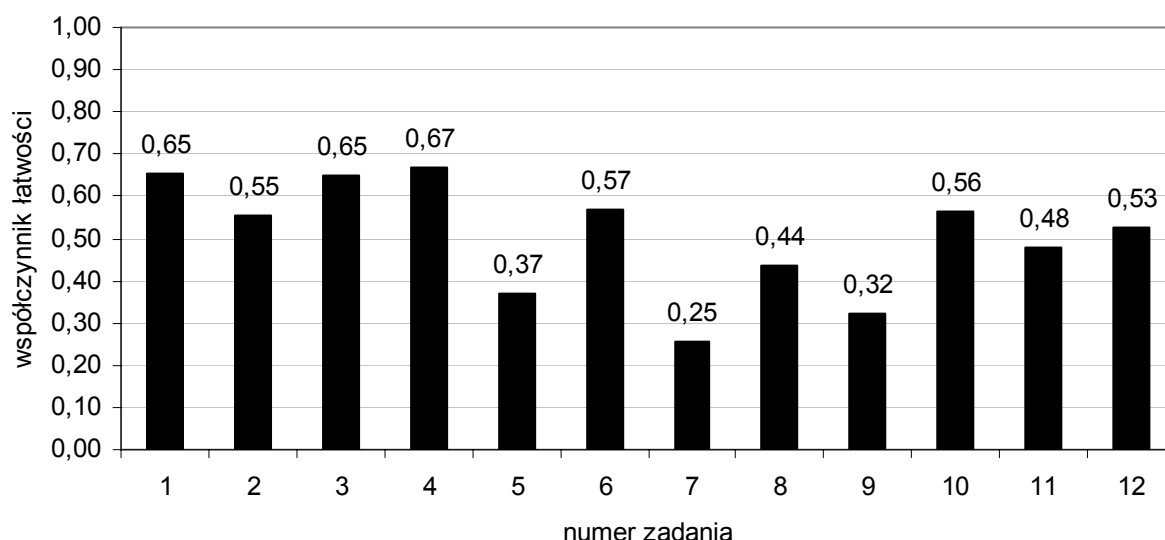
Należy zwrócić uwagę na duże dysproporcje poziomu umiejętności uczniów z różnych typów szkół. W obu obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych absolwenci liceów ogólnokształcących średnio osiągnęli dwukrotnie wyższe wyniki niż maturzyści z pozostałych typów szkół.

Tabela 8. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	5, 7, 8, 9, 11.
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 2, 3, 4, 6, 10, 12
0,70 – 0,89	łatwe	-
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

Współczynniki łatwości poszczególnych zadań wykazują niewielkie zróżnicowanie i mieszczą się w zakresie od 0,25 do 0,67. Wszystkie zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym okazały się dla zdających umiarkowanie trudne lub trudne.

Wykres 11. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Dla maturzystów zdających maturę na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu najłatwiejszym zadaniem w arkuszu na poziomie rozszerzonym było zadanie 4. (współczynnik łatwości 0,67), w którym uczniowie musieli wykazać się umiejętnością rozwiązania równania trygonometrycznego. Stosunkowo wysokim współczynnikiem łatwości charakteryzowało się również zadanie 3. (współczynnik łatwości 0,65), które sprawdzało umiejętność rozwiązywania równania kwadratowego z parametrami. Pomimo pewnych kontrowersji związanych z treścią zadania nr 1, znalazło się ono wśród zadań o najwyższej rozwiązywalności w Okręgu (współczynnik łatwości 0,65), a w kraju zadanie to okazało się najłatwiejszym w całym arkuszu (współczynnik łatwości 0,72).

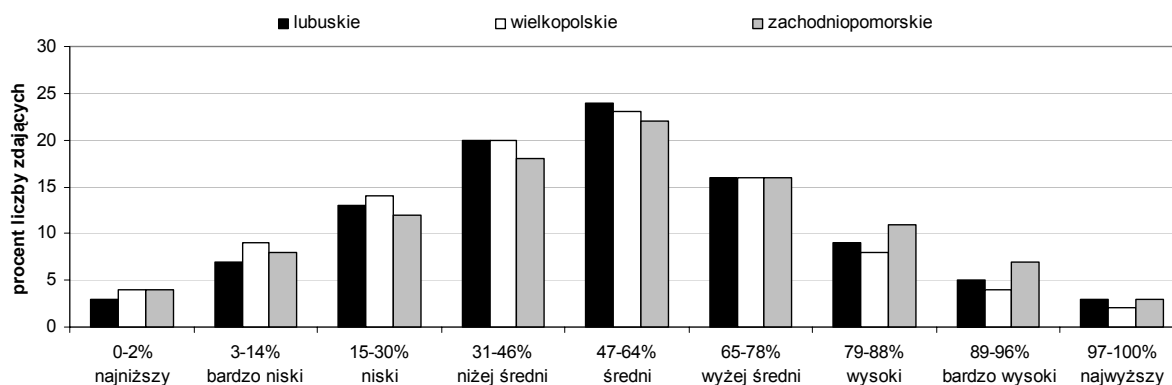
W arkuszu na poziomie rozszerzonym zarówno w kraju, jak i w Okręgu najtrudniejsze okazało się zadanie nr 7, które sprawdzało między innymi umiejętność posługiwania się definicją odległości punktu od prostej oraz od drugiego punktu - w celu uzasadnienia podanej tezy. Jego współczynnik łatwości w kraju wyniósł 0,28, a w Okręgu 0,25. Aż 63% wszystkich zdających za rozwiązanie tego zadania nie uzyskało żadnego punktu, co ilustruje wykres 12. Ponad połowa rozwiązań zadań nr 1, 3 i 10, które należały do najłatwiejszych, okazała się całkowicie poprawna.

Wykres 12. Procent zdających, którzy za poszczególne zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym uzyskali 0 lub maksymalną liczbę punktów

Przedstawione na wykresie 13. wyniki zdających z poszczególnych województw w Okręgu w odniesieniu do krajowej skali staninowej charakteryzują się większym udziałem wyników niskich, szczególnie w województwie wielkopolskim odnotowano procentowo większą liczbę wyników najniższych, bardzo niskich, niskich, niżej średnich i średnich niż w kraju. Najwyższe w naszym Okręgu wyniki maturzystów z województwa zachodniopomorskiego są prawie identyczne z wynikami osiągniętymi w kraju.

Wykres 13. Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym uzyskane w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

III. Wnioski

Analiza tegorocznego egzaminu maturalnego z matematyki, obejmująca populację zdających na obszarze działania OKE w Poznaniu, krótką charakterystykę arkuszy egzaminacyjnych oraz wyniki uzyskane przez zdających, pozwala sformułować i przedstawić kilka wniosków, które są w wielu punktach zbieżne z wnioskami z lat ubiegłych i potwierdzają obserwowane od wielu lat tendencje.

- Wybieralność matematyki jako przedmiotu egzaminacyjnego nadal utrzymuje się na niskim poziomie i wyniosła w bieżącym roku 15,75% ogółu zdających. Na uwagę zasługuje fakt, że coraz bardziej zawęża się krąg szkół, z których rekrutują się zdający matematykę na egzaminie maturalnym. W bieżącym roku aż w 45% szkół w Okręgu do matury z matematyki nie przystąpił ani jeden maturzysta, a egzamin na poziomie rozszerzonym odbył się tylko w co czwartej szkole spośród ponad 1200 szkół w naszym Okręgu.
- Podobnie jak w latach ubiegłych zaobserwowano bardzo duże zróżnicowanie osiąganych wyników w zależności od typu szkoły, którą ukończyli maturzyści. Szczególnie wyraźnie widać to na poziomie rozszerzonym, gdzie absolwenci liceów ogólnokształcących uzyskali średnio dwukrotnie wyższe wyniki niż zdający z pozostałych typów szkół.
- Maturzyści, którzy zdawali matematykę na poziomie rozszerzonym jako egzamin obowiązkowy, osiągnęli zdecydowanie wyższe wyniki niż osoby zdające egzamin jako dodatkowy.
- Do najlepiej opanowanych umiejętności, sprawdzanych podczas tegorocznego egzaminu maturalnego z matematyki, można zaliczyć:

na poziomie podstawowym:

- zapisywanie wielomianów w postaci iloczynowej,
- odczytywanie informacji ilościowych i jakościowych z wykresów funkcji,
- wykonywanie obliczeń procentowych w praktycznych sytuacjach z życia wziętych,
- obliczanie prawdopodobieństw zdarzeń w prostych sytuacjach kombinatorycznych;

na poziomie rozszerzonym:

- korzystanie z własności wielomianów,
- rozwiązywanie równań trygonometrycznych,
- rozwiązywanie równań kwadratowych z parametrem.

- Do najsłabiej opanowanych umiejętności, sprawdzanych podczas tegorocznego egzaminu maturalnego z matematyki można zaliczyć:

na poziomie podstawowym:

- rozwiązywanie zadań z geometrii przestrzennej i płaskiej oraz geometrii analitycznej,
- wykonywanie działań na potęgach,
- obliczanie najmniejszej i największej wartości funkcji kwadratowej w podanym przedziale domkniętym,
- zastosowanie własności ciągów liczbowych;

na poziomie rozszerzonym:

- rozwiązywanie zadań dotyczących funkcji homograficznej oraz jej przekształceń,
- posługiwanie się pojęciami z rachunku prawdopodobieństwa,
- stosowanie definicji i własności jednokładności.

Analiza wyników egzaminu maturalnego z matematyki uzyskanych przez zdających pozwala stwierdzić, iż w pracy dydaktycznej większą uwagę należy zwrócić na:

- ćwiczenia w rozwiązywaniu zadań nietypowych, w których zdający nie potrafią pokonać trudności już na etapie przeprowadzania analizy zadania,
- kształcenie umiejętności budowania modelu matematycznego,
- czytanie treści zadań ze zrozumieniem,
- umiejętność krytycznego oglądu otrzymanych wyników,
- ćwiczenie sprawności rachunkowej,
- posługiwanie się zestawem wzorów dostępnych podczas egzaminu maturalnego.

Przed nauczycielami wszystkich placówek oświatowych stoi ogromne wyzwanie – dobre przygotowanie uczniów do obowiązkowego egzaminu maturalnego z matematyki. Zachęcamy do szczegółowej analizy wyników tegorocznej matury i mamy nadzieję, że będzie to przydatne w doskonaleniu procesu dydaktycznego.

2.13 Informatyka

Egzamin maturalny z informatyki został przeprowadzony w dniu 21 maja br. Zdający mogli wybrać ten przedmiot tylko jako przedmiot dodatkowy - zdawany na poziomie rozszerzonym. Czas trwania egzaminu wynosił 240 minut (część I – 90 minut, część II – 150 minut), egzamin zdawany był tylko w formie pisemnej.

I. Statystyczna charakterystyka populacji zdających

Do egzaminu w sesji wiosennej 2008 roku na terenie naszej OKE przystąpiło 206 absolwentów (275 w 2007 r.) ze 110 zespołów szkół ponadgimnazjalnych (131 zespołów w 2007 r.). 191 absolwentów przystępowało po raz pierwszy do egzaminu maturalnego z informatyki, 15. po raz kolejny - w celu podwyższenia wyniku. W terminie dodatkowym do egzaminu maturalnego z informatyki nie został zgłoszony żaden absolwent. Z egzaminu zwolniony był jeden absolwent z województwa lubuskiego - Laureat Olimpiady Informatycznej. W dalszej części raportu wynik laureata olimpiady i wyniki zdających po raz kolejny nie będą analizowane.

Struktura populacji zdających została przedstawiona w tabeli 1.

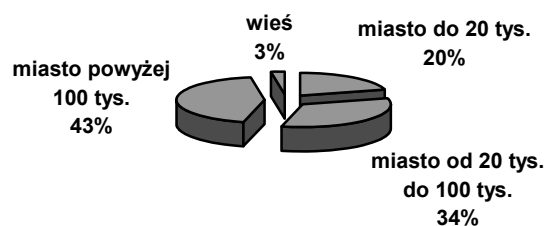
Tabela 1. Struktura populacji zdających egzamin maturalny z informatyki

Województwo	RAZEM	LO		LP		LU		T	
		liczba zdających	[%]	liczba zdających	[%]	liczba zdających	[%]	liczba zdających	[%]
lubuskie	36	31	16,2	3	1,6	---	---	2	1,0
wielkopolskie	100	75	39,3	8	4,2	1	0,5	16	8,4
zachodniopomorskie	55	49	25,7	2	1,0	---	---	4	2,1
Okręg	191	155	81,2	13	6,8	1	0,5	22	11,5

Do egzaminu maturalnego z informatyki przystąpili uczniowie z czterech typów szkół. Wybieralność tego przedmiotu jest nadal najwyższa w liceach ogólnokształcących i wynosi 81,2% populacji zdających informatykę. Marginalna wybieralność występuje nadal w uzupełniających liceach ogólnokształcących (w tym i ubiegłym roku - 1 osoba). W technikach uzupełniających – brak zgłoszeń. Jak się okazuje również płeć odgrywa pewną rolę przy wyborze tego przedmiotu maturalnego, który zdominowany został przez mężczyzn. W tym roku do egzaminu przystąpiło tylko 7 kobiet, co stanowi 3,79 % populacji zdających.

Wpływ miejsca pobierania nauki na wybieralność przedmiotu został przedstawiony na wykresie 1.

Wykres 1. Wybieralność informatyki w sesji wiosennej 2008 roku ze względu na lokalizację szkół

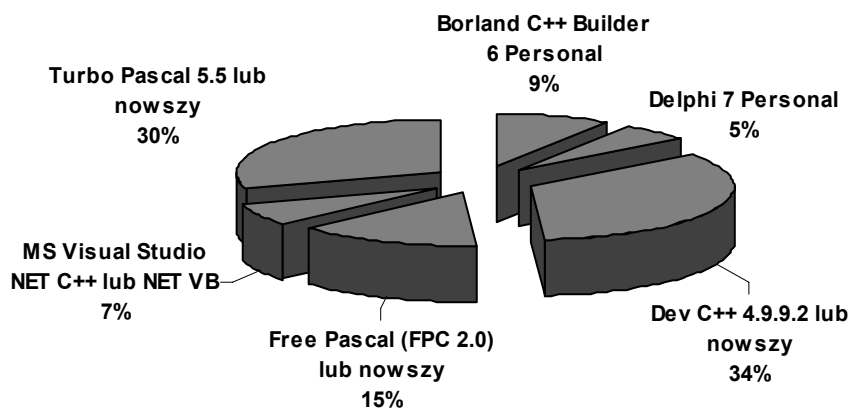

Z przedstawionego wykresu jednoznacznie wynika, że wybieralność informatyki jako przedmiotu maturalnego jest bardzo niska na terenie wsi - 3 % (w 2007 roku również 3%), natomiast bardzo wysoka w dużych aglomeracjach miejskich - miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców; w tym roku wskaźnik ten wyniósł 43 % i wzrósł w stosunku do roku ubiegłego o 9 % (34 % w 2007 roku). Na podstawie przedstawionych danych można zauważyć, w stosunku do lat ubiegłych, tendencję wzrostową wybieralności informatyki w dużych miastach, kosztem wsi i miast do 20 tysięcy mieszkańców.

Absolwenci przystępujący do egzaminu z informatyki zobowiązani są do zadeklarowania systemu operacyjnego, języka programowania oraz programu użytkowego, który będą wykorzystywać podczas egzaminu. Lista dostępnych środowisk ogłaszana jest przez Dyrektora CKE na 10 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego. Wśród listy możliwych do wyboru systemów operacyjnych znajduje się Linux i Windows. Pomimo wzrastającej w życiu codziennym popularności systemu operacyjnego Linux, jego wybieralność wśród zdających jest bardzo niska (3,7 %). Dominującym systemem nadal jest Windows, który w tym roku wybrały 184 osoby (96,3 %).

Struktura wyborów wymienionych języków programowania została przedstawiona na kolejnym wykresie.

Wykres 2. Wybieralność języków programowania przez zdających

Analizując wybieralność języków programowania można zauważyć, że nadal najpopularniejszym językiem programowania jest Pascal, jeżeli uwzględnimy łącznie język Turbo Pascal i Free Pascal (razem wybrało ten język 45 % zdających). Na drugim miejscu jest język C, którego popularność wśród zdających ciągle wzrasta. Język Dev C ++ wybrało w tym roku 34 % zdających, tj. o 13 % więcej niż w roku ubiegłym. Zmiana ta zaszła kosztem spadku popularności języka Turbo Pascal z 46 % w ubiegłym roku do 30 % w 2008 roku.

W tabeli 2. porównano wybieralność języków programowania od roku 2005.

Tabela 2. Porównanie wybieralności języków programowania
(dotyczy tylko środowiska Windows)

Język programowania	2005*	2006	2007	2008
Borland C++ Builder 6 Personal	9,6 %	8,7 %	3,4 %	9,2 %
Delphi 7 Personal	11,8 %	13,4 %	7,9 %	5,4 %
Dev C++ 4.9.9.2	5,1 %	8,9 %	21,1 %	34,2 %
Free Pascal (FPC 2.0) lub nowszy	9,8 %	14,9 %	14,7 %	14,7 %
MS Visual Studio.NET C++	6,5 %	2,4 %	3,4 %	6,5 %
MS Visual Studio.NET VB	-----	2,0 %	3,8 %	
Turbo Pascal 5.5 lub nowszy	53,3 %	49,7 %	45,7 %	29,9 %

*) w tabeli nie zamieszczono tych języków programowania, których obecnie nie można wybierać na egzaminie maturalnym

W roku szkolnym 2008/2009, zgodnie z Komunikatem Dyrektora CKE z dnia 3 lipca br., lista języków programowania została wzbogacona o język JAVA SE Development Kit 6 lub nowszy. Od roku szkolnego 2009/2010 z listy możliwych do wyboru języków programowania usunięty zostanie MS Visual Studio VB.

II. Opis zestawu egzaminacyjnego (arkuszy)

Egzamin maturalny z informatyki składa się z dwóch części.

- Część pierwsza (90 minut), rozwiązywana jest bez pomocy komputera. Za rozwiązanie zadań z tej części arkusza można otrzymać łącznie 40 punktów, tj. 40 % liczby punktów możliwych do uzyskania z całego egzaminu.
- Część druga (150 minut), polegająca na rozwiązywaniu zadań praktycznych z użyciem komputera. Za rozwiązanie zadań z tej części arkusza można otrzymać maksymalnie 60 pkt., tj. 60 % maksymalnej liczby punktów.

Szczegółowe informacje dotyczące struktury arkuszy z podziałem na standardy wymagań zamieszczone zostały w tabeli 3.

Tabela 3. Waga procentowa punktów do uzyskania za umiejętności sprawdzane na egzaminie

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PR I	19	19	21	21	---	---
Arkusz PR II	---	---	16	16	44	44

III. Interpretacja osiągnięć zdających

W tabeli 4. przedstawione zostały podstawowe parametry statystyczne opisujące wyniki uzyskane w sesji wiosennej 2008 roku. W tym roku absolwenci przystępujący do egzaminu maturalnego z informatyki osiągnęli niższy wynik niż w roku ubiegłym. Średni wynik procentowy, uzyskany w Okręgu w tym roku za oba arkusze, wyniósł 31,8% (w 2007 roku 36,2%). Najniższy średni wynik procentowy zanotowano w województwie lubuskim (30,0%), a najwyższy w zachodniopomorskim (34,0%).

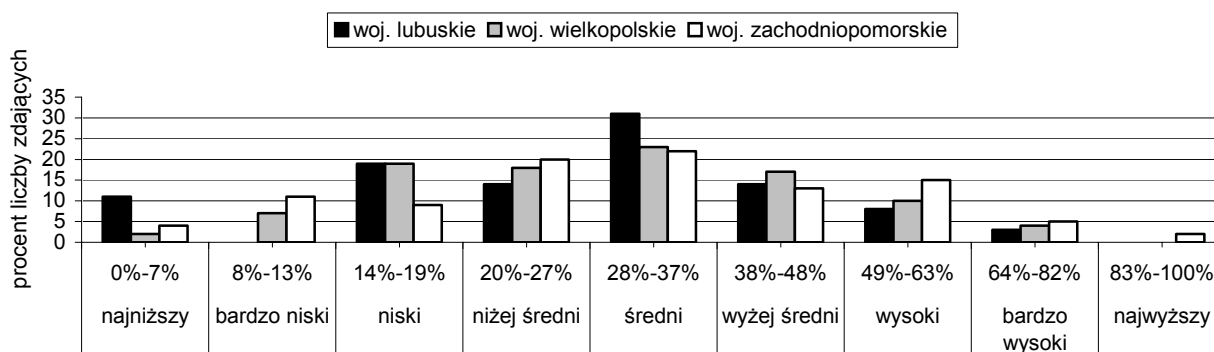
Analizując wyniki, nie bierzemy pod uwagę laureatów olimpiad, natomiast gdyby uwzględnić wynik jednego jedynego laureata Olimpiady Informatycznej z terenu województwa lubuskiego, to średni wynik procentowy dla tego województwa wzrósłby z 30% do 32%, a średni wynik procentowy uzyskany w Okręgu wzrósłby z 31,8% do 32,2%.

Tabela 4. Parametry statystyczne wyników uzyskanych za zadania w arkuszach

Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	31,8	16,73	29	20	84	3	31,8	0,32
L	30,0	15,97	28,5	17	74	3	30,0	0,30
W	31,3	15,32	29	19	72	5	31,3	0,31
Z	34,0	19,50	30	32	84	5	34,0	0,34

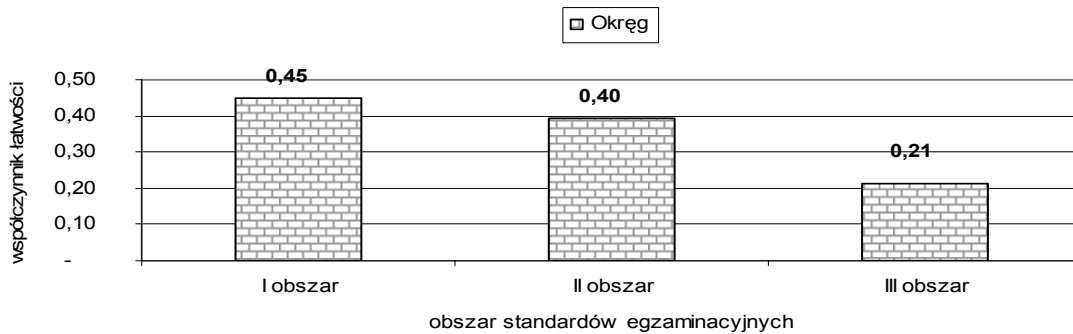
W tym roku żaden ze zdających nie osiągnął maksymalnego wyniku. Najwyższy wynik - 84%, uzyskały trzy osoby w skali całego Okręgu. Minimalny wynik (uzyskany przez jednego zdającego) wynosi 3%. W stosunku do roku ubiegłego można zauważyć poprawę stopnia przygotowania zdających do rozwiązywania zadań z arkusza II. **W tym roku jeden absolwent nie przystąpił do rozwiązywania zadań z arkusza drugiego, a siedmiu absolwentów uzyskało 0% punktów za arkusz II.** W stosunku do roku 2007 (42 zdających) jest to poprawa. Świadczyć to może o tym, że wybór informatyki jako przedmiotu zdawania nie jest już dziełem przypadku, tylko przemyślanej decyzji, a zdający częściej podejmują próbę rozwiązywania zadań praktycznych. Rozstęp pomiędzy wynikami wynosi **81 punktów** i wskazuje na bardzo duże zróżnicowanie wiadomości i umiejętności zdających.

Wykres 3. Wyniki procentowe z egzaminu uzyskane w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

Na wykresie 3. przedstawione zostały wyniki procentowe uzyskane w naszym okręgu, z podziałem na województwa, w odniesieniu do krajowej skali staninowej. W grupie wyników najniższych największy jest odsetek zdających z województwa lubuskiego (11%), natomiast wyniki wysokie i bardzo wysokie uzyskiwali najczęściej zdający z województwa zachodniopomorskiego. Wynik najwyższy osiągnięty został przez jednego zdającego z województwa zachodniopomorskiego.

Wykres 4. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu

Na wykresie 4. zaprezentowano współczynniki łatwości uzyskane w sesji wiosennej 2008 roku za umiejętności z zakresu następujących standardów wymagań egzaminacyjnych:

- I. wiadomości i rozumienie;
- II. korzystanie z informacji;
- III. tworzenie informacji.

Ze względu na małą liczbę zdających nie dokonano podziału na województwa, tylko ograniczono się do okręgu jako całości. Uzyskane współczynniki łatwości: 0,45 dla obszaru I, 0,40 dla obszaru II i 0,21 dla obszaru III świadczą o tym, że tegoroczni maturzyści nie opanowali w stopniu zadowalającym żadnej z umiejętności opisanych przez standardy wymagań egzaminacyjnych.

Wykres 5. Współczynnik łatwości zadań z arkusza

Na wykresie 5. przedstawione zostały współczynniki łatwości, pozwalające stwierdzić, które zadania sprawiały zdającym największą trudności, a które rozwiązywane były bez żadnych problemów.

Wśród zadań nie było bardzo łatwych. Do łatwych (współczynnik łatwości 0,70 do 0,89) należały zadania: 1a, 2a, 3f i 3g., które sprawdzały umiejętności rozwiązywania zadań poprzez skorzystanie ze znanej metody, analizowania zadania i znajomości klasycznych algorytmów. Do grupy zadań umiarkowanie trudnych należało zadanie 4b oraz pozostałe podpunkty zadania 3. za wyjątkiem 3i i 3l., które zdającym sprawiły pewną trudność. Były to zadania dotyczące nazwy protokołu sieciowego oraz metod szyfrowania informacji. Najwięcej trudności przysporzyły zdającym dwa zadania: 1c oraz 5b. Zadanie 1c dotyczyło analizowania zadania, opracowania algorytmu w wybranej przez siebie notacji, a następnie oszacowania złożoności czasowej opracowanego rozwiązania. Z tym zadaniem zdający sobie nie radzili (współczynnik łatwości 0,11).

Zadanie 5b dotyczyło drugiego arkusza i sprawdzało umiejętności opracowania algorytmu rozwiązującego dany problem, a następnie zaimplementowania tego algorytmu w określonym języku programowania. Ta umiejętność została słabo opanowana przez zdających (współczynnik łatwości 0,05).

Tabela 5. Procent liczby zdających, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie zadań z arkuszy

Nr zadania	1a	1b	1c	2a	2b	2c	2d	3a	3b	3c	3d	3e	3f	3g
[Liczba zdających]	45	64	154	26	103	141	77	77	76	61	77	84	28	57
[Procent liczby zdających]	24%	34%	81%	14%	54%	74%	40%	40%	40%	32%	40%	44%	15%	30%
Nr zadania	3h	3i	3j	3k	3l	4a	4b	5a	5b	6a	6b	6c	6d	6e
[Liczba zdających]	79	135	73	65	152	23	63	119	175	147	97	130	130	142
[Procent liczby zdających]	41%	71%	38%	34%	80%	12%	33%	62%	92%	77%	51%	68%	68%	74%

W tabeli 5. zamieszczone zostały informacje dotyczące liczby osób, które za określone zadania otrzymały zero punktów. Zestawienie to potwierdza wcześniej przeprowadzoną analizę, która wskazywała zadania, z którymi zdający mieli największą trudność. W grupie zadań, za które 80 % i więcej populacji zdających nie otrzymało żadnego punktu były zadania:

- 1c – 81 % (154 zdających);
- 3l – 80 % (152 zdających);
- 5b – 92 % (175 zdających).

IV. Wnioski

Analiza wyników przeprowadzonego w sesji wiosennej 2008 roku egzaminu maturalnego z informatyki, uwzględniająca dane z obszaru objętego działaniem OKE w Poznaniu, umożliwi sformułowanie i przedstawienie kilku wniosków:

- Dalszemu zmniejszeniu uległa liczba zdających - z 743. absolwentów w 2005 r., przez 269. w 2007 roku do 191 w roku bieżącym. Ta sytuacja może świadczyć o tym, że uczelnie wyższe w procesie rekrutacji nie biorą pod uwagę informatyki lub uwzględniają zamiennie ten przedmiot z innymi. Niestety, spadek liczby zdających nie wpłynął na wzrost poziomu wiedzy i umiejętności u pozostałych, a wręcz przeciwnie, w tym roku nastąpiło obniżenie średniego wyniku procentowego uzyskanego na terenie naszego Okręgu z 36,2 % do 31,8 %.
- Zwiększyła się liczba zdających podejmujących próbę rozwiązywania zadań z arkusza II (część praktyczna). Dotychczas wielu absolwentów nawet nie próbowało rozwiązywać zadań z tej części egzaminu lub uzyskiwało wynik 0 % punktów (79 osób w 2005 r., 100 osób w 2006 roku, 42 osoby w 2007 roku). W tym roku było to już tylko 7 osób, w tym jedna, która wcale nie przystąpiła do rozwiązywania zadań z arkusza II.
- Uzyskane przez zdających wyniki są najwyższe w zakresie umiejętności z I obszaru standardów wymagań (współczynnik łatwości 0,45), natomiast bardzo słabo opanowane zostały umiejętności z III obszaru standardów – tworzenie informacji (współczynnik łatwości 0,20).
- Najwięcej problemów zdającym przysparzają zagadnienia związane z algorytmiką (zadania w arkuszu I), a następnie umiejętnością implementowania danego rozwiązania w wybranym przez siebie języku programowania (zadania 1c i 5b). Te umiejętności należy w dalszym ciągu doskonalić.
- Umiejętności opanowane przez zdających w ramach technologii informacyjnej nie są w przypadku matury z informatyki wystarczające, czego dowodem są trudności z analizą problemów, projektowaniem i przeprowadzaniem wszystkich etapów prowadzących do rozwiązania zadań.
- Zdający nadal zapominają podczas egzaminu, że w przypadku rozwiązywania zadań z II części arkusza nie wystarcza podanie prawidłowej odpowiedzi (wyniku). Do odpowiedzi na pytanie należy dołączyć informację - wskazać pliki, które posłużyły do otrzymania tego rozwiązania, tzw. komputerową realizację zadania.
- Uzyskany w tym roku przez zdających średni wynik egzaminu z informatyki na poziomie 31,8 %, nie jest satysfakcjonujący. Świadczy on o tym, że nadal należy doskonalić posiadane umiejętności i uzupełniać wiedzę.
- W związku ze zmianami dotyczącymi możliwości dokonywania przez zdających w przyszłym roku szkolnym 2008/2009 wyboru informatyki jako przedmiotu obowiązkowego – decydującego o uzyskaniu świadectwa dojrzałości, należy bardzo dokładnie zapoznać się z nowym obowiązującym od roku 2009 „Informatorem o egzaminie maturalnym z informatyki”. Zdający winni poznać standardy wymagań egzaminacyjnych obowiązujące dla poziomu podstawowego i rozszerzonego. Informator dostępny jest na stronach internetowych okręgowych komisji oraz CKE w Warszawie.
- Od roku szkolnego 2009/2010 usunięty zostanie z listy możliwych do wyboru języków programowania MS Visual Studio VB, co przyszli zdający muszą uwzględnić podczas przygotowywania się do egzaminu maturalnego z informatyki.

2.14 Wiedza o społeczeństwie

Egzamin maturalny z wiedzy o społeczeństwie został przeprowadzony 7 maja 2008 roku i miał formę pisemną. Zdający mogli wybrać ten przedmiot jako obowiązkowy (na poziomie podstawowym lub rozszerzonym) lub jako przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym. Czas trwania egzaminu wynosił odpowiednio: 120 minut na poziomie podstawowym i 180 minut na poziomie rozszerzonym. Dla zdających WOS jako przedmiot obowiązkowy, niezależnie od wybranego poziomu, warunkiem zdania egzaminu było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Zestawy egzaminacyjne wymagały od zdających wykazania się wiedzą na temat zagadnień z zakresu społeczeństwa, polityki, prawa i problemów współczesnego świata (obszar I standardów egzaminacyjnych), umiejętnością korzystania z różnorodnych źródeł informacji (obszar II) oraz tworzenia logicznej wypowiedzi pisemnej, przedstawiającej i oceniającej wydarzenia, procesy lub problemy (obszar III). Zostały one skonstruowane na podstawie ministerialnych rozporządzeń i zgodnie z treścią *Informatora maturalnego od 2005 roku. Wiedza o społeczeństwie* wraz z aneksem opublikowanym w 2006 roku.

Za rozwiązanie arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym zdający mógł uzyskać maksymalnie 100 punktów. Arkusz składał się z 28 zadań, w tym: 15 zamkniętych (5 wyboru wielokrotnego, 6 na dobieranie i 4 prawda-falsz) oraz 13 otwartych (11 krótkiej odpowiedzi, 1 z luką i 1 rozszerzonej odpowiedzi), przy czym niektóre z nich miały charakter złożony. Uwzględniały one wszystkie działy ujęte w podstawie programowej dla przedmiotu oraz standardy wymagań egzaminacyjnych obowiązujące wyłącznie dla tego poziomu egzaminu. W zadaniach wykorzystano teksty źródłowe (akty prawne, literaturę przedmiotu, publicystykę, Internet), mapy, wykresy i tabele z danymi. Zadanie rozszerzonej odpowiedzi (nr 28) polegało na napisaniu listu przedstawiającego zagadnienie funkcjonowania konstytucji. Kryteria oceny tego zadania obejmowały sprawdzenie stopnia realizacji przez zdającego następujących poleceń:

1. wyjaśnienia roli konstytucji w państwie i społeczeństwie,
2. wskazania dwóch mocnych stron obowiązującej obecnie w Polsce konstytucji,
3. wskazania dwóch słabych stron obowiązującej obecnie w Polsce konstytucji,
4. podania dwóch propozycji zmian ustrojowych w polskiej ustawie zasadniczej,
5. właściwego wykorzystania dwóch materiałów źródłowych,
6. uwzględnienia elementów typowych dla tej formy wypowiedzi.

W arkuszu na poziomie rozszerzonym, podzielonym na trzy części, znajdowało się łącznie 17 zadań, za których rozwiązanie można było uzyskać maksymalnie 50 punktów. Obejmowały one zarówno standardy wymagań egzaminacyjnych z poziomu podstawowego, jak i poziomu rozszerzonego. Na część I arkusza złożyło się 11 zadań: 4 zamknięte (2 wyboru wielokrotnego i 2 prawda-falsz) i 7 otwartych krótkiej odpowiedzi, za których rozwiązanie

maturzysta mógł otrzymać 20 punktów. Zadania dotyczyły zagadnień ujętych we wszystkich działach tematycznych uwzględnionych w podstawie programowej dla przedmiotu i sprawdzały wiedzę i umiejętności z I i II obszaru standardów. W zadaniach wykorzystano mapy różnych rejonów świata oraz dwa rysunki satyryczne.

Analiza źródeł, na którą składało się 5 zadań krótkiej odpowiedzi, stanowiła część II arkusza. Zamieszczone materiały źródłowe (literatura przedmiotu, artykuły prasowe, tabela, wykresy) dotyczyły problematyki społeczeństwa obywatelskiego oraz zagadnienia postawy obywatelskiego nieposłuszeństwa. Polecenia wymagały od zdających: selekcjonowania informacji, podania nazw zjawisk na podstawie ich opisów, wskazania podobieństw i różnic, dokonania porównania, wyjaśniania konsekwencji oraz wyrażania własnej oceny zjawisk (II i III obszar standardów). Za poprawne rozwiązanie zadań w tej części maturzysta mógł otrzymać 10 punktów.

W części III arkusza zamieszczono zadanie rozszerzonej odpowiedzi, w którym zdający wybierał jeden spośród dwóch podanych tematów i zgodnie z wyszczególnionymi w poleceniu warunkami pisał dłuższy tekst. Zdający, którzy wybrali temat nr 1. mieli za zadanie scharakteryzowanie społeczeństwa obywatelskiego, podając pozytywne i negatywne aspekty jego funkcjonowania. Musieli także przedstawić różne czynniki utrudniające jego tworzenie we współczesnej Polsce oraz sposoby przezwyciężenia tych problemów. Wybierając temat 2. należało, odwołując się do przykładów z historii, omówić i ocenić skuteczność dwóch form obywatelskiego nieposłuszeństwa. Ponadto wymagano, aby maturzyści podali po pięć argumentów za i przeciw stosowaniu obywatelskiego nieposłuszeństwa. W zadaniu tym, niezależnie od wybranego tematu, jednym z kryteriów podlegającym ocenie było także wykorzystanie przez zdającego materiałów źródłowych. Za tę część arkusza można było uzyskać maksymalnie 20 punktów (18 za treść pracy i po jednym punkcie za język wypowiedzi ze szczególnym uwzględnieniem bogactwa i poprawności stosowanej terminologii oraz za kompozycję pracy).

Kolejność zadań w arkuszu na poziomie podstawowym wynikała z ich typu (najpierw zamknięte, później otwarte), natomiast w arkuszu na poziomie rozszerzonym zależała od obszaru standardu, którego dotyczyły. Udział zadań z poszczególnych obszarów standardów w arkuszach egzaminacyjnych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	29	29	53	53	18	18
Arkusz PR	11	22	16	32	23	46

II. Interpretacja osiągnięć zdających

We wstępie do niniejszego raportu przedstawiono dane dotyczące liczebności populacji przystępującej do tegorocznego egzaminu maturalnego. Natomiast w aneksie tego raportu znajdują się szczegółowe zestawienia obejmujące wybieralność, zdawalność i średnie wyniki, z uwzględnieniem podziału terytorialnego Okręgu oraz innych parametrów (typ i status szkół oraz wielkość miejscowości). Na podstawie tych danych można dokonać analizy ilościowej, w tym także dotyczącej egzaminu maturalnego z wiedzy o społeczeństwie. Niemal wszystkie dane potwierdzają uwidaczniające się i sygnalizowane w poprzednich latach trendy i stanowią dobry punkt wyjścia do analizy jakościowej.

Podstawą do jej przeprowadzenia są osiągnięcia zdających, które następnie rozpatruje się, uwzględniając różnorodne aspekty, takie jak: obszary standardów, treści podstawy programowej czy konstrukcja zadań. Im większa liczba kontekstów zostanie wzięta pod uwagę, tym pełniejszy będzie obraz stanu wiedzy i umiejętności zdających oraz trafniejsze określenie przyczyn stwierdzonych braków. Pozwala to następnie na przedstawienie wniosków, przy czym obejmują one także informacje wypływające z analizy ilościowej.

Wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

Parametry statystyczne wyników egzaminu na poziomie podstawowym zostały zawarte w tabeli 2.

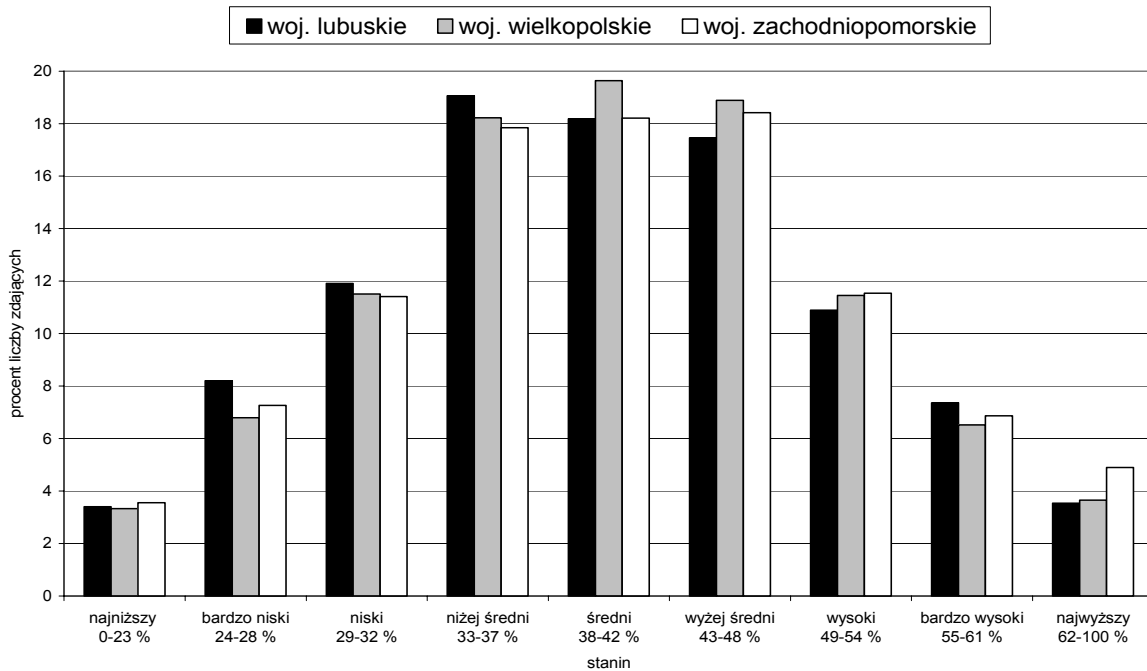
Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	41,10	10,54	40	30	87	10	41,07	0,41
L	40,77	10,58	40	30	84	14	40,80	0,41
W	41,04	10,33	40	30	87	10	41,07	0,41
Z	41,36	10,89	40	40	85	11	41,36	0,41

Uzyskany przez zdających w Okręgu średni wynik punktowy (procentowy) na poziomie 41,1 jest najniższy od początku przeprowadzania egzaminu maturalnego z WOS. Z kolei niska wartość odchylenia standardowego wskazuje na małe zróżnicowanie wyników. Ponad 75% spośród nich mieści się w przedziale między 30 a 52 punkty, a więc są one silnie skoncentrowane wokół niskiej mediany. Można zatem stwierdzić, że nastąpiło zjawisko „równania w dół”, tym bardziej, iż już w kolejnym roku nikt ze zdających nie osiągnął wyniku maksymalnego, a najwyższy to tylko 87 punktów. Uzyskała go zaledwie jedna osoba w województwie wielkopolskim.

Zróznicowanie parametrów dla poszczególnych województw nie jest duże, choć z pewnością uwagę zwraca fakt, że w województwie zachodniopomorskim mediana jest równa modalnej, a odchylenie standardowe jest największe. Dlatego też rozkład wyników w tym województwie jest najbardziej zbliżony do teoretycznego modelu. Różnice między województwami wyraźniej widać po umiejscowieniu wyników zdających w przedziałach krajowej skali staninowej, co ilustruje wykres 1.

Wykres 1. Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym uzyskane przez zdających w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

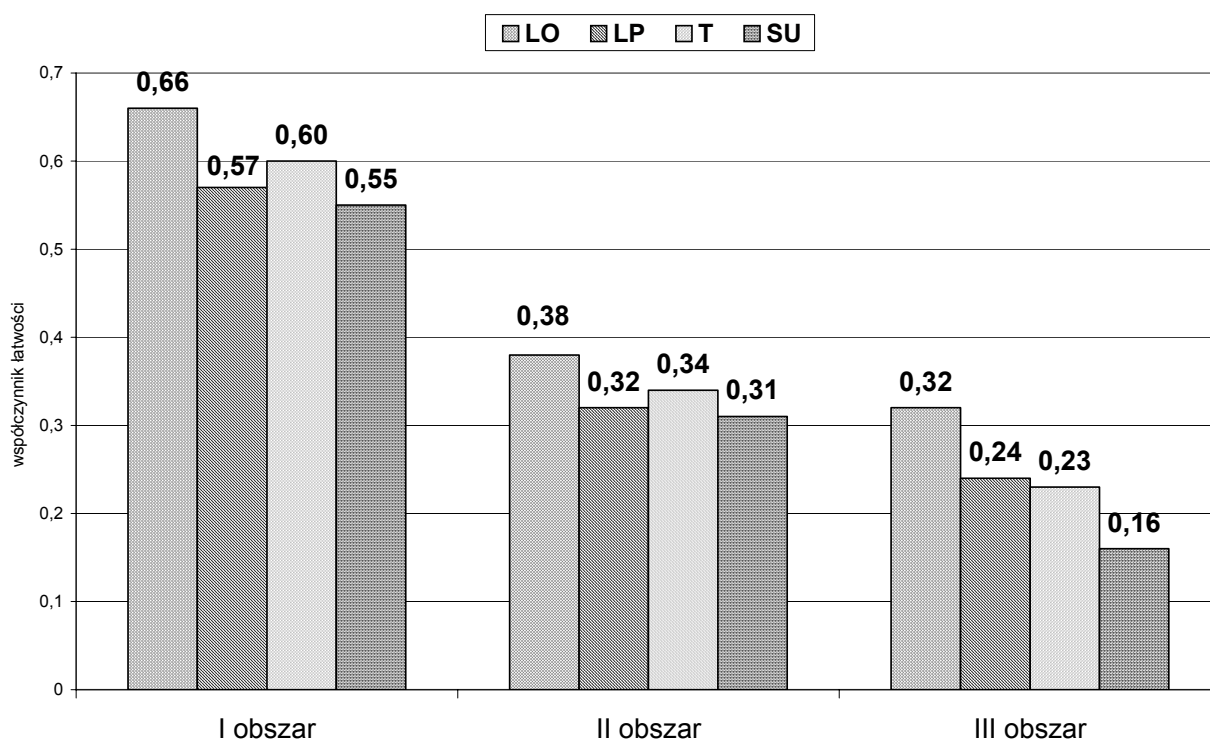
Dla każdego z trzech województw najliczniejsza liczba wyników plasuje się w innym stanie (w lubuskim – 4, w wielkopolskim – 5, w zachodniopomorskim - 6). Różnice między województwami dotyczące odsetków wyników w tym samym przedziale sięgają niekiedy 2 punktów procentowych, co przy tak wielkich populacjach należy uznać za istotne. Zwraca uwagę także fakt, że już wynik na poziomie 62 punktów klasyfikował zdającego w stanie 9, czyli w grupie osób z najwyższymi wynikami w kraju. W województwie zachodniopomorskim takich osób było 5%, podczas gdy w pozostałych województwach mniej niż 4%.

Wśród przyczyn takich zróżnicowań niewątpliwie najważniejszą jest odmienna struktura populacji zdających wos w poszczególnych województwach. Oczywiście jest bowiem, że zarówno zdawalność, jak i średnie wyniki zależą od typu szkoły – w liceach ogólnokształcących są wyższe niż w pozostałych. Analiza danych potwierdza to w pełni: na Pomorzu Zachodnim absolwenci LO stanowili niemal połowę populacji zdających ten przedmiot na poziomie podstawowym, podczas gdy w Lubuskim i w Wielkopolsce odpowiednio tylko 38% i 34%. Ponadto w województwie lubuskim niemal co czwarty wybierający wiedzę o społeczeństwie na poziomie podstawowym był absolwentem liceum profilowanego, a więc typu szkoły, w którym zdawalność i średnie wyniki są najniższe.

Na pozostałym obszarze Okręgu grupa ta stanowiła natomiast tylko 14% populacji zdających. Dopiero uwzględnienie takich uwarunkowań pozwala na bardziej obiektywną interpretację danych dotyczących województw.

W analizie osiągnięć zdających nie sposób pominąć tak istotnego aspektu, jakim jest stopień sprostania przez zdających wymaganiom z poszczególnych obszarów standardów egzaminacyjnych. Dzięki temu można uzyskać wyraźniejszy obraz mocnych i słabych stron maturzystów, a uwzględniając jednocześnie typy szkół, bardziej precyzyjnie określić obszary ich największego zróżnicowania. Powyższe zmienne zostały uwzględnione na wykresie 2.

Wykres 2. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie podstawowym

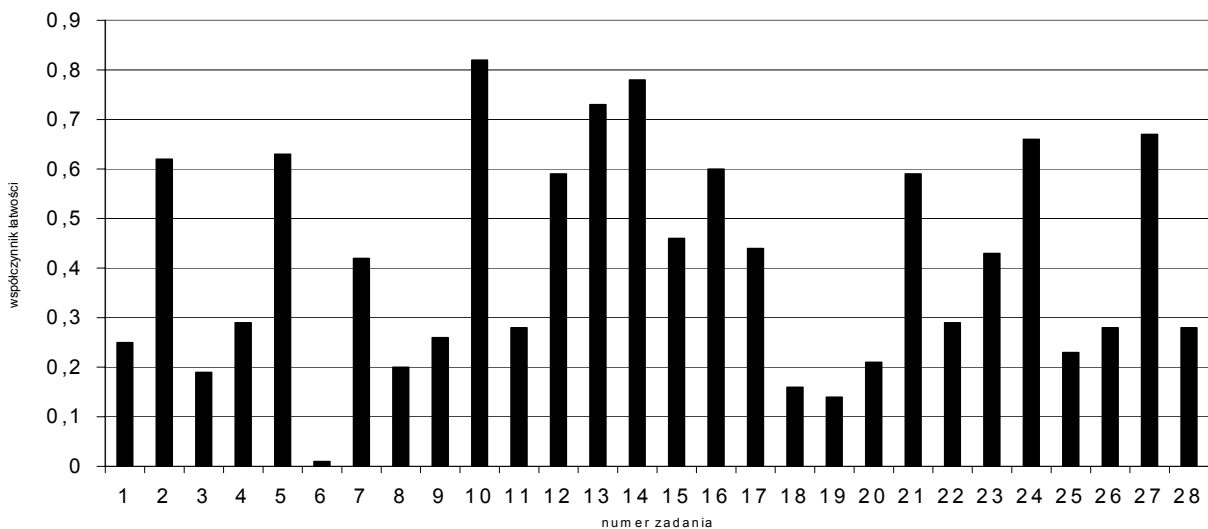
Podobnie jak w latach ubiegłych, zdający najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi wiedzę (I obszar standardów), natomiast umiejętności z zakresu dwóch pozostałych standardów opanowali oni na bardzo niskim poziomie. We wszystkich obszarach odnotowano w tym roku obniżenie wyników, a najbardziej zauważalne jest to w zakresie tworzenia informacji (III obszar). Różnice między absolwentami różnych typów szkół nie są wprawdzie zbyt wielkie, ale dość wyraźne. Dotyczy to zwłaszcza w obszarze III, w którym absolwenci LO uzyskali znacznie lepsze rezultaty od zdających z pozostałych typów szkół.

Współczynnik łatwości obszarów stanowi jednak pewne uśrednienie, bowiem wpływ na niego ma kilka lub kilkanaście zadań, nieraz bardzo różnych od siebie merytorycznie i konstrukcyjnie. Trzeba bowiem uwzględnić na przykład, że współczynnik łatwości dla zadań zamkniętych w arkuszu wyniósł 0,54, podczas gdy dla otwartych zaledwie 0,31.

Ponieważ zadania zamknięte sprawdzały głównie wiedzę i rozumienie, to niewątpliwie miały znaczny wpływ na wyższy współczynnik łatwości w obszarze I. Natomiast korzystanie z informacji, a zwłaszcza tworzenie informacji, wymaga od maturzystów samodzielnego formułowania odpowiedzi, z czym większość z nich ma poważne problemy.

Potwierdza to analiza poszczególnych zadań. W arkuszu z poziomu podstawowego łatwymi dla zdających, czyli mającymi współczynnik powyżej 0,7, okazały się zadania: 10., 14. i 13. Pierwsze z nich sprawdzało znajomość rodzajów korupcji, drugie – praw i wolności człowieka, a zadanie 13. rozumienia pojęcia ruchliwości społecznej i różnych jej wymiarów. Wszystkie są zamknięte: 10. i 13. są zadaniami na dobieranie, a 14. zadaniem typu prawda-fałsz. Zdecydowanie najtrudniejsze dla maturzystów było zadanie nr 6, wymagające precyzyjnego wskazania działania, jakie musi podjąć Prezydent RP w przedstawionej sytuacji. Bardzo dużo trudności sprawiło zdającym także zadanie nr 19, polegające na określeniu funkcji konstytucji na podstawie jej opisu oraz zadanie nr 18, w którym należało uzupełnić odpowiednimi słowami zdania dotyczące trybu uchwalania konstytucji w Polsce. Zróżnicowanie współczynnika łatwości dla wszystkich zadań z arkusza na poziomie podstawowym zaprezentowano na wykresie 3.

Wykres 3. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Połowa zadań z arkusza ma współczynniki łatwości w przedziale między 0,20 a 0,49, co klasyfikuje je jako zadania trudne. Należą do nich także zadania nr 23 i 28, za rozwiązanie których można było uzyskać największą liczbę punktów, a więc w największym stopniu rzutowały na wynik uzyskany przez zdającego. Dlatego w zadaniach wielopunktowych ważny jest nie tylko współczynnik łatwości, lecz także rozkład wyników, a zwłaszcza liczba osób, które za rozwiązanie otrzymały 0 punktów. Dane takie dla wszystkich zadań zamieszczono w tabeli 3.

Tabela 3. Zdający, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
0 punktów uzyskało	75%	38%	81%	71%	37%	99%	19%	80%	44%	1%	33%	6%	2%	1%
Nr zadania	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
0 punktów uzyskało	13%	2%	10%	59%	61%	23%	17%	35%	5%	5%	49%	22%	14%	12%

Za zdumiewający, mimo niskiej wartości (5%), należy uznać odsetek zdających, którzy za zadanie 23 otrzymali 0 na 10 punktów możliwych do uzyskania. Oznacza to bowiem między innymi, że nie zidentyfikowali oni poprawnie żadnego spośród trzech wskazanych na mapie państw sąsiadujących z Polską! Ponieważ 1 lub 2 punkty za to zadanie uzyskało kolejne 18% zdających, to należy stwierdzić, że niemal co czwarty maturzysta „wykazał się” brakiem elementarnej wiedzy z poziomu szkoły podstawowej. Musi budzić to refleksję instytucji odpowiedzialnych za edukację w Polsce od szkoły po MEN.

Również fakt, że 12% osób, otrzymało 0 punktów za rozwiązanie zadania 28. musi budzić zdziwienie, gdyż 1 punkt zdający otrzymywali już za uwzględnienie trzech spośród czterech elementów typowych dla formy listu. Okazuje się zatem, że zapisanie w liście daty, miejscowości, adresata i podpisu przekracza zakres umiejętności sporej grupy zdających. Doprawdy trudno to zrozumieć, tym bardziej, że dla 86 osób niewystarczająca liczba punktów za zadania nr 23 i 28, tak wydawałoby się łatwe, oznaczała niezdanie egzaminu maturalnego.

Wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Podstawowe parametry statystyczne arkusza na poziomie rozszerzonym zostały zawarte w tabeli 4.

Tabela 4. Parametry statystyczne wyników za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

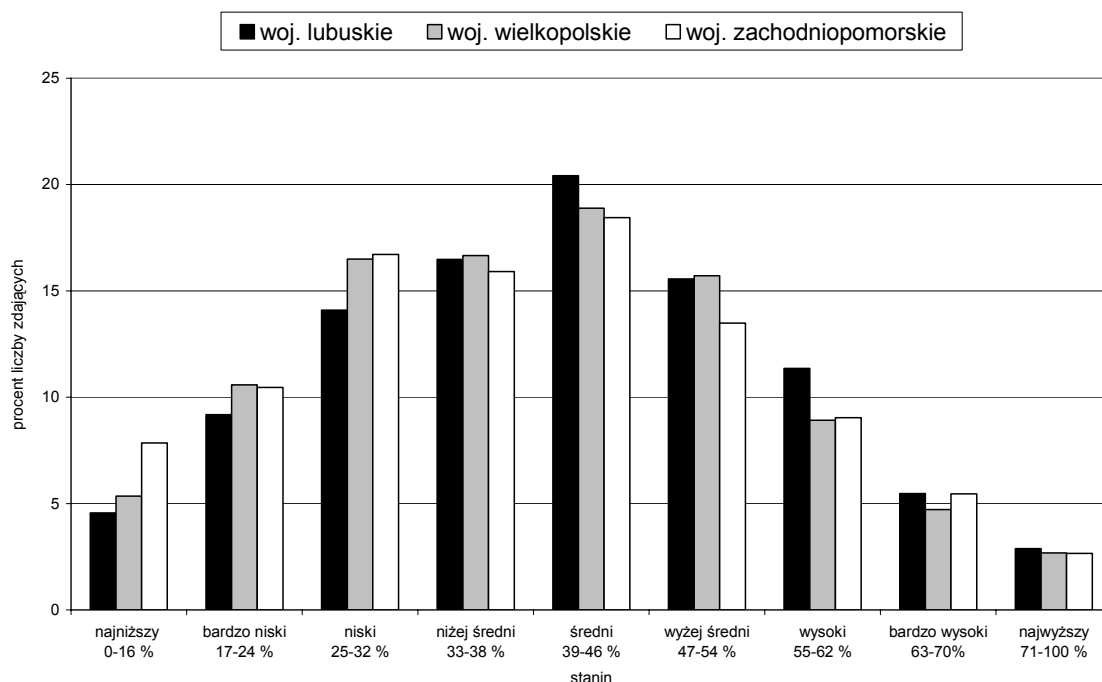
Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	20,34	7,69	20	15	50	1	40,68	0,41
L	21,02	7,56	21	15	50	3	42,04	0,42
W	20,26	7,51	20	15	50	2	40,52	0,41
Z	20,00	7,98	19	15	50	1	40,00	0,40
Zdający								
Obowiązkowo	22,86	7,50	22	19	50	2	45,72	0,46
Dodatkowo	19,50	7,56	19	15	50	1	39,00	0,39

Uzyskany przez zdających w Okręgu średni wynik punktowy na poziomie 20,34 (40,7%) jest, podobnie jak na poziomie podstawowym, najniższy od 2005 roku. Jednak zróżnicowanie wyników jest wyraźniejsze, co świadczy o ich bardziej prawidłowym rozkładzie. Niestety, niewiele jest wyników wysokich, gdyż poza laureatami najwyższy wynik uzyskany za rozwiązanie arkusza to 45 punktów. Takim wynikiem legitymują się dwie osoby: jedna z województwa zachodniopomorskiego, a druga z Wielkopolski.

Istotniejsze różnice w wynikach zdających niż kryterium geograficzne (województwa) przynosi porównanie wyników osób, które deklarowały WOS jako przedmiot obowiązkowy z tymi, dla których był on przedmiotem dodatkowym. Pierwsza z grup, stanowiąca 1/4 ogółu rozwiązyjących arkusz na poziomie rozszerzonym, osiągnęła wyniki znacznie lepsze. Jest to zrozumiałe, gdyż ci zdający, dokonując takiego wyboru, aby zdać egzamin, w świetle obowiązujących od ubiegłego roku przepisów, musieli osiągnąć próg 30% punktów. Dlatego też populację tę, liczącą nieco ponad 1,5 tys. osób, należy uznać za najmniej przypadkową, a co za tym idzie - wyniki przez nią uzyskane za najbardziej reprezentatywne. Mimo to uzyskany przez tę grupę średni wynik na poziomie 46% należy uznać za niski.

Zakresy procentowe dla poszczególnych staninów (ukazane na wykresie 4.), a zwłaszcza trzech najwyższych, w istotny sposób różnią się od tych, które podano przy analizie arkusza podstawowego. Aby znaleźć się w najwyższym staninie (4% zdających w kraju), należało uzyskać 36 punktów na 50 możliwych. I choć nie jest to próg zbyt wysoki, to w Okręgu, poza laureatami i finalistami olimpiad, osiągnęło go tylko 150 osób. Liczba ta rozłożyła się proporcjonalnie do liczebności zdających w każdym z województw. Jednak różnic w przebiegu wykresów jest zdecydowanie więcej, np. w każdym województwie największa liczba zdających znajduje się w staninie 5.

Wykres 4. Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym uzyskane przez zdających w województwach Okręgu, odniesione do krajowej skali staninowej

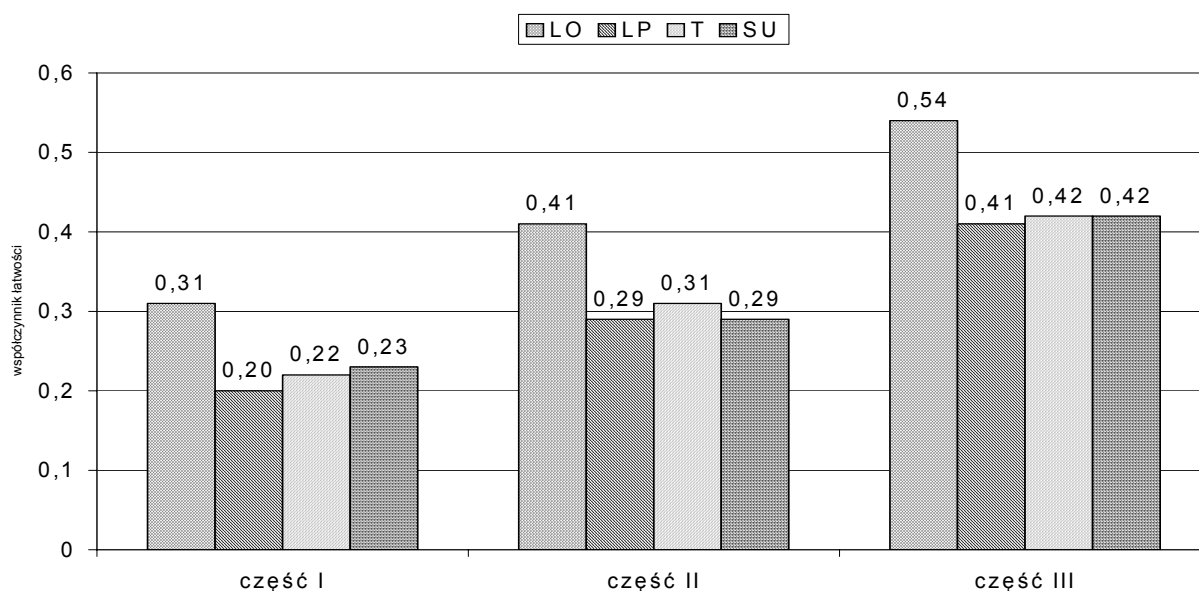

Zestawienie danych z powyższego wykresu ze średnimi wynikami w poszczególnych województwach, lecz obejmującymi jedynie osoby zdające ten przedmiot jako obowiązkowy na poziomie rozszerzonym, przynosi zaskakujący efekt. W województwie lubuskim bowiem zdawalność i średni wynik egzaminu obowiązkowego z WOS na tym poziomie są najniższe, ale po uwzględnieniu wyników zdających przedmiot jako dodatkowy, średni wynik jest najwyższy! Można zatem stwierdzić, że maturzyści z tego województwa wybierający ten przedmiot jako dodatkowy, poradzili sobie na egzaminie zdecydowanie lepiej niż analogiczne populacje z dwu pozostałych województw.

Wprowadzona w roku ubiegłym nowa struktura arkusza na poziomie rozszerzonym spowodowała, że zdający muszą już nie tylko wykazać się umiejętnościami, lecz także konkretną, nieraz bardzo szczegółową wiedzą. Okazuje się, że trzy części tego arkusza stwarzają większości zdających zróżnicowany poziom trudności, co obrazuje wykres 5.

Wykres 5. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z poszczególnych części arkusza na poziomie rozszerzonym

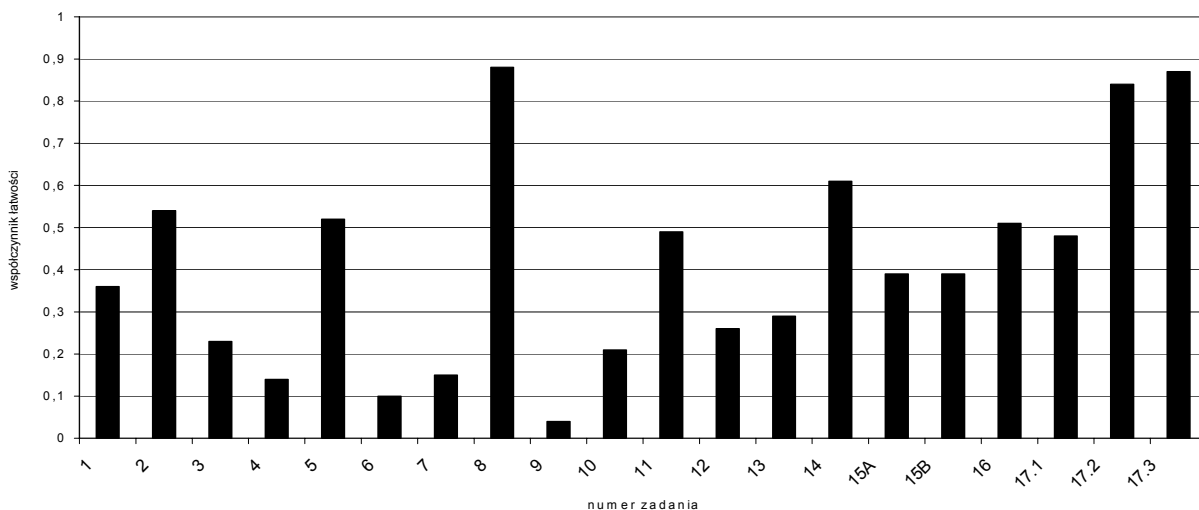
Najniższy współczynnik łatwości za część I arkusza oznacza, że największe problemy zdający mieli z zadaniami sprawdzającymi wiedzę, gdyż takie dominują w teście. Jest to wyraźna różnica w odniesieniu do arkusza na poziomie podstawowym. Należy jednak pamiętać, że zakres merytoryczny zadań na poziomie rozszerzonym jest bardziej rozległy, a stopień ich szczegółowości znaczny. Ponadto część zadań złożonych punktowanych jest w skali 0-1, co powoduje, że jeden błąd skutkuje brakiem punktu za dane zadanie.

Bardzo niepokojący jest niski współczynnik łatwości w części II, gdyż analiza źródeł w poprzednich latach była bardzo mocną stroną zdających egzamin z WOS. Tymczasem obniżenie tego współczynnika w porównaniu do ubiegłego roku jest widoczne (prawie 0,3) i dotyczy w niemal w identycznym stopniu wszystkich typów szkół. Tylko w niewielkim stopniu ten fatalny wynik można tłumaczyć niełatwą tematyką tekstów (obywatelskie

nieposłuszeństwo oraz społeczeństwo obywatelskie) czy językiem, jakim zostały napisane. Istotniejsze było jednak z pewnością to, że zadania w tegorocznym arkuszu w większym stopniu wymagały od zdających różnorodnego przetwarzania informacji, a nie wyłącznie ich przepisania.

Wyniki za część III arkusza, czyli wypracowanie, wskazują, że tegoroczne tematy, wymagające posiadania pewnej wiedzy pozaźródłowej, sprawiły zdającym niemałe problemy. Część maturzystów rozmijała się z tematem, powtarzała wielokrotnie te same argumenty, nieprecyzyjnie identyfikowała źródła lub przytaczała je bez jakiegokolwiek uzasadnienia. Stąd też współczynnik łatwości za zadanie 17.1 (treść wypracowania) nie osiągnął wartości 0,5, czyli 9 punktów na 18 możliwych. Zestawienie współczynników łatwości wszystkich zadań z arkusza prezentuje wykres 6.

Wykres 6. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Poza kryteriami terminologii i kompozycji dla zadania rozszerzonej odpowiedzi (zadania 17.2 i 17.3) tylko wyniki za zadanie 8. można uznać za zadowalające. Było to zadanie typu prawda-falsz, dotyczące cech państwa demokratycznego. Najliczniejszą grupę stanowią zadania trudne dla zdających; na uwagę zasługuje zadanie nr 10, sprawdzające m.in. umiejętność lokalizowania państw na mapie konturowej. Ponieważ zadanie z mapą w arkuszu na poziomie podstawowym sprawiło maturzystom podobne trudności, można postawić mocno prawdopodobną tezę, że ta umiejętność nie jest w wystarczającym stopniu kształtowana w trakcie edukacji szkolnej.

Do zadań trudnych dla maturzystów należało także zadanie nr 11, w którym należało nazwać problemy współczesnej Polski przedstawione na rysunkach satyrycznych. Choć symbolika rysunków była dość wymowna, to abiturienti nie potrafili uchwycić istoty prezentowanego problemu. Niejednokrotnie opisywali rysunek (cały lub wybrane elementy) albo też zupełnie opacznie interpretowali, co wskazywało na dosłowne rozumienie jego treści.

Cztery zadania w arkuszu (4., 6., 7. i 9) należy – w świetle uzyskanych przez zdających wyników – uznać za bardzo trudne. Maturzyści udzielali nieprawidłowych

odpowiedzi, myląc np. zasady funkcjonowania sądów z przymiotami sędziów (zadanie 4.) lub podając błędne nazwy organizacji regionalnych działających w Europie i Azji (zadanie 6.). Okazuje się także, że zdający nie znają prawidłowych nazw sądów I i II instancji dla postępowania administracyjnego, często wpisując „najwyższy” zamiast „naczelny” lub też „okręgowy” zamiast „wojewódzki” (zadanie 7.).

Warto też, dla zorientowania się w skali problemu, przyjrzeć się procentowi zdających, którzy otrzymali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań. Informacje na ten temat zawiera tabela 5.

Tabela 5. Zdający, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0 punktów uzyskało	64%	46%	77%	37%	9%	27%	85%	12%	96%	10%
Nr zadania	11	12	13	14	15A	15B	16	17.1	17.2	17.3
0 punktów uzyskało	16%	29%	32%	6%	61%	26%	49%	1%	16%	13%

Dla zadań punktowanych w skali 0-1 powyższe wartości można odczytać także z ich współczynników łatwości. Jednak procent niepoprawnych rozwiązań zadania nr 5, choć niewielki musi wzbudzić refleksję. Niemal co dziesiąty maturzysta, wybierający poziom rozszerzony egzaminu, nie wie, że ostatnie rozszerzenie Unii Europejskiej miało miejsce w 2007 roku i to pomimo podania w treści zadania nazw państw, które wówczas zostały przyjęte do tej organizacji!

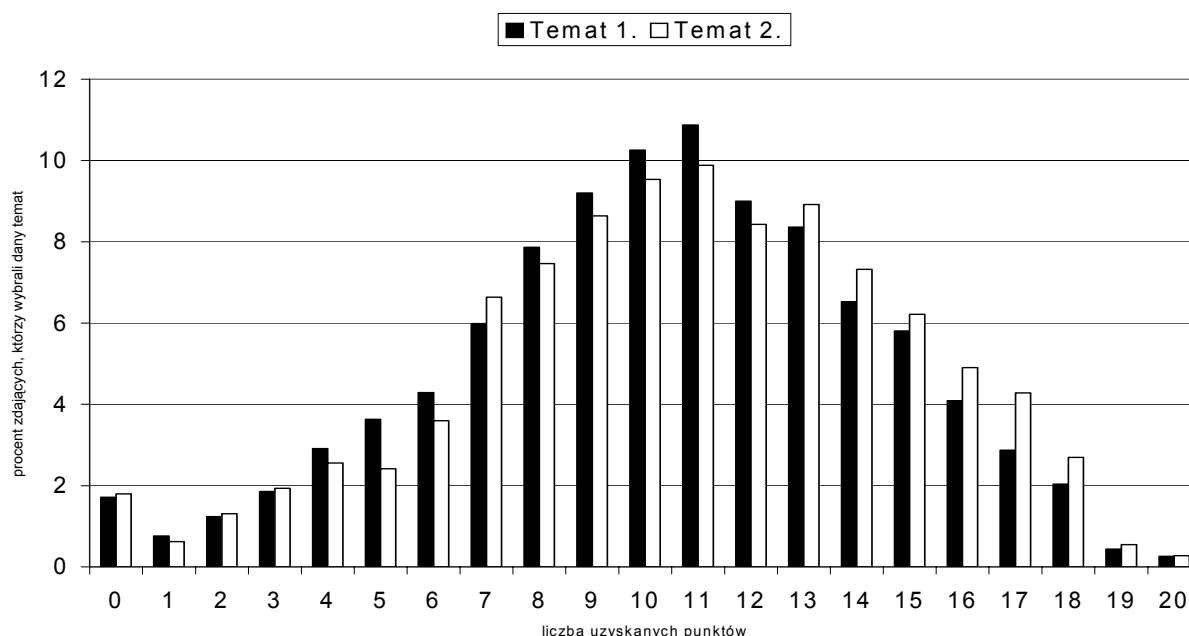
Również wskaźnik dla zadania 12. należy uznać za wysoki. Oznacza on bowiem, że zdający nie wykonał żadnego z dwóch poleceń: nie podał celu działania *Pomarańczowej Alternatywy* oraz nie wskazał spośród czterech możliwości sposobu jej działania. Stało się tak pomimo zamieszczenia bardzo charakterystycznego tekstu, zawierającego szczegółowy opis przykładowej akcji tego ugrupowania. Dość często spotykanym błędem było podawanie wprost informacji ze źródła, bez uwzględnienia faktu, że akcja miała charakter prześmiewczy. Dlatego też trudno było wskazać *happening* jako poprawną odpowiedź na pytanie o przedstawiony sposób działania. Niewykluczone także, że część zdających w ogóle nie rozróżnia sposobów wyrażania poglądów na forum publicznym.

Analizując wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym, nie sposób nie uwzględnić, jaki wpływ na nie miał wybór tematu w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi. W bieżącym roku odsetki zdających, którzy wybrali każdy z tematów, różnią się znacznie; w mniejszym stopniu różnicowanie dotyczy średniego wyniku. Dane zostały zebrane w tabeli 6.

Tabela 6. Wybieralność tematów i średni wynik punktowy w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi z arkusza na poziomie rozszerzonym

Kategoria	Okręg		Województwo lubuskie		Województwo wielkopolskie		Województwo zachodniopomorskie	
	Wybieralność	Średni wynik punktowy	Wybieralność	Średni wynik punktowy	Wybieralność	Średni wynik punktowy	Wybieralność	Średni wynik punktowy
Temat 1.	77,59%	10,34	79,14%	10,71	76,59%	10,51	78,00%	9,88
Temat 2.	22,41%	10,70	20,86%	11,17	23,41%	10,75	22,00%	10,34

Ponad 3/4 maturzystów w każdym z województw wybrało temat nr 1, traktujący o społeczeństwie obywatelskim, natomiast pozostali temat nr 2, dotyczący obywatelskiego nieposłuszeństwa. Taka dysproporcja może być wynikiem różnic w zakresie wiedzy zdających, przystępności materiałów źródłowych zamieszczonych w arkuszu oraz zawartych w poleceniu szczegółowych kryteriów. Temat 2. jawił się zatem jako trudniejszy i prawdopodobnie wybrały go osoby bardziej pewne swojej wiedzy. Świadczyć o tym może fakt, że uzyskały one nie tylko wyższy średni wynik za to zadanie, lecz także wyższy o 2 punkty średni wynik za pozostałe zadania z arkusza. Jeszcze dokładniej różnice w wynikach uzyskanych za zadanie 17. przez wybierających inne tematy przedstawia wykres 7.

Wykres 7. Rozkład wyników punktowych za zadanie rozszerzonej odpowiedzi w zależności od wyboru tematu

Rozkład wskazuje, że wyniki wysokie (16-20 punktów) uzyskali wybierający temat 2. Oznacza to, że wybór tego tematu był trafny, lecz należy przypuszczać, że ta grupa osób równie dobrze poradziłaby sobie z tematem 1, z reguły bardziej eksponowanym w praktyce szkolnej.

III. Wnioski

Analiza wyników przeprowadzonego w sesji wiosennej 2008 roku egzaminu maturalnego z wiedzy o społeczeństwie, uwzględniająca dane z obszaru objętego działaniem OKE w Poznaniu, umożliwia sformułowanie i przedstawienie kilku wniosków:

- Nastąpił obserwowany w poprzednich latach i prognozowany na ten rok wzrost wybieralności WOS jako przedmiotu maturalnego. W tym roku wybrało go w Okręgu 32,3% maturzystów, a w województwach zachodniopomorskim i lubuskim stał się on najczęściej wybieranym przedmiotem. W ślad za tym muszą jednak iść konkretne działania, służące lepszemu przygotowaniu abiturientów. Duża część spośród nich przy wyborze kieruje się bowiem opiniami na temat skali trudności egzaminu oraz jego wynikami z poprzednich lat. Efektem tego jest niższa zdawalność (na poziomie podstawowym nieco poniżej 90%, a na rozszerzonym prawie 92%) oraz niskie wyniki średnie (dla obu arkuszy około 41%), co również było przewidywane.
- Wśród zdających WOS jako przedmiot obowiązkowy tylko niespełna 11% wybrało poziom rozszerzony, podczas gdy w ubiegłym roku odsetek ten wyniósł niemal 20%. Spadła również liczba osób deklarujących WOS jako przedmiot dodatkowy – w tym roku było ich w przybliżeniu 5.200, a więc mniej o półtora tysiąca niż przed rokiem. Jest to w dużej mierze spowodowane zmieniającymi się warunkami rekrutacji na studia.
- Mocną stroną zdających jest umiejętność analizowania źródeł, lecz dotyczy to jedynie najprostszych czynności, jak odczytywanie, wyszukiwanie, określenie trendu czy porównywanie. Nieco trudniej jest, gdy polecenie wymaga wyciągnięcia wniosków albo gdy trzeba odczytywać informacje podane nie wprost, np. na rysunku satyrycznym. Przygotowując się do egzaminu maturalnego absolwenci muszą nie tylko ugruntowywać wiedzę, lecz doskonalić także swoje umiejętności. Ogromna również w tym rola nauczycieli, którzy dzięki systematycznym ćwiczeniom mogą kształtować umiejętności uczniów.
- Osoby rozwiązujące arkusz na poziomie podstawowym w większości nieźle radziły sobie z zadaniami z zakresu obszaru I standardów egzaminacyjnych, ale tylko wtedy, gdy miały one charakter zamknięty. Oznacza to, że potrafią jedynie konfrontować podane rozwiązania z posiadaną wiedzą, lecz kiedy należy udzielić samodzielnej odpowiedzi, ujawniają się w niej spore braki.
- Największych problemów co roku, i to na obu poziomach egzaminu, przysparzają zdającym wszelkie zadania z mapą i to niezależnie, czy jest to mapa Polski, Europy, czy świata. Tegoroczne arkusze ujawniły kolejny raz porażający brak elementarnej wiedzy maturzystów w tym zakresie, jak np. nierozpoznanie na mapie Europy państw sąsiadujących z Polską w arkuszu na poziomie podstawowym. Na poziomie rozszerzonym natomiast duża grupa zdających nie potrafiła podać nazw państw,

w których stacjonowały polskie kontyngenty wojskowe i to pomimo szczegółowego opisu misji i wskazania tych państw na mapie.

- Wzrosła liczba zdających WOS na poziomie podstawowym, którzy otrzymali 0 punktów za zadanie rozszerzonej odpowiedzi. Było to nie tylko wynikiem niepodjęcia pracy przez zdającego, ale także napisania wypracowania „obok tematu” lub z błędami merytorycznymi czy wewnętrznymi sprzecznościami. Oznacza to, że maturzysta albo nie rozumiał tematu, albo brak mu było wiedzy i inwencji, by sformułować wypowiedź, spełniającą kryteria wyszczególnione w poleceniu. Niewątpliwie tylko systematyczne pisanie prac ćwiczeniowych może podnieść wyniki uzyskiwane przez zdających za tego typu zadania.
- W wypracowaniach na poziomie rozszerzonym kryterium, którego nie spełnia zdecydowana większość zdających, jest prawidłowe wykorzystanie źródeł. Decydują o tym zarówno względy merytoryczne (brak logicznego związku z prezentowanym stanowiskiem) jak i formalne (brak pełnej identyfikacji źródła). Naprawa tych błędów wymaga jedynie wyrobienia pewnego nawyku i staranności, a w rezultacie można zdobyć kolejne 2 punkty podczas egzaminu.

Po uzyskaniu przez wiedzę o społeczeństwie statusu przedmiotu maturalnego, zmieniło się jego dotychczasowe postrzeganie jako przedmiotu mniej ważnego w praktyce szkolnej. Nadal jednak wos jest uważany za mniej „specjalistyczny”, a więc i przystępniejszy dla każdego ucznia, a co za tym idzie jest chętniej wybierany jako przedmiot obowiązkowy na poziomie podstawowym. Dotyczy to głównie absolwentów szkół innych niż licea ogólnokształcące i dlatego też uzyskiwane przez maturzystów niskie wyniki nie mogą zaskakiwać. Zdecydowanie więcej jednak należałoby oczekiwać od wybierających poziom rozszerzony, często uczęszczających do klas, w których wos jest realizowany w zwiększonym wymiarze godzin.

2.15. Wiedza o tańcu

Egzamin maturalny z wiedzy o tańcu odbył się w dniu 13 maja 2008 roku i miał formę pisemną. Przedmiot mógł być deklarowany przez zdającego jako obowiązkowy (z jednoczesnym wyborem poziomu podstawowego i rozszerzonego) lub jako przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym. Czas trwania egzaminu na poziomie podstawowym wynosił 120 minut, a na poziomie rozszerzonym 180 minut. Osoby, które wybrały wiedzę o tańcu jako przedmiot obowiązkowy, aby zdać egzamin musiały uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na zadeklarowanym poziomie. Do egzaminu maturalnego z wiedzy o tańcu przystąpiło ogółem 7 osób. Wszyscy maturzyści zadeklarowali wybór przedmiotu jako obowiązkowy na poziomie podstawowym i wszyscy egzamin zdali.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Zestawy egzaminacyjne zostały skonstruowane na podstawie ministerialnych rozporządzeń i zgodnie z treścią *Informatora maturalnego od 2005 roku. Wiedza o tańcu*, wraz z opublikowanym w 2006 roku aneksem.

Arkusz na poziomie podstawowym zawierał 16 zadań, w tym: 11 zamkniętych (4 wyboru wielokrotnego, 5 na dobieranie i 2 prawda-falsz) oraz 5 otwartych (3 krótkiej odpowiedzi, 1 z luką i 1 rozszerzonej odpowiedzi), za rozwiązanie których łącznie można było uzyskać 100 punktów. W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi (nr 10) należało, wykorzystując zamieszczoną ilustrację, podać tytuł baletu, jego autora i epokę, w której tworzył, omówić przedstawiony styl baletu klasycznego i dokonać analizy kompozycji przestrzennej tańca i domyślnego ruchu.

W podzielonym na trzy części arkuszu na poziomie rozszerzonym zawarto 9 zadań, a maksymalna liczba punktów za ich rozwiązanie wynosiła 50. W części I, za którą można było uzyskać 20 punktów, po czterokrotnym obejrzeniu krótkiego fragmentu dzieła tanecznego, zdający miał za zadanie dokonanie jego analizy, z uwzględnieniem następujących elementów:

1. symbolicznej treści sceny i jej usytuowania w balecie,
2. formy i stylu ruchu,
3. kompozycji sceny baletu,
4. warstwy dźwiękowej,
5. scenografii i jej symboliki.

Część II arkusza obejmowała 7 zadań: 4 zamknięte (2 wyboru wielokrotnego i 2 na dobieranie) i 3 otwarte krótkiej odpowiedzi, za których poprawne rozwiązanie maturzysta mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów. Zadania dotyczyły zagadnień ujętych we wszystkich działach tematycznych uwzględnionych w podstawie programowej przedmiotu i sprawdzały wiedzę i umiejętności z I i II obszaru standardów.

W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi zdający dokonywał wyboru jednego z dwóch tematów. Pierwszy dotyczył środków artystycznych, jakie wykorzystwała Pina Lausch, twórczyni baletu „Cafe Müller”, aby opowiedzieć o własnym życiu. Wybierając drugi temat trzeba było przedstawić i ocenić przemiany, jakie w latach 1917-1941 w balecie rosyjskim przyniosła rewolucja październikowa. Za wypracowanie można było otrzymać 10 punktów.

W obu arkuszach wykorzystano dużą liczbę kolorowych ilustracji, stanowiących albo części zadań, albo materiał pomocniczy do wykonania pogłębionych analiz. Zadania w arkuszu na poziomie podstawowym obejmowały standardy wymagań egzaminacyjnych wyłącznie z tego poziomu, natomiast na poziomie rozszerzonym reprezentowane były standardy z obu poziomów. Proporcje udziału poszczególnych obszarów standardów w arkuszach egzaminacyjnych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	24	24	57	57	19	19
Arkusz PR	12	24	8	16	30	60

II. Interpretacja osiągnięć zdających

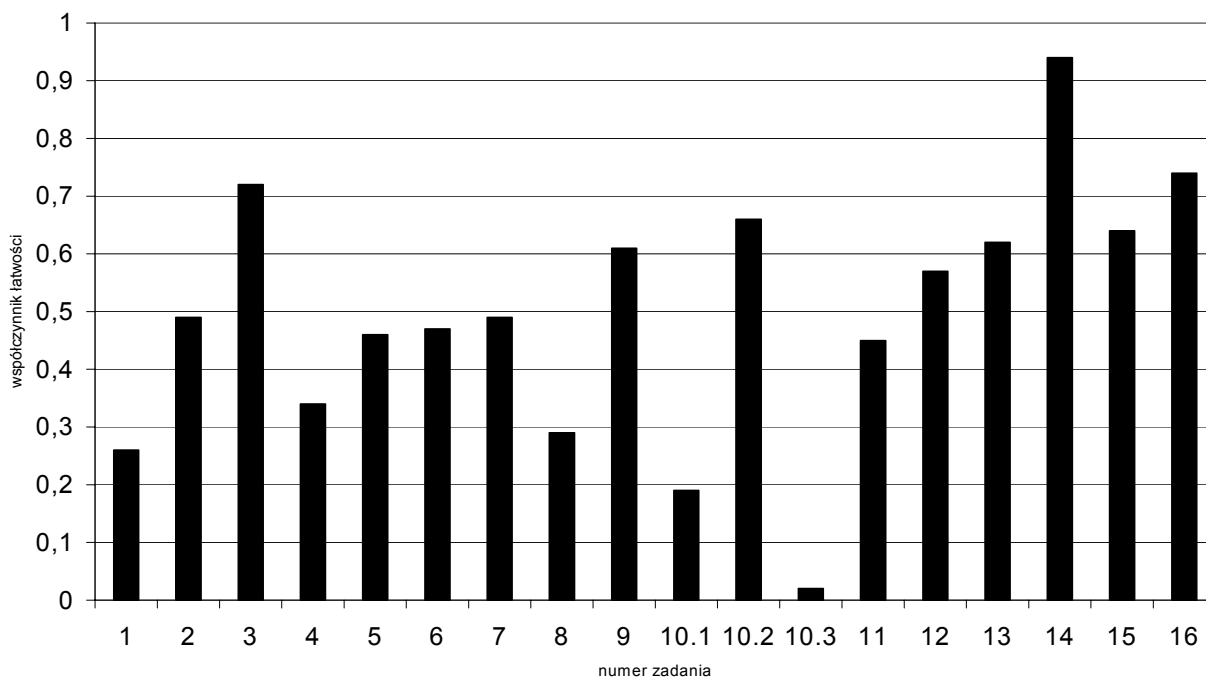
Najmniejsza od początku wprowadzenia egzaminu maturalnego z wiedzy o tańcu populacja zdających ten przedmiot (7 osób – wszystkie na poziomie podstawowym), znacznie utrudnia, a niekiedy wręcz uniemożliwia precyzyjne analizy ilościowe i jakościowe. Również wyciąganie wniosków na podstawie wyników tak niewielkiej populacji, jest obciążone dużym marginesem niepewności, tym niemniej pewne dane warto przywołać.

Arkusz z poziomu podstawowego

Uzyskany przez zdających w Okręgu średni wynik punktowy (procentowy) na poziomie 54,8 jest wprawdzie znacznie wyższy od ubiegłorocznego, lecz nadal niezbyt imponujący. Poszczególne zadania sprawiły zdającym zróżnicowaną trudność, co ilustruje wykres 1.

Wykres 1. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Najmniejsze problemy mieli zdający z rozwiązaniem zadania 14., w którym należało przyporządkować opis tańca do odpowiedniej ilustracji. Zadaniem łatwym (współczynniki łatwości powyżej 0,70) okazały się także zadania: 16. (wybór prawidłowego zakończenia podanej informacji) oraz 3. (wskazanie postaci występujących w III akcie tradycyjnej choreografii baletu „Śpiąca królewna”). Z kolei niewielu zdających uzyskało punkty za trzecią część zadania 10., gdyż zamiast przedstawić cechy baletu romantycznego, reprezentowanego przez Augusta Bournoville’a, opisywali zamieszczoną ilustrację.

Arkusz z poziomu rozszerzonego

W bieżącym roku na terenie Okręgu nikt nie przystąpił do egzaminu maturalnego z wiedzy o tańcu na poziomie rozszerzonym. Krajowe wyniki egzaminu na tym poziomie zawiera raport Centralnej Komisji Egzaminacyjnej na stronie: www.cke.edu.pl.

III. Wnioski

Uwzględniając dane z obszaru działania OKE w Poznaniu, dotyczące populacji zdających egzamin maturalny z wiedzy o tańcu w 2008 roku, można wyciągnąć następujące wnioski:

- Zdający zupełnie dobrze radzą sobie z zadaniami wymagającymi konkretnej wiedzy, ale tylko wtedy, gdy potrzebne informacje można uzyskać w dostępnych publikacjach. Dotyczy to także zadań, w których należy wykazać się znajomością życiorysów artystów i kojarzeniem faktów.

- Większość osób przystępujących do egzaminu z wiedzy o tańcu umiejętnie korzysta z zamieszczonych w arkuszu ilustracji. Dlatego zadania, w których należy analizować domyślny ruch czy kompozycję przestrzenną tańca (jak zadanie 10.2 w tegorocznym arkuszu na poziomie podstawowym) okazują się umiarkowanie trudne.
- Nadal widoczny jest brak znajomości obowiązującego na egzaminie maturalnym kanonu baletów, choć można zaobserwować tendencje rosnące. Jednak od osób wybierających ten przedmiot należałoby oczekiwać znacznie pełniejszej wiedzy, co jednak wymaga znacznie większej systematyczności.
- Zdecydowanie najwięcej problemów przysparzają maturzystom wszelkie zadania z zakresu kultury regionalnej (taniec, stroje) oraz te, które dotyczą tańców dworskich lub narodowych. Wymagają one bowiem bardzo konkretnej wiedzy i umiejętności rozróżniania szczegółów, jakimi się różnią.

3. Tendencje rozwojowe województw z poszczególnych przedmiotów

W zeszłorocznym raporcie maturalnym przedstawiliśmy szczegółowo metodę tendencji rozwojowej i jej zastosowanie w analizie wyników egzaminacyjnych maturzystów¹. Niniejsze opracowanie jest kontynuacją tego rodzaju interpretacji, a jej celem jest zilustrowanie rozwoju osiągnięć absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na przestrzeni lat 2005 - 2008. Innymi słowy, chcielibyśmy zaprezentować perspektywy rozwoju, a tym samym jakie szanse edukacyjne mają absolwenci trzech województw. Zabiegiem pozwalającym na taką analizę było *odniesienie wyników egzaminacyjnych województw do wyników krajowych*.

Gwoli przypomnienia: wyniki standaryzowane to porównywanie średnich arytmetycznych województw do średnich wyników krajowych w stosunku do krajowego odchylenia standardowego, stąd przyjmują one na ogół wartości od -1 do 1; tendencja rozwojowa to postać graficzna trendu, który w zależności od położenia prostej na wykresie może wskazywać wzrost, spadek lub stabilizację osiągniętych wyników.

Poniżej przedstawiamy tendencje rozwojowe z grup przedmiotów, z podziałem na poziomy.

Legenda:

Województwo lubuskie:

Województwo wielkopolskie:

Województwo zachodniopomorskie

■ wyniki standaryzowane

● wyniki standaryzowane

▲ wyniki standaryzowane

— Tendencje rozwojowe

— Tendencje rozwojowe

— Tendencje rozwojowe

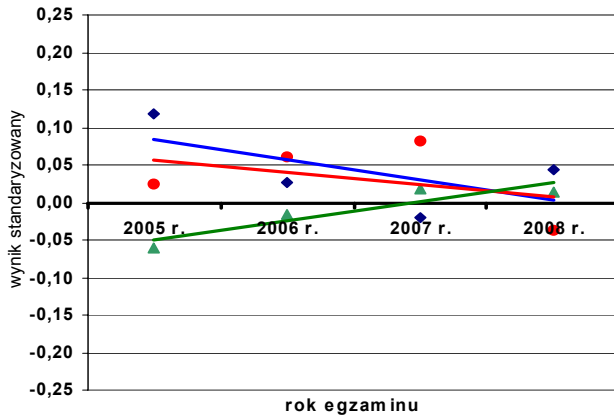
---

¹ Raport, Wyniki egzaminu maturalnego, Poznań 2007

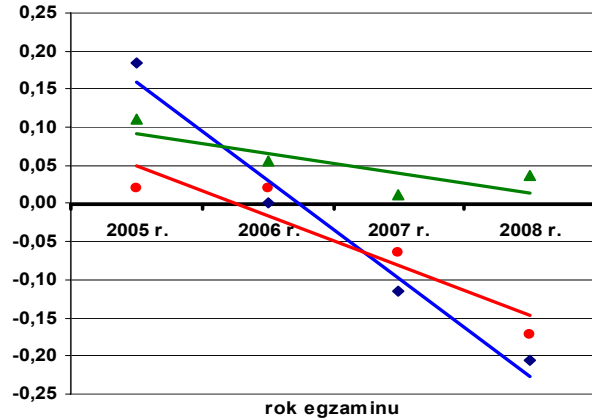
Przedmioty matematyczno – przyrodnicze

Biologia

Poziom podstawowy

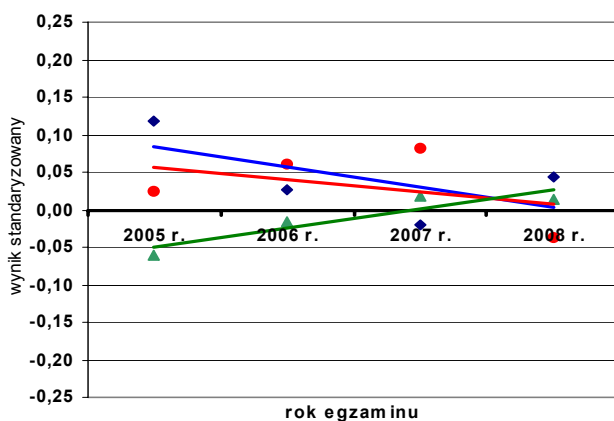
Poziom rozszerzony

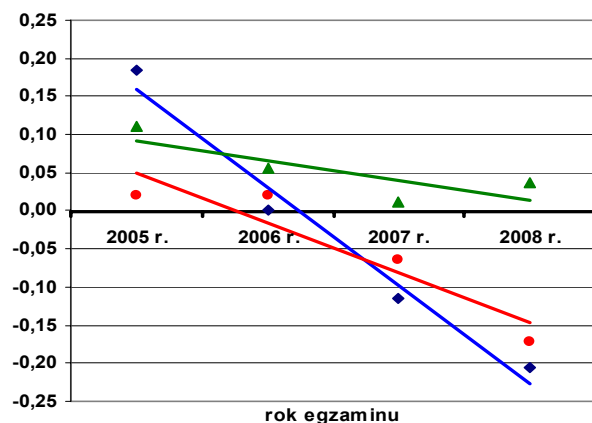
Wyniki maturalne województw lubuskiego i wielkopolskiego na obu poziomach egzaminu w porównaniu z krajem wykazują tendencję spadkową, w przypadku poziomu rozszerzonego wyniki obniżają się bardzo wyraźnie, znacznie odbiegając od wyników pozostałej części populacji zdających. Jedynie kolejne roczniki młodzieży województwa zachodniopomorskiego systematycznie osiągają coraz wyższe wyniki na poziomie podstawowym. Uwagi wymagają w tym województwie absolwenci zdający poziom rozszerzony, ponieważ pomimo utrzymywania się wyników ponad średnią krajową są one coraz niższe.

Chemia

Poziom podstawowy

Poziom rozszerzony

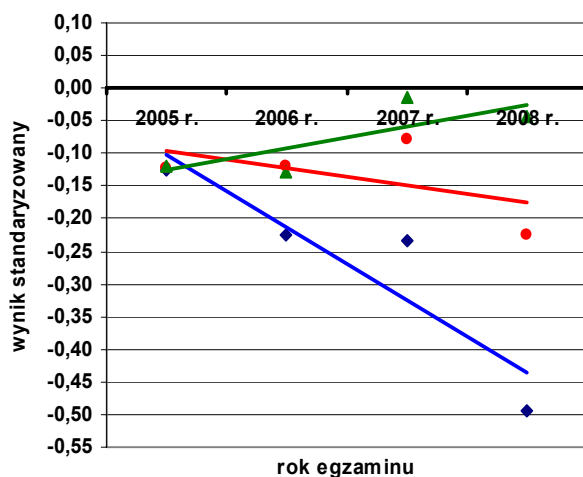

Wyraźnym liderem w tym przedmiocie są zdający z województwa wielkopolskiego, aczkolwiek obserwujemy również systematyczny postęp osiągnięć absolwentów z zachodniopomorskiego. W województwie lubuskim następuje wyraźny regres

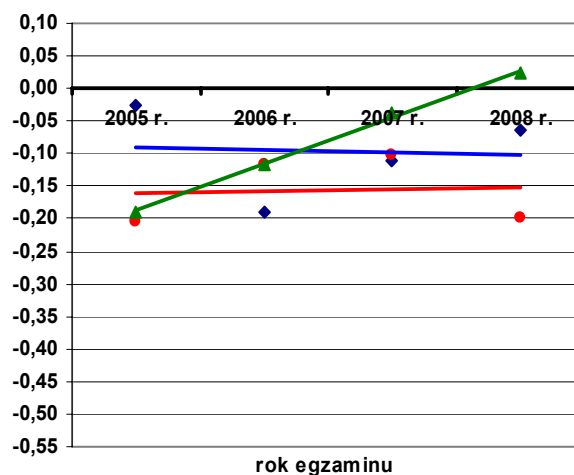
w osiągnięciach z tego przedmiotu, a wynik z 2006 roku stanowił incydentalne odstępstwo od reguły osiągania coraz niższych wyników.

Fizyka i astronomia

Poziom podstawowy

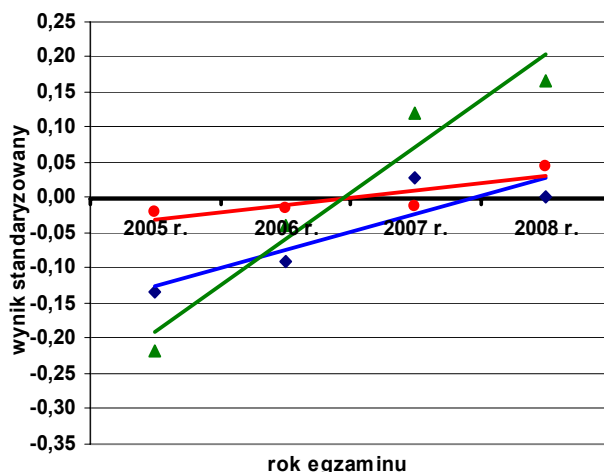
Poziom rozszerzony

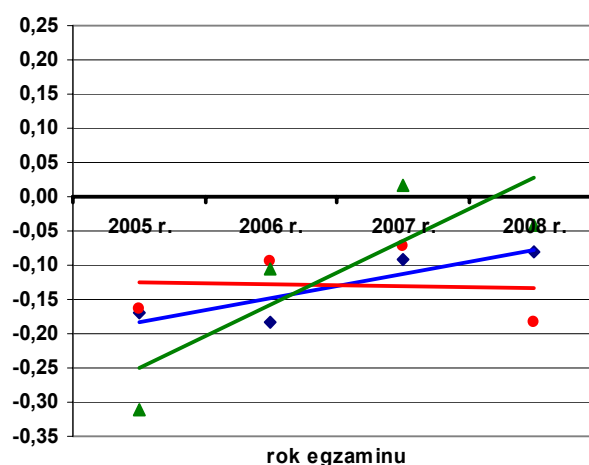
W tym przedmiocie młodzież z wszystkich analizowanych województw różni się znacznie poziomem osiągnięć od zdających z pozostałej części kraju. Poza województwem zachodniopomorskim utrzymuje się stagnacja, świadcząca o niskim poziomie nauczania tego przedmiotu.

Matematyka

Poziom podstawowy

Poziom rozszerzony

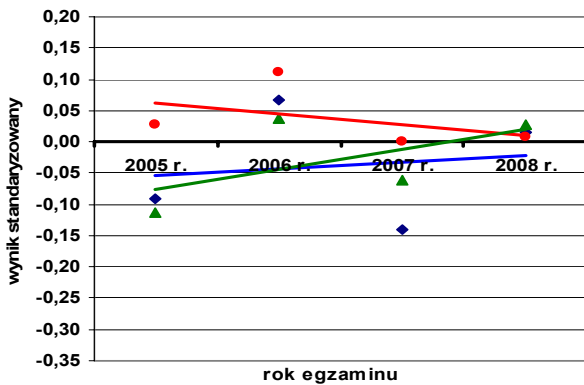

Za to zauważalny postęp można odnotować w kształceniu matematycznym na poziomie podstawowym, zdecydowana większość zdających już od roku 2007 osiągnęła „magiczny” próg średniej krajowej. Najbardziej dynamicznie w tym zakresie rozwija się młodzież województwa zachodniopomorskiego. Dość dramatyczną stagnację obserwujemy w województwie wielkopolskim, szczególnie na poziomie rozszerzonym. Można zadać

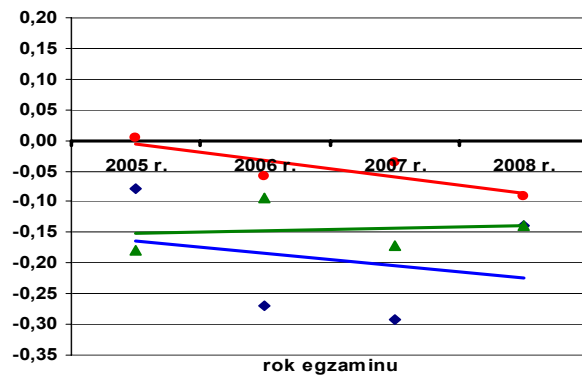
pytanie, dlaczego młodzież uzdolniona matematycznie z tego obszaru, bo na ogół tylko tacy absolwenci wybierają poziom rozszerzony, osiągnęła najniższe wyniki w roku 2008 w porównaniu z latami poprzednimi oraz z wynikami województw zachodniopomorskiego i lubuskiego.

Geografia

Poziom podstawowy

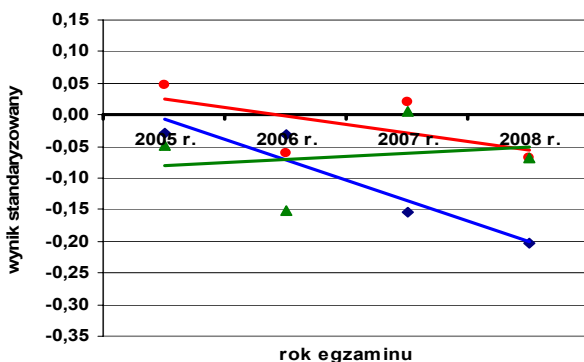
Poziom rozszerzony

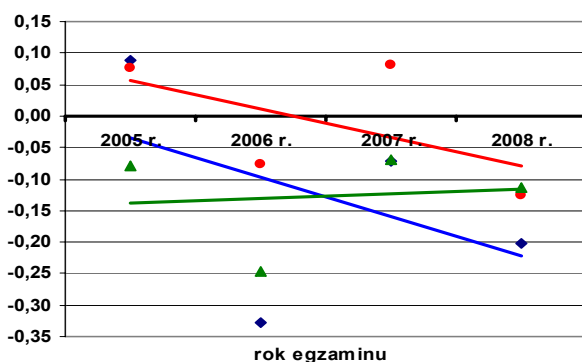
Rozwój osiągnięć z zakresu jednego z najbardziej masowo zdawanych przedmiotów (w skali całego kraju) nie napawa optymizmem, choć ostatnie wyniki z poziomu podstawowego z roku 2008 są bliskie średniej krajowej. Jedynie osiągnięcia absolwentów z województwa zachodniopomorskiego zdających egzamin na tym poziomie wykazują tendencję wzrostową. Poziom wyników na poziomie rozszerzonym znacznie odbiega od wyników krajowych i ulega systematycznemu regresowi.

Przedmioty humanistyczne Język polski

Poziom podstawowy

Poziom rozszerzony

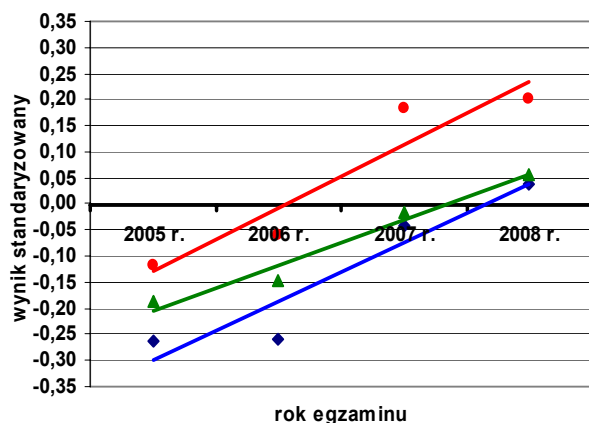

Poziom wyników i tendencje rozwojowe w zakresie języka polskiego są najbardziej niepokojące. We wszystkich trzech województwach następuje systematyczny spadek osiągnięć zdających w poszczególnych rocznikach. Absolwenci osiągnęli wyższe wyniki

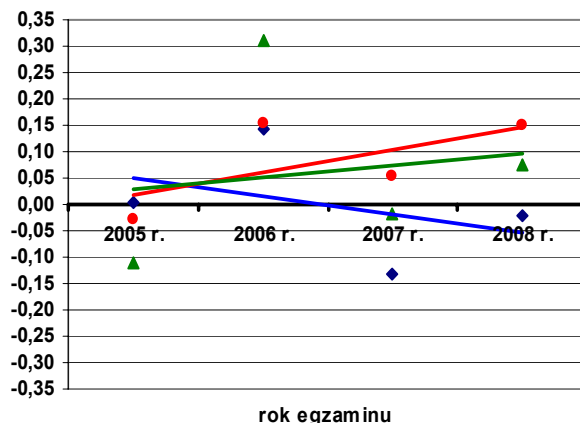
w 2005 i 2007 roku, a niższe w 2006 i 2008. Dlaczego akurat w tych latach tak bardzo różniły się od młodzieży z pozostałej części Polski? Taki stan rzeczy skłania do refleksji, że być może problem leży zarówno w poziomie opanowania umiejętności, jak i zakresie materiału. Młodzież ma istotne braki w analizie i interpretacji tekstów literackich oraz w znajomości treści z podstawy programowej w tym lektur szkolnych.

Historia

Poziom podstawowy

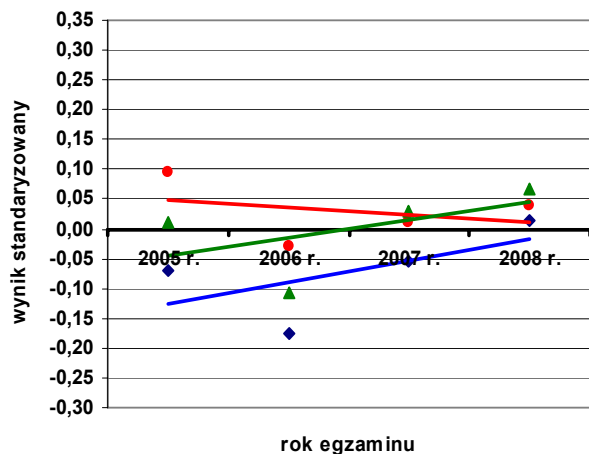
Poziom rozszerzony

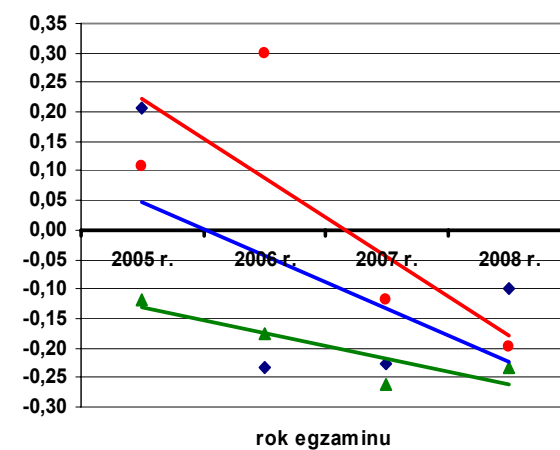
Wizytówką naszego Okręgu może być nauczanie historii. Dynamicznie rozwija się kształcenie na poziomie podstawowym, a jedynie młodzież z województwa lubuskiego zdająca egzamin na poziomie rozszerzonym uzyskuje zróżnicowane, raz wyższe, raz niższe wyniki. Należy zauważyć, że podobnie jak w języku polskim, choć jedynie na poziomie rozszerzonym, występuje stosunkowo duży rozrzut wyników w poszczególnych latach, w latach 2005 i 2007 osiągnęto wyniki wyższe, w pozostałych dwóch niższe.

Wiedza o społeczeństwie

Poziom podstawowy

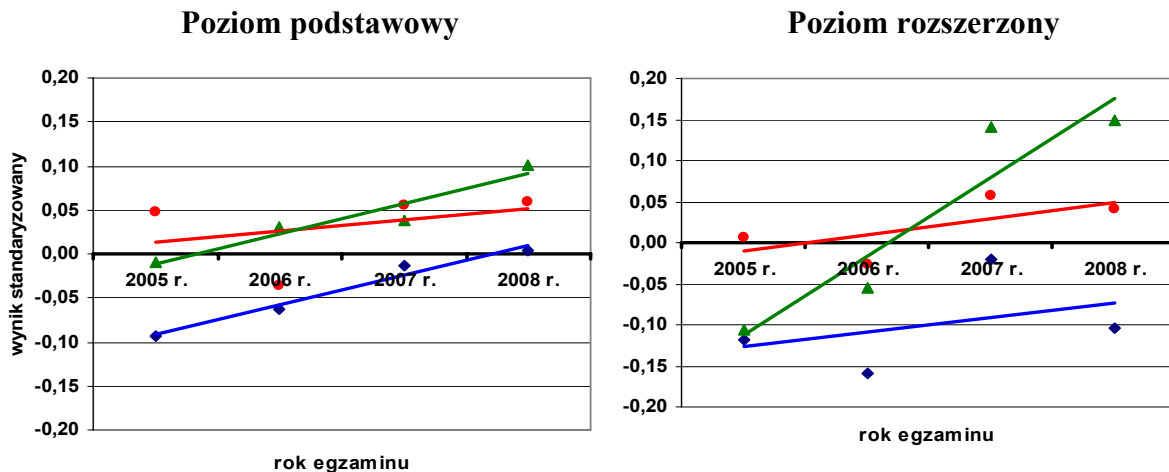
Poziom rozszerzony

Osiągnięcia zdających na poziomie podstawowym można uznać za zadowalające, systematycznie wzrastają i w roku 2008 oscylują wokół średniej krajowej. Jednak poziom wyników w zakresie rozszerzonym obniża się znacząco z roku na rok. Jedynie absolwenci z województwa lubuskiego podnieśli w roku 2008 swoje wyniki w stosunku do roku poprzedniego.

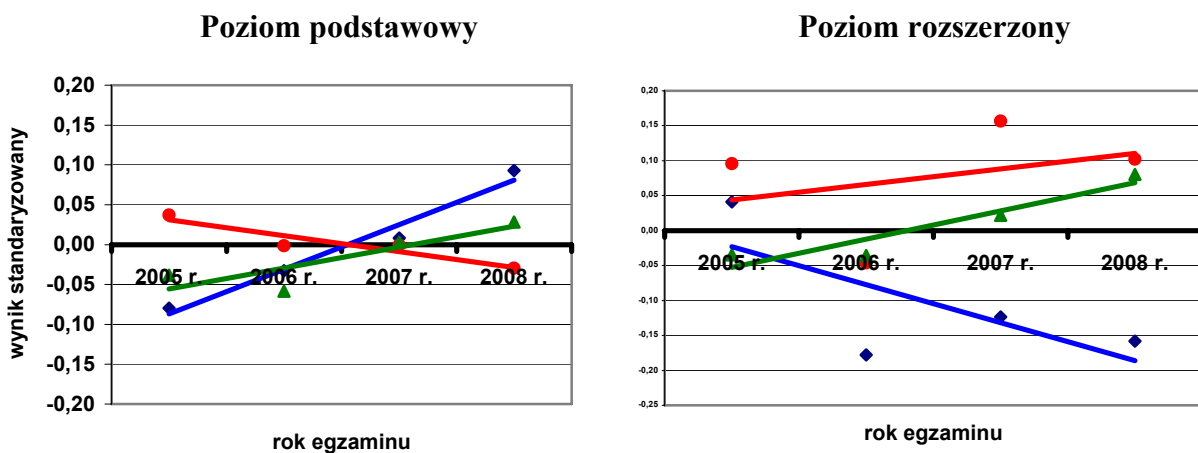
Języki obce nowożytne

Język angielski

Postęp w nauczaniu, a tym samym w osiągnięciach z języka angielskiego jest wyraźny na obu poziomach i we wszystkich województwach. Największy progres można zaobserwować w województwie zachodniopomorskim, szczególnie na poziomie rozszerzonym. Absolwenci z województwa lubuskiego uzyskują zdecydowanie niższe, odbiegające od krajowych, wyniki egzaminacyjne, ale podwyższają je na poziomie podstawowym dość systematycznie.

Język niemiecki

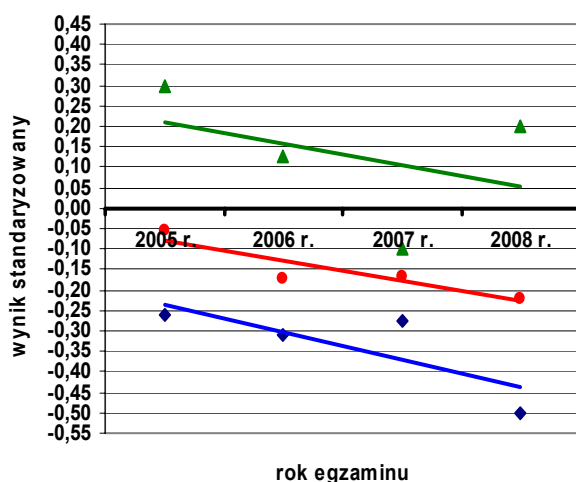

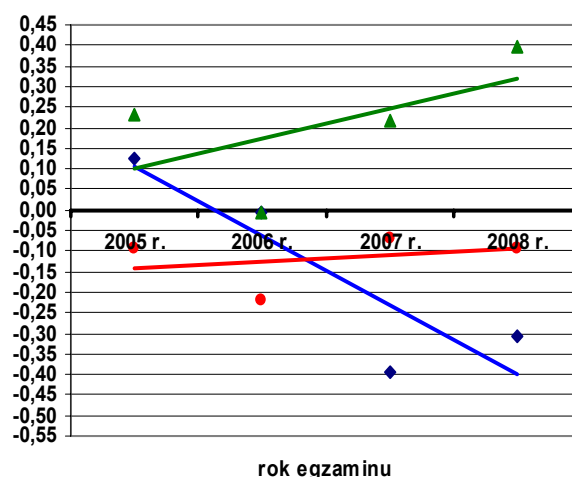
W województwie lubuskim na poziomie podstawowym osiągnięcia zdających systematycznie rosną, wyróżniają się na tle pozostałych województw, choć na poziomie rozszerzonym nie utrzymują się już na poziomie lidera. Z kolei w województwie wielkopolskim sytuacja jest odwrotna – utrzymuje się dobra pozycja w zakresie rozszerzonym, spada na poziomie podstawowym. W województwie zachodniopomorskim można odnotować systematyczny postęp w kształceniu na obu poziomach.

Język francuski

Poziom podstawowy

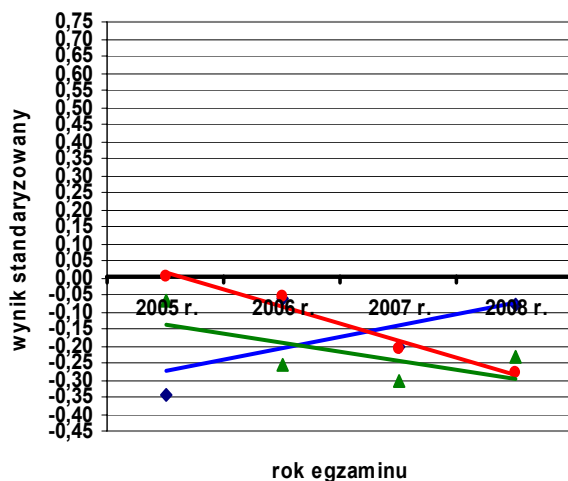

Poziom rozszerzony

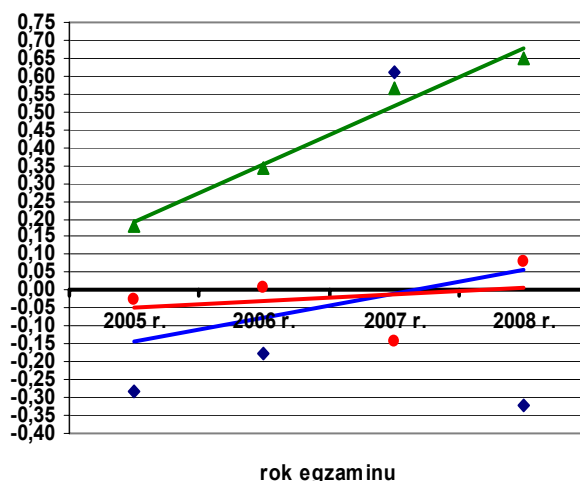

Język rosyjski

Poziom podstawowy

Poziom rozszerzony

W językach francuskim i rosyjskim widać największe zróżnicowanie wyników w stosunku do wyników krajowych (prosimy porównać skalę wyników standaryzowanych z pozostałych przedmiotów). Bardzo dobrze rozwija się kształcenie w zakresie rozszerzonym z obu języków w województwie zachodniopomorskim, zdający z tego województwa

utrzymują i podwyższają systematycznie niezachwianie wysoką pozycję w skali kraju. Niestety poziom podstawowy pozostawia wiele do życzenia, jedynie absolwenci z województwa lubuskiego, zdający język rosyjski wykazują coraz wyższy poziom opanowania umiejętności.

Podsumowanie

Przy tak wielu przedmiotach maturalnych (w naszym przypadku - 12) i rozbiciu na dwa poziomy trudno o jednoznaczne oceny poziomu kształcenia ogólnokształcącego w poszczególnych województwach. W niektórych przedmiotach wyższe osiągnięcia ma Wielkopolska, w innym absolwenci województwa zachodniopomorskiego. Celem podsumowania zbiorczego, dokonaliśmy oceny każdej z przedstawionych powyżej tendencji rozwojowych oraz osiąganych wyników standaryzowanych według następujących kryteriów:

1. Tendencje:

- ✓ tendencja wzrostowa - 1 pkt,
- ✓ tendencja stabilna - ($\leq \pm 0,05$ wg skali wyników standaryzowanych) - 0 pkt ,
- ✓ tendencja spadkowa - (-1) pkt

2. Wynik standaryzowany w roku 2008:

- ✓ równy, wyższy od średniej krajowej – 1 pkt
- ✓ niższy od średniej krajowej – (-1) pkt

Mamy nadzieję, że tak dobrane kryteria są na tyle przejrzyste i celowe, by stosować je w sposób łatwy i precyzyjny.

Tabela 1. Ocena tendencji rozwojowych

Przedmiot	Lubuskie				Wielkopolskie				Zachodniopomorskie				Suma
	PP ¹		PR ²		PP		PR		PP		PR		
	T ³	W ⁴	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	
Biologia	-1	1	-1	-1	-1	0	-1	-1	1	1	-1	1	-3
Chemia	-1	-1	-1	-1	1	1	1	1	1	-1	0	-1	-1
Fizyka	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	1	-1	1	1	-4
Matematyka	1	1	1	-1	0	1	0	-1	1	1	1	-1	4
Geografia	0	1	-1	-1	-1	1	-1	-1	1	1	0	-1	-2
J. polski	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0	-1	-10
Historia	1	1	-1	-1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
WOS	1	1	-1	-1	0	1	-1	-1	1	1	-1	-1	-1
J. angielski	1	1	0	-1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
J. niemiecki	1	1	-1	-1	-1	-1	1	1	1	1	1	1	4
J. francuski	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	1	1	1	-5
J. rosyjski	1	-1	1	-1	-1	-1	0	1	-1	-1	1	1	-1
Suma	1	2	-6	-12	-4	1	0	-2	7	4	5	2	
Suma PP	11												
Sum PR	-13												
Suma ogółem	-15				-5				18				

¹ Poziom podstawowy

² Poziom rozszerzony

³ Tendencja (wzrostowa, stabilna, spadkowa)

⁴ Wynik standaryzowany w roku 2008 (równy, wyższy, niższy od wyniku krajowego)

W zakresie kształcenia poszczególnych przedmiotów w ramach Okręgu najlepiej rozwijane są umiejętności z języka angielskiego, historii, w dalszej kolejności z matematyki i języka niemieckiego. Wyraźny regres występuje w kształceniu polonistycznym, w zakresie języka francuskiego oraz fizyki i astronomii.

Umiejętności i wiadomości zdających w Okręgu kształcone na poziomie podstawowym ulegają systematycznemu podwyższaniu, następuje ich rozwój, choć na taką diagnozę wpłynęły osiągnięcia absolwentów województwa zachodniopomorskiego. Wyniki zdających na poziomie rozszerzonym są coraz niższe, nastąpił wyraźny spadek poziomu osiągnięć zdających, co również jest dużym uogólnieniem, ponieważ do takiej oceny w skali Okręgu przyczyniły się wyniki absolwentów z województwa lubuskiego.

A jak wypadają poszczególne województwa?

Z pewnością wyraźnie i to prawie we wszystkich dziedzinach **największe osiągnięcia ma młodzież z województwa zachodniopomorskiego**. Przepaść (33 punkty w naszej skali) dzieli tę młodzież od absolwentów z województwa lubuskiego, a często zdający z obu tych obszarów w roku 2005 byli na tym samym poziomie. Wielkopolska, największa obszarowo i liczebnie, o dużym ośrodku akademickim nie utrzymuje dodatniego bilansu punktów.

Dlaczego w województwie lubuskim i wielkopolskim wyraźnie obniża się poziom kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych? Na to pytanie warto szukać odpowiedzi nie tylko na poziomie OKE w Poznaniu, ale pozostałych instytucji oświatowych w naszym Okręgu.

Analiza wyników na poziomie województw może niejednokrotnie wydawać się niesprawiedliwa, zwłaszcza w tych powiatach, w których osiągnięcia maturzystów z poszczególnych przedmiotów były wyższe niż np. wyniki krajowe lub województwa. Dlatego chcemy zaproponować dodatkowe zestawienie wyników egzaminu maturalnego uwzględniające rezultaty poszczególnych powiatów. Niniejszy raport dotyczy wyników z roku 2008, stąd i nasze zestawienie odnosić się będzie do danych z tego roku. W tabelach 2. i 3. zamieszczono wartości liczbowe wyników standaryzowanych (**wyznaczonych w stosunku do wyników krajowych**) z zakresu poszczególnych przedmiotów (12) z poziomu podstawowego (tabela 2.) i rozszerzonego (tabela 3.), miejsce powiatu wśród wszystkich powiatów Okręgu poznańskiego, wyznaczone na podstawie wyniku standaryzowanego oraz liczebności populacji zdających dany przedmiot w danym powiecie. Zatem w każdym przedmiocie i poziomie można odszukać powiat, którego absolwenci wykazali się najwyższymi/najniższymi osiągnięciami. Liczebność populacji zdających w każdym przedmiocie jest tu bardzo istotna, ponieważ jest zasadniczą różnicą to, czy w powiecie przystępuje do egzaminu 2 czy 100 zdających. Wyniki dwóch absolwentów mogą być incydentalne i nie mogą stanowić podstawy do wnioskowania o poziomie kształcenia z tego przedmiotu w danym powiecie, tak mała liczba zdających może świadczyć jedynie o niskiej randze przedmiotu na danym obszarze czy w szkole. W konsekwencji liczebność zdających

stanowiła podstawę obliczania *wartości średniej ważonej* wyników standaryzowanych. Prościej, uwzględniono w ten sposób liczebność zdających w powiecie. *Średnia ważona* to stosunek sumy iloczynów wyników standaryzowanych i liczebności zdających do populacji zdających danych przedmiot. Przypominamy, że wynik dodatni oznacza osiągnięcia powiatu powyżej średniej krajowej. Na podstawie tak wyznaczonej średniej, powiaty uszeregowano rosnąco od najwyższej do najniższej pozycji. Należy zwrócić uwagę, że niektóre powiaty posiadają taką samą wartość średniej ważonej, a zostały uszeregowane na kolejnych miejscach. Wynika to z zaokrągleń do części setnych, a powiaty te różnicują dopiero części tysięczne, bądź następne części ułamków dziesiętnych.

Na podstawie tak wyznaczonych pozycji można zanalizować, który z powiatów ma osiągnięcia w określonym przedmiocie, grupie przedmiotów, a w którym poziomie kształcenia znacznie odbiega od wyników młodzieży z pozostałej części kraju. Średnia ważona pozycjonuje każdy z powiatów, stąd warto zwrócić uwagę na powiaty wymagające szczególnej troski i te, w których osiągnięcia młodzieży zasługują na uznanie.

Tabela nr 2 Wyniki standaryzowane z poszczególnych przedmiotów w powiatach Okręgu poznańskiego w roku 2008

Poziom Podstawowy

Powiat	Biologia			Chemia			Fizyka i astronomia			Geografia			Matematyka		
	W.S. ¹	M. ²	L. ³	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.
gorzowski	-0,02	31	31	0,19	24	5	-0,17	24	1	0,04	27	106	0,27	18	17
krośnieński	0,22	10	73				-0,43	34	7	-0,43	68	146	-0,24	62	35
m.Gorzów Wielkopolski	0,16	14	186	0,24	19	16	-0,28	31	12	0,14	15	426	0,02	43	164
m.Zielona Góra	0,26	7	102	-0,23	49	31	-0,61	43	22	0,16	13	453	-0,16	56	222
międzyrzeczki	0,08	20	59	0,54	10	4	-1,39	56	2	-0,07	47	159	0,19	25	53
nowosolski	-0,01	28	113	-0,40	58	7	0,19	9	3	0,01	33	140	-0,03	44	56
ślubicki	0,07	22	44	-0,18	44	17	1,21	1	1	0,03	29	154	0,42	3	31
strzelecko-drezdenecki	-0,05	36	56	0,74	5	3	0,13	11	5	0,06	23	187	0,34	13	19
sułciński	0,45	2	24	-0,09	41	5				0,19	9	63	0,41	7	12
świebodziński	-0,27	63	79	-1,12	66	12	-0,90	49	2	-0,04	42	238	0,13	35	66
wschowski	-0,20	58	41	0,96	1	5	-1,34	55	1	-0,09	53	127	0,36	12	39
zielonogórski	0,06	23	36	-0,05	37	1	-1,15	54	1	-0,32	65	90	0,14	32	40
ząbski	-0,08	43	61	-0,12	42	6	-0,95	51	8	-0,14	57	194	-0,16	53	55
żarski	-0,04	34	148	0,07	30	11	-0,49	36	12	0,06	22	324	-0,24	60	66
chodzieski	-0,07	42	43	-0,07	39	6				-0,07	49	111	0,18	27	53
czarnkowsko-trzcianecki	-0,30	64	109	0,39	14	17	-0,25	28	16	0,05	26	256	-0,12	51	43
gnieźnieński	0,29	6	187	0,05	31	28	0,73	2	6	0,10	18	554	0,20	23	113
gostyński	-0,09	46	66	0,63	7	19	-1,64	57	1	0,24	4	156	0,22	21	79
grodzki	-0,18	55	47	0,78	4	6	-0,56	40	1	0,35	2	180	0,09	38	21
jarociński	0,00	27	76	0,04	33	16	0,07	14	11	-0,04	43	263	0,15	30	79
kaliski	-0,09	49	41	-0,66	63	6				-0,26	63	139	0,03	42	9
kępkiński	-0,01	30	74	-0,15	43	11	-0,54	39	6	0,17	12	165	0,29	16	34
kolski	-0,08	44	110	0,03	34	7	0,00	18	15	0,02	31	234	0,28	17	82
koniński	-0,33	65	91	-0,31	55	9	-2,52	59	1	-0,34	66	119	-0,13	52	31
kościański	0,10	17	91	0,90	2	13	-0,43	33	10	-0,41	67	224	0,49	2	72
krotoszyński	-0,23	61	88	-0,02	36	14	0,68	3	5	-0,02	38	236	0,20	24	68
leszczyński	-0,45	67	4							-0,47	69	27	-0,64	68	2
m.Kalisz	-0,24	62	155	-0,32	56	21	-0,24	26	16	0,00	35	608	0,07	40	170
m.Konin	-0,06	39	304	0,26	17	21	-0,52	38	5	-0,03	39	406	0,13	34	124
m.Leszno	0,01	26	112	-0,29	53	12	0,04	16	12	-0,09	54	488	-0,16	54	170
m.Poznań	-0,04	33	786	0,25	18	98	-0,21	25	84	0,04	28	1792	-0,04	45	542
międzychodzki	-0,20	57	49	0,46	11	12	0,23	6	3	0,29	3	132	-0,31	65	15
nowotomyski	-0,03	32	170	0,64	6	17	-0,09	21	4	0,10	19	273	0,37	11	49
obornicki	0,01	25	62	-0,27	51	15	-0,49	37	3	0,11	17	95	-0,16	55	27
ostrowski	-0,10	50	222	-0,29	52	17	-0,25	27	12	-0,14	56	691	-0,12	50	205
ostrzeszowski	0,11	16	76	-0,09	40	9				-0,04	41	190	0,14	33	45
pilski	-0,05	37	139	0,46	12	18	-0,60	42	7	0,01	32	393	-0,24	61	159
pleszewski	-0,20	59	85	0,17	25	15				0,46	1	146	0,10	37	72
poznański	-0,07	40	122	-0,66	62	9	-0,82	46	3	0,09	20	181	-0,06	46	46
rawicki	0,48	1	53	0,33	16	10	-0,69	45	3	-0,17	60	171	-0,11	49	66
ślupecki	-0,58	69	60	0,38	15	1	-0,85	47	1	-0,08	51	308	0,38	10	46
szamotułski	-0,01	29	95	0,17	27	2				0,01	34	290	-0,34	66	83
średzki	-0,07	41	76	0,21	20	20	-1,05	52	4	-0,12	55	229	0,14	31	35
śremski	0,20	12	66	0,58	8	26	-0,04	20	4	-0,06	45	219	0,42	4	55
turecki	0,24	8	89	0,00	35	7	-0,61	44	11	0,18	10	205	0,41	6	38
wągrowiecki	0,22	11	66	0,42	13	10	0,10	13	3	0,06	24	229	0,03	41	33
wolsztyński	0,20	13	57	0,17	26	15	-1,15	53	1	0,23	5	200	0,08	39	56
wrzesiński	0,14	15	86	-0,35	57	21	-0,46	35	1	0,12	16	253	0,41	5	70
złotowski	-0,19	56	53	0,20	22	3	0,06	15	6	-0,16	59	207	-0,09	48	31
białogardzki	-0,44	66	61	-0,62	61	6	0,13	12	1	-0,08	52	115	-0,42	67	20
choszczęński	-0,08	45	44	-0,86	64	2	0,23	7	1	0,05	25	111	0,21	22	28
drawski	-0,09	47	87	-0,61	60	6	-0,26	30	6	0,17	11	97	-0,07	47	50
goleniowski	-0,05	38	89	-0,21	47	11	-0,26	29	3	0,07	21	255	0,27	19	45
gryficki	-0,14	52	81				-0,12	23	2	-0,31	64	178	-0,29	63	30
gryfiński	-0,48	68	112	-0,20	46	5	0,46	5	3	-0,21	62	179	0,41	8	49
kamieński	0,41	3	49	-0,94	65	4				0,00	36	96	0,32	15	19
kołobrzeski	0,09	19	106	0,19	23	4	-0,59	41	3	0,20	8	219	-0,17	57	62
koszaliński	-0,80	70	6				-1,74	58	1	-0,76	70	56	-1,43	70	4
lobeski	0,32	5	29	0,20	21	3	0,62	4	1	-0,19	61	76	0,18	26	20
m.Koszalin	-0,04	35	158	-0,22	48	21	-0,03	19	14	0,16	14	425	0,18	28	156
m.Szczecin	0,24	9	435	-0,19	45	32	0,22	8	48	0,21	7	988	0,33	14	541
m.Swinoujście	0,09	18	69	-0,31	54	8	-0,40	32	5	0,23	6	95	-0,23	59	33
myśliborski	0,07	21	96	0,14	28	4	0,03	17	1	-0,07	50	188	0,24	20	50
policki	-0,21	60	49	-0,48	59	6				-0,07	46	84	-0,90	69	18
pyrzycki	-0,17	54	21	-0,05	38	1				-0,04	40	70	0,39	9	33
ślawieński	-0,11	51	76	-0,24	50	5	-0,12	22	2	-0,07	48	131	-0,29	64	25
stargardzki	0,36	4	122	0,04	32	23	0,14	10	13	-0,05	44	426	0,10	36	108
szczecinecki	-0,09	48	143	0,55	9	14	-0,95	50	9	-0,15	58	311	-0,19	58	75
świdwiński	-0,15	53	132	0,90	3	5				-0,02	37	191	0,56	1	52
wątecki	0,63	24	91	0,09	29	4	-0,85	48	3	0,02	30	154	0,15	29	43

¹ Wartości wyników standaryzowanych² Miejsce wyniku standaryzowanego danego powiatu wśród powiatów Okręgu poznańskiego³ Liczebność populacji zdających dany przedmiot w powiecie

Tabela nr 2 c.d.

Powiat	Język polski			Historia			WOS			Język angielski			Język niemiecki		
	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.
gorzowski	-0,43	64	282	-0,51	66	9	-0,38	67	90	-0,09	46	202	-0,18	52	65
krośniński	-0,30	57	432	-0,10	48	37	-0,02	37	90	-0,18	56	203	0,00	28	217
m.Gorzów Wielkopolski	-0,05	19	1862	0,23	15	114	0,18	14	605	0,12	8	1269	0,16	11	464
m.Zielona Góra	-0,10	26	1943	0,28	11	146	-0,08	48	481	0,17	6	1031	0,34	3	651
międzyrzecki	-0,25	50	417	0,03	35	18	0,15	17	91	-0,07	40	247	0,09	19	198
nowosolski	-0,36	60	636	-0,37	62	42	0,20	12	234	-0,13	51	339	0,18	9	270
ślubicki	-0,23	47	436	-0,38	63	23	-0,08	49	123	0,01	28	214	-0,17	51	201
strzelecko-drezdenecki	-0,43	65	358	0,38	8	21	-0,12	57	56	0,06	17	192	-0,11	46	160
sulęciński	-0,38	61	231	-0,05	43	18	-0,10	52	82	0,05	18	132	-0,10	43	105
świebodziński	-0,27	53	685	-0,27	56	28	-0,13	59	182	-0,19	59	316	0,04	23	317
wschowski	-0,27	54	303	-0,01	39	25	-0,03	40	46	0,07	15	187	-0,52	68	74
zielonogórski	-0,23	48	313	-0,94	69	5	0,11	20	93	-0,21	60	223	0,11	18	76
zagański	-0,16	38	674	-0,09	46	41	-0,11	54	242	-0,08	43	465	-0,21	55	151
żarski	-0,26	52	941	-0,05	44	46	0,07	28	187	-0,15	53	537	0,21	7	267
chodzieski	-0,14	31	460	-0,07	45	43	-0,04	41	140	-0,04	36	272	-0,08	40	164
czarnkowsko-trzcianecki	-0,16	36	819	-0,01	38	33	-0,13	58	239	-0,32	63	408	0,03	25	376
gnieźnieński	-0,10	25	1569	0,15	26	102	-0,02	38	433	0,01	29	1293	-0,37	64	186
gostyński	0,10	3	671	0,16	24	62	-0,09	51	236	0,06	16	289	0,05	22	352
grodziski	0,12	1	354	-0,31	57	28	-0,06	47	51	-0,18	57	194	-0,34	62	157
jarociński	0,07	8	707	0,32	9	51	0,16	16	145	0,04	23	360	0,22	6	297
kaliski	-0,52	67	276	-0,20	53	6	-0,40	68	70	-0,73	69	245	-0,56	69	20
kępkiński	0,00	14	509	0,12	29	15	-0,12	56	142	-0,17	54	351	-0,11	45	149
kolski	-0,17	39	795	0,19	16	29	-0,02	39	203	-0,04	37	597	0,02	27	103
koniński	-0,56	69	402	-0,71	67	18	-0,38	66	100	-0,38	67	301	-0,32	61	72
kościański	0,06	10	670	0,47	4	72	0,03	33	90	-0,12	50	436	0,03	26	210
krotoszyński	-0,06	21	771	-0,21	54	43	0,13	19	231	-0,12	49	300	-0,03	34	470
leszczyński	-0,21	44	30	-0,88	68	1	0,08	25	2	-0,62	68	32	-0,36	63	5
m.Kalisz	0,07	9	1747	-0,01	40	83	0,01	35	213	0,13	7	1414	0,16	12	210
m.Konin	-0,21	46	1836	0,04	34	114	-0,23	62	491	0,00	30	1334	-0,05	38	331
m.Leszno	-0,13	30	1423	0,17	19	82	-0,01	36	326	0,07	14	943	-0,16	50	353
m.Poznań	0,08	5	7029	0,41	7	658	0,21	9	1006	0,31	2	5231	0,19	8	1089
międzychodzki	-0,28	56	325	-0,44	64	20	0,08	24	72	-0,02	33	193	-0,01	29	123
nowotomyski	-0,12	27	718	0,01	37	43	0,24	7	76	0,05	20	422	-0,04	37	267
obornicki	0,02	12	435	-0,10	47	34	0,08	26	165	-0,10	48	338	0,26	4	98
ostrowski	-0,19	42	1747	0,02	36	66	0,05	30	282	0,04	24	953	-0,04	36	676
ostrzeszowski	-0,03	17	457	-0,35	59	13	0,16	15	45	-0,02	31	284	-0,10	41	155
piłski	-0,09	24	1480	0,23	14	77	-0,04	44	449	0,09	13	1040	-0,21	54	344
pleszewski	-0,18	40	556	-0,04	41	32	0,09	23	172	-0,10	47	320	-0,20	53	214
poznański	-0,24	49	640	0,05	32	44	0,07	27	153	0,04	26	502	-0,11	44	119
rawicki	-0,03	18	565	-0,36	61	60	-0,14	60	122	-0,08	42	340	0,04	24	175
ślupecki	-0,26	51	608	0,18	17	23	-0,27	63	86	-0,29	62	399	-0,26	58	190
szamotulski	-0,14	33	771	0,13	27	59	0,68	1	152	0,11	9	439	-0,29	59	328
średzki	-0,15	34	509	0,85	1	56	0,38	3	51	0,03	27	270	-0,04	35	190
śremski	-0,13	29	586	0,13	28	34	0,20	10	128	-0,19	58	301	-0,10	42	197
turecki	-0,14	32	895	0,25	13	52	0,19	13	279	0,05	22	684	-0,29	60	164
wągrowiecki	0,08	6	541	0,04	33	32	-0,11	53	80	-0,06	38	326	0,07	20	211
wolsztyński	0,07	7	611	0,50	3	49	0,20	11	160	0,09	11	391	0,17	10	200
wrześniński	-0,06	22	782	0,30	10	41	0,22	8	171	0,10	10	523	0,14	15	241
złotowski	-0,31	58	521	0,54	2	33	-0,06	46	141	-0,02	32	274	-0,16	49	239
bialogardzki	-0,07	23	325	-0,16	50	33	-0,34	65	63	-0,18	55	202	0,06	21	119
choszczeński	-0,13	28	352	0,43	6	17	0,10	22	90	-0,07	41	247	0,15	14	88
drawski	-0,02	16	463	-0,04	42	24	-0,05	45	164	-0,06	39	274	-0,02	30	166
goleniowski	0,00	13	609	0,44	5	43	0,04	32	103	0,05	19	479	0,14	16	101
gryficki	-0,54	68	542	-0,25	55	24	-0,22	61	212	-0,36	66	419	-0,43	66	133
gryfiński	-0,32	59	573	0,17	20	27	-0,04	42	172	-0,04	35	342	-0,24	57	207
kamiński	-0,41	63	304	-0,15	49	11	0,06	29	113	-0,34	64	251	-0,48	67	60
kołobrzegi	0,03	11	806	-0,17	51	29	0,25	5	272	0,19	5	554	-0,02	31	210
koszaliński	-0,71	70	92	-0,36	60	4	-0,87	70	20	-0,87	70	55	-0,57	70	25
łobeski	-0,18	41	216	0,17	18	12	-0,09	50	68	-0,03	34	156	-0,38	65	55
m.Koszalin	0,10	4	1489	0,25	12	111	0,11	21	324	0,21	4	1189	0,48	2	202
m.Szczecin	0,10	2	4047	0,16	22	266	0,24	6	925	0,37	1	3029	0,25	5	574
m.Swinoujście	-0,21	45	435	0,07	30	17	0,05	31	124	0,25	3	348	0,12	17	70
myśliborski	-0,15	35	577	-0,19	52	24	0,30	4	175	-0,23	61	411	-0,07	39	154
policki	-0,40	62	251	-0,46	65	34	0,40	2	57	-0,15	52	172	0,57	1	62
pyrzycki	-0,28	55	257	0,16	21	12	0,02	34	99	-0,09	45	125	-0,02	32	137
slawieński	-0,43	66	420	-1,00	70	31	-0,54	69	135	-0,35	65	283	-0,15	47	126
stargardzki	-0,01	15	1212	0,15	25	77	0,13	18	331	0,05	21	735	-0,03	33	398
szczecinecki	-0,05	20	951	0,05	31	41	-0,04	43	241	0,04	25	567	0,15	13	360
świdwiński	-0,16	37	472	-0,33	58	16	-0,27	64	38	0,09	12	314	-0,16	48	91
walecki	-0,20	43	506	0,16	23	45	-0,11	55	121	-0,08	44	339	-0,23	56	174

Tabela nr 2 c.d.

Powiat	Język francuski			Język rosyjski			Pozycja powiatów	
	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	Powiat	Średnia ważona wyników standaryzowanych
gorzowski				0,53	5	3	m. Szczecin	0,22
krośnieński				0,37	8	10	m. Poznań	0,16
m.Gorzów Wielkopolski	0,10	20	11	0,21	13	49	m. Koszalin	0,16
m.Zielona Góra	-0,05	26	25	-0,04	25	80	wolsztyński	0,13
międzyrzecki				0,36	10	6	kolobrzegi	0,10
nowosolski	-0,23	30	7	-0,74	61	28	wrześniński	0,08
ślubicki				-0,14	35	2	gostyński	0,07
strzelecko-drezdenecki	0,03	22	5	0,14	17	1	jarociński	0,07
sułeciński							m. Gorzów Wielkopolski	0,07
świebodziński	-0,78	35	1	-0,16	38	31	m. Kalisz	0,06
wschowski				-0,09	30	27	goleniowski	0,05
zielonogórski				-0,41	47	8	m. Zielona Góra	0,05
żagański	-0,86	36	25	-0,03	24	22	wągrowiecki	0,04
żarski	-1,10	40	22	-0,15	36	50	stargardzki	0,03
chodzieski				-0,77	62	20	m. Świnoujście	0,02
czarnkowsko-trzcianecki				0,00	21	24	obornicki	0,01
gnieźnieński	0,43	10	11	-0,17	39	56	grodzki	0,00
gostyński				-0,16	37	29	turecki	0,00
grodzki				0,23	12	4	nowotomyski	0,00
jarociński	-0,92	38	25	0,03	18	17	kościański	0,00
kaliski				-0,49	52	8	gnieźnieński	-0,02
kępiński				-0,20	40	11	ostrzeszowski	-0,02
kolski	0,11	18	9	-0,66	58	60	szczecinecki	-0,03
koniński	-0,66	33	19	-0,50	53	7	choszczeński	-0,03
kościański	-0,22	29	2	0,79	2	6	szamotułski	-0,03
krotoszyński	0,57	9	1	0,15	16	4	pilski	-0,03
leszczyński							krotoszyński	-0,04
m.Kalisz	0,12	17	6	-0,41	48	38	drawski	-0,04
m.Konin	1,02	3	4	-0,66	57	115	średzki	-0,04
m.Leszno	0,68	8	6	-0,35	43	39	kępiński	-0,04
m.Poznań	-0,06	27	43	-0,09	31	122	rawicki	-0,06
międzychodzki	0,20	15	2	0,75	3	2	m. Leszno	-0,06
nowotomyski	0,01	23	5	-0,08	27	9	pleszewski	-0,06
obornicki				-0,10	33	5	międzyrzecki	-0,07
ostrowski	-0,09	28	19	-0,61	56	10	świdwiński	-0,07
ostrzeszowski				0,44	6	2	międzychodzki	-0,07
pilski	0,30	13	17	-0,03	23	77	śremski	-0,08
pleszewski	0,24	14	1	-0,91	64	8	poznański	-0,08
poznański	0,42	11	3	-0,33	42	26	kolski	-0,08
rawicki	0,70	7	5	-0,08	28	29	myśliborski	-0,08
ślupecki				0,66	4	3	chodzieski	-0,09
szamotułski				0,36	9	3	ostrowski	-0,09
średzki	-0,89	37	22	-0,38	45	19	pyrzycki	-0,10
śremski	-0,71	34	46	-0,67	59	23	ślubicki	-0,11
turecki	0,40	12	6	0,00	20	23	walecki	-0,11
wągrowiecki	0,04	21	3	-0,70	60	11	sułeciński	-0,11
wolsztyński	-0,92	39	2	-0,35	44	10	lobeski	-0,11
wrześniński	0,78	6	7	0,81	1	14	żarski	-0,11
złotowski	1,04	2	2	-0,02	22	9	m. Konin	-0,12
białogardzki	0,15	16	1	-0,10	32	19	nowosolski	-0,12
choszczeński	-1,76	41	1	0,02	19	15	czarnkowsko-trzcianecki	-0,13
drawski				-0,99	65	17	strzelecko-drezdenecki	-0,13
goleniowski				0,16	15	12	wschowski	-0,13
gryficki				-0,05	26	18	białogardzki	-0,13
gryfiński				-0,26	41	15	żagański	-0,14
kamiński				0,29	11	1	zielonogórski	-0,15
kolobrzegi				-0,51	54	7	złotowski	-0,16
koszaliński				-0,51	55	10	świebodziński	-0,16
lobeski							policki	-0,17
m.Koszalin	-0,02	25	9	0,17	14	54	krośnieński	-0,18
m.Szczecin	0,83	5	8	-0,08	29	52	gryfiński	-0,19
m.Świnoujście	0,88	4	3	-1,15	66	5	gorzowski	-0,22
myśliborski	0,10	19	1	-0,39	46	2	ślupecki	-0,22
policki				-0,47	51	9	kamiński	-0,23
pyrzycki							ślawnieński	-0,35
ślawnieński				-0,86	63	5	gryficki	-0,38
stargardzki	-0,01	24	5	-0,11	34	44	leszczyński	-0,43
szczecinecki	-0,58	31	3	-0,45	50	37	koniński	-0,44
świdwiński	-0,64	32	1	-0,44	49	67	kaliski	-0,50
walecki	1,37	1	1	0,39	7	1	koszaliński	-0,75

Tabela nr 3 Wyniki standaryzowane z poszczególnych przedmiotów w powiatach Okręgu poznańskiego w roku 2008

Poziom Rozszerzony

Powiat	Biologia			Chemia			Fizyka i astronomia			Geografia			Matematyka		
	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.
gorzowski	-0,48	48	18	-1,20	67	8	1,79	1	1	-0,36	45	7	0,29	2	5
krośniński	-0,33	38	39	-0,71	52	31	-0,51	45	11	-0,92	66	31	-0,62	54	29
m.Gorzów Wielkopolski	0,03	10	255	0,07	19	161	0,20	9	163	0,04	11	173	0,08	10	189
m.Zielona Góra	0,10	6	257	0,33	8	156	-0,01	17	134	-0,06	18	236	0,15	8	196
międzyrzecki	-0,55	54	20	-0,55	46	16	-0,38	37	20	-0,25	36	45	0,10	9	26
nowosolski	-0,39	42	70	-0,20	34	48	-0,51	46	43	-0,57	60	29	-0,40	42	52
ślubicki	-0,53	52	35	-0,03	22	5	-0,61	50	3	-0,68	62	25	-0,21	31	16
strzelecko-drezdenecki	-0,53	51	21	-0,85	60	8	-0,58	49	6	-0,35	43	19	-0,48	48	25
sulęciński	-0,93	66	30	-1,26	68	9	-0,25	28	16	-0,21	34	44	-0,54	51	21
świebodziński	-0,51	49	57	-0,05	24	33	-0,77	54	19	-0,26	37	72	-0,47	47	43
wschowski	-1,24	68	21	0,21	13	2	-0,94	59	1	-0,42	50	22	0,01	15	13
zielonogórski	-0,39	43	15	-0,81	58	10	0,00	16	5	-0,11	27	11	0,18	4	16
zągański	-0,60	56	42	-0,12	28	16	-0,14	23	39	-0,11	25	53	-0,33	40	36
żarski	-0,28	33	141	-0,30	38	65	0,01	15	40	0,16	4	87	-0,19	29	70
chodzieski	0,05	9	27	0,31	9	12	0,41	4	19	-0,09	23	33	0,45	1	25
czarnkowsko-trzcianecki	-0,25	32	72	0,34	7	40	0,21	7	17	-0,36	44	57	-0,31	36	63
gnieźnieński	-0,12	19	115	-0,06	25	76	-0,36	34	46	-0,30	40	110	-0,31	37	127
gostyński	-0,14	24	39	-0,33	39	35	-0,68	51	21	-0,20	32	28	-0,70	56	34
grodziski	-0,36	40	18	0,38	5	15	0,87	2	2	-0,27	39	13	-0,87	59	12
jarociński	-0,16	27	73	0,34	6	47	-0,29	31	35	0,25	3	62	-0,45	45	52
kaliski	-1,15	67	15	-1,16	66	2	-2,02	67	1	-1,83	68	6			
kępiński	-0,19	28	46	-0,21	35	37	-0,18	24	25	-0,49	56	41	-0,60	53	55
kolski	-0,60	57	84	0,02	21	43	0,10	11	36	-0,06	19	112	0,16	6	62
koniński	-0,56	55	23	-0,96	63	7	-1,43	65	2	-0,71	63	28	-1,38	67	4
kościański	-0,21	29	109	-0,16	31	40	-0,77	55	23	-0,41	48	49	0,01	13	48
krotoszyński	-0,44	45	74	-0,19	32	43	-0,70	53	27	-0,53	57	57	-0,08	22	60
leszczyński										-1,99	69	1	-0,92	61	2
m.Kalisz	-0,12	20	227	0,13	18	149	-0,03	18	109	0,10	8	233	0,01	14	209
m.Konin	-0,24	31	188	-0,15	30	128	-0,42	39	136	-0,03	16	211	-0,08	23	143
m.Leszno	0,39	1	119	0,39	4	78	0,04	13	88	0,03	12	124	-0,15	27	160
m.Poznań	0,01	11	867	0,29	10	497	0,05	12	407	0,05	10	1074	-0,09	24	912
międzychodzki	-0,68	63	31	-0,81	56	11	-1,10	64	15	-0,40	47	29	-0,84	58	13
nowotomyski	-0,15	26	60	-0,56	47	27	-0,20	25	6	-0,06	20	31	-0,23	32	35
obornicki	-0,65	62	37	-0,74	53	21	-0,95	61	18	-0,49	54	38	-1,00	62	35
ostrowski	-0,30	35	177	0,14	16	97	-0,37	36	100	0,01	13	166	-0,41	43	142
ostrzeszowski	-0,52	50	74	-0,44	43	46	-0,34	33	33	-0,42	51	39	-0,02	18	53
piłski	-0,11	17	155	0,22	12	89	-0,22	27	63	-0,32	41	136	-0,04	19	108
pleszewski	-0,63	60	24	-0,86	61	7	-0,36	35	9	0,36	2	14	-0,05	20	11
poznański	-0,33	37	63	-0,59	50	22	0,45	3	4	-0,07	21	46	-0,79	57	31
rawicki	-0,44	46	57	-0,36	40	23	-0,49	44	28	-0,84	64	29	-0,57	52	51
ślupecki	-0,38	41	76	-0,06	26	37	-0,55	47	15	-0,23	35	67	-0,46	46	28
szamotulski	-0,11	18	56	-0,19	33	21	-0,13	22	17	-0,02	15	54	-0,26	34	34
średzki	-0,13	21	31	0,88	1	10	-0,48	43	10	-0,26	38	34	-0,10	25	20
śremski	0,05	8	37	-0,05	23	36	-0,28	30	22	0,10	9	11	0,07	11	30
turecki	-0,23	30	163	0,41	3	91	-0,21	26	78	-0,16	29	97	-0,02	17	71
wągrowiecki	-0,35	39	73	-0,36	41	37	-0,43	40	20	-0,53	58	69	-0,25	33	32
wolsztyński	-0,15	25	69	0,45	2	25	-0,45	42	32	0,12	7	50	-0,62	55	50
wrzesiński	-0,10	16	129	-0,22	36	49	-0,41	38	54	-0,09	22	70	-0,10	26	62
złotowski	-0,61	58	41	-0,52	45	25	-0,05	20	12	-0,41	49	57	-0,51	50	34
białogardzki	-0,65	61	32	-0,84	59	19	-0,69	52	8	-0,20	33	28	0,00	16	12
choszczęński	-0,40	44	41	0,14	17	10	-0,57	48	9	-0,10	24	26	-0,49	49	19
drawski	-0,63	59	50	-0,57	48	26	-0,88	57	19	-0,87	65	40	-0,42	44	23
goleniowski	-0,55	53	69	-0,92	62	22	-0,32	32	13	-0,12	28	58	-0,32	38	37
gryficki	-0,04	14	19	-0,98	64	12	-0,94	60	15	-0,53	59	35	-1,22	66	23
gryfiński	-0,80	65	46	-1,12	65	15	-0,92	58	10	-0,98	67	33	-0,88	60	11
kamieński	-0,31	36	17	0,17	15	5	-0,96	62	6	-0,11	26	9	-0,20	30	8
kolobrzęski	0,22	3	71	0,03	20	45	0,02	14	40	0,14	6	56	0,15	7	56
koszaliński															
łobeski	-0,29	34	11	-0,57	49	6				-0,33	42	21	-1,47	68	1
m.Koszalin	0,22	4	206	0,24	11	121	0,16	10	88	-0,18	31	193	0,03	12	135
m.Szczecin	0,39	2	434	0,17	14	287	0,22	6	377	0,16	5	441	0,28	3	351
m.Świnoujście	0,10	7	44	-0,61	51	35	-0,45	41	42	-0,03	17	55	-0,32	39	57
myśliborski	-0,14	22	52	-0,78	55	16	-0,04	19	8	-0,44	53	44	-0,28	35	20
policki	-0,47	47	1	-0,81	57	4	-1,78	66	1	0,52	1	1	-1,21	65	2
pyrzycki	-0,14	23	25	-0,45	44	7	-0,85	56	3	-0,38	46	20	-1,12	64	4
ślawieński	-0,74	64	30	-0,75	54	9	-0,99	63	2	-0,49	55	26	-1,02	63	15
stargardzki	0,13	5	89	-0,11	27	53	-0,09	21	65	0,00	14	78	-0,18	28	71
szczecinecki	0,01	12	120	-0,22	37	66	0,21	8	38	-0,60	61	81	-0,37	41	54
świdwiński	-0,07	15	47	-0,14	29	23	-0,27	29	17	-0,17	30	55	0,17	5	9
walecki	-0,03	13	52	-0,41	42	35	0,31	5	24	-0,44	52	55	-0,08	21	34

Tabela nr 3 c.d.

Powiat	Język polski			Historia			WOS			Język angielski			Język niemiecki		
	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.
gorzowski	-1,44	68	4	1,12	2	1	-0,68	60	22	-0,45	56	5	0,43	9	10
krośnieński	-0,32	44	16	-0,59	60	11	-0,63	58	62	-0,34	49	15	-0,72	63	3
m.Gorzów Wielkopolski	0,01	17	184	0,31	14	111	0,24	6	180	0,07	20	215	0,00	30	49
m.Zielona Góra	0,11	9	176	0,25	21	111	0,29	5	372	-0,03	27	279	-0,05	34	81
międzyrzecki	-0,59	61	64	0,69	5	13	-0,22	24	78	0,07	18	16	-0,57	56	11
nowosolski	-0,55	59	72	-0,56	58	31	-0,37	40	101	-0,23	43	45	-0,18	40	16
slubicki	-0,52	57	8	-1,02	68	3	-0,53	50	42	-0,73	65	12	-0,66	61	18
strzelecko-drezdenecki	-0,75	66	22	0,09	28	7	0,37	2	16	0,06	21	19	0,19	26	9
sulęciński	-0,64	64	17	-0,33	48	13	-0,50	49	68	-0,31	46	10	-1,26	67	4
świebodziński	-0,40	49	41	-0,40	49	38	-0,45	44	95	-0,70	64	40	-0,26	45	26
wschowski	0,00	22	13	0,12	27	5	-0,35	36	26	-0,03	28	26	-0,59	57	3
zielonogórski	-0,57	60	16	0,05	30	13	-0,13	18	54	-0,31	47	20	-0,02	31	3
żagański	-0,20	36	32	-0,54	57	33	-0,23	25	98	-0,32	48	39	0,25	23	6
żarski	-0,28	43	70	-0,30	47	67	-0,31	33	137	-0,17	40	106	-0,29	47	33
chodzieski	0,44	1	15	0,32	13	5	-0,61	55	32	-0,01	25	15	-0,05	33	4
czarnkowsko-trzcianecki	-0,14	33	37	-0,04	35	27	-0,27	29	57	-0,11	35	37	0,54	6	18
gnieźnieński	0,18	7	70	0,23	23	39	-0,37	41	132	-0,04	30	87	0,27	19	5
gostyński	-0,27	42	23	-0,08	39	18	-0,55	53	40	-0,05	31	20	0,25	22	6
grodziski	-0,60	62	9	-0,96	65	4	-0,49	48	20	0,59	3	7	-0,38	48	2
jarociński	-0,08	28	47	-0,45	51	12	-0,21	22	43	0,14	15	40	0,12	27	28
kaliski				0,01	33	1	-1,55	69	7	-1,19	69	2	1,39	1	1
kępiski	-0,33	46	23	0,48	9	11	-0,72	64	35	-0,50	59	21	-0,74	64	7
kolski	0,07	12	53	0,02	32	21	-0,31	32	109	-0,40	54	58	-0,19	41	20
koniński	0,36	3	5	-0,61	62	7	-0,87	66	37	-0,66	62	5			
kościański	-0,08	29	45	0,59	6	17	-0,12	17	62	-0,08	34	55	0,12	28	8
krotoszyński	-0,20	37	44	0,33	12	24	-0,21	23	42	-0,67	63	32	-0,53	55	24
leszczyński	-0,49	56	8				0,29	4	2	1,04	1	1			
m.Kalisz	-0,21	40	166	0,18	26	138	0,02	8	200	-0,07	33	236	-0,12	36	25
m.Konin	0,01	21	127	-0,11	40	79	-0,15	19	274	0,08	17	163	0,34	13	27
m.Leszno	0,07	11	124	0,07	29	76	-0,11	16	134	0,33	6	187	0,27	18	48
m.Poznań	-0,14	32	641	0,30	15	355	-0,01	10	727	0,20	9	967	0,27	17	138
międzychodzki	0,06	13	15	-0,49	53	11	-0,41	43	28	-0,13	36	15	0,45	7	6
nowotomyski	0,01	20	19	0,89	4	15	-0,69	62	37	0,18	12	22	-0,42	49	11
obornicki	0,01	19	31	-0,58	59	14	-0,36	37	36	-0,28	44	18	0,02	29	11
ostrowski	-0,47	55	166	0,29	18	82	-0,20	21	141	-0,13	37	188	-0,03	32	79
ostrzeszowski	-0,54	58	36	-0,24	45	16	-0,54	51	52	-0,01	26	44	0,28	16	11
pilski	-0,03	23	98	-0,30	46	53	-0,06	14	135	-0,17	39	70	-0,26	44	17
pleszewski	0,05	14	7	0,26	20	9	-0,62	57	37	-0,45	58	20	0,77	4	1
poznański	-0,38	48	42	0,24	22	19	-0,32	34	63	-0,04	29	29	0,81	3	3
rawicki	0,03	15	27	0,20	25	12	-0,69	61	61	-0,45	57	33	-0,24	43	8
slupecki	-0,32	45	16	-0,21	42	7	-0,65	59	38	-0,22	42	27	0,25	21	10
szamotuński	-0,17	35	36	-0,05	36	22	-0,26	27	38	-0,37	52	30	-0,14	39	10
średzki	-0,04	25	11	1,52	1	3	0,72	1	23	0,48	4	8	0,28	15	8
śremski	0,24	4	21	1,06	3	6	-0,02	11	24	0,12	16	26	0,65	5	11
turecki	0,02	16	47	0,42	10	32	-0,25	26	126	0,18	11	55	-0,87	66	8
wągrowiecki	-0,63	63	25	-0,52	55	12	-0,29	31	45	-0,43	55	9	-0,47	50	4
wolsztyński	0,44	2	14	-0,07	38	14	-0,04	12	52	-0,30	45	18	0,20	25	5
wrześniński	0,22	6	39	0,29	17	19	-0,57	54	46	-0,15	38	32	0,40	12	10
złotowski	-0,46	54	36	-0,03	34	22	-0,06	13	47	0,01	24	30	0,43	10	12
bialogardzki	-0,44	52	35	-0,69	63	10	-0,81	65	55	-0,64	61	12	-0,83	65	11
choszczeński	-0,03	24	7	-0,53	56	16	-0,40	42	86	0,05	22	5	-0,22	42	3
drawski	0,01	18	30	-0,60	61	29	-0,95	67	75	-0,75	67	30	-0,62	59	15
goleniowski	-0,06	26	29	0,54	7	9	-0,34	35	104	0,20	8	38	-0,63	60	8
gryfiński	-0,67	65	51	0,20	24	16	-0,36	38	90	-0,74	66	20	-0,07	35	2
gryfiński	-0,13	30	18	-1,00	67	8	-0,36	39	49	-0,35	50	10	-0,14	37	15
kamiński	-0,41	50	22	-0,47	52	9	-0,47	46	25	0,07	19	14	-0,72	62	1
kolobrzeczki	0,16	8	70	0,30	16	67	-0,08	15	78	0,17	13	83	-0,49	53	34
koszaliński	-1,95	69	1				-1,59	70	2						
lobeski	-0,20	38	1	-0,43	50	4	-0,54	52	24	0,20	7	4	-0,61	58	3
m.Koszalin	0,24	5	206	0,52	8	97	0,30	3	190	0,18	10	237	0,42	11	23
m.Szczecin	-0,15	34	334	0,26	19	207	0,00	9	751	0,36	5	657	0,44	8	120
m.Swinoujście	-0,21	41	39	0,38	11	26	-0,47	47	75	-0,35	51	49	0,33	14	10
myśliborski	-0,20	39	19	-0,87	64	19	-0,61	56	81	-0,38	53	20	-0,47	51	9
policki	-0,14	31	2	-0,21	41	2	0,03	7	3	0,74	2	5	1,23	2	7
pyrzycki	-0,34	47	9	-0,99	66	8	-0,29	30	31	-0,57	60	4	-0,47	52	2
slawieński	-0,83	67	23	-0,50	54	12	-1,19	68	46	-0,95	68	25	-0,14	38	3
stargardzki	0,10	10	42	-0,05	37	38	-0,27	28	122	-0,06	32	61	0,26	20	15
szczecinecki	-0,06	27	99	-0,24	44	47	-0,20	20	102	0,15	14	55	0,21	24	26
świdwiński	-0,43	51	30	0,03	31	6	-0,71	63	56	0,05	23	27	-0,52	54	9
walecki	-0,46	53	52	-0,22	43	16	-0,47	45	101	-0,19	41	45	-0,28	46	8

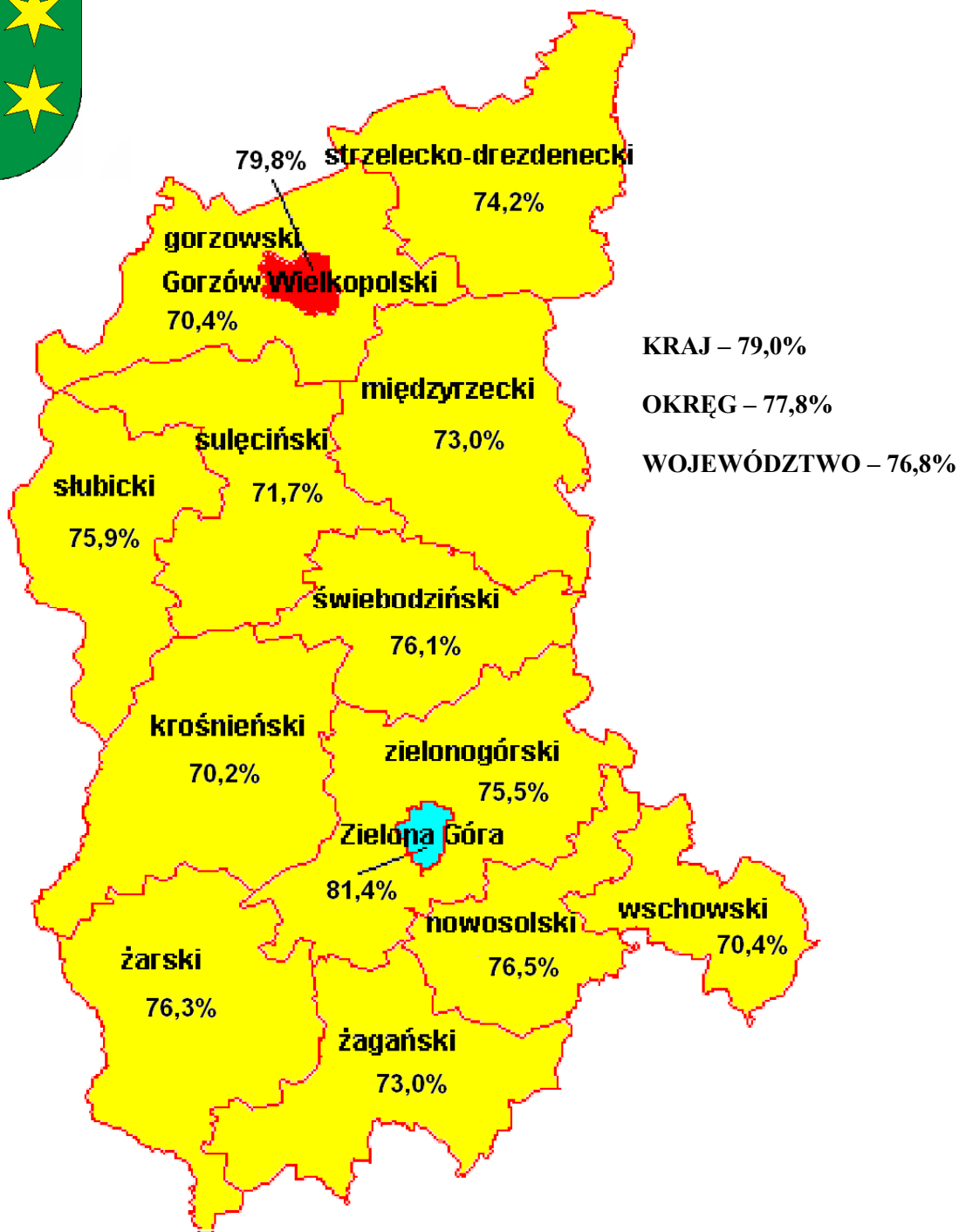
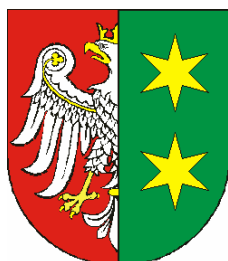
Tabela nr 3 c.d.

Powiat	Język francuski			Język rosyjski			Pozycja powiatów	
	W.S.	M.	L.	W.S.	M.	L.	Powiat	Średnia ważona wyników standaryzowanych
gorzowski							m. Szczecin	0,20
krośnieński							m. Koszalin	0,18
m.Gorzów Wielkopolski	-0,42	15	11	0,65	10	2	policki	0,15
m.Zielona Góra	0,71	5	3	0,88	6	2	m. Zielona Góra	0,12
międzyrzecki	-1,38	27	1				m. Leszno	0,12
nowosolski	-1,49	28	1				średzki	0,11
ślubicki							m. Gorzów Wielkopolski	0,10
strzelecko-drezdenecki							kołobrzeski	0,10
sulęciński							śremski	0,09
świebodziński							m. Poznań	0,06
wschowski				-2,00	27	3	chodzieski	0,05
zielonogórski				1,37	2	1	m. Kalisz	-0,01
żagański							jarociński	-0,07
żarski	-0,23	14	5	-0,66	22	3	stargardzki	-0,07
chodzieski							turecki	-0,07
czarnkowsko-trzcianecki				0,22	15	1	pilski	-0,11
gnieźnieński	-1,16	25	1	-0,49	21	3	m. Konin	-0,12
gostyński							wolsztyński	-0,12
grodzki							czarnkowsko-trzcianecki	-0,13
jarociński	-0,82	21	8				szczecinecki	-0,14
kaliski							wrzesiński	-0,14
kępiński							kościański	-0,16
kolski	-0,44	16	2				szamotulski	-0,16
koniński				-0,76	24	1	kolski	-0,17
kościański							gnieźnieński	-0,17
krotoszyński							nowotomyski	-0,18
leszczyński							ostrowski	-0,18
m.Kalisz	0,32	10	4	-1,10	26	1	zielonogórski	-0,20
m.Konin	-0,77	20	4	-0,85	25	3	żarski	-0,21
m.Leszno	-0,77	19	3				m. Świnoujście	-0,24
m.Poznań	0,34	9	51	0,73	9	13	świdwiński	-0,26
międzychodzki	-2,64	29	1				żagański	-0,27
nowotomyski				0,25	14	2	poznański	-0,28
obornicki				0,74	7	1	walecki	-0,28
ostrowski	-0,63	18	4	0,45	11	1	grodzki	-0,28
ostrzeszowski							międzyrzecki	-0,28
pilski	-0,07	13	6	-0,28	20	8	goleniowski	-0,29
pleszewski							złotowski	-0,30
poznański	0,22	11	1				strzelecko-drezdenecki	-0,31
rawicki	-1,16	26	3				ślpecki	-0,31
ślpecki	1,71	1	1				kamiński	-0,32
szamotulski							krotoszyński	-0,32
średzki				1,08	4	1	ostrzeszowski	-0,34
śremski	0,82	4	1	0,16	17	1	choszczeński	-0,34
turecki	-1,12	24	3	-0,73	23	2	gostyński	-0,34
wągrowiecki	-1,02	23	2				pleszewski	-0,35
wolsztyński							kępiński	-0,39
wrzesiński				0,05	18	1	wschowski	-0,39
złotowski	-0,96	22	2				pyrzycki	-0,39
białogardzki							nowosolski	-0,40
choszczeński							wągrowiecki	-0,41
drawski							łobeski	-0,41
goleniowski							świebodziński	-0,42
gryficki							gorzowski	-0,43
gryfiński				0,74	8	1	myśliborski	-0,43
kamiński							leszczyński	-0,44
kolobrzeski	1,21	3	1				rawicki	-0,48
koszaliński							międzychodzki	-0,50
łobeski							obornicki	-0,52
m.Koszalin	0,67	6	4	0,42	12	8	sulęciński	-0,52
m.Szczecin	0,58	7	8	0,99	5	7	gryficki	-0,53
m.Świnoujście	-0,51	17	4				ślubicki	-0,54
myśliborski				1,37	3	1	krośnieński	-0,59
policki							białogardzki	-0,59
pyrzycki							gryfiński	-0,64
ślawnieński							drawski	-0,68
stargardzki	0,14	12	4	-0,07	19	2	koniński	-0,73
szczecinecki	1,49	2	1	0,20	16	3	ślawnieński	-0,85
świdwiński				1,49	1	2	kaliski	-1,23
walecki	0,55	8	1	0,39	13	1	koszaliński	-1,71

ANEKS

PROCENT OSÓB, KTÓRE ZDAŁY MATURE W ROKU 2008

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Absolwenci

Liceum Ogólnokształcącego – 87,2%

Liceum Profilowanego – 62,2%

Technikum – 65,5%

Szkół Uzupełniających – 41,5%

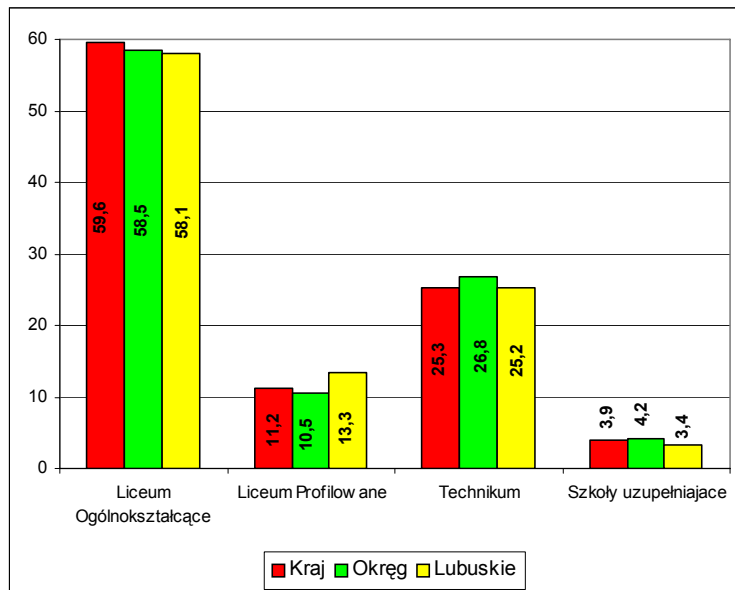
- zdawalność powyżej średniej krajowej
- zdawalność równa średniej krajowej
- zdawalność w przedziale 70% - 78,99%
- zdawalność poniżej 70%

LICZBA ZDAJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH POWIATACH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Obszar	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO ⁴	LP ⁵	T ⁶	SU ⁷
L ¹	10321	58,1	13,3	25,2	3,4
W ²	35105	56,2	10,9	28,2	4,7
Z ³	16121	63,7	8,1	24,6	3,6
OKRĘG	61547	58,5	10,5	26,8	4,2
KRAJ	398017	59,6	11,2	25,3	3,9

Powiat	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO	LP	SU	T
gorzowski	287	52,3	21,3	4,2	22,3
krośnieński	449	52,8	13,1	6,0	28,1
międzyrzecki	482	39,8	10,4	2,1	47,7
nowosolski	711	62,4	20,1	1,5	15,9
słubicki	444	45,9	3,2	0,0	50,9
strzelecko-drezdenecki	388	58,8	14,2	1,8	25,3
sulęciński	254	75,6	11,0	0,0	13,4
świebodziński	731	51,7	18,3	0,7	29,3
zielonogórski	331	50,5	17,5	6,9	25,1
żagański	710	52,4	16,5	1,1	30,0
żarski	1025	57,3	11,2	4,0	27,5
wschowski	318	64,8	4,7	8,8	21,7
m. Gorzów Wlkp.	2052	65,7	9,0	4,5	20,8
m. Zielona Góra	2139	60,4	15,9	3,9	19,7

WYBIERALNOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINIUM USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO (dane w %) WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		OGÓLEM						
		Liczba zdających (ogółem)	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski
OKRĘG		61547	69,0	0,8	0,1	26,4	2,6	0,04
WOJEWÓDZTWO		10321	61,3	1,1	0,03	33,2	3,2	0,1
POWIATY	gorzowski	287	71,9			26,3	1,1	
	krośnieński	449	48,5			47,8	2,1	
	międzyrzecki	482	53,7		0,2	42,5	1,3	
	nowosolski	711	53,9	1,0		39,7	3,9	0,4
	słubicki	444	50,9			48,2	0,2	
	strzelecko-drezdenecki	388	54,7	1,3		42,9	0,3	
	sulęciński	254	55,6			42,7		
	świebodziński	731	47,4	0,1		47,4	4,3	
	zielonogórski	331	72,8			23,8	2,5	0,3
	żagański	710	70,1	3,3	0,1	22,1	2,9	
	żarski	1025	61,8	2,6		28,9	5,3	0,1
	wschowski	318	67,6			21,8	8,7	
	m. Gorzów Wlkp.	2052	71,4	0,9		24,3	2,5	0,04
	m. Zielona Góra	2139	59,7	1,3	0,04	33,5	4,0	0,1
		w tym: POZIOM PODSTAWOWY						
		Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
OKRĘG		65,9	0,7	0,1	25,6	2,6	0,03	
WOJEWÓDZTWO		58,2	1,0	0,02	32,1	3,1	0,1	
POWIATY	gorzowski	71,2			23,7	1,1		
	krośnieński	46,9			47,8	2,1		
	międzyrzecki	52,2		0,2	41,2	1,3		
	nowosolski	51,4	1,0		38,7	3,9	0,4	
	słubicki	48,9			46,8	0,2		
	strzelecko-drezdenecki	51,1	1,3		41,8	0,3		
	sulęciński	53,2			41,9			
	świebodziński	45,2	0,1		47,1	4,3		
	zielonogórski	71,6			23,8	2,5	0,3	
	żagański	68,5	3,3	0,1	21,5	2,9		
	żarski	58,9	2,4		27,7	5,1	0,1	
	wschowski	66,7			21,5	8,7		
	m. Gorzów Wlkp.	67,1	0,5		23,1	2,5	0,04	
	m. Zielona Góra	55,1	1,2	0,04	31,8	4,0	0,1	
		w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
		Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
OKRĘG		3,2	0,1	0,01	0,8	0,1		
WOJEWÓDZTWO		3,1	0,1		1,1	0,03		
POWIATY	gorzowski	0,7			2,5			
	krośnieński	1,6						
	międzyrzecki	1,5			1,3			
	nowosolski	2,6			1,0			
	słubicki	2,1			1,4			
	strzelecko-drezdenecki	3,7			1,1			
	sulęciński	2,4			0,8			
	świebodziński	2,2			0,3			
	zielonogórski	1,2						
	żagański	1,6			0,6			
	żarski	2,9	0,2		1,2	0,2		
	wschowski	1,0			0,3			
	m. Gorzów Wlkp.	4,4	0,3		1,2	0,04		
	m. Zielona Góra	4,6	0,04		1,7	0,04		

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY					
				Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
KRAJ		398017	97,3	95,1	96,8	95,8	93,3	94,7	91,7	98,9	99,4	100	99,1	99,1	97,5
OKRĘG		61547	97,1	94,7	95,7	98,2	93,9	90,9	100	99,2	100	100	99,6	96,9	
WOJEWÓDZTWO		10321	97,6	94,5	99,0	100	94,8	93,3	100	99,4	100		99,1	75,0	
POWIATY	gorzowski	287	97,7	87,4			80,3	100		100			100		
	krośnieński	449	96,2	91,7			95,2	100		100					
	międzyrzecki	482	99,3	92,7		100	95,4	100		100			100		
	nowosolski	711	98,1	95,0	100		91,9	92,6	100	100			100		
	słubicki	444	94,8	95,3			96,1	100		100			100		
	strzelecko-drezdenecki	388	96,8	95,4	100		94,3	100		100			100		
	sulęciński	254	96,3	85,6			95,2			100			100		
	świebodziński	731	99,0	97,8	100		96,8	93,5		100			100		
	zielonogórski	331	98,1	97,8			98,7	100	100	100					
	zagański	710	96,6	94,9	95,7	100	89,3	90,0		100			100		
	żarski	1025	98,1	93,4	100		97,5	98,0	100	100	100		91,7	100	
	wschowski	318	90,9	94,7			94,0	100		100			100		
	m. Gorzów Wlkp.	2052	97,7	93,7	100		95,7	96,0	100	100	98,9	100		100	100
m. Zielona Góra	2139	98,7	96,9	100	100	95,1	85,5	100	100	99,0	100		100	0,0	

ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH (dane w %) WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)						
				Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	
KRAJ *		398017	67,9	66,5	70,3	76,0	60,7	55,9	70,4	79,9	82,7	81,0	83,3	84,1	79,4							
OKRĘG		61547	66,3	66,0	68,0	74,5	60,5	51,3	86,4	78,7	83,2	75,0	84,1	88,1		80,2	80,8	85,0	80,7	85,3	81,0	
WOJEWÓDZTWO		10321	69,1	67,4	71,3	95,0	62,0	53,9	84,4	80,6	83,5		84,5	73,8		83,1	83,8	90,0	78,2	82,0	76,3	
POWIATY	gorzowski	287	63,4	57,7			47,6	70,0		70,0			81,4						100			
	krośnieński	449	59,7	66,3			57,6	51,1		66,4						55,0			80,0			
	międzyrzecki	482	65,8	58,8		95,0	61,6	55,8		69,3			78,3			80,0	85,0		65,0			
	nowosolski	711	69,2	67,7	70,7		59,9	39,8	85,0	80,6			85,0			40,0	65,0		30,0			
	ślubicki	444	63,6	65,5			58,9	60,0		67,8			94,2						82,5			
	strzelecko-drezdenecki	388	73,7	66,2	70,0		61,8	30,0		83,2			88,8						87,5			
	sulęciński	254	68,0	61,7			59,8			89,2			57,5									100
	świebodziński	731	69,9	68,0	70,0		60,3	53,7		77,2			65,0			74,0			70,0			
	zielonogórski	331	68,3	76,6			56,8	41,3	30,0	90,0						95,0			100	95,0		
	żagański	710	69,4	64,3	62,4	100	55,9	48,8		79,5			97,5			78,3						10,0
	żarski	1025	68,5	66,4	67,1		63,8	63,7	100	78,1	95,0		79,2	97,5		76,4	95,0		82,9			
	wschowski	318	56,3	67,5			56,6	76,9		73,3			90,0						60,0	62,5		
	m. Gorzów Wlkp.	2052	69,4	66,8	79,1		66,5	50,3	95,0	80,5	79,3		88,0	100		87,7	83,8		85,0			95,0
m. Zielona Góra	2139	74,7	72,9	80,2	90,0	66,4	49,3	97,5	84,3	90,0		84,4	0,0		86,3	90,0	90,0	75,9	95,0	100		

* dane krajowe dla poziomu rozszerzonego obejmują razem osoby zdające egzamin jako obowiązkowy i dodatkowy

**WYBIERALNOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE**

		OGÓLEM					
		Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	64,6	1,1	0,03	31,4	2,1	0,1
	LP	57,6	1,2	0,1	36,4	2,1	
	SU	26,4			33,4	35,3	0,6
	T	59,9	0,9		35,7	2,0	0,1
	niepubliczna	43,7	0,7		33,2	19,3	0,7
	publiczna	62,0	1,1	0,03	33,2	2,5	0,1
	do 20 tys.	58,9	0,9	0,03	35,8	2,8	0,1
	20-100 tys.	57,4	1,3	0,04	36,9	3,5	0,1
	powyżej 100 tys.	65,5	1,1	0,02	29,0	3,3	0,1
	wieś	61,2			33,9	2,8	0,0
	OKRĘG	LO	74,0	0,9	0,2	22,9	1,3
LP		63,3	0,9	0,02	31,9	2,4	0,0
SU		43,2	0,2	0,1	29,7	22,8	0,1
T		64,1	0,6	0,01	31,5	2,5	0,0
niepubliczna		66,5	0,1	0,03	20,3	11,4	0,2
publiczna		69,2	0,8	0,1	26,8	2,0	0,0
do 20 tys.		63,4	0,4	0,01	32,5	2,8	0,0
20-100 tys.		66,7	1,1	0,1	28,3	3,0	0,0
powyżej 100 tys.		77,3	0,8	0,2	18,2	2,1	0,1
wieś		63,8	0,7		32,2	2,0	0,0

w tym: POZIOM PODSTAWOWY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
59,6	1,0	0,03	29,7	2,1	0,1	
57,1	1,2	0,1	36,4	2,1		
26,4			33,1	35,3	0,6	
59,5	0,9		35,4	2,0	0,1	
40,3	0,5		32,0	19,3	0,7	
59,0	1,0	0,03	32,1	2,4	0,1	
57,3	0,9	0,03	35,1	2,8	0,1	
54,4	1,3	0,04	35,8	3,4	0,1	
61,0	0,9	0,02	27,5	3,2	0,1	
60,8			33,2	2,8		

w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
5,0	0,2		1,7	0,1		
0,5			0,1			
			0,3			
0,4			0,3			
3,3	0,2		1,2			
3,1	0,1		1,1	0,04		
1,7	0,03		0,7			
2,9	0,04		1,1	0,1		
4,5	0,2		1,5	0,04		
0,3			0,7			

w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
69,0	0,7	0,1	21,6	1,2	0,04	
62,5	0,9	0,01	31,8	2,4	0,01	
42,9	0,2	0,1	29,6	22,7	0,1	
63,8	0,6	0,01	31,3	2,5	0,01	
63,4	0,1	0,02	19,7	11,4	0,2	
66,1	0,7	0,1	26,0	2,0	0,02	
61,5	0,3	0,01	31,8	2,8	0,01	
63,7	1,0	0,1	27,4	2,9	0,03	
72,5	0,6	0,2	17,2	2,0	0,1	
63,5	0,7		32,1	2,0		

**ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU
SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE**

		Język polski
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	98,6
	LP	95,8
	SU	93,2
	T	96,7
	niepubliczna	97,0
	publiczna	97,6
	do 20 tys.	96,4
	20-100 tys.	98,4
	powyżej 100 tys.	98,2
	wieś	96,6
	OKRĘG	LO
LP		95,4
SU		91,7
T		95,8
niepubliczna		95,0
publiczna		97,2
do 20 tys.		96,6
20-100 tys.		97,6
powyżej 100 tys.		97,1
wieś		95,7

POZIOM PODSTAWOWY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
97,5	100	100	97,8	94,3	100
90,8	100	100	91,1	96,4	
73,3			77,8	92,2	100
90,6	95,7		93,0	92,2	100
86,4	100		90,3	90,1	100
94,8	98,9	100	95,0	94,5	100
94,0	100	100	94,3	97,9	100
95,7	96,7	100	95,9	93,9	100
95,2	100	100	95,3	89,5	100
81,6			85,3	100	
97,8	99,2	100	97,5	95,7	100
91,6	86,7	100	91,1	90,7	100
75,4	80,0	100	73,3	88,4	100
90,4	91,7	0,0	92,4	88,9	100
86,6	100	100	82,6	91,2	100
95,2	95,5	98,1	94,5	90,8	100
94,3	100	50,0	94,1	93,2	100
95,1	94,8	100	94,3	89,0	100
95,1	95,0	100	93,3	91,0	100
90,9	94,7		92,3	92,9	

POZIOM ROZSZERZONY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
99,3	100		99,0	75,0	
100			100		
			100		
100			100		
100	100		100		
99,3	100		99,1	75,0	
100	100		100		
100	100		96,3	100	
98,9	100		100	50,0	
100			100		
99,3	100	100	99,6	96,0	
98,1			100	100	
100			75,0	100	
98,0			100	100	
96,6	100		100	100	
99,4	100	100	99,4	96,6	
99,4	100		98,0	100	
99,4	100	100	99,5	100	
99,0	100	100	100	92,9	
100			100	100	

**ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ
LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE**

		Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)						
			Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	74,1	74,5	77,2	92,5	71,1	56,5	87,5	81,3	83,5		84,9	73,8		84,0	83,6	90,0	80,6	82,0	98,3	
	LP	60,1	56,5	69,7	100	50,1	54,8		75,7			75,0			72,5			30,0			
	SU	55,7	43,4			40,5	49,4	97,5				65,0									
	T	63,7	57,7	57,4		53,0	57,1	65,0	61,7			83,8			40,0	85,0		52,5		10,0	
	niepubliczna	66,4	60,4	82,5		57,2	44,4	98,3	82,5	100		84,0			94,0			82,5			
	publiczna	69,3	67,7	71,1	95,0	62,2	57,1	76,0	80,5	81,7		84,6	73,8		82,4	83,8	90,0	77,8	82,0	76,3	
	do 20 tys.	65,4	64,8	62,5	100	58,7	59,5	73,3	77,5	90,0		84,3			70,0	85,0		77,3	73,3	55,0	
	20-100 tys.	69,6	69,0	69,5	95,0	62,0	54,8	82,5	78,2	100		81,9	97,5		77,8	80,0		77,5			
	powyżej 100 tys.	72,1	69,6	79,9	90,0	66,4	49,7	96,7	82,4	80,6		85,9	50,0		86,7	85,0	90,0	79,0	95,0	97,5	
	wieś	65,3	53,2			48,5	47,5		65,0			82,5									
	OKRĘG	LO	70,8	73,1	77,5	75,0	70,0	59,9	89,7	79,6	83,2	75,0	84,3	91,0		80,6	80,7	85,0	81,5	85,2	98,8
LP		59,6	55,5	55,3	100	52,3	51,7	95,0	63,5			81,4	86,7		66,7	85,0		72,5			
SU		53,5	39,7	53,0	85,0	36,7	45,7	80,0	71,4			65,0	97,5						100		
T		60,7	55,6	51,0	5,0	52,5	49,3	65,0	59,3			82,8	45,0		66,4	85,0		63,5	75,0	10,0	
niepubliczna		60,6	55,3	78,8	85,0	48,2	46,4	90,0	78,7	100		81,0	98,3		89,4	97,5	75,0	79,3			
publiczna		66,7	66,7	67,9	74,3	61,1	53,1	84,7	78,7	82,8	75,0	84,2	87,1		79,8	80,3	85,7	80,8	85,3	81,0	
do 20 tys.		64,7	63,8	67,0	52,5	60,2	51,1	73,3	76,5	77,5		81,7	87,5		70,8	95,0		79,7	86,4	55,0	
20-100 tys.		66,5	66,8	65,8	69,0	61,0	51,2	80,0	77,1	88,8	76,0	84,1	89,1		76,8	79,1	93,3	79,5	80,8	100	
powyżej 100 tys.		68,1	68,1	74,5	79,4	62,4	51,8	94,5	80,7	81,1	73,3	85,8	87,1		84,8	81,0	82,9	82,5	90,0	97,5	
wieś		61,3	55,3	57,6		51,7	50,5		66,9			67,0	95,0					100			

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
OKRĘG		61547	0,03	69,2	0,8	0,1	26,6	2,6	0,03	18,0	2,6	0,9	32,9	7,6	0,1	0,5	12,4	24,4	0,01
WOJ. LUBUSKIE		10321		61,5	1,1	0,02	33,4	3,1	0,1	16,3	2,4	0,9	30,7	7,2	0,1	0,6	12,2	28,9	
POWIATY	gorzowski	287		72,1			25,8	1,0		14,3	2,1	0,3	38,0	3,1		0,3	7,3	33,8	
	krośniński	449		48,3			48,8	2,2		20,7	0,9	1,6	33,9	8,7		0,4	10,2	22,7	
	międzyrzecki	482		53,9		0,2	42,7	1,2		15,1	1,7	0,4	36,7	5,0			14,7	25,7	
	nowosolski	711		54,0	1,0		40,1	3,9	0,4	21,0	3,2	0,4	20,1	6,5	0,1	0,4	12,0	35,7	
	słubicki	444		50,9			48,6	0,5		12,4	4,5	0,2	37,2	5,2			9,2	31,3	
	strzelecko – drezdenecki	388		54,4	1,3		43,3	0,3		17,3	1,3	1,3	50,3	6,4			8,2	14,9	
	sulęciński	254		56,3			42,9			11,4	2,0	0,4	31,5	8,3			9,1	35,8	
	świebodziński	731		48,3	0,1		46,8	4,2		14,9	3,1	0,3	36,9	4,8			11,4	28,0	
	zielonogórski	331		73,4			23,6	2,4	0,3	14,5	0,9	0,3	29,3	3,3		0,3	16,0	34,7	
	żagański	710		70,1	3,5	0,1	22,1	3,1		11,3	1,5	1,1	30,0	7,0		0,1	10,4	38,0	
	żarski	1025		62,5	2,5		28,6	5,2	0,1	23,8	2,2	1,4	34,4	6,7	0,1		9,2	21,7	
	wschowski	318		67,0			23,9	8,8		17,3	1,9	0,3	41,2	8,2			14,5	16,7	
	m. Gorzów Wlkp.	2052		71,6	0,9		24,7	2,5	0,04	19,0	1,4	0,9	24,8	8,1	0,1	0,7	13,0	31,4	
m. Zielona Góra	2139		59,8	1,3	0,04	33,6	3,8	0,1	11,8	4,1	1,5	27,0	9,2	0,2	1,6	15,2	28,5		

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM PODSTAWOWY - WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
OKRĘG		61547	0,01	62,0	0,6	0,1	25,1	2,5	0,03	11,6	1,3	0,7	28,7	6,0	0,1	0,2	8,4	21,8	0,01
WOJ. LUBUSKIE		10321		54,0	0,9	0,0	31,2	3,1	0,1	10,2	1,2	0,7	27,3	5,6	0,0	0,3	8,5	25,3	
POWIATY	gorzowski	287		70,4			22,6	1,0		10,8	1,7	0,3	36,9	3,1		0,3	5,9	31,4	
	krośnieński	449		45,2			48,3	2,2		16,3		1,6	32,5	8,2		0,4	7,8	20,0	
	międzyrzecki	482		51,2		0,2	41,1	1,2		12,2	0,8	0,4	33,0	3,7			11,0	18,9	
	nowosolski	711		47,8	1,0		38,0	3,9	0,4	15,9	1,0	0,4	19,7	5,9	0,1	0,3	7,9	32,9	
	słubicki	444		48,2			45,3	0,5		9,9	3,8	0,2	34,7	5,2			7,0	27,7	
	strzelecko – drezdenecki	388		49,5	1,3		41,2	0,3		14,4	0,8	1,3	48,2	5,4			4,9	14,4	
	sulęciński	254		52,4			41,3			9,4	2,0		25,2	7,1			4,7	32,3	
	świebodziński	731		43,2	0,1		43,5	4,2		10,8	1,6	0,3	32,7	3,8			9,0	25,0	
	zielonogórski	331		67,4			23,0	2,4	0,3	10,9	0,3	0,3	27,2	1,5		0,3	12,1	28,1	
	żagański	710		65,5	3,5	0,1	21,3	3,1		8,6	0,8	1,1	27,3	5,8			7,7	34,1	
	żarski	1025		52,8	2,1		26,1	4,9	0,1	14,5	1,1	1,2	31,6	4,7			6,4	18,3	
	wschowski	318		58,8			23,3	8,5		12,9	1,6	0,3	39,9	7,9			12,3	14,5	
	m. Gorzów Wlkp.	2052		61,9	0,5		22,7	2,4	0,0	9,1	0,8	0,6	20,8	5,6		0,4	8,0	29,5	
	m. Zielona Góra	2139		48,5	1,2	0,0	30,6	3,8	0,1	4,7	1,5	1,0	21,3	6,9	0,2	0,8	10,3	22,6	

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM ROZSZERZONY - WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
OKRĘG		61547	0,01	7,2	0,1	0,01	1,5	0,1		6,4	1,3	0,1	4,2	1,6	0,02	0,2	4,0	2,6	
WOJ. LUBUSKIE		10321		7,5	0,1		2,2	0,1		6,1	1,3	0,2	3,5	1,6	0,0	0,3	3,8	3,7	
POWIATY	gorzowski	287		1,7			3,1			3,5	0,3		1,0				1,4	2,4	
	krośnieński	449		3,1			0,4			4,5	0,9		1,3	0,4			2,4	2,7	
	międzyrzecki	482		2,7			1,7			2,9	0,8		3,7	1,2			3,7	6,8	
	nowosolski	711		6,2			2,1			5,1	2,3		0,4	0,6		0,1	4,1	2,8	
	słubicki	444		2,7			3,4			2,5	0,7		2,5				2,3	3,6	
	strzelecko – drezdenecki	388		4,9			2,1			2,8	0,5		2,1	1,0			3,4	0,5	
	sulęciński	254		3,9			1,6			2,0		0,4	6,3	1,2			4,3	3,5	
	świebodziński	731		5,1			3,3			4,1	1,5		4,2	1,0			2,3	3,0	
	zielonogórski	331		6,0			0,6			3,6	0,6		2,1	1,8			3,9	6,6	
	żagański	710		4,6			0,8			2,7	0,7		2,7	1,3		0,1	2,7	3,9	
	żarski	1025		9,7	0,4		2,5	0,3		9,4	1,2	0,2	2,7	2,1	0,1		2,7	3,4	
	wschowski	318		8,2			0,6	0,3		4,4	0,3		1,3	0,3			2,2	2,2	
	m. Gorzów Wlkp.	2052		9,8	0,3		2,0	0,1		9,9	0,6	0,3	4,0	2,6	0,1	0,3	5,0	1,9	
	m. Zielona Góra	2139		11,3	0,1		3,1			7,1	2,6	0,5	5,7	2,3	0,0	0,8	4,9	5,9	

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
KRAJ	398017	94,7	99,1	91,2	94,6	97,8	88,9	93,6	89,2	86,1	92,5	93,0	91,2	95,6	93,4	90,0	88,3	89,2	95,6	
OKRĘG	61547	94,2	100	91,9	93,0	100	89,8	90,7	87,0	85,4	92,5	93,2	91,8	97,2	96,5	88,8	89,1	89,9	100	
WOJ. LUBUSKIE	10321	92,5		91,3	91,7	100	91,1	93,8	88,9	87,5	92,9	92,8	91,0	98,0	88,9	87,7	88,3	89,3		
POWIATY	gorzowski	287	84,3		88,4			86,5	100		90,2	100	100	87,2	100		0,0	95,2	73,2	
	krośnieński	449	91,5		88,0			89,5	100		93,5	100	100	78,9	94,9		0,0	80,4	89,2	
	międzyrzecki	482	89,8		86,2		100	93,2	100		87,7	100	50,0	90,4	95,8			93,0	90,3	
	nowosolski	711	89,8		89,8	100		94,0	85,7	100	87,2	91,3	100	88,1	97,8	100	66,7	88,2	92,1	
	słubicki	444	92,6		90,3			90,7	100		83,6	95,0	100	93,9	91,3			95,1	95,0	
	strzelecko – drezdenecki	388	90,3		93,8	100		86,9	100		79,1	80,0	100	90,8	100			93,8	84,5	
	sulciński	254	87,6		93,7			88,1			89,7	100	100	95,0	100			87,0	92,3	
	świebodziński	731	90,8		88,7	100		92,1	96,8		77,1	73,9	100	90,0	91,4			90,4	88,3	
	zielonogórski	331	90,9		88,9			92,3	87,5	100	87,5	100	100	87,6	100		100	83,0	91,3	
	żagański	710	92,6		88,2	92,0	100	84,7	90,9		87,5	100	87,5	88,7	94,0		100	82,4	86,7	
	żarski	1025	92,9		90,5	76,9		94,5	94,3	100	87,3	91,3	92,9	91,2	100	100		86,2	93,2	
	wschowski	318	92,7		93,0			71,1	89,3		70,9	100	100	87,0	100			95,7	88,7	
	m. Gorzów Wlkp.	2052	94,8		93,1	94,4		91,3	100	100	89,2	89,3	100	93,1	99,4	100	80,0	90,3	90,2	
	m. Zielona Góra	2139	94,5		93,9	100	100	93,4	92,5	66,7	93,7	96,6	87,5	95,3	99,0	80,0	100	86,4	88,0	

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM PODSTAWOWY - WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
KRAJ		398017	94,3	98,8	89,9	93,8	97,9	88,1	93,4	87,4	82,8	88,2	91,7	90,1	96,3	92,3	85,9	85,6	88,2	92,9	
OKRĘG		61547	93,9	100,0	91,1	92,4	100,0	89,2	90,5	87,0	82,8	88,7	92,2	90,9	97,2	95,7	81,3	87,5	89,7	100,0	
WOJ. LUBUSKIE		10321	92,0		90,3	91,7	100,0	90,6	94,0	88,9	86,4	87,0	92,2	90,1	97,7	80,0	80,6	86,2	89,1		
POWIATY	gorzowski	287	84,0		88,1			84,6	100,0		87,1	100,0	100,0	86,8	100,0		0,0	94,1	72,2		
	krośnieński	449	91,4		87,2			89,4	100,0		94,5		100,0	78,8	94,6		0,0	77,1	91,1		
	międzyrzecki	482	88,7		85,4		100,0	92,9	100,0		88,1	100,0	50,0	89,3	94,4			90,6	97,8		
	nowosolski	711	89,2		88,8	100,0		93,7	85,7	100,0	85,8	71,4	100,0	87,9	97,6	100,0	50,0	85,7	91,9		
	słubicki	444	92,4		90,7			90,0	100,0		84,1	94,1	100,0	94,2	91,3			96,8	94,3		
	strzelecko – drezdenecki	388	89,7		93,8	100,0		86,3	100,0		78,6	100,0	100,0	90,4	100,0			94,7	83,9		
	sulęciński	254	87,1		93,2			87,6				91,7	100,0		93,8	100,0			83,3	92,7	
	świebodziński	731	90,4		88,0	100,0		91,5	96,8			75,9	50,0	100,0	88,7	89,3			89,4	86,9	
	zielonogórski	331	90,7		87,9			92,1	87,5	100,0		91,7	100,0	100,0	86,7	100,0		100,0	80,0	91,4	
	żagański	710	92,3		87,3	92,0	100,0	84,1	90,9			88,5	100,0	87,5	88,1	95,1			80,0	86,4	
	żarski	1025	92,4		89,1	72,7		94,0	94,0	100,0		86,5	90,9	91,7	91,0	100,0			84,8	93,0	
	wschowski	318	92,4		92,0			70,3	92,6			78,0	100,0	100,0	86,6	100,0			94,9	87,0	
	m.Gorzów Wlkp..	2052	94,3		92,0	100,0		90,5	100,0	100,0		84,9	81,3	100,0	91,8	100,0		77,8	89,0	90,1	
	m.Zielona Góra	2139	94,2		92,6	100,0	100,0	92,8	92,5	66,7		95,0	90,3	86,4	94,3	98,6	75,0	100,0	82,6	86,7	

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM ROZSZERZONY - WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
KRAJ	398017	99,0	100	99,3	97,4	97,2	99,5	99,3	98,6	91,8	95,6	98,0	98,4	94,5	97,1	92,7	92,2	93,5	100
OKRĘG	61547	98,6	100,0	99,3	96,2	100,0	100,0	97,8		90,2	96,5	98,8	98,2	96,9	100,0	95,8	92,3	91,7	
WOJ. LUBUSKIE	10321	98,1		98,6	92,3		100,0	83,3		89,4	98,4	95,0	98,3	98,8	100,0	96,2	93,0	90,7	
POWIATY	gorzowski	287	100,0		100,0		100,0			100,0	100,0		100,0				100,0	85,7	
	krośnieński	449	93,8		100,0		100,0			90,0	100,0		83,3	100,0			90,9	75,0	
	międzyrzecki	482	96,9		100,0		100,0			85,7	100,0		100,0	100,0			100,0	69,7	
	nowosolski	711	95,8		97,7		100,0			91,7	100,0		100,0	100,0		100,0	93,1	95,0	
	ślubicki	444	100,0		83,3		100,0			81,8	100,0		90,9				90,0	100,0	
	strzelecko – drezdenecki	388	100,0		94,7		100,0			81,8	50,0		100,0	100,0			92,3	100,0	
	sulciński	254	94,1		100,0		100,0			80,0		100,0	100,0	100,0			90,9	88,9	
	świebodziński	731	97,6		94,6		100,0			80,0	100,0		100,0	100,0			94,1	100,0	
	zielonogórski	331	94,1		100,0		100,0			75,0	100,0		100,0	100,0			92,3	90,9	
	żagański	710	100,0		100,0		100,0			84,2	100,0		94,7	88,9		100,0	89,5	89,3	
	żarski	1025	100,0		98,0	100,0	100,0	100,0		88,5	91,7	100,0	92,9	100,0	100,0		89,3	94,3	
	wschowski	318	100,0		100,0		100,0	0,0		50,0	100,0		100,0	100,0			100,0	100,0	
	m. Gorzów Wlkp.	2052	99,5		99,5	85,7	100,0	100,0		93,1	100,0	100,0	100,0	98,1	100,0	83,3	92,2	92,3	
	m. Zielona Góra	2139	97,7		99,2	100,0	100,0	100,0		92,8	100,0	90,0	99,2	100,0	100,0	100,0	94,2	92,8	

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY (dane w %)

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Jezyk polski	Jezyk ukraiński	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
KRAJ		398017	52,1	98,6	60,7	64,7	72,9	54,4	60,3	58,2	40,8	50,9	57,4	46,3	54,8	60,2	50,7	53,2	40,6	48,4
OKRĘG		61547	50,7	73,0	62,2	59,3	69,4	54,6	55,8	60,3	40,6	52,1	52,8	46,5	57,0	55,7	47,1	54,8	41,1	51,4
WOJ. LUBUSKIE		10321	49,6		60,9	54,1	75,0	56,3	58,7	55,8	41,4	48,9	47,3	46,5	55,4	45,0	44,8	53,2	40,8	
POWIATY	gorzowski	287	45,4		58,7			50,8	70,7		40,5	54,4	54,0	46,9	46,9		24,0	59,3	36,5	
	krośnieński	449	47,3		56,7			54,4	67,5		43,8		48,6	39,9	53,2		17,0	47,8	40,4	
	międzyrzecki	482	48,2		59,1		83,0	56,4	67,3		41,9	61,0	29,0	45,3	55,2			57,3	42,2	
	nowosolski	711	46,4		57,8	59,9		58,2	45,7	51,0	40,6	43,4	61,3	46,4	49,0	57,0	49,0	52,5	42,7	
	ślubicki	444	48,5		61,0			51,0	57,5		41,7	47,5	82,0	46,7	49,0			62,6	39,7	
	strzelecko – drezdenecki	388	45,3		62,1	65,4		52,3	63,0		40,1	64,7	60,0	47,2	60,6			60,7	39,3	
	sulęciński	254	46,1		62,0			52,3			47,0	49,2		49,1	54,1			62,3	39,5	
	świebodziński	731	47,8		56,5	48,0		55,2	57,0		37,0	30,2	39,0	45,7	50,6			56,0	39,2	
	zielonogórski	331	48,4		55,9			56,8	52,3	43,0	41,6	50,0	34,0	41,5	40,2		63,0	56,4	41,8	
	żagański	710	49,5		58,8	46,4	67,0	50,3	59,6		39,7	48,7	38,0	44,3	53,4			49,7	39,5	
	żarski	1025	48,0		57,3	41,3		58,7	57,3	94,0	40,2	52,2	47,5	47,2	54,0			47,9	41,4	
	wschowski	318	47,8		62,2			43,9	58,5		38,0	68,8	30,0	44,9	54,7			61,2	40,3	
	m. Gorzów Wlkp.	2052	51,3		63,5	66,9		57,8	64,5	90,0	42,9	55,4	51,7	48,3	58,3		44,7	53,7	42,5	
	m. Zielona Góra	2139	50,5		64,6	63,7	75,0	61,4	59,4	40,7	44,3	46,6	45,0	48,7	59,1	42,0	48,1	49,6	39,7	

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język łaciński i kultura antyczna	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
KRAJ	59,0	90,0	70,2	69,0	71,2	69,0	71,6	74,2	63,8	50,8	56,9	53,9	54,5	47,8	57,6	50,5	35,8	54,2	43,6	45,1	
OKRĘG	57,0	77,1	70,9	68,2	67,4	58,1	72,2	77,8	59,0	48,5	57,0	51,6	52,7	49,5	53,0	47,1	32,2	50,4	40,7		
WOJ. LUBUSKIE	56,0		68,6	63,4	45,0	55,3	69,0	68,5	58,0	47,0	55,5	52,6	52,2	47,4	55,5	44,8	32,0	51,9	42,1		
POWIATY	gorzowski	37,5		63,4			78,6			41,9	30,6	90,0	48,6	68,0		22,0	5,5	62,0	33,1		
	krośnieński	54,3		64,9			60,0			44,6	41,3	43,6	39,4	37,1		23,3		37,2	33,8		
	międzyrzecki	50,3		71,3	44,0		46,0	62,4		40,6	44,8	46,3	50,5	60,3		29,0	26,0	57,0	40,2		
	nowosolski	50,8		66,6	42,0		68,6			43,6	52,5	43,6	45,2	37,7	4,0	24,0		43,3	37,9		
	słubicki	51,3		59,1			60,9			40,9	56,2	41,7	43,4	29,3		50,0	41,0	48,5	35,5		
	strzelecko – drezdenecki	47,8		71,2			74,6			41,0	38,3	42,1	48,8	49,4		66,0	40,0	41,0	49,3		
	sulęciński	49,5		65,5			51,3		77,0	33,5	29,4	48,9	51,1	41,8		27,0		39,2	35,9		
	świebodziński	53,0		59,6			67,4			41,3	55,8	38,4	50,3	40,5			15,0	41,2	36,6		
	zielonogórski	50,6		65,5			71,3	98,0		43,6	39,1	54,0	52,7	48,7				59,1	41,5		
	żagański	56,1		65,3			75,7		30,0	39,7	54,3	51,1	52,8	38,0		76,0	31,0	45,1	40,1		
	żarski	54,9		67,6	64,8		44,0	66,8	62,7		45,6	50,4	54,1	57,1	42,3	100,0		27,7	49,1	38,8	
	wschowski	59,1		69,7				62,0	39,3		27,7	61,5	35,0	47,7	50,0		25,0	15,0	54,3	38,2	
	m. Gorzów Wlkp.	59,2		71,2	61,5		76,0	71,6	85,5	51,0	51,4	58,5	57,9	55,2	53,5	81,3	42,0	40,8	56,4	47,3	
	m. Zielona Góra	60,7		69,7	82,0	45,0		70,7	89,5	74,0	52,7	64,1	53,8	53,6	52,4	32,0	51,6	37,0	58,1	48,0	

* Część I i II arkusza dla języków obcych i informatyki;

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)

PRZEDMIOT OBOWIĄZKOWY - WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	57,0	77,1	70,7	66,7	65,9	71,7	77,1		51,0	66,4	68,2	57,8	57,6	71,0	56,7	61,0	45,7		
WOJ. LUBUSKIE	56,0		68,2	64,0		68,9	63,5		49,8	68,5	61,6	58,7	58,8	86,0	52,6	62,5	44,9		
POWIATY	gorzowski	37,5		63,4		76,2			44,5	73,0		51,0				67,0	38,0		
	krośnieński	54,3		66,5		70,0			47,3	73,0		46,0	54,0			61,6	38,8		
	międzyrzecki	50,3		67,5		65,5			39,6	52,0		55,9	61,3			64,2	38,2		
	nowosolski	50,8		67,7		70,3			42,9	71,1		54,3	57,0		44,0	54,8	40,2		
	słubicki	51,3		59,1		61,5			39,0	67,0		40,5				55,0	36,9		
	strzelecko – drezdenecki	47,8		71,2		73,8			44,6	29,0		59,9	55,0			58,9	65,0		
	sulęciński	49,5		65,5		51,3			46,8		73,0	59,1	64,7			55,5	37,8		
	świebodziński	53,0		58,4		67,2			43,9	72,7		61,0	54,0			50,9	44,1		
	zielonogórski	50,6		64,8		60,5			40,5	69,5		55,7	54,7			59,7	47,6		
	żagański	56,1		65,5		75,7			45,0	64,0		62,7	46,7		76,0	57,8	44,2		
	żarski	54,9		67,2	63,8		64,2	62,7		47,8	61,9	51,5	67,4	54,0	100,0		58,9	42,5	
	wschowski	59,1		69,7			70,5	22,0		28,7	88,0		63,5	78,0			60,3	41,4	
	m. Gorzów Wlkp.	59,2		70,7	58,1		71,1	85,5		53,6	65,1	77,1	59,8	64,2	100,0	41,0	68,3	47,8	
	m. Zielona Góra	60,7		69,3	85,0		71,0			55,0	71,3	51,5	57,6	58,2	44,0	55,7	64,8	49,3	

* Część I i II arkusza dla języków obcych;

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)

PRZEDMIOT DODATKOWY - WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język łaciński i kultura antyczna	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	73,0	70,1	68,1	58,1	73,9	79,0	59,0	43,6	54,0	51,1	48,1	43,3	38,6	39,8	32,2	36,9	39,0		
WOJ. LUBUSKIE	72,4	62,5	45,0	55,3	69,5	74,6	58,0	42,4	51,7	52,2	47,6	41,0	25,0	39,2	32,0	40,2	41,0		
POWIATY	gorzowski				100,0			38,6	24,6	90,0	46,8	68,0		22,0	5,5	42,0	30,8		
	krośniński	43,0			40,0			41,8	36,6	43,6	37,8	33,3		23,3		22,2	32,6		
	międzyrzecki	87,7	44,0		46,0	54,0		42,7	42,4	46,3	46,8	59,4		29,0	26,0	40,8	41,6		
	nowosolski	22,0	42,0			43,0		44,4	43,1	43,6	44,2	34,8	4,0	4,0		28,7	37,4		
	słubicki					57,7		41,8	40,0	41,7	45,6	29,3		50,0	41,0	37,7	34,6		
	strzelecko – drezdenecki					78,0		37,0	41,3	42,1	40,7	42,0		66,0	40,0	23,1	47,0		
	sulęciński						77,0	30,9	29,4	47,3	46,5	35,0		27,0		21,4	35,6		
	świebodziński	68,6				69,5		38,4	47,3	38,4	42,4	37,5			15,0	34,8	34,5		
	zielonogórski	79,0				93,0	98,0	56,0	31,5	54,0	47,5	44,3				56,7	37,5		
	żagański	64,3					30,0	35,3	49,9	51,1	47,2	34,8				31,0	30,9	38,5	
	żarski	73,7	69,0		44,0	76,6		40,7	47,8	54,2	52,3	37,0			27,7	42,5	37,5		
	wschowski					45,0	48,0	25,7	35,0	35,0	44,2	43,0		25,0	15,0	47,3	36,9		
	m. Gorzów Wlkp.	77,6	67,3		76,0	74,1		51,0	42,6	57,9	57,0	51,0	43,7	44,0	42,6	40,8	42,2	47,1	
	m. Zielona Góra	72,5	76,0	45,0		69,8	89,5	74,0	49,3	60,1	53,9	49,2	47,8	26,0	45,5	37,0	50,6	47,3	

* Część I i II arkusza dla języków obcych i informatyki;

**WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Jezyk ukraiński	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematy ka	Wiedza o społe- czeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO		64,5	1,1	0,03	31,5	2,2	0,1	20,2	3,6	1,3	25,3	10,1	0,1	0,7	15,8	22,4	
	LP		59,0	1,2	0,1	37,0	2,1		11,0	0,8	0,1	30,6	3,6	0,1	1,2	5,7	46,1	
	SU		28,7			35,5	32,4	0,6	6,6	0,9	0,3	38,7	3,4			1,1	48,1	
	T		60,1	1,0		35,8	1,9	0,1	11,6	0,8	0,7	42,3	2,9		0,1	8,9	32,3	
	niepubliczna		45,1	0,7		32,9	18,3	0,7	8,3	0,5	0,5	35,4	5,6	0,2	0,2	7,9	40,3	
	publiczna		62,2	1,1	0,03	33,4	2,5	0,1	16,7	2,5	1,0	30,5	7,3	0,1	0,6	12,4	28,4	
	do 20 tys.		58,9	1,0	0,02	36,3	2,9	0,1	13,7	1,6	0,8	36,4	5,9		0,1	10,6	30,4	
	20-100 tys.		57,7	1,3	0,04	36,6	3,5	0,1	21,3	2,9	0,8	29,2	6,9	0,1	0,1	12,5	25,6	
	powyżej 100 tys.		65,6	1,1	0,02	29,2	3,1	0,1	15,3	2,8	1,2	25,9	8,7	0,2	1,2	14,1	29,9	
	wieś		63,5			32,9	2,7		19,6	4,0	0,3	45,8	3,0			1,7	25,2	
OKRĘG	LO	0,1	74,0	0,9	0,2	23,0	1,3	0,04	21,5	3,9	1,2	25,8	11,2	0,2	0,7	16,2	18,7	0,01
	LP		63,7	0,9	0,01	32,2	2,4	0,01	15,9	1,2	0,2	39,0	3,0	0,04	0,4	5,5	34,1	
	SU		45,3	0,3	0,1	29,8	21,3	0,1	10,0	0,3	0,1	42,8	5,2			2,1	37,4	
	T		64,5	0,6		31,7	2,5	0,01	12,2	0,7	0,4	44,5	2,1		0,04	8,6	30,9	
	niepubliczna		66,8	0,1	0,02	20,4	10,8	0,2	14,2	0,8	0,4	37,1	5,8	0,1	0,4	6,6	33,3	
	publiczna	0,03	69,4	0,8	0,1	27,0	2,0	0,02	18,2	2,7	0,9	32,6	7,8	0,1	0,5	12,8	23,8	0,01
	do 20 tys.	0,1	63,6	0,4	0,01	32,7	2,8	0,01	17,7	2,2	0,6	35,7	6,5	0,01	0,2	10,5	26,3	
	20-100 tys.		66,8	1,1	0,1	28,4	3,0	0,03	19,0	2,8	0,8	31,2	7,4	0,1	0,3	12,9	25,1	
	powyżej 100 tys.		77,5	0,8	0,2	18,3	2,0	0,1	16,7	2,8	1,2	30,6	9,6	0,3	1,0	14,8	21,9	0,03
	wieś		64,3	0,6		32,3	2,0		20,0	1,8	0,1	45,8	3,0	0,1	0,1	4,3	24,3	

ZDAWALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	96,2		96,7	97,1	100	96,8	91,6	80,0	90,4	96,3	96,2	95,6	99,3	100	82,1	92,3	94,1	96,2
	LP	87,9		82,3	81,3	100	86,4	93,1		75,5	45,5	100	84,8	93,9	50,0	100	73,1	83,4	87,9
	SU	69,3		67,0			58,9	95,6	100	56,5	33,3	0,0	73,3	91,7			50,0	74,4	69,3
	T	89,2		84,0	84,0		86,7	96,0	100	84,4	90,0	82,4	89,3	90,7		100	77,8	89,0	89,2
	niepubliczna	83,1		77,9	100		76,8	96,2	100	80,6	100	50,0	81,7	100	100	0,0	73,5	83,3	83,1
	publiczna	92,9		91,7	91,5	100	91,8	93,0	83,3	87,7	92,8	93,7	91,5	97,9	87,5	89,3	88,7	89,7	92,9
	do 20 tys.	90,9		89,1	87,9	100	88,2	91,8	100	84,1	92,7	96,2	88,3	96,5		20,0	88,9	89,6	90,9
	20-100 tys.	92,7		93,2	87,1	100	95,2	94,2	100	86,3	90,0	94,7	91,0	97,0	100	100	89,1	91,5	92,7
	powyżej 100 tys.	94,7		93,4	97,8	100	92,6	95,4	75,0	91,0	94,8	92,2	94,3	99,2	85,7	93,9	88,1	89,2	94,7
	wieś	76,9		70,7			72,7	87,5		88,1	91,7	0,0	89,1	100			20,0	68,4	76,9
OKRĘG	LO	97,4	100	97,0	98,4	100	96,7	95,4	88,2	89,7	95,0	97,1	95,5	98,3	97,6	90,1	92,5	94,0	97,4
	LP	91,5		87,1	93,2	100	87,6	89,7	100	76,0	70,7	66,7	88,5	91,3	66,7	85,7	78,1	85,8	91,5
	SU	71,4		57,1	44,4	100	50,6	87,8	66,7	56,8	28,6	0,0	74,7	76,1			16,7	76,0	71,4
	T	91,8		84,8	80,4		85,5	89,6	100	77,1	80,0	76,8	91,0	95,1		57,1	80,4	89,0	91,8
	niepubliczna	80,4		76,2	100	100	66,8	91,5	85,7	70,5	86,7	92,9	82,4	88,5	66,7	73,3	69,8	82,1	80,4
	publiczna	95,1	100	93,0	93,0	100	91,0	90,5	87,5	86,2	92,6	93,2	92,6	97,6	97,6	89,7	89,7	90,7	95,1
	do 20 tys.	93,1	100	90,5	89,8	100	88,4	90,2	100	82,5	92,3	92,1	90,9	95,3	100	77,8	88,9	89,3	93,1
	20-100 tys.	94,5		92,5	92,3	100	91,0	88,7	75,0	86,3	93,8	94,5	91,3	96,9	100	84,1	89,0	90,4	94,5
	powyżej 100 tys.	95,4		93,9	96,6	100	91,2	94,4	91,7	88,8	93,2	93,4	93,8	98,7	97,0	92,4	89,6	91,5	95,4
	wieś	89,9		78,9	84,2		84,8	93,3		74,9	71,2	50,0	89,9	93,3	50,0	50,0	80,2	80,3	89,9

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

		Jezyk polski	Jezyk ukraiński	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	53,8		69,0	60,6	79,0	65,4	60,2	51,0	43,8	54,0	49,3	50,7	58,6	55,3	43,9	58,2	44,7	
	LP	42,8		49,1	52,3	67,0	46,7	58,9		37,4	29,8	38,0	42,5	42,8	29,5	43,4	38,2	37,4	
	SU	35,0		37,9			36,2	57,8	65,0	29,1	28,0	14,0	36,8	47,8			20,5	35,3	
	T	44,6		51,9	40,9		47,8	56,9	58,5	39,3	40,2	40,3	44,5	44,3		59,5	46,3	39,6	
	niepubliczna	40,8		51,5	40,0		47,9	57,3	65,3	30,5	54,0	14,0	39,6	49,6			37,9	37,5	
	publiczna	49,2		61,1	54,2	75,0	56,7	59,2	51,0	41,6	48,9	47,8	46,8	55,6	45,0	44,8	53,5	41,0	
	do 20 tys.	47,2		58,5	44,6	67,0	52,2	55,6	55,7	41,3	54,8	47,9	44,9	53,9		29,2	56,1	40,2	
	20-100 tys.	49,2		60,9	51,3	83,0	59,2	58,6	61,5	39,7	43,3	48,7	47,2	51,6	57,0	73,0	53,5	41,5	
	powyżej 100 tys.	50,9		64,0	64,7	75,0	59,9	61,4	53,0	43,4	49,6	47,4	48,5	58,8	42,0	46,8	51,3	41,3	
	wieś	40,9		44,4			40,7	53,1		41,4	40,2	8,0	43,6	42,7			24,0	34,2	
OKRĘG	LO	55,8	73,0	70,7	70,7	69,6	64,9	64,2	63,5	43,7	55,5	55,4	50,8	59,3	56,6	48,2	59,6	45,2	51,4
	LP	45,6		51,6	49,2	67,0	47,1	52,8	49,0	36,8	39,8	34,5	43,3	44,8	35,3	36,0	44,3	37,8	
	SU	35,5		36,6	34,8	63,5	33,3	51,7	47,3	30,4	23,1	19,3	37,5	42,1			13,8	35,5	
	T	45,6		51,0	40,9		46,2	53,5	58,5	37,4	42,1	43,1	44,8	47,9		37,3	47,0	39,3	
	niepubliczna	41,4		50,0	55,7	59,0	41,9	53,6	52,9	33,5	51,5	49,3	40,4	48,5	40,5	30,0	37,6	37,2	
	publiczna	51,3	73,0	63,0	59,4	69,5	55,3	56,6	63,6	41,0	52,1	52,9	47,0	57,5	56,2	47,6	55,4	41,5	51,4
	do 20 tys.	49,1	73,0	58,5	52,4	67,0	52,2	54,7	55,7	40,1	54,1	49,6	46,2	54,2	50,0	42,8	55,4	40,6	
	20-100 tys.	51,0		62,6	59,4	61,6	55,9	54,3	53,0	41,1	53,1	53,7	46,2	57,3	57,0	46,8	54,9	41,3	
	powyżej 100 tys.	52,7		66,5	65,7	74,9	58,9	59,7	66,4	41,4	50,8	54,2	47,7	59,0	56,8	48,7	54,7	42,2	51,4
	wieś	45,1		48,7	45,5		46,0	55,2		37,6	42,8	31,5	44,1	49,4	20,5	26,7	50,9	36,9	

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)*

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

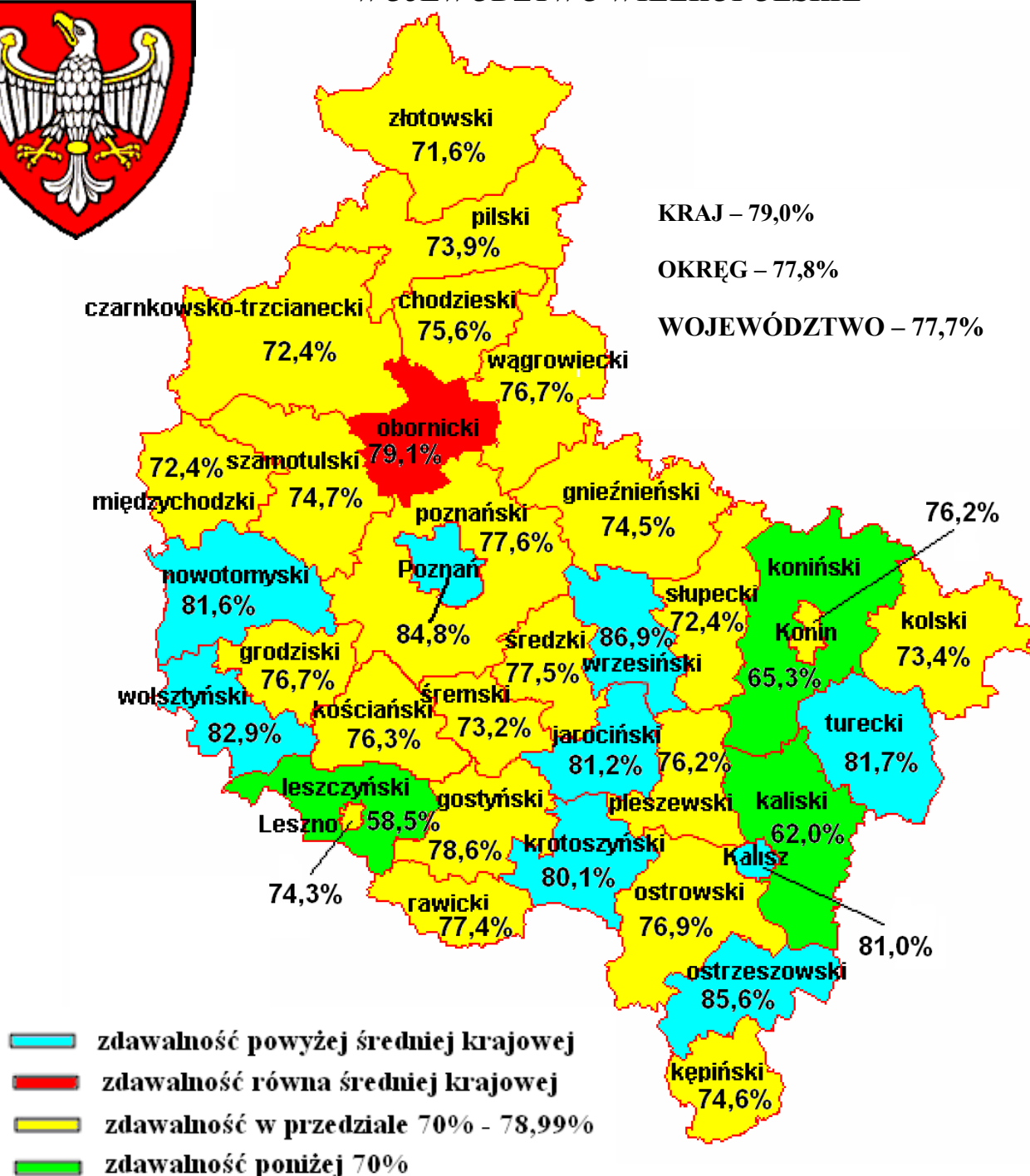
		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język łaciniński i kultura antyczna	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	56,4		69,0	64,4	45,0	55,3	69,3	68,5	67,3	47,9	56,3	54,6	53,9	48,7	67,7	46,2	35,4	52,9	43,5	
	LP	43,4		57,1				48,0			24,5	10,8	16,3	36,2	28,2	19,0	46,5	4,7	15,5	31,4	
	SU							64,0						35,6						39,3	
	T	46,9		58,9	44,0			66,3		30,0	30,9	23,1	30,7	44,8	37,6		1,0	20,5	20,3	36,4	
	niepubliczna	53,2		73,9	85,5		37,0	73,0			55,6	76,7	58,5	65,4	44,0	44,0	0,0	17,0	58,6	44,0	
	publiczna	56,1		68,4	61,1	45,0	59,7	68,9	68,5	58,0	46,8	55,1	52,3	51,7	47,6	57,1	45,6	32,5	51,7	42,0	
	do 20 tys.	51,6		66,1	43,0		46,0	65,8	54,0	53,5	39,1	40,2	46,1	46,5	43,4		34,7	27,6	43,9	37,0	
	20-100 tys.	52,6		66,1	64,8		44,0	68,4	62,7		44,4	52,7	48,4	54,7	42,1	52,0	36,0	26,3	47,7	39,6	
	powyżej 100 tys.	59,9		70,4	65,9	45,0	76,0	71,1	87,5	62,5	52,1	61,2	56,0	54,3	52,9	56,7	48,3	38,8	57,3	47,8	
	wieś	43,0		79,0					67,5			33,3			41,5	26,8			5,5		27,4
OKRĘG	LO	57,3	77,0	71,3	68,5	67,4	58,1	72,3	77,5	68,8	49,5	57,7	52,7	54,0	50,7	57,9	48,8	35,0	51,7	42,1	
	LP	46,0		56,9	52,0			67,0	80,3		29,7	26,2	31,2	38,7	30,4	18,0	38,8	12,5	16,4	30,2	
	SU	38,0		65,0				79,7	84,7		15,4			44,3	18,0			36,0	19,3	32,2	
	T	47,1		60,9	44,0			69,1	72,0	39,5	33,4	26,7	35,2	42,6	37,8	2,0	12,4	24,0	25,8	31,7	
	niepubliczna	55,6		70,4	88,0	49,0	37,0	71,6	69,7		48,4	60,9	54,6	53,5	44,1	31,0	42,9	36,3	56,2	40,1	
	publiczna	57,0	77,0	70,9	67,6	68,3	60,8	72,2	78,2	59,0	48,5	56,8	51,5	52,7	49,7	54,3	47,4	32,1	50,2	40,7	
	do 20 tys.	54,2	77,0	66,2	51,7		49,0	68,8	76,2	53,5	43,9	49,6	45,5	48,8	44,4	30,0	37,8	28,3	41,6	36,3	
	20-100 tys.	57,0		69,8	61,4	58,0	46,0	71,4	70,0	61,0	47,9	55,8	49,1	52,6	48,4	40,3	42,1	27,5	50,2	40,0	
	powyżej 100 tys.	58,2		73,0	74,3	70,9	69,6	75,0	85,6	62,5	52,6	61,8	55,9	55,1	53,0	58,0	51,3	38,8	54,6	44,7	
	wieś	53,4		64,0					67,9	61,0		34,7	32,0	45,4	44,6	43,1		46,0	14,3	33,4	30,6

* Część I i II arkusza dla języków obcych i informatyki;

PROCENT OSÓB, KTÓRE ZDAŁY MATURĘ W ROKU 2008

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Absolwenci

Liceum Ogólnokształcącego – 88,7%

Liceum Profilowanego – 69,3%

Technikum – 66,8%

Szkół Uzupełniających – 30,8%

LICZBA ZDAJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH POWIATACH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Obszar	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO ⁴	LP ⁵	T ⁶	SU ⁷
L ¹	10321	58,1	13,3	25,2	3,4
W ²	35105	56,2	10,9	28,2	4,7
Z ³	16121	63,7	8,1	24,6	3,6
OKRĘG	61547	58,5	10,5	26,8	4,2
KRAJ	398017	59,6	11,2	25,3	3,9

¹ woj. lubuskie

² woj. wielkopolskie

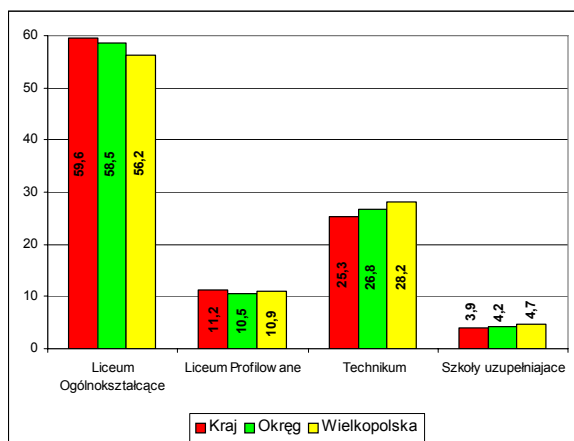
³ woj. zachodniopomorskie

⁴ liceum ogólnokształcące

⁵ liceum profilowane

⁶ technikum

⁷ szkoły uzupełniające (licea i technika uzupełniające)

Powiat	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO	LP	SU	T
chodzieski	476	51,26	18,70	9,45	20,59
czarnkowsko-trzcianecki	859	43,19	14,78	4,89	37,14
gnieźnieński	1646	53,65	9,36	5,22	31,77
gostyński	695	50,22	6,19	2,30	41,29
grodziski	364	34,62	13,74	12,91	38,74
jarociński	755	53,64	6,62	7,28	32,45
kaliski	276	16,30	21,01	8,33	54,35
kępiński	532	49,44	8,46	3,95	38,16
kolski	867	49,25	15,69	5,88	29,18
koniński	409	54,52	13,45	1,47	30,56
kościański	716	65,22	7,12	9,78	17,88
krotoszyński	825	49,82	22,42	1,94	25,82
leszczyński	41	90,24	0,00	9,76	0,00
międzychodzki	340	40,29	14,41	0,00	45,29
nowotomyski	738	49,59	22,09	2,30	26,02
obornicki	468	48,08	23,50	1,28	27,14
ostrowski	1916	58,25	6,11	2,56	33,09
ostrzeszowski	494	51,82	18,83	0,00	29,35
pilski	1583	52,68	4,99	2,91	39,42
pleszewski	563	38,37	19,89	1,42	40,32
poznański	686	74,20	7,29	7,14	11,37
rawicki	593	63,24	0,00	2,53	34,23
słupecki	634	41,96	12,62	5,68	39,75
szamotulski	810	48,64	13,83	2,96	34,57
średzki	521	40,50	15,55	8,06	35,89
śremski	609	38,59	21,35	2,79	37,27
turecki	943	53,66	4,45	4,24	37,65
wągrowiecki	567	62,08	32,63	5,29	0,00
wolsztyński	627	36,52	18,82	1,44	43,22
wrzesiński	821	45,43	7,31	4,14	43,12
złotowski	559	48,66	0,18	5,19	45,97
m. Kalisz	1925	66,65	6,49	6,65	20,21
m. Konin	1970	42,74	22,64	5,23	29,39
m. Leszno	1557	58,96	2,70	5,39	32,95
m. Poznań	7720	72,02	7,53	5,43	15,03

WYBIERALNOŚĆ JEZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO (dane w %)

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

OKRĘG	OGÓLEM							
	Liczba zdających (ogółem)	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
WOJEWÓDZTWO	35105	69,5	0,9	0,2	25,9	2,5	0,01	
POWIATY	chodzieski	476	60,4			34,8	4,7	
	czarnkowsko-trzcianecki	859	51,8			45,0	2,7	
	gnieźnieński	1646	83,0	0,7	0,2	11,4	3,5	
	gostyński	695	44,1			51,4	3,9	
	grodziski	364	55,3			43,3	1,1	
	jarociński	755	51,6	3,4		42,0	2,3	
	kaliski	276	89,6			7,0	3,0	
	kepiński	532	69,0			27,8	2,2	
	kolski	867	77,2	1,2	0,1	13,3	6,9	
	koniński	409	75,7	4,7		16,9	2,0	
	kościański	716	67,2	0,3		30,4	0,8	
	krotoszyński	825	39,3	0,1		59,3	0,5	
	leszczyński	41	78,0			12,2		
	międzychodzki	340	58,9	0,9		38,0	0,6	
	nowotomyski	738	60,0	0,7		37,7	1,4	
	obornicki	468	75,5			22,9	1,1	
	ostrowski	1916	58,7	1,1	0,9	38,2	0,5	
	ostrzeszowski	494	65,8			33,3	0,4	
	pilski	1583	70,1	1,5		22,6	5,3	
	pleszewski	563	60,1	0,2		37,7	1,3	
	poznański	686	76,7	0,4		17,7	3,9	
	rawicki	593	62,9	1,2		30,8	5,0	
	ślupecki	634	66,8			32,1	0,5	
	szamotulski	810	57,3			41,2	0,3	
	średzki	521	53,9	3,7		37,5	3,7	
	śremski	609	53,6	8,1		33,7	4,0	
	turecki	943	78,4	0,8		17,7	2,8	
	wągrowiecki	567	59,6	0,9		37,0	1,4	
	wolsztyński	627	65,2	0,3		32,6	1,6	
	wrzesiński	821	66,8	0,9		30,5	1,8	
	złotowski	559	53,1	0,7		43,9	1,7	
	m. Kalisz	1925	85,3	0,4	0,1	11,8	2,1	
m. Konin	1970	74,7	0,2		18,1	5,9		
m. Leszno	1557	72,4	0,5	0,1	23,4	2,5	0,1	
m. Poznań	7720	79,4	1,0	0,4	15,5	1,7	0,1	

w tym: POZIOM PODSTAWOWY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
65,9	0,7	0,1	25,6	2,6	0,03	
66,5	0,8	0,1	25,2	2,4	0,01	
58,9			34,4	4,7		
49,5			44,0	2,6		
80,8	0,7	0,2	11,2	3,5		
43,5			50,7	3,9		
54,5			43,3	1,1		
49,3	3,1		39,9	2,3		
89,6			7,0	3,0		
67,8			27,6	2,2		
76,3	1,1	0,1	12,6	6,9		
75,4	4,7		16,9	1,7		
63,2	0,3		29,4	0,8		
37,4	0,1		57,9	0,5		
73,2			12,2			
56,1	0,6		36,5	0,6		
58,6	0,7		36,3	1,2		
72,9			22,7	1,1		
54,7	1,1	0,7	36,1	0,5		
60,7			32,3	0,4		
68,0	1,4		22,5	5,2		
57,8	0,2		37,6	1,3		
74,6	0,4		17,4	3,9		
59,5	1,2		30,1	5,0		
65,5			31,3	0,5		
55,0			40,5	0,3		
53,1	3,7		36,6	3,7		
51,7	8,0		32,5	3,8		
76,7	0,6		17,4	2,6		
58,7	0,7		36,5	1,4		
63,4	0,3		32,4	1,6		
65,5	0,9		30,1	1,7		
49,3	0,7		43,6	1,7		
81,0	0,4	0,1	11,3	2,1		
71,1	0,2		17,8	5,9		
68,0	0,5	0,1	23,0	2,5	0,1	
74,3	0,7	0,4	14,7	1,6	0,1	

w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
3,2	0,1	0,01	0,8	0,1		
3,1	0,1	0,0	0,7	0,1		
1,5			0,4			
2,4			0,9	0,1		
2,2			0,1	0,1		
0,6			0,7			
0,8						
2,3	0,3		2,0			
1,2			0,2			
0,9	0,1		0,7			
0,2				0,2		
4,0			1,0			
1,8			1,3			
4,9						
2,8	0,3		1,5			
1,4			1,4	0,1		
2,6			0,2			
4,0	0,1	0,3	2,2			
5,1			1,0			
2,1	0,1		0,1	0,1		
2,3			0,2			
2,1			0,3			
3,4			0,7			
1,3			0,8			
2,3			0,8			
0,8			1,0			
1,8	0,2		1,2	0,2		
1,7	0,1		0,3	0,2		
0,9	0,2		0,5			
1,8			0,2			
1,3			0,4	0,1		
3,9			0,4			
4,4			0,5			
3,6			0,4			
4,4			0,4			
5,0	0,3	0,0	0,8	0,1		

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)**WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE**

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski
KRAJ	398017	97,3
OKRĘG	61547	97,1
WOJEWÓDZTWO	35105	96,8
POWIATY	chodzieski	476 98,7
	czarnkowsko-trzcianecki	859 96,5
	gnieźniński	1646 97,4
	gostyński	695 96,2
	grodziski	364 94,9
	jarociński	755 99,6
	kaliski	276 99,2
	kępiński	532 94,2
	kolski	867 97,0
	koniński	409 98,8
	kościański	716 96,7
	krotoszyński	825 98,4
	leszczyński	41 92,7
	międzychodzki	340 94,6
	nowotomyski	738 98,5
	obornicki	468 96,3
	ostrowski	1916 98,8
	ostrzeszowski	494 98,8
	pilski	1583 95,1
	pleszewski	563 96,2
	poznański	686 95,0
	rawicki	593 96,7
	śłupecki	634 97,3
	szamotulski	810 93,5
	średzki	521 96,0
	śremski	609 95,8
	turecki	943 100
	wągrowiecki	567 96,7
	wolsztyński	627 96,0
	wrzesiński	821 98,4
	złotowski	559 96,2
	m. Kalisz	1925 98,4
	m. Konin	1970 99,0
m. Leszno	1557 94,1	
m. Poznań	7720 95,7	

POZIOM PODSTAWOWY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
95,1	96,8	95,8	93,3	94,7	91,7
94,7	95,7	98,2	93,9	90,9	100
94,3	94,1	98,0	93,6	88,4	100
96,4			91,3	68,2	
95,0			97,3	100	
90,7	100	66,7	86,8	94,6	
92,3			96,3	88,9	
97,9			95,5	100	
90,5	100		94,3	88,2	
97,9			89,5	100	
93,4			97,9	90,9	
89,7	88,9	100	86,9	89,8	
90,8	100		94,1	100	
96,2	100		97,6	100	
94,5	100		97,5	50,0	
93,3			80,0		
90,2	100		87,4	100	
94,8	100		94,3	100	
95,8			94,3	100	
96,8	100	100	96,2	60,0	
99,7			98,1	100	
93,9	100		90,5	91,3	
99,4	100		97,6	100	
95,4	100		96,6	92,3	
95,7	100		93,8	89,7	
91,7			89,8	100	
93,1			90,3	100	
92,7	100		96,3	63,2	
92,3	79,2		83,7	82,6	
97,1	83,3		96,9	95,8	
86,3	100		93,6	100	
95,0	100		95,1	100	
98,1	100		99,6	100	
93,7	100		94,1	100	
96,0	100	100	91,2	92,5	
92,7	100		88,4	75,4	
94,7	100	100	93,5	94,9	100
94,4	89,1	100	90,8	89,5	100

POZIOM ROZSZERZONY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
98,9	99,4	100	99,1	99,1	97,5
99,2	100	100	99,6	96,9	
99,2	100	100	100	100	
100			100		
100			100	100	
100			100	100	
100			100		
100	100		100		
100			100		
87,5	100		100		
100				100	
100			100		
93,3			100		
100					
100	100		100		
100			100	100	
100			100		
100	100	100	100		
100			100		
93,8	100		100	100	
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			83,3		
100			100		
100	100		100	100	
100	100		100	100	
100			100		
100			100	100	
100			100		
98,8			100		
100			100		
99,0	100	100	100	100	

ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH (dane w %)

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

* dane krajowe dla poziomu rozszerzonego obejmują razem osoby zdające egzamin jako obowiązkowy i dodatkowy

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski
KRAJ *	398017	67,9
OKRĘG	61547	66,3
WOJEWÓDZTWO	35105	65,5
POWIATY	chodzieski	476 61,5
	czarnkowsko-trzcianecki	859 66,2
	gnieźnieński	1646 63,8
	gostyński	695 55,3
	grodziski	364 56,9
	jarociński	755 75,5
	kaliski	276 69,8
	kępiński	532 60,8
	kolski	867 62,6
	koniński	409 63,5
	kościański	716 71,4
	krotoszyński	825 70,2
	leszczyński	41 63,3
	międzychodzki	340 55,1
	nowotomyski	738 68,5
	obornicki	468 66,8
	ostrowski	1916 67,7
	ostrzeszowski	494 62,9
	pilski	1583 57,3
	pleszewski	563 61,4
	poznański	686 61,8
	rawicki	593 60,3
	ślupecki	634 70,0
	szamotulski	810 62,4
	średzki	521 62,1
	śremski	609 61,0
	turecki	943 74,1
	wągrowiecki	567 61,1
	wolsztyński	627 62,1
	wrzesiński	821 69,9
	złotowski	559 63,9
	m. Kalisz	1925 73,1
m. Konin	1970 70,8	
m. Leszno	1557 63,8	
m. Poznań	7720 65,0	

POZIOM PODSTAWOWY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
66,5	70,3	76,0	60,7	55,9	70,4
66,0	68,0	74,5	60,5	51,3	86,4
64,9	66,0	72,6	59,6	49,7	94,0
66,6			57,8	40,0	
65,4			67,0	66,8	
64,1	85,8	45,0	53,0	58,1	
65,7			62,9	49,8	
68,8			62,0	53,8	
60,5	63,7		62,6	58,5	
55,8			47,6	63,8	
55,0			58,4	48,6	
59,1	66,7	95,0	54,5	39,7	
51,8	69,7		52,4	62,1	
63,2	62,5		60,4	70,0	
66,7	75,0		69,5	41,3	
49,8			48,0		
57,6	77,5		52,4	70,0	
59,2	67,0		62,9	53,3	
62,2			65,0	39,0	
66,7	73,3	60,4	57,3	35,5	
73,2			65,6	37,5	
67,0	62,9		54,7	55,4	
74,9	100,		56,8	53,6	
64,9	60,0		63,4	54,0	
62,2	79,3		60,1	46,0	
61,2			54,6	73,3	
62,5			53,3	67,5	
60,2	56,6		61,5	31,1	
66,0	48,5		52,7	47,0	
70,5	67,5		61,8	59,6	
57,7	76,3		59,0	51,3	
59,7	55,0		56,4	53,0	
68,8	97,1		62,2	59,6	
64,9	75,0		58,1	44,4	
66,5	72,9	90,0	57,3	53,9	
60,7	76,3		57,1	40,4	
65,5	84,4	95,0	58,1	50,4	100
67,4	66,3	77,9	59,9	49,3	92,5

POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
79,9	82,7	81,0	83,3	84,1	79,4
78,7	83,2	75,0	84,1	88,1	
77,2	83,1	74,3	83,5	91,7	
80,0					
70,3			55,0	95,0	
79,4			88,8	100	
50,0			95,0		
90,0			86,0		
72,1	80,0		88,7		
68,3			75,0		
71,9	95,0		91,7		
75,0				95,0	
79,1			85,7		
72,0			77,7		
77,5					
63,9	65,0		74,0		
75,5			87,0	100	
69,6			95,0		
77,6	95,0	76,0	81,0		
91,4			85,0		
74,5	87,5		90,0	97,5	
80,8			70,0		
87,5			95,0		
69,5			81,3		
71,3			87,0		
70,3			82,5		
72,5			79,0		
80,5	95,0		90,7	90,0	
86,6	85,0		73,3	80,0	
58,0	100		63,3		
72,7			100		
73,6			90,0	95,0	
83,3			75,0		
76,6			84,5		
70,4			96,4		
79,6			84,2		
78,7	81,2	70,0	82,3	90,0	

POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
80,2	80,8	85,0	80,7	85,3	81,0
78,7	78,8	84,6	81,1	82,5	100
90,0			100		
75,0			85,0		
79,2			95,0	75,0	
32,5					
			100		
79,2	76,7		80,0		
			100		
			56,0		
60,0	70,0		60,0		
78,8					
65,0			88,8		
60,0					
55,0			75,0	90,0	
			92,5	100	
			74,1	100	
79,1	97,5	97,5	74,1	100	
			92,5		
66,3			76,7	65,0	
			75,0		
42,5	100		100		
40,0	90,0		95,0		
70,0	100		65,0		
77,5			60,0		
100			100	90,0	
76,7			95,0		
76,3	62,5		100		
80,0					
75,0			90,0		
85,0			98,3		
83,5	88,3		68,1		
74,5	62,5	85,0	73,0	75,0	
84,3	95,0		82,0		100
84,2	77,9	82,3	84,1	88,8	

WYBIERALNOŚĆ JEZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE (*errata*)

		OGÓLEM						w tym: POZIOM PODSTAWOWY						w tym: POZIOM ROZSZERZONY					
		Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	75,5	1,1	0,3	21,4	1,1	0,03	70,4	0,9	0,2	20,2	1,0	0,03	5,1	0,2	0,04	1,2	0,1	
	LP	63,5	1,0		32,2	2,3		62,5	1,0		32,1	2,2		1,0			0,1	0,1	
	SU	45,9	0,3	0,1	31,3	19,1		45,5	0,3	0,1	31,2	19,0		0,4			0,1	0,1	
	T	63,6	0,7	0,01	31,8	2,8		63,3	0,7	0,01	31,7	2,8		0,3			0,1		
	niepubliczna	69,1	0,1	0,1	19,5	10,1		66,4	0,1	0,1	19,1	10,0		2,7			0,4	0,1	
	publiczna	69,6	1,0	0,2	26,3	2,0	0,02	66,5	0,9	0,1	25,5	2,0	0,02	3,1	0,1	0,02	0,7	0,05	
	do 20 tys.	62,2	0,3	0,01	34,1	2,7		60,0	0,3	0,0	33,4	2,6		2,3	0,01		0,7	0,02	
	20-100 tys.	68,4	1,3	0,2	26,4	3,0	0,01	65,4	1,3	0,1	25,6	2,9	0,01	3,1	0,1	0,03	0,8	0,05	
	powyżej 100 tys.	79,4	0,9	0,4	15,9	1,7	0,04	74,8	0,7	0,3	15,2	1,6	0,04	4,6	0,2	0,02	0,7	0,1	
	wieś	64,5	0,8		32,0	1,8		64,2	0,8		31,9	1,8		0,3			0,1	0,04	
OKRĘG	LO	74,0	0,9	0,2	22,9	1,3	0,04	69,0	0,7	0,1	21,6	1,2	0,04	5,0	0,1	0,02	1,3	0,1	
	LP	63,3	0,9	0,02	31,9	2,4	0,01	62,5	0,9	0,01	31,8	2,4	0,01	0,8			0,1	0,04	
	SU	43,2	0,2	0,1	29,7	22,8	0,1	42,9	0,2	0,1	29,6	22,7	0,1	0,3			0,2	0,1	
	T	64,1	0,6	0,01	31,5	2,5	0,01	63,8	0,6	0,01	31,3	2,5	0,01	0,3			0,1	0,01	
	niepubliczna	66,5	0,1	0,03	20,3	11,4	0,2	63,4	0,1	0,02	19,7	11,4	0,2	3,1	0,02		0,6	0,1	
	publiczna	69,2	0,8	0,1	26,8	2,0	0,02	66,1	0,7	0,1	26,0	2,0	0,02	3,2	0,1	0,01	0,8	0,1	
	do 20 tys.	63,4	0,4	0,01	32,5	2,8	0,01	61,5	0,3	0,01	31,8	2,8	0,01	1,9	0,01		0,6	0,03	
	20-100 tys.	66,7	1,1	0,1	28,3	3,0	0,03	63,7	1,0	0,1	27,4	2,9	0,03	3,0	0,1	0,02	0,9	0,04	
	powyżej 100 tys.	77,3	0,8	0,2	18,2	2,1	0,1	72,5	0,6	0,2	17,2	2,0	0,1	4,8	0,2	0,01	0,9	0,1	
	wieś	63,8	0,7		32,2	2,0		63,5	0,7		32,1	2,0		0,3			0,2	0,03	

**ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU
SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE (*errata*)**

		Język polski
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	98,1
	LP	95,3
	SU	91,0
	T	95,6
	niepubliczna	94,4
	publiczna	96,9
	do 20 tys.	96,5
	20-100 tys.	97,5
	powyżej 100 tys.	96,1
	wieś	95,9
OKRĘG	LO	98,3
	LP	95,4
	SU	91,7
	T	95,8
	niepubliczna	95,0
	publiczna	97,2
	do 20 tys.	96,6
	20-100 tys.	97,6
	powyżej 100 tys.	97,1
	wieś	95,7

POZIOM PODSTAWOWY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
97,8	98,9	100	97,7	96,4	100
92,0	79,5		90,6	88,1	
73,8	80,0	100	72,6	84,1	
89,6	89,9	0,0	92,7	87,3	
85,1	100	100	80,7	89,4	
94,8	93,7	97,9	94,1	88,0	100
94,4	100	0,0	94,6	90,5	
94,2	94,1	100	93,7	85,8	100
94,7	90,0	100	91,4	90,7	100
92,1	94,7		93,0	95,0	
97,8	99,2	100	97,5	95,7	100
91,6	86,7	100	91,1	90,7	100
75,4	80,0	100	73,3	88,4	100
90,4	91,7	0,0	92,4	88,9	100
86,6	100	100	82,6	91,2	100
95,2	95,5	98,1	94,5	90,8	100
94,3	100	50,0	94,1	93,2	100
95,1	94,8	100	94,3	89,0	100
95,1	95,0	100	93,3	91,0	100
90,9	94,7		92,3	92,9	

POZIOM ROZSZERZONY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
99,2	100	100	100	100	
100			100	100	
100			0,0	100	
96,3			100		
94,3			100	100	
99,4	100	100	99,6	100	
99,5	100		98,3	100	
99,3	100	100	100	100	
98,8	100	100	100	100	
100			100	100	
99,3	100	100	99,6	96,0	
98,1			100	100	
100			75,0	100	
98,0			100	100	
96,6	100		100	100	
99,4	100	100	99,4	96,6	
99,4	100		98,0	100	
99,4	100	100	99,5	100	
99,0	100	100	100	92,9	
100			100	100	

**ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ
LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE (*errata*)**

		Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)						
			Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	70,4	72,4	77,4	73,7	69,9	61,1	94,0	78,2	83,1	74,3	83,9	92,0		78,9	78,8	84,6	81,1	81,7	100	
	LP	59,6	55,4	46,9		53,4	51,1		61,6			81,0	87,5					86,7			
	T	59,6	54,4	48,6	5,0	52,5	47,7		61,1			81,5			66,3			72,5	75,0	0,0	
	SU	52,3	38,4	53,0	85,0	35,0	43,5		72,5			25,0	95,0						100		
	niepubliczna	59,0	54,3	75,0	85,0	44,2	46,2		80,6			85,0	97,5		90,0	95,0	75,0	75,8			
	publiczna	65,9	65,5	65,9	72,3	60,3	50,8	94,0	77,0	83,1	74,3	83,5	90,9		78,5	78,4	85,4	81,3	82,5	100	
	do 20 tys.	64,4	63,4	73,4	5,0	61,3	49,1		76,4	65,0		83,8	97,5		69,1	100		82,2	90,0		
	20-100 tys.	66,4	65,5	65,8	66,7	60,0	49,4	100	76,5	89,4	76,0	85,0	91,4		76,4	76,3	93,3	79,9	78,9	100	
	powyżej 100 tys.	66,2	66,9	66,4	78,3	58,6	50,8	92,5	78,3	81,2	70,0	81,8	90,0		84,5	79,0	82,3	82,5	88,8		
	wieś	60,9	56,0	57,6		52,2	51,6		73,3			56,7	95,0					100			
OKRĘG	LO	70,8	73,1	77,5	75,0	70,0	59,9	89,7	79,6	83,2	75,0	84,3	91,0		80,6	80,7	85,0	81,5	85,2	98,8	
	LP	59,6	55,5	55,3	100	52,3	51,7	95,0	63,5			81,4	86,7		66,7	85,0		72,5			
	SU	53,5	39,7	53,0	85,0	36,7	45,7	80,0	71,4			65,0	97,5						100		
	T	60,7	55,6	51,0	5,0	52,5	49,3	65,0	59,3			82,8	45,0		66,4	85,0		63,5	75,0	10,0	
	niepubliczna	60,6	55,3	78,8	85,0	48,2	46,4	90,0	78,7	100		81,0	98,3		89,4	97,5	75,0	79,3			
	publiczna	66,7	66,7	67,9	74,3	61,1	53,1	84,7	78,7	82,8	75,0	84,2	87,1		79,8	80,3	85,7	80,8	85,3	81,0	
	do 20 tys.	64,7	63,8	67,0	52,5	60,2	51,1	73,3	76,5	77,5		81,7	87,5		70,8	95,0		79,7	86,4	55,0	
	20-100 tys.	66,5	66,8	65,8	69,0	61,0	51,2	80,0	77,1	88,8	76,0	84,1	89,1		76,8	79,1	93,3	79,5	80,8	100	
	powyżej 100 tys.	68,1	68,1	74,5	79,4	62,4	51,8	94,5	80,7	81,1	73,3	85,8	87,1		84,8	81,0	82,9	82,5	90,0	97,5	
	wieś	61,3	55,3	57,6		51,7	50,5		66,9			67,0	95,0					100			

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
OKRĘG		61547	0,03	69,2	0,8	0,1	26,6	2,6	0,03	18,0	2,6	0,9	32,9	7,6	0,1	0,5	12,4	24,4	0,01
WOJEWÓDZTWO		35105		69,7	0,9	0,2	26,1	2,5	0,01	18,0	3,0	0,8	34,6	7,9	0,1	0,4	12,6	21,8	0,01
POWIATY	chodzieski	476		59,9			35,1	4,2		12,0	1,7		27,9	9,7	0,2	0,2	16,2	31,3	
	czarnkowsko-trzcianecki	859		51,6			45,1	2,9		18,4	3,1	2,0	33,3	4,8			7,3	30,8	
	gnieźnieński	1646		83,7	0,7	0,1	11,6	3,5		15,9	2,9	0,4	36,1	6,8	0,1	0,1	10,2	27,3	
	gostyński	695		44,2			51,5	4,2		12,7	5,2	0,3	24,0	10,2			12,9	34,5	
	grodziski	364		55,2			43,4	1,1		15,7	3,3	0,3	51,1	8,0			6,9	14,6	
	jarociński	755		51,4	3,6		42,3	2,3		13,6	6,0	1,5	38,3	7,2			12,8	20,1	
	kaliski	276		89,5			7,2	2,9		15,9	2,2		50,4	2,2			3,3	25,4	
	kępiński	532		69,5			28,4	2,1		18,0	4,5	1,3	33,3	4,1		0,2	10,7	27,8	
	kolski	867		76,6	1,2	0,1	14,2	7,1		18,1	2,6	1,9	31,9	4,5		1,6	12,6	26,6	
	koniński	409		75,1	4,6		17,6	2,0		26,2	2,4	0,2	31,1	5,4			7,6	26,4	
	kościański	716		68,0	0,3		30,4	0,8		25,6	2,2	1,4	32,7	11,5			13,1	13,4	
	krotoszyński	825		39,4	0,1		59,5	0,5		17,7	2,5	0,6	30,5	6,8		0,1	12,4	28,6	
	leszczyński	41		80,5			19,5			9,8			65,9	9,8			7,3	7,3	
	międzychodzki	340		60,6	0,9		37,9	0,6		16,8	4,7	0,9	42,4	6,2			5,6	23,2	
	nowotomyski	738		60,0	0,7		37,5	1,4		27,4	3,4	0,5	39,2	7,2		0,1	10,0	11,5	
	obornicki	468		76,1			22,9	1,1		17,5	4,5	0,6	23,9	8,1			8,5	36,3	
	ostrowski	1916		58,7	1,1	0,9	38,5	0,5		17,8	2,2	0,8	41,0	5,3	0,1	0,5	14,9	17,1	
	ostrzeszowski	494		66,4			33,2	0,4		24,9	3,0		40,3	3,2		0,2	17,2	11,1	
	pilski	1583		70,0	1,5		22,6	5,2		15,4	2,8	0,6	29,2	6,1	0,1	0,3	15,0	30,3	
	pleszewski	563		60,4	0,2		38,0	1,4		16,3	3,2		27,2	6,7		0,5	14,6	31,4	
	poznański	686		77,4	0,4		17,8	3,8		25,3	1,5	0,4	29,8	7,9	0,1	0,1	8,6	25,7	
	rawicki	593		62,7	1,2		30,9	4,9		15,9	2,2	0,5	29,5	11,3		0,2	17,0	23,1	
	słupecki	634		67,6			31,8	0,5		17,9	0,5	0,2	54,5	4,0			8,6	14,2	
	szamotulski	810		57,8			41,6	0,4		17,5	0,2	0,1	40,4	8,0		0,1	13,0	20,5	
	średzki	521		53,3	4,2		37,9	3,7		16,5	4,6	0,8	47,1	11,0			9,2	10,4	
	śremski	609		53,2	7,7		34,0	3,9		13,0	7,4	1,0	36,5	5,9			13,0	22,8	
	turecki	943		77,9	0,7		18,0	2,7		22,7	2,2	1,2	26,5	7,3			9,0	30,6	
	wągrowiecki	567		59,1	0,9		37,9	1,9		18,5	3,9	0,5	46,7	6,3			8,6	15,0	
	wolsztyński	627		65,1	0,3		32,7	1,6		13,2	4,5	0,2	35,4	8,3			12,3	26,2	
	wrzesiński	821		66,6	0,9		30,5	1,8		20,0	3,3	0,2	35,0	6,1		0,1	14,0	21,0	
złotowski	559		53,3	0,7		43,8	1,6		14,8	1,1	1,3	40,3	8,6	0,2		7,5	26,1		
m. Kalisz	1925		85,4	0,4	0,1	11,9	2,0		16,5	3,1	0,9	38,0	8,4	0,2	2,0	14,9	15,7		
m. Konin	1970		75,0	0,2		18,0	5,9		23,2	2,0	0,4	27,0	7,5	0,2	0,2	11,0	28,3		
m. Leszno	1557		72,5	0,5	0,1	24,1	2,5	0,1	12,9	1,6	1,0	36,5	6,7		0,5	17,2	23,3		
m. Poznań	7720		79,5	1,0	0,4	15,6	1,7	0,1	18,0	3,5	1,2	32,8	11,1	0,4	0,7	14,2	16,1	0,1	

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM PODSTAWOWY – WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

	Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społe- czeństwie	Wiedza o tańcu
OKRĘG	61547	0,01	62,0	0,6	0,1	25,1	2,5	0,03	11,6	1,3	0,7	28,7	6,0	0,1	0,2	8,4	21,8	0,01
WOJEWÓDZTWO	35105		62,9	0,8	0,1	24,8	2,4	0,01	11,5	1,5	0,7	29,6	6,3	0,1	0,2	8,1	19,7	0,01
POWIATY	chodzieski	476	57,1			34,5	4,2		9,0	1,3		23,3	9,0	0,2	0,2	11,1	29,4	
	czarnkowsko- trzcianecki	859	47,6			43,8	2,8		12,7	2,0	1,9	29,8	3,8			5,0	27,9	
	gnieźnieński	1646	78,8	0,7	0,1	11,3	3,4		11,4	1,7	0,4	33,8	6,2	0,1	0,1	6,9	26,4	
	gostyński	695	41,6			50,6	4,2		9,5	2,7	0,1	22,4	8,9			11,4	34,0	
	grodziski	364	53,3			43,1	1,1		12,9	1,6	0,3	49,5	7,7			5,8	14,0	
	jarociński	755	47,7	3,3		39,3	2,3		10,1	2,1	1,5	34,8	6,8			10,5	19,2	
	kaliski	276	88,8			7,2	2,9		14,9	2,2		50,4	2,2			3,3	25,4	
	kepiński	532	66,0			28,0	2,1		13,9	2,1	1,1	31,0	2,8			6,4	26,7	
	kolski	867	70,2	1,1	0,1	12,1	7,1		12,9	0,8	1,8	27,5	3,4		1,4	9,6	23,9	
	koniński	409	73,8	4,6		17,6	1,7		22,2	2,2	0,2	29,1	4,6			7,6	24,4	
	kościański	716	60,9	0,3		29,3	0,8		12,7	1,8	1,4	31,3	10,1			10,1	12,6	
	krotoszyński	825	36,5	0,1		57,0	0,5		10,7	1,7	0,6	28,6	5,3		0,1	8,3	28,0	
	leszczyński	41	78,0			19,5			9,8			65,9	9,8			4,9	4,9	
	międzychodzki	340	56,8	0,6		36,2	0,6		14,4	3,5	0,9	38,8	5,9			4,4	21,2	
	nowotomyski	738	57,2	0,7		36,2	1,2		23,0	2,3	0,5	37,0	5,8		0,1	6,6	10,3	
	obornicki	468	72,2			20,9	1,1		13,2	3,2	0,6	20,3	7,3			5,8	35,3	
	ostrowski	1916	49,8	1,0	0,8	35,3	0,5		11,6	0,9	0,6	36,1	3,4	0,1	0,3	10,7	14,7	
	ostrzeszowski	494	57,5			31,4	0,4		15,4	1,8		38,5	2,6			9,1	9,1	
	pilski	1583	65,8	1,1		21,7	4,9		8,8	1,1	0,4	24,9	4,9			10,0	28,4	
	pleszewski	563	56,8	0,2		38,0	1,4		15,1	2,7		25,9	5,7		0,5	12,8	30,6	
	poznański	686	73,4	0,4		17,5	3,8		18,1	1,3	0,4	26,4	6,4	0,1	0,1	6,7	22,5	
	rawicki	593	57,3	0,8		29,5	4,9		8,9	1,7	0,5	28,8	10,1		0,2	11,1	20,6	
	słupecki	634	63,9			30,4	0,5		9,6	0,2	0,2	49,4	3,7			7,3	13,7	
	szamotulski	810	54,3			40,5	0,4		11,9	0,2		35,8	7,3			10,2	18,8	
	średzki	521	51,9	4,2		36,5	3,7		14,6	3,8	0,8	44,0	10,8			6,7	9,8	
	śremski	609	49,4	7,6		32,3	3,8		11,0	4,3	0,7	36,0	5,6			9,0	21,0	
	turecki	943	72,5	0,6		17,4	2,4		9,4	0,7	1,2	21,7	5,5			4,0	29,6	
	wągrowiecki	567	57,5	0,5		37,2	1,9		11,6	1,8	0,5	40,4	5,6			5,8	14,1	
	wolsztyński	627	62,5	0,3		31,9	1,6		9,1	2,4	0,2	31,9	7,8			9,1	25,5	
	wrzesiński	821	63,7	0,9		29,4	1,7		10,5	2,6	0,1	30,8	5,0		0,1	8,5	20,8	
złotowski	559	49,0	0,4		42,8	1,6		9,5	0,5	1,1	37,0	5,9	0,2		5,5	25,2		
m. Kalisz	1925	73,8	0,3	0,1	11,0	2,0		8,1	1,1	0,8	31,7	4,4	0,1	1,5	8,9	11,2		
m. Konin	1970	67,8	0,2		17,0	5,8		15,4	1,1	0,3	20,6	5,8	0,2	0,2	6,3	25,1		
m. Leszno	1557	60,9	0,4	0,1	22,7	2,5	0,1	7,2	0,8	0,8	31,5	5,3			11,0	21,0		
m. Poznań	7720	68,1	0,6	0,4	14,2	1,6	0,1	10,2	1,2	1,1	23,3	8,5	0,4	0,3	7,0	13,1	0,1	

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM ROZSZERZONY – WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społe- czeństwie	Wiedza o tancu	
OKRĘG		61547	0,01	7,2	0,1	0,01	1,5	0,1		6,4	1,3	0,1	4,2	1,6	0,02	0,2	4,0	2,6		
WOJ. WIELKOPOLSKIE		35105		6,8	0,2	0,01	1,3	0,1		6,5	1,5	0,1	5,0	1,6	0,01	0,2	4,6	2,1		
POWIATY	chodzieski	476		2,7			0,6			2,9	0,4		4,6	0,6			5,0	1,9		
	czarnkowsko-trzcianecki	859		4,1			1,3	0,1		5,7	1,2	0,1	3,5	0,9			2,3	2,9		
	gnieźnieński	1646		4,9	0,1		0,2	0,1		4,5	1,2		2,3	0,6			3,3	0,9		
	gostyński	695		2,6			0,9			3,2	2,4	0,1	1,6	1,3			1,6	0,6		
	grodziski	364		1,9			0,3			2,7	1,6		1,6	0,3			1,1	0,5		
	jarociński	755		3,7	0,3		2,9			3,6	3,8		3,4	0,4			2,4	0,9		
	kaliski	276		0,7						1,1										
	kępiński	532		3,6			0,4			4,1	2,4	0,2	2,3	1,3		0,2	4,3	1,1		
	kolski	867		6,4	0,1		2,1			5,2	1,8	0,1	4,4	1,1		0,2	2,9	2,7		
	koniński	409		1,2					0,2	3,9	0,2		2,0	0,7				2,0		
	kościański	716		7,1			1,1			12,8	0,4		1,4	1,4			3,1	0,8		
	krotoszyński	825		2,9			2,4			7,0	0,8		1,8	1,5			4,1	0,6		
	leszczyński	41		2,4													2,4	2,4		
	międzychodzki	340		3,8	0,3		1,8			2,4	1,2		3,5	0,3			1,2	2,1		
	nowotomyski	738		2,8			1,4	0,1		4,3	1,1		2,2	1,4			3,4	1,2		
	obornicki	468		3,8			1,9			4,3	1,3		3,6	0,9			2,8	1,1		
	ostrowski	1916		8,9	0,1	0,2	3,2			6,2	1,3	0,2	4,9	1,9	0,1	0,2	4,2	2,3		
	ostrzeszowski	494		8,9			1,8			9,5	1,2		1,8	0,6		0,2	8,1	2,0		
	pilski	1583		4,2	0,4		0,9	0,3		6,6	1,7	0,1	4,3	1,1	0,1	0,3	4,9	1,9		
	pleszewski	563		3,6						1,2	0,5		1,2	1,1			1,8	0,9		
	poznański	686		3,9			0,3			7,2	0,1		3,4	1,5			1,9	3,2		
	rawicki	593		5,4	0,3		1,3			6,9	0,5		0,7	1,2			5,9	2,5		
	ślupecki	634		3,7			1,4			8,3	0,3		5,1	0,3			1,3	0,5		
	szamotulski	810		3,5			1,1			5,7		0,1	4,6	0,7		0,1	2,7	1,7		
	średzki	521		1,3			1,3			1,9	0,8		3,1	0,2			2,5	0,6		
	śremski	609		3,8	0,2		1,6	0,2		2,0	3,1	0,3	0,5	0,3			3,9	1,8		
	turecki	943		5,4	0,1		0,6	0,2		13,3	1,5		4,8	1,8			5,0	1,1		
	wągrowiecki	567		1,6	0,4		0,7			6,9	2,1		6,3	0,7			2,8	0,9		
	wolsztyński	627		2,6			0,8			4,1	2,1		3,5	0,5			3,2	0,6		
	wrzesiński	821		2,9			1,1	0,1		9,5	0,7	0,1	4,1	1,1			5,5	0,1		
złotowski	559		4,3	0,4		1,1			5,4	0,5	0,2	3,2	2,7			2,0	0,9			
m. Kalisz	1925		11,6	0,1		0,9	0,1		8,4	2,0	0,1	6,3	4,0	0,1	0,5	6,0	4,6			
m. Konin	1970		7,2			1,1	0,1		7,8	1,0	0,1	6,3	1,7		0,1	4,7	3,2			
m. Leszno	1557		11,6	0,1		1,4			5,7	0,8	0,2	5,0	1,4		0,5	6,3	2,3			
m. Poznań	7720		11,5	0,4	0,03	1,4	0,1		7,8	2,2	0,1	9,5	2,6	0,03	0,4	7,2	3,1			

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
KRAJ	398017	94,7	99,1	91,2	94,6	97,8	88,9	93,6	89,2	86,1	92,5	93,0	91,2	95,6	93,4	90,0	88,3	89,2	95,6
OKRĘG	61547	94,2	100	91,9	93,0	100	89,8	90,7	87,0	85,4	92,5	93,2	91,8	97,2	96,5	88,8	89,1	89,9	100
WOJ. WIELKOPOLSKIE	35105	94,6		92,0	93,2	100,0	89,4	90,0	100,0	84,6	93,1	92,2	91,8	97,2	95,9	86,4	88,5	90,2	100,0
POWIATY	chodzieski	476	92,2		89,1		85,0	80,0		91,2	87,5		88,0	93,5	0,0	0,0	93,5	88,6	
	czarnkowsko-trzcianecki	859	94,0		85,3		87,9	96,0		76,6	92,6	88,2	90,9	100,0			84,1	86,4	
	gnieźnieński	1646	93,4		90,7	100,0	100,0	79,5	93,0	88,1	97,9	100,0	91,7	97,3	100,0	100,0	86,8	88,4	
	gostyński	695	97,8		88,3			97,5	93,1	76,1	94,4	50,0	91,6	93,0			92,2	88,3	
	grodziski	364	97,0		96,5			81,6	100,0	80,7	100,0	100,0	95,2	82,8			92,0	88,7	
	jarociński	755	95,4		93,8	77,8		92,5	100,0	87,4	100,0	100,0	94,1	96,3			89,7	93,4	
	kaliski	276	88,4		73,3			80,0	100,0	86,4	83,3		89,9	100,0			88,9	77,1	
	kępiński	532	95,1		89,2			90,1	90,9	83,3	91,7	100,0	93,8	100,0		100,0	91,2	89,9	
	kolski	867	93,5		90,5	100,0	100,0	90,1	91,7	79,9	81,8	93,8	91,1	94,7		92,9	97,2	90,3	
	koniński	409	88,5		87,0	94,7		88,9	87,5	76,6	80,0	0,0	85,0	81,8			77,4	80,6	
	kościański	716	94,5		88,3	50,0		89,9	100,0	86,9	100,0	90,0	79,1	96,3			96,8	87,5	
	krotoszyński	825	95,6		90,5	100,0		93,5	100,0	73,3	95,2	100,0	93,2	100,0		100,0	92,2	93,6	
	leszczyński	41	92,7		84,8			87,5		75,0			81,5	75,0			100,0	100,0	
	międzychodzki	340	94,4		92,7	66,7		93,0	100,0	80,7	93,8	100,0	96,5	95,2			89,5	92,4	
	nowotomyski	738	95,5		94,1	100,0		95,7	90,0	84,2	100,0	75,0	94,1	96,2		100,0	89,2	94,1	
	obornicki	468	98,1		92,1			96,3	100,0	81,7	90,5	100,0	95,5	100,0			85,0	94,1	
	ostrowski	1916	94,2		91,8	100,0	100,0	88,1	80,0	81,2	90,5	93,8	89,7	97,1	100,0	80,0	80,7	89,3	
	ostrzeszowski	494	95,7		93,3			92,7	100,0	90,2	100,0		91,5	87,5		100,0	96,5	96,4	
	pilski	1583	92,7		91,9	100,0		84,1	96,3	88,1	97,8	88,9	92,4	96,9	100,0	50,0	83,5	89,1	
	pleszewski	563	93,4		92,6	100,0		88,3	75,0	72,8	88,9		98,7	92,1		33,3	89,0	89,3	
	poznański	686	94,2		92,6	100,0		85,2	96,2	85,0	60,0	100,0	91,7	96,3	100,0	100,0	88,1	89,8	
	rawicki	593	94,8		93,3	85,7		94,5	89,7	86,2	92,3	100,0	88,6	98,5		100,0	82,2	86,1	
	ślupecki	634	92,2		87,9			83,9	100,0	73,2	66,7	100,0	89,7	96,0			90,7	82,0	
	szamotułski	810	94,8		94,2			83,4	100,0	83,8	100,0	100,0	91,7	96,9		100,0	80,0	98,2	
	średzki	521	95,6		90,3	81,8		90,9	89,5	82,6	91,7	75,0	88,6	98,2			97,9	88,9	
	śremski	609	93,8		87,3	91,5		87,4	75,0	84,8	97,8	100,0	91,0	91,7			96,2	92,1	
	turecki	943	94,8		93,2	85,7		85,9	96,0	89,3	95,2	90,9	94,8	100,0			90,6	89,6	
	wągrowiecki	567	96,3		92,5	100,0		94,0	81,8	90,5	81,8	100,0	92,1	100,0			91,8	92,9	
	wolsztyński	627	97,6		93,6	100,0		92,2	80,0	84,3	89,3	100,0	96,8	100,0			92,2	95,1	
	wrzesiński	821	96,5		95,4	100,0		92,8	100,0	89,6	88,9	100,0	92,7	98,0		100,0	95,7	95,9	
złotowski	559	91,9		86,9	100,0		88,2	88,9	83,1	100,0	100,0	89,8	97,9	100,0		81,0	87,7		
m. Kalisz	1925	95,0		93,7	100,0	100,0	91,2	92,3	84,8	90,0	94,1	92,0	97,5	75,0	76,9	88,5	90,7		
m. Konin	1970	91,4		91,6	100,0		86,8	75,2	84,7	95,0	85,7	89,6	96,6	100,0	25,0	92,2	87,8		
m. Leszno	1557	94,0		90,7	100,0	100,0	85,6	89,7	100,0	87,5	88,0	100,0	89,1	96,2		100,0	84,6	88,9	
m. Poznań	7720	96,0		94,1	96,0	100,0	90,7	94,7	100,0	86,7	94,4	90,1	93,7	98,7	100,0	100,0	88,6	92,8	100,0

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM PODSTAWOWY - WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
KRAJ		398017	94,3	98,8	89,9	93,8	97,9	88,1	93,4	87,4	82,8	88,2	91,7	90,1	96,3	92,3	85,9	85,6	88,2	92,9
OKRĘG		61547	93,9	100,0	91,1	92,4	100,0	89,2	90,5	87,0	82,8	88,7	92,2	90,9	97,2	95,7	81,3	87,5	89,7	100,0
WOJ. WIELKOPOLSKIE		35105	94,3		91,2	92,5	100,0	88,9	89,7	100,0	81,9	89,8	91,3	90,7	97,3	95,2	81,9	87,2	90,1	100,0
POWIATY	chodzieski	476	92,0		89,0			84,8	80,0		88,4	83,3		86,5	93,0	0,0	0,0	90,6	88,6	
	czarnkowsko-trzcianecki	859	93,9		84,1			87,5	95,8		73,4	94,1	87,5	90,2	100,0			83,7	85,8	
	gnieźnieński	1646	93,3		90,3	100,0	100,0	79,0	92,9		86,1	96,4	100,0	91,2	97,1	100,0	100,0	89,4	88,2	
	gostyński	695	97,9		87,5			97,4	93,1		75,8	94,7	0,0	91,0	95,2			91,1	88,6	
	grodziski	364	96,9		96,4			81,5	100,0		80,9	100,0	100,0	95,0	85,7			90,5	88,2	
	jarociński	755	95,0		93,3	76,0		91,9	100,0		89,5	100,0	100,0	93,5	96,1			87,3	93,1	
	kaliski	276	88,4		73,1			80,0	100,0		85,4	83,3		89,9	100,0			88,9	77,1	
	kępiński	532	94,9		88,6			89,9	90,9		82,4	81,8	100,0	93,3	100,0			97,1	90,1	
	kolski	867	93,1		89,8	100,0	100,0	88,3	91,7		84,5	85,7	93,3	90,6	93,1		91,7	96,3	91,6	
	koniński	409	88,3		86,8	94,7		88,9	85,7		75,8	77,8	0,0	84,9	78,9			77,4	81,0	
	kościański	716	94,2		86,9	50,0		89,5	100,0		85,7	100,0	90,0	78,6	98,6			95,8	86,7	
	krotoszyński	825	95,3		89,7	100,0		93,2	100,0		72,7	92,9	100,0	92,8	100,0		100,0	91,2	93,5	
	leszczyński	41	90,9		84,4			87,5			75,0			81,5	75,0			100,0	100,0	
	międzychodzki	340	94,2		92,2	100,0		92,7	100,0		81,6	100,0	100,0	96,2	95,0			93,3	94,4	
	nowotomyski	738	95,4		93,8	100,0		95,5	88,9		82,9	100,0	75,0	93,8	95,3		100,0	91,8	96,1	
	obornicki	468	97,9		91,7			95,9	100,0		80,6	86,7	100,0	95,8	100,0			88,9	93,9	
	ostrowski	1916	93,9		90,3	100,0	100,0	87,0	80,0		79,3	76,5	91,7	88,7	98,5	100,0	83,3	81,0	89,4	
	ostrzeszowski	494	95,6		92,3			92,3	100,0		92,1	100,0		91,1	84,6			93,3	97,8	
	pilski	1583	92,2		91,4	100,0		83,4	96,1		82,7	100,0	85,7	91,9	98,7			79,9	88,9	
	pleszewski	563	93,3		92,2	100,0		88,3	75,0		72,9	86,7		98,6	90,6		33,3	88,9	89,0	
	poznański	686	93,8		92,2	100,0		85,0	96,2		85,5	55,6	100,0	90,6	95,5	100,0	100,0	89,1	90,9	
	rawicki	593	94,5		92,6	100,0		94,3	89,7		92,5	90,0	100,0	88,9	98,3		100,0	83,3	87,7	
	ślupecki	634	92,0		87,3			83,2	100,0		56,7	100,0	100,0	88,7	95,7			91,3	81,4	
	szamotulski	810	94,6		94,1			82,9	100,0		81,3	100,0		90,7	96,6			78,3	98,0	
	średzki	521	95,5		90,0	81,8		90,5	89,5		80,3	90,0	75,0	87,8	98,2			97,1	88,2	
	śremski	609	93,5		86,4	91,3		86,8	73,9		82,1	96,2	100,0	90,9	91,2			96,4	92,2	
	turecki	943	94,5		92,7	83,3		85,4	95,7		91,0	85,7	90,9	93,7	100,0			86,8	89,6	
	wągrowiecki	567	96,1		92,3	100,0		93,8	81,8		90,9	100,0	100,0	91,3	100,0			93,9	93,8	
wolsztyński	627	97,5		93,4	100,0		92,0	80,0		82,5	80,0	100,0	96,5	100,0			89,5	95,0		
wrzesiński	821	96,4		95,2	100,0		92,5	100,0		84,9	85,7	100,0	92,1	97,6		100,0	97,1	95,9		
złotowski	559	91,4		85,8	100,0		87,9	88,9		83,0	100,0	100,0	89,4	100,0	100,0		77,4	87,2		
m. Kalisz	1925	94,7		92,9	100,0	100,0	90,5	92,1		74,8	71,4	93,8	90,6	97,6	50,0	72,4	85,9	88,8		
m. Konin	1970	90,9		90,7	100,0		85,9	74,8		80,6	90,5	80,0	87,2	95,6	100,0	33,3	89,5	87,4		
m. Leszno	1557	93,5		88,9	100,0	100,0	84,7	89,7	100,0	80,4	75,0	100,0	87,9	96,3			83,5	88,3		
m. Poznań	7720	95,7		93,2	93,0	100,0	89,7	94,3	100,0	83,6	90,6	89,0	91,7	99,1	100,0	100,0	85,6	92,4	100,0	

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM ROZSZERZONY - WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
KRAJ		398017	99,0	100	99,3	97,4	97,2	99,5	99,3	98,6	91,8	95,6	98,0	98,4	94,5	97,1	92,7	92,2	93,5	100	
OKRĘG		61547	98,6	100,0	99,3	96,2	100,0	100,0	97,8		90,2	96,5	98,8	98,2	96,9	100,0	95,8	92,3	91,7		
WOJ. WIELKOPOLSKIE		35105	98,8		99,5	96,4	100,0	100,0	100,0		89,2	96,5	100,0	98,1	96,8	100,0	92,2	91,0	91,9		
POWIATY	chodzieski	476	100,0		92,3			100,0			100,0	100,0		95,5	100,0			100,0	88,9		
	czarnkowsko-trzcianecki	859	97,3		100,0			100,0	100,0		83,7	90,0	100,0	96,7	100,0			85,0	92,0		
	gnieźnieński	1646	97,1		96,3	100,0		100,0	100,0		93,2	100,0		100,0	100,0			81,5	93,3		
	gostyński	695	95,7		100,0			100,0			77,3	94,1	100,0	100,0	77,8			100,0	75,0		
	grodziski	364	100,0		100,0			100,0			80,0	100,0		100,0	0,0			100,0	100,0		
	jarociński	755	100,0		100,0	100,0		100,0			81,5	100,0		100,0	100,0			100,0	100,0		
	kaliski	276			100,0						100,0										
	kepiński	532	100,0		100,0			100,0			86,4	100,0	100,0	100,0	100,0		100,0	82,6	83,3		
	kolski	867	100,0		98,1	100,0		100,0			68,2	80,0	100,0	94,6	100,0		100,0	100,0	78,3		
	koniński	409	100,0		100,0				100,0		81,3	100,0		87,5	100,0				75,0		
	kościański	716	100,0		100,0			100,0			88,0	100,0		90,0	80,0			100,0	100,0		
	krotoszyński	825	100,0		100,0			100,0			74,1	100,0		100,0	100,0			94,1	100,0		
	leszczyński	41	100,0		100,0													100,0	100,0		
	międzychodzki	340	100,0		100,0	0,0		100,0			75,0	75,0		100,0	100,0			75,0	71,4		
	nowotomyski	738	100,0		100,0			100,0	100,0		90,6	100,0		100,0	100,0			84,0	77,8		
	obornicki	468	100,0		100,0			100,0			85,0	100,0		94,1	100,0			76,9	100,0		
	ostrowski	1916	97,0		100,0	100,0	100,0	100,0			84,7	100,0	100,0	96,8	94,4	100,0	75,0	80,0	88,9		
	ostrzeszowski	494	97,2		100,0			100,0			87,2	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	90,0		
	pilski	1583	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0		95,2	96,3	100,0	95,6	88,9	100,0	50,0	91,0	93,3		
	pleszewski	563	100,0		100,0						71,4	100,0		100,0	100,0			90,0	100,0		
	poznański	686	100,0		100,0			100,0			83,7	100,0		100,0	100,0			84,6	81,8		
	rawicki	593	100,0		100,0	50,0		100,0			78,0	100,0		75,0	100,0			80,0	73,3		
	ślupecki	634	100,0		100,0			100,0			92,3	50,0		100,0	100,0			87,5	100,0		
	szamotulski	810	100,0		96,4			100,0			89,1		100,0	100,0	100,0		100,0	86,4	100,0		
	średzki	521	100,0		100,0			100,0			100,0	100,0		100,0	100,0			100,0	100,0		
	śremski	609	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0			95,8	90,9		
	turecki	943	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0		88,0	100,0		100,0	100,0			93,6	90,0		
	wągrowiecki	567	100,0		100,0	100,0		100,0			89,7	66,7		97,2	100,0			87,5	80,0		
	wolsztyński	627	100,0		100,0			100,0			88,5	100,0		100,0	100,0			100,0	100,0		
	wrzesiński	821	97,4		100,0			100,0	100,0		94,9	100,0	100,0	97,1	100,0			93,3	100,0		
złotowski	559	100,0		100,0	100,0		100,0			83,3	100,0	100,0	94,4	93,3			90,9	100,0			
m. Kalisz	1925	98,2		99,1	100,0		100,0	100,0		94,4	100,0	100,0	99,2	97,4	100,0	90,0	92,2	95,5			
m. Konin	1970	99,2		100,0			100,0	100,0		92,8	100,0	100,0	97,6	100,0		0,0	95,7	90,5			
m. Leszno	1557	100,0		100,0	100,0		100,0			96,6	100,0	100,0	96,2	95,5		100,0	86,6	94,3			
m. Poznań	7720	98,3		99,4	100,0	100,0	100,0	100,0		90,8	96,5	100,0	98,6	97,5	100,0	100,0	91,6	94,9			

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
KRAJ	398017	52,1	98,6	60,7	64,7	72,9	54,4	60,3	58,2	40,8	50,9	57,4	46,3	54,8	60,2	50,7	53,2	40,6	48,4	
OKRĘG	61547	50,7	73,0	62,2	59,3	69,4	54,6	55,8	60,3	40,6	52,1	52,8	46,5	57,0	55,7	47,1	54,8	41,1	51,4	
WOJ. WIELKOPOLSKIE	35105	51,6		62,1	60,1	68,4	53,9	54,8	85,6	40,2	53,8	52,8	46,4	58,1	52,7	47,0	54,2	41,1	57,3	
POWIATY	chodzieski	476	49,9		59,8			52,7	45,0		39,8	49,7		45,2	53,7	11,0	18,0		57,3	40,2
	czarnkowsko-trzcianecki	859	49,6		53,6			55,0	60,2		36,6	58,2	52,3	47,0	54,7			50,5		39,3
	gnieźnieński	1646	50,5		61,0	73,9	57,5	46,9	56,9		44,8	51,9	72,3	47,7	57,0	63,0	44,5	57,7		40,4
	gostyński	695	53,7		62,1			55,6	57,0		39,5	62,6	24,0	49,8	57,2			58,1		39,6
	grodziski	364	54,0		56,7			47,5	64,8		38,3	65,3	46,0	51,3	50,0			55,1		39,9
	jarociński	755	53,2		61,7	45,1		58,9	60,8		40,7	51,6	58,7	45,7	59,8			56,4		42,3
	kaliski	276	43,9		44,2			43,1	50,6		39,5	38,7		42,5	51,7			53,8		36,4
	kepiński	532	52,0		56,9			52,3	56,3		40,6	48,2	46,3	48,7	56,6			59,6		39,3
	kolski	867	49,4		59,7	67,1	92,0	54,8	47,3		39,7	51,4	57,3	46,6	57,8		48,8	59,5		40,4
	koniński	409	43,3		52,2	50,7		48,0	50,4		36,2	45,1	6,0	41,2	43,9			50,3		36,6
	kościański	716	53,0		58,0	60,0		55,0	75,8		42,1	67,7	48,6	40,3	62,1			64,2		40,9
	krotoszyński	825	51,2		58,1	77,0		53,9	63,3		37,5	50,6	71,2	46,0	51,5		50,0	57,6		42,0
	leszczyński	41	48,8		46,8			47,1			34,5			39,4	41,3			39,0		41,5
	międzychodzki	340	47,6		60,3	69,0		54,1	75,0		38,0	59,5	62,0	50,5	48,0			46,3		41,5
	nowotomyski	738	50,2		61,9	65,0		53,7	58,7		40,3	62,8	55,5	47,7	54,9		43,0	61,5		43,2
	obornicki	468	52,4		58,6			59,7	58,2		40,9	45,9	47,3	47,9	53,3			49,6		41,5
	ostrowski	1916	49,2		61,7	62,7	54,2	53,7	48,2		39,4	45,5	52,3	44,3	55,0	40,0	44,5	50,6		41,2
	ostrzeszowski	494	51,7		60,3			52,5	69,0		42,3	49,3		45,7	49,4			56,3		42,4
	pilski	1583	50,7		62,8	71,2		50,3	59,6		40,1	59,4	45,1	46,5	58,4			47,9		40,1
	pleszewski	563	49,3		58,6	70,0		50,4	42,3		37,9	54,1		53,1	54,3		27,0	55,3		41,6
	poznański	686	48,2		61,6	73,7		52,3	53,7		39,8	38,7	40,7	47,5	55,5	30,0	41,0	51,9		41,4
	rawicki	593	51,5		59,0	79,8		55,2	58,6		47,4	57,0	43,3	43,7	49,2		74,0	50,7		39,1
	ślupecki	634	48,0		54,3			49,2	73,3		32,7	58,0	40,0	45,1	57,6			61,7		37,7
	szamotulski	810	49,9		63,2			48,4	67,3		40,6	54,0		46,4	56,9			45,7		47,9
	średzki	521	49,8		61,4	45,6		53,7	52,7		39,8	54,8	36,0	44,5	68,0			56,4		44,7
	średzki	609	50,1		56,5	49,5		52,5	47,0		43,6	61,7	56,5	45,4	56,9			62,5		42,8
	turecki	943	49,9		61,8	73,3		48,4	60,2		44,1	50,9	44,9	49,0	58,7			62,4		42,7
	wągrowiecki	567	53,3		59,4	65,7		55,8	46,4		43,8	58,8	59,3	47,1	55,4			53,8		39,5
	wolsztyński	627	53,2		62,8	45,0		58,0	53,4		43,5	54,0	34,0	49,7	62,6			55,0		42,7
	wrzesiński	821	51,1		63,1	81,4		57,4	76,3		42,7	44,5	48,0	48,0	59,4		45,0	62,4		43,0
	złotowski	559	47,2		60,3	87,0		51,3	59,8		38,2	54,7	58,7	43,9	63,2	50,0		51,2		40,0
	m. Kalisz	1925	53,2		63,7	67,3	84,0	57,7	52,2		37,4	45,0	52,5	46,3	54,7	34,0	41,0	54,9		40,7
m. Konin	1970	48,8		60,8	86,5		53,4	47,3		39,9	55,8	46,8	45,8	55,4	57,8	27,0	56,1		38,1	
m. Leszno	1557	50,0		62,3	79,3	92,0	51,1	53,4	76,0	40,9	45,5	58,2	44,9	57,4			49,6		40,6	
m. Poznań	7720	53,4		67,7	63,5	73,8	58,2	58,5	88,0	40,2	55,5	53,1	46,8	61,2	55,3	61,0	52,3		42,9	52,0

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język łaciński i kultura antyczna	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
KRAJ		59,0	90,0	70,2	69,0	71,2	69,0	71,6	74,2	63,8	50,8	56,9	53,9	54,5	47,8	57,6	50,5	35,8	54,2	43,6	45,1
OKRĘG		57,0	77,1	70,9	68,2	67,4	58,1	72,2	77,8	59,0	48,5	57,0	51,6	52,7	49,5	53,0	47,1	32,2	50,4	40,7	
WOJ. WIELKOPOLSKIE		57,1		70,8	67,3	67,8	54,7	73,3	75,6	73,0	47,6	58,4	49,9	53,0	50,5	47,8	47,4	31,3	49,1	40,5	
POWIATY	chodzieski	65,6		70,0				70,8			51,8	63,8	62,1	53,0	53,6		44,7		66,4	34,2	
	czarnkowsko-trzcianecki	56,9		68,5				80,3	78,0		46,1	64,3	58,2	48,6	47,1		12,0	34,7	45,8	39,5	
	gnieźnieński	61,7		69,6	48,0		52,0	76,0	65,7		48,6	55,7	46,6	49,6	51,9		38,0	18,5	45,6	37,9	
	gostyński	55,0		69,4				75,7			48,1	49,7	40,2	51,3	46,4		58,0	27,0	34,9	35,1	
	grodziski	50,0		79,1				65,5			44,1	65,2	71,5	50,1	30,5				30,3	36,0	
	jarociński	57,8		72,3	54,1			73,6			47,9	64,4	47,9	58,6	39,7		34,0	44,0	42,0	40,3	
	kaliski			52,0				94,0			29,5	31,5	13,0	24,5	48,0			21,5	0,0	19,7	
	kępiański	54,1		62,6				59,6			47,3	52,3	50,2	46,4	56,5		76,0		37,7	32,5	
	kolski	60,1		64,1	61,0		40,0	68,5			39,6	57,4	55,9	53,6	48,1		58,0		58,4	38,8	
	koniński	64,4		60,2					61,0		40,4	36,0	25,0	42,8	36,9				16,5	30,1	
	kościański	57,8		69,0				73,5			47,0	53,5	38,3	47,8	58,5			35,8	54,5	41,7	
	krotoszyński	56,0		60,0				63,0			42,6	52,8	39,8	45,9	53,8		20,0	24,4	51,9	40,3	
	leszczyński	51,8		86,0										22,0					29,0	48,0	
	międzychodzki	59,9		68,1	21,0			78,8			38,2	39,3	31,6	48,0	38,9				31,1	37,3	
	nowotomyski	59,2		72,9				64,8	78,5		47,9	44,8	49,8	53,5	64,0		42,0	43,8	47,8	32,9	
	obornicki	59,2		65,9				71,9	87,0		38,7	40,7	34,7	46,6	37,3		6,0	22,4	26,7	38,1	
	ostrowski	51,9		68,1	57,5	56,4		71,1	82,0		45,3	59,9	46,4	54,7	53,0	40,0	31,4	26,9	42,9	40,5	
	ostrzeszowski	50,9		70,0				76,1			41,1	47,4	47,0	47,7	43,5		33,0		53,5	35,3	
	pilski	58,6		67,6	67,7			67,5	69,4		48,9	61,7	49,4	49,4	42,4	72,0	36,0	51,0	53,0	42,6	
	pleszewski	59,7		63,4				84,0			39,1	38,0	46,6	60,4	52,4			14,5	52,9	34,0	
	poznański	53,3		69,6	73,0			84,7			44,6	44,1	63,0	53,4	52,2		28,0	24,0	32,6	38,6	
	rawicki	59,5		63,4	48,0			67,8			42,6	49,0	44,0	40,8	51,5			27,3	38,6	32,9	
	śłupecki	54,3		66,9	100,0			75,7			43,8	55,6	42,8	50,7	44,0	2,0			41,5	33,6	
	szamotulski	56,5		64,6				69,3			48,7	52,8	51,2	54,3	47,0		35,3		46,9	39,5	
	średzki	58,4		77,5				76,1	93,0		48,3	76,2	44,3	50,2	75,3				31,0	51,4	54,8
	śremski	62,7		72,0	84,0			82,2	77,0		51,8	55,9	48,3	56,1	67,0				52,0	56,1	43,2
	turecki	59,3		72,9	48,7			57,5	61,5		46,5	65,9	49,7	51,9	55,4	18,0	39,0		53,7	39,7	
wągrowiecki	49,7		63,7	50,5			64,0			44,3	48,9	45,2	45,8	38,5		3,0	17,0	47,3	39,1		
wolsztyński	65,6		65,6				74,8			48,0	66,7	44,8	56,4	46,6		26,0		37,1	43,0		
wrzesiński	62,4		67,9				78,1	75,0		49,0	52,2	45,6	53,0	53,1		33,0		51,3	34,7		
złotowski	52,2		70,4	51,5			78,6			39,4	45,5	52,9	47,8	47,4				40,3	42,7		
m. Kalisz	56,0		69,1	74,8		78,0	69,6	55,0		48,6	59,9	53,3	56,2	51,1	47,3	42,2	41,0	54,5	43,9		
m. Konin	59,1		71,4	55,0	66,0		77,1	59,3		46,3	53,7	45,4	54,1	45,9		39,5	24,0	51,8	41,2		
m. Leszno	60,1		75,3	55,0			76,0		73,0	58,0	65,6	54,6	55,0	49,1		55,7	37,0	50,1	41,9		
m. Poznań	57,0		73,2	75,2	72,0	56,4	76,0	86,9		50,9	63,3	54,9	55,3	53,3	53,8	57,4	38,5	51,8	43,5		

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)
PRZEDMIOT OBOWIĄZKOWY - WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
OKRĘG	57,0	77,1	70,7	66,7	65,9	71,7	77,1		51,0	66,4	68,2	57,8	57,6	71,0	56,7	61,0	45,7		
WOJ. WIELKOPOLSKIE	57,1		70,5	65,7	63,2	72,4	74,9		49,9	65,3	67,5	57,0	57,6	59,1	59,9	59,3	45,2		
POWIATY	chodzieski	65,6		70,5		66,3			59,6	79,5		54,8	53,3			68,8	42,4		
	czarnkowsko-trzcianecki	56,9		69,0		80,0	78,0		47,3	73,0	65,0	50,6	59,0			52,3	38,7		
	gnieźnieński	61,7		68,7	48,0	76,3	42,0		52,1	63,1		59,3	64,8			54,2	48,5		
	gostyński	55,0		72,7		75,7			54,5	48,1	48,0	58,1	57,1			57,5	40,0		
	grodziski	50,0		79,1		49,0			43,2	64,3		48,7	20,0			55,5	35,0		
	jarociński	57,8		71,2	58,5	75,4			49,3	67,2		65,0	46,0			60,9	49,1		
	kaliski			52,0					49,7										
	kepiński	54,1		62,7		60,5			44,2	66,7	40,0	50,3	64,9		76,0	52,4	40,3		
	kolski	60,1		63,7	56,0	67,5			43,4	58,7	85,0	59,5	58,0		53,0	74,9	39,0		
	koniński	64,4		60,2			61,0		43,0	67,0		49,4	39,3				31,0		
	kościański	57,8		68,4		73,5			47,6	64,3		45,7	61,8			60,9	40,3		
	krotoszyński	56,0		62,7		63,1			43,8	65,0		54,5	55,7			61,4	48,0		
	leszczyński	51,8		86,0												38,0	54,0		
	międzychodzki	59,9		70,5	21,0	78,8			43,9	41,8		55,0	72,0			53,0	36,3		
	nowotomyski	59,2		74,1		66,6	77,0		50,8	49,8		57,0	71,4			49,0	32,4		
	obornicki	59,2		65,9		69,2			40,2	56,8		48,7	55,0			41,4	53,2		
	ostrowski	51,9		67,8	42,0	58,3	70,3		46,9	69,2	70,5	57,8	57,5	40,0	41,0	52,9	44,1		
	ostrzeszowski	50,9		70,0		76,7			47,0	56,3		56,6	54,0			48,0	56,2	45,8	
	pilski	58,6		67,7	67,7	67,5	72,8		49,4	61,5	70,5	52,3	44,1	72,0	43,5	62,5	47,4		
	pleszewski	59,7		63,4					35,1	44,0		63,0	50,3			57,2	37,2		
	poznański	53,3		70,7			78,5		47,1	53,0		57,8	59,8			50,0	38,7		
	rawicki	59,5		64,1	36,5	67,8			40,3	82,0		39,0	53,7			46,8	39,2		
	ślupecki	54,3		68,7		77,4			50,7	46,0		53,8	45,0			57,3	41,3		
	szamotulski	56,5		65,5		70,0			51,6		57,0	54,8	52,7		64,0	56,5	50,9		
	średzki	58,4		74,7		73,7			50,3	83,3		52,5	84,0			63,7	52,0		
	śremski	62,7		69,5	84,0	81,6	77,0		59,3	58,7	65,0	45,0	74,0			56,3	40,7		
	turecki	59,3		72,8	61,0	52,2	61,5		47,3	82,9		55,6	68,1			65,4	45,2		
wągrowiecki	49,7		63,7	50,5	64,0			48,2	46,3		54,2	47,0			58,8	35,2			
wolsztyński	65,6		64,8		74,8			49,5	75,4		62,1	65,3			60,7	47,0			
wrzesiński	62,4		70,5		78,6	75,0		54,4	72,0	87,0	59,4	56,0			58,4	56,0			
złotowski	52,2		71,3	51,5	72,5			41,4	58,3	62,0	56,1	51,1			56,4	52,0			
m. Kalisz	56,0		68,5	58,0	71,5	55,0		51,6	61,2	87,0	58,7	54,6	48,0	41,2	59,7	47,8			
m. Konin	59,1		71,1		77,8	53,0		48,5	69,5	71,5	58,1	58,8		8,0	59,5	46,6			
m. Leszno	60,1		75,0	54,5	70,3			61,3	75,5	81,0	58,9	64,6		72,3	58,4	45,0			
m. Poznań	57,0		72,5	73,8	68,0	75,1	90,6	52,0	68,2	61,8	57,6	58,3	68,7	68,9	61,5	47,1			

* Część I i II arkusza dla języków obcych

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)
PRZEDMIOT DODATKOWY - WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE (errata)

	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język łaciński i kultura antyczna	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	73,0	70,1	68,1	58,1	73,9	79,0	59,0	43,6	54,0	51,1	48,1	43,3	38,6	39,8	32,2	36,9	39,0		
WOJ. WIELKOPOLSKIE	73,7	69,5	69,8	54,7	76,0	76,8	73,0	43,2	55,8	49,5	48,3	43,9	39,8	39,6	31,3	34,9	39,0		
POWIATY	chodzieski	67,0			84,0			43,4	60,6	62,1	49,4	54,0		44,7		10,0	31,0		
	czarnkowsko-trzcianecki	59,5			80,9			43,6	61,4	57,8	46,4	42,1		12,0	34,7	42,7	40,1		
	gnieźnieński	81,5		52,0	75,0	77,5		42,3	53,3	46,6	44,4	47,4		38,0	18,5	39,3	36,5		
	gostyński	39,5						39,9	51,3	39,8	46,9	35,8		58,0	27,0	24,2	34,5		
	grodziski				82,0			45,3	65,8	71,5	51,3	34,0					17,8	36,1	
	jarociński	75,0	52,7		67,0			47,1	59,8	47,9	54,0	37,6		34,0	44,0	31,9	38,6		
	kaliski				94,0			24,4	31,5	13,0	24,5	48,0			21,5	0,0	19,7		
	kępiński	61,5			59,2			50,1	44,5	50,7	44,8	42,0				27,1	30,8		
	kolski	69,8	66,0		40,0	77,0		35,4	56,6	55,1	50,6	40,7		60,5		47,3	38,8		
	koniński							34,4	30,8	25,0	40,2	35,0				16,5	29,9		
	kościański	76,5						43,5	52,6	38,3	48,3	53,7			35,8	49,1	41,9		
	krotoszyński	51,9				62,8		38,4	50,4	39,8	42,8	51,8		20,0	24,4	39,4	39,2		
	leszczyński										22,0					20,0	42,0		
	m. Kalisz	79,5	80,3		78,0	65,6		41,4	59,4	53,0	53,6	46,6	46,0	43,5	41,0	47,9	40,8		
	m. Konin	73,6	55,0	66,0		74,8	72,0	36,5	51,0	45,1	48,4	36,6		50,0	24,0	37,7	39,6		
	m. Leszno	81,3	56,0			80,4	73,0	48,9	63,6	53,7	48,4	42,7		22,5	37,0	36,3	40,8		
	m. Poznań	79,9	77,7	73,1	56,4	79,7	78,8	48,5	60,7	54,7	50,1	45,4	47,4	48,4	38,5	33,8	41,7		
	międzychodzki	52,5						36,2	37,9	31,6	43,0	35,6				21,3	37,6		
	nowotomyski	46,0				47,0	80,0	44,6	42,7	49,8	49,8	49,2		42,0	43,8	45,0	33,0		
	obornicki					84,0	87,0	36,9	34,2	34,7	44,8	30,2		6,0	22,4	18,0	35,6		
	ostrowski	70,9	73,0	53,5		73,8	82,0	42,2	56,7	45,4	50,8	49,5		18,7	26,9	30,1	38,8		
	ostrzeszowski					73,5		30,9	46,0	47,0	45,0	41,1		18,0		45,2	32,8		
	pilski	67,0				67,3	63,7	47,7	61,7	48,7	46,5	41,5		30,0	51,0	28,4	41,3		
	pleszewski					84,0		40,7	33,5	46,6	57,7	56,7			14,5	10,0	33,5		
	poznański	54,5	73,0			97,0		36,0	43,7	63,0	49,0	43,8		28,0	24,0	20,1	38,5		
	rawicki	40,0	71,0					48,4	44,1	44,0	41,1	48,4			27,3	20,8	30,9		
	ślupecki	56,3	100,0			60,0		29,0	56,1	42,8	47,8	43,6	2,0			35,2	33,0		
	szamotulski	52,0				63,0		35,4	52,8	50,9	53,1	44,9		21,0		29,3	32,9		
	średzki	97,0				93,0	93,0	47,4	71,5	44,3	48,2	71,0			31,0	28,6	55,1		
	śremski	90,7				88,0		48,2	52,8	46,6	60,3	63,5			52,0	55,0	45,5		
	turecki	74,3	42,5			73,5		43,9	62,8	49,7	48,8	40,9	18,0	39,0		30,8	39,3		
	wągrowiecki							39,7	50,2	45,2	36,7	34,3		3,0	17,0	35,9	39,6		
wolsztyński	72,0						47,1	57,3	44,8	52,0	41,5		26,0		21,3	42,7			
wrzesiński	60,1				74,0		40,7	49,4	44,8	47,0	50,4		33,0		32,5	34,3			
złotowski	66,8				84,7		34,1	43,7	52,1	44,0	39,4				32,6	41,6			

* Część I i II arkusza dla języków obcych i informatyki;

**WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE (*errata*)**

		Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematy ka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO		75,5	1,1	0,3	21,4	1,1	0,03	21,9	4,7	1,2	26,1	12,2	0,2	0,7	16,7	15,5	0,03
	LP		63,7	1,0		32,4	2,3		16,9	1,3	0,2	44,1	2,6	0,03	0,1	5,5	28,8	
	SU		47,5	0,5	0,1	31,1	18,0		10,0	0,2	0,1	46,7	4,6			2,7	33,2	
	T		64,0	0,7		32,1	2,7		11,8	0,7	0,4	45,9	1,9		0,04	8,9	29,9	
	niepubliczna		68,9	0,1	0,05	19,9	9,8		15,1	0,9	0,4	39,0	6,3	0,05	0,1	6,6	30,1	
	publiczna		69,7	1,0	0,2	26,4	2,0	0,02	18,1	3,1	0,8	34,4	8,0	0,1	0,4	13,0	21,3	0,02
	do 20 tys.		62,4	0,3		34,3	2,7		18,0	3,0	0,7	36,8	7,2	0,01	0,1	11,2	22,7	
	20-100 tys.		68,5	1,3	0,2	26,6	3,0	0,01	18,3	3,0	0,8	31,7	7,6	0,1	0,3	13,5	24,3	
	powyżej 100 tys.		79,5	0,9	0,3	16,0	1,7	0,04	16,9	3,3	1,1	34,7	10,3	0,4	1,0	14,4	16,3	0,1
	wieś		64,7	0,8		32,2	1,8		19,8	1,6	0,1	45,6	2,8	0,1	0,1	4,9	24,6	
OKRĘG	LO	0,1	74,0	0,9	0,2	23,0	1,3	0,04	21,5	3,9	1,2	25,8	11,2	0,2	0,7	16,2	18,7	0,01
	LP		63,7	0,9	0,01	32,2	2,4	0,01	15,9	1,2	0,2	39,0	3,0	0,04	0,4	5,5	34,1	
	SU		45,3	0,3	0,1	29,8	21,3	0,1	10,0	0,3	0,1	42,8	5,2			2,1	37,4	
	T		64,5	0,6		31,7	2,5	0,01	12,2	0,7	0,4	44,5	2,1		0,0	8,6	30,9	
	niepubliczna		66,8	0,1	0,02	20,4	10,8	0,2	14,2	0,8	0,4	37,1	5,8	0,1	0,4	6,6	33,3	
	publiczna	0,03	69,4	0,8	0,1	27,0	2,0	0,02	18,2	2,7	0,9	32,6	7,8	0,1	0,5	12,8	23,8	0,01
	do 20 tys.	0,1	63,6	0,4	0,01	32,7	2,8	0,01	17,7	2,2	0,6	35,7	6,5	0,01	0,2	10,5	26,3	
	20-100 tys.		66,8	1,1	0,1	28,4	3,0	0,03	19,0	2,8	0,8	31,2	7,4	0,1	0,3	12,9	25,1	
	powyżej 100 tys.		77,5	0,8	0,2	18,3	2,0	0,1	16,7	2,8	1,2	30,6	9,6	0,3	1,0	14,8	21,9	0,03
	wieś		64,3	0,6		32,3	2,0		20,0	1,8	0,1	45,8	3,0	0,1	0,1	4,3	24,3	

**ZDAWALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE (*errata*)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	98,1		97,6	98,6	100,0	97,5	97,6	100,0	89,0	95,6	96,6	96,1	98,3	95,8	89,9	92,2	94,7	100,0
	LP	92,6		89,1	100,0		89,2	90,9		77,2	77,1	85,7	89,2	91,9	100,0	25,0	81,0	87,8	
	SU	70,9		53,2	44,4	100,0	46,8	83,2		54,2	25,0	0,0	72,5	69,7			13,3	76,1	
	T	92,4		84,7	79,4		85,8	91,1		76,7	75,7	72,5	91,2	97,3		25,0	80,4	89,2	
	niepubliczna	79,6		74,6	100,0	100,0	61,8	89,4		67,4	89,5	100,0	81,2	85,8	0,0	66,7	68,7	83,2	
	publiczna	95,5		93,0	93,1	100,0	90,7	90,1	100,0	85,4	93,2	92,0	92,5	97,7	97,9	86,8	89,2	90,8	100,0
	do 20 tys.	94,5		92,1	95,7		89,1	90,7		82,5	93,8	87,9	92,2	95,3	100,0	75,0	88,8	90,7	
	20-100 tys.	94,6		92,3	92,5	100,0	90,0	87,6	100,0	86,4	95,1	95,9	90,7	97,4	100,0	83,3	89,3	90,2	
	powyżej 100 tys.	95,5		93,8	96,3	100,0	89,7	93,6	100,0	86,3	93,0	90,2	93,4	98,5	97,1	89,9	87,5	92,7	100,0
wieś	91,5		80,5	84,2		87,3	97,6		74,5	65,8	100,0	90,6	92,4	50,0	50,0	84,1	82,7		
OKRĘG	LO	97,4	100,0	97,0	98,4	100,0	96,7	95,4	88,2	89,7	95,0	97,1	95,5	98,3	97,6	90,1	92,5	94,0	100,0
	LP	91,5		87,1	93,2	100,0	87,6	89,7	100,0	76,0	70,7	66,7	88,5	91,3	66,7	85,7	78,1	85,8	
	SU	71,4		57,1	44,4	100,0	50,6	87,8	66,7	56,8	28,6	0,0	74,7	76,1			16,7	76,0	
	T	91,8		84,8	80,4		85,5	89,6	100,0	77,1	80,0	76,8	91,0	95,1		57,1	80,4	89,0	
	niepubliczna	80,4		76,2	100,0	100,0	66,8	91,5	85,7	70,5	86,7	92,9	82,4	88,5	66,7	73,3	69,8	82,1	
	publiczna	95,1	100,0	93,0	93,0	100,0	91,0	90,5	87,5	86,2	92,6	93,2	92,6	97,6	97,6	89,7	89,7	90,7	100,0
	do 20 tys.	93,1	100,0	90,5	89,8	100,0	88,4	90,2	100,0	82,5	92,3	92,1	90,9	95,3	100,0	77,8	88,9	89,3	
	20-100 tys.	94,5		92,5	92,3	100,0	91,0	88,7	75,0	86,3	93,8	94,5	91,3	96,9	100,0	84,1	89,0	90,4	
	powyżej 100 tys.	95,4		93,9	96,6	100,0	91,2	94,4	91,7	88,8	93,2	93,4	93,8	98,7	97,0	92,4	89,6	91,5	100,0
wieś	89,9		78,9	84,2		84,8	93,3		74,9	71,2	50,0	89,9	93,3	50,0	50,0	80,2	80,3		

**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	56,8		71,4	73,4	68,6	65,8	67,1	85,6	43,3	57,4	55,7	51,4	60,0	52,9	48,5	59,6	45,6	52,0
	LP	46,3		52,4	47,5		47,5	52,1		36,9	43,4	38,0	43,8	45,9	47,0	18,0	47,6	38,6	
	T	45,8		50,4	40,6		45,6	53,8		37,7	41,4	41,9	45,1	50,2		26,3	46,6	39,4	
	SU	35,2		34,9	34,8	59,0	31,7	48,5		29,8	19,5	22,0	36,7	38,9			13,0	35,4	
	niepubliczna	41,4		49,5	63,5	59,0	38,8	52,0		32,3	51,5	55,1	40,1	48,5	14,0	44,0	34,6	37,6	
	publiczna	51,6		62,9	60,0	68,6	54,5	55,6	85,6	40,7	53,9	52,7	46,8	58,4	53,7	47,1	54,8	41,4	52,0
	do 20 tys.	50,2		58,9	66,3		52,2	54,5		39,6	55,8	47,9	47,2	54,8	50,0	38,3	53,9	41,1	
	20-100 tys.	51,2		62,9	60,0	60,2	55,4	53,8	76,0	41,7	54,9	55,9	45,9	58,7	56,4	45,1	56,2	41,1	
	powyżej 100 tys.	52,9		66,2	63,9	74,1	57,0	57,5	88,0	39,7	52,8	52,4	46,6	59,8	53,9	49,9	51,6	42,3	52,0
	wieś	46,0		50,0	45,5		47,1	56,5		37,7	43,3	48,0	45,0	51,0	20,5	26,7	52,5	37,7	
OKRĘG	LO	55,8	73,0	70,7	70,7	69,6	64,9	64,2	63,5	43,7	55,5	55,4	50,8	59,3	56,6	48,2	59,6	45,2	51,4
	LP	45,6		51,6	49,2	67,0	47,1	52,8	49,0	36,8	39,8	34,5	43,3	44,8	35,3	36,0	44,3	37,8	
	T	45,6		51,0	40,9		46,2	53,5	58,5	37,4	42,1	43,1	44,8	47,9		37,3	47,0	39,3	
	SU	35,5		36,6	34,8	63,5	33,3	51,7	47,3	30,4	23,1	19,3	37,5	42,1			13,8	35,5	
	niepubliczna	41,4		50,0	55,7	59,0	41,9	53,6	52,9	33,5	51,5	49,3	40,4	48,5	40,5	30,0	37,6	37,2	
	publiczna	51,3	73,0	63,0	59,4	69,5	55,3	56,6	63,6	41,0	52,1	52,9	47,0	57,5	56,2	47,6	55,4	41,5	51,4
	do 20 tys.	49,1	73,0	58,5	52,4	67,0	52,2	54,7	55,7	40,1	54,1	49,6	46,2	54,2	50,0	42,8	55,4	40,6	
	20-100 tys.	51,0		62,6	59,4	61,6	55,9	54,3	53,0	41,1	53,1	53,7	46,2	57,3	57,0	46,8	54,9	41,3	
	powyżej 100 tys.	52,7		66,5	65,7	74,9	58,9	59,7	66,4	41,4	50,8	54,2	47,7	59,0	56,8	48,7	54,7	42,2	51,4
	wieś	45,1		48,7	45,5		46,0	55,2		37,6	42,8	31,5	44,1	49,4	20,5	26,7	50,9	36,9	

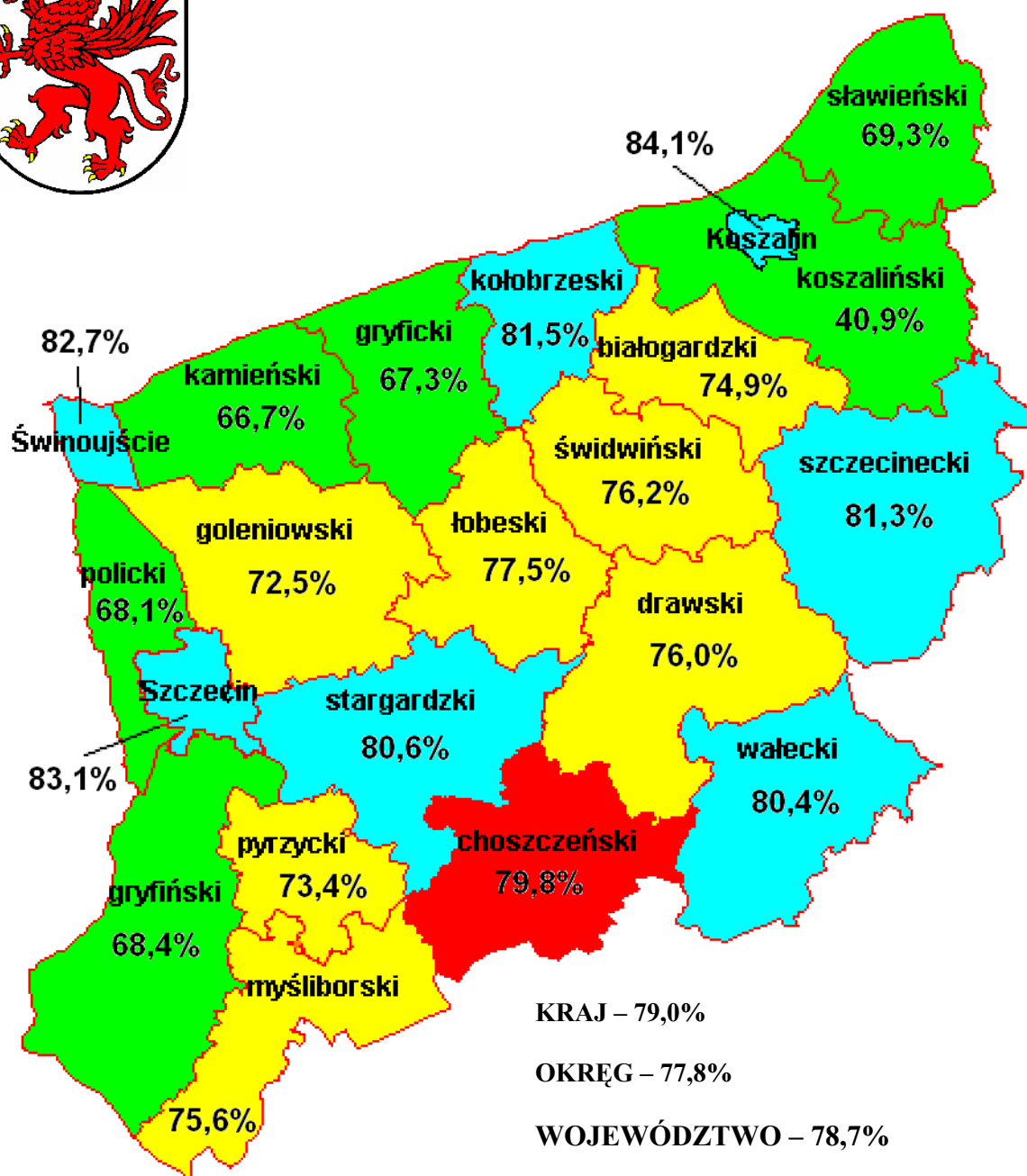
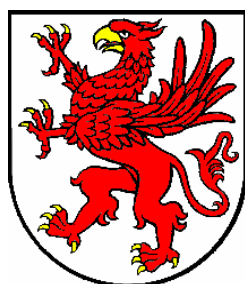
**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE**

		Jezyk polski	Jezyk ukraiński	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk łaciński i kultura antyczna	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	57,4		71,2	67,3	67,8	54,7	73,3	74,7	73,0	48,5	59,2	51,0	54,2	51,7	52,9	49,7	34,4	50,3	41,8	
	LP	48,4		55,6				70,3	81,0		31,2	32,4	36,3	40,3	30,3	16,0	15,8	14,9	19,7	30,8	
	T	46,5		62,4				71,8	72,0		36,2	29,2	35,6	42,5	36,0	2,0	7,0	24,8	28,2	30,9	
	SU	38,0		65,0					87,5		15,5			51,7	18,0			36,0	19,3	27,6	
	niepubliczna	56,5		70,5	85,0	49,0		71,8	65,0		45,5	60,4	54,4	49,1	44,7	18,0	38,8	37,5	56,8	40,0	
	publiczna	57,1		70,8	67,2	68,8	54,7	73,3	76,2	73,0	47,7	58,3	49,7	53,1	50,7	49,6	47,7	31,1	48,9	40,5	
	do 20 tys.	55,9		66,8	56,0		52,0	73,3	78,3		45,5	53,9	47,1	50,8	47,3	2,0	33,1	31,9	42,1	37,4	
	20-100 tys.	57,9		70,5	58,0	58,0	40,0	72,4	69,9	73,0	47,7	58,0	48,5	52,5	50,5	44,0	41,0	28,2	50,5	40,8	
	powyżej 100 tys.	56,8		72,5	75,2	72,0	60,0	75,0	84,6		50,3	62,6	53,6	55,2	52,3	52,8	54,7	36,5	51,1	43,1	
	wieś	54,5		63,4				68,0	61,0		35,1	32,0	45,4	45,0	46,4		46,0	18,8	36,3	31,2	
OKRĘG	LO	57,3	77,0	71,3	68,5	67,4	58,1	72,3	77,5	68,8	49,5	57,7	52,7	54,0	50,7	57,9	48,8	35,0	51,7	42,1	
	LP	46,0		56,9	52,0			67,0	80,3		29,7	26,2	31,2	38,7	30,4	18,0	38,8	12,5	16,4	30,2	
	T	47,1		60,9	44,0			69,1	72,0	39,5	33,4	26,7	35,2	42,6	37,8	2,0	12,4	24,0	25,8	31,7	
	SU	38,0		65,0				79,7	84,7		15,4			44,3	18,0			36,0	19,3	32,2	
	niepubliczna	55,6		70,4	88,0	49,0	37,0	71,6	69,7		48,4	60,9	54,6	53,5	44,1	31,0	42,9	36,3	56,2	40,1	
	publiczna	57,0	77,0	70,9	67,6	68,3	60,8	72,2	78,2	59,0	48,5	56,8	51,5	52,7	49,7	54,3	47,4	32,1	50,2	40,7	
	do 20 tys.	54,2	77,0	66,2	51,7		49,0	68,8	76,2	53,5	43,9	49,6	45,5	48,8	44,4	30,0	37,8	28,3	41,6	36,3	
	20-100 tys.	57,0		69,8	61,4	58,0	46,0	71,4	70,0	61,0	47,9	55,8	49,1	52,6	48,4	40,3	42,1	27,5	50,2	40,0	
	powyżej 100 tys.	58,2		73,0	74,3	70,9	69,6	75,0	85,6	62,5	52,6	61,8	55,9	55,1	53,0	58,0	51,3	38,8	54,6	44,7	
	wieś	53,4		64,0				67,9	61,0		34,7	32,0	45,4	44,6	43,1		46,0	14,3	33,4	30,6	

* Część I i II arkusza dla języków obcych i informatyk

PROCENT OSÓB, KTÓRE ZDAŁY MATURĘ W ROKU 2008

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Absolwenci

Liceum Ogólnokształcącego – 87,0%
 Liceum Profilowanego – 66,0%
 Technikum – 66,9%
 Szkół Uzupełniających – 42,7%

- zdawalność powyżej średniej krajowej
- zdawalność równa średniej krajowej
- zdawalność w przedziale 70% - 78,99%
- zdawalność poniżej 70%

LICZBA ZDAJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH POWIATACH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Obszar	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO ⁴	LP ⁵	T ⁶	SU ⁷
L ¹	10321	58,1	13,3	25,2	3,4
W ²	35105	56,2	10,9	28,2	4,7
Z ³	16121	63,7	8,0	24,6	3,6
OKRĘG	61547	58,5	10,5	26,8	4,2
KRAJ	398017	59,6	11,2	25,3	3,9

¹ woj. lubuskie

² woj. wielkopolskie

³ woj. zachodniopomorskie

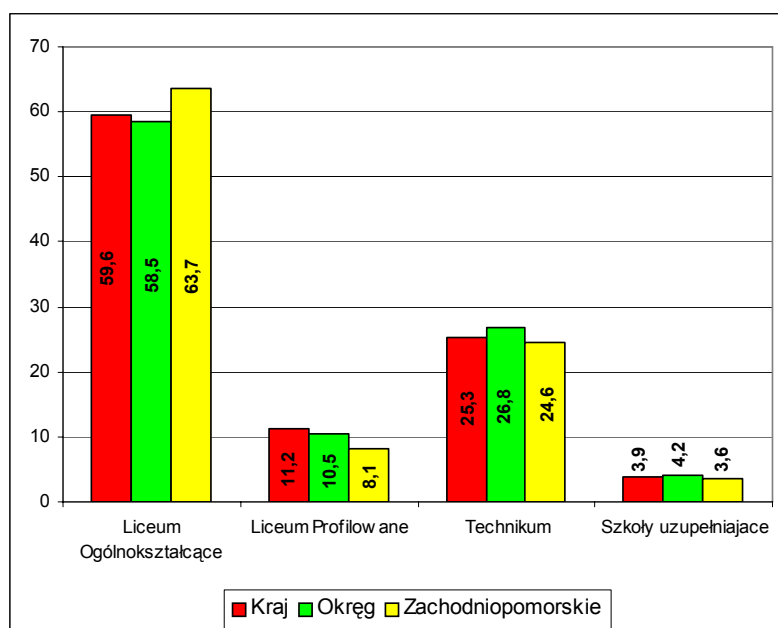
⁴ liceum ogólnokształcące

⁵ liceum profilowane

⁶ technikum

⁷ szkoły uzupełniające (licea i technika uzupełniające)

Powiat	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO	LP	SU	T
białogardzki	362	69,3	12,7	7,2	10,8
choszezeński	361	64,5	8,0	3,3	24,1
drawski	495	68,9	4,8	1,6	24,6
goleniowski	641	68,0	0,0	1,6	30,4
gryficki	596	57,9	16,1	3,0	23,0
gryfiński	594	54,7	11,8	4,7	28,8
kamiński	327	52,6	23,2	4,6	19,6
kołobrzegi	879	53,5	5,9	1,3	39,4
koszaliński	93	24,7	33,3	3,2	38,7
myśliborski	603	66,5	4,1	3,6	25,7
policki	254	63,0	11,4	3,5	22,0
pyrzycki	267	71,5	3,7	0,7	24,0
sławieński	446	43,7	15,2	6,5	34,5
stargardzki	1261	66,7	6,3	3,6	23,4
szczecinecki	1053	49,1	11,1	2,5	37,3
świdwiński	505	54,5	6,1	6,3	33,1
wałeckie	565	60,4	7,8	2,5	29,4
łobeski	218	74,3	22,0	3,7	0,0
m. Koszalin	1698	60,5	7,8	5,9	25,7
m. Szczecin	4429	74,4	5,9	3,6	16,0
m. Świnoujście	474	57,8	5,1	1,3	35,9

WYBIERALNOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		OGÓLEM							w tym: POZIOM PODSTAWOWY							w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
		Liczba zdających (ogółem)	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski		
OKRĘG		61547	69,0	0,8	0,1	26,4	2,6	0,04	65,9	0,7	0,1	25,6	2,6	0,03	3,2	0,1	0,01	0,8	0,1			
WOJEWÓDZTWO		16121	72,9	0,3	0,01	23,2	2,6	0,1	69,5	0,2	0,01	22,3	2,5	0,1	3,4	0,03	0,01	0,9	0,1			
POWIATY	białogardzki	362	58,3	0,3		35,3	5,3		56,0	0,3		34,2	5,3		2,2			1,1				
	choszczeński	361	69,9	0,3		25,6	4,2		69,1	0,3		25,6	4,2		0,8							
	drawski	495	60,5			35,0	3,3		57,6			33,3	3,3		2,9			1,6				
	goleniowski	641	80,2			16,8	2,2		78,0			16,6	2,2		2,2			0,2				
	gryficki	596	73,9			22,2	3,1		72,4			22,2	3,1		1,5							
	gryfiński	594	58,2			36,1	2,6		57,1			34,7	2,6		1,0			1,4				
	kamieński	327	82,0			17,4			80,8			17,0			1,3			0,3				
	kołobrzeski	879	72,2		0,1	26,0	0,8		68,9		0,1	25,0	0,8		3,3			1,0				
	koszaliński	93	58,4			27,0	9,0		58,4			27,0	9,0									
	myśliborski	603	70,7	0,2		28,3	0,5		70,2	0,2		27,7	0,3		0,5			0,7	0,2			
	policki	254	68,7			26,8	3,7		65,4			23,2	3,7		3,3			3,7				
	pyrzycki	267	46,9			53,1			46,6			53,1			0,4							
	ślawieński	446	68,6			28,6	1,2		66,3			28,2	1,2		2,3			0,5				
	stargardzki	1261	63,0	0,6		32,2	3,5	0,2	61,3	0,4		32,0	3,5	0,2	1,8	0,2		0,2				
	szczecinecki	1053	58,9	0,3		36,6	3,8	0,2	55,6	0,3		34,8	3,6	0,2	3,4			1,7	0,3			
	świdwiński	505	66,5	0,2		18,1	13,7		63,5	0,2		17,9	13,3		3,0			0,2	0,4			
	wałeccki	565	66,8	0,2		32,1	0,2		62,1	0,2		31,6	0,2		4,6			0,5				
	łobeski	218	74,0			25,1			74,0			25,1										
m. Koszalin	1698	82,2	0,6		12,8	3,6		78,7	0,5		12,4	3,6		3,5	0,1		0,5	0,1				
m. Szczecin	4429	81,9	0,3	0,04	14,8	1,4	0,1	76,0	0,3	0,02	13,6	1,3	0,1	5,9	0,0	0,02	1,2	0,1				
m. Świnoujście	474	81,8	0,9		16,2	1,1		78,8	0,6		15,2	1,1		3,0	0,2		1,1					

ZDAWAŁ NOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY					
				Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
KRAJ		398017	97,3	95,1	96,8	95,8	93,3	94,7	91,7	98,9	99,4	100	99,1	99,1	97,5
OKRĘG		61547	97,1	94,7	95,7	98,2	93,9	90,9	100	99,2	100	100	99,6	96,9	
WOJEWÓDZTWO		16121	97,4	95,8	100	100	94,1	94,4	100	99,3	100	100	99,3	100	
POWIATY	białogardzki	362	98,6	89,0	100		95,9	100		100			100		
	choszczeński	361	97,7	95,5	100		94,5	100		100					
	drawski	495	95,6	96,1			91,4	93,8		100			100		
	goleniowski	641	91,6	93,9			98,1	92,9		100			100		
	gryficki	596	97,9	93,4			92,3	100		100					
	gryfiński	594	95,4	95,7			94,5	100		100			100		
	kamieński	327	98,0	87,5			85,2			100			100		
	kołobrzeski	879	99,4	97,3		100	88,1	100		100			100		
	koszaliński	93	73,6	90,4			91,7	100							
	myśliborski	603	97,1	96,2	100		92,7	100		100			75,0	100	
	policki	254	93,9	96,3			86,0	100		100			100		
	pyrzycki	267	96,9	99,2			98,6			100					
	sławieński	446	97,7	90,9			85,2	80,0		90,0			100		
	stargardzki	1261	98,5	99,3	100		99,0	100	100	95,5	100		100		
	szczecinecki	1053	98,7	98,3	100		95,9	83,8	100	100			100	100	
	świdwiński	505	97,5	98,1	100		87,6	92,4		100			100	100	
	wałeczki	565	99,1	96,8	100		94,9	100		100			100		
	łobeski	218	93,9	96,9			100								
	m. Koszalin	1698	98,4	92,7	100		96,2	93,3		98,3	100		100	100	
	m. Szczecin	4429	97,7	96,8	100	100	92,8	91,1	100	99,6	100	100	100	100	
m. Świnoujście	474	98,0	97,3	100		97,2	100		100	100		100			

ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)					
			Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	69,6	73,6	78,1	100	69,2	61,1	87,9	81,5	83,0	80,0	84,6	100		81,5	85,4		82,5	91,0	
	LP	58,9	55,1	75,0		51,6	50,9	95,0	61,4			90,0	85,0		63,8	85,0				
	SU	55,6	42,3		85,0	40,2	47,3	45,0	65,0			85,0	100							
	T	61,5	57,1	56,3		52,1	49,5		53,8			84,0	45,0		80,0			64,2		
	niepubliczna	61,0	55,7			49,6	47,9	83,8	75,8			76,1	100		86,3	100		80,0		
	publiczna	66,8	68,6	75,4	92,5	62,2	55,5	84,0	81,0	83,0	80,0	85,2	86,1		80,6	84,2		81,4	91,0	
	do 20 tys.	64,8	63,7	65,0		59,1	48,5		76,0			72,1	82,5		73,5			77,0	98,3	
	20-100 tys.	65,6	69,9	57,7	85,0	62,9	54,5	75,0	78,3	83,3		83,3	72,5		77,6	85,6		78,8	86,7	
	powyżej 100 tys.	68,4	69,0	87,3	100	63,4	55,8	95,0	82,8	82,5	80,0	90,2	100		83,9	85,0		84,5	88,8	
	wieś	60,2	51,5			50,4	48,1		30,0											
OKRĘG	LO	70,8	73,1	77,5	75,0	70,0	59,9	89,7	79,6	83,2	75,0	84,3	91,0		80,6	80,7	85,0	81,5	85,2	98,8
	LP	59,6	55,5	55,3	100	52,3	51,7	95,0	63,5			81,4	86,7		66,7	85,0		72,5		
	SU	53,5	39,7	53,0	85,0	36,7	45,7	80,0	71,4			65,0	97,5						100	
	T	60,7	55,6	51,0	5,0	52,5	49,3	65,0	59,3			82,8	45,0		66,4	85,0		63,5	75,0	10,0
	niepubliczna	60,6	55,3	78,8	85,0	48,2	46,4	90,0	78,7	100		81,0	98,3		89,4	97,5	75,0	79,3		
	publiczna	66,7	66,7	67,9	74,3	61,1	53,1	84,7	78,7	82,8	75,0	84,2	87,1		79,8	80,3	85,7	80,8	85,3	81,0
	do 20 tys.	64,7	63,8	67,0	52,5	60,2	51,1	73,3	76,5	77,5		81,7	87,5		70,8	95,0		79,7	86,4	55,0
	20-100 tys.	66,5	66,8	65,8	69,0	61,0	51,2	80,0	77,1	88,8	76,0	84,1	89,1		76,8	79,1	93,3	79,5	80,8	100
	powyżej 100 tys.	68,1	68,1	74,5	79,4	62,4	51,8	94,5	80,7	81,1	73,3	85,8	87,1		84,8	81,0	82,9	82,5	90,0	97,5
	wieś	61,3	55,3	57,6		51,7	50,5		66,9			67,0	95,0					100		

* dane krajowe dla poziomu rozszerzonego obejmują razem osoby zdające egzamin jako obowiązkowy i dodatkowy

**WYBIERALNOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE**

		OGÓLEM						w tym: POZIOM PODSTAWOWY						w tym: POZIOM ROZSZERZONY					
		język angielski	język francuski	język hiszpański	język niemiecki	język rosyjski	język włoski	język angielski	język francuski	język hiszpański	język niemiecki	język rosyjski	język włoski	język angielski	język francuski	język hiszpański	język niemiecki	język rosyjski	język włoski
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	76,6	0,3	0,01	21,0	1,3	0,1	71,6	0,3	0,0	19,7	1,3	0,1	5,0	0,04	0,01	1,3	0,1	
	LP	68,9	0,4		25,9	3,1	0,1	68,3	0,4		25,9	3,0	0,1	0,6			0,1	0,1	
	SU	45,5		0,2	23,1	26,0	0,2	45,4		0,2	22,8	25,9	0,2	0,2			0,4	0,2	
	T	68,3	0,1		28,0	2,3		68,0	0,1		27,9	2,3		0,3			0,1	0,1	
	niepubliczna	69,6			17,5	10,9	0,3	66,0			16,9	10,8	0,3	3,7			0,6	0,1	
	publiczna	73,2	0,3	0,02	23,7	1,8	0,03	69,9	0,3	0,01	22,8	1,7	0,03	3,3	0,03	0,01	0,9	0,1	
	do 20 tys.	68,9	0,1		27,0	3,2		67,4	0,1		26,6	3,1		1,6			0,4	0,1	
	20-100 tys.	66,2	0,3	0,01	29,8	2,9	0,1	63,2	0,3	0,01	28,6	2,8	0,1	3,0	0,1		1,2	0,0	
	powyżej 100 tys.	82,2	0,4	0,03	14,2	1,8	0,1	77,0	0,4	0,01	13,2	1,8	0,1	5,2	0,03	0,01	1,0	0,1	
	wieś	61,2			32,4	2,7		60,9			32,4	2,7		0,3					
OKRĘG	LO	74,0	0,9	0,2	22,9	1,3	0,04	69,0	0,7	0,1	21,6	1,2	0,04	5,0	0,1	0,02	1,3	0,1	
	LP	63,3	0,9	0,02	31,9	2,4	0,01	62,5	0,9	0,01	31,8	2,4	0,01	0,8			0,1	0,04	
	SU	43,2	0,2	0,1	29,7	22,8	0,1	42,9	0,2	0,1	29,6	22,7	0,1	0,3			0,2	0,1	
	T	64,1	0,6	0,01	31,5	2,5	0,01	63,8	0,6	0,01	31,3	2,5	0,01	0,3			0,1	0,01	
	niepubliczna	66,5	0,1	0,03	20,3	11,4	0,2	63,4	0,1	0,02	19,7	11,4	0,2	3,1	0,02		0,6	0,1	
	publiczna	69,2	0,8	0,1	26,8	2,0	0,02	66,1	0,7	0,1	26,0	2,0	0,02	3,2	0,1	0,01	0,8	0,1	
	do 20 tys.	63,4	0,4	0,01	32,5	2,8	0,01	61,5	0,3	0,01	31,8	2,8	0,01	1,9	0,01		0,6	0,03	
	20-100 tys.	66,7	1,1	0,1	28,3	3,0	0,03	63,7	1,0	0,1	27,4	2,9	0,03	3,0	0,1	0,02	0,9	0,04	
	powyżej 100 tys.	77,3	0,8	0,2	18,2	2,1	0,1	72,5	0,6	0,2	17,2	2,0	0,1	4,8	0,2	0,01	0,9	0,1	
	wieś	63,8	0,7		32,2	2,0		63,5	0,7		32,1	2,0		0,3			0,2	0,03	

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Język polski
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	98,5
	LP	95,1
	SU	93,0
	T	95,9
	niepubliczna	95,2
	publiczna	97,6
	do 20 tys.	97,1
	20-100 tys.	97,3
	powyżej 100 tys.	97,9
	wieś	92,6
	OKRĘG	LO
LP		95,4
SU		91,7
T		95,8
niepubliczna		95,0
publiczna		97,2
do 20 tys.		96,6
20-100 tys.		97,6
powyżej 100 tys.		97,1
wieś		95,7

POZIOM PODSTAWOWY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
98,2	100	100,	96,9	96,1	100
91,3	100		92,6	92,1	100
80,7		100,	72,0	94,4	100
92,1	100		91,3	92,0	
88,8			81,3	94,0	100
96,4	100	100	94,8	94,3	100
94,5	100		92,5	94,2	
97,4	100	100	95,2	95,8	100
95,7	100	100	93,8	93,4	100
90,1			93,8	75,0	
97,8	99,2	100	97,5	95,7	100
91,6	86,7	100	91,1	90,7	100
75,4	80,0	100	73,3	88,4	100
90,4	91,7	0,0	92,4	88,9	100
86,6	100	100	82,6	91,2	100
95,2	95,5	98,1	94,5	90,8	100
94,3	100	50,0	94,1	93,2	100
95,1	94,8	100	94,3	89,0	100
95,1	95,0	100	93,3	91,0	100
90,9	94,7		92,3	92,9	

POZIOM ROZSZERZONY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
99,4	100	100	99,2	100	
85,7			100	100	
100			100	100	
100			100	100	
98,0			100	100	
99,4	100	100	99,2	100	
98,6			94,7	100	
99,3	100		100	100	
99,4	100	100	100	100	
100					
99,3	100	100	99,6	96,0	
98,1			100	100	
100			75,0	100	
98,0			100	100	
96,6	100		100	100	
99,4	100	100	99,4	96,6	
99,4	100		98,0	100	
99,4	100	100	99,5	100	
99,0	100	100	100	92,9	
100			100	100	

**ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ
LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE**

		Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)					
			Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	69,6	73,6	78,1	100	69,2	61,1	87,9	81,5	83,0	80,0	84,6	100		81,5	85,4		82,5	91,0	
	LP	58,9	55,1	75,0		51,6	50,9	95,0	61,4			90,0	85,0		63,8	85,0				
	SU	55,6	42,3		85,0	40,2	47,3	45,0	65,0			85,0	100							
	T	61,5	57,1	56,3		52,1	49,5		53,8			84,0	45,0		80,0			64,2		
	niepubliczna	61,0	55,7			49,6	47,9	83,8	75,8			76,1	100		86,3	100		80,0		
	publiczna	66,8	68,6	75,4	92,5	62,2	55,5	84,0	81,0	83,0	80,0	85,2	86,1		80,6	84,2		81,4	91,0	
	do 20 tys.	64,8	63,7	65,0		59,1	48,5		76,0			72,1	82,5		73,5			77,0	98,3	
	20-100 tys.	65,6	69,9	57,7	85,0	62,9	54,5	75,0	78,3	83,3		83,3	72,5		77,6	85,6		78,8	86,7	
	powyżej 100 tys.	68,4	69,0	87,3	100	63,4	55,8	95,0	82,8	82,5	80,0	90,2	100		83,9	85,0		84,5	88,8	
	wieś	60,2	51,5			50,4	48,1		30,0											
OKRĘG	LO	70,8	73,1	77,5	75,0	70,0	59,9	89,7	79,6	83,2	75,0	84,3	91,0		80,6	80,7	85,0	81,5	85,2	98,8
	LP	59,6	55,5	55,3	100	52,3	51,7	95,0	63,5			81,4	86,7		66,7	85,0		72,5		
	SU	53,5	39,7	53,0	85,0	36,7	45,7	80,0	71,4			65,0	97,5						100	
	T	60,7	55,6	51,0	5,0	52,5	49,3	65,0	59,3			82,8	45,0		66,4	85,0		63,5	75,0	10,0
	niepubliczna	60,6	55,3	78,8	85,0	48,2	46,4	90,0	78,7	100		81,0	98,3		89,4	97,5	75,0	79,3		
	publiczna	66,7	66,7	67,9	74,3	61,1	53,1	84,7	78,7	82,8	75,0	84,2	87,1		79,8	80,3	85,7	80,8	85,3	81,0
	do 20 tys.	64,7	63,8	67,0	52,5	60,2	51,1	73,3	76,5	77,5		81,7	87,5		70,8	95,0		79,7	86,4	55,0
	20-100 tys.	66,5	66,8	65,8	69,0	61,0	51,2	80,0	77,1	88,8	76,0	84,1	89,1		76,8	79,1	93,3	79,5	80,8	100
	powyżej 100 tys.	68,1	68,1	74,5	79,4	62,4	51,8	94,5	80,7	81,1	73,3	85,8	87,1		84,8	81,0	82,9	82,5	90,0	97,5
	wieś	61,3	55,3	57,6		51,7	50,5		66,9			67,0	95,0					100		

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

	Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
OKRĘG	61547	0,03	69,2	0,8	0,1	26,6	2,6	0,03	18,0	2,6	0,9	32,9	7,6	0,1	0,5	12,4	24,4	0,01
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE	16121	0,1	73,2	0,3	0,01	23,3	2,5	0,1	19,0	1,8	0,9	30,6	7,3	0,2	0,5	12,1	27,1	0,01
POWIATY	białogardzki	362	58,8	0,3		35,6	5,2		22,4	2,2	0,3	35,6	10,5			7,5	20,4	
	choszczeński	361	69,8	0,3		25,5	4,2		19,7	0,8	0,3	32,1	5,0		0,6	9,4	32,1	
	drawski	495	60,0			35,8	3,4		24,4	1,6	1,2	20,2	5,1		0,2	11,3	35,8	
	goleniowski	641	80,8			16,7	1,9		20,9	2,2	0,5	41,9	7,3		0,2	9,1	17,7	
	gryficki	596	74,0			22,7	3,0		15,6		0,3	30,7	4,7		1,2	6,2	40,4	
	gryfiński	594	58,7			36,6	2,5		24,3	1,0	0,7	29,8	4,4			8,4	29,8	
	kamieński	327	81,0			18,7	0,3		18,7	1,2		30,3	4,3			7,6	37,3	
	kołobrzegi	879	72,2		0,1	26,6	0,8		17,9	1,7	0,3	28,7	6,5		0,2	11,9	32,2	
	koszaliński	93	59,1			26,9	10,8		6,5		1,1	60,2	4,3			4,3	21,5	
	myśliborski	603	71,9	0,2		27,1	0,5		20,8	1,0	0,2	33,5	4,9			9,0	30,3	
	policki	254	69,7			26,8	3,5		19,3	3,1		33,1	13,4		0,4	7,9	22,8	
	pyrzycki	267	47,6			52,1			13,9	0,4		27,7	5,2			12,7	39,7	
	ślawieński	446	68,8			29,2	1,1		19,6	1,1	0,4	31,7	8,5		0,4	6,7	31,0	
	stargardzki	1261	62,8	0,6		32,5	3,5	0,2	14,0	2,5	1,1	35,2	7,1		0,2	11,5	28,2	
	szczecinecki	1053	2,1	58,8	0,3		36,5	3,7	0,2	21,8	2,2	1,2	32,4	5,6	0,2	10,0	26,2	
	świdwiński	505	67,5	0,2		18,5	13,5		32,3	1,4		40,9	3,8		0,6	11,9	9,1	
	wątecki	565	67,4	0,2		31,9	0,2		23,0	0,9	0,7	30,6	9,6		0,7	11,5	22,8	
	łobeski	218	73,4			25,7			15,1	1,4	0,5	36,2	5,5			9,2	31,7	
m. Koszalin	1698	82,6	0,6		12,7	3,5		19,0	1,8	1,0	30,2	10,4	0,6	0,7	13,1	22,3		
m. Szczecin	4429	82,4	0,3	0,04	15,0	1,3	0,1	16,7	2,3	1,6	26,3	8,5	0,3	0,8	16,7	26,1	0,04	
m. Świnoujście	474	81,6	0,8		16,5	1,1		20,9	3,0	1,1	25,9	4,4			13,3	31,2		

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM PODSTAWOWY - WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
OKRĘG		61547	0,01	62,0	0,6	0,1	25,1	2,5	0,03	11,6	1,3	0,7	28,7	6,0	0,1	0,2	8,4	21,8	0,01
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE		16121	0,1	65,4	0,2	0,01	21,9	2,4	0,1	12,8	1,0	0,7	27,6	5,7	0,1	0,1	9,1	23,9	0,01
POWIATY	białogardzki	362		55,8	0,3		33,1	5,2		16,9	1,7	0,3	31,8	9,1			5,5	17,4	
	choszczeński	361		68,4	0,3		24,7	4,2		12,2	0,6	0,3	30,7	4,7		0,3	7,8	25,2	
	drawski	495		55,6			33,5	3,4		17,8	1,2	1,2	19,6	4,8		0,2	10,1	33,1	
	goleniowski	641		75,0			15,8	1,9		13,9	1,7	0,5	39,8	6,7		0,2	7,0	16,1	
	gryficki	596		70,6			22,3	3,0		13,6		0,3	30,0	4,0		0,2	5,0	35,6	
	gryfiński	594		57,7			34,9	2,5		18,9	0,8	0,5	29,3	4,4			8,3	29,0	
	kamieński	327		76,8			18,3	0,3		15,0	1,2		29,4	3,4			5,8	34,6	
	kołobrzescki	879		63,1		0,1	23,9	0,8		12,1	0,5	0,3	24,9	3,3		0,1	7,1	31,1	
	koszaliński	93		59,1			26,9	10,8		6,5		1,1	60,2	4,3			4,3	21,5	
	myśliborski	603		69,0	0,2		25,8	0,3		16,1	0,7	0,2	31,5	4,0			8,4	29,5	
	policki	254		67,7			24,4	3,5		19,3	2,4		33,1	13,4			7,1	22,4	
	pyrzycki	267		46,8			51,3			7,9	0,4		26,2	4,5			12,4	37,1	
	ślawieński	446		63,8			28,5	1,1		17,1	1,1	0,4	29,7	7,2		0,4	5,6	30,3	
	stargardzki	1261		58,4	0,4		31,6	3,5	0,2	9,7	1,8	1,0	33,8	6,1		0,2	8,6	26,3	
	szczecinecki	1053	1,1	53,9	0,3		34,3	3,5	0,2	13,7	1,3	0,9	29,5	3,9	0,2		7,1	22,9	
	świdwiński	505		62,3	0,2		18,1	13,3		26,2	1,0		37,9	3,2		0,2	10,3	7,5	
	walecki	565		60,4	0,2		31,2	0,2		16,1	0,7	0,5	27,3	8,1		0,2	7,6	21,8	
	łobeski	218		71,6			25,2			13,3	1,4	0,5	34,9	5,5			9,2	31,2	
m. Koszalin	1698		70,2	0,5		11,9	3,2		9,4	1,2	0,8	25,1	6,5	0,5	0,1	9,2	19,1		
m. Szczecin	4429		68,9	0,2	0,02	13,0	1,2	0,1	9,8	0,7	1,1	22,3	6,4	0,3	0,2	12,2	21,0	0,04	
m. Świnoujście	474		73,4	0,6		14,8	1,1		14,6	1,7	1,1	20,0	3,6			7,0	26,2		

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM ROZSZERZONY - WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
OKRĘG		61547	0,01	7,2	0,1	0,01	1,5	0,1		6,4	1,3	0,1	4,2	1,6	0,02	0,2	4,0	2,6		
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE		16121	0,1	7,8	0,1	0,01	1,5	0,1		6,2	0,8	0,2	3,0	1,6	0,03	0,3	3,0	3,2		
POWIATY	białogardzki	362		3,0			2,5			5,5	0,6		3,9	1,4			1,9	3,0		
	choszczeński	361		1,4			0,8			7,5	0,3		1,4	0,3		0,3	1,7	6,9		
	drawski	495		4,4			2,2			6,7	0,4		0,6	0,2			1,2	2,6		
	goleniowski	641		5,8			0,9			7,0	0,5		2,0	0,6			2,0	1,6		
	gryficki	596		3,4			0,3			2,0			0,7	0,7		1,0	1,2	4,9		
	gryfiński	594		1,0			1,7			5,4	0,2	0,2	0,5				0,2	0,8		
	kamieński	327		4,3			0,3			3,7			0,9	0,9			1,8	2,8		
	kołobrzeski	879		9,1			2,7			5,8	1,3		3,8	3,2		0,1	4,9	1,1		
	koszaliński	93																		
	myśliborski	603		2,8			1,3	0,2		4,7	0,3		2,0	0,8			0,7	0,8		
	policki	254		2,0			2,4				0,8					0,4	0,8	0,4		
	pyrzycki	267		0,7			0,7			6,0			1,5	0,7			0,4	2,6		
	ślawieński	446		4,9			0,7			2,5			2,0	1,3			1,1	0,7		
	stargardzki	1261		4,4	0,2		1,0			4,4	0,6	0,1	1,4	1,0			2,9	1,9		
	szczecinecki	1053	0,9	4,8			2,2	0,2		8,2	0,9	0,4	2,8	1,7			2,8	3,3		
	świdwiński	505		5,2			0,4	0,2		6,2	0,4		3,0	0,6		0,4	1,6	1,6		
	walecki	565		7,1			0,7			6,9	0,2	0,2	3,4	1,4		0,5	3,9	1,1		
	łobeski	218		1,8			0,5			1,8			1,4					0,5		
m. Koszalin	1698		12,4	0,1		0,8	0,4		9,6	0,5	0,2	5,2	3,8	0,1	0,6	4,0	3,2			
m. Szczecin	4429		13,5	0,1	0,02	2,0	0,1		6,8	1,6	0,5	4,0	2,1	0,1	0,6	4,4	5,2			
m. Świnoujście	474		8,2	0,2		1,7			6,3	1,3		5,9	0,8			6,3	5,1			

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
KRAJ		398017	94,7	99,1	91,2	94,6	97,8	88,9	93,6	89,2	86,1	92,5	93,0	91,2	95,6	93,4	90,0	88,3	89,2	95,6
OKRĘG		61547	94,2	100	91,9	93,0	100	89,8	90,7	87,0	85,4	92,5	93,2	91,8	97,2	96,5	88,8	89,1	89,9	100
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE		16121	94,4	100,0	92,1	95,3	100,0	89,5	89,9	77,8	85,9	90,1	95,3	92,5	96,6	100,0	94,5	90,7	89,8	100,0
POWIATY	białogardzki	362	95,0		86,4	100,0		95,3	94,7		75,3	75,0	100,0	93,8	94,7			85,2	83,8	
	choszczeński	361	96,9		88,9	0,0		92,4	100,0		93,0	66,7	100,0	93,1	100,0		100,0	97,1	89,7	
	drawski	495	96,6		90,9			88,1	70,6		86,8	75,0	100,0	94,0	100,0		100,0	83,9	85,9	
	goleniowski	641	94,4		91,3			87,9	100,0		75,4	85,7	100,0	92,2	97,9		100,0	87,9	89,4	
	gryficki	596	87,1		85,0			76,3	100,0		80,6		100,0	85,8	96,4		100,0	78,4	84,6	
	gryfiński	594	91,9		88,2			87,6	93,3		70,8	83,3	100,0	90,4	100,0			86,0	88,7	
	kamieński	327	88,7		88,3			83,6	100,0		90,2	75,0		90,9	100,0			92,0	91,0	
	kołobrzeski	879	96,9		94,8		100,0	85,0	85,7		87,3	93,3	100,0	93,7	98,2		100,0	91,4	88,3	
	koszaliński	93	88,2		78,2			84,0	90,0		50,0		0,0	82,1	75,0			25,0	60,0	
	myśliborski	603	94,8		85,1	100,0		92,6	100,0		83,1	100,0	100,0	88,5	86,2			92,6	95,0	
	policki	254	90,9		89,8			86,8	100,0		77,6	100,0		92,9	85,3		100,0	55,0	91,4	
	pyrzycki	267	86,8		89,8			88,5			83,8	100,0		90,5	100,0			91,2	88,7	
	sławieński	446	91,2		86,9			83,1	60,0		81,6	80,0	100,0	90,8	81,6		50,0	86,7	75,4	
	stargardzki	1261	94,5		91,7	100,0		91,5	88,6	66,7	89,8	83,9	100,0	91,9	96,6		66,7	88,3	94,1	
	szczecinecki	1053	95,7	100,0	92,6	100,0		93,5	84,6	50,0	87,8	95,7	69,2	91,5	94,9	100,0		87,6	88,8	
	świdwiński	505	91,4		92,6	100,0		88,2	86,8		77,9	100,0		93,2	100,0		100,0	96,7	84,8	
	wąlecki	565	95,0		91,6	100,0		88,9	100,0		88,5	100,0	100,0	92,5	94,4		100,0	93,8	88,4	
	łobeski	218	93,5		95,0			83,9			84,8	100,0	100,0	91,1	100,0			90,0	92,8	
	m. Koszalin	1698	97,4		93,8	90,0		93,5	95,0		90,1	93,3	94,1	95,9	99,4	100,0	91,7	94,2	88,1	
	m. Szczecin	4429	94,9		94,6	100,0	100,0	91,0	91,2	100,0	91,2	92,1	98,6	93,6	97,9	100,0	97,1	92,8	93,3	100,0
m. Świnoujście	474	93,5		94,8	100,0		92,3	60,0		85,9	85,7	100,0	95,9	100,0			87,3	91,2		

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM PODSTAWOWY - WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
KRAJ		398017	94,3	98,8	89,9	93,8	97,9	88,1	93,4	87,4	82,8	88,2	91,7	90,1	96,3	92,3	85,9	85,6	88,2	92,9
OKRĘG		61547	93,9	100,0	91,1	92,4	100,0	89,2	90,5	87,0	82,8	88,7	92,2	90,9	97,2	95,7	81,3	87,5	89,7	100,0
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE		16121	94,1	100,0	91,4	93,9	100,0	88,9	90,2	77,8	82,7	87,1	94,0	91,8	96,9	100,0	80,0	88,8	89,5	100,0
POWIATY	białogardzki	362	94,5		85,6	100,0		95,0	94,7		75,4	66,7	100,0	93,0	97,0			85,0	87,3	
	choszczeński	361	96,9		88,7	0,0		92,1	100,0		90,9	50,0	100,0	92,8	100,0		100,0	96,4	91,2	
	drawski	495	96,3		90,2			87,3	70,6		85,2	66,7	100,0	93,8	100,0		100,0	82,0	86,6	
	goleniowski	641	94,1		90,6			87,1	100,0		76,4	90,9	100,0	91,8	97,7		100,0	84,4	88,3	
	gryficki	596	86,0		84,3			75,9	100,0		80,2		100,0	85,5	95,8		100,0	83,3	83,5	
	gryfiński	594	91,6		88,0			87,0	93,3		68,8	80,0	100,0	90,2	100,0			85,7	89,0	
	kamieński	327	88,2		87,6			83,3	100,0		89,8	75,0		90,6	100,0			89,5	91,2	
	kołobrzeski	879	96,8		94,2		100,0	83,3	85,7		84,9	100,0	100,0	93,2	96,6		100,0	88,7	88,3	
	koszaliński	93	88,0		78,2			84,0	90,0		50,0		0,0	82,1	75,0			25,0	60,0	
	myśliborski	603	94,6		84,5	100,0		92,2	100,0		82,3	100,0	100,0	87,8	95,8			92,0	94,9	
	policki	254	90,8		89,5			85,5	100,0		77,6	100,0		92,9	85,3			55,6	91,2	
	pyrzycki	267	86,8		89,6			88,3			76,2	100,0		90,0	100,0			90,9	87,9	
	sławieński	446	91,0		85,9			82,7	60,0		80,3	80,0	100,0	90,2	81,3		50,0	84,0	74,8	
	stargardzki	1261	94,3		91,2	100,0		91,2	88,6	66,7	87,7	82,6	100,0	91,5	96,1		66,7	84,3	94,9	
	szczecinecki	1053	95,4	100,0	91,9	100,0		93,1	83,8	50,0	82,6	100,0	55,6	91,3	97,6	100,0		82,7	88,0	
	świdwiński	505	90,9		92,0	100,0		87,9	86,6		74,2	100,0		93,2	100,0		100,0	98,1	89,5	
	wąlecki	565	94,7		90,6	100,0		88,6	100,0		83,5	100,0	100,0	91,6	97,8		100,0	95,3	88,6	
	łobeski	218	93,5		94,9			83,6			86,2	100,0	100,0	90,8	100,0			90,0	94,1	
	m. Koszalin	1698	97,0		92,7	88,9		93,1	94,4		84,9	90,5	92,9	95,5	99,1	100,0	0,0	91,7	87,3	
m. Szczecin	4429	94,8		93,6	100,0	100,0	89,6	90,4	100,0	88,0	81,3	97,9	92,5	97,9	100,0	85,7	91,3	92,5	100,0	
m. Świnoujście	474	92,9		94,5	100,0		91,4	60,0		82,6	87,5	100,0	94,7	100,0			78,8	89,5		

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM ROZSZERZONY - WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
KRAJ		398017	99,0	100	99,3	97,4	97,2	99,5	99,3	98,6	91,8	95,6	98,0	98,4	94,5	97,1	92,7	92,2	93,5	100
OKRĘG		61547	98,6	100,0	99,3	96,2	100,0	100,0	97,8		90,2	96,5	98,8	98,2	96,9	100,0	95,8	92,3	91,7	
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE		16121	98,5	100,0	99,6	100,0	100,0	100,0	100,0		92,7	94,5	100,0	98,5	95,8	100,0	100,0	96,5	92,3	
POWIATY	białogardzki	362	100,0		100,0			100,0			75,0	100,0		100,0	80,0			85,7	63,6	
	choszczeński	361	100,0		100,0			100,0			96,3	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	84,0	
	drawski	495	100,0		100,0			100,0			90,9	100,0		100,0	100,0			100,0	76,9	
	goleniowski	641	100,0		100,0			100,0			73,3	66,7		100,0	100,0			100,0	100,0	
	gryficki	596	98,0		100,0			100,0			83,3			100,0	100,0		100,0	57,1	93,1	
	gryfiński	594	100,0		100,0			100,0			78,1	100,0	100,0	100,0				100,0	80,0	
	kamieński	327	95,5		100,0			100,0			91,7			100,0	100,0			100,0	88,9	
	kołobrzesci	879	98,6		98,8			100,0			92,2	90,9		97,0	100,0		100,0	95,3	90,0	
	koszaliński	93	100,0																	
	myśliborski	603	100,0		100,0			100,0	100,0		85,7	100,0		100,0	40,0			100,0	100,0	
	policki	254	100,0		100,0			100,0				100,0					100,0	50,0	100,0	
	pyrzycki	267	88,9		100,0			100,0			93,8			100,0	100,0			100,0	100,0	
	sławieński	446	95,7		100,0			100,0			90,9			100,0	83,3			100,0	100,0	
	stargardzki	1261	100,0		98,2	100,0		100,0			94,5	87,5	100,0	100,0	100,0			100,0	83,3	
	szczecinecki	1053	99,0	100,0	100,0			100,0	100,0		96,5	88,9	100,0	93,3	88,9			100,0	94,3	
	świdwiński	505	100,0		100,0			100,0	100,0		93,5	100,0		93,3	100,0		100,0	87,5	62,5	
	wąlecki	565	98,1		100,0			100,0			100,0	100,0	100,0	100,0	75,0		100,0	90,9	83,3	
	łobeski	218	100,0		100,0			100,0			75,0			100,0					0,0	
m. Koszalin	1698	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0		95,1	100,0	100,0	97,7	100,0	100,0	100,0	100,0	92,7		
m. Szczecin	4429	97,0		99,7	100,0	100,0	100,0	100,0		95,7	97,1	100,0	99,4	97,9	100,0	100,0	96,9	96,5		
m. Świnoujście	474	100,0		97,4	100,0		100,0			93,3	83,3		100,0	100,0			96,7	100,0		

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
KRAJ		398017	52,1	98,6	60,7	64,7	72,9	54,4	60,3	58,2	40,8	50,9	57,4	46,3	54,8	60,2	50,7	53,2	40,6	48,4
OKRĘG		61547	50,7	73,0	62,2	59,3	69,4	54,6	55,8	60,3	40,6	52,1	52,8	46,5	57,0	55,7	47,1	54,8	41,1	51,4
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE		16121	51,7	73,1	63,1	69,0	83,0	55,0	55,9	50,9	40,9	49,0	56,5	46,7	55,7	63,9	50,7	56,9	41,3	50,0
POWIATY	białogardzki	362	51,0		56,8	68,0		55,6	58,3		34,7	39,3	60,0	45,1	52,3			43,9	37,0	
	choszczeński	361	50,1		59,1	27,0		57,5	60,7		39,6	35,0	62,0	47,0	61,5		52,0	57,9	41,7	
	drawski	495	51,7		59,4			54,1	40,7		39,5	39,7	52,0	48,8	54,2		59,0	51,6	40,1	
	goleniowski	641	52,1		61,9			57,3	63,5		40,1	47,1	52,0	47,3	61,7		73,0	59,3	41,0	
	gryficki	596	43,6		52,7			45,6	59,2		38,9		55,0	41,7	50,9		37,0	46,9	38,3	
	gryfiński	594	47,1		59,9			49,6	55,1		34,2	47,2	66,7	43,1	57,4			62,3	40,2	
	kamieński	327	45,6		53,0			44,7	66,0		46,4	33,5		46,2	52,5			60,3	41,3	
	kołobrzeski	879	52,5		65,1		68,0	54,0	50,1		42,1	54,5	45,3	49,1	52,2		87,0	49,4	43,3	
	koszaliński	93	40,9		41,2			42,8	50,1		29,7		22,0	35,1	49,3			21,5	31,3	
	myśliborski	603	49,7		55,5	67,0		53,1	52,5		41,7	53,5	58,0	45,2	51,9			58,5	43,9	
	policki	254	45,8		57,3			66,1	50,9		37,9	42,0		45,3	47,7			33,2	44,9	
	pyrzycki	267	47,6		58,7			53,9			38,5	50,0		45,7	57,3			61,8	40,8	
	sławieński	446	45,3		52,8			51,4	43,2		39,3	46,4	55,0	45,3	39,3		43,5	46,8	34,9	
	stargardzki	1261	51,9		61,9	64,6		53,9	58,1	49,7	45,7	51,7	60,3	45,5	57,1		52,0	55,4	42,1	
	szczecinecki	1053	51,2	73,0	61,7	52,3		57,5	51,5	38,0	39,5	61,1	38,0	44,1	55,6	59,5		48,9	40,2	
	świdwiński	505	49,6		62,8	51,0		51,3	51,5		38,7	67,6		46,0	49,8		55,0	65,7	37,7	
	wąlecki	565	49,0		58,8	94,0		49,8	68,0		41,2	52,5	40,0	46,6	57,3		34,0	56,6	39,5	
	łobeski	218	49,2		60,0			46,7			45,2	54,7	70,0	43,4	57,5			57,3	39,7	
	m. Koszalin	1698	53,6		65,5	64,3		64,2	63,6		40,2	46,8	56,9	48,6	58,7	74,6	17,0	57,2	41,8	
m. Szczecin	4429	53,7		69,1	82,5	98,0	59,6	58,6	58,3	44,0	47,3	61,8	49,3	57,3	57,4	51,0	60,6	43,2	50,0	
m. Świnoujście	474	48,8		66,3	83,7		56,9	37,6		42,1	45,3	49,2	49,6	55,9			48,1	41,1		

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język łaciński i kultura antyczna	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
KRAJ	59,0	90,0	70,2	69,0	71,2	69,0	71,6	74,2	63,8	50,8	56,9	53,9	54,5	47,8	57,6	50,5	35,8	54,2	43,6	45,1	
OKRĘG	57,0	77,1	70,9	68,2	67,4	58,1	72,2	77,8	59,0	48,5	57,0	51,6	52,7	49,5	53,0	47,1	32,2	50,4	40,7		
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE	57,3	77,1	72,4	76,2	82,0	64,7	72,9	85,4	49,0	51,5	54,6	54,4	52,2	49,1	59,3	48,1	34,0	53,0	40,0		
POWIATY	białogardzki	52,5		60,5			58,2			38,7	38,5	39,9	51,3	35,4			33,0	54,2	31,1		
	choszczeński	58,6		71,0			68,0			43,4	59,9	42,3	52,8	38,3		64,0		40,8	37,4		
	drawski	59,2		58,8			61,6			39,1	44,5	36,1	40,3	36,9		17,3	10,0	42,7	28,9		
	goleniowski	58,1		73,2			61,5			40,6	36,8	47,5	52,6	57,6	58,0			45,5	38,3		
	gryficki	49,1		59,0			70,5			50,1	35,5	35,0	45,8	51,5		49,3		20,8	38,0		
	gryfiński	57,1		64,9			69,4	87,0		35,9	32,5	35,3	38,5	29,8			15,5	30,2	38,0		
	kamieński	52,9		71,2			60,0			45,1	60,6	34,5	52,8	39,3		70,0	25,0	48,8	36,3		
	kołobrzeski	61,5		72,7	91,0		48,7	63,6		49,0	54,9	57,6	54,4	56,9	53,2			68,5		58,3	42,4
	koszaliński	30,0																		19,0	
	myśliborski	56,0		64,4				64,0	98,0		48,3	39,8	53,0	47,3	32,1			20,6	46,5	34,1	
	policki	57,0		81,4				91,4			42,0	39,3	18,0	63,0	44,0		42,0		21,0	44,0	
	pyrzycki	54,0		61,5				64,0			48,2	47,0	36,7	48,3	30,0				23,5	39,2	
	ślawieński	46,7		55,7				69,3			37,0	40,6	34,0	46,5	38,8				26,3	25,3	
	stargardzki	60,5		69,2	71,5			75,9	73,0		53,2	54,6	52,2	54,5	47,0	2,0	12,0	16,5	49,1	39,5	
	szczecinecki	58,1	77,1	72,5	96,0			74,9	77,7		50,9	52,1	58,1	44,7	43,5		30,0	26,7	43,9	40,5	
	świdwiński	52,5		70,9				63,2	100,0		49,5	53,8	48,4	51,7	48,3		60,0		58,9	32,6	
	wałeckie	52,2		67,3	79,0			67,1	81,0		50,3	48,0	60,2	47,3	43,9		42,9		52,0	36,4	
	łobeski	56,0		73,3				61,7			45,4	44,5		49,0	40,0				14,0	35,3	
m. Koszalin	62,6		72,9	81,3		90,0	78,4	81,5		54,8	62,2	57,1	51,7	57,2	78,0	55,5	23,9	54,9	48,2		
m. Szczecin	56,8		75,7	79,6	82,0	100,0	78,8	91,3		58,0	60,7	58,4	57,1	52,5	62,3	46,8	49,4	61,9	43,6		
m. Świnoujście	55,8		64,9	59,8		52,0	76,9			52,7	43,7	44,8	54,0	54,6		54,0		45,5	36,3		

* Część I i II arkusza dla języków obcych i informatyki;

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)
PRZEDMIOT OBOWIĄZKOWY - WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	57,0	77,1	70,7	66,7	65,9	71,7	77,1		51,0	66,4	68,2	57,8	57,6	71,0	56,7	61,0	45,7		
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE	57,3	77,0	72,5	75,5	82,0	72,9	86,2		54,2	68,7	72,7	59,7	56,7	75,6	54,7	65,4	47,1		
POWIATY	białogardzki	52,5		59,4		58,1			40,8	72,0		52,8	36,8			65,7	34,5		
	choszczeński	58,6		71,0		68,0			50,1	50,0		59,0	46,0		64,0	56,3	40,3		
	drawski	59,2		61,1		61,5			42,4	58,5		47,3	54,0			71,0	40,3		
	goleniowski	58,1		73,3		55,7			42,5	53,7		62,3	74,0			54,6	50,6		
	gryficki	49,1		59,0		70,5			58,0			48,8	58,0		59,0	37,7	44,6		
	gryfiński	57,1		70,3		75,0			36,7	45,0	93,0	61,7				50,0	40,0		
	kamiński	52,9		71,2		60,0			46,5			59,0	46,7			53,3	38,9		
	kołobrzeski	61,5		72,9		63,3			58,2	58,1		58,8	57,4		80,0	63,5	42,6		
	koszaliński	30,0																	
	myśliborski	56,0		60,4		66,1	98,0		52,2	59,0		64,6	30,0			67,5	56,4		
	policki	57,0		81,4		93,2				52,0					42,0	21,0	60,0		
	pyrzycki	54,0		68,0		64,0			51,3			51,0	35,0			40,0	44,3		
	ślawieński	46,7		55,6		69,3			50,9			63,1	43,3			41,6	36,7		
	stargardzki	60,5		70,4	73,0	76,2			56,3	67,5	65,0	61,1	57,8			67,0	40,6		
	szczecinecki	58,1	77,1	72,0		73,8	83,0		56,1	57,0	70,8	51,7	48,9			56,4	42,4		
	świdwiński	52,5		72,5		73,5	100,0		53,7	77,0		57,5	65,3		60,0	65,0	26,5		
	wałECKI	52,2		67,8		65,3			51,5	82,0	87,0	54,7	46,3		50,0	62,8	36,7		
	łobeski	56,0		73,3		65,0			45,8			59,3					18,0		
m. Koszalin	62,6		72,7	93,0		76,6	77,3		57,2	74,0	71,0	58,4	61,3	78,0	59,3	72,6	51,1		
m. Szczecin	56,8		75,5	76,8	82,0	78,1	93,0		58,2	75,0	72,2	63,4	58,5	74,0	51,3	68,3	51,5		
m. Świnoujście	55,8		63,1	55,0		76,6			56,6	47,8		56,9	62,5			64,4	44,9		

* Część I i II arkusza dla języków obcych ;

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY* (dane w %)
PRZEDMIOT DODATKOWY - WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE (*errata*)

		Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język łaciński i kultura antyczna	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG		73,0	70,1	68,1	58,1	73,9	79,0	59,0	43,6	54,0	51,1	48,1	43,3	38,6	39,8	32,2	36,9	39,0		
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE		72,2	76,8		64,7	73,0	84,3	49,0	45,5	52,0	53,5	48,1	44,0	45,7	40,5	34,0	39,4	37,8		
POWIATY	białogardzki	73,0				58,5			35,2	34,6	39,9	49,9	34,0			33,0	40,7	30,2		
	choszczeński								30,5	61,0	42,3	51,4	37,7				33,7	36,2		
	drawski	52,5				62,0			32,8	43,4	36,1	39,7	36,3		17,3	10,0	32,7	26,6		
	goleniowski	70,0				79,0			37,0	34,2	47,5	49,8	44,4	58,0			40,6	37,0		
	gryficki								36,6	35,5	35,0	45,4	49,3		20,0		13,4	34,9		
	gryfiński	56,8				58,2	87,0		34,2	31,6	28,9	36,2	29,8			15,5	28,2	37,8		
	kamiński								41,6	60,6	34,5	49,7	35,7		70,0	25,0	35,0	34,9		
	kołobrzeski	68,3	91,0		48,7	64,5		49,0	46,5	57,4	54,4	54,1	50,2		64,7		40,9	42,4		
	koszaliński																		19,0	
	lobeski	86,7				47,0			43,8	37,1	53,0	40,9	32,9			20,6	41,3	32,7		
	m. Koszalin					81,0			42,0	26,5	18,0	63,0	44,0					36,0		
	m. Szczecin	55,0							42,8	47,0	36,7	47,6	28,3				18,0	37,7		
	m. Świnoujście	56,7							28,9	40,6	34,0	37,6	34,3				18,6	24,5		
	myśliborski	58,2	70,0			74,7	73,0		48,2	52,3	52,0	52,5	42,1	2,0	12,0	16,5	29,7	39,2		
	policki	78,0	96,0			83,7	67,0		38,1	51,4	56,7	40,5	40,2		30,0	26,7	28,3	39,5		
	pyrzycki	31,0				60,3	100,0		41,4	51,6	48,4	49,6	31,3					10,0	33,6	
	ślawieński	63,6	79,0			69,0	81,0		46,5	47,0	59,0	43,5	41,5		39,3		32,2	36,4		
	stargardzki					60,0			45,1	44,5		47,3	40,0				14,0	36,0		
	szczecinecki	75,3	77,3		90,0	81,3	94,0		46,0	61,3	56,6	46,0	48,8		45,0	23,9	37,5	47,0		
świdwiński	77,6	88,0		100,0	80,5	87,0		57,5	56,2	57,5	52,8	47,5	53,5	41,5	49,4	53,7	40,1			
walecki	72,0	61,3		52,0	78,0			44,4	42,8	44,8	51,1	53,2		54,0		24,5	32,3			

**WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE (*errata*)**

		Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematy ka	Wiedza o społe- czeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	0,2	76,8	0,3	0,01	21,1	1,3	0,1	21,6	2,5	1,3	25,5	9,7	0,3	0,6	15,3	22,8	0,01
	LP		69,0	0,4		26,8	3,0	0,1	18,3	1,2	0,3	32,6	3,7		0,6	5,2	37,1	
	SU		49,1		0,2	22,4	24,0	0,2	12,1			34,3	7,9			0,9	42,9	
	T		68,8	0,1		28,2	2,3		13,3	0,5	0,3	42,5	2,2		0,0	7,8	32,7	
	niepubliczna		70,3			17,4	10,0	0,3	14,6	0,6	0,2	35,0	5,2	0,1	0,8	6,2	35,7	
	publiczna	0,2	73,5	0,3	0,02	23,9	1,8	0,03	19,4	1,9	1,0	30,1	7,5	0,2	0,4	12,7	26,3	0,01
	do 20 tys.	0,5	69,2	0,1		27,2	3,1		20,1	1,1	0,4	33,2	5,5		0,3	9,0	30,1	
	20-100 tys.		66,3	0,3	0,01	30,0	2,8	0,1	19,8	2,1	0,8	30,8	7,1	0,03	0,2	11,2	27,4	
	powyżej 100 tys.		82,7	0,4	0,03	14,3	1,8	0,1	17,3	2,2	1,5	27,5	9,1	0,4	0,8	15,8	24,9	0,03
	wieś		62,1			33,0	3,6		22,3	0,6	0,3	47,2	4,5			2,6	21,0	
OKRĘG	LO	0,1	74,0	0,9	0,2	23,0	1,3	0,04	21,5	3,9	1,2	25,8	11,2	0,2	0,7	16,2	18,7	0,01
	LP		63,7	0,9	0,01	32,2	2,4	0,01	15,9	1,2	0,2	39,0	3,0	0,04	0,4	5,5	34,1	
	SU		45,3	0,3	0,1	29,8	21,3	0,1	10,0	0,3	0,1	42,8	5,2			2,1	37,4	
	T		64,5	0,6		31,7	2,5	0,01	12,2	0,7	0,4	44,5	2,1		0,0	8,6	30,9	
	niepubliczna		66,8	0,1	0,02	20,4	10,8	0,2	14,2	0,8	0,4	37,1	5,8	0,1	0,4	6,6	33,3	
	publiczna	0,03	69,4	0,8	0,1	27,0	2,0	0,02	18,2	2,7	0,9	32,6	7,8	0,1	0,5	12,8	23,8	0,01
	do 20 tys.	0,1	63,6	0,4	0,01	32,7	2,8	0,01	17,7	2,2	0,6	35,7	6,5	0,01	0,2	10,5	26,3	
	20-100 tys.		66,8	1,1	0,1	28,4	3,0	0,03	19,0	2,8	0,8	31,2	7,4	0,1	0,3	12,9	25,1	
	powyżej 100 tys.		77,5	0,8	0,2	18,3	2,0	0,1	16,7	2,8	1,2	30,6	9,6	0,3	1,0	14,8	21,9	0,03
	wieś		64,3	0,6		32,3	2,0		20,0	1,8	0,1	45,8	3,0	0,1	0,1	4,3	24,3	

**ZDAWALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE (*errata*)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	96,7	100,0	96,1	100,0	100,0	95,1	95,5	85,7	90,9	91,8	98,5	94,2	97,9	100,0	95,3	93,3	93,0	100,0
	LP	92,0		86,2	80,0		84,1	84,6	100,0	73,0	68,8	25,0	89,6	87,5		87,5	74,6	84,2	
	SU	74,1		64,2		100,0	57,7	91,4	0,0	62,9			83,9	82,6			20,0	76,7	
	T	91,9		85,5	75,0		84,0	81,7		73,9	85,0	83,3	91,5	94,3		100,0	82,2	88,6	
	niepubliczna	80,7		77,9			68,9	91,7	75,0	73,2	77,8	100,0	84,5	89,5	100,0	81,8	70,0	80,4	
	publiczna	95,7	100,0	93,5	95,3	100,0	91,0	88,8	80,0	86,9	90,5	95,2	93,4	97,1	100,0	96,8	91,7	91,1	100,0
	do 20 tys.	92,2	100,0	88,8	66,7		86,9	88,2		81,6	84,6	100,0	90,4	94,4		100,0	88,9	87,1	
	20-100 tys.	94,9		92,8	100,0	100,0	91,2	88,7	60,0	85,9	90,7	90,7	93,4	95,3	100,0	83,3	87,8	90,5	
	powyżej 100 tys.	95,7		94,5	95,8	100,0	91,6	94,4	100,0	91,1	92,4	97,8	94,2	98,5	100,0	95,7	93,4	92,3	100,0
	wieś	89,9		74,5			78,4	81,8		66,7	50,0	0,0	84,9	92,9			62,5	73,8	
OKRĘG	LO	97,4	100,0	97,0	98,4	100,0	96,7	95,4	88,2	89,7	95,0	97,1	95,5	98,3	97,6	90,1	92,5	94,0	100,0
	LP	91,5		87,1	93,2	100,0	87,6	89,7	100,0	76,0	70,7	66,7	88,5	91,3	66,7	85,7	78,1	85,8	
	SU	71,4		57,1	44,4	100,0	50,6	87,8	66,7	56,8	28,6	0,0	74,7	76,1			16,7	76,0	
	T	91,8		84,8	80,4		85,5	89,6	100,0	77,1	80,0	76,8	91,0	95,1		57,1	80,4	89,0	
	niepubliczna	80,4		76,2	100,0	100,0	66,8	91,5	85,7	70,5	86,7	92,9	82,4	88,5	66,7	73,3	69,8	82,1	
	publiczna	95,1	100,0	93,0	93,0	100,0	91,0	90,5	87,5	86,2	92,6	93,2	92,6	97,6	97,6	89,7	89,7	90,7	100,0
	do 20 tys.	93,1	100,0	90,5	89,8	100,0	88,4	90,2	100,0	82,5	92,3	92,1	90,9	95,3	100,0	77,8	88,9	89,3	
	20-100 tys.	94,5		92,5	92,3	100,0	91,0	88,7	75,0	86,3	93,8	94,5	91,3	96,9	100,0	84,1	89,0	90,4	
	powyżej 100 tys.	95,4		93,9	96,6	100,0	91,2	94,4	91,7	88,8	93,2	93,4	93,8	98,7	97,0	92,4	89,6	91,5	100,0
	wieś	89,9		78,9	84,2		84,8	93,3		74,9	71,2	50,0	89,9	93,3	50,0	50,0	80,2	80,3	

**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	55,0	73,0	69,9	76,5	98,0	62,8	63,7	56,7	44,4	50,9	58,4	50,0	58,0	63,9	52,5	60,5	45,0	50,0
	LP	46,6		51,7	52,6		46,0	49,5	49,0	36,1	35,5	27,5	41,9	44,4		17,0	41,0	36,7	
	T	45,8		51,9	44,3		46,4	50,9		36,0	46,0	49,7	44,1	45,8			48,4	38,8	
	SU	36,5		40,7		68,0	36,7	53,5	12,0	32,1			40,9	45,7			14,8	35,7	
	niepubliczna	41,5		50,4			43,7	53,5	43,5	35,3	51,2	32,0	41,2	48,1	67,0	25,3	41,0	36,6	
	publiczna	52,0	73,0	64,3	69,0	83,0	55,9	56,9	56,8	41,5	48,8	56,7	47,3	56,3	63,7	55,2	57,8	42,0	50,0
	do 20 tys.	48,4	73,0	57,8	48,3		52,1	54,3		40,3	48,0	56,7	45,4	53,3		57,2	57,4	40,0	
	20-100 tys.	51,1		62,6	68,7	68,0	55,3	53,3	45,0	40,5	51,0	49,6	46,5	55,5	59,5	49,5	51,4	41,7	
	powyżej 100 tys.	53,7		68,1	72,9	98,0	60,8	61,0	58,3	43,0	47,1	60,7	49,1	57,6	64,3	46,8	59,9	42,8	50,0
	wieś	41,9		42,4			42,0	51,9		33,7	48,0	22,0	38,4	44,2			37,0	32,7	
OKRĘG	LO	55,8	73,0	70,7	70,7	69,6	64,9	64,2	63,5	43,7	55,5	55,4	50,8	59,3	56,6	48,2	59,6	45,2	51,4
	LP	45,6		51,6	49,2	67,0	47,1	52,8	49,0	36,8	39,8	34,5	43,3	44,8	35,3	36,0	44,3	37,8	
	T	45,6		51,0	40,9		46,2	53,5	58,5	37,4	42,1	43,1	44,8	47,9		37,3	47,0	39,3	
	SU	35,5		36,6	34,8	63,5	33,3	51,7	47,3	30,4	23,1	19,3	37,5	42,1			13,8	35,5	
	niepubliczna	41,4		50,0	55,7	59,0	41,9	53,6	52,9	33,5	51,5	49,3	40,4	48,5	40,5	30,0	37,6	37,2	
	publiczna	51,3	73,0	63,0	59,4	69,5	55,3	56,6	63,6	41,0	52,1	52,9	47,0	57,5	56,2	47,6	55,4	41,5	51,4
	do 20 tys.	49,1	73,0	58,5	52,4	67,0	52,2	54,7	55,7	40,1	54,1	49,6	46,2	54,2	50,0	42,8	55,4	40,6	
	20-100 tys.	51,0		62,6	59,4	61,6	55,9	54,3	53,0	41,1	53,1	53,7	46,2	57,3	57,0	46,8	54,9	41,3	
	powyżej 100 tys.	52,7		66,5	65,7	74,9	58,9	59,7	66,4	41,4	50,8	54,2	47,7	59,0	56,8	48,7	54,7	42,2	51,4
	wieś	45,1		48,7	45,5		46,0	55,2		37,6	42,8	31,5	44,1	49,4	20,5	26,7	50,9	36,9	

**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU
SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)*
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE**

		Jezyk polski	Jezyk ukraiński	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk łaciński i kultura antyczna	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	57,6	77,0	72,9	77,3	82,0	64,7	73,0	86,0		52,9	55,1	54,8	53,8	50,0	59,3	48,4	35,7	54,5	41,5	
	LP	38,8		59,6	52,0			68,0	79,0		25,9	29,2	35,0	34,6	33,2		45,6	15,0	4,3	27,3	
	T	48,1		59,9				68,9		49,0	28,4	19,2	40,2	41,1	39,8		46,0	23,0	19,7	29,6	
	SU							87,5	79,0		15,3			26,7						34,0	
	niepubliczna	55,6		68,4	96,0			70,8	79,0		52,1	56,6	52,1	51,1	42,9		48,7	42,0	52,5	38,0	
	publiczna	57,4	77,0	72,6	75,3	82,0	64,7	73,0	85,7	49,0	51,5	54,5	54,5	52,3	49,4	59,3	48,0	33,5	53,0	40,0	
	do 20 tys.	53,3	77,0	65,1				63,1	89,8		43,6	44,5	41,2	47,1	40,3	58,0	46,7	20,4	38,0	34,9	
	20-100 tys.	57,4		69,6	71,9		49,5	70,8	76,5	49,0	50,9	50,1	52,0	51,9	47,7	2,0	46,9	25,8	50,5	38,2	
	powyżej 100 tys.	59,0		75,0	80,2	82,0	95,0	78,6	86,1		57,0	61,1	58,2	55,4	54,0	65,8	48,7	40,9	60,0	44,5	
	wieś	36,0		67,0							30,8			46,1	42,5				2,0	24,4	
OKRĘG	LO	57,3	77,0	71,3	68,5	67,4	58,1	72,3	77,5	68,8	49,5	57,7	52,7	54,0	50,7	57,9	48,8	35,0	51,7	42,1	
	LP	46,0		56,9	52,0			67,0	80,3		29,7	26,2	31,2	38,7	30,4	18,0	38,8	12,5	16,4	30,2	
	T	47,1		60,9	44,0			69,1	72,0	39,5	33,4	26,7	35,2	42,6	37,8	2,0	12,4	24,0	25,8	31,7	
	SU	38,0		65,0				79,7	84,7		15,4			44,3	18,0			36,0	19,3	32,2	
	niepubliczna	55,6		70,4	88,0	49,0	37,0	71,6	69,7		48,4	60,9	54,6	53,5	44,1	31,0	42,9	36,3	56,2	40,1	
	publiczna	57,0	77,0	70,9	67,6	68,3	60,8	72,2	78,2	59,0	48,5	56,8	51,5	52,7	49,7	54,3	47,4	32,1	50,2	40,7	
	do 20 tys.	54,2	77,0	66,2	51,7		49,0	68,8	76,2	53,5	43,9	49,6	45,5	48,8	44,4	30,0	37,8	28,3	41,6	36,3	
	20-100 tys.	57,0		69,8	61,4	58,0	46,0	71,4	70,0	61,0	47,9	55,8	49,1	52,6	48,4	40,3	42,1	27,5	50,2	40,0	
	powyżej 100 tys.	58,2		73,0	74,3	70,9	69,6	75,0	85,6	62,5	52,6	61,8	55,9	55,1	53,0	58,0	51,3	38,8	54,6	44,7	
	wieś	53,4		64,0				67,9	61,0		34,7	32,0	45,4	44,6	43,1		46,0	14,3	33,4	30,6	

* Część I i II arkusza dla języków obcych i informatyki;

ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH (dane w %)
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)						
				Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	
KRAJ		398017	67,9	66,5	70,3	76,0	60,7	55,9	70,4	79,9	82,7	81,0	83,3	84,1	79,4							
OKRĘG		61547	66,3	66,0	68,0	74,5	60,5	51,3	86,4	78,7	83,2	75,0	84,1	88,1		80,2	80,8	85,0	80,7	85,3	81,0	
WOJEWÓDZTWO		15658	66,3	67,5	75,4	92,5	61,4	52,6	83,9	80,5	83,0	80,0	84,6	87,5		80,9	85,4		81,3	91,0		
POWIATY	białogardzki	349	63,6	59,2	50,0		65,4	55,8		76,3			72,5			95,0			80,0			
	choszczeński	348	64,3	60,0	30,0		62,2	44,7		75,0												
	drawski	480	56,8	68,6			55,0	40,9		73,9			65,6			69,4			73,8			
	goleniowski	619	58,5	67,4			65,9	57,9		75,0			100,0			70,0			82,5			
	gryficki	577	68,9	60,4			55,5	65,0		64,4												
	gryfiński	561	62,1	63,1			54,6	58,3		75,8			86,9			57,5			55,0	100,0		
	kamieński	305	60,5	57,4			52,0			73,8			60,0									
	kołobrzeski	864	69,4	70,3		85,0	61,1	61,4		80,2			89,4			85,0	95,0		82,2			
	koszaliński	87	39,2	45,5			48,5	60,6														
	łobeski	214	49,0	63,2			60,2													82,5		
	m.Koszalin	1664	70,7	60,8	80,0		64,1	55,7		71,2	90,0		84,4	100,0		75,6	90,0		77,8	90,0		
	m.Szczecin	4312	67,4	72,2	92,3	100,0	63,0	53,9	95,0	85,2	75,0	80,0	90,7	100,0		87,5	77,5		86,4	87,5		
	m.Swinoujście	461	70,3	69,9	70,0		71,8	50,0		78,2	75,0		83,0			80,0	83,3		60,0			
	myśliborski	589	76,8	63,2	90,0		64,6	52,5		88,3			57,5	100,0		91,7			75,0			
	policki	244	54,9	69,9			58,7	49,4		71,3			87,2						85,0			
	pyrzycki	255	71,4	74,0			67,3			100,0						72,5						
	ślawieński	428	62,3	59,4			53,4	33,0		76,5			87,5			66,7						
	stargardzki	1226	65,5	72,5	46,0		65,4	62,5	76,7	79,3	87,5		90,0			65,0	85,0		83,3	80,0		
szczecinecki	1035	68,1	67,5	55,0		59,7	45,4	72,5	78,6			76,9	81,7		90,0	100,0		83,3	95,0			
świdwiński	484	61,6	70,6	75,0		60,8	43,9		81,7			95,0	65,0		55,0			84,3	100,0			
wałeccki	556	69,4	70,4	95,0		58,9	75,0		78,7			95,0			84,0	70,0		87,5	100,0			